BIBLIOTHÈQUE NUBAR
Nº
COTE III.3.3
U.G.A.B

M. O.

J. M

693-UZ

3516

ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ԸՍՏ ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

ԵՒ ԱՅԼՈՑ

ՍՐԲՈՑ ՀԱՐՑ ՄԵՐՈՑ

Ի ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԷԷ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՏՕՆ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

Ի ՎԻԵՆՆԱ

Ի ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻ

1839 Ո·Մ·ՉՐ.

Ի

2004

ՀՍՍՀ-Арм-ССР
3597-51

ZUUR-Арм-ССР

Gez. von H. Wiene. Gest. in Stahl von G. Leybold.

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՄԷՋ ԳԻՇԵՐԻ

Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Տէր մեր եւ փրկիչ Յս̄ Քս̄. ամէն:

ՀԱՅՐ մեր, որ յերկինս ես. սր̄ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպ յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպ եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն այլ փրկեա զմեզ ՚ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիս քո:

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ համագոյ եւ միասնական անբաժանելի սր̄ Երրորդութիւնն՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգի սր̄. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր, զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ, եւ բազումք յարեան ՚ի վր̄ իմ:

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկութիւն սորա առ Ա̄ծ իւր:

Այլ դու Տէր օգնական իմ ես, փառք իմ եւ բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. եւ լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սր̄յ իւրմէ:

Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ. զարթեայ, և Տէր ընդունող իմ է:

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրուց զօրաց նց. որք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս:

Արի Տէր և փրկեա զիս Ած իմ. զի դու հարեր զամենեսեան՝ որք էին ընդ իս թշնամութի 'ի տարապարտուց. և զատամունս մեղաւորաց փշրեցեր:

Տեառնդ է փրկութի 'ի վր ժողովրդեան քո օրհնութի քո:

Տէր Ած փրկութե իմոյ, 'ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր. խոնարհեցո ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ. և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան, և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ:

Եղէ ես որպ մարդ առանց օգնականի. և 'ի մեռեալս ազատ:

Որպէս վիրաւորս որք ննջեն 'ի գերեզմանի:

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան:

Եդին զիս 'ի գբի ներքնումն 'ի խաւարի, և 'ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութի քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վր իմ:

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ. և եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութէ:

Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապազ. և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Մի թէ մեռելոց առնիցես զսքանչելիս քո կամ բըժիշկք յարուցանիցեն և խոստովան առնիցեն առ քեզ:

Մի թէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք 'ի գերեզմանի զո-

զողորմութիւնս քո. կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի կորըստեան:

Միթէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սքանչելիք քո. կամ արդարութիւն քո յերկրի մոռացեալ:

Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի. առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ:

Ընդէ՞ր Տէր մերժես զանձն իմ. կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութենէ իմմէ. 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ապշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո. արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր. զօր ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ. և զծանօթըս իմ վասն թշուառութեան իմոյ:

Օրհնեա անձն իմ զՏէր, և ամենայն ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա:

Օրհնեա անձն իմ զՏէր, և մի մոռանար զամենայն տուրս նորա:

Որ քաւէ զմեղս քո. բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո:

Որ փրկէ յապականութենէ զկեանս քո. պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և գթութեամբ:

Որ լնու 'ի բարութենէ զցանկութիւնս քո. նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո:

Առնէ ողորմութիւնս Տէր. և իրաւունս ամենայն զրկելոց:

Եցոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսիսի. և որդւոցն Իսրայելի զկամս իւր:

Գթած ողորմած է Տէր. երկայնամիտ և բազումողորմ:

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ Տէր. և ոչ յաւիտեան պահէ ոխս:

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ Տէր. և ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ:

Այլ ո՟պ բարձր են երկինք յերկրէ՝ այնպէս զօրացոյց Տ՟ր զողորմութի՟ իւր 'ի վ՟ր երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր:

Որպէս գթայ հայր 'ի վ՟ր որդւոց իւրոց, այնպէս գթացի Տ՟ր յերկիւղածս իւր:

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց թէ հող եմք:

Մարդոյ ո՟պ խոտոյ են աւուրք իւր. ո՟պ ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի:

Շնչէ 'ի նմա հողմ, և ոչ է, և ոչ ևս երևի տեղի նորա:

Բայց ողորմութի՟ Տ՟ն յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վ՟ր երկիւղածաց իւրոց. և արդարութի՟ նորա յորդւոց մինչև յորդիս:

Ոյք պահեն զուխտս նորա յիշեն զպատուիրանս նորա և առնեն զնա:

Տ՟ր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր. արքայութի՟ նորա ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէք զՏ՟ր ա՟մ հրեշտակք նորա. հզօրք զօրութ՟բ, որք առնէք զբան նորա 'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէք զՏ՟ր ա՟մ զօրութիւնք նորա. պաշտօնեայք նորա, և արարօղք կամաց նորա:

Օրհնեցէք զՏ՟ր ա՟մ գործք նորա. ընդ ա՟մ տեղիս է տէրութի՟ն նր՟. օրհնեա անձն իմ զՏ՟ր:

Տ՟ր լո՛ւր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութ՟բ քով:

Լո՛ւր ինձ արդարութ՟բ քով. և մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ա՟մ կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս 'ի խաւարի ո՟պ մեռեալ յաւիտենից:

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ ոպ երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ Տր. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանեցիմ այնոցիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ:

Լսելի արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւն քո. զի ես 'ի քեզ Տր յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից. զի առ քեզ Տր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Ած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Վս անուան քո Տր կեցուսցես զիս, արդարութբ քով հանցես 'ի նեղութէ զանձն իմ:

Ողորմութբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ. և կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երգ Տեառն Ներսեսի Հայոց Կաթողիկոսի:

Յիշեսցուք ի գիշերի զանուն քո Տէր:

Բղխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի. և լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորին:

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք ըզքեզ Տէր:

Զաղօթս մեր տացուք քեզ Տէր ի գաւիթս քո ի մէջ նոր Երուսաղէմի:

Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբու-թեամբ առ քեզ Տէր։

Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր։

Փ. Զարթիք փառք իմ, զարթիք,
Եւ ես զարթեայց առաւօտուց. ալէլուիա։
Զարթիք ընդ զուարթունս,
Անքունք վերինքն Սիովնի. ալէլուիա։
Զարթիք որդիք լուսոյ
Ի յօրհնութիւն Հօրն լուսոյ. ալէլուիա։
Զարթիք փրկեալք արեամբ,
Եւ տուք զփառս փրկողին. ալէլուիա։
Զարթիք նոր ժողովուրդք,
Նոր երգս առեալ Նորոգողին. ալէլուիա։
Զարթիք հարսունք հոգւով,
Սպասեալք գալոյ սուրբ փեսային. ալէլուիա։
Զարթիք վառեալք լուսով
Ըստ իմաստուն սուրբ կուսանաց. ալէլուիա։
Զարթիք պատրաստեցէք
Իւղ լապտերաց ջերմ արտասուս. ալէլուիա։
Զարթիք և մի ննջէք
Նման յիմար կուսից նիրհէք. ալէլուիա։
Զարթիք երկիր պագցուք
Եւ արտասուօք զայս ասասցուք. ալէլուիա։

Փ. Զարթիր ընդէր ննջես, Տէր մի մերժեր զմեզ ի սպառ։

Արի Տէր օգնեա մեզ. տացուք անուանդ քում զփառս։

Այժմ և յաւէտ Հօր և Որդւոյ և Սուրբ Հոգւոյն. ամէն:

Փ. Զարթուցեալքս ի զբաղմանէ. գիշերային հանգստենէ:

Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէր. մխիթարութիւն և ի պահպանս եկեղեցւոյ:

Ահիւ և դողութեամբ կացցուք ի յաղօթս,

Ընկեալ խոստովանեսցուք ըզյանցանս:

Եւ գտցուք ի Քրիստոսէ զքաւութիւն և ըզ-մեծ զողորմութիւն:

ԿՑ. Անբաժանելի և ը համագոյ Երրորդութեանդ համաձայնեալ ընդ ը զօրս երկնից փառս մատուցանեմք:

Փառ մ ուրք քեզ: Որ յանարուեստ յաթոռ բարձրացեալ հանգչիս սուրբ Աստուած հզօր և՝ սքանչելագործ:

Փառ մ ուրք քեզ: Որ յանէից գոյացուցեր զամենայն արարածս սուրբ Աստուած անճառ հօր անեղ Որդի:

Փառ մ ուրք քեզ: Որ տեսչութեամբ խնամես զամենայն արարածս սուրբ Աստուած բղխումն անսպառ աղբեր:

Տէր, ժողովրդապետք եկեղեցւոյ՝ ի քէն հայցեն ասելով. հովիւ բարի՝ ողորմեա բանաւոր հօտի: Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէ: Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէ:

Աղօթք:

Զարթուցեալքս ամենեքեան 'ի հանգստենէ քնոյ. զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Աստուած 'ի մխիթա-

րութի և 'ի սփոփանս տկարութեան մերում: Այլ և-կեսցուք միաբան հոգևոր երգով 'ի փառաբանութի և 'ի պատիւ ամենասուրբ անուան Տն մերոյ և փրկչին Յնի Քնի: Ահիւ և դողութի կացցուք յաղօթս առաջի նորա. և գոհացարո՛ւք զնմանէ 'ի գիշերային ժամուս յայսմիկ վասն իրուանց և արդարութե նորա: Որ ընտրեա՛ց զմեզ ողորմութի՛ն իւրով. և շնորհեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն փառաբանիչս Տն Աստուծոյ ամենեցուն և մեզ լինել: Այլ մեք այսուհետև սրբելով զանձինս մեր 'ի խղճէ և 'ի չար գործոց: Համբարձցուք զձեռս մեր 'ի սրբութի առանց բարկութե և երկմտութե: Հաւատո՛վ խնդրեսցուք 'ի նմանէ զքաւութի և զթողութի յանցանաց մերոց: Խոստովա՛ն լինելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկագիտին Այ: Որ զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթից և բարեխօսութի ամենայն սրբոց: Շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Այ կեալ առաքինութի և անարատ վարուք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս: Այլ արժանաւոր լինելով յաւիտենական և երկնային խորանացն: Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց Ճշմարիտն Այ Յս Քս Տր մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛: Կեցո՛ Տէր:

Զմնացուած գիշերիս խաղաղութի անցուցանել՝ հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցո՛ւք: Շնո՛րհեա Տէր:

Զհրեշտա՛կ խաղաղութե պահապան անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդ:

Զքաւութի՛ւն և զթողութի յանցանաց մերոց 'ի Տեառնէ խնդ:

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութի յօգնութի անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդ:

Այլ և՛ս և վասն միաբանութե ճշմարիտ և սբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցո՛ւք:

Տէր ողո՛րմեա՛:

Զանձինս մե՛ր և զմիմեանս Տն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցո՛ւք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեա՛ց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

[illegible] Տէր ողորմեա։

[illegible]

Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեա։
Բղխումն ՚ի Հօրէ և յորդւոյ
Բղխեա՛ ՚ի հոգւոյս
Բան քեզ ՚ի հաճոյս։
Գանձդ ողորմութեան,
Գանձիդ ծածկելոյ
Գտօղ զիս արա։
Դուռն ողորմութեան,
Դաւանողիս բաց.
Դասեցո՛ վերնոցն։
Երրեակ միութիւն,
Եղելոց խնամօղ,
Եւ ինձ ողորմեա։
Զարթի՛ր Տէր յօգնել.
Զարթո՛ ըզթմբրեալս,
Զուարթնոց նմանիլ։
Էդ Հայր անսկզբն.
Էակից Որդի,
Է միշտ սուրբ Հոգի.
Ընկա՛լ զիս գըթած,
Ընկա՛լ ողորմած.
Ընկա՛լ մարդասէր։
Թագաւոր փառաց,
Թողութեանց տուօղ,
Թո՛ղ ինձ ըզյանցանս։
Ժողովօղ բարեաց,
Ժողովեա՛ և զիս
Ժողովս անդրանկաց։
Ի քէն Տէր հայցեմ
Ի մարդասիրէդ
Ինձ բժշկութիւն։
Լեր կեանք մեռելոյս,
Լոյս խաւարելոյս,
Լուծանօղ ցաւոյս։
Խորհրդոց գիտօղ,
Խաւարիս շնորհեա
Խորհուրդ լուսաւոր։
Ծնունդ Հօր ծոցոյ,
Ծածկելոյս առաւել
Ծագեա՛ լոյս փառաց։
Կենարար փրկիչ,
Կեցո՛ ըզմեռեալս,
Կանգնեա՛ զգլորեալս։
Հաստեա՛ հաւատով,
Հաստատեա՛ յուսով,
Հիմնեցո՛ սիրով։
Ձայնիւս աղաչեմ,
Ձեռօքս պաղատիմ,
Ձիր բարեաց շնորհեա։
Ղամբարամբ լուսոյ,
Ղեկավար ճարտար,
Ղօղեալս ամրացո՛։

Ճառագայթ փառաց,
Ճանապարհ ինձ ցոյց
Ճեպել 'ի յերկինս:
Միածինդ Հօր,
Մո՛յծ զիս յառագաստ
Մաքուր հարսանեացդ:
Յորժամ գաս փառօք
Յահագին աւուրն,
Յիշեա՛ զիս Քրիստոս:
Նորոգօղ հնութեանց,
Նորոգեա՛ և զիս,
Նորոգ զարդարեա՛:
Շնորհատու բարեաց,
Շնորհեա՛ զբարութիւն,
Շնորհեա՛ զթողութիւն:
Ողորմեցա՛ Տէր,
Ոգւոյս փրկութիւն,
Ոյր վասն եմ 'ի սուգ:
Չար մրջակողին
Չար սերմանց նորին
Չորացո՛ զորոմնդն:
Պարգևիչ բարեաց,
Պարգևեա՛ ինձ
Պարտեացս թողութիւն:
Ջուր շնորհեա՛ աչացս,
Ջերմ հեղուլ արտասուր,
Ջնջել զյանցանս:
Ռահվիրդ քաղցու,
Ռամ հոգւոյս արբո՛,
Ռահ ցոյց ինձ լուսոյ:
Սէր անուն Յիսուս,
Սիրով քով ձմլեա՛
Սիրտ իմ քարեղէն:
Վառին գրթութեան,
Վասն ողորմութեան,
Վերստին կեցո՛:
Տենչալի անսպեամբ
Տո՛ւր ինձ յագենալ,
Տէր Յիսուս Քրիստոս,
Րաբունդ երկնաւոր,
Րաբեա՛ զաշակերտս
Րամից երկնայնոց:
Ցօղ արեան քո Տէր,
Ցօղեա՛ 'ի հոգիս.
Ցնծացի անձն իմ:
Ւփեծեալս մեղօք
Ւփեծեալ աղաչեմ
Ւլսել 'ի բարիս:
Փրկիչ բոլորից,
Փութա՛ զիս փրկել
Փորձութեանց մեղաց:
Քաւիչ յանցանաց,
Քաւեա՛ զօրհնարանս
Քեզ երգել բղխմամբ:

Նաատուածածնին բարեխօսութեամբ յիշեա՛ Տէր, և ողորմեա՛:

Օ՛րհնէ առնէ աղօթքս :

Օ՛քէն գոհանամք Տէր Աստուած մեր որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեան: Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Տո՛ւր

մեզ Տէր աղաչեմք զքեզ զմնացեալ գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. և զմեր ժամանակս կենաց պահպանութեամբ մերոյ երկիւղիւդ քո ամրացո և պահեա: Որպէս զի զգուշութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս՝ ժամանեսցուք յանքոյթ և ՚ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենականն ՚ի կեանսն, շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի. ընդ որում քեզ Հօր, և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Նայեաց Տէր բարերար ողորմութեամբ քով յերկրպագուս և ՚ի փառաբանիչս անուանդ քում սրբոյ: Տէր զօրութեանց, խաղաղացո զանձինս մեր յամ սատանայական խռովութեանց և յաշխարհական զբօսանաց: Զհրեշտակ խաղաղութեան քո առաքեա առ մեզ, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի, յարթնութեան և ՚ի հանգստեան մերում: Որպէս զի բարեպաշտութեամբ և արժանաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառայելով ՚ի կեանս յայսոսիկ, ժամանեսցուք յաւիտենականն երկնից արքայութեան քո՝ զոր պատրաստեցեր ՚ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն,

Աստ ասէ սաղմոս ըստ յոյնին, և զինչ սաղմոսն ասէ ըստ յոյնին խոնարհեցուցէ:

Կանոնագլուխ խորհրդոյ։

ԱՁ

Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Դատեա՛ Տէր զայնոսիկ, որք դատեն զիս. ալէլուիա. մարտիր ընդ այնոսիկ՝ որք մարտընչին ընդ իս. ալէլուիա։

Առ զզէն և զասպար քո, և արի յօգնել ինձ. հան զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց. արգել զնոսա և ասա՛ դու ցանձն իմ, թէ փրկութիւն քո ես եմ. ալէլուիա։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք խնդրեն զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն որք խորհէին ինձ չար։

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա։

Եղիցին ճանապարհք նոցա 'ի խաւար և 'ի գայթակղութիւն. և հրեշտակ Տ՟ն հալածեսցէ զնոսա։

Ի նանիր թագուցին ինձ զորոգայթ յապականութեան իւրեանց. և 'ի նանիր նախատեցին զանձն իմ։

Փ. Տէր յերկինս է ողորմութիւն քո. ճշմարտութիւն քո մինչև յամպս. ալէլուիա***. ալէլուիա։

Արդարութիւն քո որպէս լերինք Ա՟Յ. իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմարդիկ և զանասուն կեցուցանես դու Տ՟ր։

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քո Ա՟Յ. այլ որդիք մարդկան 'ի հովանի թևոց քոց յուսասցին։

Արբեսցին նոքա 'ի պարարտութենէ տան քո. և զուղխս փափկութեան քո տացես ըմպել ն՟ց։

Ի քեն է Տ՟ր աղբիւր կենաց. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։

Ձգեա՛ զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ որք ուղիղ են սրտիւք։

Մի եկեսցեն 'ի վի մեր ոտք ամբարտաւանից· և ձեռք մեղաւորաց մի դողացուսցեն զմեզ:

Ընդ անկցին ամ̃քն՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն· մերժեսցին՝ և այլ մի կարասցեն հաստատիլ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սբյ· այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից· ամէն· ալէ-լուիա· ալէլուիա:

Ը.Կ

Ասա՛ց անզգամն 'ի սրտի իւրում թէ ոչ գոյ Աստուած· ալէլուիա· ապականեցան և պղծե-ցան յանօրէնութեան իւրեանց· և ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն· ալէլուիա:

Ած յերկնից նայեցաւ յա̃մ որդիս մարդկան· տեսանել թէ իցէ ոք իմաստուն որ խնդրիցէ զԱծ· ալէլուիա:

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին և անպի-տանացան:

Ոչ ոք է՝ որ առնէ զբարի· և չէ ոք մինչև 'ի մի:

Արդեօք ոչ ծանիցեն ամենեքեան· ոյք գործեն զան-օրէնութիւն:

Ոյք ուտեն զժողովուրդ իմ՝ որպէս կերակուր հացի· և առ Ած ոչ կարդացին· ալէլուիա:

Փ· Օրհ ո՛չ գոյր նց փոխանակ· և ոչ երկեան յԱստուծոյ· ա՛լէ՛լ՛ուիա· ալէլուիա:

Ձգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել նց· և նոքա պղծեցին զօրէնս նր· ալէլուիա:

Բաժանեցան 'ի սրտմտութենէ երեսաց նր· և եհաս 'ի սիրտս նց:

Կակուղ էին բանք նց քան զձէթ· և նիզակք ոպ սլաք:

Ընկեա՛ 'ի Տր զհոգս քո· և նա կերակրէ զքեզ· և ոչ տայ յաւիտեան զսասանութիւն արդարոյ:

Դու Ած իջուսցես զնս 'ի գուբ ապականութեան· արք արիւնահեղք և նենգաւորք մի հասարակեսցեն զա-

ւուրս իւրեանց. այլ ես 'ի քեզ Տր յուսացայ. ա՛լէ՜լուիա՛:

Փառք. ա՛մ՜ալէ՜լուիա. ա՛մալէ՜լուիա:

ՒՁ

Ի քեզ Տր յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան. ա՛լէ՜լուիա. յարդարութեն քում փրկեա և ապրեցո զիս. ա՛լէ՜լուիա:

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, և կեցո զիս:

Եղիր ինձ Ած ապաւէն՝ և տեղի ամուր կեցուցանել զիս. զի հաստատութի իմ, և ապաւէն իմ դու ես:

Ած իմ փրկեա զիս 'ի ձեռաց մեղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:

Դու ես համբերութի իմ Տր. Տր յոյս իմ 'ի մանկութէ իմմէ:

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ. յորովայնէ մօր իմոյ՝ դու ես ապաւէն իմ. և առ 'ի քէն է օգնութի իմ յամ ժամ:

Փ. Երկիր պագցեն նմա ամ թագաւորք երկրի. և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա. ա՛լէ՜լուիա. ա՛մալէ՜լուիա:

Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հզօրի, զաղքատն և զտնանկն՝ որոյ ոչ է օգնական:

Խնայեսցէ նա յաղքատն և 'ի տնանկն. և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ. 'ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա:

Պատուական է անուն նր առաջի նց. կեցցէ և տացի նմա յոսկւոյն արաբացւոց:

Յաղօթս կացցեն առ նա յամ ժամ. և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա:

Եղիցի հաստատութի ընդ ամ երկիր, և 'ի վր գլխոց լերանց:

Բարձրասցի քան զԼիբանան պտուղ նորա. ծաղկեսցի 'ի քաղաքի Տն ոպ խոտ երկրի:

Եղիցի անուն Տն օրհնեալ յաւիտեան. զի յա-
ռաջ քան զարեւ է անուն նր։
Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի. եւ ամ ազինք
երանեսցեն նմա։
Օրհնեալ Տէր Ած Իէլի, որ առնէ զքանչելիս
միայն. եւ օրհնեալ է անուն սբ նր յաւիտեան.
լցցի փառօք նր ամ երկիր. եղիցի. եղիցի։
Փառք Հօր. ալէլուիա. ալէլուիա։

ՁԸ

Զողորմութիւնս քո Տր յաւիտեան օրհնեցից.
ալէլուիա. յազգէ յազգ պատմեցից զճշմար-
տութիւն քո բերանով իմով. ալէլուիա։
Ասացեր թէ աշխարհս ողորմութեն շինեսցի. յեր-
կինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութի քո։
Ուխտ եդի ընտրելոց իմոց. երդուայ Դաւթի
ծառայի իմոյ։
Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո. եւ շինեցից
յազգէ յազգ զաթոռ քո։
Խոստովան եղիցին երկինք զքանչելեաց քոց Տր.
եւ ճշմարտութի քո յեկեղեցիս սրբոց։
Ո՞վ է յամպս որ հաւասարեսցի քեզ. կամ ո՞վ
նմանեսցի Տն յորդիս Այ։
Փ. Դարձուցեր զօգնութիւն ՚ի սրոյ նորա. եւ ոչ
ընկալար զնա ՚ի պատերազմի. ալէլուիա ալէ-
լուիա։
Անարգեցեր զսրբութի նր. եւ զաթոռ նր յերկիր
կործանեցեր։
Նուաղ արարեր զաւուրս ժամանակաց նր. եւ
հեղեր զնովաւ զամօթ։
Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո ՚ի սպառ.
բորբոքեսցի ոպ հուր բարկութի քո։
Իսկ արդ՝ յիշեա եւ տես թէ ո՞վ է իմ հանգիստ.
միթէ ՚ի զո՞ւր ինչ ստեղծեր զամ որդիս մարդկան։

Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ, և ոչ տեսցէ զմահ. կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց դժոխոց:

Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո Տ՟ր առաջինք. զոր երդուար Դաւթի ճշմարտութեամբ քով:

Յիշեա՛ զնախատինս ծառայի քո. զոր ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց:

Զոր նախատեցին թշնամիք քո Տ՟ր. նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո:

Օրհնեալ Տ՟ր Ա՟Ծ յաւիտեանս յաւիտենից. եղի-ցի. եղիցի:

Փառք Հօր. ալէլուիա. ալէ:

Գ.Զ

Խոստովան եղերուք Տեառն, զի՛ քաղցր է. ալէ-լուիա: զի յաւիտեան է ողորմութի՟ն ն՟ր. ալէլուիա:

Ո՞ խօսեսցի զզօրութիւնս Տ՟ն. լսելի արասցէ զա՟մ օրհնութիւնս ն՟ր:

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս. և առնեն զար-դարութի՟ յա՟մ ժամ:

Յիշեա՛ զմեզ Տ՟ր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քո. և այց արա մեզ ՚ի փրկութե՟ն քում:

Տեսցուք մեք զքաղցրութի՟ ընտրելոց քոց. ուրախ եղիցուք մեք յուրախութի՟ ազգի քո. և գովեսցուք մեք ՚ի ժառանգութե՟ն քում:

Մեղաք մեք ընդ հարս մեր. անօրինեցաք և յանցեաք:

Փ. Մատնեաց զն՟ս ՚ի ձեռս հեթանոսաց. տիրե-ցին նոցա ատելիք իւրեանց. և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զն՟ս. և խոնարհ եղեն ՚ի ներքոյ ձեռաց նոցա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա. և նոքա դառ-նացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւրեանց. և կորա-ցան յանօրէնութե՟ն իւրեանց:

Հայեցաւ Տ՟ր ՚ի նեղութիւնս նոցա. ՚ի լսել ձայնի աղօթից նոցա:

Յիշեաց զուխտ իւր. և զղջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում, և ետ զնա 'ի գթութիւն առաջի ամ̃ գերչաց նց̃:

Փրկեա՛ զմեզ Տր̃ Ա̃ծ մեր, և ժողովեա՛ զմեզ 'ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ, և պարծեսցուք յօրհնութիւն քո:

Օրհնեալ Տր̃ Աստուած Իսրայէլի յաւիտեանս յաւիտենից:

Եւ ասասցէ ամ̃ ժողովուրդն եղիցի. եղիցի:

Փառք. ալէլուիա. ալէլուիա:

Գ.Կ

Արարի իրաւունս և արդարութիւն. ալէլուիա. մի՛ մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց. ալէլուիա:

Ընկա՛լ զծառայս քո 'ի բարի. զի մի ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում Տր̃. և բանից արդարութեան քո:

Արա՛ ընդ ծառայի քում Տր̃ ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւն քո ուսո՛ ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս. և ծանեայց զվկայութիւն քո:

Ժամ է պաշտել զՏր̃. խափանեցին զօրէնս քո:

Փ. Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տր̃. ըստ բանի քում իմաստուն արա զի̃ս. ալէլուիա. ալէլուիա:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր̃. և բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւն քո. յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւն քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ̃ պատուիրանք քո արդարութի̃ւն են:

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

3597-57

ՀՍՍՌ-Арм.ССР

Ցանկացայ փրկութեան քում Տր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայս քո. զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Փառք Հօր և. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԳՁ

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏր. օրհնեցից զՏր ի կենդանս իմ. ալէլուիա. սաղմոս ասացից Այ իմոյ՝ մինչև եմ ես. ալէլուիա։

Մի յուսայք յիշխանս, և մի յորդիս մարդկան. զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա։

Ելցէ հոգի ի նոցանէ, և դարձցին անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կորիցեն ամ խորհուրդք նց։

Երանի ազգի՝ որոյ Տր Այ Յակոբայ օգնական է նմա. և յոյս նորա ի Տր Այ է։

Որ արար զերկինս և զերկիր. զծով և զամ որ է ի նոսա։

Որ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց։

Փ. Գովեա՛ Եղէմ զՏէ՛ր. ալէլուիա։ Եւ օրհնեա զԱծ քո Սիոն. ալէլուիա։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Որ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն. պարարտութիւն ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն որպէս զասր. և զմէգ որպէս զմոխիր ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա. շնչեսցէ հողմ՝ և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ. զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայէլի։

Ոչ այսպէս արար ամ ազգաց Տր. և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

Փառք Հօր. ալէլուիա։

ԺԷ

Սիրեսցից զքեզ Տր զօրութիւն իմ. ալէլուիա։ Տր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ. ալէլուիա։

Այ օգնական իմ. և եսյուսամ 'ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեն իմոյ ընդունելի իմ է։

Օրհնելով կարդացից առ Տէր. և 'ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց։

Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու. և ուղխք անօրէնութեն խռովեցուցին զիս։

Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս. և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու։

Ի նեղութեն իմում ես առ Տէր կարդացի. և առ Այ իմ աղաղակեցի։

Փ. Օգնեցուցեր ինձ զզօրութիւն 'ի պատերազմի. զյարուցեալսն 'ի վր իմ ներքոյ իմ արարեր. ալէլուիա. ալէլուիա։

Զթշնամիսն իմ հալածականս արարեր. և զատելիսն իմ սատակեցեր։

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա. կարդացին առ Տր, և ոչ լուաւ նոցա։

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և որպէս կաւ զնեհաց կոխեցից զնոսա։

Փրկեսցէ զիս Տր 'ի հակառակութենէ ժողովրդոց. և կացուսցէ զիս գլուխ հեթանոսաց։

Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի ծառայեաց ինձ, և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ։

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտարաց մաշեցան և կաղացան 'ի շաւղաց իւրեանց։

Կենդանի է Տէր. եւ օրհնեալ է Ա̃ծ. եւ բարձր եղի-ցի Ա̃ծ փրկութեն իմոյ։

Ա̃ծ է որ խնդրէ զվրէժ իմ. եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ։

Փրկիչ իմ ՚ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց. յայն-ցանէ, որք յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ՝ բարձր ա-րարեր զիս. եւ յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս։

Վ̃ն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ՚ի հեթանոսս. եւ անուան քում սաղմոս ասացից։

Մեծ արարեր զփրկութի թագաւորի նորա. առ-նել ողորմութի ընդ օծելոյ նորա Դաւթի. եւ ընդ զաւակի նորա յազգէ մինչեւ յազգ։

Փառք Հօր եւ. աՆէ՞լուիա. ամէ՞ն։

Եթէ կանոնագլուխն ընդ առաջնոյն ասէ՝ յետին [illegible] որ է այլոց մարգարէից եւս ասէ։ Իսկ եթէ ոչ ասէ ընդ առաջնոյն [illegible] է [illegible] ոմանց. զկնի կանոնագլխոյն ասէ. *Եւ եւս խաղաղութի. Օրհ-նութի եւ փառք։* Եւ [illegible] [illegible] ասէ [illegible] [illegible]. Եւ զկնի հանգստեան առաջնորդն ընթերցեալ լինի։ Իսկ եթէ [illegible] օր լինի, կամ [illegible] [illegible] լինի եւ կամ [illegible] [illegible]. *Այսօր անճառ* ասէ. Եւ [illegible] առաջնորդն ընթերցեալ լինի։ Զկնի առա-[illegible]. *Նորոգող տիեզերաց.* ապա *Հոգւոց հան-գուցելոց։*

Իսկ յորժամ [illegible] [illegible] հանգստեան [illegible], զկնի [illegible] ասէ [illegible] [illegible]. Եւ ընթերցեալ լինի առաջնորդն [illegible] [illegible]. Եւ զկնի առաջնորդին ասէ *յԱ̃ծանեղէն* [illegible] [illegible]։ Եւ [illegible] ընդ *Ա̃ծանեղէն* [illegible] [illegible] [illegible] ՚ի *յԱրարիչ եւ մարդա-սէրն.* Եւ կամ ՚ի *Նա ասացին.* [illegible] [illegible]. Եւ ապա *Հոգւոց հանգուցելոց. Քո̃ որդի.* Եւ *Հայր մեր։*

ՔԱՂՈՒԱԾ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ

Ա.Ձ

Ըեղ փայլեալ Աստուած օրհնութիւն. որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոցն. թագաւոր և՛ իշխան վերօրհնեմք ըզքեզ ։ Ի միանգամ գալըստեանն քո Քրիստոս փառաց թագաւոր. ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ննջեցելոցն. և յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնով ։ Վասն որոյ և՛ մեք ըզքեզ աղաչեմք Հայր երկնաւոր. դասաւորեա ըզննջեցեալսըն մեր ի վերինդ քո Երուսաղէմ. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս ։

Ձայն արկեալ կենարարին աստուածային բարբառովն. ասէ եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ. ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեանսն ի հանգերձեալ երկրին ։ Ընդ առաջ ելանել քեզ հաւատով ի յօդըս վերին. աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն ի լսել ըզձայն երանաւէտ կոչմանն ։ Ընդ աջմէ՝ քումմէ կայցեն ընդ իմաստունսն որ՝ կոչեցան. ի լուսեղէն առագաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս ։

Զհոգիս ծառայից քոց Քրիստոս. ընկալ ի դասս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս ։ Ընկալ վասըն սոցա ըզբանաւոր պատարագս ի մէնջ. և՛ շնորհեա նոցա ըզթողութի՛ գտանել յաւուրն յետնում ։

Ո․ ԿԻՐ․ Ողորմեա ինձ Աստուած ։ Որ զա-
ռաջինն ոչ պահելով ըզպատուիրանըն մեռաք․
շնորհեցեր քեւ օրինակ մեզ պատուիրան կենաց․
զի պահելով կենդանասցուք․ ողորմեա ինձ Աս-
տուած ։ Որ ի խորհուրդ քո կամաւոր մահուամբ
եկեղեցի քո Քրիստոս մեռանելով օրինաց մե-
ռոյց․ զի յարուցեալ ընդ քեզ նորոգեսցի ի
փառս․ ողորմեա ինձ Աստուած ։

Բ.Գ. Հայր բազումողորմ․ խոստովանիմ առ քեզ
որպէս զանառակ որդին․ թող ինձ ըզմեղս իմ և
ողորմեա ։ Տէր որ զգթացար ի կինըն քանանացի․
գթա և յիս ի մեղաւորս և ողորմեա ։ Տէր որ
դարձուցեր ըզմաքսաւորն ի գիտութիւն ճշմարտու-
թեան․ դարձո և զիս ըզմոլորեալս և ողորմեա ։

Դ.Օ. Այսօր գալով ի բեթանիա քո ամենազօր
հրամանաւըդ․ ձայնեցեր ի Ղազարոս և գոչեցեր
մահ․ դըժոխք պարտեցաւ ապականութիւն լուծաւ․
կենդանարար Քրիստոս կեցո ըզմեզ ։ Այսօր գալով ի
բեթանիա զքո զաշխարհակեցոյց ձեր զյարութիւնդ
յառաջագոյն ծանուցեր անապականաբար կոչմամբ
զչորեքօրեայն ի թաղմանէ․ կենդանարար Քրիստոս կե-
ցո ըզմեզ ։ Այսօր գալով ի բեթանիա երբայեցւոց
մանկունքն բարբանջեցեալ ասէին․ զՄարիամու
զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն Մա-
րիամու․ կենդանարար Քրիստոս կեցո ըզմեզ ։

ՅԲ․ Անճառելի Հօր Լուսոյ ի խաչ ելեր կա-
մաւ Հօր ողորմեա ։ Անմահութեանց տուող Քրիս-
տոս ի գերեզման իջեր ընդ մարդ․ ողորմեա ։ Ա-

յերրո՛րդ աւուր յարեա՛ր յո՛յս յարութեան ցու-ցար մեզ ողորմեա՛։

Հգ․ Որ յա՛նմի ես աստուածութիւն․ և՛ ի ձայն հընչման իջեր յերկնից որ Հօրդ․ ողորմեա՛ մեզ։ Որ զա՛նմ լինուս զօրութիւն քո․ և՛ ի դասս առաքե-լոցն իջեր բնակել որ Հօրդ․ ողորմեա՛ մեզ։ Որ անբաժանելի ես յաստուածոյն և՛ ի Հրեղէն լե-զուս բաժանեալ համբերար յառաքեալսն որ Հօ-րդ․ ողորմեա՛ մեզ։

Մօ․ Որ զաւետիս Հոգւոյն ի Հրեղէն ի Հրեշտա-կէն ընկալար ուրախ լեր․ բերկրեալդ Տէր ընդ-քեզ Մարիամ ամենօրհնեալ։ Անսկիզբն Բա-նըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբն բնակիլ ի կուսէդ․ Քրիստոս Աստուած թագաւորն յա-ւիտենից։ Աղաչեմք ընդքեզ որ Ածածին ես ՔՆ բարեխօսեա փրկել զժողովուրդս իւր զոր գը-նեաց արեամբն իւրով։

Խձ․ Հրաշակերտ և զօրեղ փայտ խաչի քո Քրիս-տոս գանձարան զօրութեան ի յերկրի երևեալ․ Եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք։ Զոր Հրէ-իցըն ծածկեալ զանթաքչելի ընդգանեն, փափագ-մամբ թագուհւոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ․ Ե-կայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք։

փառք Հօր և Որդ․

Այժմ է զէն յաղթութեան հաւատացելոց․ անխոյ-եան և կնիք յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն․ Եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք։

Այժմ և միշտ և․

Հաշտեա՛ ի ձեռըն որ մարմնոյ և արեան քո՛ Տէ՛ր. և՛ պարգևեա՛ նոցա զամի՛լ յաջակողմեանըն քո՛։

ԸԿ

Ձեռք քո՛ արարին, և՛ ստեղծին զիս ի հողոյ ի յօրհնել ըզքեզ Աստուա՛ծ յաւիտեան: Իսկ պատրանօք բանսարկուին խոտորեցայ յանձանց լուսոյն, և դարձայ անդրէն ի հող յորմէ ստեղծայ: Մխիթարիչ սուրբ Հոգի՛ լուսաւորեա՛ զմեր ննջեցեալսն, և՛ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո՛:

Հայր անսկիզբն և՛ բարեգութ մարդասէր հայցեմք ի քէն վասն մեր ննջեցելոցն արժանաւորել հանդերձեալ օթևանին սրբոցն: Անձառ ծնունդ Հօր Որդի. որ մահկանացուացս կեանքդ ես. զհոգիս ննջեցելոց մեր ընկալ. և՛ արժանաւորեա հանդերձեալ օթևանին սրբոցն: Եւ նորոգօղ սուրբ Հոգի յորժամ նորոգես զապականեալսն յայնժամ շնորհեա և մեր ննջեցելոցն արժանաւորել հանդերձեալ օթևանին սրբոցն:

Յորժամ յերկնից գոչէ փողն ազդեցութիւն առնելով մեռելոց ի դատաստան ահաւոր. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէ՛ր և՛ զմեր ննջեցեալսն. և՛ հանգո ընդ սուրբս քո՛: Յորժամ ճառագայթք Ածութեանդ փայլեն ի յարևելից. և՛ դրօշմունք հրաշիցըն բանին յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէ՛ր և՛ զմեր ննջեցեալսն. և՛ հանգո ընդ սուրբս քո՛:

Ո. ԿԻՐ. Որ տապնեցար ի հայրական ծոցոյ ծած-

կեալ խորհուրդ ընդ Հօր յաւիտեան. եւ առեր մարմին զմեղուցելոյ նախաստեղծին յանապական կուսէն անճառ միութ՝. վասն մերոյ փրկութեան օրհնեմ։ Որ փոխանակ ճաշակմանն դառնութն մահաբեր պտղոյն. անճաշակ լինելով քո քառասնօրեայ քաղցրացուցեր յուսով ըմպելով նոր քո օրինաց. վասն մերոյ փրկութեան օրհնեմ։ Որ աջակողմ աւազակին բացեր զդրունս դրախտին կենաց. բաց եւ մեզ մեղաւորացս ողորմութի որք ընդ նմին զքեզ դաւանեմք Տէր եւ Թագաւոր. աղաչեմք զքեզ օրհնեմ։

Ա.Գ. Օրհնեալ կենդանաղբիւր հանապազ զքեզ աղէկոծէ։ Ողորկեալ ալիք թշնամին ինձ յարուցանէ։ Նաւապետ բարի լեր անձին իմոյ ապաւէն։

Դ.Զ. Այսօր կարգեցաւ օրինակ խոնարհութն ի յուղղութի վարուց մերոց։ Այսօր Տէրն մեր լուանայր զոտս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս անելով։ Մի ոմն ի ձէնջ եղբարք մատնելոց է զիս ի մահ եւ որոշի՝ յաշակերտացդ։ Զայն լուեալ Պետրոսի՝ ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ով իցէ։ Նշանն զոր ասաց Տն՝. ոլորտեցոյց զնուր զաշակերտան եւ խռովեցան ամենեքեան։

ՅԲ. Իջեր յերկնից Որդի Աստուծոյ եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. որ անմեկնելի ես ի Հօրէ. օրհնեմ։ Եկիր ի չարչարանս կամաւորապէս Աստուած եւ խաչեցար վասն ազգի մարդկան. եւ ի գերեզման իջեր անապական. օրհնեմ։ Զմահ լուծեր եւ զաշխարհս ազատեցեր կարողապէս Տր. եւ ի մեռելոց յարեար իշխանութեամբ. օրհնեմ։

ՀԳ․ Որ առաքեցար ի Հօրէ՝ Հոգիդ անեղ եւ համագոյ. աղաչանօք անօրինակար քում Էակցին. լինել միխիթարիչ սուրբ առաքելոցն. աղաչեմք ընդ քեզ ողորմեա: Որ իջեր տիրաբար յերկնից սաստիկ հողմոյ նման Է՛ծ յայտնապէս. եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար ի գլուխս առաքելոցն. աղաչեմք ընդ քեզ ողորմեա: Որ արբուցեր երկնաւոր գինեաւն իմաստութեան զհոգիս սրբոց քոց առաքելոցն. որք արբուցին տրտմեցելոց որդւոց Ադամայ զըմպելին ուրախարար յայգւոյն Եդեմայ. աղաչեմք ընդ քեզ ողորմեա:

ՄՕ․ Մեծ զերահրաշ ծաղկեփթթեալ յԵդեմայ հօտ անմահութեան ծնընդոցս Էւայի, յորմէ սփռեցաւ մահ ընդ տիեզերս. օրհնեալ ընդ քեզ մեծացուցանեմք: Դու լուծիչ երկանց բարձող անիծից, ծագումն արեւու լուսոյն ճշմարտի որով հերքեաւ խաւարն առաջին. օրհնութիւն ընդ քեզ մեծացուցանեմք: Ընդ քեզ ուխտըս բարեխօս կոյս ամենօրհնեալ. մայր անարատ Էմմանուէլի տաճար Բանին Հօրն երկնաւորի. օրհնեալ ընդ քեզ մեծացուցանեմք:

ԽՂ․ Սեղան քո Տէր զօրութեանց հաստատեալ կանգնեցաւ ի խորանի քում. եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք: Վէմ պատուական ի խորանի քում հիմնեցաւ այսօր. եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք:

Փառք Հօր և Որդ:

Ի սմա մատուցան ճշմարիտ պատարագ և զենումն անարատական. եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք:

Այժմ և միշտ և։

Զարհուրեալ դողան արարածք ի ձայնէ սրովբէակոչ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ ի դատաստան զազգս որդւոց մարդկան. յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէ՛ր եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն. եւ հանգո ընդ սուրբս քո։

Բ.Զ

Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք զամենասուրբ զԵրրորդութիւնն. փառաւորելով ըզՀայր. որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։ Երգեցէք Տն երգ նոր եկեղեցիք սըրբեցելոց. Քրիստոսի երկրպագելով. որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։ Սրբասաց ձայնիւն օրհնեսցուք. Հոգեւորական հրեշտակօք գովեսցուք. սուրբ զՀոգին փառաւորելով. որ վերահանգոյց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։

Ի ձայն փողոյ գալըստեան քո Տէր ամ՛ հոգիք զարթիցեն կալ ի դատաստանի քում Քրիստոս Աստուած մեր։ Յորժամ հընչէ բարբառն ահագին. և հարկանի փող յարութեն մերոյ. եւ մեք գոչելով ասեմք փառըք գալըստեան քո Տէր։ Յորժամ առնես հատուցումն Տէր և սուրբք քո պարծեսցին ի քեզ եւ մեզ շնորհեսցես փրկիչ կալ ի յաջմէ քումմէ։

Թագաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից. մարդաւորութեամբդ քո խոնարհեալ յանձինս մեր. առեղծիչ կենդանեաց և հանգուցիչ ննջեցելոց։ Ի

խաչին բեւեռեցար․ զմահու լուծեր զիշխանութիւն․ յախտենից ըղձընթեցելոյն վերածեր յանմահ ի կեանս․ ստեղծիչ կենդանեաց և հանգուցիչ նըն-ջեցելոց ։

ԱՂ․ ԿԻՐ․ Ո՛վ անեղանեալ մարգարէին, որ առ փրկեալքս արեամբ գառինդ, ցընծամք և մեք ծառայք անարժանք, ընդ գալուստ Տեառնըդ կըրկ-նակի․ շնորհեա մեզ Տէր ընդ արդարոցն, ընդ առ ի քէն ուղղեալ ծառայն․ ա՛յժմ յաւուր ըղուարճանալ, եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցընծալ։ Այժմին նըման տայ աւետիս զուարթարար նոր Սիովնի․ Եթէ ձայնիւ լեր, ահա գայ առ քեզ խոնարհ և հեզ արքայն․ նըստեալ ի յէշ և յաւանակ, կըր-կին ապաւինց գոլ օրինակ․ նը՛ստեալ յաթոռ քե-րովբէից, նստ գըթութեամբ ի մեր հոգիս։ Օ՛ս-հեղ փառաց քոց Երեւումն որ լինելոց է յերկրոր-դումն․ եւ Ս՝ Գաւիթ յառաջագոյն, ձայնից կան-խաւ ազդմամբ Հոգւոյն․ Թէ յայտնապէս Աս-տուած գայցէ, հուր առաջի իւր բորբոքէ․ յայն-ժամ Սիոնս ի մեզ խնդասցեն, գըթա՛ Քրիստոս եւ ողորմեա՛։ Աստուածածին ամենօրհնեալ, յերկրէ երկնից հարսն ընծայեալ․ յորժամ բազմիս լուսոյ նըման քո միածնիդ յաջակողմեան․ յայնժամ մաղթեա ընդ մեր ըզնոյն, փըրկել ըզմեզ յահեղ բոցոյն․ հանդամայիլ ընդ արդարոցն, երգել ըզփառս ընդ երկնայնոցն ։

ԱՂ․ Պարծանք զգաստութեան քո ի մէնջ յանդարանել հողեղինացս․ բարեխօսութ Տէր խնդրեալ և մի կորուսաներ ։ Կանգնեա զանկեալս ի գըրմանէ

զվիրաւորեալս ի թշնամւոյն. որ բժիշկդ ես հիւանդաց բժշկեա զիմ զհիւանդութիւնս ։ Ի յանցանաց խոցից թախծեալ անձն իմ գոչեմ որպէս ըզմաքսաւորն. Աստուած քաւեա զիս ըզմեղաւորս ։

ՂԶ. Աստուածային ձայնէ գոչմանըն սարսեցին դողալով կարապետութ դժոխոցն. և մեռեալն եկն արտաքս անապական. կանգնեալ ի դուռս այրին և ձայնէր անդ ահաւոր բարբառովն ի գերեզմանն. Ղազարէ եկ արտաքս անապական ։ Ելեալ ի գերեզմանէն երիզապինդ պատանօքըն մեռեալն. հրամայեաց լուծանել ի կեանսըն յաւիտենից ։

ՂԷ. Իջեր յերկնից Որդի Այ ազատեցեր զարարածս. անկանելիք առաջի քո ողորմեա ինձ Աստուած ։ Ի խաչին բեւեռեցար Աստուած և ըզմարդն ի կապանաց մահու արձակեցեր. և զիս մի անտես առներ որ մեղօք եմ մեռեալ ։ Զադամըն հզօր յանմահութեան լուսոյն որ իջեր ի գերեզման. կենդանացուցեր զարարածս քո. և զիս մի անտես առներ՝ քանզի քեզ միայնոյ մեղայ ։

ՂԸ. Սարսափելի հողմոյ նման, անհեղեղատեղ սաստիկ հնչմամբ երևեցար ի վերնատանն Հոգիդ դասուն երկոտասան, որք էին ի քեզ մերձեցեալք, որպէս լոյսն հրով մաքրեցան. մաքրեա ի մէնջ ըզմեղս մեղաց՝ և ըզգեցո ըզլոյս փառաց ։ Եկիր յերկիր աստուածաբար դատել զաշխարհս ճշմարտաբար, ընդ արդարութեան և ընդ մեղաց և ընդ չարին դատաստանաց. բացեր ըզ-

գանձդ անհիւթական, պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց։ Սէրն ի սիրոյ զուէրդ սնա-քեաց, յինքըն զանդամս իւր քեւ յօդեաց. զե-կեղեցի իւր զոր շինեաց, եօթըն սեամբ քո հաս-տատեաց. տընաւս ի նմա եդ զառաքեալսն. եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց։

Օ՛Ն. Խոնարհեցար ի բարձանց եւ մարմնացար ի կուսէն. որ նըստէիրդ ի քրովբէ՟ս, արա-րիչդ արարածոց։ Երկինք չէին բաւական փառաց անմահ անեղիդ. արգանդ կուսին ժուժկալեա՟լ ընդունել ըզգանձդ երկնային։ Յորմէ սարսեալ սերովբէքն ոչ իշխէին մերձենալ. ի խանձա-րուրս պատեցա՟ր եւ եդար ի մըսուր յանբանից։

ԽԶ. Այսօր խընդրէ պատուական փայտ խաչին աւանդեալն ի Գողգոթայ ի ձեռն աստուածասէր դըշխոյին. Եկայք հաւատացեալք երկրպագես-ցուք աստուածային ն՛ր նըշանիս։ Այսօր ընծայէ Գողգոթայ ըզծածկեալն ի յերկրի. վերաբերեալ անուշահոտ խընկովք. ի ձեռն երանելւոյն Յու-դայի. Եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային ն՛ր նըշանիս։

Փառք հօր և Որդ։

Այսօր ի ձեռըն փրկական ն՛ր խաչին կենագոր-ծի պատանին մեռեալ. եւ ողբայ սատանայ ըզ-կործանումն իւր. իսկ մեք Քրիստոսի՝ հաւատա-ցեալք երկրպագեսցուք աստուածային ն՛ր նը-շանիս։

Այժմ և միշտ և։

Արժանաւորաց քոց աղօթիւք յիշեա ըզմեր ըզննջեցեալսն յորժամ գայցես անճառ փառօք հատուցանել մարդկան ըստ գործս. և մեր ննջեցելոցն շնորհեա դասիլ ընդ սուրբս քո։

ԻԴ

Քե՛զ վայելէ Աստուած օրհնութիւն որ յանմատոյց ա՛թոռ անմա՛հից փառաւորանիս ի բարձունս զննջեցեալսն յանուն քո ընկալ յերկնային քո ո՛ր յառա՛գաստ. ո՛ր միա՛յնդ ես մարդասէր։ Ո՛ր ո՛ւնիս իշխանութիւն մահու և կենաց. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերո՛ց. և հանգո՛ ընդ սուրբս քո՛ ի խորան քում սիրողա՛ց. ո՛ր միա՛յնդ ես մարդասէր։ Ո՛ր յամենայնի ես օրհնեա՛լ Տէր. արժա՛նի՛ արա՛ ըղձացեալս քո՛ վերստի՛ն նորոգմա՛ն. ի լսե՛լ ըղձայն աստուածային փողոյն. ընդ առա՛ջ ելանե՛լ քոց փառացդ. ո՛ր միա՛յնդ ես մարդասէր։

Թագաւո՛ր խաղաղութեան. ո՛ր քաղցրութեամբ խնամես զքո զարարածս. յիշեա Տէ՛ր զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սուրբս քո՛. և դասաւորեա՛ ի յաւուրն այցելութեա՛ն։ Ո՛ր կոչեցեր ի դրանց մահու ըզսիրելին քո զՂազարոս. և ծանուցեր զաստուածութիւնդ ընդհանուր տիեզերաց. լուսաւորեա Տէ՛ր զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սուրբս քո՛. և դասաւորեա՛ ի յաւուրն այցելութեան։ Ի՛ տաճարի՛ քում սրբութեան մատուցանեմք քեզ պաղատանս արտասուալից. պայծառացո Տէ՛ր զհո-

գիս ննջեցելոցն ընդ սուրբս քո. եւ դասաւորեա՛ ի յաւուրն այցելութեան:

Ի գիշերաց կանխեալ առաւօտուք եւ արտասուօք հայցեմք ի քէն. Քրիստոս յիշեա՛ զննջեցեալսն ի ն՟ր անուանդ քո. եւ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո: Որ յանմարմնոց վերօրհնիս. առ քեզ կարդամք եւ պաղատիմք. Քրիստոս յիշեա՛ զննջեցեալսն ի ն՟ր անուանդ քո. եւ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո:

Ա․Գ․ ԿԻՐ․ Որ պատուիրան ճշմարտութեան աւանդեցեր եկեղեցւոյ քո Քրիստոս անպահման ժամանակաւ եւ աղօթել միշտ առ Աստուած՝ հոգւով եւ մտօք: Որ ըղձան քո օրինաց հաստատեցեր գործով մեզ օրինակ. հանելով ըզգիշերն ի գլուխ յաղօթսն Աստուծոյ. ընդ մերով տնօրինաբար որով կրկնի ծնունդ ամենայն: Վասն որոյ եւ մեք պաղատեսցուք առ քեզ Քրիստոս. շնորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիման մաքուր աղօթիւք ըստ անմարմնոցն որ յերկինս: Աղաչանօք Աստուածածնին անապական քում ծնողին. զիմանալի աչս սրտից մերոց. բացցես ողորմութեան հայել ի լոյս քո Քրիստոս:

Ա․Գ․ Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր: Յանցանաց իմոց դարձուցի սիրտ իմ աղաչեմ ըղբեղ թող ինձ Տէր: Արտասուաց իմոց մի լռեր Տէր զի պանդուխտ եմ ես յանցաւոր երկրի:

Դ․Զ․ Իմաստուն կուսանքն պատրաստեալ իւղ

լապտերաց. Ելին ընդ առաջ երկնաւոր փե-
սային վառեալ լապտերօք: Իսկ յիմարացն կու-
սիցն ունայնացեալք ի յիւղոյն. անպատրաստ
գտան գալստեան փեսային՝ շիջեալ լապտե-
րօք: Վասն որոյ եւ մեք պատրաստեսցուք իւղ հո-
գեւոր. զի մտցուք ի յառագաստ անմահ փե-
սային վառեալ լապտերօք:

ՅՐ. Ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա:
Որ ի յերկնից իջեր Բանդ Աստուած եւ վասն
մեր մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. ողորմեա
ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի խաչին
տարածեցեր զանարատ բազուկս քո. եւ վասն
մեր հեղեր զարիւն քո սուրբ. ողորմեա ինձ
Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի գերեզմանի ե-
դար անապական եւ յարուցեալ նորոգեցեր
զաշխարհս. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողոր-
մեա: Որ ի յերկինս համբարձար ամենակարող.
եւ ընդ աջմէ Հօր նստար յաթոռ փառաց. ո-
ղորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա:

ՀԳ. Իջեր Տէր ողորմութեամբ քո յաշխարհ.
եւ զմեռեալ բնութիւնս ի կեանս վերափոխե-
ցեր: Ելեր Տէր առ Հայր փառօք ի յերկինս. եւ
մխիթարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ Հո-
գի: Բացեր Տէր այսօր ըզդրանդ երկնային. եւ
բաշխեցեր առատապէս պարգեւս աղքատ բնու-
թեանս:

ՕՆ. Որ ողորմեցար ի մեղս ծնելոյ մարդկան
Հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին եւ ներուր բնու-
թեանս այսօր պարգեւ ընկալցուք սուրբ ըզծնող

Որդւոյդ միածնի. մաղթանօք սորա՛ Տէր մեզ ողորմեա՛։ Որ ցօղեցեր ի մեզ յամպոյ օրինաց Արդեդ այսօր զկոյսն Մարիամ, յորմէ ծնեալ մարմնով և բարձեր նովաւ զմեղս նախաստեղծին Ադամայ. մաղթանօք սորա՛ Տէր մեզ ողորմեա՛։ Որ մաքրեցեր Հոգւով սրբով զսիրտ և զարգա՛նդ մօր քո փառակցին. այսօր ամուլ ծնողաց նորին ետուր զմայր Բանի՛ն զօրհնիչն Եւայի. մաղթանօք սորա՛ Տէր մեզ ողորմեա՛։

ԽԶ. Ճ՛առագայթ փառաց Հօր Որդիդ միածին որ ընդ յոյդ անմարմնական մարմնով պարագրեալ. այսօր ի Թաբօր փառօք փայլեցե՛ր։ Ո՛ր աննիւթ սերովբէից անհաս ի վեր քան զբանն. ծանօթի կերպիւ պարածածկեա՛լ ընդ յոյդ անըստուե՛ր. այսօր ի Թաբօր փառօք փայլեցե՛ր։

փառք Հօր և Որդ։

Որ հրեղինացն անմերձենալի հուր էութեն գ. ի հողեղէնս խոնարհեա՛լ լոյսդ արփիական. այսօր ի Թաբօր փառօք փայլեցե՛ր։

Այժմ և միշտ և։

Որ մարմնացար վասն մեր աղաչանօք Ածածնին Քրիստոս յիշեա՛ զննջեցեալսն ի նր անուն քո. և հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո՛։

ԳԶ

Ի ձայն մեծի զուարթնոյն և ի հնչումն հրաշալի փողոյն. ուր հողացեալ մարմինք մարդկան նորոգին. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէ՛ր և զմեր զննջեցեալսն. Եւ հանգո ընդ սուրբս

քո։ Յորժամ նշան տէրունեան ճառագայթիւք փայլէ. և թագաւորդ թագաւորաց փառօք տեսանիս. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և զմեր ննջեցեալսն. Եւ հանգո ընդ սուրբս քո։ Յորժամ ատեան դատաստանին դընի՝ և դըպրութիւնք հրաշիցն բանին. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և զմեր ննջեցեալսն. Եւ հանգո ընդ սուրբս քո։

Որ երկայնամիտդ ես Տէր. քաղցր և անոխակալ. հանգո զհոգիս քո ծառայից. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն ահեղ ատենին։ Զյիշատակ հրաժարելոցն ի հանգիստ քեզ ընկալցիս. Եւ զուխտս մեր ընկալ որպէս զԱբէլին զՆոյին և զԱբրահամու. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն ահեղ ատենին։ Ի խորան քում սիրողաց հանգուսցես ըզծառայս քո. Եւ զհոգիս նոցա դասեսցես ընդ սուրբս քո. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն ահեղ ատենին։

Որ խոնարհեցար յերկնից Բանդ Աստուած և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն. յիշեա զննջեցեալսն մեր յորժամ գայցես անձամբ փառօք. զի դու ես Տէր ամենայն երկրի։ Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց. Եւ խաչիւդ քո լուծեր զերկունս մահու. յիշեա զննջեցեալսն մեր յորժամ գայցես անձամբ փառօք. զի դու ես Տէր ամենայն երկրի։

Ա.Գ. ԿԻՐ. Որ արարեր զօրութբ զիմանալեացն աշխարհս վերին. Եւ ի նմա հաստատեցեր զըն-

տես ըղձելոյս հրեշտակաց · օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ ։ Որ տիրապէս մեծատունդ սնեղծեր երկրորդ աշխարհ ազգի · եւ ի դրախտն որ յադենի տնկես եդեալ զմարդն առաջին · օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ ։ Որ շինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի քո խորհրդեամբ · եւ ի սմա կարգեալ տնկես զքարոզ Բանին ճշմարտութեան · օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ ։ Ընտանելոյն տաղաւար բարձօղ եկեղս բարձողին · որ ծնար զԲան մարմնով զանմարմնաբար ծնունդն Հօր · բարեխօսեա վասն մեր Աստուածածին Մարիամ ։

Ը.Գ · Զերծո զմեզ յորոգայթէ որսողին · եւ յամենայն վտանգից ապրեցո · եւ ողորմեա ։ Յաներեւոյթ թշնամւոյն եւ ի գաղտնի նետից բանսարկուին պահեա · եւ ողորմեա ։ Փրկեա զմեզ ի յանցանաց մեղաց իմոց · եւ նորոգեա զմեզ հոգւով գիտութեան եւ ողորմեա ։

Դ.Զ. Երկօղբ ըղձիւս որպէս զօթոց այսօր անճառ խոնարհութիւն ի վերնատունն խորհրդոյ · ըղձեաց ծառայի բարձանելով յանձն առեր · օրհնեմք զեկեալդ ի կամաւոր չարչարանս ։ Որում երկրպագեն դասք հրեշտակաց խոնարհեցար ի լուանալ զոտս հողեղինաց · ընկալջիր սմբք ընդ- գործակիցս նախահօրն ընկալեալ զհոգւոյ իմոյ զհեղանդութիւն ։ Որ ի խորհրդեանս փրկական եկեղեցւոյ բաշխեցեր առաքելոցն զմարմինդ քո նորոգելով ըղձահացեալսն ի ճաշակմանէ · հաղորդս այսմ ընկալ ըզմեզ միայն մարդասէր ։

ՅԲ. Յամենայնի բանգումարդում Աստուած նայեա յիս գթութեամբ և խնայեա. զի դու միայն ես մարդասէր: Եւ խաչիւդ քո կենարարաւ պահեա. և յարութեամբդ քո փրկեա և ապրեցո. զի դու միայն ես մարդասէր: Եւ ի միւսանգամ ի գալըստեանն քո Տէր. վերջինն զիս նորոգեա և ապրեցո. զի դու միայն ես մարդասէր:

ԺԳ. Որ համագոյդ ես Հօր և Հոգւոյ անճառաբար բղխումն ի միշտ էէն. ով յոյժ բղխեցեր ջուր կենդանի յԵրուսաղէմ. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա: Որ արարչակիցդ ես Հօր և Հոգւոյ. որով կենդանածնեալք ի ջրոյս արարածք. ով յոյժ որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի ջրոյ. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա: Որ փառակիցդ ես Հօր և Հոգւոյ. և քննես զխորս Աստուծոյ. ով յոյժ խորագէտ իմաստից զյիմարս աշխարհի արարեր. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա:

ՕՆ. Դասք անմարմնականք երկնաւոր զօրացն ի մէջ հովուացն օրհնէին զծնունդն լուսոյ. մեծին ի Հօրէ մեզ ի փրկութիւն: Եւ մոգքն աստեղը նշանաւ եկին ի Բեթղեհէմ երկիր պագին Տեառն. և ի յայրին մատուցին զընծայս խորհրդոյ: Եւ հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս փառք ի բարձունս մեծին Այ. որ եկիր և փրկեցեր զաւերեալս քոյով յայտնութեամբդ:

ԽԴ. Դեղ Քրիստոսի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ չորհրդի. զյաղթականն բազմատուականն զատուածընկալ սուրբ նշանս մատուցանեմք զօրհնութիւն միշտ ի բարձունս: Այս կամիմք քո

Քրիստոս և՝ թեւովք ամենազօր սուրբ Հոգւոյն. և գտցուք հրեշտակաց թռուցեալ եկեսցուք. ի լուսոյն վերագոյն բնակել ի նմա։

Փառք Հօր և Որդ։

Եկայք ժողովուրդք երկիր պագցուք աստուածային սուրբ նշանին. համբարձէք միաբան զձեռս ձեր ի սրբութի. և զզենակեալն ի սմա միշտ փառաւորեսցուք։

Այժմ և միշտ և։

Ի նշանէ քո յաղթելի զինուորք ահեղ. աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին յիշեա զընտրեալս զմեր. յորժամ գայցես անձամբ փառօք. քաղի քո են փառաւորք յաւիտեանս ամէն։

Գ.Կ

Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա. որ փառօք Հօր հանգերձեալ ես գալ ի դատել զերկիր. ամենանաւորեալ և զմեր զընջեցեալսն անձանց խնամեանց քո ընդ սրբս քո։ Հօր և Հոգւոյդ համագոյակից. ի տիեզերականն ահեղ ատենի ամենանաւորեալ և զմեր զընջեցեալսն անձանց խնամեանց քո ընդ սրբս քո։ Երկնի և երկրի արարիչ զատուոր յորժամ հատուցանես ըստ գործոց խորհրդոց. ամենանաւորեալ և զմեր զընջեցեալսն անձանց խնամեանց քո ընդ սուրբս քո։

Որ արարիչդ ես հրեղինաց և հողեղինաց, և միջնորդեալ փառաւորանս ի բանաւոր պաշտօնէից. ի քէն հայցեմք թողութիւն շնոր-

հեա՛ ննջեցելոց մերոց։ Որ ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան բնակեցար. և անմահութեան պարգեւեցեր մեզ մահացելոցս. ի քէն հայցեմք թողութիւն շնորհեա՛ ննջեցելոց մերոց։ Յորժամ նստիս յաթոռ փառաց դատաւորական իշխանութբ. և փառաւորես առ ի քէն փառօք ըզգենս արեան քո Տէր. ի քէն հայցեմք թողութի՛ շնորհեա՛ ննջեցելոց մերոց։

Որ անբաւ քո մարդասիրութեամբդ գթացար յազգըս մարդկան. ծնար ի կուսէն. ըղձընեմք սուրբ աւազանաւն ըզննջեցեալսն ըմեր ընդ սուրբս քո հանդերձ թագաւոր յաւիտենից։ Որ ի վէր խաչին զենար որպէս գառն եւ զմարմին և զարիւնդ քո բաշխեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. զհաղորդեալս մարմնոյ քո և արեան. ըզննջեցեալսն ըմեր ընդ սուրբս քո հանդերձ թագաւոր յաւիտենից։

Ը.Գ. ԿԻՐ. Օրհնեմք ըզքեզ անսկզբըն Հայր Որդւոյդ միածնի. զոր առաքեցեր ի դարձումն մոլորեալ աշխարհին. դարձո՛ եւ զմեզ ի մեղաց Որդւոյ քո չարչարանօք։ Գովեմք ըզքեզ բան եւ լոյս որ զտիրական քո պատկեր. լուսով ձրագի քո զըտեալ վերականգնեցեր. կանգնեա՛ զանկեալսըս մեղօք քոյին սուրբ չարչար[illegible]ք։ Բարեբանեմք զփառակիցդ Հօր զ[illegible]մարիտ. որ նորոգեցեր ըզՀնացեալ[illegible] հընոյն Ադամայ. նորոգեա՛ և [illegible] մեղաց նորոգու թ քո շնորհաւ։ Ո[illegible] Բարձրելոյն հովանացեալ զօրու[illegible]բանկարան սուրբ Հոգ-

ւոյն որով ծընար զՄիածին Աստուած. բարեխօ-սեա վասըն մեր Աստուածածին Մարիամ:

Ա.Գ. Քրիստոս Աստուած Աստուծոյ. ողորմեա: Նորէնութեամբ ի մեղս երկնեաց զիս մայր իմ. աղաչեմ փրկիչ. ողորմեա: Վիրաւո-րեալ մեղօք անկանիմ առ քեզ փրկիչ. մի ան-տես առներ. ողորմեա:

Դ.Զ. Շնորհեա մեզ Տէր ընդ աղքատաց օրհ-նակին Ղազարու ժուժկալութ. զի կամաւոր աղ-քատութբ արքայութեանդ երկնից ընդ նմին լիցուք արժանի՝ լոյս մեզ և ողորմեա Քրիստոս Աստ-ուած: Որ փոխանակ հացին կարօտութ զհացն ան-մահութեան նըմա շնորհեցեր և ընդ մեծատանն անգթութ ի գոգն Աբրահամու ըղնա ընկալար. լոյս մեզ և ողորմեա Քրիստոս Աստուած: Լուսա-ւորեա զմիտս սըրտից ստանալ մեզ ողորմութեամբ ի քէն Տէր զողորմութիւն. զի մի ընդ մեծատանն հայցեսցուք ի բոց հնոցին ծարաւի մատին ջուր ի զովացումն. լոյս մեզ և ողորմեա Քրիստոս Աս-տուած:

ՅԲ. Որ տըրտմաձայնողորդ քո չարչարանօք խա-չին. ապաւինեցեր ըզմարդն ի տըրտմութեանց փոյ-թէն և ի մեղսաճաշակ պըտղոյն. Քրիստոս Աս-տուած և՝ մեզ ողորմեա: Որ մահուամբ քո կեն-դանի և մեռելութեամբըն յերկրի. նորոգեցեր զարձեալ զաչխարհս և ըղհողացեալ բնութիւն. Քրիստոս Աստուած և՝ մեզ ողորմեա: Որ երեք-օրեայ յարութեամբ քո և համբարձմամբդ յեր-կինս. վերածեր ըզմարդն առ կենաց փայտն և

յանմահական ճաշակն․ Քրիստոս Աստուած և՛ մեզ ողորմեա։

Հգ․ Զանսկզբնաւորդ բըղխումն ի Հօրէ և յՈրդւոյ զՀոգին ճշմարտութեան․ որ հընչմամբ ձայնի էջ ի վերնատունն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ․ զոր փառաւորեմք հոգևոր երգով։ Զհամագոյակիցն Հօր և Որդւոյ զբաշխօղն շնորհաց․ որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց ընդ առաքելոցն․ զոր փառաւորեմք հոգևոր երգով։ Զառնելոյն խնամութեան ըղկատարեալն անձնաւորութի՛ն․ որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս․ զոր փառաւորեմք հոգևոր երգով։

Ամ․ Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփւոյն կենաց որ եղեր արևելք արեգականն արդարութեան և ննջեցելոց ի խաւարի լոյս ծագեցեր․ վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։ Անապական տաճար և մորենի անկիզելի․ որ զանէջն Հուր Աստուածութեան ի քեզ տարեալ կրեցեր․ որով բնութեանս կիզեալ չիջաւ կրից բոց․ վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։ Կենդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտի․ որով եղեր յերկիր աւետեաց հորդեալ․ Հոգւով ի քեզ տըպաւորեալ Բանին․ վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։

ԽԶ․ Ով պահապան որ ծագեցար յեդեմայ․ նըշան յաղթութեան ընդդէմ աներևոյթ թըշնամւոյն։ Դու փակելոյ դրախտին բացող և ա-

ռաջնորդ աւազակին. որ զբոցեղէն սուրն կապ-տեաց անեղին հրամանաւ:

Փառք Հօր և Որդ.:

Քեւ ցընծան ըստորայինքս ամենայն ի միաւան-գամ քո գալըստեան. եւ յաւէժ ըզուարճանան դասք անմարմնոցն առ էիցս:

Այժմ և միշտ և:

Որ ըստ նմանութեան մահու քո տընկակից ա-րարեր. եւ երկնից արքայութեանդ ժառանգորդ լինել խոստացար. ըհաւատացեալս գալըս-տեան քո Տէր. ըզննջեցեալսըն ըմեր ըն-դ սուրբըս քո հանգո թագաւոր յաւիտենից:

ԴԶ

Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից թագաւոր փառաց. ամենակալ ամենակարող թող ըզմեղըս մեր ննջեցելոցն. և հանգո ի խորանի քում ի յարքայական ի հանգըստեան: Որ ի նախնումն ըզմարդարէն Մովսէս լուսաւորեցեր ածային փառօք տեսլեամբ ածութեանդ քո. լու-սաւորեա և ըզ մեր ըզննջեցեալսն և հանգո ի խո-րանի քում ի յարքայական ի հանգըստեան: Բարեխօսութեամբ Ս. Աստուածածնի ծընողի և մօր քո յիշեա զգինս արեան քո Տէր. և լու-սաւորեա յերանաւէտ յանթառամ և յանտըր-տում ի կեանս. ի յարքայական ի հանգըս-տեան:

Փառք քեզ Հայր. որ կենդանարար ես մարմնոց և գըթացուցիչ հոգւոց. ընկալ զօրհնաբանութ

հոգիս յանմահական քո հանգիստ: Մարդասէրդ Հօր Որդի. որ պատկերակից եղեր հողեղինացս եւ խաչեցար. ընկալ զօրհնաբանող հոգիս յանմահական քո հանգիստ: Ամենազօր սբ Հոգի որ անդորրիչ ես ննջելոց եւ մխիթարիչ հոգւոց. ընկալ զօրհնաբանող հոգիս յանմահական քո հանգիստ:

Ի հանգիստ քո Տէր ուր ամենայն սուրբք քո հանգչին. հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո մարդասէր: Դու Աստուած. որ իջեր ի դժոխս. զերկունս մահու լուծեր ըզկապեալսն արձակեցեր. և զհոգիս ծառայից քոց հանգո ընդ սուրբս քո մարդասէր:

ԱՂ. ԿԻՐ. Որ զօրէնս սրբութեան պահոց նախ ի դրախտին աւանդեցեր. զոր ոչ պահելով նախաստեղծիցըն ճաշակմամբ պտղոյն ճաշակեցին ըզդառնութիւն մեղաց եւ մահու. վասն որոյ շնորհեա մեզ Տէր ճաշակել ըզքաղցրութիւն քոց պատուիրանաց: Որ զանազան վիրօք մեղաց հարեալ յոգիս ի թշնամւոյն. եւ ի բազմապատիկ հիւանդութիւնս. կարօտացեալ մարդասիրիդ բանալոյ ըզզգացս մեր. վասն որոյ բժշկեա ըզմեզ Քրիստոս որպէս մարդասէր: Որ եկիր ի փըրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին Մարիամու. եւ կենդանարար քո յարութեամբդ. հրաւիրեցեր ըզմահացեալքս ի յարութիւն անմահութեան վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ փրկիչ:

ԱՂ. Համբառնամ առ քեզ Տէր զաչս իմ նայեաց յիս գթութեամբդ քո և ողորմեա: Դու ես

յոյս և ապաւէն իմ. զերծո զիս յորոգայթէ մեղաց. և ողորմեա՛։ Ապրեցուցիչ իմ և փրկիչ իմ. ապրեցո զիս յորոգայթէ մեղաց. և ողորմեա՛։

ԴՁ. Օվսաննա քո Տէր այսօր յԱրուսաղէմ նոր եկեղեցի սուրբ. յաղթական երգով բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։ Որ վայրն մերոյ փրկութեան յաւանակի նստեալ յանձն առեր. ընդ մանկանցն բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։ Թագաւոր երկնաւոր. զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. և զերկրպագուս անուանդ քո պահեա ի խաղաղութեան։

ՅՐ. Զյարութիւն Աստուածորդւոյն հրեշտակապետն այսօր աւետէր կանանցն ասելով. յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն։ Ընթացեալ կանանցն խնդութեամբ պատմէին աշակերտացն ասելով. յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն։ Արդ և մեք ընդ հրեշտակին գոչեսցուք զյարութիւնն Քրիստոսի. որ փրկեացն ըզմեզ ի ձեռաց մահու։

ՀԳ. Կենդանարար Աստուածդ մարդասէր Հոգի. ըզժողովեալսն միաբանականն սիրով լուսաւորեցեր հրեղինովք լեզուօք. վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո սուրբ. Զուարճացան քո գալստեամբն սուրբ առաքեալքն. կոչելով ի միասին ըզցրուեալսն ի միմեանց բազմաձայն լեզուօք. վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո սուրբ։ Հոգեւորական սուրբ մկրտութեամբ զարդարե-

ցեր նորօք ընդունելովքս․ ի զգեստս լուսափայլս և նորափետուրս․ վասն որոյ և մեք այսօր առանձինք ընդգամելուստ քո սուրբ։

ԽԱ․ Ծագումըն հրաշալի որ անյայտ էր ի մէնջ․ Եւ Բանըն հայրական անդրանիկն․ Հօր փայլակնացեալ Եւ ի մարմնի բնակեցաւ․ անճառ նման պահելով զարարածս ամենայն։ Ծագումըն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ․ Ճառագայթելով զարարածս ամենայն․ Երկինք ցնծային և երկիրս ուրախանայր և Քրիստոս Տէր ընդ մարդկան շրջեցաւ։ Առ քեզ աղաչեմք ամենաօրհնեալ բարեհօր․ գերագոյն և հրաշալի Եւ բաշխող բարութեանց․ աղբիւր ես ծարաւեաց Եւ հանգիստ աշխատելոց․ և՛ եղեր վերընկալ աստուածային Բանին։

ԽԲ․ Օրհնութիւն նշանի խաչի քո Քրիստոս որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի․ սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ։ Քանզի ի սմա բարձրացար Տէր, Եւ ի սմա հեղեր զպատուական արիւնդ․ սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ։

Փառք Հօր և Որդ։

Եւ ընդ քո միասնական ընդգրկուստ․ Նշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի․ սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ։

Այժմ և միշտ։

Ընդ հոգւոցն արդարոց կատարելոց ընդհոգիս ծառայից քոց հանգո ընդ սուրբս քո մարդասէր։

ԴԿ

Հա՛յր անսկիզբն բարեխնամ մարդասէր, որ ստեղծիչդ ես հոգւոց և մարմնոց. յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր և հանգո՛ ընդ սուրբս քո: Որդի՛ միածի՛ն, որ գթածդ ես առ ամենեսեան, եւ խաչիւ և արեամբ գնեցեր զմեզ ժողովուրդս. յիշեա՛ զգինս արեան քո Տէր եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո: Հոգի՛դ ճշմարիտ, որ աղբիւրդ ես անսպառելի, եւ լցուցիչ ամենայն բարութեանց. յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր և հանգո՛ ընդ սուրբս քո:

Խնդրեմք ի քէն Թագաւոր փառաց փառաւորեալդ ի զուարթնոց. զննջեցեալսն մեր ընկա՛լ մարդասէր Տէր. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո: Յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զերկիր արդարութեան արեգակն. զննջեցեալսն մեր ընկա՛լ մարդասէր Տէր. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո: Ի նստել քո յատենի դատաւոր ահեղ Քրիստոս փրկիչ մեր եւ յոյս. զննջեցեալսն մեր ընկա՛լ մարդասէր Տէր. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո:

Որ արարիչդ ես արարածոց Հանգուցեալդ ի հրեղէն կառս. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո: Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան. և ներող յանցանաց մերոց. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո:

Ա.Գ. ԿԻՐ. Բանն որ ընդ Հօր յէութեան եւ համագոյ ընդ Հոգւոյն. զպատկերին իւրական խառն-

նեալ ընդ հողանիւթ բնութեանս . զոր զար-
դարեալ փառօք եդ ի դրախտին փափկութեան :
Յորում ցնծայր զուարճացեալ անտրտմական
խնդութեամբ . քանզի զԱծ տեսանէր միշտ
խոնարհեալ ի դրախտին . յորմէ զլուսոյն ճա-
ռագայթ տպաւորէր ի յինքեան : Վասն որոյ
աղաչեմ մայր Այ Մարիամ զմիածին քո զՈրդին
զի շնորհեսցէ ստասաղակին . ժամանել վերըս-
տին մեզ ընդդրախտին վայելչութիւն :

ԵԳ . Հրեշտակս Աստուած յղեա ապաշխարողաց ,
շնորհեա զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց :
Առ քեզ բազմագութ ապաւինեալ կարդամք
մի մերժեր ըզմեզ յողորմութենէ քումմէ : Որ-
պէս զաւազակն ազատեցեր առ քեզ . յիշեա եւ
զիս Տէր ի քում յարքայութեան :

ԴԶ . Յիսուս միածին անմահութեան պարգեւ-
տուն երեւեցար ընդ մեզ . խափանեաց զզօ-
րութիւն մահու : Ընդ խնամս մեր արտասուաց Մարիա-
մու եւ Մարթայի անկեալ առ ոտսն Տեառն ,
խնդրէին զնորոգումն եղբօրն : Իսկ ինքն
Ած կենագործեաց ըզՂազարոս ի թաղմանէ
եւ եկեալ արտաքս անապական :

ՅԲ . Յորժամ եկին ի գերեզմանն իւղաբեր
կանայքն եւ բերին ըզխունկս ի խնկել զանա-
պական մարմինն : Յայնժամ հրեշտակն աւե-
տարանէր յարութեան Քրիստոսի . պատմեցէք աշա-
կերտացն զյարութիւնն Տեառն : Իսկ նոքա զար-
հուրեալ վասն ահագին տեսլեանն . պատմէին
աշակերտացն զահագին տեսիլն :

ՁԳ․ Ի՛ համբառնալ Բանին յերկինս եւ ի նըստել ընդ աջմէ Հօր․ զուարճացելոց առաքելոցն երկրպագէին․ օրհնելով ըզՀայր զառաքող Հոգւոյն։ Համահաւաքեալ գունդքն սրբոցն ի վերնատունն խորհրդոյն համբարձմամբն աչաց սպասէին Հոգւոյն․ օրհնելով ըզՀայր զառաքող Հոգւոյն։ Յանկարծահաս հընչմամբ հնչեալ կենդանարար աղբեր լուսոյ․ անմահական կենաց լըցեալ զարդարեալ․ որք օրհնէին ըզՀայր զառաքող Հոգւոյն։

ՄԾ․ Ծ՛նածին մայր եւ կոյս․ ծածկող արեգականն արդարութեան, որ լուսաւորեաց ըզմեզ․ Հոգւով Երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զորդին։ Ելեալ զօրէնք բնութեան մարդկան․ Հրաշափառ քո ծննդեանդ եւ գեղեցիկ բնութեանն անարատ պահեալ․ եւ կուսութեանդ քո ոչ խախտեցան կնիքք․ Հոգւով Երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զորդին։ Զքեզ մորենի անկեզլեալըն վեմածին, դուռըն փակեալ եւ աղբեր կնքեալ․ Նախատեսացըն գուշակեալ մայր եւ կոյս․ Հոգւով Երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զորդին։

ԽՉ․ Խաչի քո Քս երկրպագեմք ամենայն, որ ի փրկութիւն մեզ կանգնեցաւ․ սա՜ եղիցի մեզ պահապան յաղթող․ ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։ Ի սմա բարձրացար բարձօղ անիծից․ որ փառաւորեալ ես ընդ Հօր․ ժողովել ըզհեռացեալսըն

կենսաբեր փայտիւն. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։

Փառք Հօր եւ Որդ։

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն. սմա պատուէին արգելեալքն ի մեղսամէր բանտին որ ազատեաց ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։

Այժմ եւ միշտ եւ։

Որ միւսանգամ գալոց ես հայրենի փառօք նորոգել զնախաստեղծին ծնունդ. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ընդ սուրբս քո։

Սաղմոսք ըստ յայնեցն նախ քան զառաւօտեանն հանգստեան։

ԱԶ

Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմանիցես զիս. եւ մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Ողորմեա ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. եւ դու Տէր մինչեւ յերբ։

Դարձ Տէր եւ փրկեա զանձն իմ, կեցո զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում։

Զի ոչ ոք է, որ 'ի մահու յիշէ զքեզ. կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում. լուացի զամ գիշեր զմահճս իմ. եւ արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ. եւ մաշեցայ ես 'ի վերայ ամ թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութի։

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ Տէր աղօթից իմոց. եւ Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն, եւ խռովեսցին յոյժ ամ թշնամիք իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն յոյժ. վաղվաղակի եւ խռովեսցին:

ԻԹ

Բարձր առնեմ զքեզ Տր. զի ընկալար զիս. եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս:

Տր Ած իմ կարդացի առ քեզ, եւ բժշկեցեր զիս. Տր հաներ 'ի դժոխոց զանձն իմ. եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ որք իջանեն 'ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նր. խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութն նր:

Սրտմտութի է 'ի բարկութն նորա. եւ կեանք 'ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտուց եղի ուրախութի:

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութն իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տր 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութի. դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ եւ ես եղէ խռովեալ:

Առ քեզ Տր կարդացի. եւ առ Ածդ իմ աղաղակեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ. թէ իջանեմ ես յապականութի:

Մի թէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ. կամ պատմեսցէ զճշմարտութիս քո:

Լուաւ ինձ Տր, եւ ողորմեցաւ. եւ Տր եղեւ ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի. ելերծ յինէն զքուրձ, եւ ինձ զգեցոյց զուրախութի:

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ. եւ այլ մի ես զղջացայց, Տր Ած իմ. յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ:

ԾԳ

Աստուած յանուան քում կեցո զիս. եւ 'ի զօրու քում իրաւ արա ինձ:

Ած լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ, և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիսն իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա:

Կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում Տէր, զի բարի է:

Յա̃մ նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

ԿԶ

Աստուած ողորմեա՛ մեզ՝ և օրհնեա՛ զմեզ. երևեցո՛ զերեսս քո 'ի մեզ, և ողորմեա՛ մեզ:

Ծանուցանել յերկրի զճանապարհս քո. յազգս ա̃մ զփրկութիւն քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ած. խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ա̃մ:

Ուրախ եղիցին, և ցնծասցեն ազինք. զի դու դատես զժողովուրդս յուղղութիւն. և ազգաց երկրի դու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ա̃ծ. գոհասցին զքեն ժողովուրդք ա̃մ:

Երկիր ետ զպտուղ իւր. և օրհնեաց զմեզ Ա̃ծ՝ Աստուած մեր:

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ. և 'ի նմանէ երկիցեն ա̃մ ծագք երկրի:

ՁԴ

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո. և ծածկեցեր զա̃մ մեղս նոցա:

Լռեցուցեր զամ սրտմտութիւնս քո. դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան քո:

Դարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր. և դարձո զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ:

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ Տէր. և մի ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչև յազգ:

Աստուած դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ. և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ:

Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո. և զփրկութիւնս քո տուր մեզ:

Լուայք զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր, և առ այնոսիկ, որք դարձեալ են առ նա սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա. բնակել փառաց նորա յերկրի մերում:

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեսցին. արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին:

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ. արդարութիւն յերկնից երևեցաւ:

Տէր տացէ զքաղցրութիւն. և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարութիւն առաջի նորա գնասցէ. զհետ 'ի ճանապարհի զգնացս իւր:

Գ.Ա

Տէր լուր աղօթից իմոց. և աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն:

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ:

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան:

Հարայ ես որպէս խոտ. և ցամաքեցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հեծութեան իմոյ:

Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւալուսան անապատի:

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի. տքնեցայ, և ե-
ղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն 'ի տանիս։

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ. և
գովիչք իմ ինև երդնուին։

Զմոխիր որպէս զհաց կերի. և զըմպելին իմ ար-
տասուօք խառնեցի։

Յերեսաց բարկութեն սրտմտութեն քո. զի դու
բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս։

Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին. և ես որպէս
խոտ ցամաքեցայ։

Դու Տր յաւիտեան կաս. և յիշատակ քո յազգէ
մինչև յազգ։

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ Սիովնի. ժա-
մանակ գթալոյ նր հասեալ է ժամ։

Գ.Ձ

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր,
ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր. և բանիւ քո
փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւս քո. յոր-
ժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ̃ պատուի-
րանք քո արդարութի̃ են։

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս. զի զպա-
տուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութեն քում Տր. և օրէնք քո
խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք
քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա
զծառայս քո. զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Գ.Կ

Տէր, լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուա-
ծոց իմոց ճշմարտութեամբ քով։

Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ քով. և մի՛ մտանէր ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ա̃մ կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից:

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրս զառաջինս. խորհեցայ յա̃մ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լո՛ւր ինձ Տէր. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ, որք իջանեն ՚ի գուբ:

Լսելի՛ արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւն քո. զի ես ՚ի քեզ Տէր յուսացայ:

Ցո՛յց ինձ ճանապարհ յոր գնացից. զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց Տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Ա̃ծ իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ:

Վ̃ա անուան քո Տէր կեցուսցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ և կորուսցես զա̃մ նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ:

Զկնի աղօթիցս ընթերցցի յետ աւետարան ըստ յայնէն:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԳ. 36:

ԴԿ ԲԿ

Տեառն մերոյ Յսի Քսի

Յայնժամ թողեալ զժողովուրդսն, եկն 'ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն նր և ասեն. Մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակին: Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնս. որ սերմանէ զսերմն բարի, է որդի մարդոյ. և ագարակն աշխարհս է: Սերմն բարի նոքա են, որ որդիքն արքայութն են. իսկ որոմն որդիք չարին են. և թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է. և հունձքն կատարած աշխարհիս է. և հնձօղքն հրեշտակք են: Որպէս ժողովի որոմնն և 'ի հուր այրի, այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհիս: Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր. և ժողովեսցեն յարքայութէ նորա զամ գայթագղութիս, և զայնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութի. և արկցեն զնս 'ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ՝ և կրճել ատամանց: Յայնժամ արդարքն ծագեսցին իբրև զարեգակն յարքայութն երկնից. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: Դարձեալ՝ նման է արքայուի երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց. և 'ի խնդութէ անտի երթայ վաճառէ զամ ինչ զոր ունի, և գնէ զագարակն զայն: Դարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից առն վաճառականի, որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս. և գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամ զոր ինչ ունէր, և գնեաց զայն մարգարիտ: Դարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից ուռկանի արկելոյ 'ի ծով. և յամ ազգաց ժողովելոյ: Զոր իբրև լցաւ, հանեալ 'ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն 'ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի 'ի

կատարածի աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս ՚ի միջոյ արդարոց, և արկցեն զնոսա ՚ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։ Ասէ ցնս Յս. իմացարո՞ւք զայս ամ. ասեն ցնա, այո Տր։ Եւ նա ասէ ցնոսա. վն այսորիկ ամ դպիր աշակերտեալ արքայութեն երկնից, նման է առն տանուտեառն, որ հանէ ՚ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Դ. 26։

ՐՁ ԴՁ

Տրն մեր Յս Քս ասէ

Այսպէս է արքայութի Աստուծոյ, որպէս զի այր մի արկանիցէ զսերմանիս յերկիր, և ննջիցէ և յառնիցէ զցայգ և զցերեկ. և սերմանիքն բուսանիցին և աճիցեն. և նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ զխոտն և ապա զհասկն, ապա զցորեանն ատոք ՚ի հասկին։ Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգաղ, զի հասեալ են հունձք։ Եւ ասէր. ո՞ւմ նմանեցուսցուք զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ որո՞վ առակաւ առակեսցուք զնա։ Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան զամ սերմանիս, որք են յերկրի. և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և լինի մեծ քան զամ բանջար, և արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բաւական լինել ընդ հովանեաւ նր թռչնոց երկնից բնակել։ Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նս զբանն, որպէս կարող լինէին լսել։ Եւ առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ նս, բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամ։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԲ. 32։

ԱԿ ԴԿ

Տրն մեր Յս Քս ասէ

Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութի։ Վաճառեցէք զինչս ձեր,

և տուք ողորմութիւն. և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձենայ, և ոչ ցեց ապականէ: Զի ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին: Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս. և ճրագունք լուցեալք: Եւ դուք նմանօղք մարդկան, որք ակն ունիցին տեառն իւրեանց, թէ երբ դառնայցէ 'ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի՜ իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս եկեալ տէրն գտցէ արթունս: Ամէն ասեմ ձեզ. զի գօտի ընդ մէջ ածցէ՝ և բազմեցուսցէ զնոսա, և անցեալ պաշտեսցէ զնոսա: Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ՝ և գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոքիկ: Բայց զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ, հսկէր և չտայր թողուլ ական հատանել 'ի տան իւրում: Եւ դուք եղերուք պատրաստք. զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ: Ասէ Պետրոս. Տէր, առ մե՞զ ասացեր զառակդ զայդ, եթէ առ ամենեսեան: Եւ ասէ Տէր. Ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես և իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր 'ի վերայ գերդաստանի իւրոյ՝ տալ 'ի ժամու զկերակուրս: Երանի՜ իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս: Ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ զի 'ի վերայ ամ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա: Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն 'ի սրտի իւրում. յամէ տէր իմ 'ի գալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայս և զաղախնայս, ուտել և ըմպել և արբենալ: Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր՝ յորում ակն ոչ ունիցի, և 'ի ժամու՝ յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, և զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ: Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ՝ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ գան բազում: Եւ որ ոչն գիտիցէ՝ և արժանի գանի ինչ գործես-

ցէ, արբցէ գան սակաւ։ Ամենայնի՝ որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի 'ի նմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ, առաւել ևս պահանջեսցեն 'ի նմանէ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ե. 19։

ԱՁ ԳՁ

Տէր մեր Յս Քս

Պատասխանի ետ և ասէ ցնս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ։ Զի զոր նայն առնէ, զնոյն և Որդին նմին նման գործէ. զի Հայր սիրէ զՈրդի, և զամ ինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ, և մեծամեծս ևս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որս դուք զարմանայք։ Զի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ, նոյնպէս և Որդի՝ զորս կամի կենդանի առնէ։ Եւ ոչ եթէ Հայր դատի զոք. այլ զամ դատաստան ետ Որդւոյ իւրոյ. զի ամենեքեան պատուեսցեն զՈրդի՝ որպէս պատուեն զՀայր։ Որ ոչ պատուէ զՈրդին՝ ոչ պատուէ զՀայր զառաքիչն նր։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ և հաւատայ այնմ, որ առաքեացն զիս, ընդունի զկեանս յաւիտենականս. և 'ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ 'ի մահուանէ 'ի կեանս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամանակ, և արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լուիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ. և որք լուիցենն՝ կեցցեն։ Զի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ և Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում։ Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել. և զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի՞ զարմանայք։ Զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորում ամենեքեան որ 'ի գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նր, և եկեսցեն արտաքս։ Որոց բարիս գործեալ իցէ՝ 'ի յարութիւն կենաց. և

որոց զչար արարեալ՝ 'ի յարութիւն դատաստանաց: Ոչ կարեմ ես առնել յանձնէ և ոչ ինչ. այլ որպէս լսեմ դատեմ, և դատաստանն իմ արդար է: Զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս:

Նորին Տեառն Ներսեսի Երգ՝ ասացեալ ձայն աա 'ի Թաղման Ննջեցելոց:

Բ·Կ Դ·Կ

Աստուած անեղ անժամանակ, Հայր անըսկիզբն և անքանակ. Որդւոյ սկիզբն ծնընդեամբ անճառ, Հոգւոյ բըղխման *) աղբերաբար. աղաչեմք ըզքեզ գըթած, երկայնամիտ և ողորմած, ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս:

Բանդ որ ի ծոց Հօր միածին, և կերպարան սկըզբնատիպին. որով երկինք գոյացան, աշխարհք լըի հաստատեցան. հայցեմք ի քէն Տէր և փրկիչ, ամենողորմ և կեցուցիչ. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս:

Գերագոյն շնորհաց բաշխող, երկնաւորաց և երկրայնոցս. կեանք և կենաց տուող Հոգի, Հօր և Որդւոյ արարչակից. խնդրեմք ի քէն աղբեր բարեաց, արբուցանող ծարաւեաց. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս:

Դաւանեմք ընդ սրովբէից, զկենդանաբարբառ համայնից. երեքսրբեան մի Տէրութիւն, Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի. յոր հանգուցեալքս մըկըրտեալ, և հաւատով խոստովանեալ. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս:

---

*) Այլ է Որդւոյ.

Ե՛րրակի՛ թիւ կատարեալ, յերիս անձինս բաժանեալ. աստուածութեամբ միաւորեալ, միով բնութեամբ հաւասարեալ. յորում կապեալք և արձակեալք, և վերըստին անլոյծ կապիմք. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Էակցորդ Հօր զՈրդի, փառաւորեմք անլռելի. որ իջեր յարգանդ կուսին, զադամայինն առեր մարմին. աղաչանօք Աստուածածնին, անապական քում ծընողին. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Երեւեցար մարմնով յերկրի, որ ի Հօրէ անմեկնելի. ընդ հողեղէնըս բնակեցար, ի հրեղինաց երկրպագեալդ. պաղատանօք երկնաւորաց, փառաբանիչ քոյ հրեշտակաց. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Ըստ օրինակըն Մովսէսի, ընծայեցար ի տաճարին, զի ըզբնութիւնըս մարդկային, ընծայեսցես Հօր ի յերկինս. խնդրուածովք նր ծերունւոյն, քեւ ի կապից արձակելոյն, ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Թագաւորըդ հրեղինաց, որ ընդ մարդկան հողեղինաց, շրջեցար անօրինաբար, կրեցեր ըզկիրս մարդկաբար. որ վասըն մեր զայս ամենայն, ի յանձն առեր խոնարհութեամբ. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Բ·Ջ Գ·Ջ

Ժողովեալքս ի հրաժարումըն ծառայի քո յաշխարհէ. հայցեմք ի քէն արտասուելով, և պաղատիմք զայս ասելով. ճանապարհ ընդ քեզ ելից,

հանգուցելոյս լեր ուղեկից, ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛։

Ի փրկութեան մերոյ սկզբան, մկրտեցար ի Յորդանան. զոր շնորհեցեր նոր աւազան, ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան. հայցեմք կրկին կարապետին, մեծին ի ծնունդս մկրտչին. ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛։

Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից զքեզ դաւանեաց Հայր էակից. աղաւնակերպ Հոգին իջեալ առ համագոյդ իւր հանգուցեալ. ընդ մկրտեալս նովին Հոգւով յորդեգրութիւն Հօր հաստատեա. ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛։

Խաւար մեղաց հալածեցաւ, լոյս գիտութեան քեզ ծագեցաւ. խայթուած օձին բժշկեցաւ՝ հիւանդութիւն մեր ողջացաւ. կենդանատուրդ մեռելոց, և լուսատու խաւարելոց. ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛։

Օծումն անուն առ ի Հօրէ, որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ. լուսաւորիչ տիեզերաց ընդ դասս ընտրեալ աշակերտաց. աղաչանօք առաքելոցն, փող յարութեան մեր եղելոց. ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛։

Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ, որ ստեղծեր զմեզ ի հողոյ. նորոգեցեր դարձեալ կրկին ծնընդեամբ սրբոյ աւազանին. զոր կեցուցեր շնորհիւ քոյին ի մահուանէն այն առաջին. ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛։

Հոգւով լցեր զմարդն առաջին, զոր կորուսեալ խաբմամբ չարին. ընդ նոյն Հոգի բանիւ քոյին հեղեր

յոգիս մեր վերըստին. նովին Հոգւովդ սուրբ և՛ բարի, առաջնորդեա հոգւոյ սորին. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ըզնընջեցեալըս մեր հանգո՛:

Ձայնեցե՛ր առ Ղազարոս, որով ետուր մեռելոց յոյս. կենդանութեամբ չորեքօրեայն կենդանացան որք յԱդամայն. կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ կոչեա ըզսա յայսըմ հողոյ. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ըզնընջեցեալըս մեր հանգո՛:

Գոչեալ սարսեա՛ց պահակ մահու, ի կենարար ձայնին լըրոյ. արդարապէս զոյգ ընդ բանին, եւ ըզմեռեալըն ըստ հրամանին. իշխանք օդոյս այս սարսեսցին, զհոգիս սորա մի արգելցեն. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ըզնընջեցեալըս մեր հանգո՛:

ԸԿ ԳԿ

Ճանապա՛րհ մոլորելոց, և ծառայից խոտորելոց. հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ ի յերկնային հարսանիս քո. ընդ զուարճալից անդ ժողովոց արժանացո ըզսա դասուց. լի լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ըր կուսանացն:

Որով բնութեամբ զոր ընդգեցար, ի փայտ խաչին բևեռեցար. լուծանելով զմեզ ի մեղաց, ի նախահօրըն կապանաց. լոյծ և՛ զսա ի յանցանաց վասըն քո սուրբ չարչարանաց. լի լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ըր կուսանացն:

Յետ կամաւոր մահուն խաչի, եղար ի նոր գերեզմանի. երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի, նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի. զննջեալս ընդ քեզ ի հող մահու, վերականգնեա ձայնիւ փողոյ. լի լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ըր կուսանացն:

Նստեալ կանանցն իւղաբերից, և ծղրայլին արտասուալից. Երբ ըղձեալ անյուսալից, ըզկենդանիդ յաւիտենից. վասըն նոցին որ արտասուաց՝ մաքրեա ըզմեզ ի յանցանաց. լե լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն որ կուսանացն:

Շարժեալ հիմանցըն գըժոխոցն ի տեսանել ըզքեզ ներքնոցն. հաներ զհոգիսն որ ի բանդին, կապեալ զիշխանըն մահածին, ընդ հանգուցեալ հոգիս սըրբոց հանգո զհոգիս ննջեցելոյս. լե լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն որ կուսանացն:

Ուրախութեամբ զօրք երկնային, յերկնից յերկիր իջանէին. յորժամ յարեար ի մեռելոց, լոյս ծագեցար արարածոց. սուրբ յարութեամբ քո կենարար, յարո ըզմեզ ի կեանս անմահ. լե լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն որ կուսանացն,

Զօրհանդուրժեալ պահապանացն, ի յերկիւղէ երկնաւորացն. որք աւետիս տային կանանց, թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց. սա որ մահու քո տընկակից, լիցի կենաց հաղորդակից. լե լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն որ կուսանացն:

Պարակցեալ անմարմնականքն, առ կենսատու սուրբ գերեզմանն, տան աւետիս ազգի մարդկան վասըն կենացն յաւէժականն. դասաւորեա պարուց նոցին, ըզնընջեցեալս յօրըն վերջին. լե լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն որ կուսանացն:

Ցահաւորեալ նշան խաչին, յարեւելից փայլեալ

ծագի. համատարածեալքն ի քեզ երկրին, և ու-րացողքն կծեցին. զերկրպագուս սրբոյ խա-չին, պայծառացո լուսով նորին. ի լապտերք մայծ յառագաստ, ընդ իմաստուն նոր կուսանացն։

ԱԶ ԳԶ

Սա՞հ գործեալ երկնաւորաց, զան առաջի քո նախախնամութեան. զընտրեալս քո ժողովելով, քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով. ընդ ամպանեացն օդա-պարից խառնեա ըզմեզ սուրբ հրամից. զառաւօտեա ըզմեզ վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զուարթնոցն։

Սարափին տարերք երկրի, յորժամ փառօք գաս հայրենի. արեգական լոյս խաւարի, լուսինն աստեղըքն նուազին. ըզմեզ յաւուրն ահեղի, լուսաւորեա լուսով քոյին. զառաւօտեա ըզմեզ վեր-նոցն երգել ըզփառս ընդ զուարթնոցն։

Վերնական զօրացըն պետ փողէ բարբառ աւե-տարեր. արիք մեռեալք որք յԱդամայ, քանզի ահա եկըն փեսայն. ընդ հարսնացեալ մաքուր հոգ-ւոց, կարգեա ըզմեզ ի թիւ սրբոց. զառաւօտեա ըզմեզ վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զուարթնոցն։

Տէրական յաթոռ նըստիս, յարարածոց երկըր-պագելիս. արդարութեամբ զաշխարհ դատես, վարձս ըստ գործոց հատուցանես. յայնժամ շնորհեա ո-ղորմութիւն ննջեցելոյս մեր թողութիւն. զա-ռաւօտեա ըզմեզ վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զը-ւարթնոցն։

Բաժնեալ մարդկան ազգ ժողովին, որք յԱդամայ ծընեալ լինին. և հրեղինաց զաւք երկնային, համանգամայն վայրաբերին. ի յայնմ ահեղ

հրապարակին, յիշեա՛ ըզսա յօրն ահագին. դասաւորեա՛ ըզսա՛ վերնոցն Երգե՛լ ըզփառս ընդ զըւարթնոցն:

Յօ՜ւցանի՛ն գաղտնիք մարդկան խորհրդանչիւր որ գործեցան. բարեաց գործողքըն պսակին, չարեացն ի հուրն անշէջ մտանի՛ն. յայնժամ յիշեա՛ զորա՛մ բարին. գործը՛ք մեղացըն ջընջեսցի՛ն. դասաւորեա՛ ըզսա՛ վերնոցն Երգե՛լ ըզփառս ընդ զըւարթնոցն:

Լուսին պըսակք զանազանեալք, և պատմուճանք լուսափայլեալք. սուրբ վըկայից ի գլուխ եդեալ, և արդարոցըն զարդարեալ. հաղորդս արա՛ հայցմամբ Նոցին ըզսա՛ լուսոյ փառաց Նոցի՛ն. դասաւորեա՛ ըզսա՛ վերնոցն Երգե՛լ ըզփառս ընդ զըւարթնոցն:

Փառաց ի փառըս բարձրանան, անջակողմեանքըն վերանան. յորժամ լըսեն զերանական ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման. Նընջեցելոյս մեր լըսեցո զաստուածային բարբառըդ քո. դասաւորեա՛ ըզսա՛ վերնոցն Երգե՛լ ըզփառս ընդ զըւարթնոցն:

Քահանայք և ժողովուրդ հայցեմք ի քէն Տէր բարեգութ. ընդ Նընջեցելոցըն հաւատով ընկալ ըզմեզ Նովին յուսով. Յարուսցէմ քաղաքս վերին յորում արդարքըն ժողովին. փառս վերերգել միշտ ընդ Նոսին Երրորդութեանդ երրեակ անձին:

ԴՁ

Արարի՛չ ես մա՛րդկանէ՛ր, անախտակա՛լ և բարեգութ, որ գովի՛ սդ ի սրո՛վբէի՛ց Տէր դասա-

ւոր արդարութեան, ընդ սրբոց առաքելոց Տէր պսակեա զմեր ննջեցեալսն. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Յորժամ գրեանքն կատարին որ զայնմ աւուր մեզ պատմեցին, մարգարէից բանքն յարգին, առաքելոցն վճարին. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանսն հրեշտակաց, ուր Ենովք և Եղիաս կան ծերացեալ աղաւնակերպ, ի դրախտին եդեմական պայծառացեալ արժանապէս. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Թագաւոր փառաց Քրիստոս, որ ժամանեալ գաս ի յերկնից ի վերայ թևոց հողմոց քո հայրենի կերպարանօք, և առնես հրաժարձութեամբ մի ընդքննութի որդւոց մարդկան. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ի դնել բեմին բազմի փեսայն, և առագաստն զարդարի. գաբրիէլեան փողն գոչէ, սուրբք ամենայն անդ հաւաքին, արդարոց դասքն բերկրին, իսկ մեղաւորքն թախանձին. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի, և դատական գիրքն յայտնի, ճառագայթ սրբոյ խաչին յարևելից փայլեալ ծագի, հրեշտակաց գունդք ծաւալին, հրեշտակապետք պարու-

նակին. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց։

Ահեղ խորհուրդ քահանայն, բազկատարած կայ ի բեմին առաջի սուրբ սեղանոյն, հաւր շիջանի խաւար մերժի, տրտմեալ հոգիքն ուրախանան՝ զի թողութիւն մեղաց լինի. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց։

Մովսէս աստուածախօս եւ Ահարոն ընծետացին, մարգարէքն Իսրայէլի եւ քահանայք հին Օրինին յառաջագոյն մեզ ծանուցին ըզգալուստ սուրբ միածնիդ՝ ի փրկութիւն մեզ յայտնեցին, յանապատի կերպ կրէին. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց։

Տրտմահաղորդ չարչարանօք ի յանձն առեր ըզմահ խաչին եւ փայտին բարձող եղեր վասն Ադամայ նախաստեղծին. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց։

Զարհուրեցան զօրք երկնայինք յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին. արեգական լոյս քօղարկեալ եւ լոյս լուսնին նսեմացեալ, յահեղ փառաց Ածորդւոյդ խաւար եղեւ ընդ տիեզերս. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց։

Ուրախացան ազգք մարդկան յորժամ լուան զքո յարութիւնդ. նորափետուր զարդարեցան ի յարուն սուրբ միածնիդ. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց։

Աղաչանօք սրբոյ խաչին եւ անբարբառ բարեխօսին, եւ սրբոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու կարապետին, եւ սրբոյն Ստեփաննոսին եւ առաջին մարտիրոսին, եւ սրբոյ Լուսաւորչին հայաստանեայց հայրապետին, եւ սրբոց առաքելոց, և համօրէն մարտիրոսաց. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ես մոռացայ ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց. յոյժ երկնչիմ և ես այսօր. յառաջին օթեվանին զոր ոչ գիտէի. օգնեա և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Ահա եհաս օր վախճանի իմոյ. լալով ողբամ եւ աշխարեմ. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս. եւ ոսկերք իմ ցամաքեցան. օգնեա և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Ի մահի ահս իմ զարթուցին զիս պահանջօղք հոգւոյ իմոյ, տանել զիս ճանապարհ հեռաւոր. զոր ոչ գիտէի. օգնեա և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Նայեցայ եւ ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւինեցայ յԱստուած փրկութեան իմոյ. ցնծացէ հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Գրեցայ ես ի գիր կենդանութեան. եւ մեկնե-

ցայ երթալ առ արարիչն երկնի և երկրի. օգնեա՛ և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. և ի միւսանգամ գալըստեանն քո օգնեա՛ ինձ։

Յանքոստուեր և յանեղ լուսոյն. հեռացայ խաւարմամբ խաւարային. ճաշակեցի ըղ-մահաբերին պտղոյն. հեղանայ պատկեր բարերար ստեղծողին. օգնեա՛ և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. և ի միւսանգամ գալըստեանն քո օգնեա՛ ինձ։

Յանջատման հոգւոյս ի մարմնոյս. ի քակտել գեղեցիկ շինուածոյս. զարհուրիմ ի սպառնալեաց թագաւորին. թէ պահանջէ յինէն զանազան պատուիրանին. օգնեա՛ և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. և ի միւսանգամ գալըստեանն քո օգնեա՛ ինձ։

Կուսածին մարդացեալ Բն իմ Յիսուս. յայնմ աւուր ահեղ ատենին. ըզգիրս արեան քո մի դատապարտեր. օգնեա՛ և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. և ի միւսանգամ գալըստեանն քո օգնեա՛ ինձ։

Ահսկայլի է օր վախճանին. և ահեղ օր դատաստանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին. ըզգիրս արեան քո մի անտես առներ. զի պատկեր եմ բարերար ստեղծողին. օգնեա՛ և ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին. և ի միւսանգամ գալըստեանն քո օգնեա՛ ինձ։

Զահաւոր դատաստան դատաւորիդ տեսի. և զարհուրեցայ. զի անպատրաստ եգիտ զիս ի

հրամանաւ քոց թագաւոր յաւիտենից. օգնեա եւ ինձ Քս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալըստեանն քո օգնեա ինձ:

Ածածին անարատ մայր Տեառն եւ կոյս սուրբ բարեխօսեա առ Որդին քո միածին. զի փրկեսցէ զմեզ ի սատանայական գեհենոյն. պարգեւեսցէ մեզ զերկնից զարքայութիւն եւ հանգուսցէ զհոգիս մեր ննջեցելոց, օգնեա եւ ինձ Քս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալըստեանն քո օգնեա ինձ:

Մաղթանք:

Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած արա հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա զթողութիւն յանցանաց:

Քարոզ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏր աղաչեսցուք:

Մն հոգւոցն հանգուցելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս. զի զնս ընդ արդարսն դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ող: Տր ողորմեա Երիցս:

Աղօթք:

Քն Որդի Աստուծոյ անոխակալ եւ բարեգութ գթած քո արարչական սիրովդ ՚ի հոգիս հանգուցելոց ծառայից քոց: Յիշեա յաւուր մեծի գալըստեան արքայութեան քո. արա արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջակողմեան դասուն: Զի դու ես Տր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց, եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայել է փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտ:

Եւ ապա ասէ օրհնութիւն ըստ պատշաճի աւուրն, կամ 'ի յայնէն. և զկնի՝ մաղթանսն, և քարոզն և աղօթքն:

Մաղթանս գերութեանն ասեն:

Փառք հրաշափառ յարութեան քո Տէր. զօրհնեալ և զփառաւորեալ զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւն քո օրհնեմք և փառաւորեմք:

Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կուսի. և վասն խաչի քո պատուականի՝ ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Այնուհետև ասեն յանձնայն զսա գերութեանս ըստ պատշաճի աւուրն, ընդ Կիւրակէան, ընդ Խաչելութեան, ընդ [illegible], ընդ յարութեան, ընդ համբարձման, և ընդ Կիւրակէն Հոգւոյն սրբոյ:

Յորդոր Երանեալ, և Իբրև [illegible]:

ԴԿ ԸԿ

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց. զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց. զՏէր աղա:

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ Աստուծոյ 'ի վերայ մեղաց մերոց. զՏէր աղա:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկամայ և զակամայ. զՏէր աղա:

Վասն զի մի ընդ խոտանս դատեսցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան. զՏէր աղա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղա:

Եւ ևս և վասն միաբանութեան ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ. զՏէր աղա:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեա՛ մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր ող. Տէր ող. Տէր ող:

Աղօթք։

Տէր տուընջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ, որ արարեր զտիւ ՚ի զբօսանս բարեգործութեան ՚ի փրկութիւն անձանց մերոց. և զգիշեր ՚ի հանգիստ քնոյ տկարացեալ բնութեան մերոյ։ Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր. և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ՚ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ։ Եւ նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ, այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Քեզ, որ յամենայնի գթած և մարդասէր Տէր ես, աղաչեմք հանապազ. զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնաւորութեան մերում։ Թեթևացո Տէր զքաղցր լուծ քո՝ զոր եդեր ՚ի վերայ մեր. զի կարասցուք կալ ՚ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամ ժամ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի։ Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենակալ տէրութեանդ. այժմ։

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք հոգևորօք անդադար փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Քարոզ Երկինք պատմեն, և Տէր ապաւէն խնդրեսցուք։

Ա.Զ Գ.Զ

Վասն ՚ի գիշերի և ՚ի տուընջեան և յամենայն ժամու խօսել մեզ զբան Տեառն. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիստոսի. զՏէր աղա։

Վ՛ն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից. զՏ՛ր աղա:

Վ՛ն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն, և երկնից արքայութե. զՏ՛ր աղա:

Վ՛ն Հոգւոյն: Նու ես և վ՛ն միաբ: Զանձինս մեր: Ողորմեաց:

Աղօթք:

Ի գիշերի և 'ի տուընջեան և յամ ժամու զքեզ աղաչեմք և 'ի քէն խնդրեմք մարդասէր Տ՛ր: Նուր մեզ Ա՛ծ փրկիչ մեր. խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր. զի մի՛ ունայն լիցին վաստակք ձեռաց քոց: Այլ հաստատեա զաշխատութիւս մեր 'ի գործ արդարութե, և 'ի պտուղ ա՛ծպաշտութե: Ընկալ Տ՛ր զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր. և հասո մեզ զողորմութի քո առատապէս: Ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո: Զօրացո զմեզ Տ՛ր զօրութի ս՛բ Հոգւոյդ: Պահեա զմեզ որպէս բիբական. և արա առ մեզ նշան բարի 'ի գովեստ և 'ի փառաւորութի անուանդ քում սրբոյ: Զի 'ի քո փառս կատարի ա՛մ արարածոց մշտնջենաւոր փառաւորութի 'ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ:

Խաղաղութի ամենեցուն:

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտենական, նայեաց և այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութե քով: Զի 'ի քո առաջի կամք Տ՛ր. և առ 'ի քէն ողորմութենցդ և գթութենցդ ակն ունիմք: Զամենեսեան օրհնեա. զամենեսեան խնամեսցե. զամենեսեան լուսաւորեա. և ամենեցուն պարգևեա զերկնից արքայութիւն: Վ՛ն զի դու ես Տ՛ր կենաց, և Ա՛ծ ողորմութեց. և քեզ վայելէ փառք, իշխանութի և պատիւ, այժմ և:

Ի գիշերի և 'ի տուընջեան, և յամ ժամու անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զս՛բ Հոգին, այժմ և միշտ:

Քարոզ Մի նախանձիր և խոստովան ճանանայն:

ԱԿ ԳԿ

Վ՟ ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղա-ղութեան. զՏր աղաչեսցուք:

Վ՟ ցրելոյ 'ի մէնջ զամ՟ խորհուրդս չարին, զՏր:

Վ՟ պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առա-քինի վարս. զՏր աղա:

Վ՟ պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր ա-ջոյն իւրոյ. զՏր աղա:

Վ՟ խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք. զՏր աղա:

Վ՟ հոգւոցն: Եւ ևս և վ՟ միա: Զանձինս մեր: Ողորմեաց:

Աղօթք:

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամ՟ արարածոց՝ երևելեաց և աներևութից: Առ քեզ կարդամք յամ՟ ժամ, զի ընդ ամ՟ տեղիս է տէրութի քո. և արքայութի քո ամենեցուն տիրէ: Շնորհեա մեզ երկիւղիւ 'ի պաշտօն քո կանխել հանապազ. սի-րել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ, և 'ի բովանդակ մտաց, և յամ՟ զօրութէ մերմէ պահել զպատուիրանս քո. համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր 'ի սրբութի ա-ռանց բարկութե և երկմտութե, և գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութի, և զառաքինական գործոցն յաջողութի: Վ՟ զի դու ես Տր կենաց և Ած ողորմութեց. և քեզ վայելեն փառք, իշխա-նութի և պատիւ, այժմ և միշտ և:

Խաղաղութի ամենեցուն:

Դու ամենազօր և յաղթօղ տէրութեդ կրկնի ամ՟ ծունր յերկրպագութի. և փառաւորի յամե-նեցունց թագաւորութի քո: Նայեա յերկրպա-գութիս մեր. և ուսո մեզ առնել զարդարութի ճշմարտութե: Վ՟ զի դու ես Ած խաղաղութե, որ բարձեր զթշնամութի 'ի միջոյ, և արարեր խաղա-ղութի յերկինս և յերկրի: Հնաւորաց և մեր-

ձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգեւս քոյին բարեացդ։ Արդ եւ զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ երկրրպագուս քո. Ա՟Ծ մեր եւ Տ՟ր եւ փրկիչ Յ՟Ս Ք՟Ս։ Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ ս՟բ Հոգւոյն, այժմ եւ։

Յերգս օրհնութեան եւ 'ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զս՟բ Հոգին, այժմ։

Քարոզ Ողորմեա՛, Ի Նեղութեն խնամոցն ։

ԲՁ ԴՁ

Վ՟ս գտանելոյ մեզ զշնորհս եւ զողորմութիւն 'ի բարերար Տեառնէ մերմէ. զՏ՟ր աղաչեսցուք։

Վ՟ս փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութենէ մարդկան, եւ յորոգայթից սատանայի. զՏ՟ր աղա։

Վ՟ս ամ՟ անձանց քրիստոնէից եւ ամնց հաւատացելոց. զՏ՟ր աղա։

Վ՟ս որք 'ի լերինս, յայրս եւ 'ի փապարս բնակեալ են ս՟բ հարքն մեր. զՏ՟ր աղա։

Վ՟ս որք սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ կատարեն զա՟մ ժամանակս կենաց իւրեանց. զՏ՟ր աղա։

Վ՟ս հոգւոցն։ Եւ ես եւ վ՟ս միաբ։ Զանձինս մեր։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Գոհանամք զքէն Տ՟ր Ա՟Ծ մեր, որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո։ Զարթո՛ զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ Տ՟ր Ա՟Ծ մեր. զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո։ Երկեսցէ եւ բնակեսցի առ մեզ ա՟ծութիւն քո. եւ ողորմութիւն քո հովանի եւ պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից քոց։ Եւ զմեզ զծառայս քո արժանի արա 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի, եւ յա՟մ ժամու միշտ խոկրհել 'ի սէր պատուիրանաց քոց. եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զս՟բ Հոգիդ, այժմ եւ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Կենդանարար զօրութիւն եւ աղբիւր անմահութեան

դու ես Քս Աճ փրկիչ մեր, որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինել առ քեզ վս իրաւանց և արդարութն քո: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տր Աճ մեր. արա զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի ժամ առաւօտու ընդ սրբս քո: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և:

Գոհութիւն և ճշմարիտ խոստովանութիւն անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍբ Հոգին, այժմ:

Սկսանի Յարութեանն Քրիստոսի:

ԱՁ

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր. և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան:

Եւ հոգւով բերանոյ նր ամ զօրութիւնք նոցա:

Փ. Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Յարեաւ Աճ, և ցրուեսցին ամ թշնամիք նորա:

Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Զկնի ամենայն քերովբէական փոխի՝ որ ԱՁ լինի, Փառքն ասա:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քս, ալէլուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա:

ԱԿ

Ծափս հարկէք ամ հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Աճ 'ի ձայն ցնծութեան:

Տէր բարձրեալ և ահաւոր, թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի:

Փ. Հաճեցար Տր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն Յակովբայ։

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո. և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Բ.Ձ

Յարեաւ Ած, և ցրուեցան ամ թշնամիք նորա։

Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա։

Փ. Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն ըզգեցաւ. զգեցաւ Տր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Բ.Կ

Հաճեցար Տր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն Յակովբայ։

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո. և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

Փ. Օրհնեցէք մանկունք զՏր. և օրհնեցէք զանունն Տեառն։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Գ.Ձ

Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն ըզգեցաւ։

Զգեցաւ Տր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ։

Փ. Գովեա Եղէմ զՏր. և օրհնեա զԱծ քո Սիոն։

Զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Գ.Կ

Օրհնեցէք մանկունք զՏր. և օրհնեցէք զանունըն Տեառն:

Եղիցի՛ անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:

Փ. Կենդանի՛ է Տր, և օրհնեալ է Ած, և բարձր եղիցի Ած փրկութեան իմոյ:

Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև:

փա՛ռք և. ա՛յժմ և. ալէլուիա:

Դ.Ձ

Գովեա՛ Եղէմ զՏր. և օրհնեա՛ զԱծ քո՛ Սիովն:

Զօրացո՛յց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո՛ ՚ի քեզ:

Փ. Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր. և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան:

Եւ հոգւո՛վ բերանոյ նր ամ զօրութիւնք նոցա:

փա՛ռք և. ա՛յժմ և. ալէլուիա:

Դ.Կ

Կենդանի՛ է Տր, և օրհնեալ է Ած. և բարձր եղիցի Ած փրկութեան իմոյ:

Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև:

Փ. Զօ՛րս հարէք ամ հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Ած ՚ի ձայն ցնծութեն:

Տէ՛ր բարձրեալ և ահաւոր, թագաւոր մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի:

փա՛ռք և. ա՛յժմ և. ալէլուիա:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ
ՈՐԴՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ՈՐ ԵՐԵՒԵՑԱՒ ԻՒՂԱԲԵՐԻՑՆ

ԼՑԱՔ առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք եւ ուրախ եղաք զամ աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, յորս խոնարհ արարեր զմեզ. եւ ամացն, յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեաց Տէր ՚ի ծառայս քո. եւ ՚ի գործս ձեռաց քոց. եւ առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ՚ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ՚ի մեզ Տէր. եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ։

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո եւ ողորմեա։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ։

Օրհնութիւն երից մանկանցն Դանիէլի։

Օրհնեալ ես Տէր Ած հարցն մերոց. օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։

Իրաւունս անցուցեր զայս ամ ընդ մեզ. արդար ես դու Տէր, եւ ամ գործք քո ճշմարիտ են։

Ճանապարհք քո ուղիղ են. եւ ամ դատաստանք քո արդար են։

Դատաստան արդարութեան ածեր ՚ի վերայ մեր ըստ ամի. եւ զոր ինչ ածեր ՚ի վերայ մեր եւ քաղաքի սբյ հարցն մերոց Երուսաղէմի։

Արդարութի՟ և յիրաւի ածեր զայս ա՟մ 'ի վերայ մեր վ՟ն մեղաց մերոց:

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել 'ի քէն. մեղաք յա՟մի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք:

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս պատուիրեցեր դու մեզ. զի զբարիս գտցուք մեք 'ի քէն:

Արդ զա՟մ զոր արարեր, և զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր. արդար դատաստանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց:

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր՝ մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր. զի յամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց և պաշտօնէից:

Այլ մի մատներ զմեզ 'ի սպառ վ՟ն անուան քո. մի ցրեր զուխտս քո. և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ:

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո, և Իսրայէլի սրբոյ քո:

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութի՟. և որպէս զաւազ առ եզր ծովու:

Եւ արդ Տէր նուաղեցաք մեք քան զա՟մ ազգս, և եմք տառապեալք յա՟մ երկրի այսօր վ՟ն մեղաց մերոց:

Ոչ գոյ 'ի ժամանակիս յայսմիկ իշխան, մարգարէ և առաջնորդ. ոչ ողջակէզք պատարագաց, և ոչ խունկք օրինաց, և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո և զողորմութիւն գտանել 'ի քէն:

Այլ անձամբք խոնարհեալ, և հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց և զուարակաց. և որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց:

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գտցուք զկնի քո. և չիք ամօթ յուսացելոց ՚ի քեզ:

Եւ արդ գամք զհետ քո ամ սրտիւք մերովք. երկնչիմք ՚ի քէն, և խնդրեմք զերեսս քո Տէր. մի յամօթ առներ զմեզ:

Այլ արա ընդ մեզ ըստ հեզութեան քում. և ըստ բազում ողորմութեան քում, փրկեա զմեզ վս սքանչելեաց քոց Տէր. և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որք չարչարեն զծառայս քո. ամաչեցեալ լիցին բռնութիք նոցա, և ամ զօրութիք նոցա խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն, զի դու ես Տր Այ միայն՝ որ փառաւորեալդ ես ՚ի վերայ ամ տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու Տէր Այ հարցն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սբ փառաց քոց. գովեալ և առաւել բար:

Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի քրովբէս, և հայիս յանդունդս. գովեալ:

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ:

Օրհնեցէք ամ գործք Տեառն զՏր. օրհնեցէք, և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք երկինք զՏր. օրհնեցէք, և:

Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն, և ջուրք՝ որ ՚ի վերոյ երկնից զՏր. օրհնե:

Օրհնեցէք զօրութիք Տեառն՝ արեգակն և լուսին զՏր. օրհնե:

Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրևք և ցօղք զՏր. օրհնե:

Օրհնեցէք ամ հողմք, հուր և ջեր զՏր. օրհն

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնաբեր զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և երկիր զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք լերինք, բլուրք և ամ բոյսք երկրի զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք աղբիւրք, ծովք և գետք զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք կէտք և ամ կայտառք որք 'ի ջուրս, և թռչունք երկնից զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զՏր. օրհնե։

Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏր, օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան։

Օրհնեցէք քահանայք զՏր. օրհնեցէք, և։

Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք անձինք և շունչք արդարոց զՏր. օրհ։

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք զՏր. օրհնե։

Օրհնեցէք Անանիա, Ազարիա, և Միսայէլ զՏր. օրհնե։

փառք Հօր. այժմ և։

Մաղթանք։

Օրհնեցէք զարարիչն արարածոց, զՏէրն տերանց, զթագաւորն թագաւորաց, զԱծն աստուծոց։ Օրհնեցէք գովեցէք, բարեբանեցէք. զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Եւ ապա ասեն զհարցն ըստ պատշաճին։

[illegible] հարցին։

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սր կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին Որդին Աս–

տուծոյ, զՏէրն մեր և զփրկիչն Յս Քս: Որ էջ փառօք Հօր ՚ի մէջ հնոցին. և փրկեաց զերիս մանկունսն ՚ի քաղդէացւոց անտի: Լուսաւոր և նոր պահեսցէ զմիտս մեր. զի մի երբեք խաբիցուք մեք ՚ի մեղաց, և ՚ի ցանկութենէ աշխարհի: Այլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա. տանել զպսակն լուսոյ և կենաց ՚ի յանձինս մեր: Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Ած Յս Քս Տր մեր, կեցո և ողորմեա:

Տր ողորմեա: Երիցս:

Մաղթանք ՚ի Կիւրղէ, և ՚ի յայլ տէրունական տօնս:

Հզօր, յաղթող, սքանչելագործ, որ, մեծի (յարութեն) Քնի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և:

Երգ Մարիամու Աստուածածնին:

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ՚ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. և արար զզօրութիւն բազկաւ իւրով:

Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս ելից բարութեամբ. և զմեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր. ընդ Աբրահամու, և զաւակի նորա յաւիտեան:

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Մկրտչին:

Օրհնեալ Տր Ած Իսրայէլի, որ յայց ել, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ:

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան 'ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ. որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոց որք յաւիտենից մարգարէքն էին:

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց. և 'ի ձեռաց ա̃մ ատելեաց մերոց:

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր. և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ:

Զերդումն զոր երդուաւ Աբրահամու հօր մերոյ. տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց:

Պաշտել զնա սրբութ̃բ և արդարութ̃բ առաջի նորա զա̃մ աւուրս կենաց մերոց:

Եւ դու մանուկ, մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիս. գնասցես առաջի Տն̃ պատրաստել զճանապարհս նր̃:

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ 'ի թողութիւն ա̃մ մեղաց մերոց:

Վս̃ գթոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Ծագել զլոյս 'ի վերայ այնոցիկ՝ որք նստէաք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու. ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան:

Աղօթք Ծերունւոյն Սիմէոնի:

Արդ՝ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո. զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս 'ի յայտնութիւն հեթանոսաց. և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի:

Փառք Հօր. այժմ և:

Եւ ապա ասէ Մեծացուսցէն ըստ պատշաճի:

Քարոզ զկնէ Մեծացուսցէին:

Սուրբ զԱծածինն՝ և զա̃մ սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի,

և գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։

Աղօթք (Խորհրդականաց և դաւանաց։)

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօսութ̅բ ս̅բ Աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո. և աղաչանօք ամ̅ սրբոց քոց. (և որոց այսօր է յիշատակ)։ Լուր մեզ Տէր, և ողորմեա, ներեա, քաւեա և թող զմեղս մեր։ Արժանաւորեա գոհութ̅բ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ ս̅բ Հոգւոյդ. այժմ և։

Քարոզ ըստ Մեծացուսցէին Երգելոց առաւօտուց։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն սուրբ տեղւոյս շինութեն, և բարեկարգութեն զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ժողովրդեանս որք մտանեն ընդ դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ մեծի ողորմութեան իւրում. զՏէր աղաչեսցուք։

Եւ ևս և վասն միաբանութեան։

Զանձինս մեր և զմիմեանս։ Ողորմեաց մեզ։

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

Աղօթք։

Դու ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից Ք̅ս Ա̅ծ մեր։ Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և։

[illegible] աւետարանին։

Եղիցի անունն Տեառն օրհնեալ ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեանս։

Օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր. և օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան:

Յարեւելից մինչ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան:

Փառք Եւ երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ Եւ սրբոյ Հոգւոյն. և այժմ Եւ միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն. Ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան:

Որ Տէր օգնեալ մեզ Եւ փրկեալ զմեզ. վասն անուան քոյ

Որ Եւ մի մերժեր զմեզ ի սպառ վասն անուան քոյ:

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան. Աստուած քո Սիոն յազգէ յազգ:

Օրհնեա անձն իմ ըզՏէր. օրհնեցից ըզՏէր կենդանութեան իմոյ:

ՍԲ. Օրթի:

Քհ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

ԴՊ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

ՍԲ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քհ. Սրբոյ աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի:

ԴՊ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

ՍԲ. Պռօսխումէ:

ԴՊ. Ասէ Աստուած:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԸ. 1։

Գ.Կ Ը.Կ

Կ՛ յարութեան Տեառն մերոյ Յս՛ի Քս՛ի։

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ Մագդաղենացի, եւ միւս Մարիամն տեսանել զգերեզմանն։ Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ, զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ ՚ի բաց թաւալեցոյց զվէմն ՚ի դրանց անտի. եւ նստէր ՚ի վերայ նորա։ Եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ զփայլակն. եւ հանդերձ նորա սպիտակ իբրեւ զձիւն։ Եւ յահէ անտի ն՛ր խռովեցան պահապանքն, եւ եղեն իբրեւ զմեռեալս։ Պատասխանի ետ հրեշտակն՝ եւ ասէ ցկանայսն. մի՛ երկնչիք դուք, գիտեմ, զի զՅս՛ զխաչեցեալն խնդրէք. չէ աստ. քանզի յարեաւ որպէս ասացն. եկայք եւ տեսէք զտեղին ուր կայր։ Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէք աշակերտացն ն՛ր թէ յարեաւ. եւ ահա յառաջանայ քան զձեզ ՚ի Գալիլեա. անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ։ Եւ ելեալ վաղվաղակի ՚ի գերեզմանէ անտի ահիւ եւ խնդութբ՛ բազմաւ, ընթանային պատմել աշակերտացն։ Եւ ահա պատահեաց նոցա Յս՛ եւ ասէ. ողջ էք։ Եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս ն՛ր, եւ երկիր պագին նմա։ Յայնժամ ասէ ցնս՛ Յս՛. մի՛ երկնչիք՝ երթայք ասացէք եղբարցն իմոց, զի երթիցեն ՚ի Գալիլեա, եւ անդ տեսցեն զիս։ Իբրեւ նոքա գնացին, ահա ոմանք ՚ի զօրականացն եկին ՚ի քաղաքն, եւ պատմեցին քահանայապետիցն զամ՛ որ ինչ եղեւն։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն խորհուրդ առեալ, արծաթ յոյժ ետուն զօրականացն, եւ ասեն. ասասջի՛ք, եթէ աշակերտքն ն՛ր եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ մեք ՚ի քուն էաք։ Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հաւանեցուք զնա եւ զձեզ անհոգս արասցուք։ Եւ նոցա առեալ զար-

ծաթն, արարին որպէս ուսանն։ Եւ ել համբաւս այս 'ի Հրէից մինչեւ ցայսօր։

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին 'ի Գալիլեա՝ 'ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յս։ Իբրեւ տեսին զնա երկիր պագին նմա. եւ ոմանք երկուացան։ Եւ մատուցեալ Յս խօսեցաւ ընդ նս եւ ասէ. տուաւ ինձ ամ իշխանութի, յերկինս եւ յերկրի։ Որպէս առաքեաց զիս Հայր. եւ ես առաքեմ զձեզ։ Գնացէք այսուհետեւ, աշակերտեցէք զամ հեթանոսս. մկրտեցէք զնս յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։ Ուսուցէք նոցա պահել զամ, զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամ աւուրս մինչեւ 'ի կատարած աշխարհի։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Ժ.Զ. 2։

Բ·Զ Դ·Զ

Կ՟ յարութեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան 'ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, եւ ասեն ցմիմեանս. ով թաւալեսցէ մեզ զվէմն 'ի դրանց գերեզմանին։ Եւ հայեցեալ տեսին, զի թաւալեցուցեալ էր վէմն 'ի գերեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ։ Եւ մտեալ 'ի ներքս 'ի գերեզմանն, տեսին զերիտասարդ մի, զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ զգեցեալ պատմուճան սպիտակ, եւ զարհուրեցան։ Եւ նա ասէ ցնս. մի երկնչիք՝ զՅս խնդրէք, զՆազովրեցի զխաչելեալն, յարեաւ չէ աստ. ահաւադիկ տեղին, ուր եդին զնա։ Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտսն նր, եւ ցՊետրոս. թէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ 'ի Գալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա. որպէս ասացն ձեզ։ Եւ իբրեւ լուան, ելին եւ փախեան 'ի գերեզմանէն. քանզի զահի հարեալ էին, եւ ոչ ումեք ինչ ասացին. զի երկնչէին։

Աւետարան ըստ Ղուկասու ։ Իգ. 50 ։

ՃԿ ԳԿ

Վ՛ն թաղման և յարութեան Տեառն մերոյ Յ՛սի Ք՛սի ։

Եւ ահա այր մի, անուն Յովսէփ. որ էր նախարար, այր բարեգործ և արդար։ Սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա. յԱրիմաթեայ քաղաքէ Հրէից, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ։ Սա մատուցեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յ՛սի։ Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց պաստառակալաւ. և եդ 'ի կռածոյ գերեզմանին. ուր չէր բնաւ զոք եդեալ։ Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթ լուսանայր. և երթային զհետ նորա կանայքն՝ որք եկեալ էին ընդ նմա 'ի Գալիլեէ. տեսին զգերեզմանն, և որպէս եդաւ մարմին նորա։ Դարձան և պատրաստեցին խունկս և իւղս. և 'ի շաբաթուն հանգարտեցին վ՛ն պատուիրանին։

Բայց 'ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն եկին 'ի գերեզմանն, բերին զխունկսն, զոր պատրաստեցին. և այլ կանայք ընդ նմ՛ ։ Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ 'ի գերեզմանէ անտի. և մտեալ 'ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմին Տեառն Յ՛սի։ Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա արք երկու հասին առ նմ՛ 'ի հանդերձս լուսաւորս։ Եւ իբրև զահի հարան՝ և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր. ասեն ցն՛ս. զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս. չէ աստ, այլ յարեաւ։ Յիշեցէք որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն 'ի Գալիլեա. և ասէր, թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնել 'ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և 'ի խաչ ելանել, և յերրորդ աւուր յառնել։ Եւ յիշեցին զբանն նորա, և դարձան պատմեցին զայս ամ՛ մետասանիցն, և այլոցն ամենեցուն։ Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի, և Յովհաննա, և Մարիամ Յակոբայ, և այլք ընդ նմ՛, որք պատմեցին զայս

առաքելոցն։ Եւ երեւեցան առաջի նոցա շաղփաղփութի բանք նոցա, եւ չհաւատային նոցա։ Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ 'ի գերեզմանն, եւ հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ, զի կային. եւ գնաց ընդ միտս զարմացեալ՝ թէ զինչ եղեւ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ի. 1։

ԱՁ ԳՁ

Վ̃ յարութեան Տեառն մերոյ Յս̃ի Քս̃ի։

Եւ 'ի միաշաբաթոջն Մարիամ Մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն 'ի գերեզման անդր՝ եւ տեսանէ զվէմն բարձեալ 'ի դրանց գերեզմանին։ Ապա ընթանայ եւ գայ առ Սիմոն Պետրոս, եւ առ միւս աշակերտն՝ զոր սիրէրն Յիսուս. եւ ասէ ցնոսա. բարձին զՏ̃ր 'ի գերեզմանէ անտի, եւ ոչ գիտեմ, ուր եդին զնա։ Ել Պետրոս՝ եւ միւս աշակերտն, եւ գային 'ի գերեզմանն. ընթանային երկոքեանն 'ի միասին. եւ միւս աշակերտն յառաջեաց՝ ընթացաւ փութագոյն քան զՊետրոս՝ եւ եկն նախ 'ի գերեզմանն։ Եւ խոնարհեալ տեսանէ. զի կային անդ կտաւքն. բայց 'ի ներքս ոչ եմուտ։ Եկն եւ Սիմոն Պետրոս՝ որ գայրն զկնի նր̃, եւ եմուտ 'ի գերեզմանն, եւ տեսանէ զկտաւսն, զի կային անդ. եւ վարշամակն՝ որ էր 'ի գլուխ նորա, ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ 'ի մի կողմն։ Յայնժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն 'ի գերեզմանն. ետես եւ հաւատաց. զի չեւ եւս գիտէին զգիրսն, թէ պարտ է նմա 'ի մեռելոց յառնել։ Չոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն։ Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին եւ լայր։ Եւ մինչդեռ լայր, խոնարհեցաւ 'ի գերեզմանն, եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս 'ի սպիտակս, զի նստէին մի 'ի սնարից եւ մի յանոտից, ուր կայր մարմինն Յս̃ի։ Եւ նոքա ասեն ցնա. կին դու՝ զի՞ լաս։ Ասէ ցնս̃. զի բար-

ձին զՏրն իմ 'ի գերեզմանէ անտի. և ոչ գիտեմ ուր եդին զնա: Զայս իբրև ասաց, դարձաւ 'ի թիկունս կոյս, և տեսանէ զՅս, զի կայր. և ոչ գիտէր թէ Յիսուս իցէ: Ասէ ցնա Յիսուս. կին զու՞ զի լաս, զո՞ խնդրես. Նմա այսպէս թուեցաւ թէ պարտիզպանն իցէ. ասէ ցնա, տէր՝ եթէ դու բարձեր զնա, ասա ինձ ուր եդիր զնա, զի ես առից զնա: Ասէ ցնա Յս. Մարիամ. և նա դարձաւ՝ և ասէ ցնա եբրայեցերէն, րաբունի, որ թարգմանի՝ վարդապետ: Ասէ ցնա Յս. մի՛ մերձենար յիս. զի չև ևս ելեալ եմ առ Հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարս իմ, և ասա ցնն: Ելանեմ ես առ Հայրն իմ, և առ Հայր ձեր. և Ած իմ, և Ած ձեր: Գայ Մարիամ մագդաղենացի, և պատմէ աշակերտացն. եթէ ետես նա զՏր, և զայս ինչ ասաց ցնա:

Երգ [illegible]:

Փառք յարութեան քո Տէր. ոչ դադարեցայց Քրիստոս օրհնել ընդ երգել զամ աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Փառք յարութեն քո Տէր. ոչ դադարեցայց Յիսուս գովել ընդ երգել զամ աւուրս կենդանութեն իմոյ:

Ես ոչ դադարեցայց փրկիչ փառաւորել ընդ երգել զամ աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ի գիշերի համբարձէք ընդ ձեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր:

Ահա օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն ընդ Տէր ի սրբութիւն. Եւ օրհնեցէք զՏէր:

Գալստեան [illegible]:

Գոհանք լուսեղէն զուարթնոցն սպասէին մեծի գալստեանն Տեառն: Եւ նոքա երգէին երգ նոր. օրհնեալ է քո սուրբ գալուստ:

Զատկէ :

Լուսապայծառ հրեշտակըն՝ նստելով ի կենդանատու գերեզմանին : Նա աւետէր կանանցն՝ յարեաւ Աստուած :

Քարոզ վսն Իւղաբերից աւետարանին և [illegible] :

Զուարճացեալքս մեծաւ ուրախութեամբ աւետեօք յարութեան Տեառն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի : Որ եղև պտուղ և անդրանիկ ամ ննջեցելոց : Խորտակեաց զդրունս դժոխոց . և լոյծ զզօրութիւն մահու : Եւ ետ յոյս հաստատութեն վերստին նորոգման կենդանութեն ամ մարդկան : Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի փրկչէն մերմէ Յսէ Քսէ : Զի զմեզ արժանի արասցէ յարութեն իւրոյ . կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեն մերոյ , ըստ նմանութեն մարմնոյ փառաց իւրոց : Քանզի զայս խոստացաւ , զմեծ և զանճառելի շնորհս պարգևել սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Ած Յս Քս Տէր մեր , կեցո և ողորմեա ::

Աղօթս :

Ամենակեցոյց , ճշմարիտ , որ , մեծի յարութեն Քսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ այժմ և :

[illegible] :

Ողորմեա ինձ Ած՝ ըստ մեծի ողորմութեն քում , ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ :

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ . և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

Զանօրէնութիւս իմ ես ինձէն գիտեմ . և մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ :

Քեզ միայն մեղայ Տէր . և չար առաջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս ՚ի բանս քո . և յաղթեսցես ՚ի դատելն քո :

Անօրէնութեամբ յղացայ. և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեան քո յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ, և ն՛ր եղէց. լուա՛, և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն և զուրախութիւն և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. և զամ անօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ յինէն։

Զսիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս ԱԾ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փորի իմում։

Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. և զՀոգի քո սբ մի՛ հաներ յինէն։

Տո՛ւր ինձ զցնծութիւն փրկութեան. և հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամպարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարենէ ԱԾ. ԱԾ փրկութեան իմոյ. և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։

Տէ՛ր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սբ և զհոգի խոնարհ ԱԾ ոչ արհամարհէ։

Բարի՛ արա Տէր կամօք քովք Սիովնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս։

Փառք Հօր. այժմ և։

Եւ ապա ասէ ողորմութեան ըստ պատշաճին։

[illegible] [illegible] ողորմութեան։

Երկրպագեսցուք քեզ Տէր ԱԾ մեր անցեալքս ընդ

երկարութեն գիշերիս, և կանխեալքս 'ի տեղւոջ խոստովանութեն, մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս մեր: Քեզ Տր օրհնեմք և փառաւորեմք. և զքեն Տէր գոհանամք. որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութբ անցուցանել և հասանել 'ի ժամ առաւօտուս: Արժանաւորեա զմեզ Տր անձառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրելեաց քոց՝ Ճշմարիտդ Ած Յն Քս Տէր մեր, կեցո և ողորմեա: Ողորմեա մեզ Տէր Ած մեր ըստ մեծի ողորմութե քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութբ: Տր ողորմ: Տր ողորմ: Տր ողորմ:

Մաղթանք յարութեան:

Ողորմած, գթած, Ճշմարիտ, որ, մեծի յարութեն Քնի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ այժմ:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. օրհնեցէք զնա 'ի բարձունս:

Օրհնեցէք զնա ամ հրեշտակք նր. օրհնեցէք զնա ամ զօրութիւնք նորա:

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին. օրհնեցէք զնա ամ աստեղք և լոյս:

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. և ջուրք՝ որ 'ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Զի նա ասաց և եղեն. հրամայեաց, և հաստատեցան:

Կացոյց զնս յաւիտեանս յաւիտենից. սահման եդ, և ոչ անցանեն:

Օրհնեցէք զՏր յերկրէ վիշապք, և ամ խորք:

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ՝ որք առնեն զբան նր:

Լերինք և ամ բարձունք, ծառք պտղաբերք և ամ մայրք:

Գազանք և ամ անասունք, սողունք և ամ թռչունք թեւաւորք:

Թագաւորք երկրի, և զօրք իւրեանց. իշխանք, և ամ դատաւորք երկրի:

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք օրհնեսցեն զանուն Տեառն:

Բարձրացաւ անուն Նր միայն. խոստովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի:

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ. օրհնութիւն նմա յամ սրբոց նորա յորդւոցն Իէլի. ժողովրդեան՝ որ մերձ է առ Տէր:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ուրախասցի Իսրայէլ յարարիչ իւր. որդիք Սիովնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւրեանց:

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութբ սաղմոսիւք և օրհնութբ սաղմոս ասասցեն նմա:

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր նր. և բարձր առնէ զհեզս 'ի փրկութն:

Պարծեսցին սուրբքն փառօք. և ցնծասցեն 'ի հանգիստս իւրեանց. և բարձր արասցեն զԱծ բերանօք իւրեանց:

Սուր երկսայրի եա 'ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն 'ի հեթանոսաց, յանդիմանութիւն ամ ժողովրդոց:

Կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, և զզօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք:

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց. և փառք այս են ամ սրբոց նորա:

Օրհնեցէք զԱծ 'ի սրբուն Նր. օրհնեցէք զնա 'ի հաստատուն զօրուն Նր:

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութն նորա. օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծուն Նր:

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութն, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնուբ:

Օրհնեցէք զնա ցնծութբ. գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր. գովեցէք զնա ՚ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն գոհութեան. ամ՛ հոգիք օրհնեցէք զՏր։

Փառք Հօր. այժմ և։

Եւ ապա ասէ Տէր երկնից ըստ պատշաճին։

Զկնի Տէր երկնիցին ասէ օրհնութիւն աստուածաբանական՝ ասացեալ յանձնարարութեան, այսինքն ՚ի Կոստանդնուպօլսոյ սրբոյ ժողովոյն ՃԾ հայրապետաց։

Փառք ՚ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն, ՚ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ ՚ի բարձունս. օրհնեալ ես Տէր Ած մեր. օրհնեմք զքեզ. և գովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք Տր զքեզ. և երկիր պագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէր զքէն վն մեծի փառաց քոց։ Տր թագաւոր, որդ երկնային՝ Ած և Հայր ամենակալ։ Տր և Որդի Հօր միածին Յս Քս և սբ Որդի. Տէր Ած գառն Աստուծոյ և Որդի Հօր որ առեր զմեղս ՚ի կուսէն, ողորմեցար. բարձեր զմեղս աշխարհի։ Եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր. որդ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ։ Զի դու միայն սբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յս Քս։ Տր և Հոգիդ սբ որ ՚ի փառս Ած ընդ Հօր. ամէն։

Եւ յամ ժամ օրհնեմք զքեզ. Տր և գովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա Տր զօրս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պահել զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Ած հարցն մերոց, գովեալ և փառաւորեալ է անուն սբ քո յաւիտեանս. ամէն։ Օրհնեալ Տէր, ուսո ինձ զարդարութիւնս քո. Երիցս կրկնէ։ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ. և բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ՝ Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւն քո. և զփրկութիւն քո տուր մեզ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան.

զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ: Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Ած իմ: Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանութեն, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս: Ձգեա զողորմութիւն քո, որք ճանաչեն զքեզ Տր:

Մաղթանք:

Փառք, պատիւ, և երկրպագութիւն 'ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ:

Առաւօտուն երգի զՓառք 'ի բարձունսն:

Երգի յարութեան:

Ա‧Ձ Ա‧Կ

Զյարութիւն ընդփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ընդյարութիւն:

Յարեաւ Աստուած, ցրուեցան թշնամիք նորա:

Բ‧Ձ Բ‧Կ

Զյարութիւն ընդփրկչին օրհնեմ:

Զյարուցեալն զՔրիստոս օրհնեսցուք. և զյարութիւն նորա փառաւորեսցուք:

Գ‧Ձ Գ‧Կ

Զյարութիւն ընդփրկչին օրհնեմ:

Որ ելեր ի բարձունս, եւ գերեաց ընդգերութիւն էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս, և ետ որդւոց մարդկան:

Դ‧Ձ Դ‧Կ

Զյարութիւն ընդփրկչին օրհնեմ:

Որ համբերեաց խաչին. և եդաւ ի նորափոր վիմի. և անձայն յարութիւն ընդմահացեալսն վերաբերեաց ի կեանս:

Քարոզ [illegible]:

Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր ողորմեա: Տէր ողորմեա:

Վ՟ն խաղաղութ՟ն ա՟մ աշխարհի, և հաստատութ՟ն սրբոյ եկեղեցւոյ զՏ՟ր աղաչեսցուք:

Վ՟ն ա՟մ ոք և ուղղափառ եպիսկոպոսաց. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն սրբազան Պապին մերոյ Տեառն այս անուն. կենաց և փրկութ՟ն հոգւոյ նորին. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն Հայրապետին մերոյ Տեառն այս անուն. կենաց և փրկութ՟ն հոգւոյ նորին. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց և ա՟մ ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն բարեպաշտ թագաւորաց, և ածասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօրաց նոցին. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն զի Տ՟ն ամենակալ հնազանդեցուսցէ առաջի նոցա զա՟մ պատերազմօղս թշնամեաց. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս հարց և եղբարց մերոց, որք 'ի գերութե են, և 'ի չար ծառայութե. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝ խաղաղութբ հասանել 'ի նաւահանգիստն բարութե. զՏ՟ր աղ:

Յաղագս հիւանդաց և ա՟մ վշտացելոց փութապէս առողջութե. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս բարեխառնութե օդոց, անձրևաց քաղցրութե և պտղոց առատութե. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբերից 'ի սուրբ եկեղեցի Աստուծոյ. զՏ՟ր աղա:

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալ են 'ի ձեռս անօրինաց վ՟ն անուանն Ք՟ի. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի Ք՟ս ննջեցին. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն Աստուծոյ յերևելի և յաներևոյթ թշնամեացն. զՏ՟ր աղա:

Ա՟է զՄարիամ զԱ՟ծածինն, զփառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն. ն՟ր զՅովհաննէս մկրտիչն. ն՟ր զՍտեփաննոս նախավկայն. ն՟ր զառաքեալսն, և զմարգարէսն. զհարս և զյաղթօղ ն՟ր զվկայսն. և զՄեծ խոստովանօղն Ք՟ի զՀայրապետն մեր զսուրբն Գրիգորիոս Լուսաւորիչն Հայաստանեայց աշխարհի:

Յիշեսջիք և զնմ սուրբս, և նոքօք զՏր աղաչ:
Զառաւօտս լուսոյ, և զկատարեալ օրս խաղաղու-
թեամբ անցուցանել հաւատով՝ 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք:
Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց:
Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց 'ի:
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն, յօգնութիւն:
Եւ ևս և վն միաբանութեան ճշմարիտ և ուղ հաւա:
Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Այ ամենակալի:
Ողորմեա մեզ Տր Ած մեր ըստ մեծի ողորմութեան:

Աղօթք:

Գոհանամք զքէն Տէր Ած մեր, որ երևելի լուսով քո զուարճացուցեր զամ արարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց զամենեսեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս 'ի քեզ: Զօրացո՛ և զմեզ Տէր 'ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց 'ի սոյնքեանս յայսմիկ, և յամ ժամանակի: Որպէս զի լուսաւորեալ միտք միշտ զհաճոյս քո արասցուք. և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամ սրբս քո: Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառնդ մերոյ և փրկչին Յսի Քսի. ընդ որում վայելէ փառք, իշխանութի և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Խաղաղութի մեր և կեանք, որ 'ի Հօրէ առաքեցար՝ միածին Որդի Աստուծոյ Տէր մեր և փրկիչ Յս Քս: Տուր մեզ զխաղաղութիւն քո, զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոցն, փչմամբ քո 'ի նոսա զկենդանացուցիչ և զամենազօր Հոգիդ քո սբ. որպէս զի և մեք խաղաղացեալք յամ աշխարհական սահեցմանց, լիցուք տաճար և բնակարան ածային շնորհացդ: Եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և սբ Հոգւոյդ Քս Ած մեր. այժմ և միշտ և:

Եւ ապա ասէ Սուրբ Աստուած:

Սուրբ Ած. Սբ և հզօր. Սբ և անմահ ողորմեա մեզ: Եւ ըստ կարգին:

Մաղթանք:

Փրկեա՛ զմեզ ՚ի փորձութենէ, և յամ վտանգից մերոց:

Դարձեալ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութբ նր Ածածնին. և իջանելոյ ՚ի վր մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Այ ամենակալ Տէր Ած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

Դպ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սբյ. այժմ և միշտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Յաւուրս Կիրակէի և ՚ի տօնս Տէրունականս ասա այս աղօթս, և ընթերցեալ զինչ գիրս և աւետարանս ըստ պատշաճին:

Դարձեալ Կիրակէի, և այլոց Տէրունական տօնից:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութբ ՚ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ՚ի վր մեր. Տրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի:

Կեցո՛ Տր. Տր ող. Տր ող. Տր ող:

Աղօթք:

Դու ամենազօր և հրաշալի յարութեամբդ, Քս Ած մեր, երկիր պագանեն զօրք հրեշտակաց. զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնակեալդ ՚ի լոյս անմատոյց: Եւ մեք հողեղէն արարածքս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զոր և զհրաշալի և զյաղթօղ զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք: Եւ ընդ երկնային զօրացն մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս՝ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր որ:

Դարձեալ յորժամ ՚ի ժամօր ելանեն:

Սր. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Սր. Վն ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց զՏէր աղա:

Դպ. Տէ՜ր ո՜ղորմեա՜:

ՄԾ. Ողորմեա՛ց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ. Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛. Տէ՜ր ողորմեա՛:

Քհ. Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և Որդւոյ, և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և միշտ, և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէ՛ն:

Դպ. Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլ:

Քհ. Օրհնեցի՛ և պաշտպանեցի և Նախախնամեալ պահեցի արեւելեան կողմն աշխարհիս, և հայրապետութիւն Հայոց, ո՛յս նշանաւ սբ խաչիւս, և սբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ. անուամբ Հօ՛ր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և:

Ի դարձուցանելն զերեսս յարեւմուտս:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլ. ալէ՛լ:

Օրհնեցի՛ և պաշտպանեցի և Նախախնամեալ պահեցի արեւմտեան կողմն աշխարհիս, և թագաւորութիւն քրիստոնէից, ո՛յս նշանաւ սբ խաչիւս, և սբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ. անուամբ Հօ՛ր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և:

Ի շրջելն կողմն ի հարաւ:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլ. ալէ՛լ:

Օրհնեցի՛ և պաշտպանեցի և Նախախնամեալ պահեցի հարաւային կողմն աշխարհիս. երկիրս, անդաստանս, և պտղաբերութիւն տարւոյս, ո՛յս նշանաւ սբ խաչիւս, և սբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ. անուամբ Հօ՛ր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և:

Եւ դառնան դէպ 'ի հիւսիս:

Ամէ՛ն. ալէլո՛ւիա. ա՛լէլ. ալէ՛լ:

Օրհնեցի՛ և պահպանեցի, և նախախնամեալ պահեսցի հիւսիսային կողմն աշխարհիս. քաղաքս և գիւղս, վանքս, անապատս և բնակեալ ժողովուրդս 'ի սմա, ա՛յս նշանաւ որ խաչիս, և որ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ. անուամբ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և միշտ:

Եւ դառնան 'ի բեմն, և ասեն դարձեալ:

Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և Որդւոյ:

Քարոզ Եղեւորէ ի խաչէ:

Ի՛ խաչիս աղաչեսցուք զՏր. զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց՝ և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տր Ած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

Աղօթք:

Պահպանեա՛ զմեզ Քս Ած մեր, ընդ հովանեաւ սրբ և պատուական խաչիւդ քով 'ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց: Արժանաւորեա՛ գոհութե փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սբյ Հոգւոյդ. այժմ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն: Հայր մեր որ յերկինս:

Ի Սարկաւագ Վարդապետէն ասացեալ:

Դպ. Յիշեա՛ Տր զպաշտօնեայս քո, զծնողսն մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս, զուսուցիչս, զճանապարհորդս, զհանդուցիչս, զվաստակաւորս, զխոստովանողս, զապաշխարողս, զգերիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զիշխանս, զչարարարս, զբարերարս, զթշնամիս, զատելիս և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա՛ Տր և ողորմեա՛:

Բարերար և բազումողորմ Ած, քո անմոռաց գիտութեամբդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ յիշեա՛ զամ

հաւատացելոցս 'ի քեզ, և ողորմեա ամենեցուն։ Օգնեա և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և 'ի փորձութեանց։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ. այժմ և։

Երգ Տն Ներսէսի Հայոց առաջնոյ ասացեալ Շնորհալւոյն, և 'ի խորհուրդ արարչութեանն։ Նա 'ի յարութեանն Քրիստոսի։

Նորաստեղծեալ Բանն յանէից ի սկզբանէ զերկինս երկնից. Եւ զերկնային զօրս անմարմնոց իմանալեացն զուարթնոց. Եւ ըզգալի տարերց քառից հակառակաց միաբանից. Որով յաւէտ փառաբանի Երրորդութիւն անճառելի։

Երկքորրեան մի տէրութի միով բնութեամբ ածութի. լոյսն որ անեղ արարչական ասաց լինել լոյս եղական. զօր և ծագեաց յօրն առաջին միաշաբաթ կիւրակէին. Որով յաւէտ փառաբանի Երրորդութիւն անճառելի։

Բանաւորէն բացատրեցուք, զծածկեալ խորհուրդն ծանիցուք. զի լոյսն անտես իմանալի մաքուր հոգւոց տեսանելի, նոյն ծագեաց միաշաբաթ մեզ յարութեան որ ճառագայթ. Եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն։

Տէրդ սիրով խոնարհեցար ի փրկութիւն մեր մարմնացար. Նովին մարմնովն խաչեցար, ի գերեզման մահու եղար. այսօր յարեար ածաբար ի հրեշտակաց քարոզեցար. Եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն։

Երևեցար խնկաբերիցն յողջոյն կանանց ուրա-

խալից. Եւ ի լերինըն Գալիլեա առաքելոց մետա-
սանից. արժանացո զմեզ ընդ նոսին զքեզ տե-
սանել յօրըն վերջին. Եկայք փրկեալք ընդ զը-
ւարթնոյն տուք օրհնութի յարուցելոյն:

Միածնի որդիք զարթիք հարսին լուսոյ տուք աւե-
տիք. Եթէ փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց
մահու իշխանութի. գայ պսակել զքեզ փառօք,
եւ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք. Երգեա երգ
նոր յարուցելոյն, ննջեցելոց կենաց պսակողին:

ՍՐԲ ՁԱՅՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՍՈՒՐԲ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ, Ի ՁԱՅՆ
ԵՐԿՐՈՐԴԻ ԿՈՂՄԱՆ:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ:

Արարչական Բանին հրաման, ի յերկրորդումն
աւուր սկըզբան ըղջուրն ի ջուրցըն բաժանեաց
հաստատութի պարունակեաց. որով զաշխարհս
հողեղինաց անջրպետեաց ի հրեղինաց. ընդ նո-
սին որդիք լուսոյ տուք օրհնութի երրեակ լու-
սոյն:

Բազմաչեայ հոյլք քրովբէից, երեքսրբեանըդ
սրովբէից. աթոռք անեղ Աստուածութեանըն,
հանգիստ Երրորդութեանն. բազմախօս լերուք առ
Տէր վասըն մանկանց եկեղեցւոյ. ընդ նոսին որ-
դիք լուսոյ տուք օրհնութի երրեակ լուսոյն:

Գերագոյն իշխանութիւնք, եւ անփոփոխ միշտ
տէրութիւնք. անյաղթելիք զօրութիւնք ի յա-
րարչին փառաւորութի. աղաչեցէք զՏէրն ողոր-
մած, անտես չառնել զգործըս ձեռաց. ընդ նո-
սին որդիք լուսոյ տուք օրհնութի երրեակ լու-
սոյն:

Դասք անմարմնոցըն պետութեանց, հրեշտակապետըք բարձրութեանց հոգիք հրեղէնք և սպասաւորըք, հրեշտակաց զինուորութիւնք. մաղթեցէք զՏէրըն տերանց վասըն մարդկան երկրաւորաց. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Երկնաւորաց դասուց վերնոց, օրհնաբանից քոց զուարթնոց քաղցրացի առ քեզ գթած, որ վասըն մեր ձայն մաղթանաց. զօրս և տացես մեզ պահապան յայսըմ ժամէ մինչ ի վախճան. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Զօրութեանց և տէրութեանց, իշխանութեանց և պետութեանց, եւ ամենայն անուանելոց. որ ի յերկինս պաշտամանօք, ընկալ Տն ուրախութեամբ զմեզ յօր մահու և յարութեն. ընդ նոսին օրհնել Հոգւով ըզքեզ ընդ Հօր փառաւորելով:

Սրբ [illegible] Երրորդ [illegible], և Երրորդ [illegible]. և ՚ի [illegible]:

Սրբասացութիւն:

Անսկզբան Բանն որ ընդ Հօր, արարչակից և համագոյ. յերրորդ աւուր զջուրսըն զատոյց [illegible] եւ ըզտունկս բըղխեցոյց. իսկ ի յերրորդ դարուն դարձեալ զջուրցըն հեղեղ ցամաքեցոյց. զնոյն տապանաւն խըր ապրեցոյց, ըզկենդանեաց սեռս աճեցոյց. տուք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ և սուրբ Հոգւոյն:

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց, տընկեաց եւ զտունկս իմանալեաց, զհեղեղ մեղացըն ցամու-

ցեալ, զդասս արդարոց բազմացուցեալ. յորոց մեծն ի ծնունդս կանանց, միջնորդ շնորհաց եւ օրինաց. տո՛ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Թագաւորին երկնից զինուոր, արքայութեանն աւետաւոր. խնդրեա՛ զլինել եւս ի սրտի առ ի հովուէս տրտմականէ. յուխտեալ տեղին տէրունական ի խոստացեալն որդւոց մարդկան. տո՛ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Ժառանգին Հօր սպասաւոր եւ յարգանդէ երկրպագող. կարապետ եւ մկրտիչ այնմ որ մեղաց մերոց քաւիչ. լեր բարեխօս առ նոյն զըթած ջնջել զգիր մեր յանցանաց. տո՛ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Ի Հօրէ լոյս ծագեցար մեռեալ բնութեանս կենդանարար. առաքեցեր յառաջընթաց որ զՅովհաննէս քարոզ կենաց. սորին հայցմամբ ամենակալ ըզպաղատանս մեր ընկա՛լ. տո՛ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Լուսաշաւիղ յերկինս եղեն հողանիւթեայ որ հրեշտակին. մրցանացն ըզմեզ նորին նեղ եւ անձուկ ճանապարհին. զի հետեւող գոլով նորին Հօր քո փրկին օթեւանին. Եւ երգեցուք ընդ երջանկացն որդւոց լուսոյ քեզ երգ փառաց։

[illegible]

[illegible]

Խաւարն անդղ և սկզբնածին հալածեցաւ յօրն առաջին. լոյսն այն պայծառ յոր չորրորդին յարեգական նուէր հաւաքեալ. լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ. և աստեղաց պայք յօրինեալ. որով օրհնի ստեղծողն Էից ի բանաւոր պաշտօնէից։

Ծաղկեալ խորհրդովն ծանուցաւ չորրորդ դարուն Խաչակալ. ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն եւ զաւետիսն կուսական. թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի ի քեզ մարմնով պարունակի. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն պտղոյ կուսին։

Կուսին նախնոյ մօրն Եւայի յորմէ Ադամին հին պարտն, բարձան անէծքն տիրամայրն քո որ ծնընդեամբ կոյս Մարիամ. աղաչեա զքո միածինն թողուլ զմեղս որդւոց նոցին. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն պտղոյ կուսին։

Հօրն ընծայեալ յերկրէ յերկինս, յոր համբառնամք առ քեզ զհոգիս. յոր լսելոյ քոյ զաւետիս խնդրեմ լինել մեզ լսելիս. զձայն աւետեաց քոյ միածնին, եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմ. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն պտղոյ կուսին։

Ձայնիւ առ քեզ Տէր պաղատիմք և առաջի քո անկանիմք, աղաչանօք Աստուածածնին շիջո ի

մինչ ըղձից հնոցին. տուր արտասուօք զմեղս ջնջել, և վերստին զմեզ նորոգել. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածնին տուք օրհնութիւն պատուոյ կուսին:

Ղեկավար ճարտարապետ, անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ. վերաբերեալ ընդ Պետրոսի զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս. պաղատանօք գերագունին անապական քում ծնողին. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածնին տուք օրհնութիւն պատուոյն կուսին:

Երգ վասն հինգերորդ աւուր արարչութեան, և վասն հինգ դարուն. և 'ի ՁԲ աւանդեալն Յովհաննէ:

Հինգշաբաթի:

Ճառագայթեալ Լոյսն ի Հօրէ յոր հինգերորդըն հրամայէ. բղխեալ ի ջրոց սեռք կայտառաց և թեւաւորս օդականաց. իսկ ի դարուն հինգ մըկրտին յամայն եւ ի ծովն խորայել հին. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Լուսին:

Արքայապէս օրինակի առաջնորդըն Յիսուսի որք ի ծովէն տիրերական ի յերկնայինսըն կոչեցան. անցին ընդ ծով աշխարհական և ի Հոգին մըկրտեցան. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Լուսին:

Յորախութիւնն անդրանկան ի հայրանեան անապական գծեղ առաքեաց Հոգւոյն փառաց հրաւիրանօք տրամնականաց. սուրբ հարսանեացն այն հայցեցէք ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Լուսին:

Նորոգօղք տիեզերաց ի նախահօրըն յանցանաց. Նորափետուր զարդարեցիք զեկեղեցիս հեթանոսաց. պայծառացէք առ նոյն գրեթած զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Բանին:

Շինող էիցըս համայնից արարածոց ի յանգոյից. նոյն շինեցեր զեկեղեցի վէմդ ի վերայ վիմին բանի. ընդ եղեալ հիմունս ի նոր Սիոնի ըզմեզ յօրեալ շինեալ ի նոյն. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Բանին:

Սուրախօսացն գնացիւք գեղոյ քաղաք ի քէն շինեալ Սիոնս. յորմէ վտակք շնորհաց հոսեն, զոգիս մարդկան ոռոգանեն. որք ըմպեն եւ մեզ ի ջրոյն կենաց հայցմամբ Հոգւոյն մատուռաւորաց. զի բանաւոր երկիրըս քո պաղատեսցի ի փառս քո:

Սրբ [illegible]

[illegible]

Զհանդուրժեալ բնութեամբ բարւոյն ունել միայն զանձն բարին, այլ ստեղծեալ մարդկեր պատկերին ի վեցերորդ աւուրն. եւ ի յերրորդ ժամ զկողածին ի յօգնութին եւ հողածնին. զորս ի դրախտին եդ վայելել բայց ի պտղոյն մահու պարգեւել:

Պարպանձեալ առ դատողին յեա յանցանաց Ադամըն հին, զկինըն պատճառ եղեալ խաբման, և կինըն զօձըն դաւաճան. որով երկիրս այս անիծաւ, փուշ եւ տատասկ ի սմա բուսաւ, վըճիռ մահու մարդոյն տըւաւ դառնալ ի հող ուստի ստեղծաւ:

ջնջել փութայր Հայրըն փառաց ըղձիւր պարտեաց մեր յանցանաց. որով զգեցաւ Որդին գըթած ի վեց դարուն մարմին մեղաց, Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին եկըն կամաւ ի յուրբաթին. զատիկըն զենաւ ի հին զաւակին փոխան զանցանացն օրինակին:

Ամենայն լուսոյ պատուիրանին արդարութեն ճանապարհին բարձրանալով քո ի խաչին բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս քո անպատում խոնարհութեամբդ և կամաւոր խաչելութեամբն հաշտեալ ընդ մեզ Տէր զթութեամբ, և թող յղմեզ ողորմութեամբ:

Ոսկալեդ սերովբէից և անհասորդ քրովբէից, խոնարհեցար ի չարչարանս չարչարելի բնութեամբ մարդկան. ի խաչին զմեղս սպաներ և զդատակնիք մահու լուծեր. հաշտեալ ընդ մեզ Տէր զթութեամբ, և թող յղմեզ ողորմութեամբ:

Վեհագոյն բնութեանց էից և արարիչդ բոլորից, յորժամ ծագեսցէ զխաչին նշան ի գալըստեան քո միւսանգամ, զերկրպագեալս այժմ հաւատով լուսաւորեա նորին լուսով. զի համաձայն խաչակցեցին, ընդ քեզ օրհնեմք յաւիտենից,

Ասէ [illegible], և [illegible] Աստուծոյ:

Աղօթք:

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոց. այն որ հանգիստ աշխատելոց և կամքըն գործ է՝ եղելոց. ուստի և մեզ յոյս հաստատուն ես հանգըստեանըն շաբա-

թուն. թէ՞ աստ գործել զգործս Աստուծոյ անդ է հանգչել ընդ Աստուծոյ:

Բարունարար վարդապետիմք յօրինակէ Տեառն խրատիմք, որ ի յերկրորդ արարչութեանն յետ կատարման անօրէնութեանն, յեօթներորդ օր հանգստեան իջեալ մարմնովն ի գերեզման զկապեալ հոգիսն վերածեալ զանանց հանգիստն պարգևեաց:

Ցօղն որ ի քումդ կողէ ցօղեալ բժշկեսցէ զհանգուցեալսն, Իջցէ ի հող մահու նոցին և բուսուսցէ յօրէն վերջին. կենդանարար ձայնիւդ քո կոչեալ զնոսա ի կեանս քո, և դասեսցես ընդ արդարոցն երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոց:

Խիւծեալ զբնութիւնս կենաց ունող դարձոյց յանցանքն ի մահու հող. իսկ անմահիդ մեռելութիւն շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն զօրս են ընդ քեզ թաղեալ մահուամբ աւազանին մկրտութեամբ, յարո ընդ քեզ քոյին փառօք, արեգական նման լուսով:

Փայլեն արդարքն յարքայութեան և ծնդնաւորքն ի հանգստեանն. մարտիրոսքն պսակին և կուսանաց լապտերք վառին. դասեսցես Տէր ընդ նոսին որ զքեզ Ած խոստովանին. արդարութեամբ մի դատեսցիս այլ գթութեամբ քո քաւեսցին:

Դու անպատում խոնարհութեամբդ որ թաղեցար մեռելութեամբ և յարուցեր յորդւոց մարդկան որք հաւատով ի քեզ անկան, յարո և զմեզ արդարութեամբ, և զննջեցեալսն ողորմութեամբ. զի կենդանեացս բերանով տացեն քեզ փառք ընդ Հօր և Հոգւով:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԻՄԱՑ ԻՋՄԱՆ

ՀՈԳՒՈՅՆ ՍՐԲՈՅ

ԵՒ Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՆԱԽԱՄՕՐՆ ՃԱՇԱԿՄԱՆ

ԵՒ ԱՏԵԱՑՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Օրհնեալ Հոգին սուրբ Ա՟Ծ ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս Ծ։

ՈՂՈՐՄԵԱ ինձ Ա՟Ծ ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. եւ 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր. եւ զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո. եւ յաղթեսցես 'ի դատելն քո։

Անօրէնութեամբ յղացայ. եւ 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա յիս մշտկաւ, եւ ս՟ր եղէց. լուա, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. եւ զամ անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։

Զսիրտ սուրբ հաստատեա յիս Ած, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փորի իմում։

Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. և զհոգի քո սր մի՛ հաներ յինէն։

Տո՛ւր ինձ զցնծութիւն փրկութե. և հոգւով պետութե քո հաստատեա զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամպարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ Ած. Ած փրկութե իմոյ. և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութե քում։

Տր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւս քո։

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սր և զհոգի խոնարհ Ած ոչ արհամարհէ։

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիովնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղեմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս։

Փառք Հօր. այժմ և։

ՆՐԳ ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒ ԱՒՈՒՐՆ, ՁՆԻ ՍՈՂՈՄԵԱՆՆ։

Օ՛րհնեմք զքեզ, Հայր անսկիզբն, էից էակ ի յանդնդից. բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ, և ստեղծեր մարդ ի պատկեր քո. գլուխն մերոյ խոնարհեցաւ. զի զպատուիրան քո մոռացաւ. դարձեալ ասեմք ստանձնականին, թէ Հայր մեղայ քեզ ի յերկինս։

Երկնաւորացն անքննելի, եղեր մարդկան տեսանելի. զգեցար պատկեր հողեղինի պատկերըդ Հօր անփոփոխելի. ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին,

վն Ադամայ նախաստեղծին. ընդ աւազակին քում խաչակցին արժանացո ըզմեզ դրախտին:

Թագաւոր Թագաւորաց, առաքումն Հոգւ շնորհաց. ժողովելոցն ի վերնատանն առաքելոց երկոտասան, իբր հրոյ լեզուս երեւեցար, յոգիս նո-ցա վերանորոգումն. լուր յանուն քո ժողովելոցս, եկ եւ առ մեզ յերրորդ ժամու:

Մաղթանք:

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, ՚ի մեղաց ի-մոց սուրբ արա զիս Տր, եւ յօտարէն պահեա զծա-ռայս քո մարդասէր Տր:

Եւ եւս խաղաղութն զՏր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո եւ ողորմեա:

Օրհնութի եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ:

Քարոզ:

Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի Տեառնէ վն ճանապար-հորդաց հարց եւ եղբարց մերոց, որք ընդ ծով եւ ընդ ցամաք գնասցեն. որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութբ պահեսցէ, եւ տարեալ հասուսցէ յիւրաքանչիւր տեղիս Տր Աձ մեր: Կն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց, եւ յոյս փրկութե. որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղաղութբ հասանել ՚ի նաւա-հանգիստ կենաց եւ փրկութեն: Ամենակալ Տր Աձ մեր կեցո եւ ողորմեա:

Աղօթք:

Առաջնորդեա մեզ Տր Աձ մեր, եւ տուր մեզ գնալ ՚ի ճանապարհս քո արդարութբ. պահեա ՚ի խա-ղաղութեն զկեանս մեր, եւ զգնացս ՚ի հաճոյս քո. ժամանեցո զհոգեւոր եւ զմարմնաւոր ընթացս ծա-ռայից քոց անարատ ճանապարհաւդ յաւիտենա-կան ՚ի կեանս: Շնորհօք միածնի քո Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յսի Քսի, որ եղեւ մեզ առաջնորդ կե-

նաց եւ յոյս փրկութեան. ընդ որում օրհնեալ ես Հայր ամենակալ հանդերձ կենդանարար եւ ազատիչ սբ Հոգւովդ. այժմ եւ։

Յիշեա Տր զպաշտօնեայս քո. 102։

Յիշեա Տր եւ։ Բարերար եւ։

Սաղմոս ԻԲ։

Տէր հովուեսցէ զիս, եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։

Ի տեղւոջ դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Դարձոյց զանձն իմ առ ինքն, եւ առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վն անուան իւրոյ։

Թէպէտ եւ գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ. զի դու Տր ընդ իս ես։

Ցուպ քո եւ գաւազան. նոքա մխիթարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան, ակնյանդիման նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։

Ողորմութիւն քո Տր զհետ իմ եկեսցէ զամ աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ 'ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս։

Ցոյց ինձ ճանապարհ, յոր գնացից. զի առ քեզ Տր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Այ իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ։

Վն անուան քո Տր կեցուսցես զիս. արդարութբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ, եւ կորուսցես զամ նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

Փառք Հօր. այժմ եւ։

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏր աղաչեսցուք:

Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբարերար Հոգին Ած և խնդրեսցուք զողորմութիւն 'ի նմանէ. զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութբն իւրով: Ամենակալ Տէր Ած մեր, կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Խաղաղութբ քով, Հոգիդ սրբ Ած ճշմարիտ, որ 'ի վեր է քան զամ միտս և զխորհուրդս, մխիթարեա զանձինս ծառայից քոց ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութբ քով: Ներեա և լուր մեզ, քաւեա և թող զմեղս մեր. արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյն միածնի. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տր մեր Յս Քս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՄԱՌԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՊԱՏԻՒ
ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ԱՅԼ, ԵՒ Ի ՊԱՏԻՒ
ՉԱՐՉԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ
ՈՐԴՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Հայր որ Ած ճշմարիտ. ամէն:

Սաղմոս Ծ:

Ողորմեա ինձ Ած ըստ մեծի ողորմութեան քում: Տես 'ի Երես 114:

Մաղթանք:

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, 'ի մեղաց իմ:
Եւ ես խոստովանութեան զՏէր աղաչ:
Օրհնութի և փառք Հօր և Որդ:

Քարոզ:

Վն հիւանդաց և ամ վշտացելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեն իւրում. և բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց, և կատարեալ առողջութեամբ հասուսցէ զամենեսեան 'ի մշտնջենաւոր և յանախտ կեանս. որ առաքեցաւ 'ի Հօրէ 'ի բժշկութիւն ազգի մարդկան, միածին Որդին Այ: Տր մեր և փրկիչ Յս Քս, կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Փարատեա զցաւս և բժշկեա զհիւանդութիւնս 'ի ժողովրդենէ քումմէ Տէր Ած մեր, և շնորհեա ամենեցուն զկատարեալ առողջութի նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով, որով բարձեր զտկ[illegible] ամենաազգի մարդկան, և [illegible] կենաց և փրկութեն մերոյ: [illegible] զ[illegible] և [illegible]ոյ: Դու ես կեան

փրկութիւն, բարերար և բազումողորմ Տ՟Ծ, որ միայն կարող ես թողուլ զմեղս և մերժել զախտս և զհիւանդութիւնս 'ի մէնջ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց. պարգևիչդ բարեաց, պարգևեա՛ զառատ ողորմութիւն քո արարածոց քոց ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից. յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ. այժմ և:

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս. 102:

Յիշեա՛ Տ՟ր և: Բարերար և:

Սաղմոս Ղ:

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուսցէ. երանելի առնէ զնա 'ի վ՟ր երկրի, և ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տ՟ր օգնական է նմա 'ի մահճս ցաւոց իւրոց, և զա՟մ անկողինս ն՟ր դարձուցանէ 'ի հիւանդութենէ ն՟ր:

Ես ասացի Տէր ողորմեա՛ ինձ. և բժշկեա՛ զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:

Որ բնակեալ է յօգնութ՟ի Բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկնից հանգիցէ:

Ասասցէ Տեառն. ընդունելի իմ ես դու, ապաւէն իմ Աստուած, և ես յուսամ 'ի նա:

Նա փրկեսցէ զքեզ յորոգայթէ որսողին, և 'ի բանից խռովութ՟է:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. 'ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքև ճշմարտութ՟ի նորա:

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի. և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ:

Յիրէ՝ որ շրջի 'ի խաւարի. 'ի դայթակղութ՟է դիւին 'ի հասարակ աւուր:

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու. և զհա-

տուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու Տէր յոյս իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին 'ի յարկըս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վ̃ն քո, 'ի պահել զքեզ յա̃մ ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վ̃ի իժից և քարբից գնասցես դու. և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս, և ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց 'ի նեղութե̃ն:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից. և ցուցից նմա զփրկութի̃ իմ:

Փառք Հօր. այժմ և:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութե̃ն զՏ̃ր աղաչեսցուք:

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի Հօրէ վ̃ն քաւութե̃ն մեղաց, և թողութե̃ն յանցանաց. փրկելոյ զմեզ 'ի վշտաց և 'ի նեղութե̃նց, իջանելոյ 'ի վ̃ի մեր ողորմութե̃ն և գթութե̃ն Տ̃ն Ա̃յ ամենակալին. կեցո՛ և:

Աղօթք:

Հայր գթութե̃նց և Ա̃ծ ա̃մ մխիթարութե̃նց, որ մխիթարես զմեզ յա̃մ նեղութե̃ն մերում, լո՛ւր և այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՛ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբդ քով: Ներեա՛ և լո՛ւր մեզ. քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ գոհութե̃ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յ̃ս Ք̃ս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ԱՅԼ ԵՒ ՄԱՀՈՒԱՆ ԵՒ ԹԱՂՄԱՆ

ՀՈԳՒՈՅՆ ԱՒԱՆԴՄԱՆՆ

Օրհնեալ Որդին մի Ա՟Ծ ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս Ծ։

Ողորմեա ինձ Ա՟Ծ ըստ մեծի ողորմութեան քում.
Տե՛ս յէջն 114։

Մաղթանք։

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, ՚ի մեղաց իմոց
Եւ ես խաղաղութն զՏ՟ր աղաչ։
Օրհնութի եւ փառք Հօր եւ Որդ։

Քարոզ։

Աղաչեսցուք զկենդանատու փրկիչն մեր Ք՟Ս, որ կամաւոր խաչելութբն իւրով զարարածս փրկեաց, եւ հեղմամբ արեան իւրոյ զթողութի շնորհեաց յուսացելոց իւրոց. ամենակալ Տ՟Ր Ա՟Ծ։

Աղօթք։

Անկեալ առաջի քո, բարերար եւ բազումողորմ Ա՟Ծ, աղաչեմք զամ սրտիւք մերովք, եւ խնդրեմք զգթութի ՚ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ ասացեր. զամ զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ ՚ի Հօրէ, տացի ձեզ։ Շնորհեա եւ այժմ հաւատացելոցս ՚ի քեզ, եւ կատարեա ՚ի բարի զխնդրուածս մեր. զի ՚ի քեզ եմք ապաւինեալ. եւ քո առատ ողորմութբդ մխիթարեա զմեզ ՚ի կեանս յայսոսիկ. եւ առաջնորդեալ

հասո՛ յանձառ երկնից արքայութիւնդ ’ի փառաւորութիւն եւ ’ի պատիւ ամենասուրբ Երրորդութեան. այժմ.

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս. 102:

Յիշեա՛ Տր եւ: Բարեբար եւ:

Սաղմոս ՃԺԴ:

Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու, եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս:

Զնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի. եւ զանուն Տեառն կարդացի:

Ո՛ Տէր, փրկեա՛ զանձն իմ. ողորմած Ած մեր ողորմի, եւ պահէ զտղայս Տր:

Ես խոնարհ եղէ, եւ Տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ ’ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ’ի մահուանէ. զաչս իմ յարտասուաց, եւ զոտս իմ ’ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

Հաւատացի՛ զոր եւ խօսեցայ, եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ’ի զարմանալ իմում թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Զինչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամի, զոր ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց, եւ զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տն տաց առաջի ամ ժողովրդեան նր:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ Տէր, ես ծառայ քո եմ. ծառայ, եւ որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագս օրհնութեան. եւ զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամ ժողովրդեան նորա, ’ի գաւիթս տան Տն. եւ ’ի մէջ քո Երուսաղէմ:

Օրհնեցէք զՏր ամ ազինք. գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Զօրացի ողորմութի նր 'ի վերայ մեր, և ճշմարտութի Տեառն մնացէ յաւիտեան:

Փառք Հօր և. այժմ և:

Շարական հանգստեան ըստ ձայնին:

Ա.Ձ

Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո Տէր, պատուեցեր զմեզ, ընկալ եւ այժմ զննջեցեալս ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ մեծի քում ողորմութեան: Որ շնորհօք քո Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յերջանիկ խորանն զհոգիս նոցա ընկալ մարդասէր. ըստ մեծի քում ողորմութեան: Որք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան քո Տէր, հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո, Քրիստոս Աստուած, քանզի գինք սուրբ արեան քո են: Զայն օրհնեալդ ի կանայս, մայր եւ միշտ կոյս եւ խնամողի լուսոյ, ծնող արարչին մերոյ, անդադար բարեբանեսցուք:

Ա.Կ

Արարիչ Աստուած և ստեղծիչ ազգի մարդկան. մի անտես առներ զննջեցեալսն մեր. այլ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո: Որդիդ միածին. յարութեան ակնկալելոց. մի անտես առներ զննջեցեալսն մեր. այլ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո: Հոգիդ ճշմարիտ մխիթարիչ սգաւորաց. մի անտես առներ զննջեցեալսն մեր. այլ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո: Հոգւոյն ըզքեզ հովանացեալ,

միայն սրբուհի, ծնող ըզԲանն Աստուած, զան-ժամանելոյ Հօր ծնունդ, եւ յայտնեցաւ միութիւն Երրորդութեանն:

ԻԶ

Որ կոչեցեր առ քեզ Տէր ըզտիեզերս ամենայն, ընկալ ըզմեր ըզննջեցեալսն ի գոգ նահապետին Աբրահամու. ողորմած Տէր, փրկիչ եւ բարերար: Որ թողութեանց ես տուող Աստուած, թող ըզ-մեղս մեր ննջեցելոցըն, կարող յամենայնի եւ հզօր. ողորմած Տէր, փրկիչ եւ բարերար: Որ լուսա-տու ես տիեզերաց, Քրիստոս Աստուած, լուսա-ւորեա եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն լուսով երանա-ւէտ զուարթնոցն. ողորմած Տէր, փրկիչ եւ բա-րերար: Յո՞յս մեր եւ ապաւէն մայր Տեառն եւ կոյս սուրբ, որ հուր աստուածութեանն ոչ բոցակիզեաց զքո սուրբ որովայն. բարեխօսեա՞ առ Տէր վա-սըն մերոյ փրկութեան:

ԻԷ

Որ Որդիդ ես եւ Բանդ Աստուած. հաւասարակից ընդ Հօր յէութեան առ քեզ կարդամք մարդա-սէր. հանգո՞ զհոգիս ննջեցելոց մեր ընդ սուր-բըս քո: Որ իջեր յերկնից վասըն մեր զառա-ջինն առեր զյանցանսն Ադամայ. մերով բընու-թեամբ բարձեր ի վերայ խաչին անարատ ձե-ռօք. հանգո՞ զհոգիս ննջեցելոց մեր ընդ սուրբս քո: Որ լուծեր զիշխանութիւն մահու կամաւորա-կան մահուամբ քո Քրիստոս. բանտերաց զաղա-ջանս առաջի քո հեղեալ մաղթեմք. հանգո՞ զհո-գիս ննջեցելոց մեր ընդ սուրբս քո: Տիրուհի ան-

արատ, մայր Տեառն եւ կոյս Մարիամ. քրովբէական աթոռ ըզքեզ ունաք ի յերկրի. բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան:

Գ.Զ

Հայր բարեգութ որ գթացար ի յազգս որդւոց մարդկան. առաքեցեր ըզմիածինդ ի փրկութիւն. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Որդի միածին որ յարեար ի մեռելոց ի միւսանգամ գալստեանն քո յարութիւն մեզ խոստացար. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Հոգի ճշմարիտ, մխիթարիչ սգաւորաց, աղաչանօք սր Ածածնին եւ ամենայն քոց սրբոց, յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց, եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Ի բարեխօսութիւն փութացիր մեզ, սուրբ Ածածին, առ ի փրկել զժողովուրդս ի մեղաց եւ յապականութենէ:

Գ.Կ

Յանըսկզբնականն ծոցոյ Հօր խոնարհեալ Բանդ մարմնացար ի կուսէն վասն փրկութեն մերոյ. աղաչեմք ըզքեզ զննջեցեալսն մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով. յիշեա՛ Տէր ի յորժամ գաս թագաւորութեամբդ քո: Անոխակալ քաղցրութեամբ Որդի Այ հաճեցար բառնալ զմեղս աշխարհի քո խաչելութեամբն. աղաչեմք ըզքեզ զննջեցեալսն մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով. յիշեա՛ Տէր ի յորժամ գաս թագաւորութեամբդ քո: Կամաւորականն մահուամբ քո լուծեր զերկունս մահու. եւ արժանի արարեր թողութեն յանցա-

նաց քաւիչ քո արեամբ. աղաչեմք ըզքեզ զնըն-
ջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղղեա հաւատով յիշեա
Տէր յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո։
Որ փոխանակ մեղաւորաց ըզմեռանել յանձն ա-
ռեր. իջանելով ի դըժոխըս փրկեցեր ի մեղա-
նէր բանդէն ըզգերեալսն. աղաչեմք ըզքեզ զնըն-
ջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղղեա հաւատով յիշեա
Տէր յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո։ Բա-
րեբանեմք զանճառ քո զմարդասիրութիւնդ. որ
երեքօրեայ յարուցեալ զկենդանութիւն պարգե-
ւեցեր աշխարհի. աղաչեմք ըզքեզ զնընջեցեալ-
սըն մեր ի քեզ ուղղեա հաւատով յիշեա Տէր
յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո։ Մաքուր եւ
անբիծ կոյս յետ ծընընդեան, որ մարմնով ծը-
նար զարձակողն ի կապից մահու. բարեխօս լեր
վասն անձանց մերոց փրկել ի պատուհասից գե-
հենոյն։

ԴՁ

Յորժամ հարկանի փող գալըստեան քո Տէր.
յայնըժամ զարհուրեալ դողան արարածք ի յա-
հէ քումմէ. աղաչեմք ըզքեզ փրկիչ. հանգո
եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն ընդ սուրբս քո. որ
միայնդ ես բազումողորմ։ Յանհարեկ լուսոյ ծագ-
ման քո Տէր. ցընծան զուարթ առաքինեացն ի վե-
րայ լուսեղէն ամպոյն. աղաչեմք ըզքեզ փրկիչ.
հանգո եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն ընդ սուրբս քո.
որ միայնդ ես բազումողորմ։ Անոխակալ բազ-
մագութ ողորմած Տէր. մի անտես առներ ըզմե-
ղուցեալսըս յահագին աւուրն. որ միայնդ ես

բազմամեղոյս։ Ո՛ր իջեր ի յերկնից, և մարմնա-
ցար ի՛ սրբ կուսէն անճառելի քոյին ծննդեամբդ
ե՛ւ զիս մի անտես առներ, այլ պահեա պատուա-
կան և սուրբ խաչիւ քո։

Դ.Կ

Որ Թագաւորդ ես յաւիտենից Քրիստոս Աս-
տուած ընկալ ըղձանայս քո ի բարի. Եւ շնոր-
հեա ի յաջակողմեան քում դասին։ Ո՛ր ունիս
իշխանութիւն մահու և կենաց հանգո զհոգիս քո
ծառայից. Եւ շնորհեա ի յաջակողմեան քում
դասին։ Յորժամ կարգես աթոռ ատէրութեանդ
քո և հաստատես ատեան դատաստանին. յայն-
ժամ խնայեա ի ծառայս քո. Եւ շնորհեա ի
յաջակողմեան քում դասին։ Ամենօրհնեալ Աս-
տուածածին Մարիամ, քերովբէական աթոռ ա-
րարչին մերոյ տնօրէնութեան, զոր երանեն
ամենայն ազինք հանապազ։

Մաղթանս։

Հոգւոցն հանգուցելոց Քս Ած, այսմ հանգիստ և
ողորմութիւն. և մեզ մեղաւորացս շնորհեա զթողու-
թիւն յանցանաց։

Քարոզ։

Եւ ես խաղաղութեան զՏր աղաչեսցուք։
Մ Հոգւոցն հանգուցելոց աղաչեսցուք զփրկիչն
մեր Քս, զի զնս ընդ արդարսն դասեսցէ, և զմեզ
կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ. ամենակալ
Տր Ած մեր, կեցո և ող։ Տր ողորմեա. Երիցս։

Աղօթք։

Քս Որդի Այ անոխակալ և բարեգութ, գթա
քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցելոց ծա-

ռայից քոց ։ Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո. արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան և թողութեան մեղաց ։ Պատուաւորեալ պայծառացո՛ ընդ Սրբս քո յաջակողմեան դասուն ։ Զի դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց ։ Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն ։ Հայր մեր որ ։

Մաղթանք ։

Զսաղմոսերգութիւնս և զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն Ած. մեր մեղաց և յանցանացն թողութիւն շնորհեսցէ. ՚ի չարեաց փրկեսցէ. ՚ի մեղաց պահեսցէ. և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն ։

Եւ աստէն սկսանի պատարագն ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԵՐԵԿՈՅԻ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԱՄՍ

ՈՐԴՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՈՐ ԷՋ Ի ԽԱՉԷՆ ԵՒ ՊԱՏԵԱԼ ՊԱՍՏԱՌԱԿԱԼԱՒ

ԵԴԱՒ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԻ

Ի յինունան և յաւուրօրէս Հինգշաբթուն ասէ Սաղմոս և Աւետարան ըստ պատշաճի։ Եւ ապա ժողովէ Սարկաւագն։

Եւս խաղաղութն զՏր աղաչ։
Օրհնութի և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Սաղմոս ՁԵ։

Խոնարհեցո Տր զունկն քո և լուր ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես։

Պահեա զանձն իմ Տր, Տր. փրկեա զծառայս քո Ած իմ, որ՚ի քեզ յուսացայ։

Ողորմեա ինձ Տր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ Տր համբարձի զանձն իմ։

Զի դու Տր քաղցր և ուղիղ ես. բազումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ։

Ո՛ւնկն դիր աղօթից իմոց, և նայեաց ՚ի ձայն խնդրուածոց իմոց։

Յաւուր նեղութն իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ։

Ոչ ոք է նման քեզ յածս Տր. և ոչ ոք է որպէս զգործս քո։

ամ̃ ազգս՝ զոր արարեր, եկեսցեն եւ երկիր պագցեն առաջի քո Տր̃, եւ փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ ես դու Տր̃, եւ առնես սքանչելիս, եւ դու միայն ես Ա̃ծ։

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, եւ գնացից 'ի ճշմարտութեան քում. եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչել յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ Տր̃ Ա̃ծ իմ. բոլորով սրտիւ իմով փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ եղեւ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, եւ փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց։

Ա̃ծ, անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ. եւ ոչ համարեցան զքեզ Ա̃ծ առաջի իւրեանց։

Այլ դու Տր̃ Ա̃ծ իմ, գթած ես եւ ողորմած. երկայնամիտ բազումողորմ եւ ճշմարիտ. նայեաց առ իս, եւ ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո, եւ արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տր̃ օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր. այժմ եւ։

Մաղթանք։

Փառք քեզ Ա̃ծ, փառք քեզ. յաղագս ամ̃ի Տր̃, փառք քեզ։

Եւ ես խաղաղութիւն զՏր̃ աղաչ։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդ։

Խաղաղականին ամենեցուն։

Սաղմոս ՃԼԹ։

Ապրեցո զիս Տր̃ 'ի մարդոյ չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս։

Խորհեցան զանօրէնութի՛ 'ի միտս իւրեանց . զօր ա̃մ պատրաստեցան 'ի պատերազմ ։

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա ։

Պահեա՛ զիս Տ՟ր 'ի ձեռաց մեղաւորի, և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ զիս ։

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թաքուցին ամբարտաւանք զորոգայթ ինձ ։

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց . շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ գայթակղութի՛ ։

Ասացի Տէր Ա՟ծ իմ ես դու . ունկն դիր Տէր ձայնի աղօթից իմոց ։

Տ՟ր Տ՟ր զօրութի՛ փրկութե՛ իմոյ . հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի ։

Մի՛ մատներ զիս Տէր 'ի ցանկութի՛ մեղաւորաց, զոր խորհեցան վ՟ս իմ ընդ վայր հարկանել զիս ։

Զի մի՛ երբէք բարձրասցին, և խորհուրդք նոցա մի՛ կատարեսցին . վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զն՟ս ։

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զն՟ս . 'ի տառապանս մի՛ կարասցեն կեալ ։

Մարդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջողեսցի 'ի վ՟ր երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն 'ի կորուստ ։

Ծանեայ, զի առնէ Տէր զդատաստանս աղքատի, և զիրաւունս տնանկի ։

Արդարք գոհասցեն զանուանէ քումմէ, և բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց ։

Տ՟ր կարդացի առ քեզ, և լուր ինձ . նայեաց 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կարդալ իմում առ քեզ ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի ։

Դիր Տէր պահապան բերանոյ իմոյ, և դուռն ամուր շրթանց իմոց . զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութե՛ ։

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէնութիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա։

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութ̃բ, և յանդիման արասցէ. իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ 'ի կամս նոցա։

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց և քաղցրասցին։

Որպէս թանձրութիւն հողոյ, զի սփռեալ է 'ի վ̃ր երկրի. ցրուեցին ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս։

Առ քեզ Տ̃ր Տ̃ր են աչք իմ, 'ի քեզ յուսացայ. մի՛ հաներ զհոգի յինէն։

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ, որ թագուցաւ ինձ. 'ի գայթակղութ̃է գործողին զանօրէնութ̃ի։

Անկցին 'ի ցանցս նոցա մեղաւորք. միայն եմ ես՝ մինչև անցից։

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ իմով զՏ̃ր աղաչեցի։

Ամփոփեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ, և զնեղութ̃իս իմ առաջի նորա պատմեցից։

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ՝ դու Տէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի ճանապարհ՝ յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ որոգայթ։

Հայէի յաջմէ տեսանէի, և ոչ ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ։

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր, և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց։

Նայեաց Տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո՛ զիս 'ի հալածչաց իմոց, զի հզօր եղեն քան զիս։

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ. գոհանամ զանուանէ քումմէ։

Եւ քեզ սպասեն արդարք, մինչև հատուցես ինձ։

Փառք Հօր. այժմ և։

Երգ Երեկոյեան:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Լոյս զուարթ սուրբ փառաց. անմահին Հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս:

Հասեալքս ի մտանել արեգական, տեսաք զլոյս երեկոյիս: Օրհնեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին Աստուծոյ. և ամենեքեան ասեմք ամէն:

Արժանաւորես զմեզ յամ ժամ օրհնել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ Երրորդութեանդ: Որ տաս զկենդանութիւն. վս որոյ և աշխարհս զքեզ փառաւորէ:

Մաղթանք:

Օրհնեալ Տէր, որ բնակեալդ ես 'ի բարձունս. և օրհնեալ են փառք մեծութեան քո. որ հաստատեցեր զլուսաւորս 'ի բարձունս. 'ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամ տիեզերս: Արարեր զարեգակն լուսատու տուընջեան, զլուսինն և զաստեղս՝ լուսատու գիշերոյ, և զլոյս ճրագի. դու ես լոյս գովելի. սբ և առաջին լոյսն. 'ի քէն փախնու խաւարն. և զլոյս քո կենդանի Տր ծագեա 'ի սիրտս մեր: Եւ մեք միաբան ասասցուք օրհնեալ է անուն սբ փառաց քոց, և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ:

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ Տէր Այ մեր, որ շնորհեցեր մեզ զտիւս խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանել 'ի ժամ երեկոյիս: Արժանաւորեա զմեզ Տր սբ սրտիւ, հրեշտակային երգով գոհաբանութի

մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալի, կեցո և ողորմեա։

Ողորմեա մեզ Տէր Ա՟Ծ մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։ Տէր ողորմեա. Երեքս։

Մաղթանք։

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին. այժմ և միշտ։

Մեսեդի Յարութեան։

Ա՟Ձ

Տէր կարող և հզօր. Տէր կարող 'ի պատերազմի։
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ և ա՟մ բնակիչք ն՟ր։

Ա՟Կ

Աթոռ քո Ա՟Ծ, յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո։
Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի, և ասեմ զգործս իմ թագաւորի։

Բ՟Ձ

Տ՟ր թագաւորեաց, ցնծասցէ երկիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։
Երևեցան փայլատակունք ն՟ր տիեզերաց. ետես և սասանեցաւ երկիր։

Բ՟Կ

Երգեցէք Տեառն երգ նոր ա՟մ երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութ՟։
Մտէք առաջի ն՟ր ցնծութեամբ. ծաներուք զի նա է Տէր Ա՟Ծ մեր։

Գ՟Ձ

Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ. որ արար զնշանս և զարուեստս 'ի վ՟ր երկրի։
Ա՟Ծ մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական 'ի վ՟ր նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։

Գ.Կ

ԱԾ մեր յերկինս և յերկրի. զամ զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար:

Յելանելն Իսրայէլի յԵգիպտոսէ՝ տանն Յակովբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց:

Դ.Ձ

Եղիցի ձեռն քո 'ի վր առն. աջ քո 'ի վր որդւոյ մարդոյ, զոր զօրացուցեր զնա 'ի քեզ:

Որ հովուեսդ Իէլի նայեաց. որ առաջնորդես որպէս խաշին՝ Յովսեփու:

Դ.Կ

ԱԾ աստուծոց Տէր խօսեցաւ. կոչեաց զերկիր:

Յելից արեգական մինչ 'ի մուտս. 'ի Սիոնէ վայելչութի գեղեցկութն նր:

Կարգ ուղիղ եղիցեայ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ:
Որպէս խունկ առաջի քո Տէր:
Համբարձումն ձեռաց իմոց:
Պատարագ երեկոյի:

Յաւուրս [illegible]:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տէր. Համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի:

Տէր աղաղակեցի առ քեզ, լուր ինձ:

Նայեաց 'ի ձայն խնդրուածոց իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ:

Յաւուրս կիրակամտից, և ամենայն աւուրց տէրունեաց:

Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր ողորմեա: Տէր ողորմեա:

Վն խաղաղութեն. և այլն: Գտցես 'ի երեսն 97:

Աղօթք:

Լուր ձայնից մերոց Տր ԱԾ մեր. ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց և զբանս աղօթից, սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր 'ի հաւ

անուշից՝ 'ի հաճոյս քեզ պատրաստել ։ Յաւել 'ի մեզ Տէր ամենակալ զհաւատ, զյոյս, զսէր և զամ գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ 'ի տուէ և 'ի գիշերի. և արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան և վասն հոգւոր կենացդ աղաչել զքեզ Տէր. և գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն, և գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին. այժմ ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Քեզ երկիր պագանելով Տէր Ա.Ծ մեր, գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեանն անցուցանելոյ 'ի մէնջ զերկարումն տուընջեանն ։ Տուր մեզ Տէր աղաչեմք զքեզ զերեկս և զառաջակայ գիշերս առանց մեղաց և առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստատուն կալ և մնալ 'ի հաւատ, 'ի յոյս, 'ի սէր և 'ի պատուիրանապահութեան քո ։ Խնդրելով զխաղաղութիւն ամ աշխարհի, եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, և անձանց մերոց զփրկութիւն ։ Որպէս զի ընդունելով 'ի քէն զհայցուածս մեր, և զմեծվայելչական փառաբանութիւն միշտ 'ի բարձունս առաքեսցուք ամենաշնորհ Տէրութեանդ Քո Ա.Ծ մեր, այժմ ։

Եւ ապա ասէ Սուրբ Աստուած ։

Սուրբ Ա.Ծ, Սուրբ և հզօր, Սուրբ և անմահ ողորմեա մեզ ։ Երեքս կրկնեա ։

Մաղթանք ։

Փրկեա զմեզ 'ի փորձութենէ և յամ վտանգից մերոց ։

Քարոզ ։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք ։

Վ՞ ընկալ լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ ըր Ա.Ծածնին. և իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ. ամենակալ Տէր Ա.Ծ մեր կեցո և ողորմեա ։

Քհ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

Օգնութիւն ինձ 'ի Տեառնէ եկեսցէ. որ արար զերկինս և զերկիր։

Մի՛ տար 'ի սասանութիւն զոտն քո. և մի՛ նիրհեսցէ պահապան քո։

Որպէս ոչ նիրհէ, և ոչ 'ի քուն երթայ պահապանն Իսրայէլի։

Տ̃ր պահեսցէ զքեզ, և Տ̃ր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով։

Արեգակն 'ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ, և մի՛ լուսինն 'ի գիշերի։

Տ̃ր պահեսցէ զքեզ յամ̃ չարէ. պահեսցէ Տ̃ր զանձն քո։

Տ̃ր պահեսցէ զմուտ և զել քո յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Փառք Հօր. այժմ և։

Եւ ապա ասէ Համբարձին ըստ պատշաճին։

Քարոզ։

Վ̃ խաղաղութե̃ն ամ̃ աշխարհի, և հաստատութե̃ն սրբոյ եկեղեցւոյ զՏ̃ր աղաչեսցուք։ Ասասցուք ամենեքեան միաբանութե̃բ։ Տէր ողորմեա. Երիցս։

Աղօթք։

Հայր գթած, բարեխնամօղ, արարիչ ամ̃ արարածոց. ընկա՛լ զպաղատանս ծառայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս, որ առատ ես առ ամենեսեան պարգևօք բարերարութեան քո. ողորմեա Տ̃ր ամ̃ աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց և հոգւոցն հանգուցելոց։ Զի դու Տ̃ր ամենակալ, գիտես զպէտս մեր և զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և ամենասուրբ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և։

[illegible]

Քարոզ :

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի Տնէ,
զի զողորմութիւն զշնորհս իւր առաքեսցէ 'ի վերայ մեր.
Տէր ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի :
Կեցո Տէր. Տէր ողորմեա. Օրհնեա :

Աղօթք :

Թագաւոր խաղաղութեան, օգնական և փրկիչ անձանց մերոց, Քս Ած մեր, պարգևեա պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ որ և պատուական խաչիդ քո 'ի խաղաղութեան : փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն. արժանաւորեա գոհութի փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Սբ Հոգւոյդ : Հայր մեր որ յերկինս ես :

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԻՄՍ
ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ԶԻ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱՋՈՎ ՄԻԱԾՆԻՆ
ՊԱՀԵՍՑԻ ԶՄԵԶ Ի ԽԱՒԱՐԱՑԻՆ ԳԻՇԵՐԻՍ

ԱՌԱՔԵԱ Տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ՚ի լեառն սրբ. և ՚ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Ած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութ. Ած Ած իմ:

Ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ Ած. խոստովանեսցի նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Ած է:

Փառք Հօր և Որդւոյ. այժմ և:

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղա:

Օրհնութիւն և փառք Հօր:

Սաղմոս ՃԺԸ.:

Եկեսցէ ՚ի վր իմ ողորմութիւն քո Տր, և փրկութիւն քո ըստ բանի քում:

Տաց պատասխանի որք նախատեն զիս բանիւք, զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ:

Մի ՚ի բաց բառնար ՚ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ, զի ՚ի իրաւունս քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամ ժամ. յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութիւն քում։

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր և յուսացուցեր զիս։

Սա մխիթարեաց զիս 'ի խոնարհութեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տէր, և մխիթարեցայ։

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց և ոյք թողին զօրէնս քո։

Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո Տէր. և պահեցի զօրէնս քո։

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Զանօրէնս ատեցի և զօրէնս քո սիրեցի։

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես 'ի բանս քո յուսացայ։

Ի բաց եղերուք յինէն չարք, և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ։

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, և կեցո՛ զիս. և մի՛ յամօթ առներ զիս 'ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա՛ ինձ և ապրեցո՛ զիս, և խորհեցայց զիրաւունս քո յամ ժամ։

Անարգեցեր զամենեսեան, որք ապստամբ եղեն յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութիւն էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զամ մեղաւորս երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Բևեռեա՛ ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր, եւ բանիւ քով փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամ պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Յանկացայ փրկութեան քում Տէր, եւ օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Մի՛ եկեսցեն ՚ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, եւ ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուսցեն զմեզ։

Նոքա անկցին ամենեքեան, որք գործեն զանօրէնութիւն. մերժեսցին, եւ այլ մի՛ կարասցեն հաստատել։

Ես ՚ի Տէր յուսացայ. ցնծացայց եւ ուրախ եղէց յԱծ փրկիչ իմ։

Տէր Տէր ես ինձ զօրութիւն, եւ կացոյց զոտս իմ ՚ի հաստատութեան. ՚ի վե՛ր պարանոցի թշնամեացն կացոյց զիս, եւ հանգոյց զիս երագ երագ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկնից հանգիցէ։

Ասասցէ Տեառն, ընդունելի իմ ես դու. ապաւէն իմ Ած, եւ ես յուսամ ՚ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, եւ ՚ի բանից խռովութէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ՚ի հովանի թեւոց նր յուսասցիս։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նր։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, եւ ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ։

Յիրէ՝ որ շրջի 'ի խաւարի. 'ի գայթակղուէ դիւին 'ի հասարակ աւուր։

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, եւ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու Տր յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ չարք, եւ տանջանք մի մերձեսցին 'ի յարկս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վն քո 'ի պահել զքեզ յամ ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու, եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն։

Զանզի յիս յուսացաւ, եւ փրկեցից զնա, հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս, եւ ես լուայց նմա. եւ առ նմա եղէց 'ի նեղութն։

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից, եւ ցուցից նմա զփրկութի իմ։

Առ քեզ Տր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ, եւ որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր ԱԾ մեր, մինչեւ ողորմեսցիս 'ի վր մեր։

Ողորմեա մեզ Տէր, ողորմեա մեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Առաւել լցաւ անձինք մեր նախատանօք, որք նախատէին զմեզ. եւ արհամարհանօք ամբարտաւանից։

Ա՟Ծ յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօրութե՟ն քում իրաւ արա ինձ:

Ա՟Ծ լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վ՟ր իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ Ա՟Ծ առաջի իւրեանց:

Ահա Ա՟Ծ օգնական իմ. և Տ՟ր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիսն իմ, ճշմարտութ՟բ քով սատակեա զն՟ս:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան քում Տ՟ր, զի բարի է:

Յա՟մ նեղութե՟ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Օրհնեալ ես դու Տէր Ա՟Ծ հարցն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն ս՟ր փառաց քոց. գովեալ և:

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութե՟ քո. գով:

Օրհնեալ ես 'ի վ՟ր աթոռոյ արքայութե՟ քո. գով:

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս, և հայիս յանդունդս. գովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վ՟ր հաստատութե՟ երկնից. գով:

Օրհնեցէք զԱ՟Ծ 'ի սրբութե՟ ն՟ր. օրհնեցէք զն՟ա 'ի հաստատութե՟ զօրութե՟ ն՟ր:

Օրհնեցէք զն՟ա 'ի զօրութե՟ նորա. օրհնեցէք զն՟ա 'ի բազում մեծութե՟ ն՟ր:

Օրհնեցէք զն՟ա 'ի ձայն օրհնութե՟. օրհնեցէք զն՟ա սաղմոսիւք և օրհնութ՟բ:

Օրհնեցէք զն՟ա ցնծութ՟բ. գովեցէք զն՟ա ուրախութ՟բ:

Օրհնեցէք զն՟ա 'ի բանս քաղցր. գովեցէք զն՟ա 'ի բարբառ լսելի:

Օրհնեցէք զն՟ա 'ի ձայն գոհութե՟. ա՟մ հոգիք օրհնեցէք զՏ՟ր:

Արդ՝ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութի՟ քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ա՟մ ժողովրդոց:

Լոյս ՚ի յայտնութիւն հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի:

Ձգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ քո, և Տէր հատուսցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ:

Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ. գոհանամ զանուանէ քումմէ:

Ինձ քեզ սպասեն արդարք, մինչև հատուսցես ինձ:

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ՚ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. և արար զօրութիւն բազկաւ իւրով:

Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս ելից բարութեամբ. և զմեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր. ընդ Աբրահամու, և զաւակի նորա յաւիտեան:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու Տէր օգներ ինձ և մխիթարեցեր զիս: Փառք Հօր. այժմ և.

Սաղմոս:

Անձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամ ժամ, և ՚ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ Թագաւոր երկնաւոր. զողորմութիւն սրբոց քոց բարեխօս ունիմք առ քեզ: Որ երկայնամիտ ես առ ամենեսեան, մի՛ անտես առներ զապաւինեալս ՚ի քեզ: Այլ պահեա՛ պատուական և սուրբ խաչիւ քո ՚ի խաղաղութեան:

Յորդոր։

Աղաչեսցուք զամենակալն Ա՛ծ և խնդրեսցուք ՚ի նմանէ, զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս ՚ի գլխական խռովութէ, ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր․ մինչև ՚ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց։ Ամենակալ Տր Ա՛ծ մեր, կեցո՛ և ողոր։

Զհանգիստ գիշերիս խաղաղութի։ Զհրեշտակ։ Զքաւութի։ Զմիյ խա։ Եւ ևս և։ Զանձինս։ Ողորմ։

Աղօթք։

Տէր Ա՛ծ մեր, դու պահեա՛ զմեզ խաղաղութի ՚ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Ընդ սբ̃ երկիւղ քո բնակեալ պահեա՛ զմիտս և զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի յամ ժամ քև պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամւոյն։ Եւ քեզ հանցուք զօրհնութի և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգ։

Խաղաղութի ամենեցուն։

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր Տէր զօրութեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի․ յարթնութեան և ՚ի հանգստեան մերում։ Զի դու ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տր Ա՛ծ մեր․ զհանգիստ գիշերիս շնորհեա՛ խաղաղութի անցուցանել։ Եւ հասանել ՚ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութի և ՚ի փառաբանութիւն ամենաօր Երրորդութեանդ․ այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Սաղմոս Դ․։

ԿՅ․ Խաղաղութի յայս և ՚ի նոյն ննջեսցուք և զարթիցուք․ զի դու Տր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Փխ․ Ի կարդալ իմում լուաւ ինձ Ա՛ծ բստ արդարութ ՚ի նեղութե ինձ անդորր արարեր․ ողորմեա՛ ինձ, և լո՛ւր աղօթից իմոց։

Որդիք մարդկան, մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք․ ընդէ՞ր սիրէք զնանրութի և խնդրէք զստութի։

Ծաներո՛ւք, զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. և Տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա:

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարո՛ւք:

Մատուցէք պատարագս արդարութե՛ն, և յուսացարո՛ւք 'ի Տէր:

Բազումք ասէին, թէ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութի՛ Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութի՛ սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնս:

Խաղաղութի՛ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք, զի դու Տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա օրհնի: Խաղաղութի՛ ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում: Երկիւղածութի՛ լուարո՛ւք:

Սրբոյ աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու:

Փառք քեզ Տէր Ա՜ծ մեր: Պռօսխումէ: Ասէ Ա՜ծ:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի, բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր, արձակէ զնա. և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, 'ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ, զկնի իմ եկեսցէ. և ուր եսն եմ, անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի: Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ:

Փառք քեզ Տէր Ա՜ծ մեր:

Քարոզ:

Մի՛ խաչիւս աղաչեսցուք զՏր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութե՛ իւրոյ: Ամենակալ Տր:

Աղօթք:

Պահպանեա՛ զմեզ Քս Ա՜ծ մեր, ընդ հովանեաւ սբ

և պատուական խաչիւդ քո 'ի խաղաղութեան․ փրկ
յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն։ Արժան
ւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ը
Սրբոյ Հոգւոյդ․ այժմ և։

Օրհնեալ Տէր մեր և փրկիչ։ Հայր մեր որ։

Մաղթանք։

Անկանիմք առաջի քո Ածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ․ բարեխօսեա վն անձանց մերոց, և աղաչեա զՄիածին Որդիդ, փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամ վտանգից մերոց։

Որ արձակիչդ ես կապելոց, պարգևատու ամենեցուն, այսօր հայցեմք ծերունւոյն արձակեա և զիս զբազմամեղս 'ի կապանաց մահու 'ի կեանսն յաւիտենից։

Մաղթանք զօրաւոր ընդդէմ արհաւրաց գիշերայնոց սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյն․ ԺԳ։

Ընկալ քաղցրութեամբ, Տէր Ած հզօր, զդառնացողիս զաղաչանս։ Մատիր գթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք։ Փարատեա ամենապարգև, զամօթական տրտմութիւնս։ Բարձ յինէն ողորմած, զանբերելի ծանրութիւնս։ Անջրպետեա հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս։ Աւարեա միշտ յաղթօղ, զխաբողին հնաճութիւնս։ Բացադրեա վերնային, զմոլեկոյն մառախուղ։ Կորեա կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս։ Ցրուեա ծածկատես, զմթանողին չար գամմունս։ Խորտակեա անքնին, զմարտողին զխմեցմունս։ Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս։ Պարփակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս։ Դրոշմեա քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս։ Կերպացո զքո նշանդ՝ 'ի հետս ելից մաղթողիս։ Ամրացո քո աջովդ զհանգստեանս խշտի։ Մաքրեսցես 'ի հաղբից զծածկարան անկողնոյս։ Պահեսցես քո կամօքդ զատապելոյ անձն հոգւոյս։ Անխափանելի արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս։ Կացուսցես շրջափակ զպար զօրուդ եր-

կենայնոյ։ Կարգեցես 'ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու։ Տուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման 'ի խորութեան գիշերիս։ Բարեխօսութեամբ հայցուածոց սրբոյ Ածածնիդ եւ ամ ընտրելոց։ Ամփոփեալ պարուրեա զպատուհան տեսութեանց զգայարանացս խնամոց անպարհուրելի զեռեղմամբ 'ի ծփական խռովութեանց կենցաղական զբաղմանց, անրջական երազոց, խօլականաց ցնորից, յիշատակաւ քո յուսոյդ անմխելի պաշտպանեալ։ Եւ սթափեալ մերատին 'ի ննջմանէ ծանրութեան ամենազգաստ արթնութեամբ, հոգենորոգ զուարթութեամբ 'ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղթանաց բուրմամբ հաւատոց քեզ, ամենօրհնեալ թագաւոր փառաց անճառից, փառաբանողաց երկնագումարխմբից երգակցեալ, յերկինս առաքել։ Զի դու փառաւորեալ ես յամ արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք երանելոյ սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ. ԽԱ։

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ, օրհնեալ յամս, Հօրդ աչաւորի անքնին ծնունդ, որ անպարունակ ես 'ի քեն եւ ոչ ինչ։ Որ 'ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեան քո փառաց, հալին մեղք, հալածին դեւք, ջնջին յանցանք, խզին կապանք, խորտակին շղթայք, կենդանանան մեռեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառախուղն, փարատի մառայլն, սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չքանան չարիքն, հալածին յուսահատութիւնքն եւ թագաւորէ ձեռն քո ամենակար, քաւիչդ ամի։ Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել. թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ, բազում ողորմութեամբդ. զի դու միայն ես յերկնի անճառ եւ յերկրի անզննին, 'ի տարր գոյի եւ յեղը ծագաց աշխարհի,

սկիզբն ամենայնի և յա̃մի ա̃մ լրմամբ, օրհնեալ 'ի բարձունս, և քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն :

Աղօթք երանաշնորհ սրբոյն հայրապետացն 'ի Քրիստոսաւոր արարելոյ և Տեառն Ներսեսի Հայոց կաթողիկոսի

Յաւատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ Հայր և Որդի և Սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ բնու արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ա̃մ եղելոց. ողորմեա քո արարածոցս :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ անբաժանելի լոյս, միասնական Սուրբ Երրորդութիւն մի ա̃ծութիւն. արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի հալածեա 'ի հոգւոյս իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան, և լուսաւորեա զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս, և ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր, Տ̃ր Ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդին քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո ինձ զպատմուճանն զառաջին, զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեա քո արարածոցս և ինձ բազմամեղիս :

Որդի Աստուծոյ, Տ̃ր Ճշմարիտ, որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ, և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վ̃ն մերոյ փրկութեան. խաչեցար և թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց, և համբարձար առ Հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զաւազակն յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողորմեա :

Հոգի Աստուծոյ, Տ̃ր Ճշմարիտ, որ իջեր 'ի Յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերստին ա̃ծային հրով քով որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. և ողորմեա :

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինս վ̃ն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմեա։

Տեսօղ ամ̃ի, մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց. և ողորմեա։

Քննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամաւ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս, զի 'ի ծննդենէ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի ա̃ծութեանդ քո ընդ զգայարանօք իմովք և ամ̃ անդամօք մարմնոյս. և ող։

Ամենախնամ Տէր, դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո ն̃ր, ոչ ևս հայել յայրատ. և ականջաց իմոց, ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան. և բերանոյ իմոյ, ոչ խօսել զստութիւն. և սրտի իմոյ, ոչ խորհել զչարութիւն. և ձեռաց իմոց, ոչ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց, ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զշարժմունս սոցա լինել ըստ պատուիրանաց քոց յամ̃ի. և ող։

Հուր կենդանի Ք̃ս, զհուր սիրոյ քո, զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ, զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրտի իմում. և ողորմեա։

Իմաստութիւն Հօր Յ̃ս, տուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհել և խօսել և գործել առաջի քո յամ̃ ժամ. և 'ի չար խորհրդոց և 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա զիս. և ողորմեա։

Կամեցող բարեաց Տէր կամարար, մի թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողորմեա։

Արքայ երկնաւոր, տուր ինձ զարքայութիւն քո, զոր խոստացար սիրելեաց քոց, և զօրացո զսիրտ իմ ատել զմեղս և սիրել զքեզ միայն և առնել զկամս քո. և ողորմեա։

Խնամօղ արարածոց, պահեա՛ նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց և 'ի փորձութեանց դիւաց և 'ի մարդոց անիրաւաց և յամ վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա՛:

Պահապան ամի Քս, աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի, 'ի նստել 'ի տան և 'ի գնալ 'ի ճանապարհի, 'ի ննջել և յառնել, զի մի երբէք սասանեցայց. և ողորմեա՛:

Ած իմ, որ բանաս զձեռն քո և լնուս զամ արարածս ողորմութբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան. և ող:

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո՛ զիս 'ի չար սովորութեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն, և բևեռեա՛ 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն և զերկիւղ գեհենին և զսէր արքայութեան, զի զղջացայց 'ի մեղաց և գործեցից զարդարութի. և ողորմեա՛:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացո՛ 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա՛:

Պարգևիչ ողորմութեան, պարգևեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գործով և սր մարմնոյ և արեան քո հաղորդութբ գալ առ քեզ. և ողորմեա՛:

Բարերար Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութի այսոցն, որ են 'ի ներքոյ երկնից. և ողորմեա՛:

Լոյս ճշմարիտ Քս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն, և հանգչել յուսով բարեաց յօթևվանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և ող:

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զիս

'ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ող։

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ ա՟մ հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն որ առ իս յանցանաց. և դարձո՛ զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վ՟ն իմ, զի ողորմութ՟ն քում արժանի եղիցին. և ողորմեա՛։

Փառաւորեալ Տէր, ընկա՛լ զաղաչանս ծառայիս քո, և կատարեա՛ 'ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութ՟բ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու մկրտչին և սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց առաքելոց, և մարգարէից, և վարդապետաց, և մարտիրոսաց, և սրբոց հայրապետաց, և ճգնաւորաց, և կուսանաց, և ա՟մ սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկրպագութ՟ի անբաժանելի սուրբ Երրորդութ՟եդ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Մաղթանք։

Վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կուսի, Տէր ընկա՛լ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ։

Քարոզ։

Ս՟բ զԱ՟ծածինն և զա՟մ ն՟րս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ զստեղծուածս իւր։ Ամենակալ Տէր Ա՟ծ։

Աղօթք։

Ընկա՛լ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօսութ՟բ ս՟ր Ա՟ծածնին անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո, և աղաչանօք ա՟մ սրբոց քոց, (և որոց այսօր է յիշատակ)։ Լո՛ւր մեզ Տէր և ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր։ Արժանաւորեա՛ գոհութ՟բ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ ս՟բյ Հոգւոյդ. այժմ և։

Օրհնեալ Տէր մեր։ Հայր մեր, որ։

Մաղթանք:

Զհանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ, մարդասէր Ա՜Ծ, 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց: Եւ մեր մեղաց և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք քեզ Տէր Ա՜Ծ, որ պարգևեցեր զօրս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել: Մարդասէր Ա՜Ծ, զառաջակայ գիշերս՝ որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա, 'ի չարեաց ազատեա, 'ի գործս բարիս առաջնորդեա: Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի արա զմեզ հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա 'ի խաղաղութեան:

Տէր Ա՜Ծ մեր, տուր զքո խաղաղութիւնդ ամ աշխարհի. բարձ զցասումն և զպատուհասն 'ի յարարածոց: Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց, կենդանեաց և հանգուցելոց: Ողորմեա զեկեղեցւոյ շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սբ տաճարիս են հանգուցեալ:

Տէր Ա՜Ծ, օգնեա թագաւորաց քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից. զօրաց և զաւակաց նոցին պահելով 'ի խաղաղութեան:

Տէր Ա՜Ծ մեր, պահեա զառաջնորդս և զեղբայրութիւն մեր ամբողջ և անխռով 'ի կամս ողորմութեան քո: Նշանաւ սբ և պատուական խաչիւ քո հալածեա զերևելի և զաներևոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ: Փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալ եղերուք 'ի շնորհաց սբ Հոգւոյն. հանգերուք խաղաղութեամբ, և Տէր եղիցի ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

ԿԱՆՈՆ
ԱՌԱՋ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆՑ
ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա.Ձ

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ երգ նոր Ա՛յ փրկչին մերոյ. որ փրկեաց ի թշնամւոյն ծառայութենէ զ-մեզ. հզօրն իւր կարողութեամբ. և ապրեցոյց փառաւորեալն փառօք: Դու յանձն առեր Ա՛ծ ելանել ի խաչ վասն մեր. եւ ընդ նմին բևեռեալ ըզհնութի մեղաց մերոց. վասն որոյ երկըրպագեմք. և վերորհնեմք ըզքո զանձառ խոնարհութիւնդ: Զոր ընտրեաց Ա՛ծ յամենայն ազգաց երկրէ ծընանիլ ի նմանէ. ապրեցուցանել զմեզ կռոցն ի պաշտելութէ. որպէս զԱ՛ծածին միշտ փառաւորեսցուք:

ՆԱՑ. Նայեցայ ես յամենայնզօր ի քո աղօթէնութիւնդ. Եւ երկիւղի փառաւորեցից զքեզ Ք՛ս: Ի խաչելոյն քո մեռուցեր զմահ. և յաղթերէ կողէ քո անեղերայ սրբուցեր զանմահութիւն: Աստուածածին անապական կոյս առ քեզ ապաւինիմք. բարեխօսեա առ Ք՛ս վասն անձանց մերոց:

ՕՅՆ. Հրով ածութեանդ քո Ք՛ս այրեցեր զգգրաւնլս դժոխոց և լուծեր զմահ. և անմահու-

թի՛ պարգևեցեր ազգի՛ մարդկա՛ն ։ Յայգուոյդ ան-մահութեն ճաշակեցաք և տեսաք . զի քաղցր և ու-ղիղ ես Տր . և վասն ամենեցուն փրկութեն եկիր յաշխարհս ։ Սրբուհւոյ Ա՛ծածնին բարեխօսութբ պարգևեա երկրպագուացս անմահ Երրորդու-թեդ . զյարութիւն յուսոյ կենացըն յաւիտենից ։

Օ·Ը·Ն· Օրհնեմք ըզքեզ Քն թագաւոր յաւի-տենից . եւ տեսաք ըզքեզ իշխան մահու և կե-նաց . զի դու ես Տր եւ չիք այլ ոք բաց ի քէն ։ Աջով քո բարձրելոյ առցես ըզվրէժս ի թշնամւոյն . եւ նետք քո արբցեն զարիւն նո· զի դու ես Տէր եւ չիք այլ ոք բաց ի քէն ։ Որ յարեար ի մեռելոց նորոգեցեր զազգը մարդկան . սրբուհւոյն աղաչանօք հաստատեա զհիմունս եկեղեցւոյ սրբոյ քո . զի դու ես Տէր եւ չիք այլ ոք բաց ի քէն ։

ՀԸԱ· Համատարածութիւն իմ լեր Տէր . որ յաղ-թող խաչիւ քո ըզդժոխս աւերեցեր . քանզի յարեար երեքօրեայ . զանկեալըն կանգնեցեր զԱ-դամ ։ Օգնեա փրկիչդ Աստուած . պարծելոցս ի խաչ քո յուսովս ի քեզ Տր . եւ փրկեա մի-այն բարերար ի վտանգէ զանձինս մեր ։ Ամե-նայն օրհնեալդ ի կանայս . մայր եւ միշտ կոյս եւ խնամող լեր . ծնօղ արարչին մերոյ անդա-դար բարեբանեսցուք ։

Գ·Ի·Ը·· Ի գիշերայս կանխելով վերօրհնեմք ըզ-քեզ Քն Աստուած . որ վասըն մեր խոնարհեցար . յանձն առեր զմահ և խաչի համբերեցեր ։ Լու-սաւորեցաք ի հրամանաց քոց թագաւոր թագա-

ւորաց Աստուած. որ ընդմահու լուծեր զիշխանութիւն. յանձն առեր զմահ և խաչի համբերեցեր։ Քերովբէական թեւօք պարածածկեցար. սրբուհի Ածածին. կոյս եւ մայր և բնակարան անծութեն. վերօրհնեալ յամենայն առաքելական քարոզութեանց։

ՆՍՈ. Յոյս և յարութիւն ազգի մարդկան Քս Ած. զհիւանդութիւն հոգւոյ իմոյ կենդանացո. որպէս երբեմն զղեղեկին։ Զչարչարանս և ընդմահ յանձն առեր. կենդանատու ամենեցուն. զհիւանդութիւն հոգւոյ իմոյ առողջացո. որպէս երբեմն զղեղեկին։ Առ քեզ ապաւինիմք. խորան եւ տաճար Աստուածոյ Բանին. Մարիամ մայր եւ կոյս. բարեխօսեա առ Քս վասն անձանց մերոց։

ՕՐՀ. Զփառաւորեալըն յամենայն արարածոց. և ի ծագաց մինչ ի ծագս երկրի զերկրպագեալն. զմարմնացեալ Բանն ի կուսէն ձայնիւ երգով օրհնեսցուք։ Որ դիմեալ գայ յերգովմայ բարձրացեալ փառօք. յարուցեալ ի պատերազմ ընկղմեաց զաներեւոյթն ամաղէկ. զիջեալ Բանն ի դըժոխս ձայնիւ երգով օրհնեսցուք։ Զաւագումն ի Հօրէ փառակից սուրբ Հոգւոյն. կենդանութիւն ազգի մարդկան. որ յարեաւն այսօր ի մեռելոց. զհամբարձեալ Բանն ի յերկինս ձայնիւ երգով օրհնեսցուք։

ՆՍԴ. Որ լուար Աստուած գոչմանըն Յովնանու յորովայնէ կիտին. ապրեցո և զիս յաներեւոյթ թըշնամեաց փրկիչ գոլով. որ նըստիս ի քրով-

բեմական յաթոռ։ Որ ընտրեցեր քեզ վերնատուն քարոզող Նինուէացւոցն զյափշտակեալն ի կիտէն Երեքօրեայ իջմամբ ի դժոխս. Եւ զիս զբազմամեղս արձակեա՛ ի կապանաց մահու ի կեա՛նսն յաւիտենից։ Եկեալդ ի փրկութիւն ըստեղծուածոյ քոյ. պատկերակից եղեր հողեղէն մարդոյն ըզմեղս սպաներ. և զմահու գերեալսն ազատեցեր ի մեղաց։

ՏԻ.· Հիացան զօրք երկնից ընդ քո՛ յանձն առնուլ ըզծառայի ըզկերպ. և մարգարէն զարհուրեալ ասէր. լուայ ըզլուր քո եւ երկեայ. նայեցայ ի գործս քո՛ եւ զարհուրեցայ։ Քանզի դու որ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի Հօր եւ Հոգւոյն փառակից. եկեալ ի մէջ երկուց կենդանեաց երեւեցար. բարձրացար ի խաչի՛ն առնելով զհեծելութիւն փրկութեան. քանզի լուծեալ եղեն երկաթներք մահու։

Փառք Հօր և։

Երեւեցար ի փրկութիւն ըստեղծուածոյ քոյ. ոչ մեկնելով ի Հօրէ յանձն առեր կամաւ զխաչն և զթաղումն. և յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ. քանզի լուծեալ եղեն երկաթներք մահու։

Այժմ և միշտ։

Ածածին ամենօրհնեալ սրբուհի. ըզքեզ աղաչեմք անդադար ձայնիւ. որ զէակ Բանն Հօր ի քեզ կրեցեր. եւ ծընար անճառապէս. առ նա միշտ բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց։

ԻԹ

Երգեցէք Տեառն երգ նոր . և օրհնեցէք զանուն նորա յաղթական օրհներգութեամբ . զի նա փառօք է փառաւորեալ ։ Որ սեա՛ մի հրոյ եւ ամպոյ առաջնորդեաց ժողովրդեանն Իսրայելի ի յանապատ . եւ ընկղմեաց զփարաւոնի զօրօքն իւրովք ի ծով կարմիր . Երգեցէք Տեառն երգ նոր . զի նա փառօք է փառաւորեալ ։ Ընդ քեզ աղաչեմք հանապազ ո՛վ Աստուածածին . բարեխօսեա Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ փրկել զմեզ ի փորձութենէ . և յամենայն վտանգից մերոց ։

ՆԱՅ . Նայեցարուք ժողովուրդք ի սքանչելիս Աստուծոյ մերոյ . ընկլընդիր լերուք հաւատացեալք Քրիստոսի եւ ի միտ առէք զարդարութիւն ճըշմարտութեան . զի նա է յոյս հաւատացելոց ։ Յութիւն անեղ անբաժանելի Բանն Աստուած . կամաւորութ՛ի յանձն էառ ըզմահ խաչի . և թաղեցաւ ի նոր ի գերեզմանի . և յարութ՛ին իւրով շնորհեաց մեզ կենդանութի՛ ։ Որպէս էր մայր անձեռն լուսոյ Մարիամ սուրբ Աստուածածին . քանզի ի քեզ կրեցեր ըզհուր աստուածութեանն լուսեղէն տաճար Աստուծոյ Բանին . առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց ։

ՕՂՀ . Հուր բորբոքեցաւ ի զօրութէ խաչի քո Քրիստոս . կիզելով ըզթըշնամին ի վերայ երկրի . որ հակառակէր ըստեղծուածոց ձեռին քո ։ Իջանելով քո ի զըժոխս զերապանծ իշխանութ՛ի . յաղթեցեր մահու հըզօր զօրութ՛ի . կենդանագործելով զմեռեալսն առ ի նմանէ ։ Ծանուցար տեղե-

բանդ Աստուծոյ եւ մարդ գոլով. մարմնացար ի սուրբ կուսէն ի փրկութիւն ազգի մարդկան. միշտ փառաւորեալ յանմարմնոց զինուորութեանց:

ՕՐՀ. Ի սուրբ Երրորդութենէն ծանեաք. որ յառաջ քան զյաւիտեանս Բանն Աստուած. ի Հայրական ծոցոյ խոնարհեալ վասն մեր. եւ ոչ ուրեք եղեւ այլ Աստուած բայց ի նմանէ: Որ բարձրացեալ բազկաւ ի վերայ խաչին. խորտակեաց զապստամբն զթշնամին. իջանելով ի ստորինս ազատութիւն շնորհեաց նստելոցն ի խաւարի. եւ ոչ ուրեք եղեւ այլ Աստուած բայց ի նմանէ: Անարատ տաճար Աստուծոյ Բանին. որ զնախամօրն Եւայի զանէծսն բարձեր անճառելի ծննդեամբն ի քէն. առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց:

ՀԱՄ. Աւրս իմ համատարածեցաւ ի քեզ հաւատով Քրիստոս Աստուած. եւ բարձրացաւ յոյս իմ ի փառս քո. որ յանճառելի ծոցոյ Հօր խոնարհեցար վասն մեր. եւ երեւեցար մարդ ճշմարտապէս: Որ զկենդանարար մարմին եւ զարիւնդ քո բաշխեցեր քաղցելոց. եւ ի խաչին բացեր զկողահոս աղբերդ արբուցանելով տիեզերաց զանմահութիւն. ի ճաշակմանէ մահաբեր պտղոյն: Մայր Քրիստոսի եւ բնակարան Բանին Աստուծոյ. անհասութեան խորհրդոյն ըմպաստորեցեր. միջնորդ եղեր Աստուծոյ եւ մարդկան. առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց:

ԳԻՐ. Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս Աստուած. առ քեզ հոգի իմ առաւօտէ. ի յերկրի երեւեցար ինձ զերեսս քո: Պարծիմ պատուական խաչիւ քո Քրիստոս Աստուած. եւ

հրաշափառ քո առաւօտու. յարութեամբդ երե-ւեցո ինձ զերեսս քո: Հոգւոյն ըղձքն հովանա-ցեալ միայն սրբութի. ծընար ըղձանն Սըրբ զան-ճառելոյ Հօր ծննդոց. և յայտնեցաւ միութիւն Երրորդութեանն:

ՆՍՌ. Աղաչեցի ըզբարեխօսութիւն Աստուած. և լուաւ ձայնի խնդրուածոց իմոց. զի նուաղեցան աչք իմ ի տեսանելոյ. և յինէն փարատեցո զցաւս անձին իմոյ: Զթագաւորութիւնն քո բարե-բանեցէք. որ ի յանձն էառ ըզմահ խաչի և խա-փանեաց ըզմահու թագաւորութիւն. և յինէն փա-րատեցո զցաւս անձին իմոյ: Փութացի՛ր յօգնութիւն մեր Ածածին. և աղաչեա զսա ի քէն ըզմարմնացեալ Բանն Աստուած. զի յաղթող և ի միասնական գովեստեանն իւրոյ. պարգեւեսցէ մեզ ըզկեանսն յաւիտենից:

ՕՐՀ. Ած երեւեցաւ մարմնով. ապրեցուցանել զազգս մարդկան կորոյս ի պաշտելութենէ. նորա միայնոյ երգեսցուք: Քն բեւեռեցաւ ի խաչին. և լոյծ ըզդատապարտութիւն Ադամայ նախաստեղ-ծին. նորա միայնոյ երգեսցուք: Քն յարեաւ ի մեռելոց. և յարոյց ընդ իւր զԱդամ. զան-կեալն ի պատրանաց. նորա միայնոյ երգեսցուք:

ՆՍԴ. Աստուած զքեզ փառաւորեմք որ ի յերկ-նից խոնարհեցար. ծառայի առեր ըզկերպարան. և ըզանկեալս ազատեցեր ի մեղաց: Զմարգա-րէն ապրեցուցեր Տր ի կիտէն ով մարդասէր. որ նշանակէր ըզքո ի մեռելոց զերեքօրեայ յարու-թիւնդ: Զհայր փառաւորեսցուք և Որդւոյ Եր-

կրպագեսցուք. եւ որ զՀոգին հաւատացելոյ ամենեքեան օրհնեսցուք։

ՏՐԼ. Որ անքննելիդ ես յէութեն ընդ Հօր անբաժանելի Բանդ Աստուծ՝ խոնարհեցար ի լրումն օրինաց եւ մարգարէից. եւ ի մէջ երկուց կենդանեացն բարձրացեալ եղեր ի վերայ խաչին. զոր յառաջն երգեաց մարգարէն Ամբակում։

փառք Հօր և։

Որ ի կառս քերովբէականս վերամբարձեալ հանգչեիր յօկակից Հօր և սուրբ Հոգւոյն. հաճեցար իջանել ի կառս հողեղէնս. եւ հեծելութեամբդ քո փրկեցեր զհողեղէնս. վերականգնելով զանկումն Ադամայ։

Այժմ և միշտ։

Որ առաքեցեր զերիվարս քո սուրբ ընդ մարգարէսն. աւետարանեալ ընդ կենսաբեր անօրէնութիւնդ քո ի սրբոյ կուսէն. եւ երեւեցար մարդ ճշմարտապէս։

ԻԶ

Օրհնեսցուք զՏէր. որ օրհնեայն զօրայէն. և փրկեաց զժողովուրդն ի ձեռաց փարաւոնի. ամենազօր սքանչելի փառօքն իւրով։ Տէր խորտակէ զպատերազմունս Տէր է յոյս անուն նորա. որ փրկեաց զամենեսեան ի ձեռաց նեղչաց իւրեանց. ամենազօր սքանչելի փառօքն իւրով։ Բարեխօսեա վասն մեր Աստուածածին Մարիամ. որ ծնար զՏէր Աստուած որ հօրուէրն զօրայէն. ամենազօր սքանչելի փառօքն իւրով։

ՆՐՅ. Աստուած խօսեցաւ ի բարձանց. լուարո՛ւք ըզ՚նախկինք երկրի. որ եկն և փրկեաց զա՛մենայն արարածս. զի՛ զանուն Տն կարդասցուք. և տո՛ւք օրհնութիւն ի բարձունս: Նոր Իսրայէլ կոչեցաք ի Քն. եղա՞ք բաժին Տն և ժառանգակից Քնի. զի՛ զանուն Տն կարդասցուք. և տուք օրհնութիւն ի բարձունս: Ի վիմէն կենդանութեն ճաշակեցաք զի քաղցր է Տէր. եւ յիւղ սրբութեա՛ն օծաք հաւատով. զի՛ զանուն Տն կարդասցուք. և տուք օրհնութիւն ի բարձունս: Ի քեզ եմք ապաւինեալ. որ մայրդ ես և աղախին Քնի՝. լե՛ր բարեխօս վասն մեր՝. զի՛ զանուն Տն կարդասցուք և ըզքեզ մեծարեալ պատուեսցուք:

ՕԺՀ. Սքանչելի՛ հուր աստուածութեն քո Տր տարածեցաւ առ հասարակ ընդ տիեզերս. եւ հրեղինաց բոցակերպեաց ըզպատրանս նախաստեղծին. զի զամենեսեան վերակոչեաց ի մահուանէ յանմահութի՛: Յայգւոյդ անմահութեն ճաշակեցին որ առաքեալքն. եւ լցին ըզտիեզերս աւետեօք ո՛ք յարութեն. զի ընդ նոսին վայելեսցուք յանվախճան ուրախութիւնս: Որ ըզհօրն Նըծ յորովայնի քում ընկալար. և ծնար անճառապէս զկենագործօղն ամենեցուն. բարեխօս ըզքեզ ունիմք որ երանեալդ ես ի կանայս:

ԾՐՆ. Օրհնեալ ըզքեզ Տր էակից հօր և հոգւոյն որ վասն մեր խոնարհեցար ի յերկնից. ծանեա՞ք ոչ այլ Աստուած բայց ի քէն: Օրհնեալ ըզքեզ Քրիստոս. որ ի խաչին բեւեռեցար. եւ հեղմամբ արեանդ քո փրկեցեր ըզտիեզերս.

ծանեաք զոչ այլ Աստուած բայց ի քէն։ Ս
զթագաւորին ամենեցուն յորովայնի քում կրեցեր
սրբուհի մայր եւ կոյս. և աղախին Քնի. բարե-
խօսեա առ Տր վասն մերոյ փրկութեան։

ՀԱՅ. Հաստատեցաւ սիրտ իմ ի Տր և բարձրա-
ցաւ յոյս իմ ի փառս քո. որ նախ ի քրովբէա-
կան աթոռ. Հաստատութիւն իմ լեր Տէր քո-
յով յարութեամբ։ Որ զանարատ բազուկս քո
տարածեցեր ի վերայ խաչին. ժողովել ըզհեռա-
ցեալն ամենակարող զօրութեամբդ. Հաստատու-
թիւն իմ լեր Տէր քոյով յարութեամբ։ Յոյս մեր և
ապաւէն մայր Տն եւ կոյս սր. որ հուր անծին
ոչ բոցակիզեաց զքո սր զորովայն. բարեխօսեա
առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան։

ԳԻՐ. Ի գիշերային կանխեցից փառաւորել ըզմեծդ
Աստուած. որ վասն իմ խոնարհեցար ի յերկնից. ա-
րարեր խաղաղութի ի յերկինս եւ ի յերկրի։ Տե-
սող խաղաղութեան Քս. որ զդատակնիք մահու լու-
ծեր ի վերայ սր խաչին. եւ հաշտեցուցեր ըզՀայր
ընդ արարածս. արարեր խաղաղութի ի յերկինս
եւ ի յերկրի։ փառաբանակից Հօր և սր Հոգ-
ւոյն. որ լուսափայլ յարութեամբդ քո կենդանացուցե-
ցեր զազգս մարդկան. տուր մեզ Տէր զքո
զխաղաղութիւնդ։

ԵԱՐ. Օյ՛զեկեալին քեզ մաղթեմ հառաչ-
մամբ սրտի իմոյ. որ վն իմ խոնարհեցար ի յեր-
կնից. յոյս կենդանութե և փրկութե իմոյ Տր.
Որ ի խաչին բարձեր ըզդատակնիք մահու. տա-
րածելով ըզբազուկս քո. արձակեա և զիս ի

կամապաննաց բանսարկուին. յոյս կենդանութեան և փրկութեան իմոյ Տէր։ Որ յամ ազգաց երանեն-ցայր սրբուհւոյ և կոյս Մարիամ. անդադար զաւ ի քեն ըղձմարմնացեալն Տէր. ապրեցուցանէ զմ-մեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն։

ՕՐՀ. Օրհնեալն ի փրկութեան մեր զգլխաւն Տէր. խոնարհեցո անօրէնութեան բնութեանն երգով օրհնեսցուք զանունն քո, զի ի բարձունս է փառաւորեալ յաւիտեանս։ Օրհնեցէք պատմեսցուք զքաջութիւն որ գործեաց մեզ ձայնի զպատերազմին չարին վանեալ. և մարմնացեալն կենդանագործեաց. զի ջնջեսցէ ի զղջման վերածեալ զհոգին։ Աստուածածին զորք երկնից ի վերուստ. քանզի ցօղն անապական ի քեն հեղեալ. ըմպելի կոյս. և մայր Բանին անեղ ծնեալ մեզ ծագե-լով ի մեզ զարդարութեան արեգակն։

ՆԱՐ. Ի Նեղութեան իմում անդադարկեցի առ տեառն կենդանութեան և լուաւ ձայնի աղօթից իմոց. և եհան զկեանս իմ յապականութենէ։ Յորժամ ընկղմեալ եմ ի խորս անդնդոց. ըմբռնեալ ի ժանիս վիշապին. և փրկեաց զիս փրկիչն աշխարհի. և եհան զկեանս իմ յապականութենէ։ Սմին օրհնեալ սրբուհւոյ ի կանանց. բնակարան և տաճար արարչին. բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց. զի փրկեսցէ զմեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն։

ՏՐԻ. Նման բղխեցեր անօրէնութեան քո ըղձում քանզի անձամբ Բանն Տէր մարմնացար ի կուսէն.

ըմբռներածեր ըղձնկուհի Ադամայ. և զարմացոյց ընդ քո ընդ անհաս մարդասիրութիւնդ:

Փառք Հօր:

Մարգարէքն ձայնեալ ըզքո քաջութիւնդ. ասէ ե-լեալ դու ի կառս քո փրկութեան և խաչիւդ ջախջախեալ ըզգլուխ վիշապին. որ յարութեամբդ ըզմեզ կենագործեցեր:

Այժմ և միշտ:

Ուրախացիր սրբուհի և միշտ կոյս. քանզի որ ի քէն մարմնացաւ զդժոխս աւերեաց. սուրբ և անհամեմատ է կանայս բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց:

ԻԿ

Փառաւորեն հանդերձ կանաւքն ընկերակցաւ ի հօ-տովին ջուրց. և որդիքն Իսրայէլի գնացին ընդ ցամաքն ի մէջ ծովուն: Հայնժամ հրեղէնց Մովսէս խաչանիշ գաւազանաւն. պատառեցան անդունդք. և առաջնորդէր նոցա ամենեկենցն ընդ: Սա է Տէրն Աստուած որ յառաջ քան զյաւիտեանս. անձառելի գալստեամբն իւրով յայտնեցաւ տեսողաց ծնեալ ի կուսէն:

ՆԱՑ. Ի յերկնից խոնարհեցար և նայեցար ի զգանչելիս օրհնեաց քոց Տէր. կենդանութեանց աղօթս ընդգի մարդկան: Նաև փայտ խաչի քո կենսատու գաւազան զօրութեան յայտնեցաւ տեսողաց. եկիր կամաւ ի խաչ վասն արարածոց փրկութեան: Սուրբ ես Մարիամ նորատանկ բուրվառան. երկնաւորաց աշտանակ ձայն ոսկի և ճեմարան Բանին Աստուծոյ:

ԾԻՀ․ Հօրով աստուածութեամբդ քո Տէր իջեր ի սուրբն վայրս մաքրէ․ և ըզնեղըս դժոխոցն այրեցեր հրեղօրէն զամպես․ զքեզ բարեբանեմք ընդ հրեղէն օրհնաբանսն։ Որ տնկեցար յերկրի որթ ճշմարիտ և ճոխեցար ի խաչին ողկոյզ ան-բաւան յուրախութիւն ամենայն տրտմեցելոց․ զքեզ բարեբանեմք ընդ հրեղէն օրհնաբանսն։ Որ ընդհանուր Աստուած յորովայնի քում կրեցեր անբաւակէզ մարմնի․ զաննմանածնեալ պտուղդ քաղցրացուցիչ․ ընդ քեզ անխօսք բարեխօս առ Տէր փառն անձանց մերոց։

ՕՒՆ․ Դու ես Աստուած անճառ ծանուցար մար-գարէից․ և միայնոյ քեզ ճշմարտի և ան-մահի․ մինչ երկրպագեն ամենայն հաւատա-ցեալք։ Որ զօրութի բազկի քո խորտակեցեր ըզ-վրէժս յանտելեաց․ և հաստատեցեր զհաւատա-ցեալս ի քեզ նշանաւ խաչիդ ազատեցեր յա-խտեից ի մահուանէ։ Ընդ խնդրեմք ի քէն ձայնաւոր փառաց Քրիստոս․ աղաչանօք սրբուհ-ւոյ անարատ մօր քո և կուսի․ ապրեցո զմեզ յախտեից ի մահուանէ։

ՀԻԱ․ Համատառութի խոր լեր Տէր և յոյս փրկու-թեան․ որ զանարժին Ադամ ազատեցեր ի մեղաց․ Նո-րոգեա և զմեզ զապականեալս մեղօք։ Որ յանե-նի կացեր անպարտ կողին պատրանօք․ և ար-բուցեր մեզ ի կողահոս աղբերէդ․ Նորոգեա և զմեզ զապականեալս մեղօք։ Ընծային անարատ մայր Տն․ և կոյս Մարիամ․ որ եղեր ընդունող Բանին Այ․ բարեխօսեա առ Տէր փառաց մերոյ փրկութեան։

ԳԻՐ.· Ի՛ գիշերաց կանխեալ մերօրհնեմք զան-ճառ անօրէնութեն քո խորհուրդ. որ վասն մեր խոնարհեցար ի յերկնից. խաղաղացո զեկեղեցիս մեր միայն մարդասէր: Որ բարձրացար ի խաչին յաղագս դատապարտութեն Ադամայ. եւ բարձեր զը-փշաբեր անիծանգրութի հեղմամբ արեամբ քո սըր-բոյ. խաղաղացո զեկեղեցիս մեր միայն մարդասէր: Որ ի վեր քան զզօրութիւնս երեւեցար Ա.ծածին Մարիամ. տանելով յորովայնի զանհասանելի զօրութիւն. բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեն:

ՆՍՄ.· Անման թագաւոր որ կամիս զեկեղեցիս ա՛մ մարդկան. որ կարդան առ քեզ. լո՛ւր աղաչա-նաց մերոց եւ ներողեա հոգւոց գիտութեն: Որ պատժամանակեայ ըզգուշ բարձեր ի մարմնոյն Աղեկեայ. մերձաւորնչենաւոր ցուցանելով նորին զհօ-գեւորական առողջութի. լո՛ւր աղաչանաց մերոց եւ ներողեա հոգւոց գիտութեն: Անխափան եւ բարեգութ. բարեխօսութ ի սրբուհւոյ անապատ-ըմբր քո եւ կուսի. լո՛ւր աղաչանաց մերոց եւ նե-րողեա հոգւոց գիտութեն:

ՕՐ.· Օրհնեն ամենեցուն օրհնեն սրբասաց բա-նակա՛ն կենդանիք. յաղթականն երգով եւ մեք օրհնեսցուք զանուն նորա: Որ ի վերայ խաչին դատապարտեաց զզօրութիւնն բռնութին. յաղ-թականն երգով եւ մեք օրհնեսցուք զանուն նորա: Անարատ տաճար անմեղութի Դանիին Ա.Յ. Մա-րիամ որ կոյս. բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեն:

ՆՏԳ. Անապականութեան աղբեր եւ ի մահու կեանք. ըզքեզ ծանեան հրանիւթիցն սեռքն եւ բանական կենդանիք. որ զցնծումն ի կեանէն կորզեալ առաքեցեր. գովասանական ձայնիւ եղանակեմք քեզ զերգս օրհնութեան ներմարդացեալ Բանիդ Աստուծոյ: Յանսաղարթաբեր արմատ փայտին մակադրեալ ըզքեզ անհրապելի հրապմամբ եւ սեւեռեալ բեւեռօք. եւ ի հրացայտ կողէ քո ի ձեռն զինու տիգի հոսանս փրկականաց գործեցեր. գովասանական ձայնիւ եղանակեմք քեզ զերգս օրհնութեան ներմարդացեալ Բանիդ Աստուծոյ: Իմանալի բանաւոր տախտակ անտրամադրելի տառիցըն Մովսիսական օրինաց. որ զԱծն ամենեցուն իսկապէս մարմնով ի գիրկս քո բարձեր Մարիամ. ներբողական ձայնիւ եղանակեմք քեզ զերգս օրհնութեան. ամենօրհնեալդ ի կանայս:

ՏՐԼ. Անեղին եղեալ մարդ տեսեալ զարմանայր մարգարէն. եւ հեղուսեալ բեւեռօք զմարմինն ի խաչին ներգործեալ ի մէջ երկուց կենդանեաց: Պատմեցին երկինք ըզվայելչութի փառաց Քրի. եւ ընկալեալ լուսաձեւ տարերցն ըզշիթս արեան անեղին. եւ օրհնութի խաչելոյն լցան տիեզերք: Զինուորեալ ոչ միայն ի վր բռնաւորեր արմատոյն. այլ քրովբէական կառօքն բառորիջեալ ի դըժոխս. կենագործեաց հզօրն զամպէս զերամս արդարոց:

Փառք Հօր:

Աղաղակէր ածային բարբառովն Տր Յս ի խա-

ջին. եւ ընդդէմ անօրէնաց կռուէր հրաշեալ սո-
տուածային որ ձեռօքն. եւ բարկութիւ զարթու-
ցեալ ի վերայ խաւարասէր իշխանին:

Այժմ և միշտ:

Տիրուհի անարատ մայր Տեառն եւ կոյս Մարի-
ամ. քրովբէական աթոռ ըզքեզ տեսաք ի յերկրի.
բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան:

Գ.Զ

Օգնական ընդունելի. եղեւ իմ Տէր ինձ ի
փրկութիւն. սա է իմ ԱԾ. եւ փառաւորեցից
զդա: Ի խաչին բեւեռեցար. եւ զզօրութեանցն
եղջիւր ըզփրկութեան. սա է իմ ԱԾ. եւ փառաւո-
րեցից զդա: Որ մահուամբն եղծ ըզմահ. եւ յա-
րութեամբն զնախահօրն ջնջեաց ըզմեղս.
սա է իմ ԱԾ եւ փառաւորեցից զդա: Ածածին դու
ես յոյս եւ ապաւէն խոստովանողացս ըզքեզ.
Որդւոյ քո և Աստուծոյ բարեխօսեա կեցուցանել
զմեզ:

ՆԱՑ. Նայեցարուք երկինք և խօսեցայց. եւ
վերօրհնեցից զՔրիստոս փառաց թագաւորն,
փառքն քեզ. որ յարեար ի մեռելոց ՔՍ. պար-
գեւեցեր ըմեզ ըզկեանսն յաւիտենից: Բարե-
խօսեա անդադար առ Որդիդ քո և Աստուած ըմեր.
ծնող և աղախին ՏՆ:

ՁՅԼ. Ածային հուր կենդանի զօրութիւ որ ըզօդ-
ւոյն. այրեաց զդրունս դժոխոց. եւ զարդե-
լեալսն ի նմա կորզեաց ի կեանս և պարգեւեաց
մեզ կենդանութիւն: Յանմահական ի յայգւոյն

ճաշակեցին որ անարժանքն. եւ ըզհրաբաժակ զանոնութեն այրմանն ընկալեալ Սոգոմ ի յաւուրըն առաջնման ։ Ի բարեխօսութի փութացիր մեզ Տէր Աստուածն. առ ի փրկել ըզժողովուրդս ի մեղաց եւ յապականութե ։

ՕՀՆ. Ի՛ որ Երրորդութենէն ծանեաք ըզՏէր մեր ՅՍ ՔՍ. ըզԲանն ԱՅ. որ ի ծոցոյ Հօր յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի. փառաւորեալ մք. որ եկիր ի փրկել զարարածս քո ։ Անճառ տնօրէնութի ի միշտ կուսէն զանփոփոխն բարձեր ըզդատապարտութիւն. եւ կամաւոր խաչելութի քո Տէր. կենդանարար չարչարեցեր անմահական փրկիչ. առաւել վերօրհնեմք եւ երկրպագեմք որ ուրախութեան Եւ երկնի եւ երկրի ՔՍ թագաւոր ։ Աղաչեմք ի քո բարեխօսութիդ Աստուածն Մարիամ. մայր Տն եւ կոյս սուրբ. հարսն երկնից եւ դուռըն կնքեալ. զոր մարգարէքն ասեն ։

ՀԱՄ. Հաստատեցաւ սիրտ իմ ի Տր. եւ բարձրացաւ եղջիւր իմ յԱստուած իմ. զի փառաւոր յարութին իւրով ուրախեաց ըզգործս ։ Ընդարձակեցաւ բերան իմ Տր ի վերայ թշնամեաց իմոց. քանզի հարեր ըզպատուհասս քո հզօր զօրութեամբդ ։ Որ առաջ ըզԲանն ԱԾ յարգանդի քում. եւ ծընար ըզնա մարմնով ամպեցուցիչ Աստուածածին. բարեխօսեա կեցուցանել ըզմեզ ։

ԳԻՐ. Հոգի իմ յամենայն ժամ զքեզ փառաւորէ Տր. վասն զի լոյս են հրամանք քո ի վերայ երկրի ։ Հոգի քո որ եւ բարի. զէն ի նմա Քն եղեցի յամենայն ժամ. ընդդէմ թշնամւոյն հա-

կատարողին։ Հոգւոյն սրբոյ հովանաւորեցեալ զքեզ Աստուածածին. մաքրեցեալ Հօր հաճութեամբ. զԱ՛որդին միածին մեզ ի փրկութիւն։

ՀԱՐ. Հառաչեցի զանլռելի ըղձութեան առ բարեգթութիւն Աստուծոյ. և լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ. և եհան զկեանս իմ յապականութենէ։ Աներեւոյթ զմահու կարողութիւնն. որ խաչեցաւ վասն մեր. և յարեաւ ի մեռելոց որպէս յամենայնի կարող. փրկելով զկեանս իմ յապականութենէ։ Աստուած է որ ծնաւ ի միշտ կուսէն ի փրկութիւն ազգի մարդկան. լուսաւորելով զտիեզերս ի գիտութիւն ճշմարտութեան. և բարեբանեմք զնորա բարեգթութիւնն։ Զանարատն օրհնեսցուք զԱստուածածինն. որ կոյս մնաց յետ ծննդեանն. և տարաւ յորովայնի զանտանելին ամենեցուն. զհամաբնակիցն Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյն։

ՕՐՀ. Յօրհնութիւն նոր օրհնեսցուք զՏէր. որ ի վերայ քերովբէիցն հանգչի. և ի զօրաց երկնաւորաց փառաբանի սրբասաց ձայնիւ։ Որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով. աւերեաց զզօրութիւն մահու. և երեքօրեայ յարութեամբն իւրով պարգևեաց մեզ կենդանութիւն։ Բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին պահեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ. և ի միւսանգամ գալստեան իւրոյ նորոգեսցէ ի փառս։

ՄԵԾ. Զհրաշալի խորհուրդ տնօրէնութեան քո Տէր ցուցանելով մարգարէիւն. ի փոր կէտին լինել զերիս տիւս և զերիս գիշերս. պահելով ի խա-

ղաղութեան: Համագոյից հաւասարէ գոլով խոնար-հեցար յերկնից եւ խառնեցար կամաւ Հօր վասն մեր· Թաղելով ի սիրտ երկրի զերիս տիւս եւ զերիս գիշերս· պահելով ի խաղաղութեան: Արդ մեք ձայնիւ վերնոց փառաւորեսցուք ընդ քեզ Քրիստոս· որ համագոյդ ես Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն· զի միա-բանեսցես զեկեղեցի քո սուրբ· պահելով ի խաղա-ղութեան:

ՏՐԼ· Տէր զլուր քո լուայ ես· եւ զարհուրեալ դողացայ յոյժ· նայեցայ ի գործս քո· եւ փա-ռաւորեցից ընդ քեզ Քրիստոս ով մարդասէր:

Փառք Հօր:

Օվ աղբերըն կենաց Քրիստոս աննմանական մարմնա-ցաւ ի քէն կոյս· ընդմեզս մեր բոցակիզեալ շե-ջոյց· վասն որոյ ընդ քեզ անդադար բարեբանեսցուք:

Այժմ եւ միշտ:

Օվ ի քէն ցնծութիւն ծնաւ տիեզերաց նախա-յաւիտենական Բանն· փառակից Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն· ընդ նմա անդադար աղաչեա վասն անձանց մերոց:

Գ.Կ

Երգեցէք Տեառն երգ նոր ձայնիւ ցնծութեան· որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ փրկել զա-րարածս· օրհնութիւնք նորին յաղթական երգով: Որ բաժանեաց ընդ ծով աշխարհի՝ խաչին խորհր-դով· եւ ազատեաց յանօրինին փարաւոնէ՝ ըն-տիր նորս Իսրայէլ· օրհնութիւնք նորին յաղթական եր-գով: Աստուածածին սիւն լուսոյ ամպ հովանաւոր· եւ

բնակարան Բանին որ բանիւ հովուէր զԻսրայէլ· բարեխօսեա՛ նըմա վ՟ն անձանց մերոց :

ՆԱՅ· Նայեցարուք ժողովուրդք ի սքանչելիս փրկութեան մերոյ· որ մարդասիրապէս Բանն ի Հօրէ որպէս ցօղ խոնարհեալ յերկիր· տուք օրհնութիւն Տ՟ն Աստուծոյ մերոյ : Որ զանարատ բազուկս իւր միածինըն տարածեաց ի վ՟ր խաչին· և ըզբաժանեալ որդիսն Ադամայ ժողովեաց ընդ թեւօքն իւրովք· տուք օրհնութիւն Տ՟ն Աստուծոյ մերոյ : Օ՜ անապական կոյսըն Մարիամ Ածածին խոստովանիմ զ՟ք եկեղեցի· ուստի տուաւ հացն անմահութեան եւ բաժակն մեզ ուրախարար· տուք օրհնութիւնք նըմա հոգեւոր երգով :

ՕԻՀ· Որ ընդհուպ ածութեան քո Ք՟ս· բորբոքեցեր ընդ տիեզերս ամենայն· բոցակիզեալ ըզբռնութիւն թըշնամոյն : Ի յայգւոյն անմահութեան Եդեմայ· ճաշակեցին զապք առաքելոցն· զբաժակ կենաց քո Տ՟ր և մեզ արբուցին : Օ՜ տաճար անապական Բանին Հօր· բարեբանեն զապք հոգեղինացն· գովեմք և մեք ձայնակցելով երկնայնոցն :

ՕԻԱՆ· Որ յանսկզբնական Հօրէ ծընեալ նախ քան զյաւիտեանս Որդի· եւ ծնանիցար մարդաբերիք Ա՟ծ ընդ Հօր գովեալ· ըզքեզ օրհնեմք զկենարար ի փրկութի արարածոց քոց Տէր : Որ ի խաչին մարմնով պատարագեալ հեղեր զարիւն քո Ք՟ս· եւ արբուցեր ըզնեա քո յարեան խարդախողին մերոյ· ըզքեզ օրհնեմք զկենարար ի փրկութի արարածոց քոց Տէր : Որ ընդհուպն Ա՟ծ

ի քեզ կրեցեր մորենի անկիզելի. զանճառաշառ պտղոյն քաղցրացուցիչ անձառելի քոյին ծնընդեանդ ի քէն հայցեմք. մաղթեա փըրկել ըզմեզ ի հրոյն յաւիտենից:

ՃԼԱ. Համատարեցան սիրտք մեր առ քեզ փառաց թագաւոր. որ ի յերկնից խոնարհեալ իջեր փրկել զարարածս: Պահեա ըզմեզ նըշանաւ յաղթող խաչի քո Տ՛ր. յոր բազմեցար կամաւ Հօր. բարձեր զանէծս Ադամայ: Որ զնախամօրըն զյանցանս լուծեր ծնընդեամբ քո սբ կոյս. բարեխօսեա անդադար վասըն մերոյ փըրկութեան:

ՃԼԲ. Որդի որ ընդ Հօր նախ քան զյաւիտեանս. եկիր լուսաւորել ըզխաւար մեղաց աշխարհի. ծագեալ ի սմա ըզլոյս հրամանի. առ քեզ հոգի իմ առաւօտէ: Կեանք ի կենաց և լոյս յարութեան. որ արարեր խաչիւ քո զխաղաղութիւն յերկինս և յերկրի. տուր մեզ Տէր զքո զխաղաղութիւնդ. որպէս սըրբոց քոց առաքելոց: Օ՜ մայրըդ լուսոյ Բանին Այ. որ եղեր արեւելք արեգականն ի մեզ ծագողին. բարեխօս ունիմք փըրկել ըզմեզ ի փորձութենէ:

ՃԼԳ. Օ՜ զենելին քեզ մաղթեմ փրկի՛չ. որ կենարար բանիւ քո լուծեր զերկանըս մահու. փարատեա և զիմ զհիւանդութիւնս. յոյս կենդանութեան մեր կեցո ըզմեզ: Որ անմահարար քո մեռելութեամբն. աւերելով ըզգըրունըս դըժոխոց մեռուցեր ըզմահ. կենդանարծեա և զիս զմեղօք ըզմեռեալըս. յոյս կենդանութեան մեր կեցո ըզմեզ:

Սուրբ եւ անբիծ կոյս յետ ծննդեան . որ մարմնով ծնար զարձակողն ի կապից մահու . բարեխօս լեր վասն անձանց մերոց . փրկել ի սպառնալեաց գեհենոյն :

ՕՐՀ . Զփառաւորեալն ի հրեշտակաց զամենասուրբ զԵրրորդութիւն . օրհնեցէ՛ք . ի սրբութեան նորա դասք հրեղինաց յօրհնութիւն ի նոր : Զյաղթողն ի մարտ պատերազմի զիջեալ կամաւ ի մահ խաչին . գովեցէ՛ք . որ էառ աւար բաշխեաց որդւոց մարդկան՝ բարձրացեալ փողով : Անբաւութիւն՝ երկնի եւ երկրի ամփոփ թեթեւ ցուցեալ ի մէջ զարդարութեան . բարեբանեցէ՛ք . ըղըղխեալն ի քէն մարմնով յարմատոյն Յեսսեայ գաւազան ծաղկեալ :

ՆՄՂ . Ընդ Յովհաննու անձն իմ ծըփեալ յակս մեղաց ծովու . աղաղակեմ . ի նեղութեան իմում առ փրկողդ եւ յոյս . լուր ձայնի իմում : Որ փրկեցեր զմարգարէն յորովայնէ կէտին . ապրեցո՛ . եւ զմրրկեալս ի ժանեաց չար վիշապին կենարար խաչիւդ : Բարեխօսեա առ միածինն յարուցեալ ի մեռելոց . մայր Աստուծոյ . փրկել զանձինս մեր ի յաւիտենից ի հրոյն . աղաչեմք ըզքեզ :

ՏՐԿ . Որ յանքննին ծոցոյ Հօր խոնարհեալ Որդի . երեւեցար ի մէջ երկուց կենդանեացն . զոր նախագուշակ տեսլեամբ ծանոյց մարգարէն :

Փառք Հօր և :

Որ յաթոռս հրակերպեանս բազմիր ընդ Հօր .

բարձրացար կամաւ ի կառըս խաչին. եւ Հեծեղութիւնքն քո ազատեցեր ըզգերեալսն։

Այժմ եւ միշտ։

Որ կուսական ծննդեամբ ի փրկութիւն յայտնեցար. եւ առաքեցեր զիւղաբերըս քո քարոզս. աւետարանել ըզկենսաբեր յարութիւնդ։

Դ·Ձ

Օրհնեսցուք ըզՏէր եւ զյաղթող զօրութիւն նորա. փառօք երգեսցուք նըմա. զի փրկիչ եւ ապաւէն եւ օգնական մեր է։ Սա է Աստուած մեր. որ յաղթող փառաց ընդ Հօր յերկրի երեւեալ տեսանք. սմա փառօք երգեսցուք. զի փրկիչ եւ ապաւէն եւ օգնական մեր է։ Յաղթական օրհներգութիւքն. որ ապրեցուցեր զԻսրայէլ ի ձեռաց փարաւոնի. Քեզ փրկչին մերոյ ամենեքեան երգեսցուք. զի փառաւորեալ է։ Որ մահու խաչին իւրոյ կենդանացուցեր ըզմահացեալսն. եւ մարմնոյն իւր թաղմամբ ըզկապանըս մահու եղծ. ամենեքեան երգեսցուք. զի փառաւորեալ է։ Որ տարար յորովայնի զանտանելին ամենեցուն. եւ ծընար անճառապէս. զՏէր յոյս ազգի մարդկան. առ նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել ըզմեզ։ Զկառըս փարաւոնի. եւ ըզզօրութիւն նորա Տէր ընկէց ի ծով կարմիր. այն որ հզօրն է կարողութբ. նմա փառօք երգեսցուք. զի փառաւորեալ է Տէր։

ՆԱՑ. Նայեցան զմտաւորութիւնք երկնայինք. յահաւոր տնօրէնութիւն քո խորհրդոյդ. եւ փառաւորեցին զանպատում ըզքանչելիս քո մարդանի-

րութեա՛նդ։ Ոսկե՛ալ սրբամբութ՛իւ քո Տ՜ր. ի խաչի՜ն կեղեր ըղձանսարկութին ըրունութին. և կենարար յարութ՛ի քո զեկեղեցի քո փրկեալ. փառըս քեզ վերառաքեալ ուսուցե՜ր։ Տեսին զանք խմանալի զօրութեց զԱստուա՜ծ մարմնով առ ի քէն ծընեալ. իսկ եկեղեցի Աստուծոյ քո Աստուածածին ըզքեզ խոստովանի. որ միա՜յն կուսութեա՛նց ես մա՜յր։

ԺԷ. Աստուածային բարկութի՝ հըրոյ քո Տ՜ր. կեղեր ըզզըժողս. եւ ըզստորինս արձակեցեր զմըրընեալսն առ ի նմանէ. ըզքեզ օրհնեմք թագաւոր յաւիտենից։ Որ փոխանակ գանութեն տընկոյն Ադամայ. ըզխաչ քո եդեր մեզ Տ՜ր. և արարուցեր ի կողահոս աղբերէդ. զանըսպառ եւ զանվախճան ուրախութիւն։ Աստուածածին անպակէն մեր եւ յոյս. բարեխօսեա առ Որդիդ քո միածին. զի փրկեսցէ ըզմեզ ի հրոյն տանջանաց. եւ պարգեւեսցէ մեզ զերկնից արքայութիւն։

ԺԸ. Տեսեալ ըզքեզ մահո՜ւ ըո՜ւծա. եւ դըժոխոց սարսեալ դո՜ղա՜յի՜ն. որ ըզմահ մա՜հձ՝ ... ծանուցե՜ր մահ։ Որ Հօրդ ... վեդ քո՜՜վ սը՜րբով. ծանուցար քո արա՜րածոցս. որ է՜նդ ե՜ւ եղ ... դ. եւ էդ Աստուա՜ծ։ Հովանացեալ ոբ Հօրդ՝ոյն ի վերայ քո որ կոյս Մարիամ. որ ծընար մարմնացեալ ... ըզԲանն Աստուած։

ԺԹ. Աղեղըն հըզօրաց նըւաղեցան. եւ որք ի նըւաստութեանն էին տկարքն զգեցան զօրութի. վասն այնորիկ հաստատեցաւ սիրտ իմ և խոր-

հուրդ ի՛մ ի ջնէ իմմէ։ Զէն ընդունելութեան Ք՛ս մեք ընկալաք. որ ըղխումն քո՛ նշան անպարտելի զօրութեան. վասն այնորիկ հաւատացաք մեք ի յօրհնել ըզքո՛ սուրբ ըզչարչարանս։ Զդրունըս դըժոխոց պղընձիս խորտակեցեր Ք՛ս. յորժամ յարեար ի մեռելոց հզօր զօրութեամբ. վասն այնորիկ հաւատացաք մեք ի յօրհնել ըզքո՛ սբ ըզյարութիւնդ։

Գ.Ի.Ր.* Որ բանիւ հրամանի քո՛ հաստատեցեր զերկինս եւ զերկիր. արարիչդ ամ՛ եղանակութեանց. վասն զի լոյս են հրամանք քո՛ ի վերայ երկրի։ Որ ի ձեռն փրկական խաչի քո՛. լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի. և նոր պարիսպ ամրութեան հաւատացելոց. վասն զի լոյս են հրամանք քո ի վերայ երկրի։ Որ եկիր ի կատարումն կանխասաց մարգարէիցն. յանձն առեր մարմնանալ ի սրբոյ կուսէն մօրդ ճշմարտապէս. վասն զի լոյս են հրամանք քո՛ ի վերայ երկրի։

Ե.Ա.Ր.* Յոյս կենդանութեան և փրկութեան իմոյ Տէ՛ր Աստուած իմ. յիշեա զիս ոպ երբեմն զԵզեկիային. և դարձո զհոգի ի՛մ ի դրաց դժոխոց։ Որ կամաւոր մահուամբ քո՛ մեռուցեր ըզմահն Քրիստո՛ս Ա՛ծ. և լուսափայլ յարութեամբ քո կե՛նդագործեցեր զաշխարհս. կենդագործեա և զի՛ս զմեղօք մեռեալս։ Նա քեզ ապաւինիմք սուրբ Ա՛ծածին. բարեխօսեա անդադար առ Որդին քո և Ա՛ստուած մեր. փրկել ըզմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

ՕՐՀ.* Զանճառդ քո Ք՛ս փառաւորեմք ըզմարդանալդ. ի գըլխոց լերանց հրաւիրակեմք ըզ-

քո՛ քաջութեանդ. քանզի հարեր զպատերազմ Եկեալդ ի փրկութիւն մեզ: Զյաղթողդ քո Քս գովեմք զզօրութիւնդ. քանզի վանեցեր զընդդիմամարտ թշնամին. եւ դարձուցեր զգերութիւն. Եկեալդ ի փրկութիւն մեզ: Խզխեցէ երկիր զմոլորութիւն եւ նորոգեցուցէ զօրհնութիւն. քանզի Ած ծընընդեամբ ի միշտ կուսէն ի փրկութիւն մեզ յայտնեցաւ. ամենեցուն ընդդրժողս:

ՆՍԳ. Որ լուար Ած մարգարէին ձայնի գոչմանն. եւ ես նովին ձայնիւ գոչեմ. Եւ զիս մի անտես առներ. այլ պահեա պատուականն եւ սուրբ խաչիւ քո: Որ քոյին հրամանաւդ ընդմահու լուծեր զիշխանութիւն. եւ անիծիցն եղեր քակտումն. Եւ զիս մի անտես առներ. այլ պահեա պատուականն եւ սուրբ խաչիւ քո: Որ իջեր ի յերկնից եւ մարմնացար ի սբ կուսէն. անճառելի քոյին ծնընդեամբդ. Եւ զիս մի անտես առներ. այլ պահեա պատուականն եւ սուրբ խաչիւ քո:

ՏՐԱ. Տէր ըզլուր քո լուայ. վերօրհնեալդ ի բազմաչեայս. եւ տեսաք զգեղ մարմնով ի վերայ խաչին. ի մէջ երկուց կենդանեաց. զոր երգեաց Ամբակումն նախնեացն սուրբ Հոգւովն:

Փառք Հօր եւ:

Հեծելութիւնըն քո Քն փրկութիւն եղեւ ազանց. յերանելըն քո ի կառս զուարթնածին աբարածք. եւ օրհնութեամբ նոր երգով լցան տիեզերք:

Այժմ եւ միշտ:

Երեւեցար ի փրկութիւն նախահօրն Ադամայ.

եւ առաքեցեր զերկնաւորս քո քարոզս աշխարհի․ աւետաւոր յարութեանն․ որք ընդ հանուր պատմէին ըզմիւսանգամ քո գալըստդ։

Դ․Կ

Յաղթական քեզ օրհնութիւնք Տէր որ ըղխորոց ծովուն հերձեր ըզջուրսն․ զի ի նմա զըրդնաւորին ջախջախեցեր ըզգլուխն․ եւ զարգելեալսն ի ձեռըն խաչի քո․ վերածեր ի կեանս։ Կամաւոր մահուամբդ ի քէն Տէր արձակեցեր զհոգի զօրուն․ ի մէջ մահու զմահ աներեւոյթ վանեցեր․ եւ զարգելեալսն ի ձեռըն խաչի քո վերածեր ի կեանս։ Միայնոյ քեզ ի կանայս կոյս յետ ծննդեանն երգեմք զօրհնութիւն․ զի լոյս ի լուսոյ քեւ յայտնեցաւ աշխարհի․ եւ զնախամօրն երարձ զանէծս․ անձամբ ծննդեամբն ի քէն։

ՆՄՅ․ Նայեցարուք ի բարբառ մարգարէին եւ ի պատգամս կենդանիս․ որ քարոզեաց մեզ ըզցօղըն կենաց ի յերկնից։ Օծումըն քո Քն գուշակեաց մեզ մարգարէն․ եւ զկամաւոր չարչարանըս խաչին գուշէր ասելով․ տարածեաց զթեւս իւր ընկալաւ ըզնա․ եւ բարձեալ եբեր ի փըրկութիւն աշխարհի։ Քեզ միայնոյ մարմնացելոյդ ի սրբ կուսէն․ օրհնութիւն ի բարձունըս վերերգեմք ասելով․ փառք քեզ Քրիստոս․ որ եկիր կամաւոր կեցուցանել ըզմեզ։

ՉՓՀ․ Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք․ եւ օրհնեցէք զՏէր․ զի հօրն Տէր Բանն մարմնացաւ ի կուսէն․ աներեւոյթ ըզդիմօրէն եւ զզօրութիւն

մահու եղեն։ Ընկալեալք զբարեժամն ուրախութեան յայսգունն յանմահութեան սրբոց առաքելոցն. որք ընդ հանուր ընթացան ընդ տիեզերս. լուսաւորեցին հրաւիրելով յերկնից յարքայութիւն։ Յաւուր վերջին հատուցման ամբարշտաց. վերածիցես զմեզ ընդ հոգեղինաց դասն. ի տեղի անկեղծ հրեշտակաց. բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին։

Օ·Ա·Ն· Օրհնեմք զքեզ Քրիստոս փառաւորեալ Հօր և Հոգւոյն. նախապատուեալ մարգարէիցն զխոնարհելն քո յերկնից. ծանուցողք և տեսողք զի ազատեսցես մարդ Տէր։ Յարուցեալ մեզ փայլեալ արեգակն արդարութեան. իշխանութիւնք բազմաց տեսողք զքեզ ի կառս խաչին. ծանուցողք և տեսողք զի ազատեսցես մարդ Տէր։ Որում երկինք և երկիր. ոչ բաւեցին տանել լուսոյն. ընակեալ յանութեան Բանին ընդ պատուարեցաւ. աղաչեմ վասն մեր զգլխածին քո զՄըրգիդ։

ՀԱՍ· Հաստատեցան սիրտք մեր առ քեզ Քրիստոս Աստուած. եւ ուրախացաք մեք ի փրկութիւն քում ընկղմեալ զանցանս մեր մի այն մարգարէր։ Որ պատրաստեցեր քո խնամութեամբ ընդ յաւիտենութեան յառաջածս. և ծանուցեր քո յարութեամբ զյարութիւն մեր. ընկղմեալ զանցանս մեր մի այն մարգարէր։ Խնդա Մարիամ. որ եղեր մայր Քրիստոսի. եւ աղաչեա զնա ի քեն զմարմնացեալ Բանն Աստուած. զի փրկեսցէ զմեզ ի փորձութենէ։

Գ·Ի·Ր· Ի գիշերաց կանխեալ աղաղակեմք առ քեզ Տէր. վասն զի բոյց է քեն զոյլ որ ոչ գիտեմք

մարդասէր։ Տուր մեզ Տէր զքո զխաղաղութիւնդ. եւ փրկեա՛ ի ձեռաց անօրինաց. խորտակեա՛ց զապըստամբողաց. վասն զի բայց ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք մարդասէր։ Ուղղախօսութք ծննդի քո եւ միշտ կուսի. հայցեմք ի քէն Քրիստոս փրկիչ աշխարհի. վասն զի բայց ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք մարդասէր։

ՍՄԱ. Ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց. Տէր. օգնեա ինձ միայն մարդասէր։ Զչարչարանս խաչի եւ մահու յանձն առեր. Տէր. օգնեա ինձ միայն մարդասէր։ Ուղղախօսութք որ Աստուածածնի եւ միշտ կուսի. Տէր. օգնեա ինձ միայն մարդասէր։

ՕՐՀ. Ամենայն Երրորդութեանդ երկրպագեմք զորս երկնայինք. եւ սոսկծուածք աննման ձեռացդ. փառաւորեալ եմ զզօրութիւն քո հանապազ։ Ամենայն որ խաչի քո Տէր երկրպագեսցուք. որով բարձեր զդատապարտութիւնս մահու քո արարածոց. փառաւորեալ եմ զզօրութիւն քո հանապազ։ Ամենօրհնեալ Աստուածածին Մարիամ. քերովբէական աթոռ արարչին մերոյ տիրօրէնութեան. զոր երանեմք ամ ազգք հանապազ։

ՆՍՂ. Մարգարէն. ի փորոյ կէտին աղաղակէր եւ ասէր. ողորմեա՛ նայեա յիս եւ մի տար զիս հեղձօրին այս։ Զայն բարձի. ի խորոց անդնդոց առ Աստուած ողորմածն. նոյն ձայն աղաղակի իմոյ հասցէ ի լսելիս քո Տէր։ Ուղղախօսութիւն որ Աստուածածնի եւ միշտ

կուսին աղամաչեմ. Տէմամամր. փրկեա զմ
ի յորոգայթէ աներևոյթ թշնամւոյն:

ՏՐԻ. Լուսոյ զարանչելի անօրէնութեան քո ըղձա-քանդի յերկնից խոնարհեալ մարմնացար ի սրբ կուսէն և խառնեցար ընդ ամաղանկան. և զարհուրեալ հիացան ընդ քո ընդ անհաս մարդասիրութիդ:

Փառք Հօր:

Օրհնաւորաց զյարութիւն գուշակեաց մեզ մար-գարէն. ասէ նշեր դու ի կայրս քո. հեծեալ-թիւնդ քո Քրիստոս փրկութիւն եղեւ յե-րանեալս քո:

Այժմ և միշտ:

Արեւեցար ի փրկել զարարած ի մահուանէ. և գիժողովք հրեշտակաց սասանեցան ի յահէ ա-հաւորամր փառաց քոց:

ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԷ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Հոլովումն է. և ձայնն վերջն է: Բայց առաջին կանոն զխոստովանն ասա՛, որ կանոնագլուխն ուղիղ գայ:

Կանոնագլուխ՝ Սաղմոս ՃԽԵ. ՚ի Բէն:

ՕՐՀՆԵԱ ԱՆՁՆ իմ զՏէր. օրհնեցից զՏէր ՚ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ մինչև եմ ես:

Մի՛ յուսայք յիշխանս յորդիս մարդկան. զի ոչ գոյ փրկութիւն ՚ի նոսա:

Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ՝ և դարձցին անդրէն ՚ի հող. և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա:

Երանի, ում Տէր Աստուած Յակովբայ օգնական է նմա. և յոյս նորա ՚ի Տէր Աստուած է:

Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և զամենայն որ է ՚ի նոսա:

Որ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, և առնէ իրաւունս զրկելոց:

Տայ հաց քաղցելոց. և արձակէ զկապեալս Տէր:

Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգնէ զգլորեալս Տէր:

Տէր սիրէ զարդարս, Տէր պահէ զպանդուխտս. զորբս և զայրիս ընդունի Տէր. և զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ:

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո Սիովն ազգէ մինչև յազգ:

Փոխ՝ յայնժամ:

Օ՛րհնեցի՜ց ը՛նդ քեզ գոհութիւն ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից քեզ Քրիստոս թագաւոր յաղթական նոր երգով օրհնութեամբ:

Սաղմոս ՃԽԶ. Է. ԲԷԼ։

Օրհնեցէք զՏր, զի բարի է սաղմոս. ԱՅ մերոյ քաղցր եղիցի օրհնութիւն։

Շինէ զԵրուսաղէմ Տր. եւ զցրուեալսն Իսրայէլի ժողովէ։

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, եւ պատէ զամ վէրս նց։

Թուէ զբազմութիւն աստեղաց. եւ զամենեսեան զնս յանուանէ կոչէ։

Մեծ է Տր մեր, եւ մեծ է զօրութիւն նր, եւ իմաստութեն նր ոչ գոյ թիւ։

Ընդունի զհեզս Տր, եւ խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր։

Օրհնեցէք զՏր խոստովանութեամբ. սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ։

Որ զգեցոյց զերկինս ամպովք. պատրաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր։

Բուսոյց զխոտ ՚ի լերինս. զդալարի ՚ի ծառայութիւն մարդկան։

Որ տայ անասնոց զկերակուր իւրեանց. ձագուց ագռաւուց՝ որ կարդան առ նա։

Ոչ թէ ընդ զօրութիւն ձիոյ կամեցաւ Տր. եւ ոչ ընդ իրանս առն սկայի հաճեցաւ։

Այլ հաճեցաւ Տր ընդ երկիւղածս իւր, եւ ընդ այնոսիկ՝ որք յուսան յողորմութիւն նր։

Փոխ՝ Ճաշնէ։

Քաղցրասցի՛ն քեզ Քս՝ գոհութիւնք երկիւղածացդ անուան քո, զոր յուսացուցեր ողորմութեամբ քո, ի խորհուրդս կենսաբեր գալստեանդ քո։

Սաղմոս ՃԽԷ. Է. ԲԷԼ։

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր։

Եւ օրհնեա զԱծ քո Սիովն։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. եւ օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ։

Որ եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութի · պարարտութբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Որ առաքէ զբան իւր յերկիր · վաղվաղ ընթանան պատգամք նր :

Դնէ զձիւն ոպ զասր · և զմէգ ոպ փոշի ցանեայ :

Արկանէ զսառն ոպ պատառս · առաջի ցրտոյ նր ո՞ կարէ կալ :

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնս · շնչեսցեն հողմք, և գնասցեն ջուրք :

Որ պատմէ զբան իւր Յակովբայ · զարդարութի և զիրաւունս Իսրայելի :

Ոչ այսպէս արար ամ ազգաց Տր · և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա :

Փոխ՝ Յայտնեա :

Քեզ Քս գոչէ եկեղեցի փրկեալ քո սուրբ, ցընծալով տեսանէ զքեզ ընդփրկօղդ ե՛կեալ հայրական իշխանութբ ի պսակել ընտրս քո :

Զկնի յորդորակ առաւօտուն · Այս են խաղաղութեն :
Պահանջին · Օրհնութի և փառք :

Օրհնութեն Դ.Կ :

Նորոգեալ կերպիք առ Քս եկեղեցիք հեթանոսաց · ի գլխոց լերանց գոչմամբ ձայնի տուք ընդ փառս Այ · և պատմեցէք զքաջութիւն յարուցելոյն ի մեռելոց : Երկնաւոր փեսային համբառնալ եկեղեցի Այ · զարդարեալ ի ներքոյ ի հանդերձս յոսկեհուռըն պսակեալ · քանզի աշ՛ գոյ առ քեզ Քս փառաց թագաւորին : Խնդացեալ որդիք Սիովնի ի թագաւորըն Քս · տօնեցէք ցընծութբ զնուաւակատիս հոգւոց մերոց նորոգեալք ի հնութենէ · Եւ ընդ հրեշտակս օրհնեսցուք զՔս փառաց թագաւորին :

† Աքանչելի է խորհուրդ տնօրէնութեան քո Քս. որ իջեր ի Հօրէ ի սէր հարսին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր. որով փառաբանիս Քս անմահ թագաւոր: Նորոգեցեր յարուցեալ եկեղեցւոյ քո հիմանցն. յորում Թովմաս հրաժարէր ոչ հաւատալ զքեզ տեսողացն. որում ցուցեր այսօր փափաքողին զկերպս մարմնոյդ:

Այսօր հրեշտակք ի յերկինս. ուրախանան ընդ մարդկան. որք իջեալ ի յերկնից տան աւետիս աշխարհի. ցնծացէք այսօր Քս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր զուարթունն ի վիմին. խնկաբերից որ կանանցն. փոխէր ձայնիւ ցնծութ պատմել աշակերտացն ասելով. ցնծացէք այսօր Քս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր վիմին հաւատոյ եւ Յովհաննու սիրելւոյ. ընդ հակառակս ընթացեալ ի գերեզմանն յարուցելոյն. զոր տեսեալ պատմեին Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր եւ մեք զուարճացեալք պայծառացուք տօնիւս. ընդ հաշտութեանն Այ մարդկանց արկցուք գիրկս սիրով. եւ միաբան գոչեսցուք Քս յարեաւ ի մեռելոց:

Յորժամ եկին ի գերեզմանն իւղաբեր կանայքն եւ բերին ըզխունկս ի խնկել զանապական մարմինն: Յայնժամ հրեշտակն աւետարանէր յարեաւ Քրիստոս. պատմեցէք աշակերտացն զյարութիւնն Տեառն: Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն ահագին տեսլեանն. պատմեին աշակերտացն զահագին տեսիլն:

Ընդ հրեշտակն յերկնից աւետաւոր Երջանիկ

և որ կանանցն քարոզէր աւետեաւ. է՛ ձեռամբ վերբերութեան լուսոյն ծագեալ ի յաշխարհ: Այսօր տեսին աշակերտքն հրաշակերպութիւն մերձեալ ի դրունս գլխաւորացն. այսօր սրբարանն կենաց պահապանացն զարհուրեալ մեռանէին. է՛ ձեռամբ վերբերութեան լուսոյն ծագեալ ի յաշխարհ: Այսօր ցնծայ Երուսաղէմն վերին. այսօր ցնծայ Սիոն մայր եկեղեցի. քանզի փրկիչն մեր յարեաւ և աւերեաց զդժոխս. և ձեռամբ վերբերութեան լուսոյն ծագեալ ի Հօրէ:

Հրեշտակ քո Տէր. որ զյարութիւնն քարոզեաց: Զպահապանսն զարհուրեցոյց. զկանայսն լուսաւորեաց աւետեաւ: Զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս. չէ աստ այլ յարեաւ:

Ի հայրաշաւիղ աղբերէն անհատահոսուդ վտակ. կենդանարար որ Հօրն օրհնեալ ես լոյս ճշմարիտ Այսօր ի որ վերնատանն եկեալ Աստուած ճշմարիտ. հրաշագործեաց զառաքեալսն. ի լոյս փառաց քոց Հօրն: Հրձուածական խնդութիւն աշակերտացն լցեալ. փառաւորելով երգէին. օրհնեալ ես լոյս գերազանց:

Հն. Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի հրեղէն կառս. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ սուրբս քո: Որ երկնամիտդ ես առ ամենեսեան. և ներող յանցանաց մերոց. յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ սուրբս քո: Որ միասնական զարդդ ես հայրենի փառօք. նորոգել զնախաստեղծն ծը-

նունդ. յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո։

Աօ. Ածածին մայր եւ կոյս. ծագող արեգականն արդարութեան. որ լուսաւորեացն ըզմեզ. հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածինն քո զՈրդին։ Լոյծ զօրէնք բնութեան մարդկան. հրաշափառ քո ծնունդ եւ զէութիւն բնութեանն ամբողջ պահեալ. եւ կուսութեանդ քո ոչ խախտեցան կնիքք. հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածինն քո զՈրդին։ Զքեզ մորենի աննկէզ, լեառն վիմածին, դուռն փակեալ եւ աղբեր կնքեալ. նախատեսացըն գուշակեալ մայր եւ կոյս. հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածինն քո զՈրդին։

Խջ. Խաչի քո Քն երկրպագեն արարածք ամենայն, որ ի փրկութիւն մեզ կանգնեցաւ. սա՛ եղիցի մեզ պահապան յաղթող. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։ Ի սմա բարձրացար բարձօղդ անիծից. որ փառաւորեալդ ես ընդ Հօր. ժողովել ըզհեռացեալսըն կենսաբեր փայտին. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։ Փառք Հօր և։ Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն. սմա սպասէին արգելեալքն ի մեղսանէր բանտին. որ ազատեաց ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։

Այժմ և միշտ։ Սպասելով Թովմայի շօշափէր զխոցուած տիգին և զբեւեռացն. և գոչելով վերաձայնէր Տ՛ր եւ Ա՛ծ դաւանելով ըզյարուցեալդ.

որով առաք զերանելին որք ոչ տեսեալ հաւատացաք ։

Ասէ խաղս՝ [illegible] [illegible] [illegible] . Յաղթական քեզ օրհնութիւնք . Տես 'ի երես 179 ։

Առաջ. փառք հրաշափառ յարութեան ։ Քրզ. Մ 'ի վերուստ ։ Առօրհ. Տէր առընչեան ։

Ալէլուիա Յարութեան Դ.Կ ։

Առաջ. Սաղմոսիւք և օրհնութիւ ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն ԱԿ ։

Որ խոնարհեցար յանձառ փառաց փեսայդ անմահ և երկնաւոր . ի սէր հարսին քո եկեղեցւոյ . զոր մաքրեցեր աւազանին վերստին ծնընդեամբն . օրհնեմք ըզքեզ Ած հարցըն մերոց ։ Որ կենդանարար նոր յարութեամբդ քո նորոգեցեր զհնացեալսըս մեզ . որով ցընծայ այսօր եկեղեցի . ընդ նորոգումն բնութեան մերոյ . օրհնեմք ըզքեզ Ած հարցըն մերոց ։ Այսօր մանկունք առագաստի պայծառացեալք վայելչութեամբ . տօնեն ընդ զօրս հրեշտակաց . զնաւակատիս փրկութեան մերոյ . օրհնեմք ըզքեզ Ած հարցըն մերոց ։

Գ.. Ըզտէր օրհնեցէք և բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեանս ։ Փառք Հօր ։ ՚Նորոգեցարուք նորոգումն կենաց այսօր յարութեամբըն Քրիստոսի նոր ժողովուրդք . և բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեանս ։ Այժմ և միշտ ։ ՚Նորախորայել կոչեցեալք ի Քն նոր օրհնութիւն վեր առաքեցուք . նորոգողին տիեզերաց

յարուցելոյն ի մեռելոց. եւ բարձր արարէք ըզնա
յաւիտեան :

Մեծացուսցէ Ա. Կ.:

Նո՛ր խորանիդ արեգակնան արդարուն՝ նոր օր-
հնութիւնս տացուք. և անդադար բարեբանեսցուք:
Փառք Հօր: Նո՛ր տաճարիդ անճառ լուսոյն որ
ի Հօրէ նոր երգս երգեսցուք. և անդադար բարե-
բանեսցուք: Այժմ և միշտ: Զնո՛ր միաբանեալ
հրաշալի նոր միաւորման Բանին եւ մարմնոյ. հո-
գևոր երգով բարեբանեսցուք:

Ողորմեա Ա. Կ.:

Որ վերստին նորոգեցեր զմեզ ի հնութենէ հինն
Ադամայ. եւ զսկզբնատիպին գեղեցկութիւն նո-
րոգեցեր նորաստեղծեալ յոգիս հրաշափառապէս.
աղաչեմք զքեզ Քրիստոս ողորմեա: Փառք Հօր: Որ
զբարձրագոյն նաւակատեաց խորհուրդ հանդեր-
ձելոցն այսօր ծանուցեր. կենդանարար եւ սքան-
չելի քո յարութեամբդ ի մեռելոց. աղաչեմք զը-
քեզ Քրիստոս ողորմեա: Այժմ և միշտ: Ընդ քեզ
յարուցեր յաւուր յանմահութիւն զմահացու
բնութիւս. որով նստար ընդ աջմէ Հօր գլուխ
եկեղեցւոյ. հրաւիրելով զանդամս քո ի նոյն մի-
ութիւն. աղաչեմք զքեզ Քրիստոս ողորմեա:

Տէր յերկնից Ա. Կ.:

Այսօր նո՛ր ժողովուրդք ընդ երկնայնոց լուսեղէ-
նացըն համաձայնեալք. նորոգօղին ազգի մարդ-
կան վերերգեսցուք. որ վասն մեր մեռաւ եւ յա-
րեաւ. անելով փառաւորեալ է քո յարութիւնդ:

փառք Հօր: Այսօր որդիք Սիոնի ծննեալք աւա-
զանին շնորհօք յորդիս Աստուծոյ. ի նաւակատիս
տաճարի բնութեան մերոյ գովեցէք զփեսայն ե-
լեալ յառագաստէ նոր գերեզմանին. ասելով
փառաւորեալ է քո յարութիւնդ: Այժմ և միշտ:
Այսօր մանկունք հաւատոյ կատարելով զնաւա-
կատիս վերին Երուսաղէմի. նորոգեցէք զզ-
պատմուճան հոգւոց ձերոց. և ընդ որդւոց լուսոյ
նոր Սիոնի. բարեբանեցէք զԲանն Թագաւորին. ա-
սելով փառաւորեալ է քո յարութիւնդ:

Առաւօտեան Երգ Յարութեան ԳԿ: Բարձր. Ասացուք:
Առաւօտեան Սաղմոս ՁԴ:
(Ասէ 'ի Համբարձման պէս ասա:)

ԿԳ. Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւն քո. և զփրկութիւն քո տուր մեզ:

Փխ. Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո, ծածկեցեր զամ մեղս նց:

Լռեցուցեր զամ սրտմտութիւնս քո. դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան քո:

Դարձ առ մեզ Ած փրկիչ մեր. և դարձո զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ:

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ Տր, և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչև յազգ:

Ած դու դարձեալ կեցուցես զմեզ. ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ:

Ցոյց մեզ Տր զողորմութիւն քո, և զփրկութիւն քո տուր մեզ:

Լուայց զինչ խօսի Տէր Ած մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սրբս իւր՝ և առ այնոսիկ որ դարձեալ են առ նա սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա. բնակել փառաց նր յերկրի մերում:

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեսցին. արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին:

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ. արդարութիւն յերկնից երևեցաւ:

Տէր տացէ զքաղցրութիւն, և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր, արդարութիւն առաջի նր գնասցէ. դիցէ ՚ի ճանապարհի զգնացս իւր:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Դ. 14:

Տ̃ին մեր Յ̃ն Ք̃ն

Եւ դարձաւ (Յ̃ն) զօրութ̃բ Հոգւոյն ՚ի Գալիլեա. և ել համբաւ զնմանէ ընդ ա̃մ կողմանս գաւառին: Եւ նա ուսուցանէր ՚ի ժողովուրդս ն̃ց փառաւորեալ յամենեցունց: Եւ եկն ՚ի Նազարեթ՝ ուր սնեալն էր. և եմուտ ըստ սովորութեան իւրում յաւուր շաբաթու ՚ի ժողովուրդն: Եւ ետուն նմա գիրս զԵսայեայ մարգարէի, և յարեաւ ընթեռնուլ. և իբրև եբաց զգիրսն՝ եգիտ զայն տեղին՝ յորում գրեալն էր: Հոգի Տ̃ն ՚ի վ̃ի իմ, վ̃յ և օծ իսկ զիս աւետարանել աղքատաց առաքեաց զիս, բժշկել զբեկեալս սրտիւ. քարոզել գերեաց զթողութիւն, և կուրաց տեսանել. արձակել զվիրաւորս ՚ի թողութիւն. քարոզել զտարեկան Տ̃ն ընդունելի: Եւ խփեալ զգիրսն՝ ետ ցպաշտօնեայն, և նստաւ: Եւ ամենեցուն որ ՚ի ժողովրդեանն էին աչք՝ ՚ի նա հայէին: Եւ սկսաւ ասել ց̃նս. այսօր լցան գիրքս այս յականջս ձեր: Եւ ամենեքին վկայէին նմա. և զարմանային ընդ բանս շնորհացն՝ որ ելանէին ՚ի բերանոյ ն̃ր. և ասէին. ո̃չ սա է որդին Յովսեփայ: Եւ ասէ ց̃նս. ապաքէն ասիցէք առ իս զառակս զայս. բժիշկ, բժշկեա զանձն քո. որչափ լուաք զոր արարեր ՚ի Կափառնաում, արա և աստ ՚ի քում գաւառի: Եւ ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ չէ մարգարէ

ընդունելի 'ի քաղաքի իւրում: Արդարև ասեմ ձեզ. զի բազում այրիք էին յաւուրս Եղիայի 'ի մէջ Իսրայէլի՝ յորժամ փակեցանն երկինք զերիս ամս և զվեց ամիս. և եղև սով մեծ ընդ ամ երկիր: Եւ ոչ առ մի 'ի նոցանէ առաքեցաւ Եղիա, բայց միայն 'ի Սարեփթա Սիդոնացւոց՝ առ կին մի այրի: Եւ բազում բորոտք էին յԻսրայէլի առ Եղիսէիւ մարգարէիւ. և ոչ ոք 'ի նոցանէ սրբեցաւ, բայց միայն Նեեման Ասորի: Եւ լցան ամենեքին բարկութի 'ի ժողովրդեանն՝ իբրև լսէին զայս: Եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքոյ քաղաքին, և ածին զնա մինչև յարտևան լերինն՝ յորոյ վր քաղաքն նց շինեալ էր՝ գահավէժ առնել զնա: Եւ նա անցեալ ընդ մէջ նց՝ գնայր: 30:

Երգ. Նորաստեղծեալ:

Քրզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Ընթ. Բնում ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ:

(Մինչև 'ի Համբարձման պահս սա:)

Օրհնեցէք զՏր յօրհնութի նոր. օրհնութի նմա յեկեղեցիս սրբց:

Ուրախ եղև Իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք Սիովնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւրեանց:

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ. սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս ասասցեն նմա:

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր սրբ. և բարձր առնէ զհեզս 'ի փրկութն:

Պարծեսցին սրբքն փառօք՝ և ցնծասցեն 'ի հանգիստս իւրեանց. և բարձր արասցեն զԱծ բերանովք իւրեանց:

Սուր երկսայրի են 'ի ձեռս նց, առնուլ զհատուցումն 'ի հեթանոսաց. յանդիմանութի ամ ժողովրդոց:

Կապել զթագաւորս նց կապանօք, և զզօրաւորս նց ձեռնակապօք երկաթեօք:

Առնել 'ի նոսա զդատաստանն գրեալ. փառք այս են ամ սրբց նր:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: ԻԱ. 15:

Յետ յարութեն Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ իբրև ճաշեցին, ասէ ցՍիմովն Պետրոս՝ Յս. Սիմովն Յովհաննու, սիրես զիս առաւել քան զդոսա: Ասէ ցնա. այո Տէր, և դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ: Ասէ ցնա. արածեա զգառինս իմ: Դարձեալ ասէ ցնա. Սիմովն Յովհաննու, սիրես զիս: Ասէ ցնա. այո Տէր, և դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ: Ասէ ցնա. արածեա զոչխարս իմ: Ասէ ցնա երիցս անգամ. Սիմովն Յովհաննու, սիրես զիս. տրտմեցաւ Պետրոս, զի ասացն ցնա երիցս՝ թէ սիրես զիս. և ասէ ցնա. Տէր, դու զամ գիտես. և դու խկ զամ ճանաչես, և եթէ սիրեմ զքեզ: Ասէ ցնա Յս. արածեա զոչխարս իմ: Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի մինչ մանուկն էիր, անձամբ անձին գօտի ածէիր՝ և երթայիր յո և կամէիր. և յորժամ ծերասցիս, ձեռս 'ի վեր կալցես. և այլք ածցեն քեզ գօտի, և տարցին՝ ուր ոչն կամիցիս: Զայս ասաց՝ նշանակեալ թէ որով մահու փառաւոր առնիցէ զԱծ: Եւ զայս իբրև ասաց. ասէ ցնա. եկ զկնի իմ: Դարձաւ Պետրոս՝ և տեսանէ զաշակերտն՝ զոր սիրէր Յս, զի երթայր զկնի. որ և անկաւ զլանջօքն նր՝ և ասէ. Տէր ով է՝ որ մատնելոցն է զքեզ: Զնա տեսեալ Պետրոսի ասէ ցՅս. Տէր, խկ սա զի՞: Ասէ ցնա Յս. եթէ կամիմ, զի կացցէ դա՝ մինչև ես գամ. քեզ զի՞ փոյթ է՝ դու եկ զկնի իմ: Եւ ել բանս այս յեղբարս՝ և համարեցան թէ աշակերտն այն ոչ մեռանիցի. և ոչ ասաց նմա Յս եթէ ոչ մեռանիցի այլ թէ կամիմ ես՝ թէ կացցէ դա՝ մինչև ես գամ: Այս աշակերտ է՝ որ վկայէ վս այսոցիկ. որ և գրեացն զայսոսիկ. և գիտեմք, եթէ ճշմարիտ է վկայութի

նի։ Բայց է և այլ ինչ բազում՝ զոր արար Յն, զոր եթէ գրեալ էր մի ըստ միոջէ, կարծեմ թէ և ոչ աշխարհս բաւական էր տանել զգիրսն՝ որ թէ գրեալ էին։ 25։

[illegible]

Շարական Գ.Կ.։

Այսօր նշան յաղթող երևեալ ի յերկրի. պայծառացոյց զտիեզերս. զԷն յաղթութեան նշան զխաչ քո Տէր. անպարտեցուցանել զմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն։ փայտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերաց. յոյս եւ ապաւէն ազգի մարդկան. սա պահեսցէ զմեզ յամենայն վտանգից մերոց. անպարտեցուցանել զմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն։ Յաղթող զօրութեամբ խաչի քո պահեա զմեզ Քն Ած. որ տարածեցեր զձեռս քո ի նմա. եւ լուծեր զկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց. անպարտեցուցանել զմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն։

Աղաւս Գ.։

ԿՑ. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Փխ. Ի կարդալ իմում լուար ինձ Ած ըստ արդարութեան. 'ի նեղութեան ինձ ընդարձակ արարեր. ողորմեա ինձ, և լուր աղօթից իմոց։

Որդիք մարդկան մինչև յերբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։

Ծանիրուք զի սքանչելի արար Տր սրբոյ իւրում. և Տր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք և մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարուք։

Մատուցէք պատարագս արդարութեան. և յուսա-ցարուք 'ի Տէր:

Բազումք ասէին՝ թէ ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տն. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցու-ցեր զնս:

Խաղաղութիւն յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և զար-թիցուք. զի դու Տր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Իէ. 50:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ (Յս) դարձեալ աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ՝ և ար-ձակեաց զոգին: Եւ ահա վարագոյր տաճարին ցե-լաւ յերկուս 'ի վերուստ մինչև 'ի վայր, և երկիր շարժեցաւ, և վէմք պատառեցան: Եւ գերեզմանք բացան, և բազում մարմինք ննջեցելոց սրբոց յա-րեան: Եւ ելեալ 'ի գերեզմանաց յետ յարութեան նր, մտին 'ի քաղաքն սբ, և երևեցան բազմաց: Իսկ հարիւրապետն՝ և որ ընդ նմա պահէին զՅս, իբրև տեսին զշարժումն և զեղեալսն, երկեան յոյժ՝ և ասեն. արդարև՝ Ա.Յ Որդի էր սա: Էին անդ կանայք բազումք, կային 'ի հեռաստանէ՝ և հայէին, որք եկին զհետ Յիսուսի 'ի Գալիլեէ պաշտել զնա. յորս էր Մարիամ Մագդաղենացի և Մարիամ Յակոբայ՝ և Յովսեայ մայր, և մայր որդւոցն Զեբեդեայ: Եւ իբրև երեկոյ եղև, եկն այր մի մե-ծատուն յԱրիմաթեայ՝ որում անուն էր Յովսէփ. որ և աշակերտեցաւ իսկ Յսի: Սա մատուցեալ առ Պիղատոս խնդրեաց զմարմինն Յսի. յայնժամ Պիղա-տոս հրամայեաց տալ զմարմինն: Եւ առեալ զմար-մինն Յովսէփ՝ պատեաց սբ կտաւովք, և եդ 'ի նոր գերեզմանի՝ զոր փորեաց 'ի վիմի. և թաւալե-ցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ՝

գնաց։ Անդ էր Մարիամ Մագդաղենացի՝ և միւս Մարիամն, նստէին հանդէպ գերեզմանին։ 61։

Փոխ. Այլ ես խաղա։ Մ ը ՚ի վերուստ։ Ա- [illegible]։

Փոխ. Մի խաչիւ։ Աղօթ. Պահպանեա։

Ա- ՚ի [illegible] քարոզէ. Այլ ես խաղաղութեն։ Փոխանակ. Օրհնութիւն և փառք։ Ա- [illegible] խոնարհեցո և Աղբեցո։

Մեղեդի Յարութեան ԳԿ։ Փոխ. Աստուծոյ։

[illegible] ԳԿ։

Յո՞րժամ եկին ՚ի գերեզմանն իւղաբերք կանայքն և բերին ըղխունկս ՚ի խնկել զանմահական մարմինն։ փառք Հօր։ Յո՞յնժամ հրեշտակն աւետարանէր յա՞րութեան Քրիստոսի. պատմեցէք աշակերտացն զյարութիւն Տն։ Այժմ և միշտ։ Իսկ նոցա զարհուրեա՞լ վն ահագին տեսլեանն. պատմէին աշակերտացն զահագին տեսիլն։

Ալէլուիա Սաղմոս ՃԾ։

Օրհնեցէք զԱծ ՚ի սրբութեն նր. օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատութեն զօրութեն նր։

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութեն նր, օրհնեցէք զնա ՚ի բազում մեծութեն նր։

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնութեն. օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութբ. գովեցէք զնա ուրախութբ։

Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր. գովեցէք զնա ՚ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն գոհութեն. ամ հոգիք օրհնեցէք զՏր։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ի. 26։

Յետ յարութեն Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ յետ ութ աւուր դարձեալ էին ՚ի ներքս

աշակերտքն, և Թովմաս ընդ նոսա. գայ Յս դրքն փակելովք. և եկաց 'ի մէջ, և ասէ. ողջոյն ընդ ձեզ: Ապա ասէ ցԹովմաս. բեր զմատունս քո և տես զձեռս իմ. և բեր զձեռն քո՝ և մուծ 'ի կողս իմ, և մի լինիր անհաւատ այլ հաւատացեալ: Պատասխանի ետ Թովմաս՝ և ասէ ցնա. Տէր իմ՝ և Աստուած իմ: Ասէ ցնա Յս. զի տեսեր զիս՝ և հաւատացեր, երանի որոց ոչ իցէ տեսեալ՝ և հաւատասցեն: Բազում և այլ նշանս արար Յս առաջի աշակերտացն իւրոց որ ոչ է գրեալ 'ի գիրս յայսմիկ: Այլ այս այնչափ ինչ գրեցաւ՝ զի հաւատայցէք, եթէ Յս Քս է Որդի Այ. և զի հաւատայցէք, և զկեանսն յաւիտենականս ընդունիցիք յանուն նր: 31:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօ. Թագաւոր:

Բ. ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Ա:

ԵՐԳԵՑԷՔ երգ նոր Այ փրկչին մերոյ. 153:

Աւետարան Յարութեան Ա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն Ա:

Որ եկիր ի փրկութիւն վասն ազգի մարդկան. ընդ քեզ անդադար բարեբանեմք Արծ հարցն մերոց: Յանձն առեր ըղչարչարանս և խաչի համբերեցեր. ընդ քեզ անդադար բարեբանեմք Արծ հարցն մերոց: Կենդանացար վիմով յարուցիչ մեռելոց. ընդ քեզ անդադար բարեբանեմք Արծ հարցն մերոց:

Գ. ԶՏէր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։ Փառք Հօր։ Որ անմահըն միածնիւ վասըն փրկութեան մերոյ ըզմահ ճաշակեաց. և խափանեաց ըզմահուն թագաւորութիւն. բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։ Այժմ և միշտ։ Որ յաւէժ կենդանութեան անհատանելի ըզյարութիւն ամայրին միածնոյն պարգևեաց մարդկան. Եւ մեզ տուեալ բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։

Մեծացուսցէ Ա.Կ.

Որպէս լեր Ածածին. տաճար անխախտելի. ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Փառք Հօր և։ Յընծայար անարատաբար. Եւ զԱստուած վայելչապէս ծընար. որպէս լեր Ածածին. տաճար անխախտելի. ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Երգէ մարգարէն սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութ. Եւ դուռն երկնային. որպէս լեր Ածածին. տաճար անխախտելի. ըզքեզ մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Ա.Կ.

Սուրբ Աստուած որ վասըն մեր ըզմահ ճաշակեցեր. և յերրորդ աւուր յարեար. ողորմեա։ Փառք Հօր։ Սուրբ Աստուած որ ըզդըժոխս աւերեցեր. և զգերեալսըն փրկեցեր ի նմանէ. ողորմեա։ Այժմ և միշտ։ Սուրբ Աստուած որ ի յերկինս համբարձար. ընդ աջմէ Հօր նըստար ի բարձունս. ողորմեա։

Տէր յերկնից Ա.Կ.

Առաքեցար ի Հօրէ Բանդ Աստուած ի փրկութիւն ազգի մարդկան. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուած։ Փառք Հօր։ Ի գերեզմանի իջեր թագաւոր անմահ.

Եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուածածին: Այժմ և միշտ: Ի յերրորդ աւուր յարեար ա՟ծապէս Եւ ի յերկինըս համբարձար. փա՟ռք յարութեան քո Տէր. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուածածին:

[illegible] ԱՁ: [illegible]
[illegible] ՁԴ:

ԿՅ. Ցոյց մեզ Տէր: փխ. Հաճեցար Տր. 191

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Դ. 31:

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ էջ ՚ի Կափառնաում ՚ի քաղաքն Գալիլեացւոց, և ուսուցանէր զնոսա ՚ի շաբաթու: Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւն նր, զի իշխանութեամբ էր բանն նորա: Եւ էր ՚ի ժողովրդեանն այր մի, որ ունէր այս դևի պղծոյ, և աղաղակեաց ՚ի ձայն մեծ, և ասէ. Թուլացո՛ զի կայ մեր և քո ՅՍ Նազովրեցի. եկիր կորուսանել զմեզ. գիտեմք զքեզ՝ ով ես սուրբ ԱՅ: Սաստեաց ՚ի նա ՅՍ և ասէ, պապանձեաց և ել ՚ի դմանէ: Զգետնեաց զնա դևն ՚ի մէջ անդ՝ և ել ՚ի նմանէ, և ինչ ոչ վնասեաց նմա: Եւ եղեն զարմանալիք ՚ի վե՛ր ամենեցուն, խօսէին ընդ միմեանս և ասէին. զի՞նչ է բանս այս, զի իշխանութեամբ և զօրութեամբ սաստէ այսոց պղծոց՝ և ելանեն: Եւ երթայր հռչակ զնմանէ յամ տեղիս շուրջ զգաւառաւն: Եւ յարուցեալ ՚ի ժողովրդենէ անտի, եմուտ ՚ի տուն Սիմովնի: Զոքանչ Սիմովնի տագնապէր ջերմամբ մեծաւ, և աղաչեցին զնա վն նր: Եկաց առ նմա՝ սաստեաց ջերմանն, և եթող զնա. և վաղվաղակի յարեաւ՝ և պաշտէր զնոսա: Եւ ընդ արևուն մտանել՝ ամենեքեան որոց էին հիւանդք ՚ի պէսպէս ցաւս՝ բերէին զնոսա առ նա: Եւ նա իւրաքանչիւր ումեք ՚ի նոցանէ դնէր ձեռս՝ և բժշկէր զնոսա: Ելանէին և դևք ՚ի բազմաց, աղաղակէին և ասէին. եթէ դու ես Որդի ԱՅ. և նա սաստէր՝ և

ոչ տայր նոցա թոյլ խօսել, զի գիտէին զնա թէ Քն է։ 42։

Քքղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Քաւմ ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԺԹ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարանն ըստ Մատթէոսի։ Դ. 12։

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ իբրեւ լուաւ (Յս՛) եթէ Յովհաննէս մատնեցաւ, մեկնեցաւ գնաց 'ի Գալիլեա. եւ թողեալ զՆազարեթ, եկն բնակեցաւ 'ի Կափառնաում 'ի ծովեզերին, 'ի սահմանս Զաբուղոնի եւ Նեփթաղիմայ. զի լցցի բանն՛ որ ասացաւ 'ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի։ Երկիր Զաբուղոնի եւ երկիր Նեփթաղիմայ՛ ճանապարհ ծովու՛ յայն կոյս Յորդանանու, Գալիլեա հեթանոսաց։ Ժողովուրդ որ նստէր 'ի խաւարի՛ ետես լոյս մեծ. եւ որոց նստէին յաշխարհին եւ 'ի ստուերս մահու՛ լոյս ծագեաց նոցա։ Յայնմ հետէ սկսաւ քարոզել Յս՛ եւ ասել. ապաշխարեցէք՛ զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից։ Մինչդեռ զգնայր Յս ընդ եզր ծովուն Գալիլեացւոց, ետես երկուս եղբարս զՍիմոն զկոչեցեալն Պետրոս, եւ զԱնդրէաս եղբայր նորա՛ արկեալ ուռկան 'ի ծով. քանզի ձկնորսք էին։ Եւ ասէ ցնս. եկայք զկնի իմ, եւ արարից զձեզ որսորդս մարդկան։ Եւ նոցա թողեալ վաղվաղակի զգործիսն՛ գնացին զհետ նր։ Եւ մատուցեալ անտի յառաջ՛ ետես այլ երկուս եղբարս, զՅակոբոս Զեբեդեայ եւ զՅովհաննէս զեղբայր նորա 'ի նաւի՛ Զեբեդեաւ հանդերձ հայրն իւրեանց, մինչ կազմէին զուռկանս իւրեանց. եւ կոչեաց զնս։ Նոցա թողեալ վաղվաղակի զնաւն եւ զհայրն իւրեանց, գնացին զհետ նր։ Եւ շրջէր Յս ընդ ամ կողմն Գալիլեացւոյ. ուսուցանէր 'ի ժողո-

վուրդս նց՝ և քարոզէր զաւետարանն արքայութեն, և բժշկէր զամ հիւանդութիւն՝ և զամ ախտս 'ի ժողովրդեանն: Եւ ել լուր նորա ընդ ամ երկիրն Ասորւոց, և մատուցին առ նա զամ հիւանդս՝ որ նեղեալ էին 'ի պէսպէս ցաւս և 'ի տանջանս, և զդիւահարս և զլուսնոտս և զանդամալոյծս, և բժշկեաց զնս: Եւ երթային զհետ նր ժողովուրդք բազումք 'ի Գալիլեէ և 'ի Դեկապօլեայ և յԵրուսաղեմէ և 'ի Հրէաստանէ, և յայն կոյս Յորդանանու, և բժշկեաց զնս: 25:

Մեղեդի Յարութեան Ա.Զ: Բարձր. Նստացուք:

Համբարձի Ա.Զ:

Փառք յարութեն քո Տէր: Փառք Հօր: Պատրանօք նախաստեղծին մերկացաք ի լուսոյն. եւ յարութեամբ միածնիդ ըզգեցաք զանմահութի. փառք յարութեն քո Տր: Այժմ և միշտ: Խաբանօք փայտին ճաշակեցաք զմահ. եւ ի փայտէն կենաց նորոգեցաք ամենեքեան. փառք յարութեն քո Տր:

Ալէլուիա Սաղմոս ՃԾ: Օրհնեցէք զՏ. 197:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Ա. 14:

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ յետ մատնելոյն Յովհաննու, եկն (ՅՍ) 'ի Գալիլեա. քարոզէր զաւետարանն ԱՅ՝ և ասէր. թէ կատարեալ է ժամանակ, և հասեալ է արքայութին ԱՅ. ապաշխարեցէք՝ և հաւատացէք յաւետարանն: Իբրև անցանէր առ ծովեզերբն Գալիլեացւոց, ետես զՍիմոն և զԱնդրէաս զեղբայր Սիմոնի, զի արկեալ էր նոցա ուռկանս 'ի ծով. քանզի ձկնորսք էին. և ասէ ցնոսա ՅՍ. եկայք զկնի իմ, և արարից զձեզ լինել որսորդս մարդկան: Եւ վաղվաղակի թողեալ զուռկանսն, գնացին զհետ նորա: Եւ մատուցեալ անտի սակաւիկ մի յառաջ, ետես

զՅակովբոս Զեբեդեայ՝ և զՅովհաննէս զեղբայր նորա․ և զնա ՚ի նաւին մինչ կազմէին ուռկանս, և կոչեաց զնա ։ Նոյն վաղվաղակի թողեալ զհայրն իւրեանց զԶեբեդէոս ՚ի նաւին վարձկանօքն հանդերձ, գնացին զհետ նորա ։ 20 ։

Գէ̃ղ․ Խնդրեսցուք ։ Կեցո ։ Աղօ․ Թագաւոր ։

Բ. ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութե̃ ԱԿ ։

ԵՐԳԵՑԷՔ Տեառն երգ նոր․ և օրհնեցէք․ 157 ։

Առաւօտու Ցայտութե̃ ԱԿ ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԱԿ ։

Որ վասըն մերոյ փըրկութեան իջեր ի յերկնից․ միածին Որդի Քրիստոս փրկիչ մեր․ փրկեա զմեզ Տէր Աստուած հարցըն մերոց ։ Ի խաչին բեւեռեցար Անդ ըմբըռնելի մարմնով․ և լուծեր ըզկապանըս մեղաց Քրիստոս փրկիչ մեր․ փըրկեա զմեզ Տէր Աստուած հարցըն մերոց ։ Որ եւ-րեքօրեայ թաղմամբ քո մեռուցեր ըզմահ․ եւ յարութեամբըդ քո կենագործեցեր զաշխարհս․ անանց գովեալ Քրիստոս փրկիչ մեր․ փրկեա զմեզ Տէր Աստուած հարցըն մերոց ։

Գ․ Ըզ Տր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզ-նա յաւիտեանս ։ Փառք Հօր և ։ Որ ըսպան ըզ-մահ թաղմամբն իւրով․ եւ յարութեամբն իւրով մեզ կեանըս պարգեւեաց․ միայն հաւատացեալք․

օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Որ նստիս ընդ աջմէ Հօր ծննդի խորոյ. և մարդասիրապէս խնամես զարարածս. քահանայք հոգեւորք երգով. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Ա.Կ:

Անճառ տաճար բնակարան անբաւ Բանին Այ. Մարիամ սուրբ կոյս. զքեզ և զծնունդն ի քէն մեծացուցանեմք: Փառք Հօր: Յարգանդի կրեցեր որ յառաջ քան զյաւիտեանս ի Հօրէ ծնաւն. և ծնար մարմնով. զքեզ և զծնունդն ի քէն մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Արդ խնդրեմք ի քէն անդադար բարեխօսել վասն անձանց մերոց. առ Որդին քո միածին. փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

Ողորմեա Ա.Կ:

Դու ես Քրիստոս. կեանք և յարութիւն ազգի մարդկան. ողորմեա: Փառք Հօր: Դու յարուցեր նորոգեցեր զանկեալս. ողորմեա: Այժմ և միշտ: Յոյս յարութեան մերոյ. աղբիւր կենաց և փրկութեան. ողորմեա:

Տէր յերկնից Ա.Կ:

Յարուցեալ Տէրն ի գերեզմանէն. միածինն որպէս փեսայն. եւ լոյս փառաց ծագեաց յաշխարհս. եւ երկինք և երկիրս ցնծային: Փառք Հօր: Մեծ է յարութիւն ածորդւոյն. քանզի դրունք երկնից բացեալ եղեն. և հոտ անուշ բուրեաց յաշխարհս. եւ լցոյց զարարածս ամենայն: Այժմ և

միշտ։ Զօրք երկնից իջեալ էին եւ բանակեալ շուրջ զգերեզմանաւն. եւ հոգեղէն բարբառովն երգէին. Տէր օրհնեալ է քո յարութիւնդ։

Առաւօտու երգ Յարութեան ԱԿ։ Բէջղ. Առաւօտուք։

Առաւօտու Սաղմոս ՁԴ։

ԿԶ. Յետ մեղ Տէր։ Փխ. Հանեցար Տր. 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Դ. 43։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ իբրեւ տիւ եղեւ՝ ել գնաց յանապատ տեղի. եւ ժողովուրդքն խնդրէին զնա. եկին մինչեւ առ նա՝ եւ արգելուին զնա, զի մի գնասցէ 'ի նոցանէ։ Եւ նա ասէ ցնոսա. եւ այլոց քաղաքաց պարտ է ինձ աւետարանել զարքայութիւն Այ, զի յայն իսկ առաքեցայ։ Եւ քարոզէր 'ի ժողովուրդսն Գալիլեացւոց։ Եւ եղեւ 'ի խռնել զնովաւ ժողովրդեանն եւ լսել զբանն Այ, եւ ինքն կայր առ ծովակին Գեննեսարեթայ։ Եւ ետես երկուս նաւս՝ զի կային առ ծովակին, եւ ձկնորսքն ելեալ 'ի նոցանէ՝ լուանային զգործիսն։ Ել նա 'ի մի նաւուցն՝ որ էր Սիմոնի, եւ աղաչեաց զնա սակաւիկ մի տանել 'ի ներքս 'ի ցամաքէն. նստաւ՝ եւ ուսուցանէր 'ի նաւէ անտի զժողովուրդսն։ Եւ իբրեւ լռեաց 'ի խօսիցն, ասէ ցՍիմովն. խաղացո՛ 'ի խորն, եւ արկէք զգործիս ձեր յորս։ Պատասխանի ետ Սիմովն եւ ասէ ցնա. վարդապետ՝ զամենայն գիշերս աշխատ եղեաք՝ եւ ոչ ինչ կալաք, բայց վն քո բանիդ արկցուք զգործիսս։ Զայս իբրեւ արարին՝ փակեցին 'ի ներքս բազմութիւն ձկանց յոյժ, մինչեւ պատառէին ուռկանք նոցա։ Եւ ակնարկէին ընկերացն 'ի միւս նաւն՝ գալ օգնել նց. եւ եկին եւ լցին երկոքին նաւքն՝ մինչեւ մերձ ընկղմել նց։ Իբրեւ ետես Սիմովն Պետրոս՝ անկաւ առ ծունկսն Յսի եւ ասէ. 'ի բաց գնա յինէն Տր, զի այր մեղաւոր եմ ես։ Վասնզի ահ պա-

տեսաց զնա և զամենեսեան որ ընդ նմայն էին՝ վաս-
որսոյ ձկանցն զորս ըմբռնեցին. Նոյնպէս և զՅա-
կովբոս և զՅովհաննէս՝ զորդիսն Զեբեդեայ, որ էին
որսակիցք Սիմոնի։ Եւ ասէ ցՍիմոն Յս. մի եր-
կնչիր՝ յայսմհետէ զմարդիկ որսայցես ՚ի կեանս։
Եւ հանեալ զնաւսն ՚ի ցամաք, թողին զամ, և գնա-
ցին զհետ նորա։ Ե. 11։

ՔՐԶ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Պ.ում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Աւուր ռ՚Խթ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսէ։ Ե. 1։

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ՚ի լեառն. և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա. և բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, և ասէր։ Երանի աղքատաց հոգւով, զի նցա է արքայութի երկնից։ Երանի սգաւորաց, զի նոքա մխիթարեսցին։ Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։ Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեն, զի նոքա յագեսցին։ Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութի գտցեն։ Երանի այնոցիկ՝ որ սրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱծ տեսցեն։ Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Այ կոչեսցին։ Երանի որ հալածեալ իցեն վն արդարութեն, զի նցա է արքայութի երկնից։ Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատեսցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամ բան չար զձէնջ սուտ վն իմ։ Ցնծացէք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին։ Դուք էք աղ երկրի. ապա թէ աղն անհամի՝ իւ յաղիցի. ոչ իմիք աղիցէ այնուհետև,

բայց եթէ ընկենուլ արտաքս՝ և կոխան լինել 'ի մարդկանէ։ Դուք էք լոյս աշխարհի․ ոչ կարէ քաղաք թաքչել՝ որ 'ի վերայ լերին կայցէ։ Եւ ոչ լուցանեն ճրագ՝ և դնեն ընդ գրուանաւ, այլ 'ի վ՛ր աշտանակի․ և լոյս տայ ամենեցուն՝ որ 'ի տանն իցեն։ Այնպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարդկան, ո՛պ զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս, և փառաւորեսցեն զՀ՛այր ձեր որ յերկինս է։ 16։

ՄԵՂԵԴԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ Ա.Կ։ ԳՈՐԾ․ Ասացուք։

ՀԱՄԲԱՐՁԻ Ա.Կ։

Յարուցեալ Տէրն ի գերեզմանէն․ միածինն որպէս փայլակն. Եւ լոյս փառաց ծագեաց յաշխարհս․ Եւ երկինք և երկիրս ցնծային։ փառք Հօր։ Մեծ է յարութիւն ա՛ծորդւոյն. քանզի դրունք երկնից բացեալ եղեն. և հոտ անոյշ բուրեաց յաշխարհս. Եւ լցոյց զարարածս ամենայն։ Այժմ և միշտ։ Զօրք երկնից իջեալ էին եւ բանակեալ շուրջ զգերեզմանաւն եւ հոգեղէն բարբառով երգէին․ Տէր օրհնեալ է քո յարութիւնդ։

ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾ ՍԱՂՄՈՍ ՃԾ։ Օրհնեցէք զԱ՛ծ. 197։

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ։ Ա. 21։

Տէրամբ մերով Յ՛սի Ք՛սի։

Եւ մտանեն 'ի Կափառնաում, և իսկ և իսկ 'ի շաբաթուն մտեալ 'ի ժողովուրդն, ուսուցանէր զն՛ս։ Եւ զարմանային ընդ վարդապետութ՛ի ն՛ր, զի ուսուցանէր զնոսա իբրև իշխանութ՛բ՝ և ոչ որպէս դպիրքն։ Եւ էր 'ի ժողովրդեանն ն՛ց այր մի, յորում այս պիղծ դև՛ր 'ի նմա. որ աղաղակեաց՝ և ասէ։ Թո՛յլ տուր, զի՞ կայ մեր և քո՝ Յ՛ն Նազովրեցի, եկիր կորուսանել զմեզ․ գիտեմք զքեզ՝ ո՛վ ես սուրբ Ա՛յ։ Սաստեաց 'ի նա Յ՛ն և ասէ. կարկեա՛ց՝ և ե՛լ 'ի դմանէ։ Եւ զարկոյց զնա այսն պիղծ․ և

աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ, և ել 'ի նմանէ։ Եւ զարմացան ամենեքին, մինչև հծծել ընդ միմեանս և ասել. զի՞նչ է այս նոր վարդապետութիւն, զի իշխանութեամբ և այսոց պղծոց սաստէ՝ և հնազանդին սմա։ Եւ ել լուր նորա ընդ ամ կողմն գալիլեացւոց։ Եւ վաղվաղակի ելեալ 'ի ժողովրդենէն, եկն 'ի տուն Սիմոնի և Անդրեայ՝ Յակոբաւ և Յովհաննու հանդերձ։ Եւ զոքանչ Սիմոնի դնէր ջերմացեալ, և վաղվաղակի ասեն ցնա վն նր։ Եւ մատուցեալ յարոյց զնա՝ կալեալ զձեռանէ նորա. և եթող զնա տենդն՝ և պաշտէր զնոսա։ Եւ իբրև երեկոյ եղև 'ի մտանել արեգականն, բերէին առ նա զամենայն հիւանդս և զդիւահարս. և էր ամ քաղաքն ժողովեալ առ դուրսն։ Եւ բժշկեաց բազում հիւանդս 'ի պէսպէս ախտից, և դևս բազումս եհան. և ոչ տայր խօսել դիւացն, զի գիտէին զնա թէ Քն է։ 34։

Քէղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթ. Թագաւոր։

Ի. ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Ի.Չ։

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ զՏէր, որ օրհնեացն. 160։

Աւետարան Յարութեան Ի.Չ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա.Կ։

Անսկիզբըն Բանդ մարմնացար ի կուսէն յանձն առեր կամաւ զխաչն և զչարչարանս. Աստուած հայրըն մերոյ։ Նշանակից Հօր և Հոգւոյն Բանդ Աստուած ընդերեկման ի ջեր մեռա-

լով անմատչելին. Աստուած հարցն մերոց։ Յարեար ի մեռելոց յաւուր երրորդի լուծանե-լով զիշխանութիւն մահու. Աստուած հարցն մերոց։

Գ. Ազգք օրհնեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։ փառք Հօր։ Հրաշալի զյարութի Աստուածորդւոյն. ժողովուրդք բարեբանելով. բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։ Այժմ և միշտ։ Միաբան գովեցէք զյարուցեալն ի մեռելոց. քահանայք հոգևոր երգով. բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ ԱԿ։

Ով գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ յԱդամայ. հոտ անմահութեան ծնընդոցս Եւայի. յորմէ սփռեցաւ մեզ ընդ տիեզերս. օրհնութեամբ զքեզ մեծացուցանեմք։ փառք Հօր։ Դու լուծիչ երկանց բարձող անիծից. ծագումն արեւու լուսոյն ճշմարտի. որով հերքեալ խաւարն առաջին. օրհնութեամբ զքեզ մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Զքեզ ունիմք բարեխօս կոյս ամենօրհնեալ. մայր անարատ Էմմանուէլի. տաճար Բանին Հօրն երկնաւորի. օրհնութեամբ զքեզ մեծացուցանեմք։

ՈՂՈՐՄԵԱ ԱԿ։

Իջեր յերկնից Որդի Այ. և մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. որ անմեկնելիդ ես ի Հօրէ. ողորմեա։ փառք Հօր։ Եկեր ի չարչարանս կամաւորապէս Տր. և խաչեցար վասն ազգի մարդկան. և ի գերեզման իջեր անմահականն. ողորմեա։ Այժմ և միշտ։ Զմահ լուծեր և զաշխարհս ազատեցեր կա-

բռնակալէս Տ՛ր. և ի մեռելոց յարեար իշխանութի
ողորմեա՛։

Տէր յերկնից ԸԿ։

Աւրանելի հրեշտակքն Տն ցնծութեամբ իջեալ ի գերեզմանին հարկանէիր. փառք յարութեանդ Տն։ Ի հարկանել փողոյն պահապանքն զարհուրեցան եւ եղեն. ի յահէն որպէս մեռեալ փառք Քոյ։ Զայն եղեւ ի հրեշտակէն բարբառ եղեւ ուրախութեան Տէր յարեաւ. փառք յարութեանդ Տեառն։ Այժմ և միշտ։ Դուք փակեալք երեւեալ Յն աշակերտացն եւ ասէիր խաղաղութիւն ընդ ձեզ։

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԲՁ։ Բէչ. Ասացուք

Առաւօտու Սաղմոս ՁԴ։

ԿՅ. Յայց մեզ Տէր։ Փխ. Հաճեցար Տէր. 191

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ե. 12.

Տն մերոյ Յնի Քնի

Եւ եղեւ 'ի հասանելն նորա 'ի մի քաղաքացն, ահա այր մի լի բորոտութեամբ իբրեւ ետես զՅն՝ անկեալ 'ի վերայ երեսաց աղաչեաց զնա՝ և ասէ. Տէր՝ եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել։ Ձգեաց զձեռն իւր՝ հասոյց 'ի նա՝ և ասէ. կամիմ՝ սրբեաց. և վաղվաղակի գնաց 'ի նմանէ բորոտութիւն։ Եւ նա պատուիրեաց նմա մի ումեք ասել, այլ թէ երթ ցոյց զանձն քո քահանային. և մատո պատարագ վն սրբութեն քո՝ որպէս և հրամայեաց Մովսէս, 'ի վկայութի նոցա։ Եւ յորդէր առաւել բանն զնմանէ. և ժողովէին ժողովուրդք բազումք լսել՝ և բժշկել 'ի հիւանդութեանց իւրեանց։ Եւ նա խոյս տայր յանապատ տեղիս, և կայր յաղօթս։ 16։

Բէչ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Քաւ ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ողորմ.

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Ե. 17:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Մի՛ համարիք եթէ եկի լուծանել զօրէնս կամ զմարգարէս. ոչ եկի լուծանել՝ այլ լնուլ: Ամէն ասեմ ձեզ՝ մինչեւ անցցեն երկինք եւ երկիր՝ յովտ մի, որ նշանախեց մի է, ոչ անցցէ յօրինացն եւ ՚ի մարգարէից՝ մինչեւ ամ եղիցի: Որ ոք լուծցէ մի ինչ ՚ի պատուիրանացս յայսցանէ ՚ի փոքունց, եւ ուսուսցէ այնպէս զմարդիկ, փոքր կոչեսցի յարքայութեն երկնից. իսկ որ արասցէ՝ եւ ուսուսցէ, նա մեծ կոչեսցի յարքայութեն երկնից: Բայց ասեմ ձեզ. զի եթէ ոչ առաւելուցու արդարութի ձեր աւելի քան զդպրացն եւ զփարիսեցւոց, ոչ մտանիցէք յարքայութի երկնից: Լուարուք զի ասացաւ առաջնոցն, թէ մի՛ սպանաներ. զի որ սպանանիցէ՝ պարտական լիցի դատաստանի: Այլ ես ասեմ ձեզ. եթէ ամ որ բարկանայ եղբօր իւրում տարապարտուց, պարտաւոր լիցի դատաստանի. եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր յիմար, պարտաւոր լիցի ատենի. եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր մորոս, պարտաւոր լիցի ՚ի գեհենն հրոյն: Արդ եթէ մատուցանիցես զպատարագ քո ՚ի վր սեղանոյ, եւ անդ յիշեսցես՝ եթէ եղբայր քո ունի ինչ խէթ զքէն, թող զպատարագն քո առաջի սեղանոյն. եւ երթ նախ հաշտեաց ընդ եղբօր քում, եւ ապա եկեալ մատուցջիր զպատարագն քո: Լեր իրաւախոհ ընդ ոսոխի քում վաղագոյն, մինչդեռ իցես ընդ նմա ՚ի ճանապարհի. գուցէ մատնիցէ զքեզ ոսոխն դատաւորի, եւ դատաւորն դահճի. եւ արկանիցիս ՚ի բանտ: Ամէն ասեմ քեզ. ոչ ելանիցես անտի, մինչեւ հատուցանիցես զյետին նաքարակիտն: Լուարուք զի ասացաւ, մի՛ շնար: Բայց

ես ասեմ ձեզ. թէ ամ որ հայի 'ի կին մարդ առ 'ի ցանկանալոյ նմա, անդէն շնացաւ ընդ նմա 'ի սրտի իւրում: Եթէ ակն քո աջ գայթակղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա՝ և ընկեա 'ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, և մի ամ մարմինդ քո անկանիցի 'ի գեհենն: Եւ եթէ աջ ձեռն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ, հատ զնա՝ և ընկեա 'ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, և մի ամ մարմինդ քո արկանիցի 'ի գեհենն: Ապաքէն ասացաւ, եթէ որ արձակիցէ զկին իւր՝ տացէ նմա զարձակմանն: Բայց ես ասեմ ձեզ, եթէ ամ որ արձակէ զկին իւր առանց բանի պոռնկութեան՝ նա տայ նմա շնալ. և որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ: Դարձեալ լուարուք զի ասացաւ առաջնոցն. մի երդնուցուս սուտ, բայց հատուցես Տն զերդմունս քո: Այլ ես ասեմ ձեզ՝ ամենեւին մի երդնուլ, մի յերկինս՝ զի աթոռ է Այ, և մի յերկիր՝ զի պատուանդան է ոտից նր, և մի յԵմ զի քաղաք է մեծի արքայի. և մի 'ի գլուխ քո երդնուցուս, զի ոչ կարես մազ մի սպիտակ առնել՝ կամ թուխ: Այլ եղիցի ձեր բան, այոն՝ այո. և ոչն ոչ. զի աւելին քան զայն 'ի չարէն է: Լուարուք զի ասացաւ. ակն ընդ ական, և ատամն ընդ ատաման: Այլ ես ասեմ ձեզ, մի կալ հակառակ չարին. այլ եթէ ոք ածիցէ ապտակ յաջ ծնօտ քո՝ դարձո նմա և զմիւսն: Եւ որ կամիցի ոք դատել և առնուլ զշապիկս քո, թող 'ի նա և զբաճկոն քո: Եւ որ տարապարհակ վարիցէ զքեզ մղոն մի, երթ ընդ նմա և երկուս: Որում խնդրէ 'ի քէն՝ տուր. և որ կամի փոխ առնուլ 'ի քէն՝ մի դարձուցաներ զերեսս: Լուարուք ապաքէն զի ասացաւ. սիրեսցես զընկեր քո, և ատեսցես զթշնամին քո: Այլ ես ասեմ ձեզ. սիրեցէք զթշնամիս ձեր. օրհնեցէք զանիծիչս ձեր. բարի արարէք ատելեաց ձերոց. և աղօթս արարէք 'ի վերայ այնոցիկ՝ որ լլկենն

զձեզ և հալածեն. զի եղիջիք որդիք Հօր ձերոյ որ յերկինսն է. զի զարեգակն իւր ծագէ 'ի վ̃ր չարաց և բարեաց, և ածէ անձրև 'ի վ̃ր արդարոց և մեղաւորաց։ Զի եթէ սիրիցէք զայնոսիկ որ սիրենն զձեզ՝ զի՞նչ վարձք իցեն, ո՞չ ապաքէն և մաքսաւորք զնոյն գործեն։ Եւ եթէ տայցէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց՝ զի՞նչ աւելի առնէք, ո՞չ ապաքէն մաքսաւորք և մեղաւորք զնոյն գործեն։ Արդ՝ եղերուք դուք կատարեալք. որպէս և Հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է։ 48։

ՄԵՂԵԴԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԻԶ։ ԳԱՐՆԱՆ. Աստուածք։

ՀԱՄԲԱՐՁԻ ԻԶ։

Ե՛կին ի գերե՛զմանն առաւօտեա՛ն նը կանայքն. յօծանե՛լ խը՛նկել զա՛նմահակա՛ն մա՛րմի՛նն։ փառք Հօր։ Պըշտա՛ւմն հրեշտակի՛ն քաջալե՛րէր ըզնոսա՛ ասե՛լով. ցը՛նծացէ՛ք յա՛րեաւ որպէ՛ս յառա՛ջն ա՛սաց։ Այժմ և միշտ։ Լըւեա՛լ ի հրեշտակէ՛ն զաւե՛տիս յարութե՛ն. պատմէ՛ին աշակե՛րտացն եթէ՛ յարեա՛ւ Քրիստո՛ս։

ԱՌԱՋԻԿԱՆ ՍԱՂՄՈՍ ՃԾ. Օրհնեցէք զԱ̃ծ. 197։

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ։ Ա. 35։

Տէրն մեր Յ̃ս Ք̃ս

Եւ ընդ այգն ընդ առաւօտն յարուցեալ ել և գնաց յանապատ տեղի, և անդ կայր յաղօթս։ Եւ գնաց զհետ նորա Սիմովն՝ և որ ընդ նմայն էին։ Եւ իբրև գտին զնա՝ ասեն ցնա, թէ ամենեքին խնդրեն զքեզ։ Եւ ասէ ցն̃ս. եկայք երթիցուք և յայլ մօտաւոր գիւղաքաղաքսն, զի և անդ քարոզեցից. զի յայս իսկ եկեալ եմ։ Եւ քարոզէր 'ի ժողովուրդս ն̃ց ընդ ա̃մ Գալիլեացիս, և դևս հանէր։ Գայ առ նա բորոտ մի, աղաչէր 'ի ծունր իջանէր՝ և ասէր. Տէր՝ եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել։ Իսկ Յ̃ս գթացեալ ձգեաց զձեռն, մեր-

ձեցաւ 'ի նա՝ և ասէ ցնա. կամիմ սրբեա՛ց ։ Եւ իբրև ասաց նա ցնա, վաղվաղակի գնաց 'ի նմանէ բորոտութիւն՝ և սրբեցաւ ։ Եւ սաստեալ նմա՝ եհան զնա արտաքս վաղվաղակի, և ասէ ։ Զգոյշ լեր մի ումեք ինչ ասիցես. այլ երթ ցոյց զքեզ քահանային. և մատո վա սրբութեան քո պատարագ զոր հրամայեաց Մովսէս, 'ի վկայութիւն նոցա ։ Եւ նա ելեալ սկսաւ քարոզել յոյժ՝ և հռչակ հարկանել զբանն, մինչ ոչ ևս կարօղ լինել նմա յայտնապէս 'ի քաղաք մտանել, այլ արտաքոյ յանապատ տեղիս էր. և գային առ նա յամենայն կողմանց ։ 45 ։

Քարոզ. Խնդրեսցուք ։ Կեցո ։ Աղօ. Թագաւոր ։

Բ. ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Բ.Կ.

ԶՓԱՐԱՒՈՆ հանդերձ կառօքն ընկղմեցաւ. 164

Ալէլուիա Յարութեան Բ.Կ.

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա.Կ.

Որ յաթոռ փառաց նստեալ ընդ Հօր. օրհնաբանեալ ի դասուց քերովբէից. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց ։ Որ եկիր ի փրկել ըզնախահայրն Ադամ. ի ճաշակմանէ մահաբեր պըտղոյն. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց ։ Որ փոխանակ ծառոյն գիտութեան եդուր ըզխաչ քո Տէր. եւ արբուցեր ըմպել ի կողահոս աղբերէդ. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց ։

Գ. Ըզ Տէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա

յաւիտեան։ Որ ելոյծ ըզվտանգաւոր երկունս նախամօրն. ծընանելով ի սրբոյ կուսէն. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ փառք Հօր։ Որ երարձ ըզփշաբեր անիծադրութին բուսաբերին. բևեռելով ի վերայ խաչին. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Որ ճաշակեացն ըզլեղի դառնութեն վն ազգի մարդկան. եւ պարգեւեաց ըզմարմին և զարիւն իւր զանմահական. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Ա․Կ։

Զանճառելի ըզքո աստուածութեանն. տընօրինաբար կրեցեր ի քում յորովայնի Մարիամ մայր եւ կոյս. օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։ փառք Հօր։ Ի մանաւոր լուսոյն զարհուրեցան զաւրք առաքելոցն. այլ ի քեզ բովանդակ կրեցեր ըզհուր աստուածութեանն Մարիամ մայր եւ կոյս. օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Առաքելոցն հովանացեալ ամպ լուսեղէն. գերագոյն քեզ Հոգւոյն սրբոյ եւ զօրութի Բարձրելոյն հովանաւորեալ սուրբ Աստուածածին. օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Ա․Կ։

Որ խոնարհեցար յերկնից ի հայրական ծոցոյ. միածին Որդի Աստուծոյ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն. վասն մերոյ փրկութեան. ողորմեա։ փառք Հօր։ Ընդ մեզ Աստուած շրջեցար ընդ մեղաւորացս. եւ կոխեցեր ըզգլուխ վիշապին և չարին

խայթոցէք մահաբերին. և փրկեցեր ըզանձինս ողորմեա: Այժմ և միշտ: Նուաճեցեր ըզմեզ մեր ի վերայ խաչին. և համբերեալ մահու իջեր ի գերեզման. կենդանութիւն շնորհեցեր ննջելոց ի խաւարի. և զօրութեամբ յարեար ողորմեա:

Տէր յերկնից Ա.Կ:

Քաջալի ըզյարութեան աստուածորդւոյն. այսօր տեսեալ առաքելոցն. և բազմութիւնք հրեշտակացն. երգէին երգ նոր անլռելի ձայնիւ: փառք Քեզ: Զայն ահեղ դարբնէլեան փողոյն. այսօր գոչէր աւետարանէր. աւետիք են աշխարհի. երգէին երգ նոր անլռելի ձայնիւ: Այժմ և միշտ: Այս մեծ և ահաւոր. այսօր ծագեաց մեզ եկեղեցւոյ. յարուցեալ ի մեռելոց Քրիստոս. երգեցէք երգ նոր անլռելի ձայնիւ:

Առաւօտու երգ Յարութեան ԲԿ: Քող. Աստուած:

Առաւօտու Սաղմոս ԶԴ:

48. Յիշեա զմեզ Տէր: փխ. Խաչեցար Տէր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Ե. 17:

Տէր մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ եղև ՚ի միում աւուրց՝ և ինքն ուսուցանէր, և փարիսեցիքն և օրինացն վարդապետք նստէին, որ ժողովեալ էին յամ քաղաքաց Գալիլեացւոց՝ և Հրէաստանի և Երուսաղէմի. և զօրութիւն Տն էր ՚ի բժշկել զնոսա: Եւ ահա արք բերէին մահճօք զայր մի որ էր անդամալոյծ, և խնդրէին զնա մուծանել ՚ի ներքս՝ և դնել առաջի նր: Եւ իբրև ոչ գտանէին թէ ընդ որ մուծանիցեն զնա ՚ի ներքս վն ամբոխին, ելին ՚ի տանիս և ՚ի ցուոցն կախեցին զնա, և իջուցին մահճօքն հանդերձ ՚ի մէջ առաջի ՅՍի: Եւ տեսեալ զհաւատսն նոցա՝ ասէ ցնա. այր դու՝

թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։ Սկսան խորհել դպիրքն եւ փարիսեցիք, եւ ասեն. ո՞ է սա որ խօսի զհայհոյութիւնս, ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս՝ բայց միայն Ած։ Իբրեւ գիտաց Յս զխորհուրդս նոցա, պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. զի՞ խորհիք 'ի սիրտս ձեր։ Զի՞նչ դիւրագոյն է. ասել՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ արի եւ գնա։ Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ զմեղս. ասէ ցանդամալոյծն, քեզ ասեմ՝ արի առ զմահիճս քո՝ եւ երթ 'ի տուն քո։ Եւ առժամայն յարուցեալ առաջի ամենեցուն՝ առ զիւրեւ յորոյ վերայ անկեալն դնէր, գնաց 'ի տուն իւր, եւ փառաւոր առնէր զԱծ։ Զարմանք կալան զամենեսեան, եւ փառաւոր առնէին զԱծ. լի եղեն ահիւ, եւ ասեն, եթէ տեսաք այսօր նոր նշան։ 26։

Բֆղ. Խնդրեսցուք։ Կեցօ։ Աղօ. Վռոմ ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Հ՟Գ՟Թ։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Զ. 1։

Տէր մեր Յս Քս ասէ.

Զգոյշ լերուք ողորմութեան ձերում՝ մի առնել առաջի մարդկան, որպ թէ 'ի ցոյց ինչ նոցա. գուցէ եւ վարձս ոչ ընդունիցիք 'ի Հօրէն ձերմէ՝ որ յերկինսն է։ Այլ յորժամ առնիցես ողորմութիւն, մի հարկանէր փող առաջի քո, որպ կեղծաւորքն առնեն 'ի ժողովուրդս եւ 'ի հրապարակս, որպ զի փառաւորեսցին 'ի մարդկանէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նց։ Այլ դու յորժամ ողորմութիւն առնիցես, մի գիտասցէ ձախ քո զինչ գործէ աջ քո. որպ զի եղիցի ողորմութիւն քո 'ի ծածուկ. եւ Հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծածուկ՝ հատուսցէ քեզ յայտնապէս։ Եւ յորժամ յաղօթս կայցես, մի լինիցիս

ոպ կեղծաւորքն․ զի սիրեն 'ի ժողովուրդս և յանկիւնս հրապարակաց կալ յաղօթս, ոպ զի երևեցին մարդկան․ ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նց։ Այլ դու յորժամ կայցես յաղօթս, մուտ 'ի սենեակ քո՝ և փակեա զդուրս քո, և կաց յաղօթս առ Հայր քո 'ի ծածուկ․ և Հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծածուկ, հատուսցէ քեզ յայտնապէս։ Եւ յորժամ կայցէք յաղօթս, մի շատախօսք լինիք իբրև զհեթանոսսն․ զի համարին թէ 'ի բազում խօսից իւրեանց լսելի լինիցին։ Արդ՝ մի նմանիցէք նց․ զի գիտէ Հայրն ձեր զինչ պիտոյ է ձեզ, մինչ չև ձեր խնդրեալ ինչ իցէ 'ի նմանէ։ Եւ արդ՝ այսպէս կացէք դուք յաղօթս․ Հայր մեր որ յերկինս, սր եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքայութի քո․ եղիցին կամք քո ոպ յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի տանիր զմեզ 'ի փորձութի, այլ փրկեա զմեզ 'ի չարէն․ զի քո է արքայութի և զօրութի և փառք յաւիտեանս ամէն։ Զի եթէ թողուցուք մարդկան զյանցանս նց, թողցէ և ձեզ Հայրն ձեր երկնաւոր։ Ապա թէ ոչ թողուցուք մարդկան զյանցանս նոցա, և ոչ Հայրն ձեր թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր։ Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի լինիք իբրև զկեղծաւորն տրտմեալք․ որ ապականեն զերեսս իւրեանց, որպէս զի երևեսցին մարդկան թէ պահիցեն․ ամէն ասեմ ձեզ, այն իսկ են վարձք նց։ Այլ դու յորժամ պահիցես, օծ զգլուխ քո՝ և լուա զերեսս քո, զի մի երևեսցիս մարդկան իբրև զպահօղ․ այլ Հօրն քում 'ի ծածուկ․ և Հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծածուկ, հատուսցէ քեզ։ Մի գանձէք ձեզ գանձս յերկրի․ ուր ցեց և ուտիճ ապականեն, և ուր գողք ական հատանեն և գողանան։ Այլ գանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս, ուր ոչ ցեց և ոչ ուտիճ ապականեն, ոչ գողք ական հատանեն և գողանան։

Զի ուր գանձք ձեր են՝ անդ և սիրտք ձեր եղիցին: 21:

ՄԵՂԵԴԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԻԱ: Գ̃ձ̃ն. Ասացուք:
ՀԱՄԲԱՐՁԻ ԻԱ:

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց: Ընդ առաջնոյն առաւօտուն կանխեալ կանանցն ի գերեզմանն ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց: փառք Հօր: Այ-առ նոսա ասէր հրեշտակն զի՞ խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս. Քս յարեաւ ի մեռելոց: Այժմ և միշտ: փութացարուք ով սբ կանայք և պատմեցէք աշակերտացն ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց:

Արշալուսի Մաղթանք ՃՕ: Օրհնեցէք զՏր. 197:
Աւետարան ըստ Մարկոսի: Բ. 1:
Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ մտեալ դարձեալ ՚ի Կափառնաում յետ աւուրց. լուր եղև եթէ ՚ի տան է. և ժողովեցան բազումք՝ մինչև տեղի ևս ոչ լինել՝ և ոչ առ դրանն. և խօսէր նոցա զբանն: Եւ գային առ նա՝ բերէին անդամալոյծ մի բարձեալ ՚ի չորից: Եւ իբրև ոչ կարէին մերձենալ առ նա յամբոխէ անտի, քակեցին զյարկն՝ ուր էր Յս, և բացեալ զառաստաղն՝ իջուցին զմահիճսն յորում կայր անդամալոյծն: Եւ տեսեալ Յսի զհաւատս նոցա, ասէ ցանդամալոյծն. որդեակ՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո: Եւ էին ոմանք ՚ի դպրաց անտի՝ որ անդ նստէին. և խորհէին ՚ի սիրտս իւրեանց. զի՞նչ է այս՝ որ խօսի սա զհայհոյութիւս. ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս, եթէ ոչ՝ մի Ած: Եւ գիտաց Յս յոգի իւր՝ թէ այնպէս խորհին ՚ի սիրտս իւրեանց, և ասէ. զի՞ խորհիք զայդ ՚ի սիրտս ձեր: Զի՞նչ դիւրին է, ասել ցանդամալոյծն՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ արի առ զմահիճս քո և երթ ՚ի տուն քո:

Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ 'ի վ[ե]ր երկրի թողուլ զմեղս, ասէ ցանդամալոյծն: Քեզ ասեմ, արի առ զմահիճս քո՝ և երթ 'ի տուն քո: Եւ յարեաւ վաղվաղակի առեալ զմահիճն, ել առաջի ամենեցուն. մինչև զարմանալ ամենեցուն՝ և փառաւոր առնել զԱծ՝ և ասել, թէ այսպիսի ինչ երբէք ոչ տեսաք: 12:

Քրզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօ. Թագաւոր:

Բ. ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութեան գ.Զ:

ՕԳՆԱԿԱՆ ընդունելի եղև իմ Տէր. 168:

Ալէլուիա Յարութեան գ.Զ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Քրզ. ԱԿ:

Անեղանելիդ Ած իջեր յերկնից ի յեղանկանս. Եւ անճառելի ծածկմամբ տնօրինեցար յարգանդի կուսին անեղական արդարութեան. օրհնեմք ըզքեզ Ած հարցըն մերոց: Անմեկնելիդ ի Հօրէ եկիր կամաւ ի մահ խաչի. Եւ ընդ չարագործսն պատժեալ ի սպանդ վարեցար. այլ ի ծագոյ Հօր ոչ բաժանեցար. օրհնեմք ըզքեզ Ած հարցըն մերոց: Անմահութեանց տուող Քս իջեր ի հող մահու. կատարելով զողորմութիւն հոգեբերդողին Ադամայ ի գբի ներքնում. այլ ակնարկելով քո ի դըժոխըս հաներ ըզկապեալսն քաջութեամբ և որ ննջէին ի տապանս. օրհնեմք ըզքեզ Ած հարցըն մերոց:

Գ․ Ըզգըտի օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզը-
նա յաւիտեան։ Փառք Հօր։ Որ անապական
թաղմամբն նոյն զանէ ծա երկրի․ իջանելով ի
ստորինս աղաւաղի շնորհեաց նշանելոցն ի խաւա-
րի․ օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզընա յաւի-
տեան։ Այժմ և միշտ։ Որ կենդանաբեր յարու-
թեն իւրով ազատեաց զադամեանս ի կեանս ան-
մահ․ եւ ո՛ր մարմնով և արեամբըն Հրաւիրեաց
ըզմեզ յերկնից յարքայութին․ օրհնեցէք եւ
բարձր արարէք ըզընա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Ա․Կ։

Որ ըզկեանքն անմահարար մահկանացու բնու-
թեան ի քեզ կրեցեր ո՛վ կոյս Մարիամ․ որով մե-
ռեալքս որ յԱդամայ կենդանացաք յուսով յա-
րութեն․ առ Նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց
մերոց։ Փառք Հօր։ Որ ըզԲանն անեղական զէակն
էից գոյացութեանց․ անճառաբար ծընար մարմին
եղեալ ի փրկութի եղականաց․ առ Նա միշտ
բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։ Այժմ և միշտ։
Որ ըզպըտուղն ի քէն կենաց ընծայեցեր մեռեալն
Ադամայ․ զորոյ պահօք քառասնօրեայ քաւեաց
զպըտղոյն ճաշակումն եւ յանվախճան ըղնոյն վեր-
ածեաց ի կեանս․ առ Նա միշտ բարեխօսեա վասն
անձանց մերոց։

Ողորմեա Ա․Կ։

Տ՝էր ի տեսութի անհասանելի դ Ադի․ եւ մար-
մին զգեցար ի սրբոյ կուսէն․ կեցուցի՛ եւ յոյս
մեր կեցո ըզմեզ։ Փառք Հօր։ Խաչի Համբերե-
ցեր վն ազգի մարդկան․ եւ մեռելոց չարչարեալ

փրկեցեր՝ ի մահուանէ · կեցուցի՛չ եւ յոյս մեր կեցո՛ ըզմեզ ։ Այժմ և միշտ ։ Եդա՛ր ի գերեզմանի կեա՛նք աշխարհի · և յարուցեալ յերրորդ աւուր զմարդիկ ի կեանս փոխեցեր · կեցուցի՛չ եւ յոյս մեր կեցո՛ ըզմեզ ։

Տէր յերկնից ԱԿ ։

Երգեսցո՛ւք քեզ ընդ հրեշտակս յաղթական օրհներգութիւն ։ Որ մահուամբ քո մեռուցեր ըզմահ · եւ յարութեամբ պարգեւեցեր հողանիւթ բնութեանս · երգեսցո՛ւք քեզ ընդ հրեշտակս յաղթական օրհներգութիւն ։ Որ ցուցար մեզ ճանապարհ նորոգման · եւ մաքրեցեր զաղտեղութի՛ յանցանացըն զոր պատրեաց թշնամին · երգեսցո՛ւք քեզ ընդ հրեշտակս յաղթական օրհներգութիւն ։

Կանխեցին կանայքն իւղաբերք ի գերեզմանն եւ առին զաւետութիւնըն Տեառն ։ Փառք Հօր ։ Բացաւ դուռըն յարուն գերեզմանին կընքելոյ · լոյս ծագեաց տիեզերաց ։ Այժմ և միշտ ։ Յարեաւ Տէրն ի մեռելոց հըզօր զօրութեամբ հաստատեաց զհիմունս եկեղեցւոյ սըրբոյ ։

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԳԶ ։ Կէսք․ Աստուածք ։

Առաւօտու Սաղմոս ԶԴ ։

ԿԳ․ Ցոյց մեզ Տէր ։ Փխ․ Հանեցար Տէր․ 191 ։

Աւետարան ըստ Ղուկասու ։ Ե․ 27 ։

Տէր մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ յետ այնորիկ ել անտի՝ և ետես մաքսաւոր մի որում անուն էր Ղեւի, զի նստէր 'ի մաքսաւորութեան․ և ասէ ցնա, եկ զկնի իմ ։ Եւ թողեալ զամ՝

յարեաւ գնաց զկնի նորա։ Եւ արար ընդունելութի մեծ նմա Ղեւի 'ի տան իւրում. և էր ժողովուրդ բազում մաքսաւորաց և այլոց՝ որ էին բազմեալ ընդ նոսա։ Եւ տրտնջէին փարիսեցիքն և դպիրքն նոցա զնմանէ առ աշակերտսն նորա՝ և ասէին. ընդէր ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս ուտէք և ըմպէք։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնոսա, ոչ ինչ են պիտոյ բժիշկք ողջոց, այլ հիւանդաց։ Ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխարութիւն։ Եւ նոքա ասեն ցնա. ընդէր աշակերտքն Յովհաննու պահեն ստէպ՝ և խնդրուածս առնեն, նոյնպէս և փարիսեցւոցն. և քոյդ ուտեն և ըմպեն։ Եւ նա ասէ ցնոսա. մի թէ կարօղ էք մանկանց առագաստի, մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ. հրամայել տալ պահել։ Եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ բարձցի 'ի նոցանէ փեսայն, ապա պահեսցեն յաւուրսն յայնոսիկ։ Ասաց և առակ մի առ նոսա, թէ ոչ ոք արկանէ 'ի նոր հանդերձէ 'ի վերայ հնացելոյ ձորձոյ. ապա թէ ոչ՝ և զնորն պատառէ, և ընդ հնոյն չմիաբանի կապերտն որ 'ի նորոյն։ Եւ ոչ ոք արկանէ գինի նոր 'ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինին նոր զտիկսն հինս. ինքն հեղու, և տիկքն կորնչին։ Այլ գինի նոր 'ի տիկս նորս արկանելի է, և երկոքին պահին։ Եւ ոչ ոք ըմպէ զհինն՝ և կամիցի զնորն. քանզի ասէ՝ թէ հինն քաղցրագոյն է։ 39։

Ընդ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ամէ. Փառս ամենա.

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ.

Օրհնեցէք զՏր յօրհնութիւն նոր. 193։

Առաւօտուն ընդ Սաղմոսին։ ջ. 22։

Տէ մեր Յս Քս ասէ.

Որպէս մարմնոյ ակն է. եթէ ակն քո առատ է,

ամ մարմինդ լուսաւոր եղիցի։ Ապա թէ ակն քո չար է՝ ամ մարմինդ խաւարին եղիցի. իսկ արդ եթէ լոյսդ որ 'ի քեզ է՝ խաւար է, խաւարն որչափ ևս։ Ոչ ոք կարէ երկուց տերանց ծառայել. կամ զմին ատիցէ, և զմիւսն սիրիցէ. կամ զմին մեծարիցէ, և զմիւսն արհամարհիցէ. ոչ կարէք Այ ծառայել և մամոնայի։ Վն այդորիկ ասեմ ձեզ. մի հոգայք վն ոգւոց ձերոց՝ զինչ ուտիցէք, կամ զինչ ըմպիցէք. և մի վն մարմնոց ձերոց՝ թէ զինչ ագանիցիք. ո՞չ ապաքէն ոգի առաւել է քան զկերակուր՝ և մարմին քան զհանդերձ։ Հայեցարուք 'ի թռչունս երկնից՝ զի ոչ վարեն և ոչ հնձեն և ոչ ժողովեն 'ի շտեմարանս, և Հայրն ձեր երկնաւոր կերակրէ զնս. ո՞չ ապաքէն դուք առաւել էք քան զնս։ Իսկ արդ՝ ո՞ 'ի ձէնջ առ հոգալ իւրում՝ յաւելուլ կարիցէ 'ի հասակ իւր կանգուն մի։ Եւ վն հանդերձի զի՞ հոգայք. հայեցարուք 'ի շուշանն վայրենի՝ ո՛րպէս աճէ. ոչ ջանայ, և ոչ նիւթէ։ Ասեմ ձեզ՝ զի և ոչ Սողոմոն յամ 'ի փառսն իւրում զգեցաւ իբրև զմի 'ի նոցանէ։ Իսկ եթէ զխոտն 'ի վայրի որ այսօր է՝ և վաղիւ 'ի հնոց արկանի, Այ այնպէս զգեցուցանէ. որչափ ևս առաւել զձեզ թերահաւատք։ Մի այսուհետև հոգայցէք՝ և ասիցէք. զինչ կերիցուք՝ կամ զինչ արբցուք՝ կամ զինչ զգեցցուք։ Զի զայդ ամ հեթանոսք խնդրեն. քանզի գիտէ Հայրն ձեր երկնաւոր՝ թէ պիտոյ է ձեզ այդ ամ։ Խնդրեցէք նախ զարքայութիւն ԱՅ և զարդարութիւն նր. և այդ ամ յաւելցի ձեզ։ Մի այսուհետև հոգայցէք վն վաղուի՝ զի վաղին վն իւր հոգասցի. շատ է աւուրն չար իւր։ 34։

Մեղեդի Յարութեան Գ.Զ։ Կարգաւ. Նստցուք։

Համբարձի Գ.Զ։

Այսօր յարութի՛ Քսի՛ տօնեցէք հաւատացեալք.

ի՛ մի՛ Աստուա՛ծ Հա՛յր ամե՛նակա՛լ ։ փառք Հօր ։ Այսօր եւ կանանայ՛քն իւղաբե՛րք աւե՛տիս տալով առաքելոցն . օ՛րհնեն զԱ՛ստուած զՀա՛յր ամե՛նակա՛լ ։ Այժմ եւ միշտ ։ Այսօր եւ հրեշտակք ի՛ յերկինս հոգեւոր հրճուանօք երգով . օ՛րհնեն զԱստուած զՀայր ամենակա՛լ ։

Առաջական Սաղմոս ՈՍ ։ Օրհնեցէք զԱծ . 197 ։

Աւետարան ըստ Մարկոսի ։ Բ. 13 ։

Տէ՛ր մեր Յս Քս

Եւ ել դարձեալ 'ի ծովեզրն, եւ ամ ժողովուրդն գայր առ նա . եւ ուսուցանէր զնս ։ Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես զՂեւի Ալփեայ՝ զի նստէր 'ի մաքսաւորութեն . եւ ասէ ցնա . եկ զկնի իմ ։ Եւ յարուցեալ գնաց զկնի նր ։ Եւ եղեւ 'ի բազմելն նր 'ի տան նր , եւ բազում մաքսաւորք եւ մեղաւորք բազմեալ էին ընդ Յսի եւ ընդ աշակերտսն նորա . քանզի էին բազումք՝ որ երթային զհետ նորա ։ Իսկ դպիրքն եւ փարիսեցիք իբրեւ տեսին՝ թէ ուտէ ընդ մաքսաւորս՝ եւ ընդ մեղաւորս , ասեն ցաշակերտսն նր . զի՞ է՝ զի ընդ մեղաւորս՝ եւ ընդ մաքսաւորս ուտէք եւ ըմպէք ։ Իբրեւ լուաւ Յս՝ ասէ ցնս . ոչ ինչ է պիտոյ բժիշկ ողջոց՝ այլ հիւանդաց , եւ ոչ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս ։ Եւ էին աշակերտքն Յովհաննու՝ եւ փարիսեցիքն 'ի պահս, գան եւ ասեն ցնա . ընդէ՞ր աշակերտքն Յովհաննու՝ եւ փարիսեցւոցն պահեն, եւ քո աշակերտքդ ոչ պահեն ։ Եւ ասէ ցնս Յս . մի թէ մարթ ի՞նչ իցէ որդւոց առագաստի մինչ ընդ նս իցէ փեսայն՝ պահել . ցորքան ընդ իւրեանս ունիցին զփեսայն, ոչ է մարթ պահել ։ Այլ եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ վերասցի 'ի նոցանէ փեսայն, եւ ապա պահեսցեն յաւուրն յայնմիկ ։ Ոչ ոք կարկատ նոր անթափ արկանէ 'ի վր հնացեալ ձորձոյ . ապա թէ ոչ՝ առ-

նու լրութիւն խորով նորին 'ի հնոյ անտի, և չար ևս պատառումն լինի։ Նաև ոչ ոք արկանէ գինի նոր 'ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինին զտիկսըն, գինին հեղու, և տիկքն կորնչին. այլ գինի նոր 'ի տիկս նորս արկանելի է։ 22։

Քրզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Թագաւոր։

Բ. ՇԱԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն գ.կ։

ԵՐԳԵՍՑՈՒՔ Տեառն երգ նոր ձայնիւ. 171։

Ալէլուիա Յարութեան գ.կ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Բ.Զ։

Որ ի յերկնից իջեր անըսկիզբըն Որդի Բանն և լոյս. զքեզ ամենեքեան օրհնեսցուք Որդի հարցըն մերոց։ Որ ի խաչին բևեռեցար և հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն տիեզերաց. զքեզ ամենեքեան օրհնեսցուք Որդի հարցըն մերոց։ Որ ի գերեզմանի եղար և յարեար ի մեռելոց Քս յաւուր երրորդի. զքեզ ամենեքեան օրհնեսցուք Որդի հարցըն մերոց։

Գ. ԶՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Որ ի խաչին բևեռեցար և ի գործոց ձեռաց խորոց ապտակեցար. և կերակուր ընկալար ըզլեղի. ամենայն արարածքս գովելով բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Փառք Հօր։

[illegible] արեգակըն խաւարեալ և ցե-

ո՛ր փարագո՛յր տաճարի՛ն վերուստ ի վա՛յր. վէմբք պատուեալ երկնի շարժեա՛լ. ամենայն արարածք գովելով բա՛րձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Թաղեցաւ ի մէջ երկրի՛ և ի յերրորդ աւուր յարեաւ ածապէս. և ի յերկինս համբարձաւ Աստուած. ամենայն արարածք գովելով բա՛րձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ ԻԶ։

Սուրբ և Ածածին Մարիամ ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի մարդկան. մայր և աղախի՛ն մեծացուցանե՛մք։ փառք Հօր։ Անկէզ մորենի՛ և տաճար ընդհանուր լուսոյն. անարատ և աննախատելի կուսութի՛ւն. մայր և աղախի՛ն մեծացուցանե՛մք։ Այժմ և միշտ։ Խորհուրդ կենաց ես մայր կենդանութե՛ն. և առագաստ հրափայլ ծագմամբ. մայր և աղախի՛ն մեծացուցանեմք։

Ողորմեա ԻԶ։

Իջեր յերկնից Որդի Այ ազատեցեր զարարածս. անկանիմ առաջի՛ քո. ողորմեա ինձ Աստուա՛ծ։ փառք Հօր։ Ի խաչին բեւեռեցար Աստուած. և զմարդն ի կապանաց մահու արձակեցեր. և զիս մի անտես առներ. որ մեղօքս եմ մեռեա՛լ։ Այժմ և միշտ։ Ծագումն Հօր յանմատոյց լուսոյն. որ իջեր ի գերեզման. կենդանացուցեր զարարածս քո. և զիս մի անտես առներ քանզի քեզ միայնոյ մեղայ։

Տէր յերկնից ԻԶ։

Ի գերեզման քո կանխեցին կանայքն զիւղս և զխունկըս բերին. ի պատիւ թաղման քո. զի

զմեղօք ըղձողացեալքս վերածեր 'ի կեանս։ Փառք Հօր։ Փոխանակ հեղղոյն զհաւատոյս անբիծ և զաղաչանս մեր ընդ առաւօտեան կանանցն ընկալ. որք զողջոյն կենաց լուան Ն՝ւայի ունկամբն։ Արժան է միշտ։ Նորուն ամենեքին առաքելոցն յարեաւ յարուցիչն մեր աւետեաց ըղձըլժոխս. և զթըշնամին կապեաց 'ի յանլոյծ կապանս։

Առաւօտու Երգ Յարութեան Գ.Կ։ Փառք. Առաւօտու Սաղմոս ՁԳ։

ԿՑ. Յայց մեզ Տէր։ Փխ. Հաճեցար Տէր. 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Զ. 1։

Տն մերոյ Յնի Քնի

Եւ եղև 'ի շաբաթու յերկրորդում առաջնոյն՝ անցանել նմա ընդ արտորայսն. և աշակերտքն նորա կորզէին հասկ՝ շփէին ընդ ափ, և ուտէին։ Եւ ոմանք 'ի փարիսեցւոցն ասեն ցնոսա. զի՞նչ գործէք զոր չէ օրէն 'ի շաբաթու։ Պատասխանի ետ նոցա Յս և ասէ. չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ զոր արարն Դաւիթ, յորժամ քաղցեաւն ինքն՝ և որ ընդ նմայն էին։ Որպէս եմուտ նա 'ի տունն Այ, և զհացն զառաջաւորութեն եկեր՝ և ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ուտել, բայց միայն քահանայապետիցն։ Եւ ասէ ցնս. տէր է որդի մարդոյ և շաբաթու։ Եւ եղև 'ի միւսում շաբաթուն մտանել նմա 'ի ժողովուրդն՝ և ուսուցանել. և էր անդ այր մի և ձեռն իւր աջ գօսացեալ էր։ Եւ սպասէին նմա դպիրքն և փարիսեցիք՝ թէ 'ի շաբաթուն բժշկիցէ, զի գտանիցեն չարախօսութի զնմանէ։ Եւ նա գիտէր զխորհուրդս նոցա, ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռնն գօսացեալ էր. արի անց 'ի մէջ։ Եւ նա յարուցեալ եկաց։ Ասէ ցնոսա Յս. հարցից ինչ զձեզ. զի՞նչ արժան է 'ի շաբաթու, բարի՞ ինչ առնել՝ եթէ չար գործել, ոգի մի ապրեցուցանե՞լ

թէ կորուսանել ։ Նա հայեցեալ շուրջ զամենե-
քումբք զայրագին՝ ասէ ցնա․ ձգեա՛ զձեռն քո․
և նա ձգեաց, և հաստատեցաւ ձեռն նորա իբրև
զմիւսն ։ Նոքա լցան յիմարութեամբ, և խօսէին ընդ
միմեանս՝ թէ զինչ առնիցեն Յսի ։ 11 ։

Գէջք․ Խնդրեսցուք ։ Կեցո՛ ։ Առջ․ Թագաւոր ։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԿԶ ։

Ած ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ․ երևեցո՛ զե-
րեսս քո ՚ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ ։

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո․ յազգիս ամ
զփրկութիւնս քո ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ած,
խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ ։

Ուրախ եղիցին, և ցնծասցեն ազինք․ զի դու դա-
տիս զժողովուրդս յուղղութի․ և ազգաց երկրի
դու առաջնորդես ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ած․ գո-
հասցին զքեզ ժողովուրդք ամ ։

Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհնեաց զմեզ Ած Ած մեր
Ած մեր օրհնեսցէ զմեզ, և ՚ի նմանէ երկիցեն ամ
ազգք երկրի ։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի ։ Է․ 1 ։

Տէրն մեր Յս Քս ասէ․

Մի դատիք՝ զի մի դատիցիք ։ Զի որով դատաս-
տանաւ դատիք՝ դատելոց էք․ և որով չափով չա-
փէք՝ չափեսցի ձեզ ։ Զի՞ տեսանես զշիւղ յական
եղբօր քո, և ՚ի քում ական զգերանդ ոչ տեսա-
նես ։ Կամ զիա՞րդ ասես ցեղբայր քո, թո՛ղ հանից
զշիւղդ յականէ քումմէ․ և ահաւասիկ ՚ի քում
ական գերան կայ ։ Կեղծաւոր՝ հա՛ն նախ զգերանդ
յականէ քումմէ, և ապա հայեսցես հանել զշիւղն
յականէ եղբօր քո ։ Մի տայք զսրբութիւն շանց․

և մի՛ արկանէք զմարգարիտս ձեր առաջի խոզաց, զի մի՛ առ ոտն կոխեսցեն զնս, և դարձեալ երգիծուցանիցեն զձեզ: Խնդրեցէք՝ և տացի ձեզ, հայցեցէք՝ և գտջիք, բախեցէք՝ և բացցի ձեզ: Զի ամ որ խնդրէ՝ առնու, և որ հայցէ՝ գտանէ, և որ բախէ՝ բացցի նմ: Ո՞ իցէ 'ի ձէնջ մարդ՝ ցոր խնդրիցէ որդի իւր հաց, մի՛ թէ քա՞ր տայցէ նմա. և կամ խնդրիցէ ձուկն, մի՛ թէ օձ տայցէ նմ: Արդ եթէ դուք որ չարքդ էք՝ գիտէք պարգևս բարիս տալ որդւոց ձերոց, ո՞րչափ ևս առաւել Հայրն ձեր որ յերկինս է տացէ բարիս այնոցիկ որ խնդրեն զնա: Զամ որ միանգամ կամիջիք՝ թէ արասցեն ձեզ մարդիկ՝ այնպէս և դուք արարէք նոցա. զի այս իսկ են օրէնքն և մարգարէք: Մտէք ընդ նեղ դուռն. քանզի ընդարձակ է դուռն՝ և համարձակ ճանապարհն՝ որ տանի 'ի կորուստ, և բազումք են որ մտանեն ընդ նա: Քանզի անձուկ է դուռնն՝ և նեղ ճանապարհն՝ որ տանի 'ի կեանս, և սակաւք են որ գտանեն զնա: Զգո՛յշ լերուք 'ի սուտ մարգարէից՝ որ գան առ ձեզ հանդերձիւք ոչխարաց, և 'ի ներքոյ են գայլք յափշտակօղք: Ի պտղոյ նց ծանիջիք զնս. մի՛ թէ քաղիցե՞ն 'ի փշոց խաղող՝ կամ 'ի տատասկէ թուզ: Այնպէս ամ ծառ բարի՝ պտուղ բարի առնէ, և ծառ չար՝ պտուղ չար առնէ: Ոչ կարէ ծառ բարի՝ պտուղ չար առնել, և ոչ ծառ չար՝ պտուղ բարի առնել: Ամենայն ծառ՝ որ ոչ առնէ պտուղ բարի, հատանի և 'ի հուր արկանի: Ապա 'ի պտղոյ նոցա ծանիջիք զնս: Ոչ ամ որ ասէ ցիս՝ Տէր Տէր, մտցէ յարքայութիւն երկնից. այլ որ առնէ զկամս Հօր իմոյ որ յերկինսն է: Բազումք ասիցեն ցիս յաւուրն յայնմիկ. Տէր Տէր՝ ո՞չ յանուն քո մարգարէացաք, և յանուն քո դևս հանաք, և յանուն քո զօրութիւնս բազումս արարաք: Եւ յայնժամ ասացից ցնոսա՝ եթէ ոչ երբէք գիտէի զձեզ. 'ի բաց կացէք յինէն ամենե-

քեան՝ ույք գործէիք զանօրէնութիւն։ Ամենայն որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ՝ և առնէ զսոսա, նմանեսցի առն իմաստնոյ՝ որ շինեաց զտուն իւր 'ի վերայ վիմի։ Իջին անձրևք՝ և խաղացին գետք, շնչեցին հողմք՝ և բախեցին զտունն, և ոչ կործանեցաւ․ քանզի 'ի վերայ վիմի հաստատեալ էր։ Եւ ա̃մ որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ՝ և ոչ առնէ զսոսա, նմանեսցի առն յիմարի՝ որ շինեաց զտուն իւր 'ի վերայ աւազոյ։ Իջին անձրևք՝ յարեան գետք, շնչեցին հողմք՝ հարին զտունն, և անկաւ և էր կործանումն նորա մեծ յոյժ։ Եւ եղև իբրև կատարեաց Յս̃ զա̃մ զբանս զայսոսիկ, զարմանային ժողովուրդքն ընդ վարդապետութի̃ նր̃։ Զի իբրև իշխանութ̃բ ուսուցանէր՝ և ոչ որպէս դպիրքն նց̃։ Եւ իբրև էջ 'ի լեռնէ անտի, գնացին զկնի նորա ժողովուրդք բազումք։ Եւ ահա մատուցեալ բորոտ մի, երկիր պագանէր նմ̃, և ասէր․ Տէր՝ եթէ կամիս՝ կարող ես զիս սրբել։ Ձգեաց զձեռն իւր և հասոյց 'ի նա Յս̃՝ և ասէ․ կամիմ՝ սրբեա՛ց․ և վաղվաղակի սրբեցաւ 'ի նմանէ բորոտութի̃ն։ Եւ ասէ ցնա Յս̃, զգո՛յշ լեր՝ մի՛ ումեք ասիցես․ այլ երթ ցո՛յց զանձն քո քահանային․ և մատո՛ զպատարագն, զոր հրամայեաց Մովսէս, 'ի վկայութի̃ նց̃։ Եւ մտեալ 'ի Կափառնաում, մատեաւ առ նա հարիւրապետ մի, աղաչէր զնա, և ասէր․ Տէր՝ մանուկ իմ անկեալ կայ 'ի տան անդամալոյծ՝ չարաչար տանջեալ։ Ասէ ցնա Յս̃․ ես եկից՝ և բժշկեցից զնա։ Պատասխանի ետ հարիւրապետն՝ և ասէ․ Տէր՝ չեմ բաւական՝ եթէ ընդ յարկաւ իմով մտցես․ այլ ասա՛ բանիւ, և բժշկեսցի մանուկն իմ։ Քանզի և ես այր մի եմ ընդ իշխանութ̃բ, ունիմ ընդ ինև զինուորս․ ասեմ սմա երթ՝ և երթայ, այլում թէ եկ՝ և գայ, և ծառայի իմում թէ արա՛ զայս՝ և առնէ։ Իբրև լուաւ Յս̃՝ զարմացաւ, և ասէ ցայնոսիկ՝ որ զհետ երթային․ ամէն

ասեմ ձեզ՝ և ոչ յԻսրայէլի այսպիսի հաւատս գտի երբէք։ Բայց ասեմ ձեզ. զի բազումք յարևելից և յարևմտից եկեսցեն՝ և բազմեսցին ընդ Աբրահամու՝ և ընդ Իսահակայ՝ և ընդ Յակովբու յարքայութեան երկնից։ Իսկ որդիքն արքայութեան ելցեն ՚ի խաւարն արտաքին. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։ Եւ ասէ Յս ցհարիւրապետն. երթ՝ և որպէս հաւատացեր եղիցի քեզ. և ողջացաւ մանուկն նորա յաւուր յայնմիկ։ Եւ եկեալ Յս ՚ի տուն Պետրոսի, ետես զի զզոքանչ նորա անկեալ դնէր տապացեալ. կալաւ զձեռանէ նորա՝ և եթող զնա ջերմն. յոտն եկաց՝ և պաշտէր զնս։ Իբրև եղև երեկոյ՝ մատուցին առ նա դիւահարս բազումս, և եհան զայսսն բանիւ. և զամ հիւանդսն բժշկեաց։ Զի լցցի բանն որ ասացաւ ՚ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի. Նա զհիւանդութիս մեր վերացոյց, և զցաւս մեր եբարձ։ Ը. 27։

Ալէլուէ։

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն. օրհնեալ որ գալոց ես։

Տր Ածծ մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեն կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ։

Համբարձէ Դ·Ձ։

Թագաւոր զօրոյ քո յաշխարհ. մտեր ի քաղաքն Երուսաղէմ. Նըստեալ ի վն հողեղէն նոր յաւանակի. կոչել զհեթանոսս յերկրպագութի։ Ծերքն ստոյգ ձիթենեօք. եւ տղայքն ստոյգ արմաւենեօք. եւ երամ երամ դասուքն անզգայակէին. միաձայն օրհնեալ եկեալ ի յանուներն Տն։ Յընծայաւ նր Սիոնի. բերկրեցաւ նր եկեղեցիք. եւ խնդութի բազմաւ ելին ընդ սմա. օրհնէին զգալուստ քո փըրկիչ յաշխարհ։

† Յորժամ եկն Յս. յերկիր ի քաղաքն. ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք ձիթենեօք. և զԱծորդին փառաւորէին: Ի լեռնէ ձիթենեաց. տարածանէին մանկունքն ընդ հանդերձս խռնամբ. Եւ ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցանէին. Ածորդւոյն որ թագաւորին: Ոստովք և տերևեաւ ձիթենեօք. երրայեցւոց մանկունքն օրհնէին զՆ. ուրախ լեր Երուսաղէմ քաղաք. և ցնծա Սիոն մայր եկեղեցի:

† Զգալուստ քո Քս այսօր. Երուսաղէմ նոր եկեղեցի սուրբ. յաղթական երգով բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Որ վասն մերոյ փրկութեան յաւանակի նստիլ յանձն առեր. ընդ մանկունսն բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տն: Թագաւոր երկնաւոր. զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. և զերկրպագօղս անուանդ քո պահեա ի խաղաղութե:

† Ի յարութե յաւուր գալստեան փրկչին. տարածանէին մանկունքն ընդ հանդերձս. և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տն: փառք Հօր: Ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցանէին. Ածորդւոյն առ ճանապարհաւն. և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տն: Այժմ և միշտ: Ի ծերոց բղխեալ օրհնութի. Եւ ի տղայոց փառաբանութի. և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Ալէլուիա Սաղմոս Ձ:

Ցնծացէք առ Ած օգնական է մեր աղաղակեցէք առ Ած Յակովբայ:

Առէք սաղմոս և տուք օրհնութիւն. սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրութեան ։

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց, յաւուր նշանաւոր տարեկանաց մերոց ։

Հրաման է այս Իսրայէլի, և իրաւունք Այ Յակոբայ ։

Վկայութիւն Յովսեփու զոր եդ ընդ նմա, ուր ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց, զլեզու՝ զոր ոչ գիտէր լուաւ ։

Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս նր, և զձեռն նր յորթ և 'ի թիի ծառայելոյ ։

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս՝ և փրկեցի զքեզ. լուայ քեզ 'ի գաղտնութեան մրրկին, և փորձեցի զքեզ 'ի վր ջուրցն հակառակութեան ։

Լուր ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ. և Իսրայէլ, թէ լուիցես ինձ ։

Մի եւս եղիցին քեզ աստուածք առժամեայք. և մի երկիր պագանիցես դու այլ օտարի ։

Նա եմ Տէր Ած քո, որ հանի զքեզ յերկրէն Եգիպտացւոց. բաց զբերան քո և լցից զդա ։

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում, և Իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ ։

Եարձի թողի զնս երթալ զհետ կամաց սրտից իրեանց. զի գնասցեն նոքա ըստ կամս անձանց իրեանց ։

Օհ թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ Իսրայէլի զճանապարհս իմ գնացեալ էր ։

Այլ զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նր, և 'ի վր նեղչաց նր արկեալ էր զձեռն իմ ։

Թշնամիք Տն ստեցին նմա. եղիցին ժամանակք նց յաշխարհի ։

Կերակրեաց զնս 'ի պարարտութեան ցորենոյ. և 'ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա ։

Աւետարան առ Մարկոս : Բ. 23 :

Առ Տէրն մեր Յս Քս

Եւ եղեւ նմա 'ի շաբաթու անցանել ընդ արտորայս. եւ աշակերտքն 'ի գնալն իւրեանց՝ սկսան հասկ կորզել եւ ուտել : Եւ փարիսեցիքն ասեն ցնա. տես՝ զի՞նչ գործեն աշակերտքն քո 'ի շաբաթու՝ զոր չէ արժան : Եւ ասէ ցնոսա Յս. ո՞չ երբէք իցէ ընթերցեալ ձեր զոր արարն Դաւիթ, յորժամ պիտոյ եղեւ՝ եւ քաղցեաւ նա եւ որ ընդ նմայն էին : Զիա՞րդ եմուտ 'ի տունն Այ առ Աբիաթարաւ քահանայապետիւ, եւ զհացսն զառաջաւորութեան եկեր՝ եւ ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ուտել, բայց միայն քահանայիցն : Եւ ասէ ցնոսա. շաբաթ վն մարդոյ եղեւ, եւ ոչ եթէ մարդ վն շաբաթու : Ապա ուրեմն՝ Տէր է որդի մարդոյ՝ եւ շաբաթու : Եւ եմուտ միւսանգամ 'ի ժողովուրդն, եւ էր անդ այր մի որոյ ձեռն իւր գօսացեալ էր : Եւ սպասէին նմա՝ եթէ բժշկիցէ զնա 'ի շաբաթուն՝ զի չարախօսեսցեն զնմանէ : Եւ ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռն գօսացեալ էր. արի անց 'ի մէջ : Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ արժան է 'ի շաբաթու, բարի՞ ինչ գործել՝ եթէ չար առնել, ոգի մի ապրեցուցանե՞լ՝ եթէ կորուսանել. եւ նոքա լռեցին : Եւ հայեցեալ Յսի զնոքօք լի ցասմամբ, տրտմեալ վն կուրութե սրտից նց՝ ասէ ցայրն. ձգեա՛ զձեռն քո. եւ նա ձգեաց, եւ ողջացաւ ձեռն նորա : Գ. 5 :

Քճղ. Խնդրեսցուք : Կեցո : Աղօթ. Թագաւոր :

Գ. ԿԻՒՐԱԿԷ

ԱՌԱՒԱՐԺԱՄԱՏՐԱՆ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Դ.Ձ։

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ զՏր և զյաղթօղ զօրութ. 175։

Ալէլուիա Յարութեան Դ.Ձ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն Գ.Ձ։

Երկրպագեմք քեզ Քս որ ի ձեռըն սրբոց առաքելոցըն ծանուցար մեզ Տէր Ած հարցըն մերոց։ Եւ աշակերտեալք ի սրբոց առաքելոցն. ուսաք փառաւորել զքեզ ի տաճարի սրբութեան քո. զոր հիմնեցուցեր ի վէմ վիմի հաւատոյ. Տէր Ած հարցըն մերոց։ Եկայք ժողովուրդք որք ի հեթանոսաց. ցընծութեամբ տօնեսցուք զնաւակատիս նոր եկեղեցւոյ. բարեբանելով զՏէր Ած հարցըն մերոց։

Գ.. ԶՏէր օրհնեցէք և առաւել բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ փառք Հօր։ Ընդ անմարմնական բազմութիւն ըզՔս թագաւորն որ եկաւորէ այսօր ի նոր եկեղեցի. ամենայն ազինք գովեցէք և առաւել բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Եկայք հաւատացեալք նոր Նորոգութեան յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱծ. արարէք տօնս ուրախութեան մինչև յանկիւնս սեղանոյ. և առաւել բարձր արարէք զնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Դ․Ձ։

Անծածին երկնային գնդուն անձային ձայնիւն ա-նտարանէր հրեշտակն․ ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։ Փառք Հօր։ Ի քերովբէս բազմեալ ընդ Հօր անպատմելաբար բնակել հանգուցաւ ի քում յորովայնի․ ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։ Այժմ և միշտ։ Որ բոցեղէն սրովբէիւք շուրջանակեալ պահիւր․ այսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկս հողեղինի յայտնեալ․ ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։

Կ․ Ենչէրէն, Գալստեան տաւ․ Պատք լուսեղէն։

Ողորմեա Դ․Ձ։

Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնքն տօնակից լինին ընդ մեզ․ քանզի երկնաւոր թագաւորն ե-կաւորէ ի սուրբ եկեղեցի։ Փառք Հօր։ Խոնարհ և զուարճացիր հարսնացեալդ յՍ․Ը՝ եկեղեցի․ քանզի ըղձեց Տէրն տերանց ընտրելոց և հաճեցա-ւ բնակել ի քեզ։ Այժմ և միշտ։ Լուսաւորեա լուսաւորեա կաթուղիկէ եկեղեցի․ քանզի ի քեզ շող ածեղէն ի Հօրէ լուսոյ ծագեաց․ եւ լուսա-ւորեաց ըզմանկունս քո։

Տէր յերկնից Դ․Ձ։

Որք արժանաւորեցայք ի կոչումն փառաւորութեան Քրիստոսի Ա․Ծ մերոյ․ եկայք ժողովուրդք երգե-ցէք Տն՝ երգ նոր․ և օրհնեցէք զանուն նորա ձայ-նիւ ցնծութեան յօրհնութիւն ի նոր։ Փառք Հօր։ Զօրացեալքս ի քեզ Ք․Ն ժողովուրդք հաւատա-ցելոց․ Ճշմարիտ խոստովանութեամբ մի օրհնեմք զխորհուրդ ածային կենսաբեր տնօրէնութեան քո․

փառաւորելո՛վ զահաւոր և զսքանչելի անուն քո Տէր Տէր մեծ ի վեր ամենայն երկրի։ Այժմ և միշտ։ Որպէս լեր եկեղեցի ո՛ր՝ հարսն երկնաւոր խորհրդոյն. ի փառս ամենայն՝ Երրորդութեան. որ համագոյ իշխանութեամբ իւրով զարդարեաց ծաղկամբք լուսով պսակեալ զքեզ ի պատիւ ամենայն [illegible] սրբովք իւրովք։

Առաւօտու երգ Յարութեան Գ.Զ։ Քէչ. Ասացուք. կամ գանձ եկեղեցւոյ։

Օրհնէ Այս Ածին [illegible] խաչիւ և աւետարանաւ և [illegible], [illegible] եկեղեցւոյ. Գ.Զ։

Որպէս լեր որ եկեղեցի. քանզի Քս՛ն արքայն երկնից այսօր պճնակեաց զքեզ խաչի՛ւն իւրով. և զարդարեաց զամուրս քո՛ սքանչելի փառօքն իւրովք։ Խնդա՛ յոյժ դուստր Սիովնի. քանզի երկիր երկինք եղեն այսօր վերբերմամբն քո նորոգմամբ. և թագաւորն երկնաւո՛ր հաճեցաւ ընդունել ի քեզ։ Ընդ դասս երկնաւոր զօրացն վերաեալ տօնեմք քեզ այսօր զանդադար փառատրութիւն. որպէս լեր հարսն անարատ անքըննին քո խորհրդով։

Կամ Գ.Զ։

Լուսաւորեա Երուսաղէմ զարդարեա զամուրս քո. քանզի մերձեցաւ առ քեզ փեսայն երկնաւոր. փրկութիւն քեզ շնորհելով պսակեալ ց սքանչելի փառօքն իւրովք։ Այսօր ծաղկեաց քեզ դրախտ դուստր Սիովնի. որդէգրութեան [illegible] Քն և սփռեցան ըզքեւ շնորհք որ Հոգւոյն [illegible] պարգեւօք։ Այսօր ցնծա՛ որ Սիովն

մայր Եկեղեցի․ փայլեցո զմանկունս քո որպէս զարեգակն․ զի անճառ խնդութեամբ լցոյց ընդ քեզ Ք՟Ս թագաւորն։

Օրհնեն՝ Սաղմոս ԿԷ։

ԿՑ․ Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱ՟Ծ․ և զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի։

Փխ․ Յարիցէ Ա՟Ծ և ցրուեսցին ամ թշնամիք նր, փախիցեն ատելիք նր յերեսաց նր։

Որպէս պակասէ ծուխ՝ պակասեսցին, որպ հալի մոմ առաջի հրոյ՝ այնպէս կորիցեն մեղաւորք յերեսաց Ա՟Յ։

Արդարք ուրախ եղիցին՝ ցնծասցեն առաջի նր, և զուարճասցին յուրախութեան իւրեանց։

Օրհնեցէք զԱ՟Ծ և սաղմոս ասացէք անուան նր, ճանապարհ արարէք այնմիկ որ նստի ընդ արեւմուտս՝ և Տէր է անուն նր։

Ցնծասցեն առաջի նր, և խռովեսցին յերեսաց նր։

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց, Ա՟Ծ ՚ի տեղւոջ սրբութեան իւրում։

Ա՟Ծ բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի տան, և հանէ զկապեալսն քաջութեամբ իւրով․ սոյնպէս և զդառնացօղս որ բնակեալ են ՚ի գերեզմանս։

Ա՟Ծ ընդ ելանել քո առաջի ժողովրդեան քո, ընդ անցանել քո ընդ անապատ երկիր շարժեցաւ։

Քանզի և երկինք ցօղեցին յերեսաց Ա՟Յ ՚ի Սինէ, առաջի Ա՟Յ Իսրայէլի։

Անձրեւ կամաց պատրաստեսցես Ա՟Ծ ժառանգութեան քում, թէպէտ հիւանդացաւ սակայն դու հաստատեսցես զնա, և գազանք քո բնակեսցեն ՚ի նմա։

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով աղքատի Ա՟Ծ, Տէր տացէ զբան դոցա աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ։

Թագաւոր զօրութեանց սիրելւոյ, զգեղեցկութիւն

տան քո բաժանել յաւարի, Թէպէտ և ննջեսջիք 'ի մէջ վիճակաց:

Թեւք աղաւնւոյ արծաթապատ, և թիկնամէջք նր̅ 'ի գոյն ոսկւոյ:

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս 'ի վը̅ նր̅, ձիւնասցին 'ի Սաղմոն:

Լեառն Այ̅ լեառն պարարտ լեառն մածեալ և լեառն պարարտ, և զի՞նչ կարծէք լերինք հպարտացեալք:

Լեառն ընդ որ հաճեցաւ Ած̅ բնակել 'ի նմա, քանզի և Տէր իսկ բնակեսցէ 'ի նմա 'ի սպառ:

Կառք Այ̅ բիւրապատիկ հազարք ուղղիչք, և Տէր 'ի նս̅ 'ի Սինէ սրբութե̅ իւրում:

Ել 'ի բարձունս գերեաց զգերութի̅, առ աւար բաշխեաց պարգևս և ետ որդւոց մարդկան, քանզի և թերահաւատից ես բնակել եղիցի 'ի նմա:

Տէր Ած̅ օրհնեալ, օրհնեալ Տէր զօրհանապազ առաջնորդեսցէ մեզ Ած̅ փրկիչ մեր:

Ած̅ մեր կենարար, և 'ի Տեառնէ են ելք մահու:

Բայց սակայն Ած̅ փշրեսցէ զգլուխ թշնամեաց մերոց, և զհերն կարճովլին, որ գնան յանօրէնութե̅ իւրեանց:

Ասաց Տէր՝ 'ի խորոց անդնդոց դարձուցից, և 'ի միջոյ ժանեաց զնս̅ 'ի դուրս կորզեցից:

Որպ̅ թացցի ոտն քո յարեան, և լեզուք շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց:

Երևեցան գնացք քո Ած̅, գնացք Այ̅ թագաւորին մերոյ սրբոյ:

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութի̅, 'ի մէջ գուսանաց և դափշաց:

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱծ̅, և զՏէր յաղբերացն Իսրայելի:

Ընդ Բենիամին 'ի տղայութե̅ զարմանալի իշխանք Յուդայ առաջնորդք նր̅, իշխանք Զաբուղոնի և իշխանք Նեփթաղիմայ:

Հրամայեա՛ Ած զօրութի՛ քում․ զօրացո՛ զայս զոր հաստատեցեր 'ի մեզ ։

Ի տաճարի քում յԵրուսաղէմ, քեզ մատուսցեն թագաւորք զպատարագս ։

Սաստեա՛ 'ի գազան եղեգան, 'ի ժողովս զուարակաց և 'ի դասս երինջոց ։

Խոտեսցին այնոքիկ որ ընտրեալ են արծաթով, ցրուեա՛ զհեթանոսս և զոք կամին ընդ պատերազմ ։

Եկեսցեն հրեշտակք յԵգիպտոսէ, Հնդիկք յառաջագոյն ձեռնտու լիցին առ Ած ։

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք զԱծ․ և սաղմոս ասացէք Տեառն ։

Ճ՛անապա՛րհ արարէք այնմիկ, որ նստի յերկինս երկնից ընդ յարեւելս ։

Ահա տացէ զձայն իւր ձայն զօրութե՛, և տո՛ւք փառս Այ ։

Ի վ՛ր Իսրայելի մեծվայելչութի՛ նր՛, զօրութի՛ նր՛ մինչև յամպս երկնից ։

Սքանչելի է Ած 'ի վ՛ր սրբոց իւրոց, Ած Իսրայելի ։

Նա տացէ զօրութի՛ հաստատութի՛ ժողովրդեան իւրոյ, օրհնեալ է Ած ։

Ընթերցուած յԱռակաց ։ Գ․ 9 ։

Պատուեա՛ զՏէր 'ի քոց արդար վաստակոց, և հա՛ն նմա պտուղ 'ի քոց արդարութե՛ արմտեաց ։ Զի լցցին շտեմարանք քո լիութեամբ ցորենոյ, և գինեաւ հնձանք քո առաւել ևս բղխեսցեն ։ Որդեակ՝ մի լքանիր 'ի խրատու Տեառն, և մի լուծանիցիս յանդիմանեալ 'ի նմանէ ։ Զի զոր սիրէ Տէր՝ խրատէ տանջէ զամենայն որդի զոր ընդունի ։ Երանեալ է այր որ եգիտ զիմաստութի՛, և մահկանացու որ ետես զհանճար ։ Զի լաւ է զվաճառն զայն գտանել՝ քան զգանձս ոսկւոյ և արծաթոյ ։ Պատուականագոյն է քան զականս պատուականս և ոչ ինչ է չար որ հակառակ կայցէ նմա ։ Յայտնի

է ամենեցուն որ մերձ են 'ի նա, և ա՟մ ինչ որ պա-
տուական է՝ չարժէ զնա: Զի երկայն աւուրք և
ամք կենաց յաջմէ նորա, և յահեկէ նորա փառք
և մեծութիւն: Ի բերանոյ նր՟ բղխէ արդարութիւն,
զօրէնս և զողորմութիւն 'ի լեզուի իւրում կրէ:
Ճանապարհք նորա ճանապարհք բարեաց՝ և ա՟մ
շաւիղք նր՟ խաղաղութի՟: 18:

Ընթերցուած Յեսայեայ Մարգարէէ: ԿԶ. 12:

Զի այսպէս ասէ Տէր, ահաւասիկ ես դարձուցա-
նեմ 'ի դոսա իբրև զգետ զխաղաղութիւն, և իբրև
զհեղեղատ յորդեալ զփառս հեթանոսաց. զման-
կունս դոցա 'ի վ՟ր ուսոց իւրեանց բարձեալ բերի-
ցեն, և 'ի վ՟ր ծնգաց իւրեանց գգուիցեն: Որպէս
մայր որ զմանուկ իւր գգուիցէ, այնպէս գգուեցից
զձեզ, և յԵրուսաղէմ մխիթարեսջիք, և տեսջիք
և խնդասցեն սիրտք ձեր, և ոսկերք ձեր իբրև
զդալարի զուարճասցին. և ծանիցի ձեռն Տեառն
երկիւղածաց իւրոց, և սպառնասցի անհաւատից:
Զի ահաւասիկ Տէր իբրև զհուր եկեսցէ, և կառք
նր՟ իբրև զմրրիկ հատուցանել սրտմտու՟ զհատու-
ցումն իւր, և բոցով հրոյ զարհամարհանս իւր: 15:

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյն
է ընթերցուածս: Գ. 14:

Զայս գրեմ առ քեզ, զի ակն ունիմ 'ի մօտոյ
գալ, ապա թէ յամեցից, զի գիտասցես. թէ ո՞րպէս
պարտ իցէ քեզ 'ի տան Այ՟ շրջել, որ է եկեղեցի
Այ՟ կենդանւոյ, սիւն և հաստատութի՟ ճշմարտութե՟: 16:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Հիմունք նր՟ 'ի լեառն սր՟ նր՟, սիրէ Տէր զդրունս
Սիոնի քան զա՟մ յարկսն Յակովբայ:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԶ. 13:

Տէրն մեր Յս՟ Քս՟

Եւ եկեալ (Յս՟) 'ի կողմանս Փիլիպեայ Կեսարեայն

հարցանէր ցաշակերտսն և ասէր, զո՞ ոք ասեն զինէն մարդիկ՝ թէ իցէ որդի մարդոյ: Եւ նոքա ասեն. ոմն զՅովհաննէս մկրտիչ. և այլք զԵղիա, և կէսք զԵրեմիա, կամ զմի ոք 'ի մարգարէիցն: Ասէ ցնա Յս. իսկ դուք զո՞ ոք ասէք զինէն թէ իցեմ: Պատասխանի ետ Սիմոն Պետրոս՝ և ասէ. դու ես Քրիստոսն Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ: Պատասխանի ետ Յս՝ և ասէ ցնա, երանի քեզ Սիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին և արիւն ոչ յայտնեաց քեզ՝ այլ Հայր իմ որ յերկինս է: Եւ ես քեզ ասեմ, զի դու ես վէմ, և 'ի վն այդր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, և դրունք դժոխոց զնա մի յաղթահարեսցեն: Եւ տաց քեզ զփականս արքայութն երկնից, և զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղիցի կապեալ յերկինս, և զոր արձակեսցես յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս: 19:

Ապա կատարեն զանդաստանն, և զչորս կողմն աշխարհի:

Շարական. Մի խաչիւ: Ողոր. Պահպանեա:

Եւ 'ի տաճարին սկսանին Սաղմոս ԶԴ.:

ԿԹ. Ցոյց մեզ Տէր: Փխ. Հաճեցար Տէր. 191:

Առաքելոյն առ Կողոսացիս: Զ. 12:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ ել 'ի լեառն կալ յաղօթս, և հանէր զգիշերն 'ի գլուխ յաղօթսն Այ: Եւ իբրև այգ եղև՝ կոչեաց զաշակերտսն իւր, և ընտրեաց 'ի նոցանէ երկոտասանս. զորս և առաքեալս անուանեաց. զՍիմոն՝ զոր և Պետրոս անուանեաց, և զԱնդրէաս զեղբայր նորին, և զՅակոբոս և զՅովհաննէս, և զՓիլիպպոս և զԲարթողիմէոս, և զՄատթէոս և զԹովմաս, և զՅակոբոս Աղփեայ, և զՍիմոն զկոչեցեալն Նախանձայոյզ, և զՅուդա Յակոբեայ, և զՅուդա Իսկարիովտացի՝ որ եղև իսկ մատնիչ: Եւ իջեալ նոքօք հանդերձ

'ի տեղի մի տափարակ. և ժողով աշակերտացն նորա՝ և բազմութիւն յոյժ ժողովրդեանն, յա՟մ Հրէաստանէ և յԵրուսաղէմէ՝ և յայնմ կողմանէ՝ և 'ի ծովեզերէն Տիւրոսի և Սիդովնի. որ եկին լսել 'ի նմանէ՝ և բժշկել 'ի հիւանդութէ իւրեանց. և նեղեալքն յայսոց պղծոց բժշկէին: Եւ ա՟մ ժողովուրդն խնդրէր մերձենալ 'ի նա, զի զօրութի բազում ելանէր 'ի նմանէ՝ և բժշկէր զամենեսին: Եւ նա ամբարձ զաչս իւր յաշակերտսն իւր՝ և ասէ: Երանի աղքատացդ հոգւով, զի ձեր է արքայութին Ա՟յ: Երանի որ քաղցեալ էն այժմ, զի յագեսջին: Երանի որ լան այժմ, զի ծիծաղեսջին: Երանի է ձեզ յորժամ նախատիցեն զձեզ մարդիկ, և յորժամ որոշիցեն զձեզ և նախատիցեն, և հանիցեն անուն չար զձէնջ վասն որդւոյ մարդոյ: Ուրախ լինիջիք յաւուր յայնմիկ և ցնծասջիք, զի ահա վարձք ձեր բազում են յերկինս. ըստ դմին օրինակի առնէին մարգարէիցն հարք իւրեանց: Բայց վա՜յ ձեզ մեծատանցդ՝ զի ընկալայք զմխիթարութի ձեր: Վա՜յ ձեզ որ յագեալդ էք այժմ՝ զի քաղցիցէք. վա՜յ ձեզ որ ծիծաղիքդ այժմ, զի սգայցէք և լայցէք: Վա՜յ ձեզ՝ յորժամ բարի ասիցեն զձէնջ ա՟մ մարդիկ, զի այդպէս առնէին սուտ մարգարէիցն հարք նոցա: Ա՟յլ ձեզ ասեմ որ լսէքդ. սիրեցէք զթշնամիս ձեր, բարի արարէք ատելեաց ձերոց: Օրհնեցէք զանիծիչս ձեր. աղօթս արարէք 'ի վերայ նեղչաց ձերոց: Որ հարկանէ զծնօտ քո՝ մատո՛ նմա և զմիւսն. և որ հանէ 'ի քէն զբաճկոն քո՝ մի՛ արգելուր 'ի նմանէ և զշապիկս: Ամենայնի՝ որ խնդրէ 'ի քէն՝ տուր, և զոր ինչ հանէ ոք 'ի քէն՝ մի՛ պահանջեր: Եւ որպէս կամիք թէ արասցեն ձեզ մարդիկ, այնպէս արասջիք և դուք նոցա: Եւ եթէ սիրէք դուք զսիրելիս ձեր՝ զի՞նչ շնորհ է ձեր, զի և մեղաւորք սիրեն զսիրելիս իւրեանց: Եւ եթէ բարի առնէք բարե-

բարեաց ձերոց՝ որ շնորհ է ձեր, զի և մեղաւորք զնոյն գործեն։ Եւ եթէ տայք փոխ այնոցիկ՝ յորոց ակն ունիցիք առնուլ՝ որ շնորհ է ձեր. քանզի և մեղաւորք մեղաւորաց փոխ տան, զի առցեն անդրէն զկշիռն։ Բայց սիրեցէք զթշնամիս ձեր, և բարի արարէք ատելեաց ձերոց. և տուք փոխ՝ ուստի ոչ ակն ունիցիք առնուլ. և եղիցին վարձք ձեր բազում, և եղիջիք որդիք Բարձրելոյ. զի նա քաղցր է 'ի վերայ չարաց և ապաշնորհաց։ Եղերուք գթածք՝ որպէս և Հայրն ձեր գթած է։ Մի դատիք՝ և ոչ դատիցիք. մի պատժէք՝ և ոչ պատժիցիք, արձակեցէք և արձակիցիք։ Տուք՝ և տացի ձեզ. չափ բարւոք՝ թաթաղուն շարժուն զեղուն՝ տացեն 'ի գոգս ձեր. նովին չափով որով չափէք՝ չափեսցի ձեզ։ Ասաց և առակ մի առ նս. մի թէ կարիցէ կոյր կուրի առաջնորդել, ո՞չ ապաքէն երկոքին 'ի խորխորատ անկանիցին։ Ոչ է աշակերտ լաւ քան զվարդապետ իւր. ամ կատարեալն եղիցի իբրև զվարդապետ իւր։ Զի՞ տեսանես զշիւղ յական եղբօր քո, և 'ի քում ական զգերանդ ոչ նշմարես։ Կամ զիա՞րդ կարես ասել ցեղբայր քո. եղբայր՝ թո՛ղ հանից զշիւղդ յականէ քումմէ, և դու 'ի քում ական զգերանդ ոչ տեսանես. կե՛ղծաւոր՝ հա՛ն նախ զգերանդ յականէ քումմէ, և ապա հայեսջիր հանել զշիւղ յականէ եղբօր քո։ Զի ոչ է ծառ բարի՝ որ առնէ պտուղ չար, և ոչ դարձեալ ծառ չար՝ որ առնէ պտուղ բարի. զի իւրաքանչիւր ծառ 'ի պտղոյ իւրմէ ճանաչի։ Զի ոչ եթէ 'ի փշոց քաղեն թուզ, և ոչ 'ի մորենւոյ կթեն խաղող։ Մարդ բարի՝ 'ի բարի գանձուց սրտի իւրոյ բղխէ զբարի, և մարդ չար՝ 'ի չարէն բղխէ զչար. քանզի 'ի յաւելուածոյ սրտին խօսի բերան նր։ Զի՞ կոչէք զիս՝ Տր, Տր, և զոր ասեմ ոչ առնէք։ Ամենայն որ գայ առ իս, և լսէ զբանս իմ՝ և առնէ զնոսա, ցուցից ձեզ ում նման

է: Նման է առն, որ շինիցէ տուն. որ փորեաց եւ խորեաց, եւ եդ հիմն ՚ի վերայ վիմի. ՚ի յառնել հեղեղաց՝ բախեաց գետ զտունն, եւ ոչ կարաց շարժել զնա. զի հաստատեալ էր հիմն ՚ի վերայ վիմի: Իսկ որ լուաւ զբանս իմ՝ եւ ոչ առնէ, նման է առն՝ որ շինիցէ տուն ՚ի վր̃ հողոյ առանց հիման. զոր բախեաց գետ, եւ վաղվաղակի անկաւ. եւ եղեւ կործանումն տանն այնորիկ մեծ: 49:

Երգ Նորաստեղծեալ:

Գ̃ծք. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղջ. Գոմ ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԿԹ.:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Ը. 18.

Տ̃ն մերոյ Յ̃ի Ք̃ի

Տեսեալ (Յ̃ս) ժողովուրդս բազումս զիւրեաւ, հրամայեաց երթալ յայն կոյս: Եւ մատուցեալ դպիր մի ասէ ցնա. վարդապետ՝ եկից եւ ես զհետ քո յոր վայր եւ երթիցես: Ասէ ցնա Յ̃ս. աղուեսուց որջք գոն՝ եւ թռչնոց երկնից բոյնք, այլ որդւոյ մարդոյ ոչ գոյ՝ ուր դիցէ զգլուխ իւր: Եւ մի այլ յաշակերտաց նր̃ ասէ ցնա. Տէր՝ տուր ինձ հրաման՝ զի երթայց նախ թաղեցից զհայր իմ: Ասէ ցնա Յ̃ս. եկ զհետ իմ, եւ թոյլ տուր մեռելոցն թաղել զմեռեալս իւրեանց: Եւ իբրեւ եմուտ ՚ի նաւն, գնացին զհետ նր̃ աշակերտքն նորա: Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ ՚ի ծովուն՝ մինչ նաւին ծածկել յալեաց անտի, եւ ինքն ննջէր: Եւ մատուցեալ աշակերտքն յարուցին զնա եւ ասեն. Տէր՝ փրկեա զմեզ՝ զի կորնչիմք: Եւ ասէ ցնոսա. ընդէր վատասիրտք էք սակաւահաւատք. յայնժամ յարուցեալ սաստեաց հողմոցն եւ ծո-

վուն, և եղև խաղաղութիւն մեծ: Եւ մարդիկն զարմացան՝ և ասէին. որպիսի ոք իցէ սա՝ զի և հողմք և ծով հնազանդին սմա: Եւ իբրև անց յայն կոյս յերկիրն Գերգեսացւոց, պատահեցին նմա դիւահարք երկու՝ ելեալք 'ի գերեզմանացն, չարաչարք յոյժ. մինչ զի չէր հնար անցանել ումեք ընդ այն ճանապարհ: Եւ ահա աղաղակեցին և ասեն. զի՞ կայ մեր և քո Յս Որդի ԱՅ, եկիր տարաժամ տանջել զմեզ: Եւ էր հեռագոյն 'ի նոցանէ երամակ մի խոզից արօտական: Եւ դևքն աղաչէին զնա և ասէին. եթէ հանես զմեզ աստի, հրաման տուր մեզ երթալ յերամակ խոզիցն: Եւ ասէ ցնս. երթայք: Եւ նոքա ելեալ գնացին յերամակն խոզից. և դիմեաց ամ երամակն 'ի դարէ անտի 'ի ծով, և մեռան 'ի ջուրսն: Եւ խոզարածքն փախեան, և երթեալ 'ի քաղաքն պատմեցին զամ, և զիրս դիւահարացն: Եւ ահա ամ քաղաքն ել ընդ առաջ Յսի. իբրև տեսին զնա՝ աղաչեցին զի գնասցէ 'ի սահմանաց նց: Եւ մտեալ 'ի նաւ անց յայն կոյս, և եկն 'ի քաղաք իւր: Եւ ահա մատուցին առ նա անդամալոյծ մի, որ դնէր 'ի մահճս. և տեսեալ Յսի զհաւատս նց՝ ասէ ցանդամալոյծն. թողեալ լիցին քեզ մեղք քո: Եւ ահա ոմանք 'ի դպրացն ասեն ընդ միտս. հայհոյէ դա: Եւ ծանուցեալ Յսի զխորհուրդս նց՝ ասէ ցնս. ընդէ՞ր խորհիք դուք չարիս 'ի սիրտս ձեր: Զի՞նչ դիւրին է. ասե՞լ՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, թէ ասել արի և շրջեաց: Այլ զի գիտասջիք՝ եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ զմեղս. յայնժամ ասէ ցանդամալոյծն. արի առ զմահճս քո՝ և երթ 'ի տուն քո: Եւ յարուցեալ գնաց 'ի տուն իւր: Իբրև տեսին ժողովուրդքն՝ զարմացան. և փառաւոր առնէին զԱծ զտուիչն այնպիսի իշխանութեան՝ մարդկան: Թ. Ը:

Սա Եղանէն խաչի 'ի դուռն:

Շարական խաչի ՚ի յայնէն ԴՉ:

Օրհնութիւն ո՛ր խաչի՛ քո Քս որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա՟է պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութենէ: Քանզի ի սմա բարձրացար Աստուած, եւ ի սմա հեղեր ըզպատուական ո՛ր զարիւնըդ. սա՟է պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութենէ: Եւ ըզքո միւսանգամ ըզգալուստդ նշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա՟է պահեսցէ ըզմեզ յամ փորձութէ:

Առաքեալ Դ.:

ԿՑ. Աշանեցաւ: Փխ. Ի կարգալ խնամ. 195

Աւետարան ըստ Մարկոսի: ԺԵ. 22:

Զ. Տէրն մեր Յս Քս

Եւ ածեն զնա ՚ի Գողգոթա տեղի մի, որ թարգմանի տեղի կառափելոյ: Եւ տային նմա գինի զմռսեալ, եւ նա ոչ առ, եւ հանեն զնա ՚ի խաչ: Եւ բաժանեցին զհանդերձս ն՟ր, արկեալ վիճակս ՚ի վ՟ն թէ ո՛ զինչ առնուցու: Էր ժամ երրորդ, եւ հանին զնա ՚ի խաչ: Եւ էր գիր վնասու նորա գրեալ, թէ թագաւոր է հրէից: Եւ ընդ նմա հանին ՚ի խաչ երկուս աւազակս, մի ընդ աջմէ եւ մի ընդ ահեկէ ն՟ր: Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, թէ ընդ անօրէնս համարեցաւ: Եւ որք անցանէին հայհոյէին զնա շարժեալ զգլուխս իւրեանց, եւ ասէին. վա՜հ որ քակէիր զտաճարն՝ եւ զերիս աւուրս շինէիր, ապրեցո՛ զանձն քո՝ եւ էջ ՚ի խաչէդ: Նոյնպէս քահանայապետքն այպն արարեալ՝ ընդ միմեանս հանդերձ դպրօքն՝ եւ ասէին. զայլս ապրեցոյց՝ զանձն ոչ կարասցէ ապրեցուցանել, Քրիստոս արքայ Իսրայէլի, իջցէ այժմ ՚ի խաչէ այտի, զի տեսցուք եւ հաւատասցուք դմա: Եւ որ ընդ նմա ՚ի խաչն ելեալ էին՝ նախատէին զնա: Եւ իբրեւ

վեց ժամ եղեւ՝ խաւար կալաւ զամ երկիր մինչեւ ցինն ժամն։ Եւ յիններորդ ժամուն աղաղակեաց Յս 'ի ձայն մեծ՝ եւ ասէ. Էլի, Էլի, լամա սաբաքթանի. որ թարգմանի ԱԾ իմ, ԱԾ իմ. ընդէր թողեր զիս։ Եւ ոմանք 'ի նոցանէ՝ որ շուրջն կային զնովաւ, իբրեւ լուան, ասէին թէ զԵղիա կարդայ։ Եւ ընթացեալ մի ոմն ելից սպունգ մի քացախով, եւ հարեալ յեղեգան՝ տայր ըմպել նմա. եւ ասէ, թո՛յլ տուր, տեսցուք գա՞յ Եղիա իջուցանել զդա։ Եւ Յս արձակեաց ձայն մեծ եւ եհան զոգի։ 37։

Եւ տէառնագրէն զանդաստանն։

Քարոզ. Ամ խաչիւս։ Աղօթք. Պահպանեա։

Եւ 'ի դառնալն առաջնորդն ժողովն. Եւ ես խաղաղութե։ Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք։

Ապա՝ Խոնարհեցո, եւ Ապրեցո։

Մեղեդի Յարութեն Դ.Զ։ Քարոզ. Ասասցուք։

Համբարձի Դ.Զ։

Փառաբանեմք զՀօր Որդի որ վասն մեր խաչեցար. զդժոխս աւերեալ յարեար յաւուր երրորդի. փառք յարութեան քո Տէր։ Հրեշտակապետին իջումն որ ըզպահապանն երկիւղիւ. զարհուրեցոյց առ դրանն գերեզմանին. փառք յարութեան քո Տէր։ Եւ ըզքանչելին որ կանանցն աւետարանէր ասելով. յարեաւ Քս յարուցիչն մեռելոց. փառք յարութեան քո Տէր։

Կանանցն կանխելով ի թաղումն կենդանւոյն տեսին ըզվէմն ի դրանցն ի բաց մերժեալ ։ Թափուր ըզգերեզմանն եւ ունայն տեսանէին եւ

տէրունութե՛ լսելին յանսահմանականք: Սոյն խաչեցելոյն զի լաւ տէրունագործեցաւ. քանզի Քրիստոս փառօք մեծաւ յարեաւ:

Ընթերցուած Առաքելոյ Ռ՟Օ: Օրհնեցէք զՏ՟Ծ. 197:

Ընթերցուած ըստ Մարկոսի: Գ. 6:

Կ՟ Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ ելեալ արտաքս վաղվաղակի փարիսեցիքն հերովդիանոսօքն հանդերձ, խորհուրդ առնէին վս նորա՝ թէ զիարդ կորուսցեն զնա: Իսկ Յս աշակերտօքն իւրովք գնաց 'ի ծովեզրն. և բազում ժողովուրդ 'ի Գալիլեացւոց երթային զհետ նր. և 'ի Հրէաստանէ, և յԵրուսաղեմէ, և յայն կոյս Յորդանանու, և որք 'ի Տիւրոսէ և 'ի Սիդոնէ, բազում ժողովուրդ իբրև լսէին՝ որչափ ինչ առնէր, գային առ նա: Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր, զի նաւակ մի պատրաստական կայցէ նմա վն ամբոխին՝ զի մի նեղեսցեն զնա: Քանզի զբազումս բժշկեաց. մինչ գալ խռնել զնովաւ՝ զի մերձեսցին առ նա, որք ունէին ախտս ինչ: Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսանէին զնա. անկանէին առաջի նորա, աղաղակէին և ասէին. թէ դու ես Որդին Այ. և նա յոյժ սաստէր նոցա, զի մի յայտնի առնիցեն զնա: 12:

Քրզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Ընդհ. Թագաւոր:

Գ. ԿԻՐԱԿԻ ՏԱԲԱՐԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն. Դ. Կ.

Յաղթական քեզ օրհնութիւնք Տէր. 179.

Ողորմեա. Յարութեան. Դ. Կ.

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն ԲՁ.

Անապական Բանդ Աստուած. որ իջեր ի մէջ հնացելոցն. փրկեցեր զերիս մանկունսն ցօղով օրհնութեամբ. օրհնեալ ես Տէր Աստուած: Որ ի Բաբելոնի բոցոյ հրոյն շիջուցեր. և զմանկունսն ապրեցուցեր. և նոքա երեքեանքն գովելով ասէին. օրհնեալ ես Տէր Աստուած: Որ յարգանդի կուսին բնակեցար. և ծնար որպէս մանուկ. որ ըզմահ կոխեցեր և զյարութիւն քո ցուցեր. օրհնեալ ես Տէր Աստուած:

Գ.. Ըզտէր օրհնեցէք և բարձր արարէք յաւիտեանս: Զանըսկիզբըն զամենասուրբ զերրորդութիւն. որ նոյն ինքն իւր անեղ բնութիւնն զգայացոյց յոչընչէ զամ արարածս. ըզնա հոգևոր երգով օրհնեցէք և բարձր արարէք յաւիտեանս: Փառք Հօր: Զհամագոյական էութեն Բանն ի Հօրէ. որ լոյս մեծ ծագեաց անճառելի ծագմամբ. որ հաստատեաց զերկինս և զիմանալի զօրըս հրեշտակաց. ըզնա հոգևոր երգով օրհնեցէք և բարձր արարէք յաւիտեանս: Այժմ և միշտ: Զանմահ զերկնաւոր զթագաւո-

բունին. որ արարչագործ ստեղծմամբ վայելչացոյց զերկինս եւ զերկիր. ի փառս ամենաւր Երրորդութեանն. երեքսրբեան հրեշտակային օրհնութեամբ. ընդ նոսա հոգեւոր երգով օրհնեցէք եւ բարձր արարէք յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Բ.Զ:

Ընդ քեզ կոյս եւ մայր և բնակարան ածային ներմարդութեանն. գոհանամք և վերօրհնեմք զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդկան. վն որոյ ընդ քեզ Ածածին և կոյս. բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ: Ծնունդն Հօր և Հինաւուրց անժամանակն յաւիտենից. ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ և ի Հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վն որոյ ընդ քեզ Ածածին և կոյս. բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ: Փառք Հօր: Ծնեալն ի քէն ի խաչ ելեալ եւ ի յարութեան փառաց ընդ Հօր. անարգեալ ի մարդկանէ փառաւորութեամբ էութեամբ երկրպագեալ. վասն որոյ ընդ քեզ Ածածին և կոյս. բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ: Այժմ և միշտ: Ընդ քեզ ոչ միայն որդիք մարդկան այլ եւ վերին զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զուարթնոց եւ հրեշտակաց. գոհանան և վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ:

Ողորմեա Բ.Զ:

Առաջին պտուղ առաջին ծառոյն ըղձալխաստեղծըն մահացոյց. իսկ Որդին միածին եկն և փրկեաց ըզմեզ: Փառք Հօր: Զչարչարանս ի

յանձն առեր զխաչն յարուցիչդ մեռելոց. ջըն-
ջեա՛ զձեռագիր իմոյ յանցանաց: Այժմ և միշտ:
Կենդանութիւն ի գերեզմանի եդար փառն ի հօ-
րէ՛ աւետեաց մարդոյն. զմեղօք մեռեալ զանձն
իմ կենդանացո:

Տէր յերկնից ԲԶ:

Եկին ի գերեզմանն առաւօտեան որ կանայքն.
յօծանել խնկել զանապական մարմինն: փառք
Հօր: Գովութիւն հրեշտակին քաջալերէր ըզխոսն
անելով. ցնծացէք յարեաւ որպէս յառաջն ա-
սաց: Այժմ և միշտ: Նուեալ ի հրեշտակէն զաւե-
տիս յարութեան. պատմեցին աշակերտացն եթէ յա-
րեաւ Քրիստոս:

Առաւօտու Երգ Յարութեան Գ.Կ: Քեզ. Ասացուք:

Առաւօտու Սաղմոս ԶԴ:

ԿՑ. Ցոյց մեզ Տր: փխ. Հանեցար Տր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Լ. 1:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ իբրև կատարեաց զամ՟ զբանս իւր 'ի լսելիս
ժողովրդեանն, եմուտ 'ի Կափառնաում: Հարիւ-
րապետի միումն ծառայ չարաչար հիւանդացեալ՝
մերձ էր 'ի վախճանել, որ էր նմա պատուական:
Իբրև լուաւ զՅսէ, առաքեաց զծերսն 'ի Հրէից,
աղաչէր զնա՝ զի եկեսցէ ապրեցուսցէ զծառայն նր:
Եւ նոքա եկեալ առ Յս՝ աղաչէին զնա սաստիկ՝ և
ասէին, թէ արժանի է՝ որում զշնորհս զայս առնես:
Զի սիրէ զազգս մեր, և զժողովրդանոցն նա շի-
նեաց մեզ: Եւ Յս գնաց ընդ նս. իբրև ոչ ինչ կարի
հեռի էր 'ի տանէն, յղեաց առ նա հարիւրապետն
բարեկամս, և ասէ ցնա. Տէր՝ մի ինչ աշխատ լինիր,
զի չեմ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմով մտա-

նիցես ։ Վ̃ որոյ և ոչ զանձն համարեցայ արժանի առ քեզ գալոյ. այլ ասա բանիւ՝ և բժշկեսցի մանուկս իմ. քանզի և ես այր մի եմ կարգեալ ընդ իշխանութե̃. ունիմ ընդ ինև զինուորս, և ասեմ սմա՝ երթ, և երթայ. և այլում թէ եկ, և գայ. և ծառայի իմում թէ արա զայս, և առնէ ։ Եւ իբրև լուաւ զայս Յս̃՝ զարմացաւ, դարձաւ առ ժողովուրդն որ երթայրն զհետ նորա՝ և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ և ոչ յԻսրայէլի այսչափ հաւատս գտի ։ Եւ դարձան անդրէն պատգամաւորքն 'ի տուն, և գտին զծառայն հիւանդ՝ բժշկեալ ։ 10 ։

Քրզ. Խնդրեսցուք ։ Կեցո ։ Աղօ. Քրում ամենա ։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Աւուր ՃԽԹ. ։

Օրհնեցէք զՏր̃ յօրհնութիւն նոր. 193 ։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի ։ Թ. 9 ։

Տն̃ մերոյ Յս̃ի Քս̃ի

Եւ անցեալ ընդ այն (Յս̃ի՝) ետես զայր մի, զի նստէր 'ի մաքսաւորութեան Մատթէոս անուն. և ասէ ցնա՝ եկ զկնի իմ ։ Եւ յարուցեալ գնաց զկնի նր̃ ։ Եւ եղև իբրև բազմեալ էր նա 'ի տանն, և ահա բազում մաքսաւորք և մեղաւորք եկեալ և բազմեալ էին ընդ Յս̃ի՝ և ընդ աշակերտս նր̃ ։ Իբրև տեսին փարիսեցիքն՝ ասեն ցաշակերտս նր̃. ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս ուտէ վարդապետն ձեր ։ Իսկ Յս̃ իբրև լուաւ՝ ասէ ցնս̃. ոչ է պիտոյ բժիշկ կարողաց՝ այլ հիւանդաց ։ Երթայք՝ ուսարուք զի՞նչ է. զողորմութիւն կամիմ, և ոչ զզոհ. զի ոչ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս ։ Յայնժամ մատեան առ նա աշակերտքն Յովհաննու՝ և ասեն. ընդէ՞ր մեք և փարիսեցիքն պահեմք յաճախ, և քո աշակերտքդ ոչ պահեն ։ Ասէ ցնս̃ Յս̃. մի թէ

մարթ ինչ իցէ մանկանց առագաստի սուգ առնուլ՝ մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ. այլ եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ բարձցի 'ի նոցանէ փեսայն, և ապա պահեսցեն: Ոչ ոք արկանէ կապերտ անթափ 'ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. զի առնու ելանէ զլրութիւն 'ի հանդերձէն, և եւս չար պատառումն լինի: Եւ ոչ արկանեն գինի նոր 'ի տիկս հինս, ապա թէ ոչ՝ տիկքն պատառին՝ և գինին հեղու, և տիկքն կորնչին. այլ արկանեն զգինի նոր 'ի տիկս նորս, և երկոքին պահին: 17:

Մեծացուսցէ Յարութեան Դ.Կ.: Քճղ. Ասասցուք:

Համբարձից Դ.Կ.:

Ո՛վ հրեշտակին յերկնից աւետաւո՛ր երջանիկ և դո՛ւ կանանցըն քաղցրէր սաելով. Եւ մեզ վերըստին լոյսըն ծագեալ ի յաշխարհ: փառք Հօր: Այսօր տեսիլ աշխարհակերպ հրեշտակապետին մերձեալ ի գրունդ զինուորացն. այսօր սրբատաճարեալ պաշտպանացըն զարհուրեալ մնաենեն. Եւ մեզ վերըստին լոյսըն ծագեալ ի յաշխարհ: Այժմ և միշտ: Այսօր ցընծայ Երուսաղէմն վերին. այսօր ցընծայ Սիոն մայր եկեղեցի. քանզի փրկիչըն մեր յարեաւ և աւերեաց ըզդժոխս. Եւ մեզ վերըստին լոյսըն ծագեալ ի Հօրէ:

Ա[illegible] Սաղմոս Ճ.Ծ.: Օրհնեցէք զՏր. 197:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Գ. 13:

Տէր մեր Յս Քս

Ելանէ 'ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ, և չոգան առ նա: Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն ընդ նմա, և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել. և ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս՝ և հանելոյ

զդևս: Նա եդ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս. և Յակով-
բու Զեբեդեայ՝ և Յովհաննու եղբօրն Յակովբայ,
եդ նոցա անուանս Բանէրգէս, որ է՝ որդիք որոտ-
ման, և զԱնդրէաս, և զՓիլիպպոս, և զԲարթու-
ղիմէոս, և զՄատթէոս զմաքսաւորն, և զԹովմաս,
և զՅակովբոս Աղփեայ, և զԹադէոս, և զՍիմոն
Կանանացի. և զՅուդա Իսկարիովտացի, որ և մատ-
նեաց զնա: 19:

·Բէն. Խնդրեսցուք: Կեցո: Ալէլ. Թագաւոր·

Գ. ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւնք Ա:

ՅՈՐԴՈՐԵՑՈՒՔ երգ. Նոր Ա. փրկչին մերոյ. 153·
Ալէլուիա Յարութեան Ա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա:

Որ Թագաւորդ ես յաւիտենից Տէր և արարիչ
ամենեցուն. օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն
մերոց: Որ սպասաւորեալդ ես ի սերովբէից եւ
փառաւորեալ յանմարմնական բանակացն. այս-
օր ի դաւաճանացն մերկացեալ և ի զինուորաց բաժա-
նեցար վասն մերոյ փրկութեան. օրհնեալ ես Տէր Աստուած
հարցն մերոց: Այսօր ընկենաւորքն մեր ի բըղ-
խումն օրհնեսցուք. քանզի ի վերայ նորա բըղ-
խեցաւ մեզ պարգևք անմահութեան. Տէր Աստուած հար-
ցըն մերոց:

Գ.. Ա. զՏէր օրհնեսցէք եւ բարձր արարէք ը-

ըզնա յաւիտեան։ Փառք Հօր։ Այսօր նշան սուրբ խաչին ի յերկրի երեւեալ. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ եւ միշտ։ Այսօր ընդդէմ թշնամոյն զէն անպարտելի ցուցաւ մեզ. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Բ.Զ։

Օրհնեալ Հայր յառաջ քան զյաւիտեանս բարերարն դասք անմարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ երգով գոչեն եւ աղաղակեն. Աստուած աստուածոց եւ Տէր տերանց փրկիչ գոլով։ Փառք Հօր։ Առաքեցեր զքո միածինդ մարմնանալ ի սրբ կուսէն. եւ անարատ ծնանիլ յորովայնէ անապական. բառնալով զմեր նեղութիւնս. Աստուած աստուածոց եւ Տէր տերանց փրկիչ գոլով։ Այժմ եւ միշտ։ Շնորհք բարի յերուսաղէմ երեւեցաւ հեթանոսաց, զի արարիչն յաւիտենից տղայ եղեալ յորդեգրութիւն կենաց կոչէ. Աստուած աստուածոց եւ Տէր տերանց փրկիչ գոլով։

Ողորմեա Բ.Զ։

Որ կամաւոր խաչելութբ՝ քո Տէր բարձեր զմեղս. ընդ քեզ բարեբանեմք ամենեցուն յարութիւն։ Փառք Հօր։ Որ երեքօրեայ թաղմամբ քո Տէր մեռուցեր զմահ. ընդ քեզ բարեբանեմք ամենեցուն յարութիւն։ Այժմ եւ միշտ։ Որ լուսափայլ յարութբ՝ քո Տէր կենդանագործեցեր զաշխարհս. ընդ քեզ բարեբանեմք ամենեցուն յարութիւն։

Տէր յերկնից Բ.Զ։

Զայն աւետաւոր հրեշտակին զուարճացոյց զա-

ռաւօտեան կանայսն զՔ՛նի պատմելով ընդ յարութե փառք Հօր ։ Մ՛ի յաւաճառութ՛ք տէրունեւ այլ ցնծացէք բերկրելով · խնկարկեցէք ածայնոյն և փափաքողք յարութեանն ։ Այժմ և միշտ փութացարուք ի Գալիլեա անմահարաննեցէք աշակերտացն · Եթէ յարեաւ Քրիստոս Ա՛ւ խափանեաց ընդմահ ։

Առաւօտու Երգ Յարութեան ՌՁ ։ Գծղ · Առաջուք ։

Առաւօտու Սաղմոս ՁԴ ։

48 · Ցոյց մեզ Տէր ։ փխ · Համբերող Տէր · 191 ·

Աւետարան ըստ Ղուկասու ։ Է · 11 ։

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ եղև 'ի վաղիւն երթայր 'ի քաղաք մի, որում անուն էր Նային. երթային ընդ նմա և աշակերտք նորա և ժողովուրդ բազում ։ Իբրև մերձ եղև 'ի դուռն քաղաքին, և ահա հանէին մեռեալ մի՝ որդի միամօր մօր իւրոյ, և նա էր այրի, և ժողովուրդ բազում քաղաքին էր ընդ նմա ։ Իբրև ետես զնա Տէր՝ գթացաւ 'ի նա և ասէ. մի լար ։ Եւ մատուցեալ մերձեցաւ 'ի դագաղն. և որք բարձեալն տանէին՝ զտեղի առին. և ասէ. պատանի դու՝ քեզ ասեմ՝ արի ։ Կանգնեցաւ նստաւ մեռեալն, և ըսկսաւ խօսել. և ետ զնա ցմայր իւր ։ Եւ ահ կալաւ զամենեսին, և փառաւոր առնէին զԱ՛ծ՝ և ասէին, թէ մարգարէ ոմն մեծ յարուցեալ է 'ի միջի մերում, և թէ այց արար Ա՛ծ ժողովրդեան իւրում 'ի բարութի ։ Եւ ել զրոյցս այս ընդ ամ Հրէաստան վս նր. և ընդ ամ կողմանս աշխարհին ։ Եւ պատմեցին Յովհաննու աշակերտքն իւր վասն ամենայնի այսորիկ ։ Եւ կոչեաց առ ինքն երկուս ոմանս յաշակերտացն իւրոց Յովհաննէս, առաքեաց առ Տէր և ասէ. դու ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակն կալցուք ։ Եւ եկեալ արքն առ նա՝ ասեն, Յովհան-

նէս մկրտիչ առաքեաց զմեզ առ քեզ՝ և ասէ․ դո՞ւ ես որ գալոցն ես՝ եթէ այլում ակն կալցուք։ Եւ 'ի նմին ժամու բժշկեաց զբազումս 'ի հիւանդութեանց և 'ի հարուածոց և յայսոց չարաց, և կուրաց բազմաց շնորհեաց տեսանել։ Պատասխանի ետ նոցա և ասէ․ երթայք պատմեցէք Յովհաննու՝ զոր տեսէքդ և լուայք․ զի կոյրք տեսանեն, և կաղք գնան, բորոտք սրբին, խուլք լսեն, մեռեալք յառնեն, աղքատք աւետարանին․ և երանի իցէ՝ որ ոչ գայթագղեսցի յիս։ Եւ իբրև գնացին հրեշտակքն Յովհաննու․ սկսաւ խօսել ընդ ժողովուրդսն վասն Յովհաննու․ զի՞ ելէք յանապատն տեսանել, եղէգն շարժուն 'ի հողմոյ։ Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել, այր 'ի հանդերձս փափկութեան զարդարեալ․ ահաւասիկ որ 'ի հանդերձս երևելիս և 'ի փափկութեան են՝ յարքունիս են։ Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել, մարգարէ․ այո, ասեմ ձեզ՝ առաւել ևս քան զմարգարէ։ Զի սա է՝ վասն որոյ գրեալն է, թէ ահա առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո՝ որ յարդարեսցէ զճանապարհ քո առաջի քո, Ամէն ասեմ ձեզ․ մեծ 'ի ծնունդս կանանց մարգարէ քան զՅովհաննէս ոչ ոք է, բայց փոքրիկն յարքայութեան Այ մեծ է քան զնա։ Եւ ամ ժողովուրդն իբրև լուան՝ և մաքսաւորքն, արդարացուցին զԱծ, զի մկրտեցան 'ի մկրտութիւն Յովհաննու։ Իսկ փարիսեցիքն և օրինականք զխորհուրդն Այ անարգեցին յանձինս իւրեանց, զի ոչ մկրտեցան 'ի նմանէ։ Արդ՝ ո՞ւմ նմանեցուցից զմարդիկ ազգիս այսորիկ․ և ո՞ւմ իցեն նմանօղք։ Նման են մանկտւոյ՝ որ 'ի հրապարակս նստիցին, կարդայցեն զմիմեանս և ասիցեն․ փողս հարաք ձեզ՝ և ոչ կաքաւեցէք, ողբացաք՝ և ոչ լացէք։ Եկն Յովհաննէս մկրտիչ՝ ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր, և ասէիք․ դև գոյ 'ի նմա։ Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ և ըմպէ, և ասէք․ ահա այր կերօղ և արբեցօղ՝ բարեկամ

մաքսաւորաց և մեղաւորաց։ Եւ արդարացաւ իմաս-տութիւն յորդւոց իւրոց։ 35։

Գէղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Քաւում ամենա

ՑԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Թ. 18։

Տէրն մեր Յս Քս

Մինչդեռ նա զայս խօսէր ընդ նոսա, ահա իշխան մի մատուցեալ երկիր պագանէր նմա՝ և ասէր դուստր իմ արդ եւս վախճանեցաւ. այլ եկեալ դիր զձեռն քո ՚ի վ̃ր ն̃ր՝ և կեցցէ։ Յարեաւ Յս՝ և գնաց զկնի նորա աշակերտօքն հանդերձ։ Եւ ահա կին մի տեռատես երկոտասանամեայ՝ մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ ՚ի դրօշակ հանդերձի նորա. Քանզի ասէր ՚ի միտս իւրում. թէ միայն մերձենամ ՚ի հանդերձս ն̃ր՝ փրկիմ։ Իսկ Յս իբրև դարձաւ և ետես զնա՝ ասէ. քաջալերեա՛ց դուստր՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ. և փրկեցաւ կինն ՚ի ժամէն յայնմանէ։ Իբրև եկն Յս ՚ի տուն իշխանին, և ետես զփողարսն և ամբոխ յոյժ, ասէ ցն̃ս. ՚ի բա՛ց գնացէք. զի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ ննջէ։ Եւ ծաղր առնէին զնա։ Եւ իբրև ել ամբոխն ՚ի բաց, եմուտ՝ կալաւ զձեռանէ նորա, և յարեաւ աղջիկն։ Եւ ել համբաւս այս ընդ ա̃մ երկիրն ընդ այն։ 26։

Մեղեդի Յարութեան Ա.Զ։ Գէղ. Ասացուք։

Համբարձի Ա.Զ։

Ընդ կանայսն իւղաբերսն առ քե՛զ առատաձեռ-նի՛ք կենդանենի՛դ յաւիտենի՛ց Քս ընկա՛լ և ըզմերս. փոխանա՛կ խընկոցն զօրհնաբանութի՛ւնս։ փառք

հօր։ փոխանակ ն՛ը ամենատուր զբարեխնամն գըթութի՛ քո մեզ հանդիպեսցի՝ յուսով գիտութեան. մխիթարել ըզհոգիս և լուսաւորել։ Այժմ և միշտ։ Ընդ նոսին ամենատարանութեամբ քարոզեսցուք. ըզքեզ միայն ըզպաքանչելով. որ յարեալդ ի մեռելոց ամենազօր թագաւոր անմահ։

Առաքելոյն Պաւղոսի ռ̃օ։ Օրհնեցէք զՏ̃. 197։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Գ. 20։

Ցերամբ մերով Յնխ. Քնխ.

Գան 'ի տուն, և գայ միւսանգամ ընդ նոսա ժողովուրդն. մինչ զի և հաց ևս ոչ ժամանել ուտել նոցա։ Եւ իբրև լուան որ իւրքն էին՝ ելին ունել զնա, զի համարէին թէ մոլեգնեալ իցէ։ Եւ դպիրքն՝ որ յԵրուսաղեմէ իջեալ էին, ասէին թէ բէեղզեբուղ գոյ 'ի դմա, և իշխանաւ դիւացն հանէ դա զդևս։ Եւ կոչեցեալ զնո առ ինքն, առակօք խօսէր ընդ նո. զիա՞րդ կարէ սատանայ զսատանայ հանել։ Եւ արդ՝ եթէ թագաւորութիւն յանձն իւր բաժանեսցի, ոչ կարէ կալ թագաւորութիւն այն։ Եւ եթէ տուն յանձն իւր բաժանեսցի, ոչ կարէ կալ տունն։ Եւ եթէ սատանայ 'ի վերայ անձին իւրոյ յարեաւ՝ և բաժանեալ է, ոչ կարէ կալ, այլ վախճանեալ է։ Այլ ոչ ոք կարէ զկարասի հզօրի մտեալ 'ի տուն նր՝ աւար հարկանել, եթէ ոչ նախ զհզօրն կապիցէ, և ապա զտուն նր աւար հարկանիցէ։ Ամէն ասեմ ձեզ, զի ամ թողցի որդւոց մարդկան մեղք և հայհոյութիւնք՝ որչափ և հայհոյիցեն. բայց որ հայհոյեսցէ զՀոգին սբ, ոչ ունիցի թողութիւն յաւիտեան. այլ պարտապան լիցի յաւիտենից մեղաց։ Զի ասէին թէ այս պիղծ գոյ 'ի նմա։ 30։

Վերջ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ալէլ. Թագաւոր։

Գ. ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

ԻԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Ա.:

ՕՐՀՆԵՑԷՔ Տն երգ նոր, և օրհնեցէք. 157:

Ողորմեա Յարութեան Ա.:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԲՁ:

Այսօր ընկալեալ քո ի խաչին և զհնազանդի խոցեալ զաւազակն ընկերեալ. Տէր Աստուած հարցն մերոց: Նաև ընդխուժմն ո՛ր արեան քո՛ ընդդատապարտեցելոյս յանիծից Ադամ մայ. Տէր Աստուած հարցն մերոց: Պարգևատու բարեաց և տուող ողորմութեան եդա՛ր ի գերեզմանի. Տէր Աստուած հարցն մերոց:

Գ. Ողջ Տէր. Ամենայն գործք օրհնեցէք: Որ յաներևոյթ գոյացութեանց արարչին ի կերպարանս զգաստացեալ օրհնաբանիչք եղայք. ամենայն գործք օրհնեցէք: Փառք Հօր և: Որ զգաստ կանգնեալ մահու և լոյծ ի ջրով անշէջացուցեալ մարմնովն ընդհանգուցեալ մարդոյն. ամենայն գործք օրհնեցէք: Այժմ և միշտ: Որ զանապական ծագմամբն քաղցրացուցեալ ծաղկեալ մարմնոյն զի հաշտեցուսցէք մարմնոյ և արեամբն Տն. ամենայն գործք օրհնեցէք:

Մեծացուսցէ ԲՁ:

Նման առաքեալ ի Հօրէ որ փառքն մեր մարմնացաւ. և ցնծութիւն աշխարհի յայտնեցաւ. ընդ եղեալ բարեբանեմք զԱծածին կոյս: Փառք Հօր:

Զի՛ որում ո՛չըն հանդուրժէի՛ն բո՛ցանըշոյլ սե֊րովբէի՛քն. նա՛ բնակեցաւ ի քո՛ւմ յորովայնի. ըզքե՛զ բարեբանեմք Աստուածածին կո՛յս: Այժմ և միշտ: Յո՛րմէ սա՛րսեալ դո՛ղային փայլակնա֊ցայտ ի լուսո՛յն. ի գի՛րկըս քո ըզնա՛ ընկալա՛ր ըզքե՛զ բարեբանեմք Աստուածածին կո՛յս:

Ողորմեա ԲՁ:

Հա՛յր անըսկի՛զբն որ վերօրհնեալդ ես ի դասուց քերովբէից. ըզքե՛զ աղաչե՛մք ողորմեա քոյո՛ց հաւատացելո՛ց: Փառք Հօր: Ծնունդ ի Հօրէ որ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի. փառակից Հօ՛ր. ողորմեա քոյո՛ց հաւատացելո՛ց: Այժմ և միշտ: Որ նըստիս ի քերովբէս. և անուշութիւն խընկամբս զուարթածինս քո. Ծընծղայիւ ս՛ր Հոգի՛. ողորմեա քոյո՛ց հաւատացելո՛ց:

Տէր յերկնից ԲՁ:

Այսօր զուարճացան անե՛ղե՛րք ամենայն ծընծղա֊լիս յարութեամբ Աստուածորդւոյն. քանզի զըղձալս աւերեաց և զերեալս դըրգըեալս ի նմա: Փառք Հօր: Այսօր լուսափայլեալ մեծապայծառ ծագ֊մամբ. հրեշտակակըրեան ի վերայ վիմին կանանցըն աւետէր ասելով. զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս: Այժմ և միշտ: Այսօր բերկրեցան կա֊նայքըն իւղաբերք. աւետեօք յարութեան Աստուած֊ոյն. դարձան յառաքելոցն ասելով յարեաւ Աստուած:

Առաւօտուն Երգ Յարութեան ԱԿ: Կէսք. Աստուածք:

Առաւօտուն Սաղմոս ՁԴ:

ԿՑ. Ցոյց մեզ Տէր: փխ. Հաճեցար Տէր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Է. 36:

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Աղաչէր զնա ոմն 'ի փարիսեցւոցն՝ զի կերիցէ ճաշ ընդ նմա. և մտեալ 'ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ: Եւ կին մի էր 'ի քաղաքին մեղաւոր. իբրև գիտաց թէ բազմեալ է 'ի տան փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ ազնուի. կայր յետոյ առ ոտս նորա, լայր, և արտասուօքն սկսաւ թանալ զոտս նորա, և հերով գլխոյ իւրոյ ջնջէր, և համբուրէր զոտս նորա, և օծանէր իւղովն: Եւ տեսեալ փարիսեցւոյն որ կոչեացն զնա, ասէր ընդ միտս իւր. սա թէ մարգարէ ոք էր, ապա գիտէր թէ ով՝ և որպիսի ոք կին մերձենայ 'ի սա. զի մեղաւոր է: Պատասխանի ետ ՅՍ և ասէ ցնա, Սիմովն՝ ունիմ ինչ ասել քեզ. և նա ասէ, ասա՛ վարդապետ. և ասէ: Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի. միոյն պարտէր հինգ հարիւր դահեկան, և միւսն յիսուն: Եւ իբրև ոչ գոյր նոցա հատուցանել, երկոցունցն շնորհեաց. արդ ասա՛ ով առաւել սիրեսցէ զնա: Ասէ Սիմովն. ինձ այսպէս թուի եթէ որում զբազումն շնորհեաց: Եւ նա ասէ ցնա. ուղիղ դատեցար: Եւ դարձեալ 'ի կինն կողմն, ասէ ցՍիմովն. տեսանես զայս կին, մտի 'ի տուն քո՝ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր, իսկ սա արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ, և հերով իւրով ջնջեաց: Համբոյր մի դու ոչ ետուր ինձ, սա աւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ՝ ոչ դադարեաց 'ի համբուրելոյ զոտս իմ: Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծեր, սա իւղով անուշիւ օծ: Վասն որոյ ասեմ քեզ. թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազում, զի յոյժ սիրեաց. զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ, և որում սակաւ՝ սակաւ: Եւ ասէ ցնա. թողեալ լիցին քեզ մեղք քո: Եւ սկսան՝ որ բազմեալն էին ընդ նմա, ասել ընդ միտս իւրեանց. ո՞վ է սա՝ որ զմեղս թողու: Եւ

նա ասէ ցկինն. Հաւատք քո կեցուցին զքեզ, երթ 'ի խաղաղութի : 50 :

Քշղ. Խնդրեսցուք : Կեցո : Եղջ. Քուռմ ամենա :

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ. :

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութի նոր. 193 :

Աւետարան ըստ Մատթէոսի : Թ.. 27 :

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ մինչդեռ անցանէր ընդ այն (ՅՍ), զհետ եղեն նր կոյրք երկու, աղաղակէին՝ և ասէին. ողորմեաց մեզ որդի Դաւթի : Եւ իբրև եկն 'ի տուն, մատեան առ նա կոյրքն. և ասէ ցնս ՅՍ. Հաւատա՞յք՝ եթէ կարող եմ առնել ձեզ զայդ. ասեն ցնա՝ այո՛ Տէր : Յայնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա՝ և ասէ. ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ : Եւ բացան աչք նց. և սաստեաց նոցա ՅՍ՝ և ասէ, զգո՛յշ կացէք՝ մի ոք գիտասցէ : Եւ նոքա ելեալ համբաւեցին զնա ընդ ա՜մ երկիրն ընդ այն : Եւ յելանելն նոցա արտաքս, ահա մատուցին առ նա այր մի՝ համր դիւահար : Եւ յելանել դիւին՝ խօսեցաւ համրն. և զարմացան ժողովուրդքն՝ և ասեն. թէ և ոչ երբեք երևեցաւ այսպիսի ինչ յԻսրայէլի : Իսկ փարիսեցիքն ասէին, թէ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդևս : 34 :

Մեղեդի Յարութեան Եկ : Քարոզ. Ասասցուք :

Համբարձի Եկ :

Աքանչելի՜ հրեշտակըն Տն ցընծութեամբ իջեալ ի գերեզմանըն հարկանէ զզր. փող յարութեանըն Տն : Ի հարկանել փողոյն պահապանքըն զարհուրեցա՛ն եւ եղեն զզն. Ի յահէն որպէս մեռեալ : փառք Հօր : Զայն եղեւ ի հրեշտակէն բարբառ

Եղե՛ւ ուրախութիւն Տէր յարեանձն․ փառք յարութեանըն Տեառն։ Այժմ և միշտ։ Գործըն փառկե՛րվք երե՛ւեալ Ցն աշակե՛րտացն և ամէնձր խաղաղութիւն ընդ ձեզ։

Ալէլուիա Սաղմոս ճ՞օ։ Օրհնեցէք զՏր. 197։

Աւետարանն ըստ Մարկոսի։ Գ. 31։

Տն մերոյ Յսի Քսի

Գան եղբարքն և մայր նր, և արտաքոյ կացեալ յղեցին և կոչէին զնա։ Եւ անդ ժողովուրդն շուրջ զնովաւ նստէր. և իբրև ասացին ցնա, ահաւասիկ մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ, և խնդրեն զքեզ։ Պատասխանի ետ նց և ասէ. ո՞վ է իմ մայր, կամ եղբարք։ Հայեցաւ շուրջ զիւրև յաշակերտսն զի նստէին, և ասէ. ահաւասիկ մայր իմ, և եղբարք իմ։ Զի որ առնիցէ զկամս Այ, նա է իմ եղբայր և քոյր և մայր։ 35։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ալ. Թագաւոր։

Դ. ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութեան Բ։

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ զՏէր, որ օրհնեալն. 160։

Աւետարան Յարութեան Բ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Բ։

Որ գե՛րեցար ի ձ՛եռն մահկանացուն և իջեալ փրկեցեր ի բորբոքեալ բոցոյն. ընդ քեզ միշտ օրհնեմք Այ հարցըն մերոց։ Որ ողորմեցար ազգի մարդկան և իջեալ մարմնացար ի սրբ կուսէն. ընդ-

քեզ միշտ օրհնեմք Տէր հարցըն մերոց։ Որ երեքօրեայ թաղմամբ քո Տէր շարժեցան հիմունք երկրի․ ըզգերեզմանս բացեր ըզմեռեալսըն յարուցեր․ ըզքեզ միշտ օրհնեմք Տէր հարցըն մերոց։

Դ․ Օ՛ցէք։ Որ պայծառացոյց ըզփայտ խաչին՝ տարածանելով զիւր զանարատ բազուկսն․ եւ նա զէն յաղթութեան արարածոց իւրոց․ ամենայն գործք օրհնեցէք։ փառք Հօր։ Իջանելով ի ստորին կողմ երկրի․ և գողալով սատանեյան դըժոխք․ քանզի որ ի նմա արգելեալքըն ազատեցեր առ Տէր․ ամենայն գործք օրհնեցէք։ Այժմ և միշտ։ Նա զարգելեալսն ի բռնութենէ մահու․ ազատեցոյց երեքօրեայ յարութեան իւրով․ ամենայն գործք օրհնեցէք։

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ Բ․Ձ։

Ողկուզութիւնդ քո Ա՛ծածին անարատ․ զոր ոչ բոցանկիզեաց հուր Ածութեանն․ մեծացուցանեմք։ փառք Հօր և։ Որ յարգանդի քում անապականարար ընակեցաւ Բ՛ն Ա՛ծ․ եւ փրկիչ անձանց մերոց․ մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Անհասանելի տէրունական յայտնութիւն աշխարհի ծագեցաւ․ անմահոյց լուսոյն երկրպագեսցուք։

ՈՂՈՐՄԵԱ Բ․Ձ։

Որ խաչեցար և թաղեցար վասն մերոյ փրկութեան․ եւ յարեար ի մեռելոց․ խնայեա ի ժողովուրդս քո միայն մարդասէր։ փառք Հօր։ Որ ըզդըժոխս աւերեցեր և ըզգերեալսըն փրկեցեր․ եւ մեզ կեանս շնորհեցեր․ խնայեա ի ժողովուրդս քո միայն մարդասէր։ Այժմ և միշտ։ Որ ի յեր-

կենըս համբարձար և ընդ աջմէ Հօր նըստար. ի միւսանգամ քո գալըստեանն. խնայեա ի ժողովուրդըս քո միայն մարդասէր:

ՏԷՐ ՅԵՐԿՆԻՑ ԻԶ:

Սքանչելի կանայքն աներկիւղ եկին ի տեսանել ըզգերեզմանն. զի կատարեսցեն սէրըն մեռելոց զերկիւղն: Փառք Հօր: Եկին ի խընկել ըզտէրունեան մարմինն եւ տեսին յարուցեալ ի գերեզմանէն. եւ վերըստին լոյսըն ծագեաց յաշխարհս: Այժմ և միշտ: Բարբառեաց հրեշտակըն զյարութիւն Տ՛ն. և բացան գերեզմանըք նըննջեցելոց. եւ յարութիւն Տ՛ն յաղթեաց մահու:

Ալէլուիա Երգ Յարութեան ԻԶ: Քհն. Ասացուք:

Ալէլուիա Սաղմոս ԶԴ:

48. Ցայգ մեզ Տէր: Փխ. Հաճեցար Տէր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Ը. 1:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ եղեւ յետ այնորիկ՝ և ինքն շրջէր ընդ քաղաքս և ընդ գեօղս, քարոզէր և աւետարանէր զարքայութիւն Այ. և երկոտասանքն ընդ նմա. և կանայք ոմանք՝ որ բժշկեալ էին յայսոց չարաց և 'ի հիւանդութեանց. Մարիամ՝ որ կոչէր Մագդաղենացի, յորմէ եօթն դեւ ելեալ էր. և Յովհաննա կին Քուզայ՝ հազարապետին Հերովդի, և Շուշան՝ և այլք բազումք, որք պաշտէին զնա յընչից իւրեանց: Եւ 'ի ժողովել բազում ժողովրդոց, և ըստ քաղաքաց քաղաքաց եկելոց առ նա, ասէ առակաւ: Ել սերմանացան սերմանել զսերմանիս իւր. և 'ի սերմանելն իւրում՝ էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ՝ և եղև կոխան, և թռչունք երկնից կերան զնա: Եւ այլն անկաւ յապառաժի, և ընդ բուսանելն չորացաւ, առ 'ի չգոյէ հիւթոյ: Եւ այլն

անկաւ 'ի մէջ փշոց, և ընդ նմին բուսեալ փշոցն՝ հեղձուցին զնա: Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի և պարարտ, և բուսեալ՝ արար պտուղ հարիւրապատիկ: Զայս իբրև խօսեցաւ, ասէ. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: Հարցանէին զնա աշակերտքըն, թէ զի՞նչ իցէ առակն: Եւ նա ասէ. ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեն Այ, բայց այլոցն առակօք. զի տեսցեն՝ և մի՛ տեսցեն, և լուիցեն՝ և մի՛ իմասցին: Բայց առակն այս ինչ է. սերմն բանն Այ է: Եւ որք առ ճանապարհաւն, այնոքիկ են որ լսենն. և ապա գայ սատանայ՝ հանէ զբանն 'ի սրտից նց, զի մի՛ հաւատասցեն՝ և ապրեսցին: Եւ որք յապառաժին, որք յորժամ լսիցեն խնդութբ ընդունին զբանն, և արմատս ոչ ունիցին՝ որք առ ժամանակ մի հաւատան, և 'ի ժամանակի փորձութեն հեռանան: Իսկ որ 'ի մէջ փշոցն անկաւ՝ նոքա են, որ իբրև լսեն զբանն՝ և 'ի հոգս և 'ի մեծութի և 'ի ցանկութի աշխարհիս զբաղեալ հեղձնուն՝ և անպտուղ լինին: Իսկ որ յերկիրն պարարտ, որոց բարւոք և զուարթագին սրտիւ լուեալ զբանն՝ ընդունին, և տան պտուղ համբերութբ: Ոչ ոք լուցանէ ճրագ և թաքուցանէ ընդ կարասաւ՝ կամ դնէ ընդ մահճօք. այլ 'ի վերայ աշտանակի դնէ, զի որ մտանեն՝ զլոյս տեսցեն: Զի՛ք ինչ ծածուկ՝ որ ոչ յայտ լիցի. և ոչ գաղտնի՝ որ ոչ ծանիցի, և եկեսցէ 'ի յայտ: Տեսէք այսուհետև զիա՛րդ լսէքդ. զի ո՛ր գուցէ՝ տացի նմա, և ո՛ր ոչն գուցէ՝ և զոր կարծէն թէ ունիցի՝ բարձցի 'ի նմանէ: Եկին առ նա մայրն և եղբարք իւր, և ոչ կարէին հասանել 'ի նա վս բազմութեն: Ազդ եղև նմա և ասեն. մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ՝ և կամին զքեզ տեսանել: Եւ ասէ ցնս. մայր իմ և եղբարք իմ սոքա են, որ զբանն Այ լսեն և առնեն: 21:

Գձղ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօ. Բուռն ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Աւագին Սաղմոս ՃԽԹ։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Թ. 35։

Տէրն մեր ՅՍ՟ ՔՍ՟

Եւ շրջէր (ՅՍ՟) ընդ ամ՟ քաղաքս եւ ընդ գիւղս. ուսուցանէր 'ի ժողովուրդս նց՟, եւ քարոզէր զաւետարանն արքայութեան. եւ բժշկէր զամ՟ ախտս եւ զամ՟ հիւանդութիւս 'ի ժողովրդեանն։ Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ գթացաւ 'ի նոսա. զի էին աշխատեալք եւ ցրուեալք իբրեւ ոչխարս, որոց ոչ իցէ հովիւ։ Յայնժամ ասէ ցաշակերտսն իւր. հունձք բազում են՝ եւ մշակք սակաւ։ Արդ՝ աղաչեցէք զտէր հնձոց՝ զի հանցէ մշակս 'ի հունձս իւր։ Եւ կոչեալ առ ինքն զերկոտասանեսին աշակերտսն իւր, ետ նց՟ իշխանութի այսոց պղծոց հանել զնս՟, եւ բժշկել զամ՟ ցաւս եւ զամ՟ հիւանդութիւս։ Եւ առաքելոցն երկոտասանից էին անուանք այսոքիկ. առաջին Սիմոն՝ անուանեալն Պետրոս, եւ Անդրէաս եղբայր նր՟։ Յակոբոս Զեբեդեայ, եւ Յովհաննէս եղբայր նորա, Փիլիպպոս եւ Բարթողոմէոս, Թովմաս եւ Մատթէոս մաքսաւոր, Յակոբոս Ալփեայ եւ Ղեբէոս՝ որ անուանեցաւ Թադէոս։ Սիմոն Կանանացի եւ Յուդայ Իսկարիովտացի՝ որ եւ մատնեացն զնա։ Զնս՟ երկոտասանեսին առաքեաց ՅՍ՟, պատուիրեաց նց՟՝ եւ ասէ, 'ի ճանապարհ հեթանոսաց մի երթայցէք, եւ'ի քաղաք Սամարացւոց մի մտանիցէք։ Այլ երթայք առաւել առ ոչխարսն կորուսեալս տանն Իէլի։ Եւ իբրեւ երթայցէք՝ քարոզեցէք եւ ասացէք, թէ մերձեալ է արքայութի երկնից։ Զհիւանդս բժշկեցէք, զբորոտս սրբեցէք, դեւս հանէք, ձրի առէք՝ եւ ձրի տուք։ Մի՛ ստանայք ոսկի՝ եւ մի արծաթ՝ եւ մի պղինձ 'ի գօտիս ձեր։ Մի՛ պարկ 'ի ճանապարհ, եւ մի երկուս հանդերձս, մի կօշիկս,

մի ցուպ. զի արժանի է մշակն կերակրոյ իւրոյ։ Յոր քաղաք մտանիցէք կ̃մ ՚ի գեօղ, հարցանիցէք՝ թէ ո՞ է ՚ի նմա արժանի. և անդ լինիջիք՝ մինչև ելանիցէք անտի։ Եւ իբրև մտանիցէք ՚ի տունն, ողջոյն տայջիք նմա՝ և ասասջիք. ողջոյն տանս այսմիկ։ Եթէ իցէ տունն արժանի, եկեսցէ ողջոյնն ձեր ՚ի վ̃ն ն̃ր. ապա թէ ոչ իցէ արժանի, ողջոյնն ձեր առ ձեզ դարձցի։ Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ՝ և ոչ լուիցէ բանից ձերոց, իբրև ելանիցէք ՚ի տանէն՝ կամ ՚ի քաղաքէն յայնմանէ, թօթափեսջիք զփոշին յոտից ձերոց։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ դիւրագոյն լիցի երկրին Սոդոմացւոց և Գոմորացւոց յաւուրն դատաստանի, քան քաղաքին այնմիկ։ Ժ. 15։

ՄԵՍԵԴԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԲՁ։ ՔԱՐՈԶ. Ասացուք։

ՀԱՄԲԱՐՁԻ ԲՁ։

Ձայն աւետաւոր հրեշտակին զուարճացոյց զառաւօտեան կանայսն զՔ̃սի պատմելով ըզյարութիւն։ փառք Հօր։ Մի յուսահատիք ողբամօք այլ ցնծացէք երկրպագելով. խնկազգեացք անձինքն և փափաքողք յարութեանն։ Այժմ և միշտ։ փութացարուք ի Գալիլեա աւետարանեցէք աշակերտացն. եթէ յարեաւ Քրիստոս եւ խափանեաց ըզմահ։

ԱԼԷԼՈՒԻԱ ՍԱՂՄՈՍ Ճ̃Ը։ Օրհնեցէք զՏ̃ր. 197։

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ։ Դ. 1։

Տէրն մեր Յ̃ս Ք̃ս

Դարձեալ սկսաւ ուսուցանել առ ծովեզերբն. և խռնեցան զնովաւ ժողովուրդք բազումք, մինչև ՚ի նաւ մտանել նմա, և նստել ՚ի ծովուն. և ա̃մ ժողովուրդն զծովեզերբն ցամաքն ունէին։ Եւ ուսուցանէր զնոսա առակօք բազում ինչ. և ասէր ն̃ց ՚ի վարդապետու̃ն իւրում։ Լուարուք. ահա ել սեր-

մանօղ սերմանել: Եւ եղեւ ՚ի սերմանելն, ոմն անկաւ առ ճանապարհաւ, և եկն թռչուն և եկեր զնա: Եւ այլն անկաւ յապառաժի, ուր ոչ գոյր հող բազում. և վաղվաղակի բուսաւ. քանզի ոչ գոյր հիւթ երկրին. և յորժամ ծագեաց արեւ՝ ջեռաւ, և զի ոչ գոյին արմատք՝ ցամաքեցաւ: Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ փշոց. ելին փուշքն և հեղձուցին զնա, և պտուղ ոչ ետ: Եւ այլն անկաւ յերկիր բարւոք, և ելեալ աճեցեալ տայր պտուղ, և բերէր ընդ միոյ երեսուն՝ և ընդ միոյ վաթսուն՝ և ընդ միոյ հարիւր: Եւ ասէր. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: 9:

Գէշ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթք. Թագաւոր:

Դ. ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԻԿ:

ԱՐԱՐՈՂԴ հանդերձ կառօքն ընկղմեցաւ. 164:

Ողորմեա Ցայգ. ԻԿ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն ԻԶ:

Որ զարդարեալ նորանցուցեր զարարածոց գոյացութիւնս համագոյդ Հօր և Հոգւոյն. ընդ քեզ միշտ օրհնեմք Ա՛ծ հարցն մերոց: Որ կամաւոր խոնարհութեամբդ քո յանձն առեր ըղչարչարանս ի խաչին բեւեռեցար. ընդ քեզ միշտ օրհնեմք Ա՛ծ հարցն մերոց: Որ զմահացու մեր բնութիւնս վերստին զծեր կենդանութեամբ հրաշափառ քո յարութեամբդ. ընդ քեզ միշտ օրհնեմք Ա՛ծ հարցն մերոց:

Գ. Զտէր օրհնեցէք գովեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան: փառք Հօր: Որ էջն ի գերեզմանն եւ աւերեաց զդժոխս. մեծ եւ հզօր զօրութեամբ Եւ յարեաւ ի մեռելոց. օրհնեցէք գովեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Լուսաւորիչն աշխարհի որ ազատեաց ի մեղաց զտոհմնղէնս ա՛մ. Նորահրաշ յարութեամբ իւրով. օրհնեցէք գովեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Բ.Ձ:

Զգեղ ամենօրհնեալ Աստուածածին. մայր լուսոյ և անապական Աստուծոյ բանին մեծացուցանեմք: փառք Հօր: Զգեղ պայծառ երկինք և ամպ լուսեղէն. ծնօղ արարչին և մորենի՝ անկիզելի. մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Զգեղ գոյն երկնից և ճանապարհ արքայութեան. բարձօղ անիծից և սրովբէ հողեղէն. մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Բ.Ձ:

Եկեր ի չարչարանս չարչարանացն լուծիչ. բևեռեցար ի խաչին. լուծեր զկապանս մեղաց մերոց. Ք՛ս յոյս յարութեան մերոյ ողորմեա: փառք Հօր: Իջեր ի գերեզման աւերեցեր զդժոխս. եւ յարուցեալ յերրորդ աւուր զաշխարհս լցուցեր խնդութեամբ. Ք՛ս յոյս յարութեան մերոյ ողորմեա: Այժմ և միշտ: Մտեր առ աշակերտսն քաջալերել զնոսա. եւ խոստացար լինել ընդ մեզ զա՛մ աւուրս կենաց մերոց. Ք՛ս յոյս յարութեան մերոյ ողորմեա:

ՏԷՐ ՅԵՐԿԻՆՑ ԻԶ:

Կանխելով որ կանանցն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն. և զահաւոր յարութեան ըղձալոյն ի հրեշտակէն լսել. Եթէ յարեաւ Ք՛րս: փառք քո: Թողեալ ըզտրտմութի՛ երջանիկ և որ կանանցն. Եւ խնդութ՛ ընթանային պատմել աշակերտացն. Եթէ յարեաւ Ք՛րս: Այժմ և միշտ: Սքանչելի և ըզհրաշագործ ըզյարութիւնն Ք՛սի. առաքելոցն աստուածապէս տեսեալ. ընդ հանուր քարոզէին. Եթէ յարեաւ Աստուած:

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԻԿ: Գէղ. Աստուած:

Առաւօտու Սաղմոս ԶԴ:

ԿԳ. Յոյց մեզ Տէր: Փխ. Հանեցար Տր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Ը. 22:

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ եղև ՚ի միում աւուրց ինքն ել ՚ի նաւ՝ և աշակերտքն նր, և ասէ ցնս. Եկայք անցցուք յայն կոյս ծովակիս. և գնացին: Եւ մինչդեռ նաւէին՝ ՚ի քուն եմուտ. և էջ մրրիկ հողմոյ ՚ի ծովակն՝ և ուռնոյր, և տագնապէին: Մատուցեալ զարթուցին զնա և ասեն. վարդապետ վարդապետ՝ կորնչիմք աստի: Եւ նա յարուցեալ սաստեաց հողմոյն և խռովութեան ջուրցն՝ և հանդարտեցին, և եղև խաղաղութի: Ասէ ցնս. ուր են հաւատք ձեր. և զահի հարեալ զարմացան, և ասէին ցմիմեանս. ով արդեօք իցէ սա՝ զի և հողմոց և ջրոց հրամայն տայ, և հնազանդին սմա: Եւ նաւեցին իջին յաշխարհն Գերգեսացւոց, որ է յայն կոյս հանդէպ Գալիլեայ: Եւ ընդ ելանելն նր ՚ի ցամաք, պատահեաց այր մի ՚ի քաղաքէն՝ յորում էին դևք, և բազում ժամանակս չէր հանդերձ զգեցեալ՝ և ոչ ՚ի տան բնակեալ, այլ ՚ի գերեզմանս:

Եւ տեսեալ զՅն, աղաղակեաց և անկաւ առաջի նր, և ասէ մեծաձայն. զի՞ կայ իմ և քո Յն որդի Այ բարձրելոյ, աղաչեմ զքեզ մի տանջեր զիս: Քանզի հրաման տայր այսոյն պղծոյ ելանել ՚ի մարդոյ անտի. զի բազում ժամանակս յափշտակեալ էր զնա, և կապէր ՚ի շղթայս, և պահէր յերկաթս, և խզէր զկապանսն, և վարէր ՚ի դիւէն յանապատս: Եհարց զնա Յն և ասէ. զի՞նչ անուն է քեզ. և նա ասէ, լեգէոն. զի դեւք բազումք մտեալ էին ՚ի նա: Եւ աղաչէին զնա՝ զի մի հրաման տացէ նց երթալ յանդունդս: Եւ էր անդ երամակ մի խոզից բազմաց արօտական ՚ի լերինն. և աղաչեցին զնա զի հրաման տացէ նց մտանել ՚ի նս. և հրամայեաց նց: Եւ ելեալ դեւքն յառնէն՝ մտին ՚ի խոզեանն. և դիմեաց երամակն ՚ի գահէ անտի ՚ի ծովակն՝ և հեղձաւ: Իբրև տեսին խոզարածքն զիրսն որ եղեն՝ փախեան, և պատմեցին ՚ի քաղաքին և յագարակսն: Եւ իբրև ելին տեսանել զգործն, և եկին առ Յն, և գտին զայրն՝ ուստի դեւքն ելեալ էին, զգեցեալ և զգաստացեալ նստէր առ ոտսն Յսի, և երկեան: Պատմեցին նց որոց տեսեալն էր՝ թէ զիա՞րդ փրկեցաւ դիւահարն: Եւ աղաչէր զնա ամ բազմութիւն շուրջ զգաւառօքն Գերգեսացւոց՝ գնալ ՚ի սահմանաց նց, քանզի ահիւ մեծաւ տագնապէին. և նա մտեալ ՚ի նաւ՝ դարձաւ անդրէն: Աղաչէր զնա այրն՝ ուստի դեւքն ելեալ էին, շրջել ընդ նմա. արձակեաց զնա՝ և ասէ. դարձ ՚ի տուն քո, և պատմեա՝ զոր միանգամ արար քեզ Ած. գնաց ՚ի քաղաքն՝ և քարոզէր զոր ինչ արար նմա Յն: Եւ իբրև դարձաւ անդրէն Յն, ընկալաւ զնա ժողովուրդն. քանզի ամենեքեան ակն ունէին նմա: Եւ ահա եկն այր մի՝ որում անուն էր Յայրոս, և նա էր իշխան ժողովրդեանն. անկեալ առ ոտսն Յսի՝ աղաչէր զնա մտանել ՚ի տուն նր. զի դուստր միամօր էր նր՝ ամաց իբրև

երկոտասանից, և էր մերձ 'ի մահ. և ընդ երթալն
նր՝ ժողովուրդքն նեղէին զնա: Եւ կին մի էր 'ի
տեռատեսութե արեան յամաց երկոտասանից, որ
'ի բժիշկս ծախեալ էր զամ ինչս իւր, որում ոչ
էր լեալ հնար յումեքէ բժշկիլ: Մատուցեալ յե-
տոյ մերձեցաւ 'ի քղանցս հանդերձի նր. և նոյն-
ժամայն եկաց բղխումն արեան նր: Եւ ասէ Յս̃.
ով է՝ որ մերձեցաւն յիս: Իբրև ամենեքեան ու-
րանային, ասէ Պետրոս՝ և որ ընդ նմա էին. վար-
դապետ՝ ժողովուրդք պնդեն և նեղեն զքեզ: Եւ
ասէ Յս̃. ոմն մերձեցաւ յիս. քանզի գիտացի՝ եթէ
զօրութի ել յինէն: Իբրև ետես կինն՝ եթէ ոչ
ծածկեցաւ 'ի նմանէ, եկն դողալով՝ և անկաւ ա-
ռաջի նր, թէ վս̃ որոյ իրաց մերձեցաւ 'ի նա՝ պատ-
մեաց առաջի ամ ժողովրդեանն. և թէ ո՞պ բժշկե-
ցաւ առժամայն: Եւ ասէ. քաջալերեա՛ց դուստր՝
հաւատք քո կեցուցին զքեզ, երթ 'ի խաղաղութի:
Եւ մինչդեռ նա խօսէր, գայ ոմն 'ի տանէ ժողո-
վրրդապետին՝ և ասէ ցնա. մեռաւ դուստրն քո,
մի ինչ աշխատ առներ զվա: Իսկ Յս̃ իբրև լուաւ,
պատասխանի ետ նմա՝ և ասէ. մի երկնչիր, միայն
հաւատա՛՝ և կեցցէ: Եւ մտեալ 'ի տունն՝ ոչ զոք
եթող մտանել, բայց միայն զՊետրոս և զՅակովբոս
և զՅովհաննէս, և զհայր մանկանն և զմայր նր:
Լային ամենեքեան՝ և կոծէին զնա: Եւ նա ասէ.
մի՛ լայք զի չէ մեռեալ՝ այլ ննջէ: Եւ նոքա ծաղր
առնէին զնա, զի գիտէին թէ մեռաւ: Եւ նր հա-
նեալ զամենեսին արտաքս, կալաւ զձեռանէ նր՝
բարբառեցաւ և ասէ. արի կա՛ց մանուկ դու: Եւ
դարձաւ ոգի նր, և կանգնեցաւ վաղվաղակի. և
հրամայեաց տալ նմ ուտել: Եւ զարմացան ծնօղքն
նր: Եւ նա պատուիրէր մի ումեք ասել՝ որ ինչ
եղեն: 57:

·Ա՟Ւ՟Ղ· Խնդրեսցուք: Կեցո: Առ. Քում ամենա:

ՑԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ծնթ.:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Ժ. 16:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրեւ զոչխարս 'ի մէջ գայլոց. եղերուք այսուհետեւ խորագէտք իբրեւ զօձս, եւ միամիտք իբրեւ զաղաւնիս: Զգոյշ լինիջիք 'ի մարդկանէ. զի մատնեսցեն զձեզ յատեանս. եւ 'ի ժողովուրդս իւրեանց տանջեսցեն զձեզ: Եւ առաջի դատաւորաց եւ թագաւորաց տանիցին զձեզ վն իմ 'ի վկայութիւն նոցա, եւ հեթանոսաց: Այլ յորժամ մատնիցեն զձեզ, մի հոգայցէք՝ թէ ո՞րպ կամ զի՞նչ խօսիցիք. զի տացի ձեզ 'ի ժամուն յայնմիկ զինչ խօսիցիք: Զի ոչ եթէ դուք իցէք՝ որ խօսիցիքն, այլ Հոգին Հօր ձերոյ՝ որ խօսիցի 'ի ձեզ: Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր 'ի մահ, եւ հայր զորդի. եւ յառնիցեն որդիք 'ի վերայ հարց՝ եւ սպանանիցեն զնս: Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վն անուան իմոյ. իսկ որ համբերեսցէ 'ի սպառ, նա կեցցէ: Եւ յորժամ հալածիցեն զձեզ 'ի քաղաքիս յայսմիկ՝ փախիջիք յայլ. եւ եթէ յայնմանէ հալածիցեն զձեզ՝ փախիջիք 'ի միւս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ սպառեսջիք զքաղաքս Իսրայէլի, մինչեւ եկեսցէ որդի մարդոյ: Ոչ է աշակերտ առաւել քան զվարդապետ, եւ ոչ ծառայ քան զտէր իւր: Շատ իցէ աշակերտին՝ եթէ եղիցի իբրեւ զվարդապետ իւր, եւ ծառային՝ իբրեւ զտէր իւր: Եթէ զտանուտէրն բէեղզեբուղ կոչեցին, ո՞րչափ եւս առաւել զընտանիս նր: Մի այսուհետեւ երկնչիցիք 'ի նոցանէ. զի ոչ ինչ է 'ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, եւ գաղտնի՝ որ ոչ ծանիցի: Զոր ասեմ ձեզ 'ի խաւարի՝ ասացէք 'ի լոյս. եւ զոր լսէք յունկանէ՝ քարոզեցէք 'ի վր տանեաց: Եւ մի երկնչիք յայն-

ցանէ՝ որ սպանանեն զմարմին, և զոգի ոչ կարեն սպանանել. այլ երկերո՛ւք դուք առաւել յայնմանէ՝ որ կարօղն է զոգի և զմարմին կորուսանել 'ի գեհեն։ Ո՞չ ապաքէն երկու ճնճղուկք դանգի միոջ վաճառին, և մի 'ի նոցանէ յերկիր ոչ անկցի առանց Հօր ձերոյ։ Այլ ձեր և ա՛մ խոկ հեր գլխոյ թուեալ է։ Արդ՝ մի՛ երկնչիցիք՝ զի լաւք քան զբազում ճնճղուկս։ Ամենայն որ խոստովանեսցի յիս առաջի մարդկան, խոստովանեցից և ես զնմանէ առաջի Հօր իմոյ որ յերկինսն է։ Իսկ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան, ուրացայց և ես զնա առաջի Հօր իմոյ՝ որ յերկինս է։ Մի՛ համարիք եթէ եկի արկանել խաղաղութի՛ յերկիր. ոչ եկի արկանել խաղաղութի՛, այլ սուր։ Քանզի եկի քակել զայր 'ի հօրէ իւրմէ, և զդուստր 'ի մօրէ իւրմէ, և զհարսն 'ի սկեսրէ իւրմէ։ Եւ թշնամիք առն ընտանիք իւր։ Որ սիրէ զհայր կամ զմայր առաւել քան զիս՝ ոչ է ինձ արժանի. և որ սիրէ զուստր կամ զդուստր առաւել քան զիս՝ չէ ինձ արժանի։ Եւ որ ոչ առնու զխաչ իւր՝ և գայ զկնի իմ, չէ ինձ արժանի։ Որ գտանէ զանձն իւր, կորուսցէ զնա՝ և որ կորոյս զանձն իւր վս իմ, գտցէ զնա։ Որ ընդունի զձեզ՝ զիս ընդունի, և որ զիս ընդունի՝ ընդունի զառաքիչն իմ։ Որ ընդունի զմարգարէ յանուն մարգարէի՝ զվարձս մարգարէի առցէ. և որ ընդունի զարդար յանուն արդարոյ՝ զվարձս արդարոյ առցէ։ Եւ որ արբուսցէ միում 'ի փոքրկանցս յայսցանէ բաժակ մի ջուր ցուրտ միայն՝ յանուն աշակերտի, ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կորուսցէ զվարձս իւր։ 42։

ՍԵՒԵՐԷ ՅԱՐՈՒԹԵՆԷ ԻԿ։ ՏԵՐՈՒՆ. Նստուցուք։

ՀԱՄԲԱՐՁԻ ԻԿ։

Նստուցեա՛ն ս՛ր կանայքն հանդե՛րձ իւղո՛վք և խընկո՛վք. եկի՛ն 'ի ս՛բ գերեզմանն. Ե՛ւ ո՛ զրա-

լով խընդրէին զանմա՞հ փառաց Թագաւորին։ փառք Հօր։ Եւ ի ձայնէ հրեշտակին զուա՞րճացան տրտմագնացք․ առաւօտեան ո՛վ կանայք․ զի՞ խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս․ յարեա՞ւ փառաց Թագաւորին։ Այժմ և միշտ։ Ածատէր ո՞ կանայք փութա՞ցարուք հետեւեալ․ պատմող լինել Պետրոսի և Յովհաննու սիրելոյ․ յարեա՞ւ փառաց Թագաւորին։

Առաքելոյն Պաւղոսի ՌՍ։ Օրհնեցէք զԱԾ․ 197։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Դ․ 10։

Տէրն մեր Յս․ Քս

Եւ իբրև եղև առանձինն՝ հարցին զնա, որ զնովաւն էին աշակերտօքն հանդերձ՝ զառակն։ Եւ ասէ ցնս․ ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեան Այ, բայց նոցա որ արտաքինքն են՝ ամ ինչ առակօք լինի․ զի տեսանելով տեսցեն՝ և մի տեսցեն, և լսելով լուիցեն՝ և մի իմասցին․ զի մի երբեք դարձցին՝ և թողցի նոցա։ Եւ ասէ ցնոսա․ ոչ գիտէք զառակս զայս, և զիարդ զամ առակն գիտիցէք։ Որ սերմանէն՝ զբանն սերմանէ։ Եւ նոքա են որ առ ճանապարհաւն, ուր բանն սերմանի․ և յորժամ լսեն զնա, գայ սատանայ՝ և հանէ զբանն սերմանեալ ՚ի սիրտս նոցա։ Եւ նոքա են որ յապառաժին սերմանեցան․ որք յորժամ լսիցեն զբանն, վաղվաղակի խնդութբ ընդունին․ և զի ոչ ունին արմատս յանձինս, այլ առ ժամանակ մի են․ ապա ՚ի հասանել նեղութն կամ հալածման վն բանին, վաղվաղակի գայթագղին։ Իսկ որ ՚ի մէջ փշոցն սերմանեցան՝ նոքա են, որ իբրև զբանն լսեն, և հոգք աշխարհիս և պատրանք մեծութեն մտանեն, և հեղձուցանեն զբանն՝ և անպտուղ լինի։ Եւ նոքա են որ յերկիրն բարւոք սերմանեցան,

ովք լսեն զբանն՝ և ընդունին, և տան պտուղ՝ ընդ միոյ երեսուն՝ և ընդ միոյ վաթսուն՝ և ընդ միոյ հարիւր։ 20։

Քրզղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Թագաւոր։

Գ. Շ Ա Բ Ա Թ

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օրհնութե Գ.Ձ։

ՕԳՆԱԿԱՆ ընդունելի եղև իմ Տէր. 168։

Աւետարան Յարութե Գ.Ձ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն ԻԿ։

Որ յերկնային զինուորութեանցդ միշտ երկրպագիս Քրիստոս Թագաւոր. ընդ Հօր եւ նորին Հոգւոյն. օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց։ Որ խոնարհեցար յանձնառ փառաց եկեալ իշխանութեամբ ի մահ խաչին. զղզրդեցան դժոխք. յահեղ փառաց քոց. օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց։ Եւ հրաշափառ քո յարութեամբդ կենագործեցեր զնս զմեղօք ըզմեռեալս. եւ համբարձար փառօք ի յերկինս. օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց։

Գ. Աղտէր. Աղբն Թագաւորըն քաղցրաձայն երգով օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ փառք Հօր և։ Որ պատուական խաչելութեամբ հրաշագործեաց ըզփրկութիւն յաւիտենից նորոգեցելոցն. քաղցրաձայն երգով օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Զյարուցեալն իշխանութեամբ զփառակից

Հօր և սրբ Հոգւոյն. ընդ վեցթևեանն սրովբէագունդ դասս. գովեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Ձ.կ:

Ըզքեզ Ածածին որ վերօրհնեալ ի զօրաց հրեշտակաց. ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք: փառք Հօր: Ըզքեզ բնակ հրեղէն աթոռութեանն. յիմանալի զօրացն երանեալ. ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Ըզքեզ մայր Էմմանուէլի. մարգարէին յառաջ գուշակեալ. ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Ձ.կ:

Ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի յերկնից իջեր Բանդ Աստուած և վասն մեր մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի խաչին տարածեցեր զանարատ բազուկս քո. և վասն մեր հեղեր զարիւն քո սուրբ. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: փառք Հօր: Որ ի գերեզմանի եդար անապական և յարուցեալ նորոգեցեր զաշխարհս. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Այժմ և միշտ: Որ ի յերկինս համբարձար ամենակարող. և ընդ աջմէ Հօր նստար յաթոռ փառաց. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա:

Տէր յերկնից Ձ.կ:

Քո յարութեամբդ փառօք վայելէ երկայնամիտ Տէր: փառք Հօր: Օրհնեալ է քո յարութիւնդ

Աստուած որ ընդմահ մահու ծանուցեր քոյին կամաւոր մահուամբդ. քո յարութեանդ փառք վայելէ երկրպագեմք Տէր: Այժմ և միշտ: Փայ-լումն ահեղ հրեշտակին ի վիմին. որ քարոզէր առ նս կանանցն յարեաւ Տէրն ի մեռելոց. քո յարութեանդ փառք վայելէ երկրպագեմք Տէր:

Առաւօտու Երգ Յարութեան Գ.Զ: Բէկ. Աստուած:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Թ. 1:

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ կոչեցեալ զերկոտասան առաքեալսն, ետ նց զօրութիւն և իշխանութիւն ի վր ամ դիւաց, և բժշկել զհիւանդութիւնս: Եւ առաքեաց զնս քարոզել զարքայութիւն Այ, և բժշկել զախտաժէտս: Եւ ասէ ցնս. մի ինչ բառնայք ի ճանապարհ, մի գաւազան և մի մախաղ, մի հաց և մի արծաթ, մի երկուս հանդերձս ունիցիք: Եւ յոր տուն մտանիցէք՝ անդ ագջիք, և անտի գնասջիք: Եւ որք ոչ ընդունիցին զձեզ, յորժամ ելանիցէք ի քաղաքէն յայնմանէ, զփոշի ոտից ձերոց թօթափեսջիք ի վկայութիւն նց: Եւ ելեալ շրջէին ընդ քաղաքս և ընդ գեօղս՝ աւետարանէին, և բժշկէին ընդ ամ տեղիս: Լուաւ Հերովդէս չորրորդապետ զգործսն ամ. և զարմանայր վն ասելոյն յոմանց, թէ Յովհաննէս յարեաւ ի մեռելոց, և յոմանց՝ թէ Եղիա յայտնեցաւ, և յայլոց՝ թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ: Ասէ Հերովդէս. զՅովհաննէս ես գլխատեցի. իսկ սա ո՞վ իցէ՝ զորմէ զայսպիսի իրս լսեմ. և խնդրէր տեսանել զնա: Դարձան առաքեալքն, և պատմեցին նմա զամ զոր արարին: Եւ առեալ զնս՝ խոյս եղեալ առանձինն ի տեղի անապատ քաղաքի միոյ, որում անուն էր Բեթսայիդա: Եւ ժողովուրդքն իբրև գիտացին, գնացին զհետ նր. և ընկալեալ զնս՝ խօսէր ընդ նս վն արքայութեան

Այ, և որոց պէտք էին բժշկութեան՝ բժշկէր։ Եւ օրն սկսաւ տարաժամել. մատեան երկոտասանքն և ասեն ցնա. արձակեա զժողովուրդդ, զի երթեալ շուրջ ՚ի գիւղսն և յագարակս՝ հանգիցեն, և գտցեն կերակուր. զի աստ յանապատ տեղւոջ եմք։ Ասէ ցնս. դուք տուք դոցա ուտել։ Եւ նոքա ասեն. ոչ գոյ մեր աւելի քան զհինգ նկանակ և զերկուս ձկունս, բայց եթէ երթիցուք գնեսցուք բաւական ժողովրդեանդ կերակուր։ Քանզի էին արք իբրև հինգ հազար։ Ասէ ցաշակերտսն. բազմեցուցէք զդոսա դասս դասս՝ յիսուն յիսուն։ Եւ արարին այնպէս, և բազմեցուցին զամենեսեան։ Եւ առեալ զհինգ նկանակն և զերկուս ձկունսն՝ հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց և եբեկ՝ և տայր ցաշակերտսն արկանել ժողովրդեանն։ Կերան և յագեցան ամենեքեան. և բարձին զնշխարս կոտորոցն՝ երկոտասան սակառի։ 17։

Գծղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Քում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԿԹ.։

ԱԾ *ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ.* 229։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԱ. 1։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ եղև իբրև կատարեաց ՅՍ զպատուէր երկոտասանից աշակերտացն իւրոց, գնաց անտի քարոզել և ուսուցանել ՚ի քաղաքս նց։ Իսկ Յովհաննէս իբրև լուաւ ՚ի բանտին զգործսն Քրիստոսի, առաքեաց ՚ի ձեռն աշակերտացն իւրոց, և ասէ ցնա. դու ես՝ որ գալոցն ես, եթէ այլում ակն կալցուք։ Պատասխանի ետ ՅՍ՝ և ասէ ցնս. գնացէք պատմեցէք Յովհաննու, զոր լսէք և տեսանէք։ Կոյրք տեսանեն, կաղք գնան, բորոտք սրբին, և խուլք լսեն, և մեռեալք յառնեն, և աղքատք աւետա-

ռանին: Եւ երանեալ է՝ որ ոչ գայթակղեսցի յիս: Եւ իբրև նոքա գնացին, սկսաւ Յս̃ ասել ցժողովուրդսն զՅովհաննէ. զի՞նչ ելէք տեսանել յանապատին, եղէգն շարժուն 'ի հողմոյ: Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել, մա՞րդ 'ի հանդերձս փափկութեն զարդարեալ. ահաւասիկ որ զփափուկսն զգեցեալ են՝ 'ի տունս թագաւորաց են: Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել. մարգարէ՞. այո՛ ասեմ ձեզ, և առաւել ևս քան զմարգարէ: Զի նա է՝ վ̃ն որոյ գրեալ է. ահա ես առաքեցից զհրեշտակ իմ առաջի երեսաց քոց որ պատրաստեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո: Ամէն ասեմ ձեզ՝ չէ յարուցեալ 'ի ծնունդս կանանց մեծ քան զՅովհաննէս մկրտիչ. բայց փոքրիկն յարքայութ̃ն երկնից մեծ է քան զնա: Բայց յաւուրցն Յովհաննու մկրտչի մինչև ցայժմ՝ արքայութիւն երկնից բռնադատի, և բռունք յափշտակեն զնա: Քանզի ա̃մ օրէնք և մարգարէք մինչև ցՅովհաննէս մարգարէացան. և եթէ կամիք ընդունել՝ նա է Եղիա՝ որ գալոցն է: Որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ: Ո՞ւմ նմանեցուցից զազգս զայս. նման է մանկտւոյ՝ որ նստիցին 'ի հրապարակս, կարդայցեն զընկերս իւրեանց, և ասիցեն. փող հարաք ձեզ՝ և ոչ կաքաւեցէք, ողբացաք ձեզ՝ և ոչ կոծեցարուք: Եկն Յովհաննէս, ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր. և ասեն՝ դև գոյ 'ի նմա: Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ և ըմպէ. և ասեն, ահա այր կերող և արբեցող, բարեկամ մաքսաւորաց և մեղաւորաց. և արդարացաւ իմաստութ̃ի յորդւոց իւրոց: Յայնժամ սկսաւ նախատել զքաղաքսն՝ յորս եղեն բազում զօրութիւնք նր̃, և ոչ ապաշխարեցին: Վա՜յ քեզ Քորազին, վա՜յ քեզ Բեթսայիդա. զի եթէ 'ի Տիւրոս և 'ի Սիդովն եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ 'ի ձեզ եղեն, վաղու ևս արդեւօք խորգով և մոխրով ապաշխարեալ էր: Բայց ասեմ ձեզ. դիւրագոյն լիցի երկրին Տիւրոսի և Սիդովնի

յաւուրն դատաստանի՝ քան ձեզ։ Եւ դու Կափառնաում, մի մինչեւ յերկինս բարձրասցիս. այլ մինչեւ 'ի դժոխս իջցես. զի եթէ 'ի Սոդոմ եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ 'ի քեզ եղեն, ապաքէն կային եւ մինչեւ ցայսօր։ Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ երկրին Սոդոմացւոց դիւրագոյն լիցի յաւուրն դատաստանի՝ քան քեզ։ 24։

Մեղեդի Հարանցն։

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն, օրհնեալ որ գալոց ես։ Տէր Ած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ՝ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։

Հարցայն Ա։

Որ վերօրհնիս յաթոռս քերովբէից. ի վերայ նորոյ յաւանակի հանգեար. բարեբանեալ որ եկիր ի կեցուցանել։ Ասաի եւ մեք զյաղթական օրհնութեանցն ըղձայն. մատուցանեմք քեզ թագաւոր փառաց ընդ տղայոյն օրհնաբանելով. բարեբանեալ որ եկիր ի կեցուցանել։ Ովսաննայ ի բարձունս ալէլուիա. բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տն ալէլուիա. եւ օրհնութիւն որ գալոցդ ես անուամբ Տն ալէլուիա։

Այսօր զանբռնելիդ Բանն որ յաթոռ փառաց ընդ Հօր յերկրի երեւեալ տեսաք. քերովբէական ձայնիւ օրհնեսցուք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։ փառք Հօր։ Այսօր յաւանակ քերովբէ եւ տղայք երրայեցւոց բարեբանեն. օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։ Այժմ եւ։ Այսօր զուարճացան տիեզերք գալըստեամբ Ածորդւոյն յԵղէմ. եւ դրջէին հնչմամբ երգով. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Ալէլուիա Սաղմոս Զ։ Ցնծացէք առ Ած. 233։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Դ. 21։

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ ասէ ցնոս. մի՞ թէ գա՞յ ճրագ, զի ընդ գրուանաւ դնիցի կամ ընդ մահճօք. ո՛չ ապաքէն ՚ի վերայ աշտանակի դնիցի։ Զի չէ ինչ ՚ի ծածուկ՝ որ թէ ոչ յայտնեսցի. եւ ոչ եղեւ ինչ գաղտնի, եթէ ոչ ՚ի յայտ գայցէ։ Եթէ որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։ Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք զինչ լսէքդ, եւ յաւելցի ձեզ որոց լսէքդ։ Որով չափով չափէք՝ նովին չափեսցի ձեզ։ Որ որ ունիցի՝ տացի նմա. եւ որ ոչն ունիցի, եւ զոր ունիցին՝ բարձցի ՚ի նմանէ։ 25։

Քրզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթք. Թագաւոր։

Դ. Կ Ի Ր Ի Ա Կ Է

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օրհնութիւն գ.կ։

ՕՐՀՆԵՑԷՔ Տն երգ նոր ձայնիւ ցնծութ. 171։

Ալէլուիա Յարութեան գ.կ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա.կ։

Անսկիզբն Ած եւ ամենակալ. որ առաքեցեր զմիածին Որդին քո՛ ի փրկութիւն մեզ. օրհնեմք զքեզ Ա՛ծ հարցն մերոց։ Ո՛րդին ի Հօրէ անճառ միութիւն ի կուսական որովայնէ երեւեալ մարմնով ի փրկութիւն մեզ. օրհնեմք զքեզ Ա՛ծ հարցն մերոց։ Որ նստիս ի քրովբէս եւ յան-

մարմնոյ վերօրհնեա Քրիստոս սրբասաց ձայնիւ. համբերելով չարչարանաց ի խաչին բարձրացար խորտակեցեր զզօրութիւն մահու. օրհնեմք զքեզ Ած հարցըն մերոց:

Դ. ԸզՏէր ամենայն ազինք զՔս գովեցէք. զյարուցեալն ի գերեզմանէն անապական մարմնով: Փառք Հօր: Զքարոզ հրեշտակին լուեալ կանանցն ընթացեալ. պատմէին առաքելոցն ասելով. յարեաւ Ած. ամենայն ազինք զՔս գովեցէք. զյարուցեալն ի գերեզմանէն անապական մարմնով: Այժմ և միշտ: Եւ մեք ընդ նոսին երգակցեալ հանգոյք զօրհնութիւն. փրկողին բղխել ասելով յարեաւ Ած. ամենայն ազինք զՔս գովեցէք. զյարուցեալն ի գերեզմանէն անապական մարմնով:

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ ԲԿ:

Աւն լուսոյ և ամպ հովանի որ կոյս. որ ցոլեցեր ի մեզ զցօղն երկնային. զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս: Փառք Հօր: Անկէզ մորենի և սրովբէ հողեղէն որ կոյս. քանզի պտուղն կենաց ի քէն տուաւ մեզ. զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս: Այժմ և միշտ: Անիծից լուծիչ և քաւիչ մեղաց որ կոյս. որ զանտանելին յեց ի գիրկս քո բարձեր. զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս:

ԳԵՂԵՑԻԿ ՕՏԱՐԻԿՆ ձայն. Լուսապայծառ:

ՈՂՈՐՄԵԱ ԲԿ:

Իջեր Տր եւ մարմնացար ի կուսէն. եւ զհողեղէն բնութիւնս ազատեցեր ի մեղաց: Ելեր Տր բևե-

ռեցա՛ր ի խաչի՛ն. ընդմեռանի՛լ յանձն առե՛ր կեն-դա՛նատու մեռելո՛ց : փառք Հօր : Եդա՛ր Տէ՛ր ի նորափո՛ր ի վիմի. և մատանեա՛ւ կնքեցա՛ր գան-ձը՛դ կենա՛ց աշխարհի՛ : Այժմ և միշտ : Յա-րեա՛ր Տէ՛ր աւերեցե՛ր ըզդըժո՛խս. ի յերկինս համբարձա՛ր և ը՛նդ աջմէ Հօ՛ր նըստա՛ր :

Տէր յերկնից Բկ :

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելո՛ց : Ընդ արշալուսին առաւօտուն կանխեա՛լ կանանցն ի գերեզմանն տեառն. Քս յարեաւ ի մեռելո՛ց : փառք Հօր : Ասէ առ նոսա ա՛յր հրեշտակին. զի՛ խնդրէք ըզ-կենդանին ընդ մեռեալս. Քս յարեաւ ի մեռելո՛ց : Այժմ և միշտ : փութացարո՛ւք ով սուրբ կանայք և պատմեցէք աշակերտացն տեառն. Քս յարեաւ ի մեռելո՛ց :

Առաւօտու Երգ Յարութեան Գ.Կ : Քէով. Ասացուք :

Առաւօտու Սաղմոս ՁԳ :

ԿՑ. Յոյս մեր Տէր : փխ. Հաճեցար Տէր. 191 :

Աւետարանն ըստ Ղուկասու : Թ. 18 :

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ եղև ՚ի կալն նր յաղօթս առանձինն, էին ընդ նմա և աշակերտքն նր. եհարց զնս և ասէ. զո՞ ոք ասեն զինէն ժողովուրդքն թէ իցեմ : Եւ նք պա-տասխանի տուեալ ասեն. զՅովհաննէս մկրտիչ, և այլք զԵղիա, իսկ այլք թէ մարգարէ ոք յառա-ջնոցն յարեաւ : Ասէ ցնս. դուք զո՞վ ոք ասէք զինէն, թէ իցեմ. պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ. զՔն Այ : Նա սաստեաց ՚ի նս, և պատուի-րեաց մի ումեք ասել զայն. և ասէ, թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ բազում չարչարել և անարգել ՚ի քահանայապետից և ՚ի ծերոց և ՚ի դպրաց, և

սպանանել՝ և յերիր աւուր յառնել։ Եւ ասէր առ ամենեսին. եթէ ոք կամի զկնի իմ գալ, ուրասցի զանձն՝ և առցէ զխաչ իւր հանապազ՝ և եկեսցէ զհետ իմ։ Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա, և որ կորուսցէ զանձն իւր վն իմ՝ կեցուսցէ զնա։ Զի՞նչ օգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշխարհ շահեսցի, և զանձն իւր կորուսցէ կամ տուժեսցի։ Զի որ ամօթ համարեսցի զիս և զբանս իմ, զնա և որդի մարդոյ յամօթ արասցէ՝ յորժամ գայցէ փառօք իւրովք՝ և Հօր՝ և հրեշտակաց սրբոց։ Բայց արդարև ասեմ ձեզ, եթէ են ոմանք ՚ի դոցանէ որ այդր կան՝ որք մի ճաշակեսցեն զմահ, մինչև տեսցեն զարքայութի ԱՅ։ Եւ եղև յետ այսց բանից իբրև աւուրք ութ, առեալ զՊետրոս և զՅակոբոս և զՅովհաննէս՝ ել ՚ի լեառն կալ յաղօթս։ Եւ ՚ի կալ նմա յաղօթս՝ եղև տեսիլ երեսաց նր այլակերպ. և փոխեցաւ հանդերձ նր՝ և եղև սպիտակ փայլուն։ Եւ ահա արք երկու խօսէին ընդ նմա. որ էին Մովսէս և Եղիա, երևեալ փառօք. և ասէին զելիցն նր՝ զոր կատարելոց էր յԵրուսաղէմ։ Իսկ Պետրոս՝ և որ ընդ նմայն էին՝ ծանրացեալք ՚ի քնոյ՝ զարթեան, տեսին զփառսն նր՝ և զերկուս արսն որ կային առ նմա։ Եւ եղև ՚ի մեկնելն նց ՚ի նմանէ, ասէ Պետրոս ցՅՍ. Վարդապետ՝ բարւոք է մեզ աստ լինել, և արասցուք երիս տաղաւարս, մի քեզ՝ և մի Մովսէսի՝ և մի Եղիայի. և ոչ գիտէր զինչ խօսէր։ Եւ իբրև զայս ասաց, եկն ամպ և հովանի եղև ՚ի վր նց. և երկեան ՚ի մտանելն նց ընդ ամպովն։ Ձայն եղև յամպոյն և ասէ. դա է որդի իմ ընտրեալ, դմա լուարուք։ Եւ ընդ լինել բարբառոյն՝ գտաւ ՅՍ միայն. և նոքեանք լռեցին, և ոչ ումեք պատմեցին յաւուրսն յայնոսիկ և ոչ ինչ՝ յորոց տեսինն։ 36։

Նշգ ՙՆորատանգծեալ։

ԲՇԴ․ Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ա․ՍՂ․ Փառաւոր ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ողոր.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԱ. 25։

Տէրն մեր Յս Քս

Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ (Յս) և ասէ. գոհանամ զքէն Հայր՝ Տէր երկնի և երկրի. զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց և 'ի գիտնոց, և յայտնեցեր տղայոց։ Այո Հայր. զի այսպէս հաճոյ եղև առաջի քո։ Ամենայն ինչ տուաւ ինձ 'ի Հօրէ իմմէ։ Եւ ոչ ոք ճանաչէ զՈրդի՝ եթէ ոչ Հայր, և ոչ զՀայր ոք ճանաչէ՝ եթէ ոչ Որդի, և ում Որդին կամիցի յայտնել։ Եկայք առ իս ամ վաստակեալք և բեռնաւորք, և ես հանգուցից զձեզ։ Առէք զլուծ իմ 'ի ձեզ, և ուսարուք յինէն՝ զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ. և գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց։ Զի լուծ իմ քաղցր է. և բեռն իմ փոքրոգի։ 30։

Սեղանէն խաչիւ և աւետարանաւ և [illegible] [illegible], ասելով [illegible] խաչ [illegible] գ.կ.։

Ո՛վ քանաթև լուսածին զերապանծ նի՛շ կանուցո՛ղ կենացն ամենի՛ց. միշտ բարեխաւսած առ քեզ Ե՛ն։ Քաւանկուսի՛ անղանց հոգւոնի և պահապա՛ն ի՛ յեղս և ի մեղս. փրկութի՛ ի յայսմ՛ց եւ պարիսպ ամրութե՛։ Գերագոյն բդգայաւթե եւ կնիք ի դէմս ամենից. դու և յա՛ծածինսն կատարիս խորհուրդ. յորմէ արեգակնայն փայլեն ճառագայթք։

Ըղա Սաղմոս Դ.։

ԿԳ. Աշխանեցաւ։ փխ. Ի կարդալ իմում. 195։

Ս. յորդան աւետարան խաչիւրնէ 'ի յայնէն։

Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԻԳ. 32:

Վասն խաչելութեան Տն մերոյ Յսի Քսի:

Ածին և այլ երկուս չարագործս՝ սպանանել ընդ նմա: Իբրև չոգան 'ի տեղին՝ կոչեցեալ գագաթն, անդ հանին զնա 'ի խաչ. և զչարագործսն զոմն ընդ աջմէ՝ և զոմն ընդ ձախմէ խաչեցին: Եւ Յս ասէ. Հայր՝ թող դոցա, զի ոչ գիտեն՝ զինչ գործեն: Եւ 'ի բաժանել զհանդերձս նր, արկին վիճակս: Եւ կայր ժողովուրդն հայեցեալ. անդոսնէին զնա իշխանքն հանդերձ նոքօք՝ և ասէին. զայլս ապրեցոյց, ապրեցուսցէ և զանձն՝ եթէ դա է Քս Որդի Այ ընտրեալն: Այպն առնէին զնա և զինուորքն, եկեալ առաջի մատուցանէին նմա քացախ. և ասէին. եթէ դու ես թագաւորն Հրէից՝ փրկեա զանձն քո: Եւ էր գիր գրեալ 'ի վր նր՝ յունարէն և դաղմատերէն և եբրայեցերէն գրով, եթէ սա է արքայն Հրէից: Իսկ մի ոմն 'ի կախելոց չարագործացն հայհոյէր զնա, և ասէր. ո՞չ դու ես Քսն՝ փրկեա զանձն քո և զմեզ: Պատասխանի ետ ընկերն սաստելով նմա և ասէ. չերկնչի՞ս դու յԱյ՝ զի 'ի նմին պատժի կաս: Եւ մեք յիրաւի, զի արժանի՝ որոց գործեցաքն՝ առնումք զհատուցումն. և սա ապիրատ ինչ ոչ գործեաց: Եւ ասէ ցՅս. յիշեա զիս Տր՝ յորժամ գայցես արքայութբ քով: Եւ ասէ ցնա Յս. ամէն ասեմ քեզ, այսօր ընդ իս իցես 'ի դրախտին: Եւ էր իբրև վեցերորդ ժամ. և խաւար եղև 'ի վր ամ երկրի մինչև ցիններորդ ժամ. խաւարեցաւ արեգակն: Եւ հերձաւ վարագոյր տաճարին ընդ մէջ: Եւ կարդաց Յս 'ի ձայն մծ՝ և ասէ. Հայր՝ 'ի ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ: Զայս իբրև ասաց, եհան զոգի: 46:

[illegible]

Քհղ. Մի խաչիւ: Ոգջ. Պահպանեա:

[illegible] Եւ ես խա-

ղաղութեն զՏր աղա։ Յոհաննու. Օրհնութիւն և փառք Հօր։

Եւ ժամուն Խոնարհեցայ և Ապրեցայ։

Մեծացուսցէ Յարութեան գ.կ։ Յարեաւ. Ասասցուք։

Համբարձի գ.կ։

Օծայլին ընդգերեզմանաւրն բոլորեալ դասք հրեշտակաց ենսանէին ընդՏէրըն յարուցեալ ի գերեզմանէն։ փառք Հօր։ Ծանէր կանայքն եկին ի գերեզման փրկչին անուշ իւղօք և խնկօք. յօծանել զմարմինըն տէրունական։ Այժմ և միշտ։ Խնամապարծան հրեշտակն. նըստէր ի վէմ վիմին աւետարանէր կանանցն. յարեաւ փրկիչն ի մեռելոց։

Առաքեալն Սաղմոս ՃԾ։ Օրհնեցէք զՏ.ծ. 197։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Գ. 26։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ ասէր. այսպէս է արքայութիւն Այ. որպէս զի այր մի արկանիցէ սերմանիս յերկիր. և ննջիցէ և յառնիցէ զցայգ և զցերեկ. և սերմանիքն բուսանիցին և աճիցեն. և նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ զխոտն՝ և ապա զհասկն, ապա զցորեանն ատոք ՚ի հասկին։ Այլ յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքէ մանգաղ. զի հասեալ են հունձք։ Եւ ասէր. ո՞ւմ նմանեցուսցուք զարքայութիւնն Այ, կամ որով առակաւ առակեսցուք զնա։ Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան զամ սերմանիս՝ որ են յերկրի. և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և լինի մեծ քան զամ բանջար, և արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բաւական լինել ընդ հովանեաւ նր թռչնոց երկնից բնակել։ Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, որչափ կարող լինէին

ըսել. և առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ նոսա, բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամ: 34:
Աւետ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթ. Թագաւոր:

Դ. ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Դ.Զ:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ զՏր և գյաղթող զօրութի. 175:
Առաքեալ Ցերեկին Դ.Զ:

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ձայն Բկ:

Որ զծառայի՛ ընկերպարանս յանձն առե՛ր վասն մեր. եւ խոնարհեցա՛ր քո կամաւ ի մեր բնութիւնս. օրհնեա՛լ ես Տր՝ Այ՛ հարցն մերո՛ց: Որ խաչեցա՛ր հաճութե՛ Հօր միածի՛ն Որդի՛. և թաղմամբն եռեքօրեայ ըզլինելութի՝ մահու լուծեր. օրհնեա՛լ ես Տր՝ Այ՛ հարցն մերո՛ց: Որ փառաւո՛ր յարութե՛ամբդ քո կանգնեցե՛ր ըզմահացեալսն. ի յերկի՛նս համբարձա՛ր ընդ աջմէ Հօր նստա՛ր. օրհնեա՛լ ես Տ՛ր Այ՛ հարցն մերո՛ց:

Գ. Ըզ Տ՛ր օրհնեցէ՛ք եւ բա՛րձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեա՛ն: Փառք Հօր: Հրաշալի՛ յարութե՛ փրկչին նորոգեցա՛ն արարածք. միաբանութե՝ օրհնեցէ՛ք եւ բա՛րձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեա՛ն: Այժմ և միշտ: Գոհացելո՛վ սուրբեցին գրծողք տեսանելո՛վ ըզթագաւորն անմահ. միաբանութե՝ օրհնեցէ՛ք եւ բա՛րձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեա՛ն:

Մեծացուսցէ Բ.Կ.։

Որ ողորմեցար ի մեղս ծնեալ մարդկան Հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին. եւ նորոգ բնութեան այսօր պարգեւ ընկալաւ սուրբ ընծնող Աստուած միածնի. մաղթանօք սորա Տէր մեզ ողորմեա։ Փառք Հօր։ Որ ցօղեցեր ի մեզ յամպոյ օրինաց Որդիդ այսօր զկոյսն Մարիամ. յորմէ ծնար մարմնով եւ բարձեր նովաւ ըզմեղս նախամարդոյն Ադամայ. մաղթանօք սորա Տէր մեզ ողորմեա։ Այժմ եւ միշտ։ Որ մաքրեցեր Հոգիդ սուրբ ըզսիրտ եւ զմարմինդ մօր քո փառակցին. այսօր ամուլ ծնողաց նորին եւ տուր ըզմայր Բանին զօրհնիչն Նուայն. մաղթանօք սորա Տէր մեզ ողորմեա։

Ողորմեա Բ.Կ.։

Որ իջեր յերկնից Բանդ Աստուած առեր մարմին ըստ մերոյ բնութեան. վասն յանցանաց նախամարդոյն ողորմեա մեզ Աստուած։ Փառք Հօր։ Ի խաչին բեւեռեցար կամաւորապէս Փրկիչ, եւ զխոցումն յանձն առեր ի զինուորէն. վասն յանցանաց նախամարդոյն ողորմեա մեզ Աստուած։ Այժմ եւ միշտ։ Ի գերեզմանի եդար անապականապէս Փրկիչ, եւ զթաղումն յանձն առեր զերեքօրեայն. յարուցեալ լոյս ծագեցար սուրբ կանանցդ. ողորմեա մեզ Աստուած։

Տէր յերկնից Բ.Կ.։

Առաւօտեան մի կանայքն հանդերձ իւղովք եւ խնկովք. եկին ի մի գերեզմանն. եւ ողբալով խնդրէին զանմահ փառաց Թագաւորն։

փառք Հօր։ Եւ ի ձայնէ հրեշտակին զօրա՜ ըմծայեան տրտմագնեայցք. անուշահոտեան սբ կանայք. զի՛ խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս. յարեա՜ւ փառաց Թագաւորն։ Այժմ և միշտ։ Ծածուէր սբ կանայք փութա՜ցարուք հետեւեալ. պատմող լինել Պետրոսի եւ Յո՛վհաննու սիրելւոյ. յարեա՜ւ փառաց Թագաւորն։

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԴՁ։ Քէղ. Ասացուք։

Առաւօտու Սաղմոս ՁԴ։

ԿՅ. Յորց մեզ Տէր։ Փխ. Հաճեցար Տէր. 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Թ. 37։

Տերամբ մերով Յսիւ Քսիւ

Եւ եղեւ ի վաղիւն մինչ իջանէին նոքա ի լեռնէ անտի, ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդ բազում։ Եւ ահա այր մի ի ժողովրդենէ անտի աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ՝ աղաչեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ, զի միածին է ինձ։ Եւ ահա այս հարկանի ի նմա, և յանկարծ գոչէ՝ և զարկուցանէ և թաւալեցուցանէ զնա և փրփրեցուցանէ, և հազիւ մեկնի ի նմանէ խորտակեալ զնա. և աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, և ոչ կարացին։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ. ո՛վ ազգ անհաւատ և թիւր, մինչեւ յերբ եղէց ընդ ձեզ՝ և անսայցեմ ձեզ. մատո՛ այսր զորդին քո։ Եւ մինչդեռ մատչէր, զարկոյց զնա դեւն՝ և շարժլեաց։ Սաստեաց Յս այսոյն պղծոյ, և բժշկեաց զմանուկն. և ետ զնա ցհայր իւր։ Եւ զարմանային ամենեքեան ի վերայ մեծամեծացն Այ։ Եւ ի զարմանալն ամենեցուն ի վ՛ր ամի զոր առնէր, ասէ ցաշակերտսն իւր. դիք դուք ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ. զի որդի մարդոյ մատնելոց է ի ձեռս մարդկան։ Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն, և էր ծածկեալ ի նոցանէ՝ զի մի

գիտասցեն. եւ երկնչէին հարցանել ցնա վն բանին այնորիկ։ Եմուտ խորհուրդ 'ի նս՝ թէ ո արդեօք մեծ իցէ 'ի նոցանէ։ Յս իբրեւ ծանեաւ զխորհուրդս սրտից նց, առ մանուկ մի՝ կացոյց 'ի մէջ նց առ իւր, եւ ասէ ցնս. որ ոք ընկալցի զմանուկս զայս յանուն իմ՝ զիս ընդունի, եւ որ զիս ընդունիցի՝ ընդունիցի զառաքիչն իմ. զի որ փոքրիկն է յամենեսին 'ի ձեզ՝ նա եղիցի մեծ։ Պատասխանի ետ Յովհաննէս եւ ասէ. վարդապետ՝ տեսաք զոմն որ յանուն քո դեւս հանէր՝ եւ արգելաք զնա, զի ոչ շրջի ընդ մեզ։ Ասէ ցնս Յս. մի արգելուք, զի որ ոչն է ձեր թշնամի՝ 'ի ձեր կողմն է։ 50։

Քէջ. Խնդրեսցուք։ Ալէլ։ Ընդ. Բռում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԲ. 1։

Տէրն մեր Յս Քս

Յայնժամ գնայր Յս ընդ արտորայսն նց 'ի շաբաթու. եւ աշակերտքն նր քաղցեան, եւ սկսան հասկ կորզել եւ ուտել։ Փարիսեցիքն իբրեւ տեսին՝ ասեն ցնա. ահաւանիկ աշակերտքն քո գործեն, զոր ոչ է արժան գործել 'ի շաբաթու։ Եւ նա ասէ ցնս. ո՞չ իցէ ընթերցեալ ձեր՝ զոր արար Դաւիթ, յորժամ քաղցեաւ. եւ որ ընդ նմայն էին։ Զի-արդ եմուտ 'ի տունն Աստուծոյ՝ եւ եկեր զհացն զա-ռաջաւորութեն. զոր ոչ էր օրէն նմա ուտել, եւ ոչ՝ որոց ընդ նմայն էին, բայց միայն քահանայից։ Կամ թէ չիցէ՞ ընթերցեալ յօրէնս՝ զի 'ի շաբաթս քահանայքն 'ի տաճարին պղծեն զշաբաթն, եւ ան-մեղք են։ Բայց ասեմ ձեզ՝ զի մեծ քան զտաճարն է աստ։ Եւ եթէ գիտէիք զի՞նչ է՝ զողորմութի կամիմ եւ ոչ զզոհ. ապա ոչ դատապարտէիք դուք զան-

պարտան։ Զի տէր է շաբաթու՝ որդին մարդոյ։ Եւ գնացեալ անտի Յիսուս եկն 'ի ժողովուրդն նոցա։ Եւ անդ էր այր մի որոյ ձեռն իւր գօսացեալ էր. հարցին զնա՝ և ասեն, եթէ պա՞րտ իցէ 'ի շաբաթու բժշկել. զի չարախօսեսցեն զնմանէ։ Եւ նա ասէ ցնոսա. ո՞վ է 'ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ ոչխար մի, և անկանիցի այն 'ի խորխորատ 'ի շաբաթու. մի՞ թէ ո՞չ ունիցի և յարուցանիցէ զնա։ Իսկ արդ՝ ո՞րչափ ևս առաւել է մարդ քան զոչխար. ապա ուրեմն պարտ է 'ի շաբաթու բարիս գործել։ Յայնժամ ասէ ցայրն, ձգեա՛ զձեռն քո, և նա ձգեաց՝ և եղև ողջ իբրև զմիւսն։ Իսկ փարիսեցիքն ելեալ արտաքս խորհուրդ առին զնմանէ՝ թէ ո՞պ կորուսցեն զնա։ Եւ Յիսուս իբրև գիտաց, մեկնեցաւ անտի. և գնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք, և բժշկեաց զամենեսեան։ Եւ սաստեաց նոցա՝ զի մի՛ յայտնեսցեն զնմանէ ումեք։ Զի լցցի, որ ասացաւն 'ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի։ Ահա մանուկ իմ՝ զոր ընտրեցի, և սիրելի իմ՝ ընդ որ հաճեցաւ անձն իմ. եդից զոգի իմ 'ի վերայ նորա, և իրաւունս հեթանոսաց պատմեսցէ։ Ոչ հակառակեսցի և ոչ աղաղակեսցէ, և ոչ ոք լուիցէ 'ի հրապարակս զբարբառ նորա։ Զեղէգն ջախջախեալ ոչ փշրեսցէ, և զպատրոյկն առկայծեալ ոչ շիջուսցէ, մինչև հանցէ 'ի յաղթութի դատաստան։ Եւ յանուն նորա հեթանոսք յուսասցին։ 21։

ՄԵՂԵԴԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ Դ.Զ։ ՅՈՐԴ. Ասացուք։

ՀԱՐՑԱՆ Դ.Զ։

Որ ի վե՛րդ ես քան ըզմիտս և զխորհուրդս համագոյական Եղելոց արարող. ի Հօրէ առաքեցար փառաց մեր և մարմնացար ի Տ՛ր ի կուսէն։ փառք Հօր։ Ընքբ՛ննին ի յէութեն Ա՛ծ. անօրինեցար յարգանդի կուսին. ապրեցուցանել զնա-

խամատեղծին ծընընդն. և վերըստին նորոգել ի
փառս: Այժմ և միշտ: Մէ շառաւիղ մայր եղա-
նիլ Այծ. այլ և խաչի համբերեալ ըզթաղումն
յանձն առեր զերեքօրեայ. և յարուցեալ նորո-
գեցեր զաշխարհս:

Աշխարհին Սաղմոս ձ՛օ: Օրհնեցէք զԱծ. 197.

Առաքելոյն ըստ Մարկոսի: Գ. 35:

Տէրն մեր ՅԽ գՔՍ

Եւ՛ ասէ ցնս յաւուրն յայնմիկ՝ իբրև ընդ երեկս լինէր. եկայք անցցուք յայն կողմն: Թողուն զժողովուրդն. և առնուն զնա նաւաւն հանդերձ, և զայլ ևս նաւսն որ էին ընդ նմա: Եւ լինէր մրրիկ մեծ հողմոյ. և զալիսն 'ի նաւն զեղոյր, մինչ գրեթէ լի իսկ լինել: Եւ ինքն ննջէր 'ի խելս նաւին, 'ի վն բարձի. զարթուցանէին զնա և ասէին. վարդապետ՝ ո՞չ ինչ է քեզ փոյթ, զի կորնչիմք աւասիկ: Եւ զարթուցեալ սաստեաց հողմոյն և ծովուն, ասէ. դադարեա՛ կարկեա՛ց, և դադարեաց հողմն՝ և եղև խաղաղութի մեծ: Եւ ասէ ցնոսա. ընդէ՞ր այդպէս վատասիրտք էք, չև և՞ս ունիք հաւատս: Եւ երկեան երկիւղ մեծ, և ասէին ցմիմեանս. ո՞ ոք արդեօք իցէ սա, զի և հողմ և ծով հնազանդին սմա: Եւ եկն յայն կոյս ծովուն յաշխարհն գերգեսացւոց: Եւ ընդ ելանելն նր 'ի նաւէ անտի, պատահեաց նմ այր մի 'ի գերեզմանացն՝ զոր ունէր այս պիղծ. որոյ և բնակութի իւր իսկ 'ի գերեզմանս էր. և ոչ շղթայիւք ոք ևս կարէր կապել զնա. վն բազում անգամ ոտնկապօք և շղթայիւք կապելոյ, և խզելոյ 'ի նմանէ զշղթայսն, և զոտնկապսն խորտակելոյ. և ոչ ոք կարէր պարտել զնա. քանզի հանապազ զցայգ և զցերեկ 'ի գերեզմանս և 'ի լերինս աղաղակէր, և կոծէր զանձն իւր քարամբք: Իբրև ետես զՅն 'ի հեռաստանէ, ընթացաւ և եր-

կիր եպադ նմա։ Աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ՝ և ասէ, զի՞ կայ իմ և քո՝ Յն որդի Այ Բարձրելոյ. երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱծ, մի՛ տանջեր զիս։ Հրամանզի ասէր ցնա. ել այսդ պիղծ 'ի մարդոյ այտի։ Եւ հարցանէր ցնա՝ թէ զի՞նչ անուն է քո. և ասէ ցնա. լեգէովն անուն է իմ, քանզի բազումք եմք։ Եւ աղաչէին զնա յոյժ. զի մի՛ առաքեսցէ զնոսա արտաքս քան զաշխարհն։ Եւ անդ էր առ լերամբն երամակ մի խոզաց արօտական մեծ։ Աղաչեցին զնա ամ դևքն և ասեն, առաքեա՛ զմեզ 'ի խոզսն, զի մտցուք 'ի նս։ Եւ հրամայեաց նց. և իբրև ելին այսքն պիղծք՝ մտին 'ի խոզսն, և դիմեաց երամակն 'ի դարէ անտի 'ի ծովն. էին իբրև երկու հազարք, և հեղձնուին 'ի ծովուն։ Եւ խոզարածքն փախեան, և պատմեցին 'ի քաղաքին և յագարակս, և ելին տեսանել զի՞նչ իցէ՝ որ գործեցաւն։ Գան առ Յն, և տեսանեն զդիւահարն զի նստէր զգեցեալ և զգաստացեալ, որ ունէր զլէգէովնն, և զահի հարան։ Եւ պատմեցին նոցա՝ որոց տեսեալն էր, թէ զի՞նչ եղև այսահարին, և զի՞նչ վն խոզիցն։ Եւ սկսան աղաչել զնա գնալ 'ի սահմանաց նց։ Եւ իբրև եմուտ նա 'ի նաւն, աղաչէր զնա դիւահարն՝ զի ընդ նմա իցէ. և Յն ոչ ետ նմա թոյլ, այլ ասէ ցնա. Երթ 'ի տուն քո առ ընտանիս քո, և պատմեա նց, որ ինչ միանգամ Տր արար քեզ՝ և ողորմեցաւ քեզ։ Եւ չոքաւ՝ և սկսաւ քարոզել 'ի Դեկապոլին, զոր ինչ արարն նմ Յն. և ամենեքին զարմանային։ Ե․ 20։

Աւ․ Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթ․ Թագաւոր։

Դ. ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութեան Գ.Կ:

ՅԱՂԹԱԿԱՆ քեզ օրհնութիւնք Տէր · 179:

Առաջին Յարութեան Գ.Կ:

ՑԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ը.Կ:

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս Բանդ Աստուած. վասն մերոյ փրկութեան անճառ մարմնին ի քէն որ կուսէն ծնար. զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց: Որ զկերպարանս ծառայի ճշմարտապէս յանձն առեր. եւ խաչի եւ մահու համբերեցեր ի ջուր ի գերեզմանին զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց: Որ երեքօրեայ թաղմամբ փրկիչ մեր զյարութիւնքո ցուցեր եւ վերստին նորոգեալ կեցուցեր զհնացեալսն մեղօք. զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց:

Գ. Օրհնեցէք. ամենայն զինքն բարձր արարէք: Փառք Հօր: Զխաչեալն ի մէջ երկրի եւ զթաղեալն ի նոր գերեզմանի. ամենայն զինքն բարձր արարէք: Այժմ եւ միշտ: Զյարուցեալն իշխանութեամբ եւ զաւերողն դժոխոց. ամենայն զինքն բարձր արարէք:

Մեծացուսցէ Բ.Կ:

Սուրբ էր մայր լուսոյ Մարիամ. երկիր բանաւոր արեգական օթարան. էր բարեխօս վասն

անձանց մերոց ։ փառք Հօր ։ Խնդա՛ տաճար Բանին Աստուծոյ․ բարձող տրտմութեան նախամօրն Եւայի․ լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց։ Այժմ և միշտ։ Ցնծա՛ խնամողի՛ արեւելք․ քանզի քեւ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց Քրիստոս․ լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց։

Ողորմեա Բ․Կ։

Որ համագոյդ ես Հօր և որ Հոգւոյն․ անբաժանելի եւ միութեն խոնարհեցար ի բարձանց․ և առեր մարմին ի կուսէն․ յաղագս անկելոյն․ յանլուծիչ կենաց բանսարկուին խարմամբ ։ փառք Հօր։ Որ դատաւորդ ես ծածկելոց գիտօղ․ այսօր ի հողոյ դատապարտեալ բարձար ի խաչ և լեղեաւ կերակրեցար․ յաղագս անկելոյն․ ի ճաշակմանէ մահաբեր պտղոյն։ Այժմ և միշտ։ Որ կենդանութի՛դ ես ամենեցուն․ այսօր ըզմահ խաչի ի յանձն առեր եդար ի սիրտ երկրի․ և յերրորդ աւուր յարեար․ շնորհեա մեզ վերածիլ ընդ քեզ յանապական ի կեանս։

Տէր յերկնից Բ․Կ։

Կանխեցին կանայքն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն հանդերձ խնկովք։ փառք Հօր։ Ներելով զեւղս անուշունս ի յօծումն կենարար մարմնոյ փրկչին մերոյ։ Այժմ և միշտ։ Եւ հրեշտակն զօրութեամբ գոչելով աղաղակեր յարեաւ Քրիստոս

Առաւօտու Երգ Յարութ․ Դ․Կ։ Քշղ․ Աստուածք։

Առաւօտու Աւետ Զ․Դ։

48․ Ցոյց մեզ Տէր։ փխ․ Հաճեցար Տէր․ 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու : Թ. 51 :
Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ եղեւ ՚ի կատարել աւուրց վերանալոյ նր՝ եւ ինքն զերեսս հաստատեաց երթալ յԵրուսաղէմ: Եւ առաքեաց հրեշտակս առաջի երեսաց իւրոց. եւ իբրեւ չոգան՝ մտին ՚ի գիւղ մի Սամարացւոց պատրաստել ինչ նմա: Եւ ոչ ընկալան զնա, զի դէմ եդեալ էր նր երթալ յԵրուսաղէմ: Իբրեւ տեսին աշակերտքն Յակովբոս եւ Յովհաննէս, ասեն. Տր՝ կամիս զի ասասցուք, եւ իջցէ հուր յերկնից՝ եւ սատակեսցէ զնս: Դարձաւ սաստեաց ՚ի նս՝ եւ ասէ. ոչ գիտէք՝ որոյ հոգւոյ էք դուք: Զի որդի մարդոյ ոչ եկն զոգիս մարդկան կորուսանել՝ այլ կեցուցանել: Եւ գնացին յայլ գեօղ: Եւ մինչդեռ երթային նոքա ՚ի ճանապարհի, ասէ ոմն ցնա. եկից զկնի քո՝ յոր վայր եւ երթայցես: Ասէ ցնա Յս. աղուեսուց որջք գոն, եւ թռչնոց երկնից դադարք. եւ որդւոյ մարդոյ ոչ գոյ՝ ուր դիցէ զգլուխ: Ասէ ցմիւս եւս. եկ զկնի իմ: Եւ նա ասէ. Տէր՝ հրաման տուր ինձ՝ երթալ նախ թաղել զհայր իմ: Ասէ ցնա Յս. թող զմեռեալսն թաղել զմեռեալս իւրեանց, եւ դու երթ պատմեա զարքայութիւն Այ: Ասէ եւ այլ ոմն. եկից զկնի քո Տէր, բայց նախ հրաման տուր ինձ հրաժարել ՚ի տանէ իմմէ: Ասէ ցնա Յս. ոչ ոք արկանէ ձեռն զմաճով. եւ հայեսցի յետս, եթէ յաջողեալ իցէ արքայութեն Այ: 62:

Քրզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօ. Փառք ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ:

Օրհնեցէք զՏր յօրհնութիւն նոր. 193:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԲ. 22:
Ա. Տէրն մեր Յս Քս

Յայնժամ մատուցան առ նա դիւահար մի կոյր եւ

համր, և բժշկեաց զնա. որպէս զի համրն և կոյրն խօսիցի և տեսանիցէ: Զարմացան ամ ժողովուրդքն և ասէին. մի թէ սա՞ իցէ Քն որդին Դաւթի: Բայց փարիսեցիքն իբրև լուան՝ ասեն. ոչ իւիք հանէ դա զդևս՝ եթէ ոչ բէեղզեբուղաւ իշխանաւն դիւաց: Իբրև գիտաց Յս զխորհուրդս նց՝ ասէ ցնս. ամ թագաւորութիւն բաժանեալ յանձն իւր՝ աւերի. և ամ քաղաք կամ տուն բաժանեալ յանձն իւր՝ ոչ կացցէ: Եւ եթէ սատանայ զսատանայ հանէ, յանձն իւր բաժանեցաւ. արդ՝ զիա՞րդ կացցէ թագաւորութիւն նր: Եւ եթէ ես բէեղզեբուղաւ հանեմ զդևս՝ որդիքն ձեր իւ՞ հանիցեն. վն այնորիկ նոքա եղիցին ձեր դատաւորք: Ապա թէ հոգւով ԱՅ հանեմ ես զդևս. ուրեմն հասեալ է 'ի վր ձեր արքայութիւն ԱՅ: Կամ զիա՞րդ կարէ ոք մտանել 'ի տուն հզօրի՝ և զգործին նր յափշտակել. եթէ ոչ նախ կապիցէ զհզօրն. և ապա զտունն նր յափշտակիցէ: Որ ոչ ընդ իս է, հակառակ իմ է. և որ ոչ ժողովէ ընդ իս՝ ցրուէ: Վն այդորիկ ասեմ ձեզ. ամ մեղք և հայհոյութիւնք թողցին մարդկան, բայց զՀոգւոյն հայհոյութիւն մի թողցի: Եւ որ ոք ասիցէ բան զորդւոյ մարդոյ՝ թողցի նմա. բայց որ զՀոգւոյն սբյ ասիցէ՝ մի թողցի նմա, մի յայսմ աշխարհի՝ և մի 'ի հանդերձելումն: Կամ արարէք զծառն բարի՝ և զպտուղ նր բարի, կամ արարէք զծառն չար՝ և զպտուղ նր չար. քանզի 'ի պտղոյ անտի ծառն ճանաչի: Ծնունդք իժից, զիա՞րդ կարիցէք բարիս խօսել՝ որ չարքդ էք, քանզի 'ի յաւելուածոյ սրտի խօսի բերան: Մարդ բարի՝ 'ի բարի գանձուց սրտի իւրոյ հանէ զբարիս. և մարդ չար՝ 'ի չար գանձուց սրտի իւրոյ հանէ զչարիս: Բայց ասեմ ձեզ. թէ ընդ ամ դատարկ բանի զոր խօսիցին մարդիկ, տացեն համար յաւուրն դատաստանի: Զի 'ի բանից քոց արդարասցիս. և 'ի բանից քոց պարտաւորեսցիս: 37:

Սենեկէ Յարութեան Դ․Կ․ ։ ․Յարութ․ Նստցուք ։

Համբարձի Դ․Կ․ ։

Հրեշտակացըն դասքն․ յերկնից ի յերկիր վա(յ)բերելոյ ի սպաս Որդւոյն Աստուծոյ ։ փառք Հօր Հրեշտակին ձայնիւ․ ցնծայր կոյսըն սուրբ և ընթացեալ առ աշակերտսըն պատմէր ։ Այժմ և միշտ ։ Կենդանին յարեաւ․ զերկուսնըս մնջուն ելոյծ և կենանըս պարգևեաց աշխարհի ։

Առաքելոյն Պաւղոսի Ռ․Ս․ ։ Օրհնեցէք զՏ․ 197 ։

Աւետարան ըստ Մարկոսի ։ Ե․ 21 ։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ իբրև անց (ՅՍ) միւսանգամ յայն կոյս՝ ժողովեցաւ առ նա ժողովուրդ բազում, և էր առ ծովեզերբն ։ Եւ ահա մի 'ի ժողովրդապետացն գայր, որում անուն էր Յայրոս․ և իբրև ետես զնա՝ անկաւ առ ոտս նորա․ աղաչէր զնա յոյժ և ասէր, թէ դուստր նորա մերձ է 'ի մահ, զի եկեալ դնիցէ նմա ձեռն, որպէս զի ապրեսցի և կեցցէ ։ Եւ գնաց ընդ նմա․ երթայր և ժողովուրդ բազում զհետ նորա, և նեղէին զնա ։ Եւ կին մի էր 'ի տեռատեսութե̃ արեան զերկոտասան ամ․ և յոյժ վշտացեալ 'ի բազում բժշկաց, և ծախեալ զինչս իւր զա̃մ՝ և չէր ինչ օգտեալ, այլ ևս առաւել զայրացեալ ։ Իբրև լուաւ զՅՍէ՝ եկն 'ի մէջ ամբոխին յետոյ՝ և բուռն եհար զհանդերձէ նորա․ քանզի խորհէր 'ի միտ, թէ միայն մերձեցայց 'ի հանդերձս նորա, փրկեցայց ։ Եւ վաղվաղակի ցամաքեցաւ աղբիւր արեան նորա․ և գիտաց 'ի մարմին իւր թէ բժշկեցաւ 'ի տանջանացն ։ Եւ անդէն վաղվաղակի գիտաց ՅՍ յանձն իւր զզօրութիւն որ ել 'ի նմանէ, դարձաւ յամբոխն և ասէ․ ո՞վ մերձեցաւ 'ի հանդերձս իմ ։ Եւ ասեն ցնա աշակերտքն․ տեսանես՝ զի ամբոխդ նեղէ զքեզ, և ասես՝ թէ ո՞վ

մերձեցաւ ՚ի հանդերձս իմ ։ Եւ շուրջ հայէր տեսանել՝ թէ ով զայն արար ։ Եւ կինն զարհուրեալ և դողացեալ վասն որոյ գաղտն արար․ քանզի գիտէր զինչ եղև նմա, եկն անկաւ առաջի նորա, և ասաց զամ իրսն ստուգութի ։ Եւ Յս ասէ ցնա․ դուստր՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ․ երթ ՚ի խաղաղութի, և եղիջիր ողջ ՚ի տանջանաց քոց ։ 34 ։

Զկզ․ Խնդրեսցուք ։ Կեցո ։ Աղօթք․ Թագաւոր ։

Դ. ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԱՁ ։

ՅՈՐԴՈՐԵՑՈՒՔ երգ նոր ԱՅ փրկչին մերոյ․ 153 ։

Աւետարան Յարութեան ԱՁ ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԲԿ ։

Զամենակարողութի եկիր ի չարչարանս և ի ծառայէ ապստամբեցար․ օրհնեմք զքեզ Ած հարցն մերոց ։ Տարածեցեր զձեռս քո ի վերայ խաչին և ընդ անօրէնս համարեցար․ օրհնեմք զքեզ Ած հարցն մերոց ։ Որ զմեռանելն յանձն առեր վասն և ի զինուորէն գեղարդեամբն խոցեցար․ օրհնեմք զքեզ Ած հարցն մերոց ։

Գ․ Ըզ Տէր ըզնա հոգևոր երգով բարբառ արարէք ։ Փառք Հօր ։ Որ ձախաւորար յօժարութեամբ եկեալ ի նորոգումն եղծեալ մարդոյն․ և խաչի յանձն առնու ըզմահ․ ըզնա հոգևոր երգով բարբառ արարէք ։ Այժմ և միշտ ։ Որ էջն ի սորին կոյս

երկրի եւ դողալով սասանեցան դժոխք. այսօր յարուցեալ վերածնելոց ընդունիչ եղելոյն. ընդ նմա հոգեւոր երգով բարբառ արարէք :

Մեծացուսցէ Ձ.Կ :

Մայր լուսոյն Մարիամ ամենօրհնեալ օրհնեալդ ի կանայս : փառք հօր : Զլոյսն անճառատուեր յարգանդի կրեցեր օրհնեալդ ի կանայս : Այժմ եւ միշտ : Մի դադարեր վասն մեր բարեխօսել օրհնեալդ ի կանայս :

Ողորմեա Ձ.Կ :

Որ յաթոռ փառաց նստիս Բանդ Աստուծոյ. խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ առեր մարմին ի կուսէն. վերականգնելով ի տեղի ըստորանկեալ լուսոյն պճնեցեալ բնութիս : փառք հօր : Որ կանգնեցեր ըզխաչ քո ի մէջ երկրի. եւ սովաւ ըզսրովբէապահ դուռըն դրախտին բացեր նախաստեղծին. կենդանագործելով ի ճաշակմանէ մահաբեր պտղոյն : Այժմ եւ միշտ : Նա զօրութեամբ խաչի քո Քրիստոս հիմնեցուցեր զկաթողիկէ եկեղեցի ընդ նմա կայր որ Երրորդութեան լուսաւորելով ըզհեթանոսս իսկ կրկնակի ծննդեամբ :

Տէր յերկնից Ձ.Կ :

Ըզյարութիւն Քրիստոսի ամենեքեան օրհնեսցուք. զի նա միայն Աստուած փառաւորեալ յաւիտեան : Ըզճառագայթ յարութեանն տեսանելով հրեշտակին. նա զօրանայր ի պատմել ըզկենդանարար յարութիւն : Զայն աւետեաց լսելին անուանեալն որ կանայքն. ի հրեշտակէն զանոյշն ուրախութեամբ յառաքեալսն :

Օրհնաբանական խնդութեանց աւետիքս երանելի կանանցն ուսեալք ի հրեշտակէն․ աներկիւղ խընդութեամբ և բերկրալից ուրախութեամբ ընթանային պատմել աշակերտացն ամենատէրունին։ Փառք Հօր։

Օր մահուն երկիւղիւ ընդ մեռեալս համարեալ կարծէաք․ նա ինքնիշխանութեամբ յարուցեալ զմահու եղծ զիշխանութիւն և կենդանութիւն պարգեւեաց ամենազգի մարդկան։ Այժմ և միշտ։ Այլ ի բոց եդեալ ընդհրէական երկիւղին ընկարծիւն․ նախաժամանեցին ի պատիւ մյռոնիւք․ որ մահուամբն եղծ ըզմահ և անմահութիւն պարգեւեաց ամենազգի մարդկան։

Առաւօտուն Երգ Յարութեան ԱԶ։ Քերթ․ Ասացուք։

Առաւօտուն Սաղմոս ԶԴ։

ԿՅ․ Յոյց մեզ Տէր։ Փխ․ Հաճեցար Տր․ 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ժ․ 1։

Տէրն մեր Յս Քս

Յետ այսորիկ երեւեցոյց (Տր) և այլ ևս եօթանասուն և երկուս․ և առաքեաց զնս երկուս երկուս առաջի իւր յամ քաղաքս և 'ի տեղիս, ուր ինքն երթալոց էր։ Եւ ասէ ցնս․ հունձք բազում են՝ և մշակք սակաւ․ արդ՝ աղաչեցէք զՏէր հնձոց, զի հանցէ մշակս 'ի հունձս իւր։ Երթայք, ահա առաքեմ զձեզ իբրեւ զգառինս 'ի մէջ գայլոց։ Մի բառնայք քսակ մի մախաղ մի կօշիկս, և 'ի ճանապարհի ումեք ողջոյն մի տայցէք։ Յոր տուն մտանիցէք՝ նախ ասասջիք թէ ողջոյն տանս այսմիկ․ և եթէ իցէ անդ որդի ողջունի․ հանգիցէ 'ի վր նր ողջոյնն ձեր․ ապա թէ ոչ՝ 'ի ձեզ դարձցի։ Եւ 'ի նմին տան ագանիջիք, ուտիջիք և ըմպիջիք 'ի նոցանէ․ զի արժանի է մշակն վարձու իւրոյ։ Մի փոխիցիք տանէ 'ի տուն։ Յոր քաղաք մտանիցէք՝ և ընդու-

նիցին զձեզ, ուտիջիք զինչ առաջի դնիցեն ձեր. և բժշկեսջիք որ 'ի նմա հիւանդք իցեն. և ասասջիք նոցա, մերձեալ է 'ի վ̃ր ձեր արքայութիւն Ա̃Յ. Իսկ յոր քաղաք մտանիցէք՝ և ոչ ընդունիցին զձեզ, ելանիցէք 'ի հրապարակս նր̃, ասասջիք. Եւ զփոշին որ կցեալ է 'ի քաղաքէ ձերմէ յոտս մեր՝ թօթափեսցուք 'ի ձեզ. բայց զայս գիտասջիք՝ զի մերձեալ է արքայութիւն Ա̃Յ: Ասեմ ձեզ, զի Սոդոմացւոց ընդարձակագոյն լիցի յաւուրն յայնմիկ՝ քան քաղաքին այնմիկ: Վա՜յ քեզ Քորազին, վա՜յ քեզ Բեթսայիդա. զի եթէ 'ի Տիւրոս և 'ի Սիդովն եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ եղեն 'ի ձեզ, վաղու եւս արդեօք 'ի խորգ և 'ի մոխիր նըստեալ ապաշխարեալ էր: Բայց Տիւրոսի և Սիդովնի ընդարձակագոյն լիցի 'ի դատաստանի՝ քան ձեզ. Եւ դու Կափառնաում, որ մինչև յերկինս բարձրացեալ ես, մինչև 'ի դժոխս իջցես: Որ ձեզ լսէ՝ ինձ լսէ, և որ զձեզ անարգէ՝ զիս անարգէ. և որ զիս անարգէ՝ զառաքիչն իմ անարգէ. և որ ինձ լսէ՝ լսէ այնմիկ որ զիսն առաքեաց: Դարձան եօթանասունն և երկուքն խնդութ̃ և ասեն. Տէր՝ և դեւք հնազանդին մեզ յանուն քո: Եւ ասէ ցն̃ս. տեսանէի զսատանայ անկեալ յերկնից իբրև զփայլակն: Ահա ետու ձեզ իշխանութիւն կոխել զօձս և զկարիճս և զա̃մ զօրութ̃ թշնամւոյն, և ձեզ ոչ ինչ մեղանչիցեն: Բայց ընդ այն մի́ խնդայք՝ եթէ այսք հնազանդին ձեզ, այլ խնդացէք զի անուանք ձեր գրեալ են յերկինս: Ի նմին ժամու ցնծացաւ Յ̃ս Հոգւովն սրբով և ասէ. գոհանամ զքէն Հա́յր՝ Տ̃ր երկնից և երկրի, զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց և 'ի գիտնոց՝ և յայտնեցեր զայս տղայոց. այո́ Հայր, զի այսպէս հաճոյ եղև առաջի քո: Ամենայն ինչ տուաւ ինձ 'ի Հօրէ իմմէ. և ոչ ոք գիտէ թէ ո́վ է Որդի, եթէ ոչ՝ Հայր, և ո́ է Հայր, եթէ ոչ՝ Որդի, և ում կամիցի Որդին յայտնել: Եւ դար-

ձեալ առանձինն առ աշակերտսն ասէ. երանի աչաց՝ որ տեսանիցեն զոր տեսանէքդ: Ասեմ ձեզ. զի բազում մարգարէք և թագաւորք կամեցան տեսանել զոր դուքդ տեսանէք, և ոչ տեսին. և լսել զոր լսէքդ, և ոչ լուան: 24:

Քէշ. խնդրեսցուք: Կեցո: Առ. Փառս ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ձԳխԹ:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԲ. 38:

Առ. Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Յայնժամ պատասխանի ետուն նմա ոմանք ՚ի դպրացն և ՚ի փարիսեցւոց՝ և ասեն. վարդապետ՝ կամիմք նշան ինչ տեսանել ՚ի քէն: Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնս. ազգ չար և շնացող նշան խնդրէ. և նշան մի տացի նմա, բայց նշանն Յովնանու մարգարէի: Զի որպէս էր Յովնան ՚ի փոր կիտին զերիս տիւս և զերիս գիշերս, նոյնպէս եղիցի և որդի մարդոյ ՚ի սիրտ երկրի զերիս տիւս և զերիս գիշերս: Արք նինուէացիք յարիցեն ՚ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցեն զսա, զի զղջացան ՚ի քարոզութեանն Յովնանու, և արդ աւասիկ մեծ քան զՅովնան է աստ: Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ ՚ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցէ զսա. զի եկն ՚ի ծագաց երկրի՝ լսել զիմաստութիւն Սողոմոնի. և ահա մեծ քան զՍողոմոն է աստ: Այլ յորժամ այսն պիղծ ելանիցէ ՚ի մարդոյ՝ շրջի ընդ անջրդին տեղիս. խնդրէ հանգիստ՝ և ոչ գտանէ: Յայնժամ ասէ. դարձայց ՚ի տուն իմ՝ ուստի ելին. և եկեալ գտանէ զնա պարապորդ, մաքրեալ և յարդարեալ: Յայնժամ երթայ՝ և առնու ընդ իւր եօթն այլ այսս չարագոյնս քան զինքն,

և մնեալ բնակէ անդ․ և լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չար քան զառաջինն․ այնպէս եղիցի և ազգիս այսմիկ չարի։ Մինչդեռ նա ընդ ժողովուրդսն խօսէր, ահա մայր նորա և եղբարք նորա կային արտաքոյ՝ և խնդրէին խօսել ընդ նմա։ Եւ ասէ ոմն ցնա․ ահա մայր քո՝ և եղբարք քո կան արտաքոյ, և խնդրեն խօսել ընդ քեզ։ Նա պատասխանի ետ այնմիկ՝ որ ասացն ցնա, և ասէ․ ո՞վ է իմ մայր, կամ ո՞վ են իմ եղբարք։ Եւ ձգեալ զձեռն իւր յաշակերտսն՝ ասէ․ ահա մայր իմ և եղբարք իմ։ Զի որ առնիցէ զկամս Հօր իմոյ որ յերկինսն է, նա է իմ եղբայր՝ և քոյր՝ և մայր։ 50։

Աւետիք Յարութեան Ա․Զ։ Բարեկ․ Նասացուք։

Համբարձի Ա․Զ։

Որ անճառ էութեամբ Հօր ես փառակից չարչարելի մարմնով յանձն առեր վասն մեր մշտընջենաւոր օրհնութիւն ի հրեշտակաց օրհնեալ ես Տէր։ Որ էակդ ես ընդ Հօր և Սուրբ Հոգւոյն․ խաչեցար և թաղեցար կամաւ Հօր վասն մեր․ մշտընջենաւոր օրհնութիւն ի հրեշտակաց օրհնեալ ես Տէր։ Որ միւսանգամ գալոց ես Հայրենի փառօք․ շնորհելով ընդհանրապէս յարութիւն տիեզերաց․ յամենայն արարածոց յաւիտենից օրհնեալ ես Տէր։

Առաջնորդ Սաղմոս Ճ՟Ժ․։ Օրհնեցէք զՏ․ 197։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Ե․ 35։

Տէր մեր Յս Քս

Մինչդեռ նա զայն խօսէր, գան ոմանք ՚ի տանէ ժողովրդապետին, և ասեն՝ թէ դուստրն քո մեռաւ․ զի՞ ես աշխատ առնես զվարդապետդ։ Իսկ Յս իբրև լուաւ զբանն ասացեալ, ասէ ցժողովրդապետն․ մի երկնչիր, բայց միայն հաւատա։ Եւ ոչ զոք եթող ընդ իւր երթալ, բայց միայն զՊետրոս

և զՅակոբոս և զՅովհաննէս՝ զեղբայրն Յակոբայ։ Գնայ 'ի տուն ժողովրդապետին, և տեսանէ ամբոխ յոյժ և լալականս, և աղաղակ յոյժ։ Եւ մտեալ 'ի ներքս՝ ասէ ցնոսա. զի՞ խռովեալ էք և լայք, մանուկն ոչ է մեռեալ, այլ ննջէ։ Եւ ծաղր առնէին զնա. և նորա հանեալ արտաքս զամենեսեան, առնու ընդ իւր զհայր մանկանն և զմայր, և զնս որ ընդ նմայն էին, և մտանէ ուր դնէր մանուկն։ Եւ կալեալ զձեռանէ մանկանն, ասէ ցնա. տալիթա կումի, որ թարգմանի, աղջիկ դու՝ քեզ ասեմ արի։ Եւ վաղվաղակի յարեաւ աղջիկն և գնայր, քանզի էր ամաց երկոտասանից. և զարմացան մեծաւ զարմանալեօք։ Եւ պատուէր տայր նց յոյժ, զի մի՛ ոք գիտասցէ զայն. և ասաց տալ նմա ուտել։ 43։

Վերջ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Առաջն. Թագաւոր։

Դ. ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԱԿ։

ԵՐԳԵՑԷՔ Տեառն երգ նոր. և օրհնեցէք. 157։

Աւետարան Յարութեան ԱԿ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.Զ։

Փառաւորեմք զքեզ Տէր Աստուած հարցն մերոց։ Որ ընդ ցօղ անապական առեանն ցօղեցեր տղայոց ի մէջ հնոցին օրհնեմք միշտ և փառաւորեմք։ Որ թագմամբն ներքօ րեան յարուցեալ ըղձոյս ծածկեցեր տղայոց. օրհնեմք միշտ և փառաւորեմք։

Գ.. Ըզտէր օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ փառք Հօր։ Որ ի բարձունս ել և գերեաց ըզգերութիւն. եւ ետ պարգեւս որդւոց մարդկան. օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Դու ի մեռելոց ա-զատ առանց ծննդականի. քահանայք օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

ՄԵԾԱՑՈՒՑԷ Գ.Ձ։

Ըզծածուկն երկնային դասուն ածային ձայնիւն ա-ւետարանէր Հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։ փառք Հօր։ Ի քերովբէս բազ-մեալ ընդ Հօր անպատմելիաբար բնակել հաճե-ցաւ ի քում յորովայնի. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։ Այժմ և միշտ։ Որ բոցեղէն սրով-բէիւք շուրջանփակեալ պահէր. այսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկս հողեղէնի յայտնեալ. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։

ՕՂՈՐՄԻ Գ.Ձ։

Էակից Հօր կամաւորութեամբ եկիր ի չարչարանս. չարչարանս յանձն առեր խաչի Համբերելով իջեր ի գերեզման։ փառք Հօր։ Իւղաբերիցն ե-կեալ ի գերեզման փրկչիդ. ըզիւղս անմահ սերմին. ի խնկել զանապական մարմինդ։ Այժմ և միշտ։ Ըստեսիս լուեալ ի Հրեշտակէն որ աւետէր. Տէր յարութեան ի մեռելոց ձեզ կենդանի պատգամաւորաց։

ՏԷՐ ՅԵՐԿՆԻՑ Գ.Ձ։

Իւղաբերք եւ ո՞չ կանայքն որք զարդ փութային եկին ի գերեզման քո Տէր. ի խնկել զանապական մարմինդ։ փառք Հօր։ Բարբառ աւետաւոր Հրեշ-

տակին որ գոչէ՛ր առ երջանի՛կ կանայսն. զի խըն-դրէք զգեղեցկանին ընդ մեռեալս. քանզի յարեա՛ւ Տէ՛ր են ամե՛նեցուն ըղըրժօնս : Այժմ եւ միշտ : Պատմեա՛լ երանելի կանանցն զյարութի՛ւն Տե՛ն առաքելոցն. ուրախացեալք ընթանային Պետրոս եւ Յովհաննէս ի կե՛նդանատու գերեզմա՛նն :

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԱԿ : Թէքն. Առաւօտք :

Առաւօտու Սաղմոս ՉԴ :

ԿԳ. Ցո՛յց մեզ Տէր : Փխ. Հանեցար Տէր. 191 :

Աւետարան ըստ Ղուկասու : Ժ. 25 :

Օ.Տին մեր Յս Քս

Եւ ահա յարեաւ ոմն օրինական՝ փորձէր զնա եւ ասէր. վարդապետ՝ զի՞նչ գործեցից՝ զի զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեցից : Եւ նա ասէ ցնա. յօրէնս զի՞նչ գրեալ է, ո՞րպէս ընթեռնուս : Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. սիրեսցես զՏր Այ քո յամ սրտէ քումմէ, եւ յամ անձնէ քումմէ, եւ յամ զօրութենէ քումմէ, եւ յամ մտաց քոց. եւ զընկեր քո իբրեւ զանձն քո : Եւ ասէ ցնա. ուղիղ ետուր զպատասխանիդ, զայդ արա եւ կեցցե՛ս : Նա իբրեւ կամէր զանձն արդարացուցանել՝ ասէ ցՅս. եւ ո՞վ է իմ ընկեր : Պատասխանի ետ Յս եւ ասէ. այր մի իջանէր յԵրուսաղեմէ յԵրիքով, եւ անկաւ ՚ի ձեռս աւազակաց, որք մերկացուցին զնա՝ եւ վէրս ՚ի վր եդին, թողին կիսամահ եւ գնացին : Դէպ եղեւ քահանայի միոջ իջանել՝ ընդ նոյն ճանապարհ, եւ տեսեալ զնա՝ զանց արար : Նոյնպէս եւ Ղեւտացի մի եկեալ ընդ նոյն տեղի՝ ետես եւ զանց արար : Սամարացի ոմն ճանապարհորդեալ եկն ընդ նոյն առ նովաւ, եւ տեսեալ զնա՝ գթացաւ : Եւ մատուցեալ պատեաց զվէրս նր, արկեալ ՚ի վր ձէթ եւ գինի. եւ եդեալ ՚ի վր գրաստու իւրոյ՝ ած զնա ՚ի պանդոկի մի, եւ դարմանեաց զնա : Եւ ՚ի վաղիւ

անդր իբրև ելանէր անտի, հանեալ ետ ցպանդոկապետն երկուս դահեկանս՝ և ասէ. դարմանն տար դմա, և զոր ինչ ծախեսցես 'ի դա՝ 'ի միւսանգամ դալստեանն իմում հատուցից քեզ: Արդ՝ ո՞ յերեցունց 'ի նոցանէ թուի քեզ մերձաւոր լեալ անկելոյն 'ի ձեռս աւազակաց: Եւ նա ասէ. որ արար ողորմութիւն 'ի վր նր: Ասէ ցնա Յս. երթ և դու արա նոյնպէս: Եւ եղև 'ի գնալն նց, և ինքն եմուտ 'ի գեօղ մի. և կին ոմն անուն Մարթա ընկալաւ զնա 'ի տուն իւրում: Եւ նր էր քոյր մի, որում անուն էր Մարիամ. որ և եկն նստաւ առ ոտս Տն, և լսէր զբանս նր: Եւ Մարթա զբաղեալ էր 'ի բազում սպասու. եկն եկաց առ նմա և ասէ. Տէր՝ ոչ ինչ փոյթ է քեզ, զի քոյրդ իմ միայն եթող զիս 'ի սպասու. արդ՝ ասա դմա զի օգնեսցէ ինձ: Պատասխանի ետ Յս և ասէ. Մարթա Մարթա՝ դու հոգաս և զբաղում իմիք զբաղեալ ես. բայց աստ սակաւ ինչ պիտոյ է. Մարիամ մասն բարի ընտրեաց, որ ոչ բարձցի 'ի նմանէ: 42:

·Քրզ· Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթ. ·Բ.ում ամենա

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ըստ բանին Սաղմոս ճ՟ի՟թ.:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193.

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԳ.. 1.

Տէր մեր Յս Քս

Յաւուր յայնմիկ ելեալ (Յս) 'ի տանէն՝ նստէր առ ծովեզերբն: Եւ ժողովեցան առ նա ժողովուրդք բազումք, մինչև մտանել նմա 'ի նաւն՝ և նստել. և ամ ժողովուրդն կայր առ ծովեզերբն, և խօսէր ընդ նս բազումս առակօք՝ և ասէր: Ահա ել սերմնանահն սերմանել. և 'ի սերմանելն իւրում, էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ, և եկն թռչուն երկնից՝ և եկեր զնա: Եւ այլն անկաւ յապառաժի,

ուր ոչ գոյր հող բազում. և վաղվաղակի բուսաւ՝ առ 'ի չգոյէ հիւթոյ երկրին. 'ի ծագել արեւու տապացաւ. և զի ոչ գոյին արմատք՝ չորացաւ ։ Եւ այլն անկաւ 'ի մէջ փշոց, և ելին փուշքն և հեղձուցին զնա ։ Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի, և տայր պտուղ. էր որ հարիւրաւոր, և էր որ վաթսնաւոր, և էր որ երեսնաւոր ։ Որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ ։ Եւ մատուցեալ աշակերտքն ասեն ցնա. ընդէ՞ր առակօք խօսիս ընդ նս ։ Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնս. քանզի ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեն երկնից, և նց̃ չէ տուեալ ։ Զի ոյր գուցէ՝ տացի նմա և յաւելցի. և ոյր ոչն գուցէ և զոր ունիցին՝ բարձցի 'ի նմանէ ։ Վն̃ այնորիկ առակօք խօսիմ ընդ նս. զի տեսանեն՝ և ոչ տեսանեն, և լսեն՝ և ոչ լսեն, և ոչ առնուն 'ի միտ ։ Եւ կատարի առ նս մարգարէութին Եսայեայ՝ որ ասէ. լսելով լուիջիք՝ և մի իմասջիք, և տեսանելով տեսջիք և մի տեսջիք ։ Զի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանս այսորիկ, և ականջօք իւրեանց ծանրունս լուան. և զաչս իւրեանց կափուցին՝ զի մի երբէք տեսցեն աչօք՝ և ականջօք լուիցեն՝ և սրտիւք իմասցին, և դարձցին՝ և բժշկեցից զնս ։ Բայց ձեր երանի է աչացդ՝ զի տեսանեն, և ականջաց ձերոց՝ զի լսեն ։ Ամէն ասեմ ձեզ. զի բազում մարգարէք և արդարք ցանկացան տեսանել զոր տեսանէքդ՝ և ոչ տեսին. և լսել զոր լսէքդ՝ և ոչ լուան ։ Եւ արդ՝ լուարո՛ւք դուք զառակ սերմանացանին ։ Յամենայնէ՝ որ լսէ զբանն արքայութե՛ և ոչ առնու 'ի միտ, գայ չարն՝ և յափշտակէ զսերմանեալն 'ի սիրտ նի. այն է՝ որ առ ճանապարհաւն սերմանեցաւ ։ Եւ որ յապառաժին սերմանեցաւ՝ այն է, որ իբրև լսէ զբանն, և վաղվաղակի խնդութը՛ ընդունի զնա ։ Բայց քանզի ոչ ունի արմատս յինքեան, այլ առ ժամանակ մի է. 'ի լինել նեղութե և հալածանաց վասն բանին՝ վաղվաղակի գայթակղի ։

Իսկ որ 'ի մէջ փշոցն սերմանեցաւ՝ այն է, որ իբրև լսէ զբանն, և հոգք աշխարհիս և պատրանք մեծութեան հեղձուցանեն զբանն, և լինին անպտուղ: Իսկ որ յերկիրն բարի սերմանեցաւ՝ այն է, որ իբրև լսէ զբանն՝ 'ի միտ առնու, և տայ զպտուղ. է որ հարիւր, և է որ վաթսուն, և է որ երեսուն: 23։

Աւետէտէ Յարութեան ԸԿ: Կէսլ. Ըստացուք:

Համբարձէ ԸԿ:

Հրաշալի ընդյարութեան Աստուածորդւոյն. այսօր տօնեմք ամենեքեան. և բազմութիւնք հրեշտակաց. երգեսցեն երգ նոր անլռելի ձայնիւ: Փառք Հօր: Զայն ահեղ զարթնելեան փողոյն. այսօր գոչէր աւետաբանէր. աւետիք են աշխարհի. երգեսցեն երգ նոր անլռելի ձայնիւ: Այժմ և միշտ: Նորս մեծ և ահաւոր. այսօր ծագեաց մեր եկեղեցւոյ. յարուցեալ ի մեռելոց Քրիստոս. երգեսցուք երգ նոր անլռելի ձայնիւ:

Աւագ Սաղմոս ԾԹ: Օրհնեցէք զՏ․ 197։

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Զ. 1:

Տն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ ել անտի, եկն 'ի գաւառ իւր. և երթային զհետ նր աշակերտքն իւր: Եւ եղև 'ի շաբաթուն՝ սկսաւ ուսուցանել 'ի ժողովրդեանն. և բազումք իբրև լսէին՝ զարմանային ընդ վարդապետութիւն նորա. և ասէին. ուստի՞ է սմա այս, կամ զի՞նչ է իմաստութիւն որ տուեալ է սմա. զի զօրութիւնք այսպիսիք 'ի ձեռաց սորա լինին: Ո՞չ սա է մանուկ հիւսանն, և որդին Մարիամու, եղբայր Յակոբայ և Յովսեայ և Յուդայի և Սիմոնի, և ոչ քորք դորա աստ առ մեզ. և գայթագղէին 'ի նա: Եւ ասէ ցնոսա. ոչ է մարգարէ անարգ, բայց եթէ 'ի

զաւակի խրում և յազգատոհմի և ՚ի տան խրում։ Եւ ոչ կարէր անդ և ոչ մի ինչ զօրութիւն առնել, բայց սակաւ հիւանդաց ձեռն եդեալ՝ բժշկէր զնս։ Եւ զարմանայր վն անհաւատութեն նոցա։ 6։

Քրզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթ. Թագաւոր։

Գ. ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԲՁ։

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ զՏէր, որ օրհնեացն. 160։

Ալէլուիա Յարութեան ԲՁ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԳՁ։

Փառաւորեալ Որդի Այ՝ որ եկիր կամաւ ի չարչարանս. Տր Ած հարցն մերոց։ Տարածեցեր զամենազօր բազուկս քո ի վերայ խաչին. և Երկիրս հիացեալ սասանեցաւ եւ գոչելով երգէր. ի յահէ փառաց քոց Տր Ած հարցն մերոց։ Եւ տեսեալ արեգակն զարարիչն ի վերայ խաչին. չհանդուրժեալ չարչարանաց արարչին. խաւարեցոյց զլոյսն ի միջօրէի. ի յահէ փառաց քոց Տէր Ած հարցն մերոց։

Գ.. ԶՏր օրհնեցէք բարձր արարէք յաւիտեանս։ Փառք Հօր։ Եւ զինւորքն գեղարդեամբքն յարձակեալ. խոցեալց զկող կենարարին. բարձր արարէք յաւիտեանս։ Այժմ և միշտ։ Սուրբ աղբեր կենդանարար բղխեալ. լուաց զտիեզերս ի մեղաց. բարձր արարէք յաւիտեանս։

Մեծացուսցէ Գ.Ձ:

Զանճառելի լուսոյ մայր. և ըղձանկարան անըսկըզբնականից Որդւոյն. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: փառք Հօր: Զանհաս տնօրէնութեան մայր. և զանձնաւոր տաճար Այ Բանին. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Զբոլորից փըրկութեան մայր. որ զանտանելին յէից ի յարգանդի եբարձ. ընդ ամենեքեան օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Գ.Ձ:

Յամենայնի բազումողորմ Տէր. նայեա յիս գըթութ եւ խնայեա. զի դու միայն ես մարդասէր: փառք Հօր: Եւ խաչելովդ քո կենարարաւ պահեա. եւ յարութեամբդ քո փրկեա և ապրեցո. զի դու միայն ես մարդասէր: Այժմ և միշտ: Եւ ի միւսանգամ ի գալստեան քո Տէր. վերստին զիս նորոգեա և ապրեցո. զի դու միայն ես մարդասէր:

Տէր յերկնից Գ.Ձ:

Այսօր յարութեն Քնի տօնեցէք հաւատացեալք. ի մի Աստուած Հայր ամենակալ: փառք Հօր: Այսօր եւ կանայքն իւղաբերք աւետիս տալով առաքելոցն. օրհնեն զԱստուած զՀայր ամենակալ: Այժմ և միշտ: Այսօր և հրեշտակք ի յերկինս հոգևոր հրճուանօք երգով. օրհնեն զԱստուած զՀայր ամենակալ:

Աւետարան Երգ Յարութեան Բ.Ձ: Քէք. Ասացուք:

Աւետարան Մաղթ ԶԴ:

43. Ցոյց մեզ Տէր: փխ. Հաճեցար Տէր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԺԱ· 1:

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ եղեւ 'ի տեղւոջ ուրեք կալ յաղօթս. եւ իբրեւ դադարեաց՝ ասէ ցնա ոմն յաշակերտացն իւրոց. Տէր ուսո մեզ յաղօթս կալ, որպ եւ Յովհաննէս ուսոյց աշակերտաց իւրոց: Ասէ ցնս, յորժամ կայցէք յաղօթս, ասասջիք. Հայր մեր՝ սբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ զօրըստօրէն: Եւ թող մեզ զմեղս մեր, զի եւ մեք թողումք ամենայնի՝ որ պարտիցի մեզ. եւ մի տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն: Եւ ասէ ցնս. ով է 'ի ձէնջ՝ որոյ իցէ բարեկամ, եւ երթայցէ առ նա 'ի մէջ գիշերի, եւ ասիցէ ցնա. բարեկամ՝ տուր ինձ փոխ երիս նկանակս. զի բարեկամ իմ եկն առ իս յուղւոյ, եւ ոչ ինչ ունիմ դնել առաջի նր: Եւ նա 'ի ներքուստ տացէ պատասխանի եւ ասիցէ. մի աշխատ առներ զիս, զի դուրքդ փակեալ են, եւ մանկունքս ընդ ինեւ կան յանկողնի. ոչ կարեմ յառնել եւ տալ քեզ: Ասեմ ձեզ, եթէ ոչ յարուցեալ տացէ նմա վն բարեկամութեանն, սակայն վասն ժտութեանն յարուցեալ տացէ նմա՝ զինչ եւ պիտոյ իցէ: Եւ ես ասեմ ձեզ, խնդրեցէք՝ եւ տացի ձեզ, հայցեցէք՝ եւ գտջիք, բախեցէք՝ եւ բացցի ձեզ: Զի ամ որ խնդրէ՝ առնու, եւ որ հայցէ՝ գտանէ, եւ որ բախէ՝ բացցի նմա: Յո՞ ոք 'ի ձէնջ հայր՝ խնդրեսցէ որդի իւր ձուկն, մի թէ փոխանակ ձկանն օձ տացէ նմա: Եւ կամ խնդրեսցէ ձու, մի թէ կարի՞ճ տացէ նմա: Իսկ եթէ դուք որ չարքդ էք՝ գիտէք պարգեւս բարիս տալ որդւոց ձերոց, ո՞րչափ եւս առաւել Հայր ձեր յերկնից տացէ բարիս այնոցիկ, որ խնդրենն 'ի նմանէ: 13:

·Բճղ· Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղջ· Բռնաւոր ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ձ՛յնթ․:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր․ 193:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Ժ․Գ․․ 24:

Տէր մեր Յս Քս

Այլ առակ արկ առ նս՝ եւ ասէ․ Նմանեցաւ արքայութիւն երկնից առն, որ սերմանիցէ սերմն բարի յագարակի իւրում: Եւ 'ի քուն լինել մարդկան եկն թշնամին նր եւ ցանեաց 'ի վր որոմն 'ի մէջ ցորենոյն՝ եւ գնաց: Եւ իբրեւ բուսաւ խոտն եւ արար պտուղ, ապա երեւեցաւ եւ որոմնն: Մատուցեալ ծառայք տանուտեառնն ասեն ցնա․ տէր՝ ոչ սերմն բարի սերմանեցեր յագարակին քում, արդ՝ ուստի ունիցի զորոմնն: Եւ նա ասէ ցնս․ այր թշնամի արար զայն: Ասեն ցնա ծառայքն․ կամիս՝ զի երթիցուք քաղեսցուք զայն 'ի բաց: Եւ նա ասէ ցնս․ ոչ, գուցէ մինչ քաղիցէք զորոմնն, եւ զցորեանն ընդ նմին 'ի բաց խլիցէք: Թոյլ տուք երկոցունց աճել 'ի միասին մինչեւ 'ի հունձս, եւ 'ի ժամանակի հնձոց ասացից ցհնձօղսն․ քաղեցէք նախ զորոմնդ եւ կապեցէք զայդ խրձունս առ 'ի յայրել, եւ զցորեանն ժողովեցէք 'ի շտեմարանս իմ: Այլ առակ արկ առ նս՝ եւ ասէ․ Նման է արքայութիւն երկնից հատոյ մանանխոյ․ զոր առեալ մարդոյ՝ սերմանեաց յագարակի իւրում: Որ փոքր է քան զամ սերմանիս․ եւ յորժամ աճիցէ, մեծ է քան զամ բանջարս․ եւ լինի ծառ՝ մինչեւ գալ թռչնոց երկնից եւ հանգչել յոստս նր: Այլ առակ խօսեցաւ ընդ նս՝ եւ ասէ․ Նման է արքայութիւն երկնից խմորոյ, զոր առեալ կնոջ թաքոյց 'ի գրիւս երիս ալեր՝ մինչեւ ամ խմորեցաւ: Զայս ամ խօսեցաւ Յս առակօք ընդ ժողովուրդսն․ եւ առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ նս: Զի լցցի ասա-

ցեալն ՚ի մարգարէէ. բացից առակօք զբերան իմ, բղխեցից զծածկեալսն ՚ի սկզբանէ աշխարհի: 35:

Մեղեդի Յարութեան ԻԶ: Գարձ. Նասացուք:

Հաւերոյն ԻԶ:

Այսօր զուարճացան տիեզերք ամենայն ճշմարտին յարութեամբ Աստուածորդւոյն. քանզի զդժոխս աւերեաց եւ գերեաց զարգելեալս ի նմա: Այսօր լուսափայլեալ մեծապայծառ ծագմամբ. հրեշտակապետն ի վերայ վիմին կանանցն աւետէր ասելով. զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս: Այսօր բերկրեցան կանայքն իւղաբերք. աւետեօք յարութեան Աստուածորդւոյն. դարձան յառաքեալսն աւետելով յարեաւ Աստուած:

Սքանչելի կանայքն աներկիւղ եկին ի տեսանել զգերեզմանն. զի կատարեալ սէրն մերժեաց զերկիւղն: Եկին ի խնկել զտէրունեան մարմինն եւ տեսին յարուցեալ ի գերեզմանէն. եւ վերբերին լոյսն ծագեալ յաշխարհս: Քարոզեաց հրեշտակն զյարութիւն Տ՛ն. եւ բացան գերեզմանք ննջեցելոց. եւ յարութիւն Տ՛ն յաղթեաց մահու:

Կանխեցաւ որ կանանցն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն. եւ զահաւոր յարութեան զձայն ի հրեշտակէն լուեալ. եթէ յարեաւ Տէր: Փառք Հօր: Թողեալ զզօրութիւնս երջանիկ եւ որ կանանցն. եւ խնդութեամբ ընթանային պատմել աշակերտացն. եթէ յարեաւ Տէր: Այժմ եւ միշտ: Զսքանչելի եւ զզահրաշագործ զյարութիւն Ք՛սի. առաքելոցն

Դ. ՇԱԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Բկ։

ՓԱՐԱՒՈՎՆ հանդերձ կառօքն ընկղմեցաւ. 164։

Ողորմեա Ցորութեն Բկ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Գ.Ձ։

Որ յաւիտենից ես Ած եւ Տէր ամենայն կեն-
դանութեան. խոնարհեցար ի չարչարանս համբերե-
լով խաչի և մահու. զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցըն
մերոց։ Որ ամենայն բարութեանց ես Տր եւ ի քրով-
բէական աթոռ նստիս. եդար ի նորափոր վիմի
անապական մարմնով. զքեզ օրհնեմք Աստուած հար-
ցըն մերոց։ Որ էակից ես Հօր եւ Հոգւոյն.
իջեր ի դժոխս փրկեցեր զգերեալսն աւերելով
ըզմահ. զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցըն մերոց։

Գ.. Զտէր երգով օրհնութիւն բարձր արարէք
յաւիտեան։ փառք Հօր։ Որ էլոյծ ըզզօրութիւնս
դժոխոց խորհրդով տնօրէնութեան իւրոյ.
Քրիստոս թագաւոր փառաց փառաւորեալ ի զօ-
րաց զուարթնոց եկայք ժողովուրդք երգով օր-
հնութիւն բարձր արարէք յաւիտեան։ Այժմ և
միշտ։ Որ բանիւ գոյացոյց զարարածս էակից
Բանն ի Հօրէ Քն. Եւ մահու խաչի զամենայ-
նըսն վասըն մեր համբերեալ յաղթեաց մահու իշ-
խանութեան. եկայք ժողովուրդք երգով օրհնութիւն
բարձր արարէք յաւիտեան։

Դ. ՇԱԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԻԿ։

ԱՐԱՒՕՏՆ հանդերձ կառօքն ընկղմեցաւ. 164։

Ողորմեա Յարութեան ԻԿ։

ՅԱՐՈՒԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԳՁ։

Որ յաւիտենից ես Աստուած եւ Տէր ամենայն կենդանութեան. խոնարհեցար ի չարչարանս համբերելով խաչի եւ մահու. զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց։ Որ ամենայն բարութեանց ես Տէր եւ ի քրովբէական աթոռ նստիս. եդար ի նորափոր վիմի անապական մարմնով. զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց։ Որ էակիցդ ես Հօր եւ Որդի Հոգւոյն. իջեր ի դժոխս փրկեցեր զգերեալսն աւերելով ըզմահ. զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց։

Գ.. Ըզ Տէր երգով օրհնութիւն բարձր արարէք յաւիտեան։ փառք Հօր։ Որ եղեալ ըզզօրութիւնս դժոխոց խորհրդով տնօրէնութեան իւրոյ. Քրիստոս թագաւոր փառաց փառաւորեալ ի զօրաց զուարթնոց եկայք ժողովուրդք երգով օրհնութիւն բարձր արարէք յաւիտեան։ Այժմ եւ միշտ։ Որ բանիւ գոյացուցիչ զարարածս էակից Բանն ի Հօրէ Քն. Եւ մահու խաչի զամենայնին վասն մեր համբերեալ յաղթեաց մահու իշխանութիւն. եկայք ժողովուրդք երգով օրհնութիւն բարձր արարէք յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Գ.Ձ:

Ուրախ լե՛ր Աստուածածի՛ն յոյս և փրկութի՛ն մեր. զքե՛զ ընդունող լուսոյ մեծացուցանեմք: փառք Հօր: Զքե՛զ լուսոյ մայր և կոյս. զքե՛զ գանձըդ կենաց անծայրին. ձայնիւ ցնծութեա՛մբ մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Մա՛յր ո՛ր անարատ լուսոյն. հրեշտակային օրհնութի՛բ պատուեա՛լ զքե՛զ մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Գ.Ձ:

Քրիստոս Աստուած որ տարածեցե՛ր զձե՛ռս քո՛ ի խաչին. և լուծե՛ր զկնիք դատապարտութեան մերոյ. ողո՛րմեա՛: փառք Հօր: Ի խաչին բևեռեցար. և հեղմամբ արեանդ քո՛ փրկեցե՛ր զախղե՛րս ի մեղաց. ողո՛րմեա՛: Այժմ և միշտ: Թաղեցար ի մէջ երկրի՛. և յերրորդ աւուր յարեար. զդըժոխս աւերեցեր բանիւ. ողո՛րմեա՛:

Տէր յերկնից Գ.Ձ:

Ի խաչանիշ փայտէն զըղըրդեցան զըդժոխք. զօրութի՛բ ո՛ր Հոգւոյն նորոգեցաւ երկի՛ր. սա՛ է սա ո՛ր խափանեաց զմա՛հ: փառք Հօր: Հրեշտակն աւետէր կուսին Մարիամու. սա՛ է ի սկզբանէ Բանն որ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին. սա՛ է Թագաւորն ո՛ր խափանեաց զմա՛հ: Այժմ և միշտ: Յարեա՛ւ յաւուր երրորդի. վէ՛մք պատառեցան. երկի՛ր շարժեցաւ. սասանեցան դըժոխք. սա՛ է կենդանին յաւիտենից Քրիստոս:

Առաւօտու երգ Յարութեան Բ.Կ: Գէ՛դ. Աստուցուք:

Առաւօտու Աւագին Զ.Կ:

43. Յոյս մեզ Տէր: փխ. Հաւանեցար Տէր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԴ. 14։

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ հանէր դև մի համր. և եղև յելանել դիւին՝ խօսեցաւ համրն, և զարմացան ամ ժողովուրդքն։ Եւ ոմանք 'ի նոցանէ ասեն. բէեղզեբուղաւ իշխանաւն դիւաց հանէ զդևս։ Եւ այլք փորձէին՝ և նշան յերկնից խնդրէին 'ի նմանէ։ Իսկ նա գիտացեալ զխորհուրդս նց, ասէ ցնս. ամ թագաւորութի բաժանեալ յանձն՝ աւերի, և տուն բաժանեալ յանձն՝ կործանի։ Ապա եթէ և սատանայ բաժանեցաւ յանձնէ. զիարդ կայցէ թագաւորութին նր. զի ասէք զինէն եթէ բէեղզեբուղաւ իշխանաւն դիւաց հանէ զդևս։ Եթէ ես բէեղզեբուղաւ հանեմ զդևս, որդիքն ձեր իւ՞ հանիցեն. վս այդորիկ նոքին եղիցին ձեր դատաւորք։ Իսկ եթէ մատամբ Այ հանեմ զդևս, ապա հասեալ է 'ի վր ձեր արքայութի Այ։ Յորժամ հզօր վառեալ՝ պահիցէ զտուն իւր, 'ի խաղաղութեն են ինչք նր։ Բայց եթէ հզօրագոյն քան զնա 'ի վր եկեալ յաղթեսցէ նմա, զսպառազինութին հանէ՝ յոր յուսացեալ էր, և զաւար նր բաշխեսցէ։ Որ ոչ է ընդ իս՝ հակառակ իմ է, և որ ոչ ժողովէ ընդ իս, ցրուէ։ Յորժամ այսն պիղծ ելանիցէ 'ի մարդոյ՝ շրջի ընդ անջրդին տեղիս, խնդրէ հանգիստ. և իբրև ոչ գտանէ, ասէ. դարձայց անդրէն 'ի տուն իմ ուստի ելին։ Եւ գայ գտանէ մաքրեալ և յարդարեալ։ Յայնժամ երթայ և առնու եօթն այլ այսս չար ևս քան զինքն՝ և մտանէ բնակէ անդ, և լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չար քան զառաջինն։ Եւ եղև մինչդեռ խօսէր զայս, ձայն եբարձ կին մի 'ի ժողովրդենէ անտի և ասէ. երանի է որովայնին՝ որ կրեաց զքեզ, և ստեանցն՝ որ դիեցուցին զքեզ։ Եւ նա ասէ. նա երանի այնոցիկ է, որ լսեն զբանն Այ, և պահեն։ Եւ 'ի դիզանել 'ի վր նր ժողովր-

գոյն՝ սկսաւ ասել․ ազգս այս ազգ չար է․ նշան խնդրէ, և նշան յերկնից ոչ տացի սմա՝ բայց նշանն Յովնանու։ Զի ոպ եղև Յովնան նշան Նինուէացւոց, այնպէս եղիցի և որդի մարդոյ ազգիս այսմիկ։ Դշխոյն Հարաւոյ յարիցէ 'ի դատաստանի ընդ արս ազգիս այսորիկ՝ և դատապարտեսցէ զսոսա, զի եկն 'ի ծագաց երկրի լսել զիմաստութիւն Սողոմոնի․ և ահա առաւել քան զՍողոմոն է աստ։ Արք Նինուէացիք յարիցեն 'ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցեն զսա, զի ապաշխարեցին 'ի քարոզութիւն Յովնանու․ և ահա առաւել քան զՅովնան է աստ։ 32։

Քէղ․ Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ․ Քրում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ճ՛ԽԹ․։

Ած ողորմեա՛ց մեզ և օրհնեա՛ զմեզ․ 229։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԳ․ 36։

Տն մերոյ Յսի Քսի

Յայնժամ թողեալ (Յսի) զժողովուրդսն՝ եկն 'ի տուն․ մատեան առ նա աշակերտքն նր՝ և ասեն․ մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակի։ Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնոսա․ որ սերմանէ սերմն բարի՝ է որդի մարդոյ։ Եւ ագարակն աշխարհս է։ Սերմն բարի նոքա են՝ որ որդիքն արքայութեն են․ իսկ որոմն որդիք չարին են։ Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է։ Եւ հունձքն կատարած աշխարհիս է, և հնձօղքն հրեշտակք են։ Որպէս ժողովի որոմն՝ և 'ի հուր այրի, այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհիս։ Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութէ նր զամ գայթակղութիս՝ և զայնոսիկ ոք գործեն զանօրէնութի։ Եւ արկցեն զնս 'ի հնոց հրոյ․ անդ եղիցի լալ՝ և կրճել ատամանց։ Յայնժամ արդարքն ծա-

գեսցին իբրև զարեգակն յարքայութեն երկնից ։ Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ ։ Դարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց. և 'ի խնդութէ անտի երթայ վաճառէ զամ ինչ զոր ունի, և գնէ զագարակն զայն ։ Դարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից առն վաճառականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս ։ Եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամ զոր ինչ ունէր՝ և գնեաց զայն մարգարիտ ։ Դարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից ուռկանի արկելոյ 'ի ծով՝ և յամ ազգաց ժողովելոյ ։ Զոր՝ իբրև լցաւ, հանեալ 'ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն 'ի բաց ընկեցին ։ Այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս 'ի միջոյ արդարոց, և արկցեն զնս 'ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց ։ Ասէ ցնս Յս. իմացարո՞ւք զայս ամ ։ Ասեն ցնա. այո Տր ։ Եւ նա ասէ ցնս. վն այսորիկ ամ դպիր աշակերտեալ արքայութն երկնից՝ նման է առն տանուտեառն, որ հանէ 'ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին ։ 52 ։

ՄԵՂԵԴԻ ՀԱՐԱՆՑ ։

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն. օրհնեալ որ գալոց ես ։ Տր Աձ մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութն կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ ։

ՀԱՄԲԱՐՁԻ Դ.Զ ։

Թագաւոր զօրով քո յաշխարհ. 232 ։

ԱՌՋԱԿԱՆ ՍԱՂՄՈՍ Զ ։ Հնծացէք առ Աձ. 233 ։

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ ։ Զ. 14 ։

Կը Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ լուաւ արքայ Հերովդէս. քանզի յայտնի եղև անուն նր. և ասէր, թէ Յովհաննէս մկրտիչ յարեաւ 'ի մեռելոց, և վն այնորիկ զօրութիք լինին նովաւ ։ Այլք ասէին թէ Եղիա է, իսկ այլքն՝ թէ

մարգարէ է․ կամ թէ իբրեւ զմի 'ի մարգարէից։ Իբրեւ լուաւ Հերովդէս, ասէ․ զորոյ ես զգլուխն հատի զՅովհաննու, սա է, նա յարեաւ 'ի մեռելոց։ Զի ինքն Հերովդէս առաքեաց կալաւ զՅովհաննէս, եւ կապեաց զնա եւ եդ 'ի բանտի վն Հերովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր նր, զի նա կին առար զնա։ Քանզի ասէր Յովհաննէս ցՀերովդէս՝ թէ ոչ է օրէն քեզ ունել զկին եղբօր քո։ Եւ Հերովդիա ոխացեալ էր ընդ նմա եւ կամէր սպանանել զնա, եւ ոչ կարէր։ Զի Հերովդէս երկնչէր 'ի Յովհաննէ․ քանզի գիտէր զնա այր արդար եւ սր․ եւ սպասէր նմա․ եւ լուեալ 'ի նմանէ բազում ինչ առնէր, եւ քաղցրութեամբ լսէր նմա։ Իբրեւ օր մի լինէր պարապոյ, յորժամ ընթրիս տայր Հերովդէս յաւուր ծննդոց իւրոց՝ նախարարաց իւրոց եւ հազարապետաց եւ մեծամեծաց Գալիլեացւոց․ եւ 'ի մտանել դստերն Հերովդիայ՝ եւ 'ի կաքաւել, հաճոյ եղեւ Հերովդի եւ բազմականացն։ Ասէ թագաւորն ցաղջիկն․ խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս, եւ տաց քեզ։ Եւ երդուաւ նմա բազում անգամ, թէ զոր ինչ եւ խնդրեսցես դու յինէն, տաց քեզ, մինչեւ ցկէս թագաւորութեան իմոյ։ Նա ելեալ ասէ ցմայր իւր․ զի՞նչ խնդրեցից․ եւ նա ասէ, զգլուխն Յովհաննու մկրտչի։ Եւ մտեալ անդրէն փութանակի առ թագաւորն՝ ասէ կամիմ զի այժմ տացես ինձ վաղվաղակի 'ի վերայ սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի։ Եւ տրտմեցաւ յոյժ թագաւորն, այլ վն երդմանցն եւ կոչնականացն՝ ոչ կամեցաւ անարգել զնա․ եւ առաքեաց վաղվաղակի թագաւորն դահիճ, եւ հրամայեաց բերել զգլուխն նր․ եւ չոքաւ գլխատեաց զնա 'ի բանտին․ եւ եբեր զգլուխն նր սկտեղբ՝ եւ ետ ցաղջիկն․ եւ աղջիկն տարաւ ետ մօր իւրում։ Իբրեւ լուան աշակերտքն նր, եկին բարձին զմարմինն՝ եւ եդին 'ի գերեզմանի։ 29։

Փառք․ Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ողորմ․ Թագաւոր։

Ե. ԿԻՐԻԱԿԷ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ.Ձ:

ՕԳՆԱԿԱՆ ընդունելի եղև իմ Տէր. 168:

Աւետարան Յարութեան Գ.Ձ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Յայս կիրակէի, և կամ առաջին Բերէ, 'ի Մայիսի 7. Երևման սուրբ խաչին տօն է:

Հարց խաչի ասա Գ.Ձ:

Այսօր ընդ անմարմինս լուսաւորս երևեցաւ նշան տէրունական խաչին. բացանիչ փառաւորմամբ անմատոյցն ընթացեալ ի քաղաքին պատմեցին. ընդ նշան քո Տ՛ր Ա՛ծ հարցն մերոց: Յարևելից փայլեալ ճառագայթ նոր խաչին. արեգականակերպ ճառագայթիւք միաբան անմատոյցք ի յերրորդ ժամու. նշան քո Տ՛ր Ա՛ծ հարցն մերոց: Ապաւէն ցուցաւ մեզ նոր խաչն փրկչական. զի յաղթեսցուք նովաւ անօրէն թշնամեաց. կնիք հաստատութեան ընկալեալ ի յանձինս մեր. ընդ նշան քո Տ՛ր Ա՛ծ հարցն մերոց:

Գ. Զ Տ՛ր օրհնեցէք բարձր արարէք ընդ յաւիտեան: փառք Հօր: Այսօր նշան նոր խաչին ի յերկնից երևեցաւ. եկայք նոր ժողովուրդք. միաբանութեամբ զՏ՛ր օրհնեցէք բարձր արարէք ընդ յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Այսօր ի նոր գողգոթայ ցուցեալ երևիւր անմիջ աշխարհ ժողո-

վոյն. քահանայք երգով ըզՏր օրհնեցէք բարձր ացուցէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Գ. Ձ:

Մաքուր լուսոյ Մարիամ մ՛ր կոյս. որ ըզլոյսն ան ի Հօրէ ծընար մարմնով. և եղեր արևելք արեգ ական արդարութեան. հրեշտակք երգով ըզքեզ սուրբ Աստուածածին մեծացուցանեմք: Փառք Հօր: Քե րովբէից գերագոյն Աթոռ և ծառ կենաց անմահական պտղոյն. տապանակ կտակի Բանին և սափոր ոսկի երկնային մանանայի. հրեշտակք եր գով ըզքեզ սուրբ Աստուածածին մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Քերովբէ բացաւ սրովբէական զուարթուն դրախ տին. և քև տուաւ մեզ փոյթն անմահութեան. զոր ի նմա զենեալն անմահ այսօր յերկնից լուսա ւորեաց. հրեշտակք երգով ըզքեզ սուրբ Աստուածածին մե ծացուցանեմք:

Գիշերի Խաչի տաղ:

Այսօր եկեալ կամաւ Տէրն ի խաչ, և տա րածեալ ըզբազուկս իւր ի նմա:

Ողորմեա Գ. Ձ:

Ի յերկնից երևեալ նշանն յաղթութեան այ սօր. հեթանոսաց ծագեաց լոյսն աստուածութեան: Այս բազմութիւն ժողովրդեան տեսանէին այսօր. որ ըզխաւարին լուսով ճառագայթիւք զարդարեալ: Ընդ երևումն սուրբ խաչի քո Քրիստոս այսօր. Երուսաղէմ մեծապէս պանծացաւ յոյժ: Փառք Հօր: Այս ըզծագումն լուսոյ աստուածային նշանի քո. ճառագայթիւք տեսանեմք ըզբազմութիւն ժո ղովրդեան: Այժմ և միշտ: Ամենայաղթ զօրութի

խաչի քո Քն որ ցուցաւ ի յօգնութիւն ընդդէմ թշնամւոյն. պատերազմեած զօրութիւն քո:

Տէր յերկնից Դ.Ձ:

Գոհանամ զօրութեան ընկալաւ քո նտուր մեզ Քն. և սովաւ յաղթեսցուք անօրէն թշնամւոյն: Սա է զէն յաղթութեան սրբոյ արեամբ Որդւոյն Ա.Յ. և սովաւ յաղթեսցուք անօրէն թշնամւոյն: Սա է աթոռ տէրունեան և ի սմա է բազմեալ Քն Որդին Ա.Յ. և սովաւ յաղթեսցուք անօրէն թշնամւոյն: փառք Հօր: Սա է սեղան սրբութեան եւ ի սմա է պատարագեալ Քն գառն Ա.Յ. և սովաւ յաղթեսցուք անօրէն թշնամւոյն: Այժմ և միշտ: Սա է կարապետ յարութեան գալստեան փրկչին. եւ պսակ պարծանաց հաւատացելոց. և սովաւ յաղթեսցուք անօրէն թշնամւոյն:

Առաւօտու Երգ:

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան:

Որպ փրկեսցին սիրելիք քո, կեցո աջով քով եւ լուր մեզ:

Քարոզ Ասասցուք:

[illegible]

Առաջին խաչի Գ.Ձ:

Որ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ընդհանուր յաղթութեան խաչի քո թագաւոր յաւիտենից. եւ ետուր պարգև ամրութեան հաւատացելոց քոց անշարժ հզօր յերեսաց թշնամւոյն. աղաչեմք ընդ

Տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո
սրբոյ։ Այս պատուակ զարդարեալ ի շնորհաց խնա-
նալի լուսոյն. Եւ եղեալ ի գլուխ մեղուցելոյն
վայելչուչ երանգօք ներկեալ արեամբ եւ ջրով
ի տէգախոց կողէդ քո ի զինուորէն ընկալեալ.
աղաչեմք ըզքեզ Տէր պահպանեա զմեզ ընդ
հովանեաւ խաչի քո սրբոյ։ Որ զանդընդք
մեղաց ծովուն սովաւ բաժանեցեր. եւ զբը-
նաւորն ծածկեցեր խորոցըն յաւիտենական
հրով. հաներ ըզժողովուրդըն քո ի բնակութե-
երկնից անկեալ զօրացն. աղաչեմք ըզքեզ
Տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո
սրբոյ։ Զօրաբարձ նշանակ օրինակեալ քա-
ւութեան ծ՜ր խաչին. ձեւացուցանէր Մովսէս ի-
րայէլեան բանակին զօձն պղնձի. ապրեցու-
ցանել զվիրաւորեալն ի խածանող օձնոց թու-
նից. աղաչեմք ըզքեզ Տէր պահպանեա զմեզ
ընդ հովանեաւ խաչի քո սրբոյ։ Օգնականացն
անարատ ծընողի քո. արկանեմք առաջի անօխա-
կալ աղերսութեանց քո. յորժամ գաս փառօք հօր
դատել ըզթըշնամին խաչի քո. ներեա յանցա-
նաց մերոց բարեխօսութ մօր քո եւ կուսի. աղա-
չեմք ըզքեզ Տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովա-
նեաւ խաչի քո սրբոյ։

Կամ Գ.Ձ։

Զօրութիւն մր խաչի քո Քս. որ կանգնե-
ցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա մեզ պահեսցէ
ըզմեզ յամենայն փորձութէ։ Քանզի ի սմա բար-
ձրացար Աստուած, եւ ի սմա հեղեր ըզպատուա-

կան ո՛ք զարիւնորդ. սա՛ է պահեսցէ՛ ըզմեզ յամենայն փորձութենէ՛։ Եւ ըզքո՛ միւսանգամ ըզգալուստդ նշանաւ խաչի քո՛ ցուցեր աշխարհի. սա՛ է պահեսցէ ըզմեզ յամ փորձանէ՛։

Զկնի Սաղմոս ՂԶ.։

ԿՑ. Պատմեսցեն երկինք զարդարութի նր, տեսցեն ամ ժողովուրդք զփառս նր։

Փխ. Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր, ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։

Ամպ և մէգ շուրջ է զնովաւ, յիրաւունս և յարդարութի ուղղեալ է աթոռ նր։

Հուր առաջի նր գնասցէ, այրեսցէ շուրջ զթշնամիս նր։

Երևեցան փայլատակունք նր տիեզերաց, ետես և սասանեցաւ երկիր։

Լերինք որպ մոմ հալեսցին յերեսաց Տն, յերեսաց Տն ամ երկիր։

Պատմեսցեն երկինք զարդարութի նր, տեսցեն ամ ժողովուրդք զփառս նր։

Ամաչեսցեն ամենեքեան որ երկրպագանեն կռոց և ոյք պարծին 'ի դրօշեալս իւրեանց։

Երկիր պագցեն նմա ամ հրեշտակք նր, զի լուաւ և ուրախ եղև Սիոն, և ցնծասցեն դստերք Յուդայ վն իրաւանց քոց Տէր։

Զի դու բարձրեալ ես 'ի վր ամ երկրի, յոյժ բարձրացար 'ի վր ամ կռոց։

Որք սիրէք զՏէր, ատեցէք զչարութի, պահէ Տէր զանձինս սրց իւրոց, 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեսցէ զնս։

Լոյս ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրտից եղև ուրախութի։

Ուրախ եղերուք արդարք 'ի Տէր, խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութն նր։

Նա տայ ընթերցանան դիտաղի Կերդէ Սերապղէ-
ցայ տա Կոստանդիանոս արքայ զի երեւելոյ նշանին
Խաչին յերկնից:

Թագաւորի աստուածասիրի և բարեպաշտի Օգոստոս Կոստանդեայ. Մակարիոս որ յԵրուսաղէմ եպիսկոպոս, 'ի Տէր խնդալ: Առաջին զայս յԵրուսաղէմ աստուածասէր թագաւորութեան քում առաքեմ թղթով նախնիս. քեզ վայելուչս՝ ընդունել. և ինձ տալ ոչ բանիւք ողոքանօք լցեալս, այլ երկնաւորաց ազգական աստուածատեսութեան: Եւ ոչ եթէ գեղեցկագի յարմարում բանից ինչ ճարտարաստանն հանութեն ունին յինքեանս, այլ զօրոց աւետարանչաց առաքելոցն 'ի ձեռն իւրացն եղելոց որ վկայեն զճշմարտութին: Քանզի ամենք, յորոց ստացեալ ունին, զպատուականդ քո բաղում անգամ պակեն զգլուխ՝ ոսկէհուռն պսակս փայլուն և պայծառ քարամբք զանազանեալ սրբեալ մատուցանեն: Իսկ մեք ոչ յերկրէ զքեզ պսակեմք, զի յերկրէ ընծայեալք՝ փաղձան ունին զերկիր, այլ երկնաւոր իւրաց անմականն զօրութիւն 'ի ժամանակս աստուածասէր քոյդ թագաւորութեան յԵրուսաղէմ կատարեալ փութով քում բարեպաշտութեան անեմք 'ի գիտութի: Ոչ զի այժմ յանդիմանութէ եկեալ յԱստուածգիտութի. զի արդէն ժամանես և զոյլս ուսուցանել, որով բարեպաշտիսդ. այլ զի զօրս գիտէիր յայնս և հաստատեսցես: Եւ զթագաւորութեն զնախնականն ընկալեալ վիճակ, մեծիւ երկնաւոր անծուստ պսակօք պատուեալ լիցիս. զի ունեալ Աստուած ամենակալ թագաւորի և արդ զվայելչականն հաստատեսցես զօհութի. և մեծաւ յաղթութի թշնամեացն, քաջալերութի լցցիս, արդեամբք զքո թագաւորութին սիրելի Աստուծոյ. մի որոյ առ քեզ հրաշակերտ հասեալ: Քանզի և առ անծափրան. և առ երջանիկն յիշատակաւ Կոստանդիանու. առ քոյով հարբդ փրկական փայտ խաչին յԵրուսաղէմ զը-

տեալ յանծային շնորհացն. այնմ որ գեղեցիկն խնդրեաց զբարեպաշտութի, զծածկելոցն մի՛ տեղէքս մտաւորացն զգիւտ: Իսկ դու քև, տէր ամենաբարեպաշտ թագաւոր, նախնական բարեպաշտութիւն մեծ, և առ ԱԾ երկիւղիւ լցեալ. ոչ այսուհետև յերկրէ այլ յերկնից են զարմանագործութիւնքն՝ և Տն մերոյ և փրկչին Յնի Քնի միածնի Որդւոյն ԱՅ. որ ընդդէմ մահու է նշանակ յաղթութեն, զերևելին ասեմ զխաչն լուսոյ, ճառագայթիւք փայլեալ յԵրուսաղէմ տեսաւ: Ի յաւուրսն սրբո պենտակոստէին. յերիր ժամու ամենայաղթ խաչն լուսոյ կազմեալ՝ յերկնից, գեր 'ի վերոյ սրբյն Գողգոթայի մինչև 'ի սրբ լեառն ձիթենեաց ցոլացեալ երևէր: Ոչ միայն միում, կամ երկրորդում երևեալ միայն, այլ ամ քաղաքիս յայտնագոյն ցուցեալ: Ոչ այնպէս որպ զի կարծիցէ ոք վաղվաղակի իմն առ աչօք ինչ անցեալ հարևանցեալ. այլ 'ի բազում ժամս 'ի վեր քան զերկիրս ակներև տեսանիւր, և բոցաճաճանչ փայլմամբ արեգակնայինն յաղթէր ճառագայթիցն, ապա թէ ոչ 'ի նոցանէն յաղթահարեալ ծածկեալ լինէր. զի եթէ ոչ առաւել զօրագոյն քան զարեգակնն տեսողացն մատուցանէր զճառագայթսն: Որոց ամենեցուն միանգամայն առ հասարակ 'ի նմանէ 'ի սրբ եկեղեցին ընթանալ բազմութեն քաղաքիս, ահաւորութեն երկիւղիւ և ուրախութե ըմբռնեալք մանկանց միանգամայն և ծերոց, արանց և կանանց, և ամ չափու հասակի, մինչև 'ի նոցունց իսկ 'ի տնարգել աղջկանց, բնակաց և օտարաց, քրիստոնէից, միանգամայն և որ այլուստ ուստեք յեկաց ազգաց, միահամուռ ամենեցուն իբրև 'ի միոջէ բերանոյ զՅն Քն զՏր մեր զմիածին Որդին ԱՅ զսխրագործն օրհնել: Որ արդեամբք և փորձիւ ընձեռեցան, թէ քրիստոնէից հաւատք ամենաբարեպաշտից, ոչ հաւանութբ իմաստութբ բանից, այլ յայտնութբ հոգւոյն և

զօրութեան, ոչ 'ի մարդկանէ միայն պատմեալ, այլ 'ի յերկնից առնուստ վկայեալ:

Արդ վն զի մեք որ յԵրուսաղէմ բնակեալ եմք, զհրաշիցն ի՞ն զուբանչելիս քան զկարծիս մերովք իսկ զինոք ընկալեալ, Ս.Յ ամենաթագաւորի և միածնի Որդւոյն Ս.Յ զմայլելական զերկրպագութիւն գոհութեան հատուցաք և հատուսցուք: Ազօթս ձիգս և յաւէժս վն քոյդ առնասէր թագաւորութեան 'ի մեր անդէքս արարաք և արասցուք: Զի արժան էր զերկնաւորս զայս առատութեան, մի տալ լռութեան այլ աւետարանել քում առային բարեպաշտութեան 'ի նմանէ, վն այսորիկ փութացայ վն գրոյս. զի վն հաստատուն և բարի հիման 'ի քեզ յառաջագոյն հաւատոց, զայն որ յաստուածուստ ցուցագիտութեան, շինեալ հաստատագոյն զառ 'ի Տն մեր ՅՆ ՔՆ ընկալցիս զդոյն քաջալերեալ. և անձ սովորութեան լցեալ, իբրև զնոյն ինքն զԱծ ունելով զօրավիգն, զխաչին նշան յաղթութեան պարծանագոյն մատուցանիցես պարծանս պարծանաց զերեւեալ նշանն յերկնից ընդ քեզ կրելով: Զօրութիւն և զձեռն ցուցեալ մարդկան երկրին, մեծապէս պանծացաւ: Որոց հրաշագործութեանս այս, ով առնասէր թագաւոր, մարգարէիցն վկայութեան և ԱԾոյ սրբոյ ձայնիքն որ յաւետարանսն կան, կարգեալ կատարեցաւ առ այժմ. և դարձեալ մեծապէս կատարեսցի: Զի 'ի Մատթէոսեան աւետարանին ըդհանդերձելոց իրացն գիտութեան, փրկչին խորոց երջանիկն առաքելոց պարգեւելով. և նորօք ՄՔ ընդ նմայն էին խօսելով, յայտնագոյնս յառաջաձայնեալ ասէր. և յայնժամ երեւեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս. զորոյ աւետարանի առակած գիրսն 'ի ձեռն սովորակի առեալ. որք վն այսր իսկ անդ կան յառաջագոյն վկայութիւնն գրով գրեացես: Ընդ որ մանաւանդ ով տր, նախագոյնս հոգւոյն կրթութեան հայել յօժարեցուցանեմ վն այլոց

եւ անդ գրելոց՝ 'ի փրկչէն մերմէ յառաջաձայնեալ։ Որոց բազում երկիւղածութիւ զգուշութի պխոհսա 'ի ոչ մի ինչ 'ի հակառակաց զօրութէն կրել։

Զայս քեզ մերոց բանիցս, ամենակալ թագաւոր, մատուցանեմ նախնիս, յերուսաղեմէ յառաջ բարբառեմ քեզ ձայնս, մեծրիմ հարազատիդ և ամենաբարեպաշտի, ընդ մեզ Քնի երկրպագուի, միածնի Որդւոյն Քյ և փրկչին մերոյ՝ որ զմատակարարականն բառ ամենայն գրոյն յերուսաղէմ կատարեաց զփրկութիւն։ Որ կոխեաց առա զմահ, և խորով պատուական արեամբն զմարդկան մեղս ջնջեաց. և կեանս և անապականութի, և հոգեւորական երկնաւոր շնորհս՝ որ հաւատան՝ ամենեցուն ետ Քս։ Զօրութեամբ և շնորհօք զքեզ պահպանեցուցեալ պայծառագոյնս և մեծամեծս եւ բարեպաշտութի փայլուն ուղղութիւք, և հարազատ որդւովք թագաւորականօք զարգացեալ բուսովք, ամենաթագաւորն Քս՝ որ ամ բարութեց է տուիչ, բազում ամաց շրջագայց խաղաղականաց, 'ի պարծանս քրիստոնէից և աշխարհի ամի, պահեսցէ ամ տամբ ողջ զքեզ։ Եւ ամենեքին զարդարեալ սփոփութի, ընդունելութի սրբոց եկեղեցեաց, և Հռովմայեցւոց իշխանութի զմարդասիրութի ցուցանելով, և մեծաւ բարեպաշտութիւ յղփութի յղփացեալ. բազում խաղաղական պարագայց ամօք՝ ամենեցուն Քս շնորհեսցէ ձեզ ամ տամբ, Օգոստէ թագաւոր ամենակալ։ Ողջ լեր 'ի Տր։

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Գաղատացւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Զ. 14։

Այլ ինձ քաւ լիցի պարծել, բայց միայն 'ի խաչն Տն մերոյ Յնի Քնի, որով ինձ աշխարհ 'ի խաչ ելեալ է, և ես աշխարհի։ Զի 'ի Քս Յս ոչ թլփատութի ինչ է, և ոչ անթլփատութի, այլ նոր արարածս. և որ միանգամ այսմ կանոնի միաբան

լինին, խաղաղութի՛ 'ի վ՟ ն՟ց և ողորմութի՛, և 'ի վ՟ Իսրայէլին Ա՟յ: Այսուհետև աշխատ ոք զիս մի՛ արասցէ, զի ես զչարչարանս Ք՟սի 'ի մարմնի իմում կրեմ: Շնորհք Տ՟ն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի ընդ ոգւոյ ձերում եղբարք. ամէն: 18:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութի՛ սրտից մերոց:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԻԴ. 27:

Տէրն մեր Յ՟Ս Ք՟Ս ասէ.

Զի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարևելից՝ և երևի մինչև յարևմուտս, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Զի ուր գէշն իցէ, անդր ժողովեսցին արծուիք. վաղվաղակի յետ նեղութե՛ աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի և լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, և աստեղք անկցին յերկնից և զօրութիւնք երկնից շարժեսցին: Եւ ապա երևեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս, և յայնժամ կոծեսցին ա՟մ ազգք երկրի, և տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ 'ի վ՟ ամպոց երկնից զօրութեամբ և փառօք բազմօք: Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, և ժողովեսցեն զընտրեալս ն՟ր 'ի չորից հողմոց, 'ի ծագաց երկնից մինչև 'ի ծագս ն՟ց: Ի թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն, զի յորժամ ն՟ր ոստքըն կակղասցին, և տերևն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ամառն: Այնպէս և դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ա՟մ, գիտասջիք թէ մերձ է 'ի դուրըս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչև այս ա՟մ եղիցի: Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ մի՛ անցցեն: Բայց վ՟ աւուրն այնորիկ և ժամու, ոչ ոք գիտէ. ոչ հրեշտակք երկնից, և ոչ Որդի՝ բայց միայն Հայր: 36:

Եւ տէառնագրին պատարագն և պաշտօնն:

Ք՟րզ. Ա՟մ խաչիւ: Աղօթ. Պահպանեա՛:

Եւ ելնէ անդաստանէն 'ի դասատանէ՝ ասեն:

Առաւօտու Սաղմոս ՁԴ։

ԿԶ. Ցոյց մեզ Տ՟ր։ Փխ. Հաճեցար Տ՟ր. 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԱ. 33։

Տէրն մեր Յ՟Ս Ք՟Ս ասէ.

Ոչ ոք լուցեալ ճրագ՝ դնէ 'ի թաքստեան, և ոչ ընդ գրուանաւ. այլ 'ի վ՟ր աշտանակի, զի որ մտանեն՝ լոյս տեսանիցեն։ Ճրագ մարմնոյ ակն է. յորժամ ակն առատ է, ա՟մ մարմինն լուսաւոր եղիցի. և երբ ակն չար է, և մարմինն խաւարին եղիցի։ Արդ զգոյշ լեր՝ գուցէ լոյսդ որ 'ի քեզ է՝ խաւար իցէ։ Իսկ եթէ մարմինդ քո ա՟մ լուսաւոր է՝ և չգուցէ մասն ինչ խաւարին, եղիցի լուսաւոր ա՟մ. ո՟պ յորժամ ճրագն նշողիւք լուսաւորիցէ զքեզ։ Եւ մինչդեռ խօսէր զայս, աղաչէր զնա ո՟մն փարիսեցի՝ զի ճաշ կերիցէ առ նմա։ Եւ նա մտեալ բազմեցաւ։ Իսկ փարիսեցին՝ զարմացաւ, զի նախ ոչ մկրտեցաւ յառաջ քան զճաշ։ Ասէ ցնա Տ՟ր. այժմ դուք փարիսեցիք զարտաքին բաժակին և զպնակին սրբէք. և ներքինն ձեր լի է յափշտակութ՟ե և չարութ՟ե։ Անմիտք՝ ո՞չ ապաքէն որ զարտաքինն արար՝ և զներքինն նոյն արար։ Բայց աղէ զարժանն խոկ՝ տուք ողորմութի, և ահա ա՟մ սր՟բ է ձեր։ Այլ վա՜յ ձեզ փարիսեցւոց. զի տասանորդէք զանանուխ և զփեգենայ և զա՟մ բանջար, և անցանէք զիրաւամբք և զսիրովն Ա՟յ. զայս արժան էր առնել՝ և զայնու ոչ անցանել։ Վա՜յ ձեզ փարիսեցւոց. զի սիրէք զառաջնագահս 'ի ժողովուրդս, և զողջոյնս 'ի հրապարակս։ Վա՜յ ձեզ՝ զի էք դուք իբրև զգերեզմանս անյայտս, և մարդիկ գնան 'ի վ՟ր՝ և ոչ գիտեն։ Պատասխանի ետ ո՟մն յօրինականացն՝ և ասէ ցնա. վարդապետ՝ զայս բանս ասելով և զմեզ թշնամանես։ Եւ նա ասէ. և ձեզ վա՜յ օրինականացդ. զի բառնայք մարդկան բեռինս դժուարակիրս, և դուք մատամբ

միով 'ի բեռինան ոչ մերձենայք ։ Վա՜յ ձեզ՝ զի շինէք զշիրիմս մարգարէիցն. և հարքն ձեր սպանին զնս ։ Արդ ապա ուրեմն վկայէք՝ եթէ կամակիցք էք գործոց հարցն ձերոց. զի նոքա կոտորեցին զնս, և դուք զգերեզմանս նց շինէք ։ Վս այնորիկ իմաստութիւն ԱՅ ասաց. առաքեցից 'ի նս մարգարէս և առաքեալս, և 'ի նոցանէ սպանանիցեն և հալածիցեն. Զի խնդրեսցի արիւն ամ մարգարէից՝ հեղեալ 'ի սկզբանէ աշխարհի՝ յազգէ յայդմանէ, յարենէն Աբելի մինչև յարիւնն Զաքարիայ կորուսելոյ ընդ սեղանն և ընդ տաճարն. այո́ ասեմ ձեզ՝ խնդրեսցի յազգէ յայդմանէ ։ Վա՜յ ձեզ օրինականացդ. զի թաքուցանէք զփականս գիտութե. դուք ոչ մտանէք և որ մտանելոցն են՝ արգելուք ։ Եւ 'ի խօսելն զայս ամ առ նս առաջի ամ ժողովրդեանն, զամթի հարկանէին. և սկսան դպիրքն և փարիսեցիք զչարել՝ և գրգռել ընդ նմա վն բազում իրաց. և սպասել որսալ ինչ բանս 'ի բերանոյ նր. զի չարախօսեսցեն զնմանէ ։ Որովք 'ի կուտել բիւրուրաց ժողովրդեանն՝ մինչև կոխել զմիմեանս, սկսասել ցաշակերտսն իւր. նախ զգոյշ լերուք անձանց 'ի խմորոյ փարիսեցւոցն, որ է կեղծաւորութի ։ Զի ոչ ինչ է 'ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, և գաղտնի՝ որ ոչ ծանիցի ։ Վս զի զոր ինչ ասիցէք 'ի խաւարի, լուեալ լիցի 'ի լոյս. և զոր յունկանէն խօսեցարուք 'ի շտեմարանս, քարոզեսցի 'ի վերայ տանեաց ։ Բայց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց. մի զարհուրեցիք յայնցանէ՝ որ սպանանեն զմարմին, և յետ այնորիկ աւելի ինչ ոչ ունիցին առնել՝ Այլ ցուցից ձեզ յումմէ երկնչիցիք. երկնչիջիք յայնմանէ՝ որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանութի արկանել 'ի գեհեն. այո́ ասեմ ձեզ՝ յայնմանէ երկնչիջիք ։ Ոչ ապաքէն հինգ ձագ երկուց դանգաց վաճառի, և մի 'ի նոցանէ ոչ է մոռացեալ առաջի ԱՅ ։ Այլ ձեր և ամ իսկ հեր գլխոյ թուեալ է.

մի՛ երկնչիք՝ զի քան զբազում ձագս լաւ էք դուք։ Ասեմ ձեզ. զի ամ որ խոստովանեսցի յիս առաջի մարդկան, և որդի մարդոյ խոստովանեսցի զնմանէ առաջի հրեշտակաց ԱՅ։ Եւ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լիցի առաջի հրեշտակաց ԱՅ։ Եւ ամ որ ասէ բան զորդւոյ մարդոյ՝ թողցի նմա. բայց որ զՀոգին սբ հայհոյիցէ, մի՛ թողցի նմ։ Այլ յորժամ տանիցին զձեզ 'ի ժողովուրդս և 'ի պետութիւնս և յիշխանութիւնս. մի՛ հոգայցէք՝ ո՛րպ թէ զինչ պատասխանի տայցէք. կամ զինչ ասիցէք։ Զի Հոգին սբ ուսուցէ ձեզ 'ի նմին ժամու՝ զինչ պարտ իցէ խօսել։ ԺԲ. 12։

Եղբ ՙՆորաստեղծեալ։

Քքղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. ՙՔում ամենա։

Իսկ 'ի ճաշուն և յերեկոյն ամ ինչ յաւուրն է։ Զի ամէն եկամուտ տօն՝ որ յԿիրակէս լինի, [illegible] ձայն կատարէ, և 'ի ճաշուն և յերեկոյն նոյն կարգն է։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Աւագին Սաղմոս ՃԽԹ.։

Օրհնեցէք զՏր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԳ. 53։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ եղև իբրև կատարեաց (ՅՍ) զառակս զայսոսիկ՝ փոխեցաւ անտի։ Եւ եկեալ 'ի գաւառ իւր՝ ուսուցանէր զնս 'ի ժողովրդեանն նց, մինչև զարմանալ նց՝ և ասել. ուստի՞ իցէ այս իմաստութիւն և զօրութիւնք։ Ո՞չ սա է հիւսանն որդի. ո՞չ մայր սորա կոչի Մարիամ. և եղբարք սորա Յակովբոս և Յովսէս և Սիմոն և Յուդաս։ Եւ քորք սորա ամենեքեան առ մեզ են. արդ ուստի՞ է սմա այս ամ։ Եւ գայթակղէին 'ի նա։ Եւ ՅՍ ասէ ցնս. չէք

մարգարէ անարգ՝ եթէ ոչ յիւրում գաւառի և յիւրում տան։ Եւ ոչ արար անդ զօրութիւնս բազումս վն անհաւատութե նց։ 58։

Եւ Եղանէն խաչին և աւետարանն՝ է կարգս աւելի
Շարական խաչի ՚ի յայտնեն Գ.Զ։

Փայտ կենաց որ փոխանակ մահացու պտղոյն ըղ-Քն պտղաբերեցեր. պարզապես պահեա զուխտս հաւատացելոց։ Որ և բացեր մեզ ճանապարհ ծառոյն կենաց. ի սրովբէական պահպանութենէն. պարզապես պահեա զուխտս հաւատացելոց։ Որ և ազատեցաւ նախահայրն ի ճաշակմանէ պտղոյն. և քեզ երկրպագեն ամենայն հաւատացեալք. պարզապես պահեա զուխտս հաւատացելոց։

Օրհնէ՝ Աստուած Դ.։

Կց. Աշանեցաւ։ Փխ. Ի կարդալ իմում. 195։
Եւ կարդան աւետարան խաչելութեան ՚ի յայտնեն։
Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ժ.Թ. 25։
Կն խաչելուն տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ կային առ խաչին Յսի մայրն նր և քոյր մօր նր Մարիամ Կղէովպայ, և Մարիամ Մագդաղենացի։ Յս իբրև ետես զմայրն, և զաշակերտն զոր սիրէր, զի կայր մօտ. ասէ ցմայրն՝ կին դու ահա որդի քո. ապա ասէ ցաշակերտն, ահա մայր քո. և յայնմ ժամանակէ առ աշակերտն զնա առ ինք։ Յետ այսորիկ իբրև գիտաց Յս, եթէ ահա ամ ինչ կատարեալ է, զի կատարեսցի գիրն, ասէ՝ ծարաւի եմ։ Եւ անդ կայր աման ինչ լի քացախով, և նոքա սպունգ լցեալ քացախով ընդ լեղւոյ՝ շուրջ եդեալ զմշտկաւ զոպայի, մատուցին ՚ի բերան նր։ Իբրև առ Յս զքացախն հանդերձ լեղւովն՝ ասէ. ամ ինչ կատարեալ է։ Եւ խոնարհեցուցեալ զգլուխ՝ աւանդեաց զոգին։ 30։

Ի գերեզմանատանն պաշտամանն :

Քէշ. Մի խաչիւս : Կեցո : Առաջ. Պահպանեա :

Եւ է դատաւորն աւետարան տարոջն. Այլ եւ խաղաղութեան : Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք :

Խոնարհեցո եւ Ապրեցո :

Մեղեդի Յարութեան Գ.Չ : Քարոզ. Ասասցուք :

Համբարձի Գ.Չ :

Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ : Որ յարեար ի մեռելոց յաւուր երրորդի՝ Քրիստոս Որդի Աստուծոյ. փառաւորեալ է քո յարութիւնդ : Որ յահեղ բարբառոյ յարութեան՝ քո Տէր Երկիր շարժեցաւ. վէմ մեք պատառեցան Քրիստոս Որդի Աստուծոյ. փառաւորեալ է քո յարութիւնդ :

Ի ձայն ահեղ յարութեան քո Տէր զարհուրեցան զինուորացն դամբարանին. յարփիափայլ հրեշտակին ի ջմանին. Եւ դողալով շարժեցաւ երկիր : Փառք Հօր : Առաւօտեան որ կանանցն դիտելով ըղձալիփոր գերեզմանն. բերելով զիւղս անուշահոտս ի յօծումն կենարար մարմնոյն. անպարագիր էականութեան : Այժմ եւ միշտ : Այլ տեսեալ ըղձերումն վերանցեալ ի վիմին. տարփողելով սրբուհեացն. ասէ դարձիր ողջոյն տուր փողոյն. քանզի յարեաւ որ յառաջն ասաց :

Առաջին Սաղմոս Ծ. : Օրհնեցէք զՏ. 197 :

Աւետարան ըստ Մարկոսի : Զ. 30 :

Առ Տէր մեր Յս Քս

Ժողովեցան առաքեալքն (առ Յս), եւ պատմեցին նմա զամ ինչ զոր արարին եւ զոր ուսուցին : Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. եկայք դուք առանձինն յան-

ապատ տեղի, և հանդիպիցիք սակաւ մի. զի էին բաղումք որ երթային և գային, և հաց անգամ չժամանէին ուտել: Եւ գնացին նաւու յանապատ տեղի առանձինն: Եւ տեսին զնոսա զի երթային, և զգային բաղումք. և հետի յամ քաղաքաց խուռն ընթանային անդր, և մերձենային առ նոսա: Եւ ելեալ ետես ամբոխ բաղում, և գթացաւ ՚ի նոսա, զի էին իբրև ոչխարք՝ որոց ոչ իցէ հովիւ. և սկսաւ ուսուցանել զնոսա յոյժ: Եւ իբրև բաղում ժամ եղև, մատուցեալ աշակերտքն ասէին. տեղիս անապատ է, մինչ դեռ աւուր կայ արձակեա զժողովուրդդ, զի երթեալ շուրջ յագարակս և ՚ի գեօղս՝ գնեսցեն իւրեանց զինչ ուտիցեն, զի աստ ուտել ինչ ոչ ունին: Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. դուք տուք դոցա ուտել. ասեն ցնա՝ երթիցուք գնեսցուք երկերիւր դահեկանի հաց, և տացուք դոցա ուտել: Ասէ ցնոսա. քանի՞ նկանակ ունիք՝ երթայք տեսէք, իբրև գիտացին, ասեն ցնա. հինգ՝ և երկու ձկունս: Եւ հրամայեաց ն՚ց բազմել երախանս երախանս ՚ի վ՚ր դալար խոտոյ: Եւ բազմեցան դասք դասք՝ ուր հարիւր, ուր յիսուն: Եւ առեալ զհինգ նկանակն և զերկուս ձկունսն, հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց՝ մանրեաց զնկանակսն՝ և ետ աշակերտացն զի արկցեն ն՚ց. և զերկուս ձկունսն բաշխեաց ամենեցուն: Եկեր և յագեցան, և բարձին զնշխարսն երկոտասան սակառի լի, և ՚ի ձկանց անտի: Եւ էին որ կերանն՝ իբրև արք հինգ հազար: 44:

·Ե՛ջ՛ւ· Խնդրեսցուք: Եկեղ: Ա՛ղջ. Թագաւոր:

Ե. ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն գ. կ.։

ԵՐԳԵՍՑՈՒՔ Տն երգ նոր ձայնիւ ցնծութ. 171։
Ողորմեա Յարութեան գ. կ.։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց գ. ձ.։

Զամենաօրհնութիւն եկեր ի չարչարանս Տր. և ի վերայ նախաստեղծին ընդմեռանիլ յանձն առեր. Տէր Աստծ հարցն մերոց։ Անպարտականդ մահու ով մահապարտ. դատապարտեալ ի խաչ ելեր վն ազգի մարդկան. Տէր Աստծ հարցն մերոց։ Անմահութեանց տուող Քս Աստծ. ի գերեզման իջեր յարուցիչդ մեռելոց. Տէր Աստծ հարցն մերոց։

Գ.. ԶՏր՝ օրհնեցէք բարձր արարէք զանուանն ի վերայ խաչին։ փառք Հօր։ Որ կանգնեաց զքառանկիւն սեղան խաչին. յաղագս քառակողմ աշխարհի պատարագեալ. յորմէ սեղանոյ բուրեաց անուշահոտ հոգի. բարձր արարէք զանուանն ի վերայ խաչին։ Այժմ և միշտ։ Որ փոխանակ մեղսաբեր մահացու պտղոյն. պարգևեաց մեզ կերակուր արդարութեան. ի կեանսն յաւիտենից նորոգելով զմեզ. բարձր արարէք զանուանն ի վերայ խաչին։

Մեծացուսցէ գ. ձ.։

Սուրբ զԱծածինն. օրհնութեամբ մեծացուցա-

նեմք։ Փառք Հօր։ Լուսաւոր հրեշտակն անստուե-
րականք ընծայեալ փրկչին ի սուրբ կուսէն։ Այժմ
և միշտ։ Աստ ուրախ լեր բերկրեալդ. քանզի
Տէր տերանց է ընդ քեզ։

Ողորմեա Գ. Զ։

Լոյս ճշմարիտ որ ի Հօրէ առաքեցար անեղ մար-
մին պարագրել ի կուսէն. ոչ մեկնելով յանքըն-
նելին յէութենէ Բանդ Աստուած ողորմեա։ Փառք Հօր։
Որ անհասդ ես յարարածոց եւ քան զամենայն մի-
տս գերազանց. զոր երկինք ոչ բաւէին տանել
յարգանդի կուսին կրեցար Բանդ Աստուած ողորմեա։
Այժմ և միշտ։ Օ չքնաղ չարչարանացս յանձն առեր. ան-
տանկիր հողեղէն նացս եղեր. զանուն մերոյ փրկութեան
ի գերեզմանի եդար. անկորուստ պահելով զա-
րարածս. Բանդ Աստուած ողորմեա։

Տէր յերկնից Գ. Զ։

Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։ Որ յարեարդ
ի մեռելոց յաւուր երրորդի Քրիստոս Որդի
Աստուծոյ. փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։ Որ
յահեղ բարբառոյ յարութեան քո Տէր երկիր
շարժեցաւ. վէմ մեք պատառեցան Քրիստոս Որ-
դի Աստուծոյ. փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։
Ի ձայն ահեղ յարութեան քո Տէր զարհուրեցան
զինուորացն զամենեքին. յարփիափայլ հրեշտա-
կին ի շիրմին. Եւ գողալով շարժեցաւ երկիր։
Փառք Հօր։ Լուսաւորեան որ կանանցն դիմե-
լով ընդ վիմափոր գերեզմանն. բերելով զիւղ
անձամբ յոյս ի յօծումն կենարար մարմնոյն. ան-
պատրաստ եղականութեան։ Այժմ և միշտ։ Ա-

տե՛սեալ ըզքերովբէ՛ն վերանըստեա՛լ ի վիմի՛ն· տա՛րփողե՛լով սըրբուհւո՛յն· ասէ դա՛րձիր ողջո՛յն տո՛ւր փո՛ղո՛ցն· քա՛նզի յարեա՛ւ որ յառա՛ջն ասա՛ց:

Ա—օթ— Եղգ Յ—ը—ըէ Դ.Կ: Քչղ· Սասցուք:

Ա—օթ— Մ—ղ— ՉԴ.:

ԿՑ· Յո՛յց մեզ Տէր: Փխ· Հաճեցար Տէր· 191:

Ա—Ետ—ր— ըստ Դ—խ—: ԺԲ· 13:

Առ Տէրն մեր ՅՔ ·ՔՃ

Ասէ ոմն 'ի ժողովրդենէն ցնա· վա՛րդապետ՝ ասա՛ ցեղբայր իմ բաժանել ընդ իս զժառանգութիւն: Եւ նա ասէ ցնա· այր դու՝ ո՞ կացոյց զիս դատաւոր կամ բաժանարար 'ի վ՞ ձեր: Եւ ասէ ցնս· տեսէք և զգո՛յշ լերուք յա՛մ ագահութէ, զի ոչ եթէ 'ի մթերից ընչից ուրուք իցեն կեանք նր: Խօսեցաւ առ նս առակ մի՝ և ասէ· առն ուրումն մեծատան եառուն անդք առհմականս· և խորհէր 'ի միտս իւր՝ և ասէր· զի՞ գործեցից՝ զի ոչ գոյ տեղի ուր ժողովեցից զարդիւնս իմ: Եւ ասէ· գիտեմ զինչ արարից· քակեցից զշտեմարանս իմ, և ես մեծամեծս շինեցից· և անդր ժողովեցից զցորեան և զա՛մ բարութիւս իմ· և ասացից ցանձն իմ· անձն՝ ունիս բազում բարութիւս համբարեալ ամաց բազմաց· հանգիր՝ կեր արբ՝ և ուրախ լեր: Ասէ ցնա Ած· անմիտ՝ յայսմ գիշերի զոգիդ 'ի քէն 'ի բաց պահանջեսցեն, իսկ զոր պատրաստեցերն՝ ո՞ւմ լինիցի: Այնպէս և որ գանձէ անձին, և ոչ յԱծ մեծանայցէ: Ասէ ցաշակերտսն իւր· վն այդորիկ ասեմ ձեզ· մի՛ հոգայք ընդ ոգւոյ՝ թէ զինչ ուտիցէք, և մի՛ ընդ մարմնոյ՝ թէ զինչ զգենուցուք: Ոգի առաւել է քան զկերակուր՝ և մարմին քան զհանդերձ: Հայեցարո՛ւք ընդ ագռաւս, զի ոչ սերմանեն և ոչ հնձեն, որոց ոչ գոն շտեմարանք՝ և ոչ համբարանոցք, և Ած կերակրէ զնս· ո՞րչափ ես ա

ռաւել զձեզ՝ որ լաւ էք քան զԹռչունս։ Ո՞վ ՛ի ձէնջ առ հոգալ՝ կարիցէ յաւելուլ ՛ի հասակ իւր կանգուն մի։ Իսկ արդ՝ եթէ ՛ի փոքուն չէք բաւական՝ վն այլոցն զի՞ հոգայցէք։ Հայեցարու՛ք ընդ շուշանն՝ ո՞պ աճէ, ոչ ջանայ՝ և ոչ նիւթէ. ասեմ ձեզ՝ և ոչ Սողոմոն յամ ՛ի փառսն իւր՝ զգեցաւ իբրև զմի ՛ի նոցանէ։ Իսկ եթէ զխոտն՝ որ այսօր ՛ի բացի է՝ և վաղիւ ՛ի հնոց արկանելի, Ած այնպէս զգեցուցանէ. ո՞րչափ ևս առաւել զձեզ թերահաւատք։ Եւ դուք մի խնդրէք՝ զինչ ուտիցէք կամ զինչ ըմպիցէք, և մի զբաղնուք. զի զայն ամ հեթանոսք աշխարհի խնդրեն. այլ ձեր Հայր գիտէ զի պիտոյ է այն ամ։ Բայց խնդրեցէք զարքայութիւն Այ. և այն ամ յաւելցի ձեզ։ 31։

Գճղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո՛։ Աղօ. Գ՛ուռ ամէնա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Օրհնութ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Ընթերցուած ըստ Մատթէոսի։ ԺԴ. 1։

Կն Տն մերոյ Յսի Քսի

Յայնմ ժամանակի լուաւ Հերովդէս չորրորդապետ զլուր Յսի։ Եւ ասէ ցծառայս իւր. նա է Յովհաննէս մկրտիչ, նա յարեաւ ՛ի մեռելոց, և վն այնորիկ զօրութիւնք լինին նովաւ։ Քանզի Հերովդէս կալեալ զՅովհաննէս, կապեաց զնա և եդ ՛ի բանտի՝ վն Հերովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր նր։ Զի ասէր ցնա Յովհաննէս. չէ արժան քեզ ունել զդա։ Եւ կամէր զնա սպանանել, բայց երկնչէր ՛ի ժողովրդենէ անտի. քանզի իբրև զմարգարէ ունէին զնա։ Եւ իբրև եղեն ծնունդք Հերովդի՝ կաքաւեաց դուստրն Հերովդիայ ՛ի մէջ բազմականին. և հաճոյ թուեցաւ Հերովդի։ Վասն և

երդմամբ խոստացաւ տալ նմա զինչ և խնդրեսցէ: Եւ նա յառաջագոյն խրատեալ 'ի մօրէ իւրմէ, տուր ինձ ասէ այսր 'ի վր սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի: Եւ տրտմեցաւ թագաւորն, բայց վասն երդմանցն և բազմականացն՝ հրամայեաց տալ նմա: Եւ առաքեաց գլխատեաց զՅովհաննէս 'ի բանտի: Եւ բերաւ գլուխ նորա սկտեղբ՝ և տուաւ աղջկանն, և տարաւ առ մայր իւր: Եւ մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ բարձին զմարմինն և թաղեցին, և եկեալ պատմեցին Յսի: 12:

Մեղեդի Յարութեան Գ.Կ: Յորդոր. Ասասցուք:

Համբարձի Գ.Կ:

Ըզքո յարութիդ օրհնեմըք մարգարէր. աղաղակելով Տէր փառըք քեղ: Զոր օրհնեն սերովբէքն և գովեն քերովբէքն. աղաղակելով Տէր փառըք քեղ: Անդադար բերանով անհանգիստ բարբառով. աղաղակելով Տէր փառըք քեղ:

Առեալ և մեր զօրհնութիւնս հրեշտակացն երգեմք և մեք փառք յարութեն քո Տէր: փառք Հօր: Որ խաչեցար վասն մեր թաղեցար և յարեար ազատեցեր ի մեռելոց: Այժմ և միշտ: Սուրբ Որդ սուրբ և Հոգւոյ սուրբ անմահ թագաւոր:

Ճաշու Սաղմոս ՃԾ: Օրհնեցէք զՏր. 197:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Զ. 45:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ նոյնժամայն ձեպեաց զաշակերտսն մտանել 'ի նաւ, և յառաջագոյն քան զնա երթալ յայն կոյս 'ի Բեթսայիդա, մինչ ինքն զժողովուրդն արձակիցէ: Եւ հրաժարեալ 'ի նոցանէ՝ ել 'ի լեառն կալ յաղօթս: Եւ իբրև երեկոյ եղև, էր նաւն 'ի մէջ ծովուն, և ինքն 'ի ցամաքի: Եւ ետես զնոսա հող-

մակոծեալս 'ի վարելն, զի էր հողմն ընդդէմ նոցա. և զչորրորդ պահու գիշերոյն գայ առ նոսա գնալով 'ի վ̃ր ծովուն. և կամէր զանց առնել առ նոքօք: Նոքա իբրև տեսին զի գնայր 'ի վերայ ծովուն, համարեցան թէ առաչօք ինչ լինիցի, և զաղաղակ բարձին: Քանզի ամենեքեան տեսին զնա՝ և խռովեցան. և նա անդէն վաղվաղակի խօսեցաւ ընդ նոսա և ասէ. քաջալերեցարո՛ւք, ես եմ՝ մի՛ երկնչիք: Եւ ել 'ի նաւն առ նս̃, և դադարեաց հողմն: Եւ առաւել ևս յիմարեալ էին 'ի միտս իւրեանց, և զարմանային յոյժ. քանզի և 'ի վ̃ս հացին ոչ իմացան, զի էր սիրտ նոցա թմբրեալ: Եւ իբրև անցին այն կոյս, եկին յերկիրն Գենեսարէթ: Եւ իբրև ելին 'ի նաւէ անտի՝ խսկ և խսկ ծանեան զնա արք տեղւոյն այնորիկ, և ընթացեալ այսր անդր ընդ ա̃մ գաւառն, սկսան մահճօք բերել զհիւանդս, ուր լսէին՝ թէ անդ իցէ: Եւ ուր և մտանէր 'ի գեօղս կամ 'ի քաղաքս կամ յագարակս, 'ի հրապարակս դնէին զախտաժէտս, և աղաչէին զնա՝ զի գոնէ 'ի քղանցս հանդերձից նորա մերձենայցեն. և որ միանգամ մերձեցանն՝ փրկեցան: 56:

Վ̃րջղ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛: Ողջն. Թագաւոր:

Ե. ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ.Ձ:

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ զՏր և զյաղթող զօրուն. 175:
Ողորմեա Յարութեան Գ.Ձ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Գ.Ձ:

Արարի՛չդ արարածոց Քս՝ ա՛մմ յսօր ի խաչի՛ն բևեռեա՛լ. Եւ զի՛նուորըն գեղարդեամբըն յար-

ձայնկեալ ըղձով քո խոցելոց. Տ՟ր Ա՟ծ հարցըն մերոց: Կենդանիդ յաւիտենից Քո՝ անմահ հօր ի գերեզմանի եդար. Եւ պահապանքըն պահէին ըզգուշութեամբ ըզգերեզմանն քո. Տ՟ր Ա՟ծ հարցըն մերոց: Յարեար ի մեռելոց Քո՝ անմահ հօր ըզ-գըժոխս աւերեալ. Եւ կենդանութեան պարգևեցեր արարածոց քոյով յարութեամբ. Տ՟ր Ա՟ծ հարցըն մերոց:

ԸզՏ՟ր՝ Ըզնա օրհնելով բարձր արարէք յաւիտեան: Զոր կարապետըն Յովհաննէս մարգարէիցն ի գըժոխս. աւետարանէր ըզգալըստ արեգականն արդարութեան. ըզնա օրհնելով բարձր արարէք յաւիտեան: փառք Հօր: Որում ըսպասէին արդարեալքն ի մեղսամէր բանտին. աւետեցուցեր յուսոյ գալըստեան Աստուածորդւոյն ի յերկնից. ըզնա օրհնելով բարձր արարէք յաւիտեան Այժմ և միշտ: Որոյ եկեալ կատարեաց զմարգարէիցն ըզտեսութիւն. աւերելով ըզդրունս դըժոխոց և ըզզօրութիւն մահու. ըզնա օրհնելով բարձր արարէք յաւիտեան:

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ Գ.Զ:

Լոյս լուսոյ մայր և կենարար Բանին բնակարան. քեզ երանիցեն ազգ և ազինք ամենայն: փառք Հօր: Անեղծողին մայր և հընութեան կերպի նորոգողին. քեզ երանիցեն ազգ և ազինք ամենայն: Այժմ և միշտ: Լոյս ծագեցաւ ի քէն նըստելոցս ի խաւարի. քեզ երանիցեն ազգ և ազինք ամենայն:

Ողորմեա Գ.Զ։

Իջեր յերկնից ի Հօրէ և մարմնացար ի կուսէն. համբերող փրկիչ վասն մեր ըղձմանց ճաշակեցեր։ Փառք Հօր։ Եկիր ի չարչարանս չարչարանացըն լուծիչ. խաչեցար թաղեցար եդար ի գերեզմանի Քրիստոս Աստուած մեր։ Այժմ և միշտ։ Այլ յերրորդ աւուր յարեար ամենակարող Տէր. պարգևեա մեզ աշխարհի խաղաղութիւն և զմեծ ողորմութիւն։

Տէր յերկնից Գ.Զ։

Փառաւորեալ յարութեան ընդ պահապանսըն զարհուրեցոյց. և հրեշտակն ի յերկնից իջեալ ի ձայն աւետեաց յարութեան Աստուծոյն. կանանցն աւետէր յարեանն Աստուծոյ։ Ի ձայնէ հրեշտակին զուարճացան տրտմեալ կանայքն. և դարձան խնդութեամբ Ետուն աւետիս առաքելոցն. եթէ յարեաւ նախապատմելին։ Եկայք լուսաւորեսցուք յօրհնութիւն նոր օրհնեսցուք զՏէր. քանզի մարմնին որ ի մէնջն էառ ի հրեշտակաց երկրպագութիւն առնու ի սրովբէից և ի քրովբէից։

Տուք ըզփառս ի բարձունս թագաւորին յաւիտենից. որ փրկեաց զազգս որդւոց մարդկան ի ծառայութենէ թշնամւոյն. օրհնութիւն անսպառ ի բարձունս։ Նա ինքն իշխանութիւն բազմեցաւ ի վերայ խաչին կապեաց զիշխանսըն մեղսասէր. զմահու գերեալսըն յԱդամայ կենդանացոյց ի կեանս անմահս. օրհնութիւն անսպառ ի բարձունս։ Նախայաւիտեան Որդին փառակից Հօր և Սուրբ Հոգւոյն. դնի ի նոր գերեզմանի.

նոր նորոգեալ զնոս ըղձընացեալս յիս մեղօք. օրհնու-
թի տուողին ի բարձունս: փառք Հօր: Հօ-
րմթեւեան սերովբէն նըստելով ի վերայ վե-
մին. Հարկանէր փող յարութեան Տն. պա-
կուցեալ պահապանացն յահէն եղեն որպէս մե-
ռեալ. օրհնութիւն տուողին ի բարձունս:
Այժմ եւ միշտ: Հաղորդս արա եւ զմեզ Տէր ընդ
սըրբոց քոց առաքելոցն. որք արժանի եղեն տե-
սանել ըզքեզ ի յարութեան քո. արժանաւո-
րեա Տէր տեսանել ըզքեզ ի միւսանգամ քո
գալըստեանն. օրհնութի տուողին ի բարձունս:

Առաւօտուն Երգ Յարութեան Դ.Ձ. Բ՟ղ. Ասացուք:

Առաւօտուն Սաղմոս ՁԴ.:

45. Յոյց մեզ Տէր: Փխ. Համբարձար Տէր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԺԲ. 32:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութի: Վաճառեցէք զինչս ձեր, և տուք ողորմութի. և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձենայ, և ոչ ցեց ապականէ: Զի ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին: Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս՝ և ճրագունք լուցեալք: Եւ դուք նմանօղք մարդկան՝ որ ակն ունիցին տն իւրեանց՝ թէ երբ դառնայցէ 'ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս եկեալ տն գտցէ արթունս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօտի ընդ մէջ ածցէ՝ և բազմեցուսցէ զնս, և անցեալ պաշտիցէ զնս: Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ՝ և գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոքիկ. Բայց զայն գիտասջիք, եթէ գի-

տէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ՝ հսկէր, և չտայր թողուլ ական հատանել 'ի տան իւրում: Այլ դուք եղերո՛ւք պատրաստք՝ զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ: Ասէ Պետրոս. Տէր՝ առ մեզ ասացեր զառակդ զայդ՝ եթէ առ ամենեսեան: Այլ ասէ Տր̃. ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես և իմաստուն, զոր կացուսցէ տր̃ իւր 'ի վր̃ գերդաստանի իւրոյ տալ 'ի ժամու զկերակուրս: Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տր̃ իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս: Ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ զի 'ի վր̃ ամ̃ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա: Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն 'ի սրտի իւրում. յամէ տր̃ իմ 'ի գալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայսն և զաղախնայս, ուտել և ըմպել և արբենալ: Եկեսցէ տր̃ ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի, և 'ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, և զմասն նր̃ ընդ անհաւատս դիցէ: Այլ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տն̃ իւրոյ՝ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նր̃, արբցէ գան բազում: Այլ որ ոչն գիտիցէ՝ և արժանի գանի ինչ գործիցէ, արբցէ գան սակաւ: Ամենայնի՝ որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի 'ի նմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ, առաւել ևս պահանջեսցեն 'ի նմանէ: 48.

Քքղ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօ. Փ.ում ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ.:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԳ. 13:

Տր̃ն մեր Յս̃ Քս̃

Այլ իբրև լուաւ (Յս̃), գնաց անտի նաւու յանապատ տեղի առանձինն: Իբրև լուան ժողովուրդքն, գնացին զհետ նր̃ հետի 'ի քաղաքաց անտի: Այլ

իբրեւ ել՝ ետես ժողովուրդ բազում, գթացաւ 'ի նս, եւ բժշկեաց զհիւանդս նց։ Իբրեւ ընդ երեկս եղեւ, մատեան առ նա աշակերտքն՝ եւ ասեն․ անապատ է՝ եւ օրս տարաժամեալ, արձակեա զժողովուրդդ, զի երթիցեն շուրջ 'ի շէնսն՝ գնեսցեն իւրեանց կերակուրս։ Եւ ասէ ցն․ ոչ ինչ պիտոյ է դոցա երթալ․ դուք տուք դոցա ուտել։ Եւ նոքա ասեն ցնա․ ոչ ինչ ունիմք աստ, բայց հինգ նկանակ եւ երկուս ձկունս։ Եւ ասէ ցնս․ բերէք այսր զայն։ Եւ հրամայեաց բազմեցուցանել զժողովուրդն 'ի վն խոտոյ․ եւ առեալ զհինգ նկանակսն եւ զերկուս ձկունսն՝ հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց եւ եբեկ՝ եւ ետ ցաշակերտսն զնկանակսն, եւ աշակերտքն ժողովրդոցն։ Կերան ամենեքեան՝ եւ յագեցան, եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան սակառի լի։ Եւ որք կերանն՝ էին արք իբրեւ հինգ հազար․ թող զկանայս եւ զմանկտի։ 21։

ՄԵՂԵԴԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴՁ։ ՔՇԷՂ․ Աստուածք։

ՀԱՄԲԱՐՁԻ ԴՁ։

Օ՜յարութիւն Աստուածորդւոյն․ հրեշտակապետն այսօր աւետէր կանանցն ասելով․ յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն։ Ընթացեալ կանանցն խնդութեամբ պատմէին աշակերտացն ասելով․ յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն։ Մ՛ն որոյ եւ մեք ընդ հրեշտակին գոչեսցուք զյարութիւնն քո․ որ փրկեցեր զմեզ ի ձեռաց մահու։

Փառաւորեալ անճառելի յարութիւնն Քրիստոսի։ Որ կամաւ Հօր եւ Հոգւոյն ի վերայ քառաթեւին պատուագեալ գահոյն Այ․ փառաւորեալ անճառելի յարութիւնն Քրիստոսի։ Քս՝ անմահ թագաւորն հեծանգոտեալ ի գերեզմանս․ կապեաց զիշխանըն մեղանէր․ զմահու գերեալսն յԱդամայ

կենդանագործեալց ի կենաց անմահ․ փառաւորեալ ան-
ճառելի յարութիւն Քրիստոսի։

Զանճառելի յարութիւնն հրաշացեալ հրեշ-
տակքն գուշէր առ կանայսն ասելով․ յարուցեալ
է Տէրն ի գերեզմանէն։ Փառք Հօր։ Որ էա-
կից ես ընդ Հօր զանճառ յարութիւն քո ի
գերեզմանէն․ ընթացեալ կանայքն խնդու-
թեամբ քարոզէին։ Այժմ և միշտ։ Յարեաւ
Տէրն ի մեռելոց և զզօրութիւնս դժոխոց խոր-
տակեաց․ և զարգելեալսն ի նմա կորզեաց անքն-
նելի յարութեամբն իւրով։

Ընթերցուած Առակաց Ժ՟Թ․ Օրհնեցէք զՏր․ 197։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Է․ 1։

Առ Տէրն մեր Յս Քս

Եւ ժողովեցան առ նա փարիսեցիքն՝ և ոմանք ի
դպրացն՝ որ եկեալ էին յԵրուսաղեմէ։ Եւ տեսեալ
զոմանս յաշակերտացն նորա, զի խառնակ ձեռօք, այս
ինքն է՝ անլուայ ուտէին հաց, պարսաւեցին։ Զի
փարիսեցիքն և ամ հրեայք՝ եթէ ոչ բռնալիր լուա-
նան զձեռս, հաց ոչ ուտեն․ քանզի ունին զաւան-
դութի ծերոցն․ և ի հրապարակէ մտեալ՝ եթէ ոչ
նախ մկրտիցին, ոչ ուտեն․ և այլ ինչ բազում է՝
զոր ընկալան ունել, մկրտութիւնս բաժակաց և ստա-
մանաց և պղնձեաց և մահճաց։ Ապա հարցանեն
ցնա փարիսեցիքն և դպիրք՝ թէ ընդէր աշակերտքն
քո ոչ գնան ըստ աւանդութեն ծերոցն, այլ խառ-
նակ ձեռօք հաց ուտեն։ Նա պատասխանի ետ և
ասէ ցնոսա՝ թէ բարւոք մարգարէացաւ Եսայի վն
ձեր կեղծաւորաց, որպէս ասաց․ Ժողովուրդս այս
շրթամբք մեծարէ զիս, և սիրտք նոցա հեռացեալ
ի բացեայ են յինէն։ Զուր պաշտեն զիս՝ ուսու-
ցանեն վարդապետութիս զմարդկան պատուիրանս։

Թողեալ զպատուիրանն Այ, ունիք զմարդկան աւանդութի. մկրտութիւն ստամանաց և բաժակաց, և այլոց նմանեաց սոցին առնէք բազում։ Եւ ասէ ցնոսա. բարւոք խոտէք զպատուիրանն Այ, զի զձեր աւանդութին հաստատիցէք։ Զի Մովսէս ասէ. պատուեա զհայր քո և զմայր, և որ չարախօսեսցէ զհօրէ կամ զմօրէ, մահու վախճանեսցի։ Եւ դուք ասէք. եթէ ասիցէ ոք ցհայր կամ ցմայր՝ կորբան, որ է պատարագ, զոր յինէն օգտեսցիս. և ոչ ևս տայք թոյլ նմա առնել ինչ հօրն, կամ մօր։ Եւ անարգէք զբանն Այ ձերով աւանդութեամբն, զոր աւանդեցէք. և բազում ինչ այլ որ այսմ նման է՝ առնէք։ Եւ կոչեալ առ ինքն զամ ժողովուրդն, ասէ ցնոսա. լուարուք ինձ ամենեքեան՝ և ՚ի միտ առէք։ Ոչ ինչ արտաքուստ ՚ի մարդ մտեալ՝ եթէ կարիցէ պղծել զնա, այլ որ ելանէ ՚ի նմանէ՝ այն է որ պղծէ զմարդն։ Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։ 16։

Քրզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթք. Թագաւոր։

Ե. ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Դ. Կ.։

ՅԱՂԹԱԿԱՆ քեզ օրհնութիւնք Տէր. 179։

Աւետարան Յարութեան Դ. Կ.։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ. Կ.։

Անճառելի՛ բնութի՛ և Բա՛ն Հօ՛ր առաքե՛ցա՛ր ի հայրա՛կան ծոցո՛յ Եւ առե՛ր մա՛րմի՛ն ի սրբո՛յ կուսէ՛ն. մ՛ր Ա՛ծ հա՛րցն մերո՛ց։ Եկեա՛լ ի փրկութի՛ մեզ Թագաւո՛ր անմահ յա՛նձն առե՛ր ըզմահ

խաչի. Եւ իջեր ի գերեզման անապական. սուրբ Ա՟ծ հարցն մերոց: Եւ յարուցեալ ի մեռելոց երեքօրեայ լոյս ծագեցար տիեզերաց. իշխանութ՟բ լուծեր զերկունս մահու. ո՟ր Ա՟ծ հարցն մերոց:

Գ.. ԸզՏ՟ր օրհնեցէք բարձր արարէք զթագաւորն ամենեցուն իշխան Տէր միշտ եւ յաւիտեան: փառք Հօր: Զյարուցեալն ի մեռելոց Ք՟ս Ա՟ծ. ժողովուրդք առաւել բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Զանապական լոյսն ի Հօրէ և յՈրդւոյ ծագեալ ո՟ր զՀոգին. քահանայք ընդ սերովբէսն գովեցէք. եւ առաւել բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Գ.Կ:

Զաստուածածինն և զմիշտ կոյսն անդադար օրհնեսցուք. քանզի ծագեաց մեզ լոյս երեւաց եւ փրկիչ անձանց մերոց: փառք Հօր: Խնդա եւ ուրախ լեր ամենօրհնեալ մայր. քանզի որ ի քեն ծնաւ Էմ՟ձ՟ղ Ա՟ծ ի փրկութիւն անձանց մերոց: Այժմ և միշտ: Կանձ անապական գետար ո՟ր Ա՟ծածին. բարեխօսեա Ք՟ի Ա՟յ մերոյ կեցուցանել զանձինս մեր:

Ողորմեա Բ.Կ:

Որ յարեար ի մեռելոց Ք՟ս Ա՟ծ եւ մեզ կեանս շնորհեցեր ողո՟րմեա: փառք Հօր: Որ զանկեալն ի նախնումն ի մեղս. պատուականն արեամբըդ քո կանգնեցեր. եւ մեզ կեանս շնորհեցեր ողո՟րմեա: Այժմ և միշտ: Եւ յարութեամբդ քո

զաշխարհըս կեցուցեր. եւ ըզդըրունըս դժոխոց փշրեցեր. եւ մեզ կեանըս շնորհեցեր որո՜ րմեա։

Տէր յերկնից Գ.Կ։

Յարեա՜ւ Տէրն ի գերեզմանէն։ Ընդ յառաջնել փրկչին մերոյ երկիր շարժեցաւ վէմք պատառեցան։ Ճառագայթեալ լոյսն ի վերայ վիմին զարհուրեցոյց ըզպահապաննն առ դրանըն գերեզմանին։

Զօծայլին ըզգերեզմանաւըն բոլորեա՜լ դասըք հրեշտակաց տեսանէին ըզՏէրըն յարուցեալ ի գերեզմանէն։ փառք Հօր։ Ածանէր կանայքն եկին ի գերեզման փրկչին անուշ իւղօք եւ խընկօք. յօծանել զմարմինըն տէրունական։ Այժմ և միշտ։ Լուսապայծառ հրեշտակն. նըստէր ի վը՜ վիմին աւետարանէր կանանցն. յարեա՜ւ փրկիչըն տիեզերաց։

Առաւօտու Երգ Յարութեան Գ.Կ։ Քէր. Ասացուք։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԲ. 49։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ ասէ.

Հուր եկի արկանել յերկիր. և զի՞նչ կամիմ թէ արդէն իսկ բորբոքէր։ Այլ մկրտութիւն մի ունիմ մկրտել, և զիա՞րդ փութամ մինչև կատարեսցի։ Համարի՞ք եթէ խաղաղութիւն եկի տալ յերկիր, ոչ՝ ասեմ ձեզ, այլ բաժինս։ Զի եղիցին յայսմ հետէ հինգ 'ի տան միում բաժանեալք, երեքն յերկուց, և երկուքն յերից։ Բաժանեսցի հայր յորդւոյ՝ և որդի 'ի հօրէ, մայր 'ի դստերէ՝ և դուստր 'ի մօրէ, սկեսուր 'ի հարսնէ՝ և հարսն 'ի սկեսրէ իւրմէ։ Ասաց և ժողովրդեանն. յորժամ տեսանիցէք ամպ ծագեալ յարեւմտից, խկոյն ասէք՝ թէ անձրև գայ, և լինի այնպէս. և յորժամ հարաւ

շնչելոյ, ասէք՝ թէ խորշակ լինի, և լինի այնպէս: Կեղծաւորք՝ զերեսս երկնի և երկրի գիտէք փորձել, իսկ զժամանակս զայս զիա՞րդ ոչ փորձէք: Ընդէ՞ր և յանձանց իսկ ոչ ընտրէք զարժանն: Յորժամ երթայցես ընդ ոսոխի քում առ իշխան, 'ի ճանապարհի տուր զհաշիւն զերծանել 'ի նմանէ. զի գուցէ քարշիցէ զքեզ առ դատաւորն, և դատաւորն մատնիցէ դահճի, և դահիճն արկանիցէ 'ի բանտ: Ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի՝ մինչև հատուցանիցես զյետին բնիոն: Եկին ոմանք 'ի նմին ժամանակի, և պատմեցին նմա վ՟ն Գալիլեացւոցն, որոց զարիւնն Պիղատոս խառնեաց ընդ զոհս նց: Պատասխանի ետ և ասէ ցն̃ս. Համարի՞ք եթէ այն Գալիլեացիք եղեն մեղաւոր քան զամ̃ Գալիլեացիս, զի զայնպիսի անցս կրեցին: Ոչ, ասեմ ձեզ, այլ եթէ ոչ ապաշխարիցէք՝ ամենեքին նոյնպէս կորնչիջիք: Կամ նոքա ութուտասանքն, յորոց վ՟ն աշտարակն անկաւ 'ի Սիլովամ, և սպան զն̃ս. Համարի՞ք եթէ նոքա պարտապանք եղեն քան զամ̃ մարդիկ՝ որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ: Ոչ, ասեմ ձեզ, այլ եթէ ոչ ապաշխարիցէք՝ ամենեքեան նոյնպէս կորնչիջիք: Ասաց և զառակս զայս: Թզենի մի էր ուրումն տնկեալ յայգւոջ իւրում. և եկն խնդրել պտուղ 'ի նմանէ՝ և ոչ եգիտ: Ասէ ցայգեգործն. ահա երեք ամք են՝ յորմէ հետէ գամ խնդրել պտուղ 'ի թզենւոջդ՝ և ոչ գտանեմ. արդ՝ կտրեա՛ զդա, ընդէ՞ր և զերկիրդ խափանէ: Նա պատասխանի ետ և ասէ. տէր՝ թո՛ղ զդա յայս ամ ես, մինչև շուրջ զդովաւ բրեցից՝ և արկից աղբ. թերևս արասցէ պտուղ. ապա թէ ոչ՝ յամէ ես հատցես զդա: ԺԳ.. 9:

Ք՟ղ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Ըզ. Քում ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ճխթ.

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԴ. 22։

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ սաստեաց վաղվաղակի աշակերտացն մտանել ՚ի նաւ՝ և յառաջել յայն կոյս, մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակիցէ։ Եւ իբրև արձակեաց զժողովուրդսն, ել ՚ի լեառն առանձինն կալ յաղօթս. և իբրև ընդ երեկս եղև, անդ էր միայն։ Եւ նաւն մեկնեալ էր ՚ի ցամաքէն բազում ասպարիսօք ծփեալ յալեացն. քանզի ընդդէմ էր հողմն։ Եւ ՚ի չորրորդում պահու գիշերոյն եկն առ նս Յս գնալով ՚ի վր ծովուն։ Իբրև տեսին զնա աշակերտքն զի գնայր ՚ի վր ծովուն՝ խռովեցան, և ասեն թէ առ աչօք ինչ իցէ. և առ ահին աղաղակեցին։ Եւ վաղվաղակի խօսեցաւ ընդ նս Յս՝ և ասէ. քաջալերեցարուք, ես եմ, մի երկնչիք։ Պատասխանի ետ նմա Պետրոս՝ և ասէ. Տէր՝ եթէ դու ես, հրամայեա ինձ գալ առ քեզ ՚ի վր ջրոցս։ Եւ նա ասէ, եկ։ Եւ իջեալ ՚ի նաւէն Պետրոս՝ գնաց ՚ի վր ջրոցն, և եկն առ Յս։ Եւ տեսեալ զհողմն սաստիկ՝ երկեաւ. և իբրև սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց և ասէ. Տէր փրկեա զիս։ Եւ վաղվաղակի Յս ձգեաց զձեռն իւր՝ կալաւ զնա և ասէ, թերահաւատ՝ ընդէ՞ր երկմտեցեր։ Եւ իբրև ելին ՚ի նաւն՝ հանդարտեաց հողմն։ Եւ որ ՚ի նաւին էին՝ մատեան երկիր պագին նմա՝ և ասեն. արդարև որդի Այ ես դու։ Եւ անցեալ եկին ՚ի ցամաք ՚ի Գեննեսարէթ։ Եւ իբրև ծանեան զնա արք տեղւոյն այնորիկ, առաքեցին ընդ ամ գաւառն՝ և ածին առ նա զամ հիւանդս։ Եւ աղաչէին զնա, զի գոնէ միայն ՚ի քղանցս հանդերձի նր մերձեսցին. և որ միանգամ մերձեցանն՝ փրկեցան։ 36։

Մեղեդի Յարութեան ԴԿ․ Քարոզ․ Նստացուք։

Համբարձման ԴԿ։

Հրեշտակ քո Տէր․ որ զյարութիւնն քարոզեաց։ Զպահապանսն զարհուրեցոյց․ զկանայսն լուսաւորեաց ասելով։ Զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս․ չէ աստ այլ յարեաւ։

Փառք յարութեան քո Տէր։ Խաչիւ ի յանձն առեր զգթած եւ ըզմահ ճաշակեցեր․ զամենեսեան յարուցեր զհաւատացեալսն ի քեզ որք աղաղակէին ասելով․ փառք յարութեան քո Տէր։ Ահա մեք պատուեցաք ի խաչելութեան քո Տէր․ եւ գերեզմանք բացան դժոխք զարհուրեցան եւ մեռեալք յարուցեալ աղաղակէին ասելով․ փառք յարութեան քո Տէր։

Յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն ահեղակերպ փայլմամբ․ պատմեցաւ մեզ․ եւ երկիր սասանեցաւ ի յահեղ բարբառոյ մեծ կարապետին։ Մի հրեշտակն ի յերկնից ի գերեզմանն Տն․ հնչեցուցանէր․ ըզձայն ահեղ գոչման փողոյն ի վերայ գերեզմանին։ Իսկ եկեալ սուրբ կանանցն ի խնկել ըզմարմինն Տեառն․ եւ լուեալ ի հրեշտակէն․ եթէ յարեաւ ի մեռելոց․ կենդանին յաւիտենից։

Փառք Քեզ ամենազօր յարութեանդ։ Քո ամենազօր յարութեամբ երկրպագեն քերովբէքն․ եւ վեցթեւեանն սերովբէքն հոգեւորական հնչմամբ երգեն ասելով․ փառք Քեզ ամենազօր յարութեանդ։

Այսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանային որ կանայքն. տեսանելով ըզհրեշտակն արեգակնա-կերպ փայլմամբ ի վէմ վիմին գոչէր ասելով. փա-ռք Քզի ամենազօր յարութեան։ Այսօր արձա-կեցաք ի կապանաց նախահօրն. և վերստին նո-րոգմամբ յաւիտենական կենացն եղաք ժառան-գորդք. փառք Քզի ամենազօր յարութեան։

Իւղաբերից կանանցն երկեալ. ի սուրբ գերեզմանն. եկեալ զահաւոր ըզհրեշտակապե-տին ըզձայնն լուեալ. ո զոր մերք զխաչեալըն խնդրէք յարեաւ Քրիստոս անմահ Թագաւորն։ Փառք Հօր։ Արփիահրաշ լոյս մեծ ծագեալ ի նոր գերեզմանն. եկեալ զար-հուրեալ պահապանացն երկիւղալից ըմբռնեալ էին. այլ քարոզ հրեշտակապետին որ գոչէր առ կա-նայսն. ո զոր մերք զխաչեալըն խնդրէք յարեաւ Քրիստոս անմահ Թագաւորն։ Այժմ և միշտ։ Ընթացեալ պետրոս եւ Յով-հաննէս. ի սուրբ գերեզմանն եկեալ հանդի-պեալ վարշամակին եւ որ կտաւոցն. այլ քարոզ հրեշտակապետին որ գոչէր առ նոսա. ո զոր մերք զխաչեալըն խնդրէք յարեաւ Քրիստոս անմահ Թագաւորն։

Աշխարհի Մաղթանս ԻՕ։ Օրհնեցէք զՏ. 197։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Ժ. 17։

Տէրն մեր Յն Քն

Եւ իբրև ելանէր ՚ի տուն յամբոխէ անտի, հար-ցանէին զնա աշակերտքն վն առակին։ Եւ ասէ ցնս այդպէս և դուք անմիտք էք, ոչ իմանայք՝ եթէ ամ որ արտաքուստ ՚ի ներքս մտանէ ՚ի մարդ, ոչ կա-

րէ զնա պղծել. զի ոչ եթէ 'ի սիրտ նր̃ մտանէ, այլ յորովայն՝ և արտաքս ելանէ. և սրբէ զա̃մ կերակուրսն: Եւ ասէր, թէ որ ինչ 'ի մարդոյն ելանէ՝ այն պղծէ զմարդ: Զի 'ի ներքուստ 'ի սրտէ մարդկան խորհուրդք չարութեան ելանեն. շնութիւնք, պոռնկութիւնք, գողութիւնք, սպանութիւնք, ագահութիւնք, չարութիւնք, նենգութիւնք, գիջութիւնք, չարակնութիւն, հայհոյութիւն, ամբարտաւանութիւն, անզգամութիւն: Այս ա̃մ չարիք 'ի ներքուստ ելանեն, և պղծեն զմարդ: Եւ անտի յարուցեալ՝ եկն 'ի սահմանս Տիւրոսի և Սիդոնի. և մտեալ 'ի տուն՝ ոչ ումեք կամէր յայտնել, և ոչ կարաց ծածկել: Լուաւ կին մի զնմանէ, որոյ դուստր իւր նեղեալ էր յայսոյ պղծոյ. եկն անկաւ առաջի նր̃: Եւ կինն էր հեթանոս՝ փիւնիկ ասորի յազգէ. և աղաչէր զնա՝ զի զդեւն հանցէ 'ի դստերէ նր̃: Եւ Յս̃ ասէ ցնա. Թո՛յլ տուր՝ նախ յագեսցին մանկունք. զի ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց և արկանել շանց: Նա պատասխանի ետ և ասէ. Տէ՛ր, և շունք 'ի փշրանաց սեղանոյ մանկանցն կերակրին: Եւ ասէ ցնա. վս̃ այդր բանի երթ, ել դեւն 'ի դըստերէ քումմէ: Գնաց 'ի տուն իւր, և եգիտ ելեալ զդեւն. և զդուստրն, զի անկեալ դնէր 'ի մահիճս: 30

Զօրող. Խնդրեսցուք: Կեցո: Առջ. Թագաւոր:

Ե. ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Ա.Ձ:

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ երգ նոր Ա.Յ փրկչին մերոյ. 153:

Ալէլուիա Յարութեան Ա.Ձ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց գ.կ:

Անճառախոհեան Որդի՝ փառակցի՛ց Հօր և ս՛ր Հոգւոյն. որ միշտ յանճառ փառօք բարեբանիս ի վերին զօրացդ. ընդ քեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց: Ծնեալ մարդ ճշմարիտ եկիր կամաւ ի չարչարանս. և բարձեր ընդ փայտ խաչին անպարտականդ մահու ընդ քեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց: Ի գերեզման իջեր խափանիչ մահու. երեքօրեայ յարուցեալ լոյս ծագեցեր ստուերանիստացս ընդ քեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց:

Գ. ԶՏէր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեանս: փառք Հօր: Օ՜ թագաւորն Քս. որ վասն մեր յանցանաց ընդ մահ ճաշակեցեր. բարձր արարէք զնա յաւիտեանս: Այժմ և միշտ: Օ՜ Ծնակից Բանն Հօր. որ երեքօրեայ թաղմամբ զդժոխս աւերեալց. բարձր արարէք զնա յաւիտեանս:

Մեծացուսցէ գ.կ:

Ամենազօրելի ես քան զերկինս բարձրագոյն. որ զանհասանելի զՏէրն յօրովայնի քում կրեցեր. և ցնծութիւն աշխարհի ծնար. վասն որոյ ամե-

նեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք ։ Փառք Հօր։ Ամենապայծառ բերկրեալ միշտ կոյս որ զանբովանդակելին զԲանն անճառաբար յղացար․ և զմարմնացեալն Աստուած ծնանելով ի քէն․ վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք ։ Այժմ և միշտ ։ Ի լեռնէ վիմի առանց ձեռին հատեալ Դանիէլի գուշակեաց զանսերմն ծնունդ քո հարսն երկնաւոր․ մայր և յետ ծննդեան մնալով կոյս․ վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք ։

Ողորմեա Գ.Կ.։

Անսկիզբն Բանդ Աստուծոյ անճառելի ծնունդ․ որ առաքմամբ Հօր իջեր ի յերկնից վասն մերոյ փրկութեան․ զքեզ միաբան աղաչեմք ողորմեա քո արարածոց։ Փառք Հօր։ Որ անեղ էութիւն և անփոփոխելի բնութիւն․ ի կուսէն ծնար նախաստեղծին կերպարանմամբ․ և եկիր կամաւ ի չարչարանս մարմնով․ զքեզ միաբան աղաչեմք ողորմեա քո արարածոց։ Այժմ և միշտ։ Ի խաչին բեւեռեցար կամաւ Հօր և սուրբ Հոգւոյն․ և իջեր ի գերեզման անմահ բնութիւն․ և յարեար ի մեռելոց Քրիստոս․ զքեզ միաբան աղաչեմք ողորմեա քո արարածոց ։

Տէր յերկնից Գ.Կ.։

Զքո յարութիւնդ օրհնեմք մարդասէր․ աղաղակելով Տէր փառք քեզ ։ Զոր օրհնեն սերովբէքն և գովեն քերովբէքն․ աղաղակելով Տէր փառք քեզ ։ Անդադար բերանով անհանգիստ բարբառով․ աղաղակելով Տէր փառք քեզ ։

Առեալ եւ մեր զօրհնութիւնս հրեշտակացն երգեմք եւ մեծիմք փառօք յարութեան քո Տէր։ փառք Հօր։ Որ խաչեցար վասն մեր թաղեցար եւ յարեար ազատեցեր ի մեղաց։ Այժմ և միշտ Սուրբ Աըծ սուրբ եւ հզօր սուրբ անմահ թագաւոր։

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԱՁ։ Կէլ. Ասացուք։
Առաւօտու Սաղմոս ՁԴ։

ԿԸ․ Ցոյց մեզ Տէր։ Փխ․ Համբարձար Տէր․ 191։
Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԳ․ 10։
Տէրն մեր Յս Քս

Եւ ուսուցանէր 'ի միում ժողովրդանոցացն 'ի շաբաթու։ Եւ ահա կին մի՝ զոր ունէր այս հիւանդութե ամս ութուտասն. և էր կարկամեալ, և ոչ կարէր ամենևին 'ի վեր հայել։ Եւ տեսեալ զնա Յսի կոչեաց առ ինքն՝ և ասէ ցնա. կին դու՝ արձակեալ ես 'ի հիւանդութենէ քումմէ։ Եւ եդ 'ի վե նի ձեռն, և առժամայն ուղղեցաւ, և փառաւոր առնէր զԱծ։ Պատասխանի ետ ժողովրդապետն ցասուցեալ՝ թէ ընդէր 'ի շաբաթու բժշկեաց Յս, և ասէ ցժողովուրդն. վեց օր է՝ յորս արժան է գործել, յայնս եկայք բժշկեցարուք, և մի՛ յաւուր շաբաթու։ Պատասխանի ետ նմա Տէր՝ և ասէ. կեղծաւորք իւրաքանչիւր ոք 'ի ձէնջ 'ի շաբաթու ո՞չ արձակէ զեզն իւր կամ զէշ 'ի մսրոյ՝ և տանի տայ ջուր։ Իսկ այս՝ դուստր Աբրահամու էր, զոր կապեաց սատանայ ահաւասիկ ութուտասն ամ, ո՞չ արժան էր արձակել 'ի կապանաց անտի 'ի շաբաթու։ Եւ զայս իբրև ասաց, յամօթ լինէին ամենեքին՝ որ հակառակն կային նմա. և ամ ժողովուրդն ուրախ լինէր 'ի վե ամ փառաւորութեանցն՝ որ գործէին 'ի նմանէ։ Եւ ասէր. ո՞ւմ նման է արքայութի Այ, և որո՞ւմ նմանութե նմանեցուցից զնա։ Նման է

հատոյ մանանխոյ, զոր առեալ մարդոյ՝ արկ 'ի պարտէզ իւր. աճեաց եւ եղեւ ծառ, եւ թռչունք երկնից բնակեալ էին յոստս նորա։ Եւ դարձեալ ասէ. Ո՞ւմ նմանեցուցից զարքայութիւն Այ. նման է խմորոյ՝ զոր առեալ կնոջ թաքոյց յալեր երից գրուից՝ մինչեւ խմորեցաւ ամ։ 21։

Կցրդ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Առօ. Քոում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Աղանա Ձխթ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԵ. 1։

Առ Տին մեր Յն Քն

Յայնժամ մատեան (առ Յն) որ յԵրուսաղեմէ փարիսեցիքն եւ դպիրք՝ եւ ասեն։ Ընդէ՞ր աշակերտքն քո անցանեն զաւանդութեամբ ծերոցն. զի ոչ լուանան զձեռս յորժամ հաց ուտեն։ Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնս. իսկ դուք ընդէ՞ր անցանէք զպատուիրանաւն Այ վն ձերոյ աւանդութեանն։ Զի Ած ասաց. պատուեա զհայր քո եւ զմայր։ Եւ որ բամբասէ զհայր կամ զմայր՝ մահու վախճանեսցի։ Եւ դուք ասէք. որ ասիցէ ցհայր իւր կամ ցմայր իւր, թէ պատարագ է՝ զոր յինէն օգտիցիս. եւ ոչ պատուիցէ զհայր իւր եւ զմայր իւր. եւ խոտէք զբանն Այ վն ձերոյ աւանդութեանն։ Կեղծաւորք՝ բարւոք մարգարէացաւ 'ի վն ձեր Եսայի՝ եւ ասէ։ Ժողովուրդս այս շրթամբք պատուէ զիս, եւ սիրտ իւրեանց հեռացեալ մեկուսի է յինէն։ Զուր պաշտեն զիս. ուսուցանեն վարդապետութիւն՝ զմարդկան պատուիրանս։ Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդն՝ ասէ ցնս. լուարո՛ւք՝ եւ 'ի միտ առէք։ Ոչ որ ինչ մտանէ ընդ բերան՝ պղծէ զմարդ, այլ որ ինչ ելանէ 'ի բերանոյ՝ այն պղծէ զմարդ։ Յայնժամ մա-

տուցեալ աշակերտացն ն̃ր՝ ասեն ցնա. գիտես՝ զի փարիսեցիքն իբրեւ լուան զբանն՝ գայթակղեցին: Նա պատասխանի ետ ն̃ց՝ և ասէ. ա̃մ տունկ զոր ոչ տնկեաց Հայր իմ երկնաւոր, խլեսցի: Թո՛յլ տուք զն̃ս. կոյրք են՝ կուրաց առաջնորդք. կոյր կուրի յորժամ առաջնորդէ՝ սխալէ, և երկոքին 'ի խորխորատ անկանին: Պատասխանի ետ նմա Պետրոս և ասէ. մեկնեա մեզ զառակս զայս: Ասէ Յս̃. տակաւին և դուք անմիտք էք: Եւ ո՞չ իմանայք, եթէ ա̃մ որ մտանէ 'ի բերան, յորովայն երթայ՝ և արտաքս ելանէ: Իսկ որ ելանէ 'ի բերանոյ՝ 'ի սրտէ անտի գայ. և այն պղծէ զմարդ: Զի 'ի սրտէ ելանեն խորհուրդք չարք՝ սպանութիք, շնութիք, պոռնկութիք, գողութիք, սուտ վկայութիք, հայհոյութիք: Այս ա̃մ է՝ որ պղծէ զմարդն, այլ անլուայ ձեռօք ուտել՝ ոչ պղծէ զմարդ: 20:

Աւետիք Յարութեան ԲԶ: Քարոզ. Ասացուք:

Համբարձի ԲԶ:

Ահսկալի տեսիլ հրեշտակին ի փառաւոր քո գերեզմանին՝. ընդպահապանսն զարհուրեցոյց: Իմանալին մարմնական ձայնիւ բարբառէր առ ն̃ք կանայսն. փարատեցոյց զսուգ եւ զտրտմութի՛: Ո՛վ կանայք ընդգայտք ծառայք զամենեցուն ըղձյան եւ զյարութի՛. ընդ մեռեալս զի խնդրէք:

Փայլակնաձեւ հրեշտակն իջեալ յերկնից զարհուրեցոյց ըզպահապանսն. եւ սուրբ զկանայսն խընդութեամբ լցոյց: Փառք Հօր: Ծառայք կանայք ցընծացէք այսօր յարեաւ Ք̃ս ի մեռելոց. եւ լ̃յս մեծ աշխարհի ծագեաց: Այժմ և միշտ: Աւետիս լըւեալ ի ն̃ր՝ հրեշտակէն ընթանային առ աշակերտսն. պատմելով նոցա զյարութի՛ն Տ̃ն:

Արձակման Սաղմոս ՃԶ: Օրհնեցէք զՏ̃ծ. 197:

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Է. 31։
Տեառն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի.

Եւ ելեալ միւսանգամ ՚ի սահմանացն Տիւրոսի եւ Սիդովնի, եւ եկն ՚ի ծովեզրն Գալիլեացւոց ՚ի մէջ սահմանացն ՚ի Դեկապոլիս։ Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի եւ համր. եւ աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ ՚ի վերայ նորա։ Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբոխէ անտի, արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նի՝ եւ եթուք անդր, եւ կալաւ զլեզուէ նի. հայեցաւ յերկինս՝ յոգւոց եհան՝ եւ ասէ. Եփփաթայ՝ որ է բացիր։ Եւ նոյնժամայն բացան լսելիք նորա, եւ լուծան կապանք լեզուի նորա. եւ խօսէր ուղիղ։ Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի՛ ումեք ասիցեն. եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա եւս առաւել քարոզէին. եւ եւս քան զեւս զարմանային եւ ասէին. զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի խլից լսել տայ՝ եւ համրոց խօսել։ 37։

Ք՟րզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո՛։ Աղօթ. Թագաւոր։

Ե. ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԱԿ։

ԵՐԳԵՑԷՔ Տ՟ն երգ նոր, եւ օրհնեցէք. 157։
Ալէլուիա Յարութեան ԱԿ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԳԿ։

Այ՛սօր զե՛նաւ մեզ պա՛տա՛րա՛գ անա՛րա՛տ գա՛ռն Ա՟յ. ի՛ վերա՛յ խաչի՛ն է՛ակի՛ց Հօ՛ր եւ սո՛ւրբ Հոգւո՛յն Աստուած հա՛րցըն մերո՛ց։ Այ՛սօր բա՛ցաւ մեզ սրո՛վբէ՛ափա՛կ դուռըն դրախտի՛ն հրաւիրելո՛ցս ի կոչումն արքա՛յական սե՛ղանո՛յ տէրունեան մարմնո՛յ

եւ օրհնեա՛ն Ա՛Ծ հարցըն մերոց։ Ո՜վ հրաշալի՜ յա-
րութի՛ւ քո Քրիստոս տիեզերք ա՛մ նորափետուր
զարդարեա՛լ. մըտանեն ի յառագաստ ընդ փե-
սայիդ Քրիստոսի Ա՛Ծ հարցըն մերոց։

Գ.. Զ՛ՏՐ օրհնեցէք առաւե՛լ բարձր արարէք
ընդ նմա յաւիտեա՛ն։ փառք Հօր։ Զա՛դամա՛յին ըզ-
գեցեալ մարմին ի քառանկի՞ն սեղան խաչին
բարձրացեա՛լ սերովբէ՞ք սարսեա՛լ դողային. ա-
ռաւե՛լ բարձր արարէք ընդ նմա յաւիտեա՛ն։ Այժմ
եւ։ Որ ըզցօղ անապական արեանն ի կողահո՛ս աղ-
բերէն արբո՛յց տիեզերաց ժողովո՛ւրդք հե՛թանո-
սաց. առաւե՛լ բարձր արարէ՛ք ընդ նմա յաւիտեա՛ն։

Մեծացուսցէ գ.կ։

Մա՛յր եւ կոյս աղախին Քրիստոսի որ բարեխօսդ
ես միշտ աշխարհի. քեզ երանեն ամենայն ազի՛նք։
փառք Հօր։ Մա՛քուր աղաւնի՞. եւ հարսն երկնից
Մարիամ. տաճա՛ր եւ աթոռ Ա՛Ծ Բանին. քեզ
երանեն ամենայն ազի՛նք։ Այժմ եւ։ Ք.եւ հաճե-
ցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս. եւ քեւ մերձե-
ցա՛ք ի փայտըն կենաց. քեզ երանեն ա՛մ ազի՛նք։

Ողորմեա գ.կ։

Ո՛ր տըրտմահաւորդ քո չարչարանօք խաչին. ա-
զատեցեր ըզմարդն ի տըրտմածնեաց փայտէն եւ
ի մեղսաճաշակ պըտղոյն. Քրիստոս Աստուած եւ
մեզ ողորմեա՛։ փառք Հօր։ Որ մահուամբ քո կեն-
դանի եւ մեռելութեամբըն յերկրի. նորոգեցեր
դարձեա՛լ զաշխարհս եւ զհողացեալ բնութիւնս.
Քրիստոս Աստուած եւ մեզ ողորմեա՛։ Այժմ եւ
միշտ։ Որ երեքօրեայ յարութեամբ քո եւ համ-

բարձրացեալդ յերկինս · վերածեր ըզմարդն առ կենաց փառս եւ յանմահական ճաշակն · Քրիստոս Աստուած եւ մեզ ողորմեա։

Տէր յերկնից Գ.Կ.։

Տեսիլ փայլակնաձեւ զաւարթնոյն ի վիմի հրճուեցեալ առ խընկաբերացն կանանցն · փարատեցոյց զերկիւղալից տրտմութիւն։ Պահապանքըն պակուցեալ ահաբեկ լինէին · եւ կանանցն աւետարանեալ մահ մահու յաղթեալ և ծանուցան մահ։ Քարոզս առաքելով առ Երջանիկ առաքեալսն · փութացարուք ի Գալիլեա եւ տեսանիցէք զկենագործօղն ըզՔս։

Յանճառ փառաց խոնարհեցար և ընդեցար ընհողեղէն բընութիւս · վերառեր զանկեալն ի գըրմանէ յանմահական ի կեանս · ընդ քեզ օրհնեմք զանապական ըզԱնդ Աստուած։ փառք Հօր։

Անպարտականդ մահու դատապարտեալ ի վերայ խաչին · որ փոխանակ դառնութե պըղծոյն արբուցեր մեզ ի տիգախոց կողէդ · ընդ քեզ օրհնեմք զանապական ըզԱնդ Աստուած։ Այժմ և միշտ

Առաքեցար ի դըժոխս ցուցանելով ըզզօրութի աստուածութեանդ ջախջախեցեր ըզդըրունս խաւարայինսն խորտակեցեր ըզզօրութի մահու · ընդ քեզ օրհնեմք զանապական ըզԱնդ Աստուած։

Առաւօտու Երգ Յարութեան Ա.Կ։ Քէղ. Ասացուք ·

Առաւօտու Սաղմոս Զ.Գ.։

ԿՅ. Յայց մեզ Տէր։ փխ. Հանեցար Տր. 191.

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ժ.Գ. 22.

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ շրջէր ընդ քաղաքս և ընդ գեօղս՝ ուսուցանէր ·

և ճանապարհ արարեալ յԵ՜ղէմ, ասէ ոմն ցնա. Տէր՝ եթէ սակաւք իցեն, որ ապրելոց իցեն։ Եւ նա ասէ ցնս։ Ջանացարուք մտանել ընդ դուռն նեղ. ասեմ ձեզ՝ զի բազումք խնդրեսցեն մտանել՝ և ոչ կարասցեն։ Յորմէ հետէ մտցէ տանուտէրն և փակեսցէ զդուռնն, և սկսանիցէք կալ արտաքոյ՝ և բախել զդուռնն, և ասել. Տէր Տէր՝ բաց մեզ. և պատասխանի տուեալ ասիցէ ձեզ. ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք։ Յայնժամ սկսանիջիք ասել. կերաք առաջի քո և արբաք, և ՚ի հրապարակս մեր ուսուցեր։ Եւ ասիցէ. ասեմ ձեզ, ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք. ՚ի բաց կացէք յինէն ա՜մ մշակք անիրաւութեան։ Անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց, յորժամ տեսանիցէք զԱբրահամ և զԻսահակ և զՅակոբ՝ և զա՜մ մարգարէս յարքայութեան Ա՜յ, և զձեզ հանեալ արտաքս։ Եւ եկեսցեն յարեւելից և յարեւմտից և ՚ի հիւսիսոյ և ՚ի հարաւոյ, և բազմեսցին յարքայութեան Ա՜յ։ Եւ ահա իցեն յետինք՝ որ եղիցին առաջինք, և իցեն առաջինք՝ որ լինիցին յետինք։ Ի նմին աւուր մատեան ոմանք փարիսեցիք, և ասեն ցնա. ել և գնա աստի, զի Հերովդէս կամի սպանանել զքեզ։ Եւ ասէ ցնս. երթայք՝ ասացէք աղուեսուն այնմիկ. ահաւասիկ հանեմ դեւս, և բժշկութիւնս կատարեմ այսօր և վաղիւ, և յերրորդ աւուր կատարիմ։ Բայց պարտ է այսօր և վաղիւ և ՚ի միւսում աւուր գնալ. զի ոչ է մարթ մարգարէի կորնչել արտաքոյ քան զԵ՜ղէմ։ Ե՜ղէմ Ե՜ղէմ՝ որ կոտորէիր զմարգարէս, և քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ. քանի՛ցս անգամ կամեցայ ժողովել զորդիս քո, որպէս հաւ զձագս իւր ընդ թեւովք, և ոչ կամեցարուք։ Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր։ Բայց ասեմ ձեզ, եթէ ոչ եւս տեսանիցէք զիս, մինչեւ ասիցէք՝ օրհնեալ եկեալն յանուն Տ՜ն։ 35։

Գ՜շլ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ա՜ղ. ՎՐ՜ում ամենա։

ՑԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ձայնթ.:

Օրհնեցէք զՏր յօրհնութիւն նոր. 193.

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Գլ. 21.

Տն մերոյ Յնի Քնի

Եւ ելեալ անտի (Յնի) գնաց 'ի կողմանս Տիւրոսի և Սիդովնի: Եւ ահա կին մի քանանացի 'ի սահմանաց անտի նոյն ելեալ, աղաղակէր և ասէր. ողորմեա՛ց ինձ Տր որդի Դաւթի, դուստր իմ չարաչար դիւահարի: Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի. և մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին զնա և ասէին. արձակեա՛ զնա զի աղաղակէ զհետ մեր: Նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի: Եւ նա մատուցեալ երկիր պագանէր նմա և ասէր. Տր՝ օգնեա՛ ինձ: Պատասխանի ետ նմա և ասէ. ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց՝ և արկանել շանց: Եւ նա ասէ. այո՛ Տէր, քանզի և շունք կերակրին 'ի փշրանաց անկելոց 'ի սեղանոյ տեառն իւրեանց: Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յն և ասէ. ո՛վ կին դու՝ մեծ են հաւատք քո, եղիցի քեզ ոպ և կամիս. և բժշկեցաւ դուստր նր 'ի նմին ժամու: 28:

Մեղեդի Յարութեան ԸԿ: Փառք. Ասացուք:

Համբարձի ԸԿ:

Երգեսցո՛ւք քեզ ընդ հրեշտա՛կս յա՛ղթակա՛ն օրհներգութի՛ւն: Որ մա՛հուամբ քո՛ մեռո՛ւցեր ըզմա՛հ. եւ յարո՛ւթե՛ամբ պարգե՛ւեցե՛ր հո՛ղանի՛ց բընութեա՛նս. Երգեսցո՛ւք քեզ ընդ հրեշտա՛կս յա՛ղթակա՛ն օրհներգութի՛ւն: Որ ցո՛ւցա՛ր մեզ ճա՛նապա՛րհ նո՛րոգմա՛ն. Եւ մաքրեցե՛ր զաղտե՛ղու՛թ յանցա՛նա՛ցըն զո՛ր պատրեա՛ց թըշնամի՛ն. Երգեսցո-

ցուք քեզ ընդ հրեշտակս յաղթական օրհներգութիւն։

Կանխեցին կանայքն իւղաբերք ի գերեզմանն եւ տեսին զյարութիւնն Տեառն։ Փառք Հօր։ Բացաւ դուռն յարուն գերեզմանին կնքելոյ. լոյս ծագեաց տիեզերաց։ Այժմ եւ միշտ։ Յարեաւ Տէրն ի մեռելոց հզօր զօրութեամբ հաստատեաց զհիմունս եկեղեցւոյ սրբոյ։

Արքայական Սաղմոս ճ՞Ը։ Օրհնեցէք զՏ. 197.

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Ը. 1։

Տէր մեր Յս Քս

Յաւուրսն յայնոսիկ դարձեալ ժողովուրդ բազում էր, եւ ինչ ոչ ունէին ուտել. կոչեաց զաշակերտսն իւր՝ եւ ասէ ցնոսա։ Գթամ ես ՚ի վերայ ժողովրդեանդ. զի արդ երեք աւուրք են՝ մինչ առ իս են, եւ ոչ ունին զինչ ուտիցեն։ Եւ եթէ արձակեմ զդոսա նօթիս ՚ի տունս իւրեանց՝ նքթիցեն ՚ի ճանապարհի. զի ոմանք ՚ի դոցանէ ՚ի հեռաստանէ եկեալ են։ Պատասխանի ետուն նմա աշակերտքն նր. ուստի՞ կարես յագեցուցանել զդոսա հացիւ յանապատի աստ։ Եւ հարցանէր զնս. քանի՞ նկանակ հաց ունիք. եւ նոքա ասեն՝ եօթն։ Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմել ՚ի վերայ երկրի. եւ առեալ զեօթն նկանակն՝ գոհացաւ՝ եբեկ, եւ տայր ցաշակերտսն զի արկցեն. եւ արկին առաջի ժողովրդեանն։ Եւ ձկունս սակաւ ունէին. եւ զայն ես օրհնեաց, եւ հրամայեաց արկանել։ Կերան եւ յագեցան, եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն եօթն զամբիղ։ Եւ էին որ կերանն՝ իբրեւ չորք հազարք. եւ արձակեաց զնոսա։ 9։

Կ՞ցր. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթ. Թագաւոր։

Ե. ՇԱԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Բ.Ձ.:

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ զՏէր, որ օրհնեցաւ. 160:
Ողորմեա Յարութեան Բ.Ձ.:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.Ձ.:

Որ եկիր կամաւ Հօր ի խաչ ելանել վասն ազգի մարդկան. թագաւոր փառաց Քրիստոս ամենեքեան օրհնեսցուք: Որ մահու խաչի համբերեցեր վասն մեր. անմեկնելի ի Հօրէ. թագաւոր փառաց Քրիստոս ամենեքեան օրհնեսցուք: Որ երեքօրեայ թաղմամբ պահեցար կենդանի յարութիւն մեր եւ կեանք. թագաւոր փառաց Քրիստոս ամենեքեան օրհնեսցուք:

Գ.. Զտէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: փառք Հօր: Որ ի վերայ խաչին եհեղ զարիւն իւր Քրիստոս. եւ փրկեաց զարարածս ի մեղաց օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Այժմ եւ միշտ: Որ ըզմահ կոխեաց զդժոխս աւերեաց. յարուցեալ ի մեռելոց ազատեաց ըզմեզ. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս:

Մեծացուսցէ Դ.Ձ.:

Զքեզ օրհնութի՛ մեծացուցանեմք: փառք Հօր: Որ ըզԲանն Հօր յարգանդի կրեցեր սրբուհի անարատ. եւ անճառապէս ծնար ըզվերաձողն երկնից. ըզքեզ օրհնութի՛ մեծացուցանեմք:

Այժմ և միշտ։ Որ էիր լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի քո գիրկս. եւ արեգականն արդարութեան եղեր արեւելք. ընդ քեզ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Դ.Ձ.

Թ.փ. ենս իմ։ Ողորմութեամբ փրկիչ։ Փառք Հօր։ Որ կամաւ Հօր ընդ չարչարանս յանձն առեր Բանդ Աստուած ողորմութեամբ փրկիչ։ Այժմ և միշտ։ Որ համառօտ ո՛վ Հոգւոյն ընդհանրական փրկեցեր քո յարութեամբդ ողորմութեամբ փրկիչ։

Տէր յերկնից Դ.Ձ.

Փառաբանեալ կից Հօր Որդի որ վասն մեր խաչեցար. զդժոխս աւերեալ յարեար յաւուր երրորդի. փառք յարութեան քո Տէր։ Փառք Հօր։ Հրեշտակապետին իջելոյ որ զպահապանսն երկիւղիւ զարհուրեցոյց առ դրանն գերեզմանին. փառք յարութեան քո Տէր։ Այժմ և միշտ։ Եւ սքանչելի որ կանանցն աւետարանեցեր ասելով. յարեաւ Քս յարուցիչն մեռելոց. փառք յարութեան քո Տէր։

Առաւօտու Երգ Յարութեան Բ.Ձ. Քէղ. Ասացուք։

Առաւօտու Մաղթանաց Զ.Դ.։

ԿԳ. Ցոյց մեզ Տէր։ Փխ. Հաճեցար Տէր. 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԴ. 1։

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ եղեւ ի մտանելն նորա ի տուն ուրուք իշխանաց փարիսեցւոց ի շաբաթու ուտել հաց, և նոքա սպասէին նմա։ Եւ ահա այր մի էր անդ ջրգողեալ առաջի նորա։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցօրինաւորսն և ցփարիսեցիս. եթէ արժան իցէ ի շաբաթու բժ-

ժըշկել: Եւ նոքա լուռ եղեն: Եւ բուռն հարեալ
զնմանէ՝ բժշկեաց զնա, և արձակեաց: Եւ ասէ
ցնս. ո՞յր ուրուք 'ի ձէնջ էշ կամ եզն՝ անկանիցի
'ի ջրհոր, և ոչ վաղվաղակի հանիցէ զնա յաւուր
շաբաթու: Եւ ոչ կարացին տալ նմա պատասխանի
առ այն: Ասաց և առ կոչնականսն առակ մի, հայ-
եցեալ թէ զիարդ բարձրնաւոր լինէին, ասէ ցնոսա.
Յորժամ կոչիցէ ոք զքեզ 'ի հարսանիս՝ կամ 'ի
կոչունս, մի՛ բազմիցիս յառաջին բարձին. գուցէ
պատուականագոյն ևս քան զքեզ իցէ կոչեցեալ 'ի
նմանէ. և եկեալ՝ որ զքեզն և զնա կոչեաց՝ ասիցէ
ցքեզ. տո՛ւր սմա տեղի. և ապա սկսանիցիս ամօ-
թով զյետին տեղին ունել: Այլ յորժամ կոչիցիս,
երթիջիր՝ բազմեսջիր 'ի յետին տեղւոջ. զի յորժամ
գայցէ՝ որ կոչեացն զքեզ, ասիցէ ցքեզ. բարեկամ
'ի վեր մատիր. յայնժամ եղիցին քեզ փառք ա-
ռաջի բարձակցացն քոց: Զի ա՟մ որ բարձրացու-
ցանէ զանձն, խոնարհեսցի. և որ խոնարհեցու-
ցանէ զանձն, բարձրասցի: Ասէ և ցկոչնատէրն.
Յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս, մի՛ կոչեր
զբարեկամս քո, և մի՛ զեղբարս քո, և մի՛ զազգա-
կանս քո, և մի՛ զդրացիս քո, և մի՛ զմեծամեծս. զի՛
մի՛ և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի
քեզ հատուցումն: Այլ յորժամ առնիցես ընդ-
ունելութի՟, կոչեա՛ զաղքատս և զխեղս և զկաղս
և զկոյրս: Եւ երանելի լինիցիս. զի ոչ ունին փո-
խարէն հատուցանելոյ քեզ. և հատուսցի քեզ
փոխարէն 'ի յարութե՟ն արդարոց: Իբրև լուա
զայս ոմն 'ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. երանի՛ որ
կերիցէ ճաշ յարքայութե՟ն Ա՟յ: Եւ նա ասէ. այր
ոմն գործեաց ընթրիս, և հրաւիրեաց զբազումս:
Եւ առաքեաց զծառայ իւր 'ի ժամու ընթրեացն
կոչել զհրաւիրեալսն՝ թէ եկա՛յք, զի ահաւասիկ
պատրաստ է ա՟մ ինչ: Եւ սկսան մի ըստ միոջէ
ամենեքեան հրաժարել: Առաջինն ասէ. ագարակ

գնեցի, և հարկ է ելանել տեսանել զնա, աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեալ։ Եւ միւսն ասէ. լուծս հինգ եզանց գնեցի, և երթամ փորձել զնոսա, աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեալ։ Եւ միւսն ասէ. կին առի, և վասն այնորիկ ոչ կարեմ գալ։ Եւ եկեալ ծառայն պատմեաց զայն տեառն իւրում։ Յայնժամ բարկացեալ տանուտէրն՝ ասէ ցծառայն իւր. ել վաղվաղակի ՚ի հրապարակս և ՚ի փողոցս քաղաքիդ, և զաղքատս և զխեղս և զկաղս և զկոյրս մուծ այսր։ Եւ ասէ ծառայն. տէր՝ եղև զոր հրամայեցերն, և կայ ևս տեղի։ Եւ ասէ տէրն ցծառայն, ել ՚ի ճանապարհս և ՚ի ցանգս, և արա՛ այսր մտանել, զի լցցի տուն իմ։ Ասեմ ձեզ, զի ոչ ոք յայնց կոչեցելոց ճաշակեսցէ յընթրեաց իմոց։ 24.

Գէշղ. Խնդրեսցուք։ Կեցօ։ Աղօ. Գ՚Րուժ ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Աղաչս կզ.։

Ա՜Ծ ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ. 229.

Առաւօտուն ըստ Մատթէոսի։ ԺԵ. 29.

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ գնացեալ անտի (Յսի), եկն ՚ի ծովեզրն Գալիլեացւոց, և ելեալ ՚ի լեառն նստէր անդ։ Մատեան առ նա ժողովուրդք բազումք՝ որ ունէին ընդ իւրեանս՝ կաղս կոյրս համերս միակողմանիս, և այլս բազումս. և ընկեցին զնոսա առ ոտս նր՝ և բժշկեաց զնոսա։ Մինչև զարմանալ ժողովրդոցն՝ որ տեսանէին, զի համերքն խօսէին՝ կաղք գնային՝ միակողմանիք բժշկէին՝ կոյրք տեսանէին, և փառաւոր առնէին զԱԾ Իսրայելի։ Եւ կոչեցեալ առ ինքն Յսի զաշակերտսն՝ ասէ. գթամ ՚ի ժողովուրդդ, զի արդ երեք աւուրք են զի կան առ իս, և ոչ ունին զինչ ուտիցեն. և արձակել զդոսա նօթիս՝ ոչ կամիմ, գուցէ նկթիցեն զճանապարհայն։ Ասեն

ցնա աշակերտքն. խոկ արդ՝ մեզ յանապատի աս ուստի՞ իցէ այնչափ հաց՝ մինչև յագեցուցանել զայսչափ ժողովուրդ: Եւ ասէ ցնա Յս. քանի՞ նըկանակ ունիք. և նոքա ասեն. եօթն, և սակա ձկունս: Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմել ՚ի վե՛ր գետնոյ: Եւ առեալ զեօթն նկանակն և զձկունսն գոհացաւ և եբեկ և ետ աշակերտացն, և նոքա ժողովրդեանն: Կերան ամենեքեան և յագեցան, և բարձին զնշխարս կոտորոցն՝ եօթն զամբիղ լի: Եւ որք կերանն՝ էին արք իբրև չորք հազարք. թող զկանայս և զմանկտի: Իբրև արձակեաց զժողովուրդսն, ել ՚ի նաւ՝ և եկն ՚ի սահմանս Մագդաղեայ: Եւ մատուցեալ փարիսեցիքն և սադուկեցիք փորձելով խնդրէին ՚ի նմանէ՝ նշան յերկնից ցուցանել նմ: Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնս. յորժամ երեկոյ լինի՝ ասէք, պարզ լինիցի՝ զի կարմրացեալ է երկին: Եւ առաւօտու՝ այսօր մրրիկ, զի շառագունի տրտմութբ երկին: Արդ՝ զերեսս երկնի կարէք քննել, խոկ զնշան ժամանակիս ո՞չ կարէք գիտել: Ազգ չար և շնացող՝ նշան խնդրէ, և նշան մի տացի նմա, բայց նշանն Յովնանու մարգարէի. և եթող զնս և գնաց: Գնացին և աշակերտքն յայն կոյս, և մոռացան առնուլ հաց: Ասէ ցնս Յս. տեսէք և զգոյշ լերուք ՚ի խմորոյ սադուկեցւոցն և փարիսեցւոց: Նոքա խորհէին ընդ միմեանս՝ և ասէին թէ հաց ոչ բարձաք: Գիտաց Յս և ասէ. զի՞ խորհիք ՚ի միտս ձեր թերահաւատք՝ եթէ հաց ոչ ունիք: Տակաւին չիմանայք՝ և ո՞չ յիշէք զհինգ նկանակն ՚ի հինգ հազարսն, և քանի սակառի բարձէք: Եւ ոչ զեօթն նկանակն ՚ի չորս հազարսն, և քանի զամբիղս բարձէք: Արդ՝ զիա՞րդ ոչ իմանայք՝ եթէ ոչ վս հացի ասացի ձեզ՝ զգոյշ լինել ՚ի խըմորոյ սադուկեցւոց և փարիսեցւոցն: Յայնժամ ՚ի միտ առին, թէ ոչ ասաց զգուշանալ ՚ի խմորոյ, այլ յաղանդոյ փարիսեցւոցն և սադուկեցւոց: Ժզ. 12.

ՄԵՍԵԴԻ ԳԱԼՍՏԵԱՆ:

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն. օրհնեալ որ գալոցդ ես: Տր Աճ մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:

ԱԼԷԼՈՒԻԱ ՃԻ:

Որ վերօրհնիս յաթոռս քերովբէից. 285:

ԱԼԷԼՈՒԻԱ ՍԱՂՄՈՍ Զ: Ընծայեցէք առ Աճ: 233:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ: Ը. 10:

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ նոյն ժամայն մտեալ 'ի նաւ հանդերձ աշակերտօքն՝ եկն 'ի կողմանս Դաղմանութեայ: Ելին փարիսեցիքն՝ եւ սկսան վիճել ընդ նմա, եւ խնդրէին 'ի նմանէ նշան յերկնից՝ փորձելով զնա: Եւ զայրացաւ յոգի իւր՝ եւ ասէ. զի՞ է՝ զի ազգս այս նշան խնդրէ. ամէն ասեմ ձեզ, թէ տացի նշան ազգիս այսմիկ: Եթող զնս. դարձեալ եմուտ 'ի նաւ՝ եւ գնաց յայն կոյս: Եւ մոռացան հաց բառնալ. բայց միայն մի նկանակ ունէին ընդ իւրեանս 'ի նաւին: Եւ պատուիրէր նց եւ ասէր, զգոյշ եղերուք 'ի խմորոյ անտի փարիսեցւոց՝ եւ 'ի խմորոյ Հերովդիանոսաց: Եւ խորհէին ընդ միմեանս եւ ասէին, թէ զի հացս ոչ ունիմք: Գիտաց Յս՝ եւ ասէ ցնս. զի՞ խորհիք 'ի սիրտս ձեր թերահաւատք՝ թէ հաց ոչ ունիք. տակաւին ո՞չ իմանայք եւ ո՞չ յիշէք. ապշութի՞ ունի զսիրտս ձեր. աչք գոն՝ եւ ոչ տեսանէք, ականջք են՝ եւ ոչ լսէք, եւ ոչ իմանայք տակաւին, եւ ոչ յիշէք: Յորժամ զհինգ նկանակն 'ի հինգ հազարսն, եւ քանի՞ սակառի լի բարձէք զկոտորոցն. եւ ասեն, երկոտասան: Եւ յորժամ զեօթն նկանակն 'ի չորս հազարսն, քանի՞ զամբիղ լի բարձէք զկոտորոցն. եւ նոքա ասեն, եօթն: Եւ ասէ ցնս. իսկ զիա՞րդ ոչ իմանայք: Գան 'ի Բեթսայիդա. եւ ածեն առաջի նր կոյր մի, եւ աղաչէին զնա՝ զի մերձեսցի 'ի նա: Եւ առեալ զձեռանէ կուրին՝ եհան արտաքս

շինին. եթուք յաչս նր, և ձեռն եդ ՚ի վր նր. Հարցանէր ցնա՝ թէ տեսանիցէ՞ ինչ։ Նայեցաւ՝ ասէր. տեսանեմ զմարդիկս՝ զի շրջին իբրև զծառս։ Դարձեալ եդ ձեռս ՚ի վր աչաց նորա՝ եբաց, տեսանէր. ողջացաւ՝ և տեսանէր համարձակ զամ։ Արձակեաց զնա ՚ի տուն իւր՝ և ասէ. ՚ի շէնդ մի մտանիցես, այլ երթ ՚ի տուն քո. և յորժամ շէնն մտանիցես՝ մի ումեք ասիցես ՚ի շինին։ 26։

Վճխ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթ. Թագաւոր։

Զ. Կ Ի Ւ Ր Ա Կ Է

Ի Գ Ի Ղ Ե Ր Ի Ն

Օրհնութիւն Ըկ։

ՓԱՐԱՒՈՎՆ հանդերձ կառօքն ընկղմէ. 164։

Ալէլուիա Յարութեան Ըկ։

ՅԱՐՈՒԱԻՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.Զ։

Որ բարեբանեալդ ես ի դասուց քերովբէից անմահ թագաւոր օրհնեալ ես եւ գովեալ յաւիտեան։ Որ խոնարհեցար յերկնից և առեր մարմին զնախաստեղծին Ադամայ. օրհնեալ ես եւ գովեալ յաւիտեան։ Որ նստիս ի վերայ չորեքկերպեան կենդանեաց Տէր Աստուած. օրհնեալ ես եւ գովեալ յաւիտեան։

Դ. Գործք Տն ընդՏր օրհնեցէք զնա բարձր արարէք յաւիտեան։ փառք Հօր։ Գիշերք ընդՏր օրհնեցէք. Զդնդատեալն ի յաթոռ փառաց ընդ ամենայն բերանն ի հրեշտակաց. ընդ ամ-

դադա՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարէք յաւի-տեա՛ն։ Այժմ և միշտ։ Իսրայէ՛լ ընդ ի՛ս օրհնես-ցէ։ Որ յահէ փառաց աստուածութեանն դողան զուարթունք երկնից. ընդ նմա անդադա՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարէք յաւիտեա՛ն։

Մեծացուսցէ Դ.Զ։

Անարատ կոյս Ածածին Մարիամ սրբուհի և մայր Քի. յարգանդի տարար զանտանելին ամե-նեցուն. օրհնութեամբ ընդ քեզ Ածածին մեծա-ցուցանեմք։ Փառք Հօր։ Ընդ քեզ երկնային զօ-րքն զոր ետես Եզեկիէլ. եւ ասրն զոր ծանեաւ Գեդէոն սերովբէ հողեղէն վեհագոյն քերովբէից. օրհնութեամբ ընդ քեզ Ածածին մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Երբեմն խորհրդովս սոսկալիս ի քեզ տեսանի Ածածին. յղութիւն անսերմնա-կան ծնունդ անարատ. կուսութիւն յետ ծննդ-եան մնալով անապական. օրհնութեամբ ընդ քեզ Ածածին մեծացուցանեմք։

Գիշերի Զատկին ասա. Լուսապայծառ։

Ողորմեա Դ.Զ։

Ի խաչ ելեր Բանդ Աստուած մարմնացեալդ ի կուսէն կամաւ Հօր և Հոգւոյն. ի փրկութիւն ազգի մարդկան։ Փառք Հօր։ Ի գերեզմանի ե-դար անապական զի զմեռելութիւնս մեր բարձես. ըզգերեալսն փրկեսցես ի ձեռաց մահու։ Այժմ և միշտ։ Եւ յերրորդ աւուր յարեար Աստուած ի յերկինս համբարձար ընդ աջմէ Հօր նստար փա-ռաւորեալդ ի հրեշտակաց երկրպագեալդ ի սե-րովբէից։

Տէր յերկնից Դ.Զ.

Կանանցըն կանխելով ի թաղումըն կենդանացուցչին
տեառն ընդէմ ի գրանցն ի բաց մերժեալ։ փառք
Հօր։ Թափուր ըզգերեզմանն եւ նշանսն տեսանէին եւ արտասուօք լային յուսահատեալք։ Այժմ
եւ միշտ։ Սուր խաչեցելոյն զի լաս արտասուագեցեալ. քանզի Քրիստոս փառօք մեծաւ յարեաւ։

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԻԿ։ Քէոլ. Ասացուք։

Առաւօտու Սաղմոս ԶԴ։

43. Ցոյց մեզ Տէր։ փխ. Հաճեցար Տէր. 191

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԴ. 24։

Տերամբ մերով Յսի Քսի

Եւ երթային ընդ նմա ժողովուրդք բազումք. դարձաւ եւ ասէ ցնոսա։ Եթէ ոք գայ առ իս՝ եւ ոչ ատեայ
զհայր իւր եւ զմայր եւ զկին եւ զորդիս եւ զեղբարս և
զքորս, նա եւ զանձն եւս իւր, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել։ Զի որ ոչ բառնայ զխաչ իւր՝ եւ գայ
զկնի իմ, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել։ Ո՞վ ոք ՚ի
ձէնջ կամիցի շինել աշտարակ, եւ ոչ նախ նստեալ
համարիցի զծախսն՝ եթէ ունիցի բաւական ՚ի կատարումն։ Զի գուցէ իբրեւ արկանիցէ հիմն՝ եւ ոչ
կարիցէ կատարել, ամենեքին որ տեսանիցեն, ըսկըսանիցեն ծաղր առնել զնա, եւ ասել. թէ այայր սկսաւ շինել, եւ ոչ կարաց կատարել։ Կամ ո՞ր
թագաւոր երթեալ տայցէ պատերազմ ընդ այլում
թագաւորի. եւ ոչ նստեալ նախ խորհիցի, եթէ
կարօղ իցէ տասն հազարաւ դէմ ունել զայնորիկ
որ գայցէ ՚ի վր՛ն՛ր քսան հազարաւ։ Ապա թէ ոչ
մինչդեռ հեռագոյն իցէ, հրեշտակութիւն առաքեալ
աղաչեսցէ ՚ի խաղաղութիւն։ Արդ՝ այսպէս ամ՛ ոք
՚ի ձէնջ՝ որ ոչ հրաժարեսցէ յամ՛ ընչից իւրոց,
ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել։ Բարւոք է աղ.

տայս թէ աղն անհամեսցի, իւ համեմեսցի։ Ոչ յերկիր՝ և ոչ յաղբ է պիտանացու, այլ ընկենուլ զնա արտաքս. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։ Եւ էին մերձ առ նա ամ̃ մաքսաւորք և մեղաւորք՝ լսել 'ի նմանէ։ Տրտնջէին փարիսեցիքն և դպիրք՝ և ասէին. ընդէր սա զմեղաւորս ընդունի՝ և ուտէ ընդ նս̃։ Ասաց առ նս̃ զառակս զայս։ Ով ոք իցէ 'ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ հարիւր ոչխար, և կորուսանիցէ մի 'ի նոցանէ. ո՞չ թողուցու զիննսուն և զինն յանապատի, և երթայցէ զհետ կորուսելոյն՝ մինչև գտանիցէ զնա։ Եւ իբրև գտանէ, դնէ զնա 'ի վ̃ր ուսոց իւրոց խնդալով, և երթայ 'ի տուն. կոչէ զբարեկամս և զդրացիս, և ասէ ցնս̃. ուրախ եղերուք ընդ իս, զի գտի զոչխարս իմ զկորուսեալ։ Ասեմ ձեզ. զի այսպէս է ուրախութ̃ի յերկինս վ̃ն միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ՝ քան վ̃ն իննսուն և ինն արդարոց՝ որոց չիցէ պիտոյ ապաշխարութ̃ի։ Կամ ո՞վ իցէ կին, որոյ իցեն դրամք տասն. և եթէ կորուսանիցէ դրամ մի, ո՞չ լուցանէ ճրագ, և ածիցէ աւել 'ի տուն և խնդրիցէ ստէպ՝ մինչև գը-տանիցէ։ Եւ իբրև գտանէ. կոչէ զբարեկամս և զդրացիս՝ և ասէ. ուրախ լերուք ընդ իս, զի գտի զդրամն իմ զոր կորուսի։ Այնպէս՝ ասեմ ձեզ, ուրախութ̃ի եղիցի առաջի հրեշտակաց Ա̃յ 'ի վ̃ր միոյ մեղաւորի՝ որ ապաշխարիցէ։ Եւ ասէ. առն միոջ էին երկու որդիք. ասէ կրտսերն 'ի նոցանէ ցհայրն. հայր՝ տուր ինձ բաժին, որ անկանի յըն-չիցդ. և նա բաժանեաց ն̃ց զկեանսն։ Եւ յետ ոչ բազում աւուրց՝ ժողովեալ զա̃մ կրտսեր որդւոյն՝ գնաց յաշխարհ հեռի. և անդ վատնեաց զինչս իւր, զի կեայր անառակութ̃բ։ Եւ իբրև սպառեաց զա̃մ, եղև սով սաստիկ յաշխարհին յայնմիկ, և սկսաւ ինքն չքաւորել։ Եւ գնացեալ յարեցաւ 'ի մի ու̃մն քաղաքացւոց աշխարհին այնորիկ. և յղեաց զնա յագարակ իւր արածել խոզս։ Եւ ցանկայր լնուլ

զորովայն իւր յեղջերէն զոր խոզքն ուտէին, և ոչ ոք տայր նմա: Եւ եկեալ 'ի միտս իւր՝ ասէ. քանի՞ վարձկանք իցեն 'ի տան հօր իմոյ հացալիցք, և ես աստ սովամահ կորնչիմ: Յարուցեալ գնացից առ հայր իմ, և ասացից ցնա. հա՛յր՝ մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո, և ոչ ես եմ արժանի կոչել որդի քո, արա՛ զիս իբրև զմի 'ի վարձկանաց քոց: Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր. և մինչդեռ հեռագոյն էր, ետես զնա հայրն՝ և գթացաւ, յարեաւ և ընթացաւ ընդ առաջ, անկաւ զպարանոցաւ նորա, և համբուրեաց զնա: Եւ ասէ ցնա որդին. հա՛յր մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո, և ոչ ես եմ արժանի կոչել որդի քո: Ասէ հայրն ցծառայսն իւր. վաղվաղակի հանէք զպատմուճանն առաջին, և ագուցէք նմա, և տուք զմատանին 'ի ձեռն նորա և կօշիկս յոտս նր. և ածէք զեզն պարարակ՝ զենէք, կերիցուք և ուրախ լիցուք. զի այս որդի իմ մեռեալ էր՝ և եկեաց, կորուսեալ էր՝ և գտաւ. և սկսան ուրախ լինել: Եւ էր երէց որդին նր յագարակի. և մինչդեռ գայր՝ և մերձ եղև 'ի տունն, լուաւ զձայն երգոց և զպարուց. և կոչեցեալ առ ինքն զմի 'ի ծառայիցն՝ հարցանէր թէ զինչ իցէ այն: Եւ նա ասէ ցնա. զի եղբայր քո եկեալ է, և եզեն հայր քո զեզն պարարակ, զի ողջամբ ընկալաւ զնա: Բարկացաւ՝ և ոչ կամէր մտանել: Եւ հայրն ելեալ արտաքս՝ աղաչէր զնա: Պատասխանի ետ և ասէ ցհայրն, այս քանի՞ ամք են՝ զի ծառայեմ քեզ, և երբէք զպատուիրանաւ քով ոչ անցի. ուլ մի երբէք ոչ ետուր ինձ՝ զի ուրախ եղէց ընդ բարեկամս իմ: Յորժամ եկն որդիդ քո այդ՝ որ եկեր զկեանս քո ընդ պոռնիկս, զեներ դմա զեզն պարարակ: Եւ ասէ ցնա. որդեակ՝ դու հանապազ ընդ իս ես, և ամ որ ինչ իմ է՝ քո է. այլ ուրախ լինել և խնդալ պարտ էր, զի եղբայր քո այս մեռեալ էր՝ և եկեաց, կորուսեալ էր՝ և գտաւ: ԺԵ. 32.

Երգ Նորաստեղծեալ։
Յառաջ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ողջ. Բնամ ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ա՟նխթ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԶ. 13։

Տրն մեր Յս Քս

Եւ եկեալ (Յս) 'ի կողմանս Փիլիպպեայ Կեսարեայն՝ հարցանէր զաշակերտսն՝ եւ ասէր. զո՞ ոք ասեն զինէն մարդիկն՝ թէ իցէ որդի մարդոյ։ Եւ նոքա ասեն. զՅովհաննէս մկրտիչ, եւ այլք զԷղիա, եւ կէսք զԵրեմիա, կամ զմի ոք 'ի մարգարէիցն։ Ասէ ցնս. իսկ դուք զո՞ ասէք զինէն թէ իցեմ։ Պատասխանի ետ Սիմոն Պետրոս՝ եւ ասէ. դու ես Քսն Որդի Այ կենդանւոյ։ Պատասխանի ետ Յս՝ եւ ասէ ցնա. երանի քեզ Սիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին եւ արիւն ոչ յայտնեաց քեզ՝ այլ Հայր իմ որ յերկինս է։ Եւ ես քեզ ասեմ. զի դու ես վէմ, եւ 'ի վր այդր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ դրունք դժոխոց զնա մի յաղթահարեսցեն։ Եւ տաց քեզ զփականս արքայութեն երկնից. եւ զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղիցի կապեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս։ Յայնժամ սաստեաց աշակերտացն. զի մի ումեք ասասցեն՝ թէ նա է Քսն։ Յայնմ հետէ սկսաւ Յս ցուցանել աշակերտացն իւրոց՝ թէ պարտ է նմա երթալ յԷմ. եւ թէ բազում չարչարանս չարչարել 'ի քահանայապետիցն եւ 'ի դպրաց եւ 'ի ծերոց ժողովրդեանն՝ եւ սպանանել. եւ յերրիր աւուր յառնել։ Եւ առեալ զնա մեկուսի՝ Պետրոսի, սկսաւ կշտամբել ընդ նմա եւ ասել. քաւ լիցի քեզ Տր, մի եղիցի քեզ այդ։ Եւ նա դարձեալ 'ի Պետրոս՝ ասէ. երթ յետս իմ սատանայ, գայթակղութիւն

իմ ես. զի ոչ խորհիս զԱ՟յն, այլ զմարդկան:
Յայնժամ Յս՟ ասէ ցաշակերտսն իւր. եթէ ոք կա-
մի զկնի իմ գալ՝ ուրասցի զանձն, և առցէ զխաչ
իւր՝ և եկեսցէ զկնի իմ: Զի որ կամիցի զանձն
իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա, և որ կորուսցէ
զանձն իւր վասն իմ՝ գտցէ զնա: Զի՞նչ օգտիցի
մարդ՝ թէ զաշխարհս ամ՟ շահեսցի, և զանձն իւր
տուժեսցէ: Կամ զի՞նչ տացէ մարդ փրկանս ընդ
անձին իւրոյ: Զի գալոց է որդի մարդոյ փառօք
Հօր իւրոյ՝ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք, և յայն-
ժամ հատուսցէ իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր: Ա-
մէ՟ն ասեմ ձեզ. զի իցեն ոմանք 'ի սոցանէ՝ որք
աստ կան. որք ոչ ճաշակեսցեն զմա՟հ՝ մինչև տես-
ցեն զորդի մարդոյ եկեալ արքայութ՟բ իւրով: Եւ
յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Յս՟ զՊետրոս և զՅա՟-
կովբոս և զՅո՟վհաննէս զեղբայր նր՟, և հանէ զնոսա 'ի
լեառն մի բարձր առանձինն: Եւ այլակերպեցաւ ա-
ռաջի նց՟. և լուսաւորեցան երեսք նր՟ իբրև զարեգա-
կն, և հանդերձք նր՟ եղեն սպիտակ իբրև զլոյս: Եւ
ահա երևեցան նց՟ Մովսէս և Եղիա որ խօսէին ընդ
նմա: Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցՅս՟. Տէ՛ր
բարւոք է մեզ աստ լինել. եթէ կամիս՝ արասցուք
երիս տաղաւարս՝ մի քեզ, և մի Մովսեսի, և մի Ե-
ղիայի: Եւ մինչդեռ նա խօսէր, ահա ամպ լուսա-
ւոր հովանի եղև 'ի վր՟ նց՟. ձայն եղև յամպոյն՝ և
ասէ. դա է Որդի իմ սիրելի՝ ընդ որ հաճեցայ,
դմա լուարուք: Իբրև լուան աշակերտքն, անկան
'ի վր՟ երեսաց իւրեանց՝ և երկեան յոյժ: Եւ մատու-
ցեալ Յս՟ բուռն եհար զնոցանէ՝ և ասէ. յոտն կա-
ցէք՝ և մի՛ երկնչիք: Ամբարձին զաչս իւրեանց՝ և
ոչ զոք տեսին՝ բայց միայն զՅս՟: Եւ մինչդեռ ի-
ջանէին 'ի լեռնէ անտի, պատուիրեաց նոցա Յս՟
և ասէ. մի՛ ումեք ասիցէք զտեսիլդ՝ մինչև որդի
մարդոյ 'ի մեռելոց յարիցէ: Հարցին ցնա աշա-
կերտքն և ասեն. զի՞արդ դպիրքն ասեն, եթէ Ե-

զիայի նախ պարտ է գալ։ Պատասխանի ետ ՅՍ՝ և ասէ ցնս. Եղիա գայ՝ և հաստատեսցէ զամ։ Այլ ասեմ ձեզ՝ զի Եղիա եկեալ իսկ է. և ոչ ծանեան զնա, այլ արարին ընդ նա՝ զոր ինչ կամեցան. նոյնպէս և որդի մարդոյ չարչարելոց է 'ի նոցանէ։ Յայնժամ 'ի միտ առին աշակերտքն՝ թէ վն Յովհաննու մկրտչի ասաց ցնս։ ԺԷ. 13։

Ս– Երեկոյին Խաչի և աւետարանն և [illegible] 'ի [illegible], աւետարան [illegible] Խաչի 'ի ժամուն ԲԿ։

Խաչըն կենդանարար որ եղև ըմ"զ փրկութի. սո~վաւ ամենեքեան ըզքեզ բա"։ ""րեբանեմք։ Որ 'ի Հօրէ լուսոյ լոյս ճառագայթեամ՛։ ""Լ 'ի յերկրի. Եւ գաւազան զօրութեան հաւատացելոց. սո~վաւ ամենեքեան ըզքեզ բա"։ ""րեբանեմք։ Որ լուսափայլ ծաղկամբ հրաշափառապէս ըմ ""զ ցուցաւ. 'ի յօգնութի ընդդէմ թշնամեաց. սո~վաւ ամենեքեան ըզքեզ բա"։ ""րեբանեմք։

Օրհ՝ Սաղմոս Դ.։

43. Աղաւնեցաւ։ փխ. Ի կարգալ խմում. 195։

Ս– Խորհուրդ աւետարանի խաչելութեան 'ի ժամուն։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԷ. 35։

Կն խաչելութեն Տն մերոյ ՅՍի Քսի։

Եւ հանեալ զնա 'ի խաչ՝ բաժանեցին զհանդերձս նորա վիճակաւ. զի լցցի բանն՝ որ ասացաւ 'ի մարգարէէն. բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւրեանս, և 'ի վր պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին։ Եւ նստեալ պահէին զնա։ Եւ եդին 'ի վերայ գլխոյ նորա՝ գրեալ զվնաս նր. Թէ՝ այս է ՅՍ թագաւորն հրէից։ Յայնժամ հանին ընդ նմա 'ի խաչ երկուս աւազակս, մի յաջմէ նր՝ և մի յահեկէ։ Եւ որ անցանէինն՝ հայհոյէին զնա, շարժէին զգլուխս իւրեանց, և ասէին. վաՀ որ քակէիր զտաճարն,

և զերիս աւուրս շինէիր զնա. ապրեցո զքեզ, թէ Որդի ես Այ՝ էջ 'ի խաչէդ։ Նոյնպէս և քահանայապետքն ծաղրէին հանդերձ դպրօքն և ծերովք և ասէին։ Զայլս ապրեցոյց՝ զինքն ոչ կարէ ապրեցուցանել. եթէ թագաւոր է Իսրայելի՝ իջցէ այժմ 'ի խաչէդ՝ և հաւատասցուք դմա. եթէ յուսացաւ յԱծ, փրկեսցէ այժմ զդա՝ եթէ կամի զդա. քանզի ասաց՝ եթէ Այ Որդի եմ։ Զնոյն և աւազակքն՝ որ խաչեալ էին ընդ նմա, նախատէին զնա։ Եւ 'ի վեց ժամէ աւուրն՝ խաւար եղև 'ի վր ամ երկրի մինչև ցինն ժամ։ Եւ զինն ժամաւն գոչեաց Յս 'ի ձայն մեծ և ասէ. Էլի՛ Էլի՛ լամա սաբաքթանի. այս ինքն է. Այ իմ, Այ իմ, ընդէր թողեր զիս։ Ոմանք յայնցանէ որ անդն կային, իբրև լուան՝ ասէին. զԵղիա կարդայ դա։ Եւ վաղվաղակի ընթացաւ մի ոմն 'ի նոցանէ՝ առ սպունգ լի քացախով, հարեալ յեղեգան՝ ետ ըմպել նմա։ Եւ կէսքն ասէին. թող տեսցուք եթէ գայ Եղիա փրկել զդա։ Եւ Յս դարձեալ աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ՝ և արձակեաց զոգին։ 50։

Եւ Տէառնագիրն զմնացեալսն։

Քարոզ. Սր խաչիւ։ Աղօթ. Պահպանեա։

Եւ 'ի դառնալն սարկաւագն քարոզէ. Եւ ես խաղաղութիւն։ Քահանայն. Օրհնութիւն և փառք։

Խոնարհեցո — Ապրեցո։

Մեսեդէ Յարութեան Բ.Կ։ Քարոզ. Ասասցուք։

Համբարձէք Բ.Կ։

Կանխեցին կանայքն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն հանդերձ խնկովք։ Բերելով զիւղս անուշունս ի յօծումն կենարար մարմնոյ փրկչին մերոյ։ Եւ հրեշտակն զօրութեան գոչելով աղաղակէր յարեաւ Քրիստոս։

Զյարութիւն Քի ամենեքեան օրհնեսցուք. զի

նա միայն Որդի փառաւորեալ յախտեան : Ըղձա-ւանդայր յարութեան տեսանելով հրեշտակին . նա զօրանայր ի պատմել ընկերնացն յարութեան : Զայն աւետեաց լուսերին առաւօտեան որ կանայքն . ի հրեշտակէն զաւետիսն ուրախութեամբ յառա-քեալսն :

Զօրինաբանական խնդութեան աւետիսս ընկալեալ կանանցն ուսեալք ի հրեշտակէն . աներկիւղ խնդ-րութեամբ և բերկրալից ուրախութեամբ ընթանային պատմել աշակերտացն ասելով : փառք քեզ : Զօր մահուան երկիւղիւ ընդ մեռեալս համարեալ կարծէաք . նա ինքն իշխանութեամբ յարուցեալ զմա-հու եղեալ զիշխանութիւն և կենդանութիւն պարգե-ւեաց ամգզի մարդկան : Այժմ և միշտ : Այլ ի բաց եղեալ ընդհանրական երկիւղին ընկարծելոյն . նախամարմնեցին ի պատիւ անմահ . որ մա-հուամբն եղեալ ընդմահ և անմահութիւն պարգեւեաց ամգզի մարդկան :

Ըստ ձայնին Աղուա Ն՞Ը : Օրհնեցէք զՏէր . 197 :

Ըստ ձայնի ըստ Սուրբ ... Բ . 27 :

Տէրն մեր Յս Քս

Նա եւ (Յս) աշակերտօքն հանդերձ ՚ի շէնս Կեսա-րեայ Փիլիպպեայ . և ՚ի ճանապարհին հարցանէր ցաշակերտսն և ասէր . զո՞ ասեն զինէն մարդիկ՝ թէ իցեմ : Նոքա ետուն պատասխանի՝ և ասեն . զՅովհաննէս մկրտիչ , և այլք զԵղիա , և այլք՝ զմի ոք ՚ի մարգարէից անտի : Ասէ ցնս . իսկ դուք զո՞ ասէք զինէն թէ իցեմ : Պա-տասխանի ետ Պետրոս , և ասէ ցնա . դու ես Քն : Նա սաստեաց ՚ի նս զի մի ումեք ասիցեն զնմանէ : Նա սկսաւ ուսուցանել զնս , թէ պարտ է որդւոյ

մարդոյ բազում չարչարանս ընդունել, և անար-գել յերիցանց և 'ի քահանայապետից և 'ի դպրաց և մեռանել. և յերիր աւուր յառնել: Եւ համար-ձակ զբանն խօսէր: Եւ առեալ զնա մեկուսի Պետրոսի՝ սկսաւ սաստել նմա: Եւ նա դարձաւ և-տես զաշակերտսն, սաստեաց Պետրոսի և ասէ. Երթ յետս իմ սատանայ. զի ոչ խորհիս դու զԱյն՝ այլ զմարդկան: Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդն աշակերտօքն հանդերձ՝ ասէ ցնոսա. Եթէ ոք կա-մի գալ զկնի իմ՝ ուրասցի զանձն իւր, և բարձցէ զխաչ իւր՝ և եկեսցէ զկնի իմ: Զի որ կամիցի ապրեցուցանել զանձն իւր՝ կորուսցէ զնա. և որ կորուսցէ զանձն իւր վն աւետարանին, ապրեցուսցէ զնա: Զի՞նչ օգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշխարհս ամ շահեսցի, և զանձն իւր տուժեսցէ: Քանզի զի՞նչ տացէ մարդ՝ փոխանակ անձին իւրոյ: Զի որ ոք ամօթ համարեսցի զիս և զբանս իմ 'ի շնացող և 'ի մեղաւոր ազգիս այսմիկ, և որդի մարդոյ յա-մօթ արասցէ զնա՝ յորժամ եկեսցէ փառօք Հօր իւրոյ և հրեշտակաց սրբոց: Եւ ասէ ցնս. ամէն ասեմ ձեզ. զի են ոմանք 'ի սոցանէ որ աստ կան, որք մի՛ ճաշակեսցեն զմահ՝ մինչև տեսցեն զար-քայութիւն Այ եկեալ զօրութեամբ: Եւ յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Յս զՊետրոս և զՅակոբոս և զՅով-հաննէս, և հանէ զնս 'ի լեառն մի բարձր առան-ձինն. և յայլակերպս եղև առաջի նց: Եւ ձորձք նր եղեն փայլուն սպիտակ յոյժ, ոպ թափիչք եր-կրի ոչ կարեն այնպէս սպիտակեցուցանել: Եւ երևեցաւ նց Եղիա Մովսեսիւ հանդերձ, և խօսէին ընդ Յսի: Պատասխանի ետ Պետրոս՝ և ասէ ցՅս. Ռաբբի՝ բարւոք է մեզ աստ լինել. և արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի քեզ և մի Մովսեսի և մի Եղի-այի: Քանզի ոչ գիտէր զինչ խօսէր, զի զար-հուրեալ էին: Եւ եղև ամպ մի հովանի 'ի վն նց ձայն եղև յամպոյ անտի՝ և ասէ. դա է որդի իմ

սիրելի, դմա լուարուք: Եւ յանկարծակի հայե-ցեալ այսր անդր՝ ոչ ևս զոք ուրեք տեսին. բայց միայն զՅս՟ ընդ իւրեանս: Եւ մինչդեռ իջանէին 'ի լեռնէ անտի. պատուիրեաց նց՟ զի մի՛ ումեք պատմեսցեն զոր տեսինն, բայց յորժամ որդի մար-դոյ 'ի մեռելոց յարիցէ: Եւ նոքա զբանն 'ի մտի ունէին, և խնդրէին ընդ միմեանս՝ թէ զինչ իցէ 'ի մեռելոցն յառնել: Հարցին զնա և ասեն. զի՞նչ է այն զոր դպիրքն ասեն՝ եթէ նախ Եղիայի պարտ է գալ: Նա պատասխանի ետ նց՟ և ասէ. Եղիա նախ եկեալ յարդարեսցէ զամ՟. իսկ զիա՞րդ գրեալ է զորդւոյ մարդոյ, զի բազում ինչ չարչարեսցի և անգոսնեսցի: Այլ ես ասեմ ձեզ, եթէ Եղիա եկն, և արարին ընդ նմա զինչ և կամեցան. որպէս և և գրեալ է վ՟ն նր՟: Թ.. 12:

Կցրդ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աւետ. Թագաւոր:

Զ. ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհն֊թէ Գ.Ձ:

ՕԳՆԱԿԱՆ ընդունելի եղև իմ Տէր. 168:

Ալէլու֊ի Յարութ֊էն Գ.Ձ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Գ.Ձ:

Որ ի քառակերպեան նըստիս յաթոռ. անլռե-լի ձայնիւ օրհնիս ի պայծառ դասուց հոգևոր երգով. Ընդ հարցըն մերոց: Որ ի վեցթևեան սրովբէսըդ հանգչիս և խնամս զքո զարարածըս ներշնչանաւ խաչի քո զմեզ ապրեցուցեր. Ընդ հար-ցըն մերոց: Որ նըստիս ի յաթոռ փառաց անա-

ւեալ բարձրեալ գովեալ. նշանաւ խաչի քո զմեզ ապրեցուցեր. Ած հարցըն մերոց:

Գ. ԸզՏէր Ա... մենայն գործք Տեառն ըզՏէր օրհնեցէք: Այսօր փըրկական նը խաչիւըն զուարճացան արարածք. ա... մենայն գործք Տեառն ըզՏէր օրհնեցէք: Փառք Հօր: Այսօր միաւեալ ի գերեզման անե-րեւոյթ ըղդըժոխս. ա... մենայն գործք Տեառն ըզՏէր օրհնեցէք: Այժմ և միշտ: Այսօր ի յերկինըս համբարձաւ ընդ աջմէ Հօր նըստաւ. ա... մենայն գործք Տեառն ըզՏէր օրհնեցէք:

Մեծացուսցէ Դ.Զ:

Ծածկին մայր լուսոյ որ կոյս լուսեղէն տաճար. որում երկինք չէին բաւական առ ի բնակութիւն ի քէն մարմնացաւ: Փառք Հօր: Զքեզ ամենօրհնեալ որ միայնդ ի կանանց օրհնեալ. կրելով ի քեզ զանտանելի զըրնուն. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Ուրախ լեր աթոռ փրկութեան յոյս հաստատութեն մարդկան. միջնորդ օրինաց և շնորհաց. օրհնութեամբ անդադար գոհութեամբ մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Դ.Զ:

Խնկեմ: Ողորմեա մեզ Տէր: Որ ի յերկնից ի Հօրէ իջեր անըսկիզըն Որդի. նոյն ինքն ըղդըժոխս աւերեցեր. ողորմեա մեզ Տէր: Փառք Հօր: Որ ըզճառագայթս ածութենդ երեւեցուցեր փրկիչ. ըզպահապանըն զարհուրեցուցեր. ողորմեա մեզ Տէր: Այժմ և միշտ: Որ ծնողըն

Թովմայի շօշափեցար Փրկիչ. առ աշակերտսն մտեր դրացըն փակելովք. ողորմեա մեզ Քծ:

Տէր յերկնից Գ.Զ:

Ահագին ձայնիւդ քո Քս. ի վերայ խաչին դողացուցեր զարարածս ամենայն. զերկնայինս եւ զերկրաւոր բնութիւնս: փառք քեզ: Ահագին երեւմամբն հրեշտակին. զարհուրեցոյց ըզկանեալսն ասելով. զի խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս: Այժմ և միշտ: Եւ յահէ զօրութեան Ածորդւոյն. զարհուրեցան կարապետքն դժոխոցն ասելով. համբարձէք իշխանք ըզդրունս ձեր ի վեր:

Առաւօտու Երգ Յարութեան Գ.Զ: Քէզ. Ասացուք:

Առաւօտու Աւագ Զ.Դ:

ԿԳ. Յոյս մեզ Տէր: փխ. Համբարձայց Տր. 191:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: Ժ.Զ. 1:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ ասէր առ աշակերտսն. այր մի էր մեծատուն. որոյ էր տնտես. և եղև զնմանէ ամբաստանութիւն ոպ թէ վատնիցէ զինչս նր: Կոչեաց, և ասէ ցնա. զի՞նչ է այս զոր լսեմս զքէն. տուր զհամար տնտեսութեան քո. զի ոչ ևս կարես լինել տնտես: Ասէ ընդ միտս իւր տնտեսն. զինչ գործեցից, զի Տր իմ հանէ զտնտեսութիւնս. գործել ոչ կարեմ՝ մուրանալ ամաչեմ: Գիտեմ զինչ արարից. զի յորժամ 'ի բաց լինիցիմ 'ի տնտեսութենէս՝ ընկալցին զիս 'ի տունս իւրեանց: Եւ կոչեցեալ առ ինքն մի ըստ միոջէ 'ի պարտապանաց Տն իւրոյ, ասէ ցառաջինն. քանի՞ ինչ պարտիս Տն իմում: Եւ նա ասէ. հարիւր մար ձիթոյ: Ասէ ցնա. կալ զգիր քո, և նիստ գրեա վաղվաղակի յիսուն: Ապա ձեալ ասէ ցմիւսն. դու քանի՞ ինչ պարտիս: Եւ նա ասէ. հարիւր քոռ ցորենոյ: Եւ ասէ ցնա. կալ զգիր քո՝ և նիստ գրեա ութսուն: Եւ գովեաց

տին զտնտեսն անիրաւութեան, զի իմաստութեամբ արար. զի որդիք աշխարհիս այսորիկ իմաստնագոյն են քան զորդիս լուսոյ յազգս իւրեանց։ Եւ ես ձեզ ասեմ. արարէք ձեզ բարեկամս 'ի մամոնայէ անիրաւութեան. զի յորժամ պակասիցէ այն՝ ընկալցին զձեզ 'ի յարկսն յաւիտենականս։ Որ 'ի փոքուն հաւատարիմ է, և 'ի բազմին հաւատարիմ է. և որ 'ի փոքուն անիրաւ է, և 'ի բազմին անիրաւ է։ Իսկ արդ՝ եթէ յանիրաւ մամոնային չեղէք հաւատարիմք, զճշմարիտն ձեզ ո՞ հաւատասցէ։ Եւ եթէ յօտարին չեղէք հաւատարիմք, զձերն ո՞ տացէ ձեզ։ Ոչ ոք ծառայ կարէ երկուց տերանց ծառայել. զի եթէ զմին ատիցէ, և զմիւսն սիրիցէ. կամ զմին մեծարիցէ, և զմիւսն արհամարհիցէ. ոչ կարէք Այ ծառայել և մամոնայի։ Իբրև լսէին զայս ամ փարիսեցիքն՝ քանզի արծաթասէրք էին, և անգոսնէին զնա։ Եւ ասէ ցնոսա. դուք էք՝ որ արդարացուցանէք զանձինս առաջի մարդկան, սակայն Ած գիտէ զսիրտս ձեր. զի որ առաջի մարդկան բարձր է, պիղծ է առաջի Այ։ Օրէնքն և մարգարէք մինչև ցՅովհաննէս. յայնմ հետէ արքայութիւն Այ աւետարանի, և ամենայն ոք զնա բռնաբարէ։ Դիւրին իցէ երկնից և երկրի անցանել, քան յօրինացն միոյ նշանախեցի անկանել։ Ամենայն որ արձակէ զկին իւր՝ և առնէ այլ, շնայ. և որ զարձակեալն առնէ, շնայ։ Այր ոմն էր մեծատուն, և ագանէր բեհեզս և ծիրանիս, և ուրախ լինէր հանապազ առատապէս։ Եւ աղքատ ոմն անուն Ղազարոս անկեալ դնէր առ դրան նր վիրաւորեալ. և ցանկայր յագել 'ի փշրանացն՝ որ անկանէին 'ի սեղանոյ մեծատանն. այլ և շունք եւ գային, և լզուին զվէրս նորա։ Եւ եղև մեռանել աղքատին, և տանել հրեշտակաց զնա 'ի գոգն Աբրահամու. մեռաւ և մեծատունն՝ և թաղեցաւ։ Եւ 'ի դժոխսն ամբարձ զաչս իւր մինչ 'ի տանջանսն

էր. եւ ետես զԱբրահամ ՚ի հեռաստանէ, եւ զՂազարոս ՚ի գոգ նր հանգուցեալ։ Եւ նա աղաղակեաց եւ ասէ. հայր Աբրահամ՝ ողորմեաց ինձ, եւ առաքեա զՂազարոս, զի թացցէ զծագ մատին իւրոյ ՚ի ջուր, եւ զովացուսցէ զլեզու իմ. զի պապակիմ ՚ի տապոյ աստի։ Եւ ասէ ցնա Աբրահամ. որդեակ՝ յիշեա զի ընկալար անդէն զբարիս քո ՚ի կեանս քում, եւ Ղազարոս նոյնպէս զչարչարանս. արդ՝ սա աստ մխիթարի, եւ դու այդր պապակիս։ Եւ ՚ի վ՜ր այսր ամ՜ի՝ վիհ մեծ է ընդ մեզ եւ ընդ ձեզ. եթէ կամիցին աստի առ ձեզ անցանել՝ ոչ կարեն, եւ ոչ այտի ոք առ մեզ անցանել։ Եւ ասէ. արդ աղաչեմ զքեզ հայր, զի առաքեսցես զդա ՚ի տուն հօր իմոյ. են իմ անդ եղբարք հինգ, որպէս զի տացէ նց̃ վկայութի̀. զի մի՛ եւ նոքա գայցեն յայս տեղի տանջանաց։ Եւ ասէ Աբրահամ, ունին զՄովսէս եւ զմարգարէս, նոցա լուիցեն։ Եւ նա ասէ. ոչ՝ հայր Աբրահամ, բայց եթէ ՚ի մեռելոց ոք երթիցէ առ նս̃, եւ ապաշխարեսցեն։ Եւ ասէ ցնա. եթէ Մովսեսի եւ մարգարէիցն ոչ լսեն, եւ ոչ թէ ՚ի մեռելոց ոք յառնիցէ՝ հաւատասցեն։ **31**։

Քէչ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Վասն ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ.

Առաջին Սաղմոս ՃԽԹ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. **193**։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Գլ. **14**։

Առ Տրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ իբրեւ եկին ՚ի ժողովուրդն, մատեաւ այր մի ՚ի ծունր իջանէր եւ ասէր. Տէր ողորմեաց որդւոյ իմում, զի լուսնոտի՝ եւ չարաչար հիւանդանայ. բազում անգամ անկանի ՚ի հուր՝ եւ երբէք ՚ի ջուր։ Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց՝ եւ ոչ կարացին բժշկել։ Պատասխանի ետ ՅՍ՝ եւ ասէ. ով ազգ անհաւատ եւ թիւր, մինչեւ ցե՞րբ իցեմ ընդ

ձեզ՝ մինչև յե՞րբ անսայցեմ ձեզ. ած զնա առ իս։ Եւ սաստեաց ՚ի նա Յս՝ և ել ՚ի նմանէ դևն, և բժշկեցաւ մանուկն ՚ի ժամէն յայնմանէ։ Յայնժամ մատեան աշակերտքն առանձինն՝ և ասեն ցՅս. մեք ընդէ՞ր ոչ կարացաք հանել զնա։ Եւ նա ասէ ցնս. վն թերահաւատութեն ձերոյ։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ունիցիք հաւատս քան զհատ մանանխոյ, ասասջիք լերինս այսմիկ՝ փոխեաց աստի անդր, և փոխեսցի. և ոչ ինչ անհնարին լինիցի ձեզ։ Բայց այս ազգ ոչ ելանէ՝ եթէ ոչ աղօթիւք և պահովք։ 20։

Մեսեդի Յարութեան Գ.Ձ։ Բարուղ. Ասացուք։

Համբարձի Գ.Ձ։

Զորշալի յարութիւն ընդպահապանսն զարհուրեցոյց. եւ հրեշտակն ի յերկնից իջեալ ի ձայն ահեղ յարութեն Անօրգունյն. կանանց աւետէր յարեան Աստուած։ Ի ձայնէ հրեշտակին զուարճացան տրտմագնեալ կանայքն. եւ դարձան խընդութեամբ եռուն աւետիս առաքելոցն. եթէ յարեաւ Նախապատմելին։ Եկայք ըստաղկեացք յօրհնութիւնոր օրհնեսցուք ըզՏէր. քանզի մարմինն որ ի մէնջն էառ ի հրեշտակաց երկրպագութիւ առնու ի սրովբէից և ի քրովբէից։

Տուք ըզփառս ի բարձունս թագաւորին յաւիտենից. որ փրկեաց զազգս որդւոց մարդկան ի ծառայութենէ թշնամոյն. օրհնութիւն առաքելին ի բարձունս։ Նա ինքն իշխանութիւ բաղմեցաւ ի վերայ խաչին կապեաց զիշխանսն մեղսասէր. զմահու գերեալսն յԱդամայ կենդանագործեաց ի կեանս անմահս. օրհնութիւն առաքեալին ի բարձունս։ Նախայաւիտեան Որդին փառա-

կից Հօր և որ Հոգւոյն. դընի ի նոր գերեզմանի. նորանորոգել զմեզ ըզհընացեալս մեղօք. օրհնութի անապականին ի բարձունս: Փառք Հօր: Հո-լութենական սերովբէն նըստելով ի վերայ վեմին. Հարկանէր փող յարութեան Տն. պակուցեալ պահապանացն յահէն եղեն որպէս մեռեալ. օրհնութիւն անապականին ի բարձունս:

Այժմ և միշտ: Հաղորդս արա եւ զմեզ Տր ընդ սրբոց քոց առաքելոցն. որք արժանի եղեն տեսանել ըզքեզ ի յարութեան քո. արժանաւորեա Տէր տեսանել ըզքեզ ի միւսանգամ քո գալըստեանն. օրհնութի անապականին ի բարձունս:

Ալէլուիա Սաղմոս Ռ՟Ս.: Օրհնեցէք զՏ՟ր. 197:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Թ. 13:

Տերամբ մերով Յ՟սիւ Ք՟սիւ

Եւ եկեալ առ աշակերտսն, տեսին ամբոխ շուրջ զնոքօք, և զդպիրսն՝ զի վիճէին ընդ ն՟ս: Եւ վաղվաղակի ա՟մ ժողովուրդն իբրև տեսին զնա՝ զարմացան, և ընդ առաջ ընթացեալ ողջոյն տային նմա: Եւ եհարց ցն՟ս՝ թէ զի՞նչ վիճէիք ընդ ն՟ս: Պատասխանի ետ մի ոմն 'ի ժողովրդենէն և ասէ. վարդապետ՝ ածի զորդի իմ՝ առ քեզ, զոր ունի այս համր. և ուր հասանէ՝ զարկուցանէ զնա. և փրփրէ՝ և կրճտէ զատամունս իւր՝ և ցամաքի. և ասացի ցաշակերտսն քո զի հանցեն, և ոչ կարացին հանել զնա: Պատասխանի ետ ն՟ց և ասէ. ով ազգ անհաւատ՝ մինչև յերբ իցեմ ընդ ձեզ. մինչև ցերբ անսայցեմ ձեզ. ածէք զնա առ իս: Եւ ածին զնա առ նա. իբրև ետես զնա այսն, վաղվաղակի շարժլեաց զնա, և անկեալ յերկիր թաւալէր և փրփրեայր: Եհարց ցհայր ն՟ր և ասէ. քանի՞ ժամանակք են՝ յորմէ հետէ այդ եղև դմա: Եւ նա

ասէ. 'ի մանկութենէ, բազում անգամ 'ի հուր արկանէ զդա և 'ի ջուր՝ զի կորուսցէ. արդ եթէ կարող ինչ ես, օգնեա մեզ Տէր՝ գթացեալ 'ի վ͞ր մեր: Եւ Յ͞ս ասէ ցնա, ասացեր՝ թէ կարող ես. ամենայն ինչ հնարաւոր է այնմ, որ հաւատայն: Եւ վաղվաղակի աղաղակեաց հայր մանկանն՝ և ասէ. հաւատամ, օգնեա անհաւատութեան իմում: Իբրև ետես Յ͞ս՝ եթէ կուտի ժողովուրդն 'ի վ͞ր, սաստեաց այսոյն պղծոյ և ասէ. համրդ և խուլ այս՝ ես տամ քեզ հրաման, ել 'ի դմանէ, և այլ ևս մի մտանիցես 'ի դա: Եւ աղաղակեաց՝ և յոյժ լլկեաց զնա, և ել. և եղև պատանեակն իբրև զմեռեալ, մինչև բազմաց իսկ ասել թէ մեռաւ: Եւ Յ͞ս կալեալ զձեռանէ նորա՝ յարոյց զնա, և կանգնեցաւ: Եւ իբրև եմուտ նա 'ի տուն, աշակերտքն առանձինն հարցին ցնա. մեք ընդէր ոչ կարացաք հանել զնա: Եւ ասէ ցնոսա. այդ ազգ ոչ իւիք ելանէ, եթէ ոչ պահովք և աղօթիւք: 28:

Աւետ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Առաջ. Թագաւոր:

Զ. ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն գ.կ:

ՅԱՐԴԱՐԵԱՑ Տ͞ն երգ նոր ձայնիւ ցնծութբ. 171:

Աւետարան Յարութեան գ.կ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Գ.Զ:

Յորժամ ի խաչին բևեռեցար Քրիստոս Աստուած. Եւ զԱդամ նորոգեցեր ի նախաստեղծ բնութեանն. օրհնեալ Տր՝ Ա͞ծ հարցն մերոց: Մր ի պատուաւորէն սպանեցար. Եւ ի զննաւորէն գեղ-

արդեամբքն խոցեցար. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց: Թաղեցար ի մէջ երկրի եւ յերրորդ աւուր յարեար ամենակարող փրկիչ. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց:

Գ. Գործք Տեառն զՏէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Փառք Հօր: Գիշերք զՏէր օրհնեցէք. Որ էիր յէութեան ի բարձունս. եւ ի Հօրէ առաքեցար ի յերկիր. վասն մեր մեղաւորացս. յիշեա զմեզ Տէր: Այժմ եւ միշտ: Իսրայէլ զՏէր օրհնեսցէ. Որ բանիւ քո բարձեալ ունիս զամենայն արարածս. եւ ի խաչին վասն մեր բեւեռեցար. յիշեա զմեզ Տէր:

Մեծացուսցէ Դ.Զ:

Ուրախացիր Աստուածածին. որ կուսութեամբդ ես պարծանք եւ մայր հաստատութեան մարդկան. օգնական եւ շնորհ աշխարհի. Մարիամ մայր եւ աղախին փրկչին մերոյ: Փառք Հօր: Երանելիդ ամենեցուն զԱստուած ծնանելով ըղձնութի անճառելի. զամենեցուն ամենակալն արժանի եղեր կրել յորովայնի. որ երեւեցաւ ազգի մարդկան: Այժմ եւ միշտ: Քերովբէական աթոռ ցուցար Աստուածածին. ի գիրկս բառնալով զԱստուածն ամենեցուն. որ նստի ի քերովբէս. առ նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ:

Ողորմեա Դ.Զ:

Անեղակից Բանիդ Հօր եւ Հոգւոյդ պատճառ. որ ծնար ի կուսէն. ընդ քեզ ծանեաք Աստուած ա-ղաչեմք ողորմեա ազգի մարդկան: Փառք Հօր: Աներեւելեացն ահաւոր եւ զատուցոր կենդանեաց

եւ մեռելոց. որ ի խաչին բեւեռեցար. ընդ քեզ ծանեաք Աստուած աղաչեմք ողորմեա ազգի մարդկան: Այժմ և միշտ: Կենդանութեան աղբեր. եւ պարգեւատու առատ ողորմութեան. որ յարեար ի մեռելոց. ընդ քեզ ծանեաք Աստուած աղաչեմք ողորմեա ազգի մարդկան:

Տէր յերկնից Դ.Զ:

Որ ի վերդ ես քան զմիտս և զխորհուրդս. համագոյական Եղելոցս արարող. ի Հօրէ առաքեցար վասն մեր. և մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. փառք Հօր: Ընդ նմին ի յէութեն Ած. տնօրինեցար յարգանդի կուսին. ապրեցուցաներ զնախաստեղծին ծնունդն. և վերըստին նորոգեր ի փառս: Այժմ և միշտ: Ոչ ամաչեցար մարդ եղանիլ Ած. այլ և խաչի համբերեալ ընդ թաղմանն յանձն առեր զերեքօրեայ. և յարուցեալ նորոգեցեր զաշխարհս:

Առաւօտու Երգ Յարութեան Գ.Կ: Գեղ. Առաւօտք:
Առաւօտու Սաղմոս ԶԴ:

43. Ցոյց մեզ Տէր: Փխ. Հանեցար Տէր. 191:
Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԺԷ. 1:
Տէրն մեր Յս Քս

Ասաց և առ աշակերտսն իւր. ոչ է մարթ չգալ գայթագղութեան. բայց վայ այնմիկ է՝ յոր ձեռն գայցէ: Լաւ էր նմա՝ թէ վէմ երկանաքար կախէր զպարանոցէ նորա՝ և ընկենէր ՚ի ծով, քան թէ գայթագղեցուցանէ զմի ոք ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ: Զգոյշ կացէք անձանց. եթէ մեղիցէ եղբայր քո, սաստեա նմա. և եթէ ապաշխարիցէ, թող նմա: Եւ եթէ եօթն անգամ մեղիցէ քեզ, և եօթն անգամ դարձցի ՚ի քեզ՝ և ասիցէ, ապաշխարեմ,

թողցես նմա։ Եւ ասեն առաքեալքն ցՏր. յաւե՛լ մեզ հաւատս։ Եւ ասէ Տր. եթէ ունիցիք հաւատս քան զհատ մանանխոյ, և ասիցէք թթենւոյս այսմիկ. խլեաց և տնկեաց 'ի ծովու, և հնազանդեսցի ձեզ։ Իսկ ո՞վ ոք 'ի ձէնջ, որ ունիցի ծառայ հողագործ կամ հովիւ, որ իբրև մտանիցէ յագարակէ՝ ասիցէ ցնա վաղվաղակի. թէ անց բազմեա՛։ Այլ ոչ ասիցէ ցնա. թէ պատրաստեա՛ զինչ ընթրիլոց իցեմ, և գօտի ածեալ պաշտեա՛ զիս՝ մինչև կերայց և արբից, և ապա կերիցես և արբցես դու։ Մի՞ թէ շնորհ ինչ ունիցի՞ ծառային այնմիկ, զի արար զամ հրամանն։ Նոյնպէս և դուք՝ յորժամ առնիցէք զամ հրամայեալսն ձեզ, ասասջի՛ք՝ թէ ծառայք անպիտանք եմք, զոր պարտէաքն առնել, արարաք։ Եւ եղև մինչև երթայր նա յԵրուսաղէմ, և ինքն անցանէր ընդ մէջ Սամարեայ և Գալիլեացւոց։ Եւ մինչդեռ մտանէր 'ի գեօղ ուրեմն, պատահեցին նմա տասն այր բորոտ՝ որք կացին 'ի հեռաստանէ, բարձին զձայնս՝ և ասեն. Յիսուս վարդապետ՝ ողորմեա՛ց մեզ։ Եւ իբրև ետես զնս, ասէ ցնս. երթայք ցուցէք զանձինս քահանայիցն. և եղև իբրև գնացին, առժամայն սըրբեցան։ Մի ոմն 'ի նոցանէ իբրև ետես՝ եթէ բըժշկեցաւ, դարձաւ անդրէն 'ի ձայն մեծ փառաւոր առնէր զԱծ. անկաւ 'ի վե երեսաց իւրոց առ ոտս նր, և գոհանայր զնմանէ. և ինքն էր Սամարացի։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ. ո՞չ տասն սոքա սըրբեցան, իսկ արդ՝ ինունքն ո՞ւր են։ Ո՞չ գտան դառնալ տալ փառս Այ, բայց միայն այլազգիս այս։ Եւ ասէ ցնա. արի՛ գնա՛ զի հաւատք քո կեցուցին զքեզ։ 19։

Ճշդ. Խնդրեսցուք։ Կեցո՛։ Ամ. Փառք ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ձ՛խթ.։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԷ. 21։

Տէր մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ մինչդեռ շրջէին նոքա ՚ի Գալիլեայ՝ ասէ ցնա ՅՍ. մատնելոց է որդի մարդոյ ՚ի ձեռս մարդկան, և սպանցեն զնա, և յերիր աւուր յարիցէ. և տրտմեցան յոյժ։ Իբրև եկին նոքա ՚ի Կափառնաում, մատեան՝ որք զերկդրամեանն պահանջէին առ Պետրոս, և ասեն. վարդապետն ձեր ո՞չ տայ զերկդրամեանն, և ասէ՝ այո։ Եւ իբրև եմուտ ՚ի տուն՝ յառաջեաց քան զնա ՅՍ և ասէ. զի՞նչ թուի քեզ Սիմոն. թագաւորք ազգաց յումմէ՞ առնուն զհարկս կամ զհաս, յորդւո՞ց իւրեանց՝ թէ յօտարաց։ Եւ իբրև ասաց՝ թէ յօտարաց, ասէ ցնա ՅՍ՝ ապա ուրեմն ազատ են որդիքն։ Բայց զի մի գայթակղեցուսցուք զնոսա, երթ ՚ի ծով և ընկեա՛ կարթ, և զառաջին ձուկն որ ելանիցէ՝ առ և բա՛ց զբերան նր, և գտանիցես սատեր. և զայն առեալ տացես նց ընդ իմ և ընդ քո։ Յայնմ աւուր մատեան աշակերտքն առ ՅՍ՝ և ասեն. ո՞վ իցէ ՚ի մէնջ մեծ յարքայութեն երկնից։ Եւ կոչեաց առ իւր ՅՍ մանուկ մի, կացոյց զնա ՚ի մէջ նց, և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ դարձջիք, և եղիջիք իբրև զմանկտի, ոչ մտանիցէք յարքայութի երկնից։ Արդ՝ որ խոնարհեցուցանէ զանձն իբրև զմանուկս զայս, նա է մեծ յարքայութեն երկնից։ Եւ որ ոք ընկալցի մանուկ մի այսպիսի յանուն իմ, զիս ընդունի։ Եւ որ ոք գայթակղեցուսցէ զմի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ յիս հաւատացելոց, լաւ է նմա եթէ կախիցի երկան իշոյ ընդ պարանոց նր՝ և ընկղմեսցի ՚ի խորս ծովու։ Վա՜յ աշխարհի ՚ի գայթակղութեց. հարկ է գալ գայթակղութեց, բայց

վայ մարդոյն այնմիկ՝ յորոյ ձեռն գայցէ գայթակղութիւն։ Եթէ ձեռն քո կամ ոտն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հատ զնա՝ և ընկեա՛ ի քէն. լաւ իցէ քեզ միաձեռանի կամ կաղ մտանել ի կեանս. քան թէ երկու ձեռս և երկու ոտս ունել, և անկանել ի հուրն յաւիտենական։ Եւ եթէ ակն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա և ընկեա ի քէն. լաւ իցէ քեզ միականի մտանել ի կեանս, քան երկուս աչս ունել՝ և անկանել ի գեհեն հրոյն։ ԺԸ. 9։

Մեծացուսցէ Յարութեան գ. կ. Բարուն. Սասցուք։

Հարցմունքն գ. կ.

Տեսիլ փայլականաձև զուարթնոյն ի վիմին հնչեցեալ առ խնկաբերս կանայսն. փարատեցոյց զերկիւղալից տրտմութիւն։ Պայծառապատկերըն պակուցեալ անհարկելի լինէին. և կանանցն աւետարանեալ մահ մահուն յաղթեալ և ծանուցանէ մահ։ Բարբառ առաքելոյ առ Երջանիկ առաքեալսն. փութացարուք ի Գալիլեա և տեսանիցէք զկենդանագործողն ընդ. Քս։

Յանձամբ փառօք խոնարհեցար և ըզգեցար ըզհողեղէն բնութիւս. վերացեր զանկեալսն ի գերմանէ յանմահական ի կեանս. ընդ քեզ օրհնեմք զանապական ընդ. Հոր Ամենասուրբ։ Փառք Հօր։ Անպարտականելի մահու դատապարտեալ ի վերայ խաչին. որ փրկեցեր զանունս պղտորին արբուցեր մեզ ի տնօրինաց կողէդ. ընդ քեզ օրհնեմք զանապական ընդ. Հոր Ամենասուրբ։ Այժմ և միշտ։ Առաքեցար ի դժոխս ցուցանելով ըզզօրութիւն աստուածութեանդ. ջախեցեր ըզգլուխ խարդախողին

խափանեցեր ըզզօրութիւն մահու. ընդ քեզ օրհնեն անմահական ըն[illegible]նդ Ս[illegible] սուրբ[illegible]։

Ա[illegible] Սաղմոս ՃԽԸ։ Օրհնեցէք զՏէր. 197.

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Թ. 29։

Տէրամբ մերով Յսի. Քսի.

Եւ անտի ելեալ անցանէին առ Գալիլեացւովք, ոչ կամէր եթէ ոք գիտասցէ։ Քանզի ուսուցանէր զաշակերտսն իւր՝ և ասէր ցնս, թէ որդի մարդոյ մատնելոց է 'ի ձեռս մարդկան, և սպանցեն զնա. և իբրև սպանցի՝ յերիր աւուր յարիցէ։ Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն, և երկնչէին հարցանել ցնա։ Եկին 'ի Կափառնաում. և իբրև եմուտ 'ի տուն, հարցանէր զնս. զի՞նչ վիճէիք զճանապարհայն ընդ միմեանս։ Եւ նոքա լուռ լինէին. քանզի ընդ միմեանս վիճէին 'ի ճանապարհին թէ ով մեծ իցէ։ Եւ իբրև նստաւ՝ կոչեաց զերկոտասանսն և ասէ ցնս. եթէ ոք կամի առաջին լինել՝ եղիցի ամենեցուն կրտսեր՝ և ամենեցուն պաշտօնեայ։ Եւ առեալ մանուկ մի կացոյց 'ի մէջ նց, և ընկալեալ զնա 'ի գիրկս իւր, ասէ ցնս։ Որ միանգամ յայսպիսի մանկանց ընկալցի յանուն իմ, զիս ընդունի. և որ զիս ընդունիցի՝ ոչ զիս ընդունի, այլ զայն՝ որ առաքեացն զիս։ Պատասխանի ետ նմ Յովհաննէս և ասէ վարդապետ՝ տեսաք զոմն, զի յանուն քո դևս հանէր՝ և զմեր կնի ոչ շրջէր, և արգելաք զնա։ Եւ նա ասէ. մի արգելուք զնա. զի ոչ ոք է՝ որ առնէ զօրութիւն յանուն իմ, և կարիցէ հայհոյել զիս։ Զի որ ոչն է ընդ մեզ հակառակ, 'ի մեր կոյս է։ Եւ որ ոք արբուսցէ ձեզ ջուր բաժակաւ յանունս յայս, թէ դուք Քսի էք, ամէն ասեմ ձեզ՝ մի կորուսցէ զվարձս իւր։ Եւ որ ոք գայթագղեցուսցէ զմի 'ի փոքրկանցս՝ որ հաւատան յիս, լաւ էր նմա առաւել՝ եթէ արկեալ էր ընդ պարանոց նորա երկան իշոյ, և ընկեցեալ 'ի ծով։ Եւ եթէ գայթագղե-

ցուսցէ զքեզ ձեռն քո, հատ ընկեա՛ 'ի քէն, զի լաւ իցէ քեզ խեղ մտանել 'ի կեանսն յաւիտենից, քան երկուս ձեռս ունել՝ և երթալ 'ի գեհենն 'ի հուրն անշէջ: Ուր որդն նց ոչ մեռանի՝ և հուրն ոչ շիջանի: Եւ եթէ ոտն քո գայթագղեցուսցէ զքեզ, հատ ընկեա զնա 'ի քէն. լաւ իցէ քեզ կաղ մտանել 'ի կեանսն յաւիտենից, քան երկուս ոտս ունել՝ և անկանել 'ի գեհենն 'ի հուրն անշէջ: Ուր որդն նց ոչ մեռանի՝ և հուրն ոչ շիջանի: Եւ եթէ ակն քո գայթագղեցուսցէ զքեզ, հան զնա 'ի բաց. լաւ իցէ քեզ միով ականբ մտանել յարքայութիւն Այ, քան երկուս աչս ունել՝ և անկանել 'ի գեհենն: Ուր որդն նց ոչ մեռանի՝ և հուրն ոչ շիջանի: Զի ամ ինչ հրով յաղեսցի, և ամ ողջակէզ աղիւ յաղեսցի: Բարւոք է աղ. և եթէ աղն անհամեսցի, իւ համեմեսցի. արդ՝ դուք կալարուք յանձինս ձեր զաղն, և խաղաղութիւն արարէք ընդ միմեանս: 49:

Գէղ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթք. Թագաւոր:

Զ. ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

ԻԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Դ.Զ:

ՕՐՀՆԵՑՈՒՔ զՏր, և զյաղթող զօրութ. 175:

Առաւօտու Յարութեան Դ.Զ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.Զ:

Միածին Որդի Աստուածոյ զմարմնանալն սըրբոց մարգարէից. աստուածոր լուսափայլեալ պայծառացուցեր օրհնեալ Տր Աստուած հարցն մերոց: Կամաւորութիւն եկիր ի չարչարանս. եւ

ըզմահաբեր փայտին բարձեր ի վերայ կենաբեր ծառոյդ. և ըզնոյն կենաց փայտ մեզ շնորհեցեր. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց: Պատուական կողիւդ վերաւորեալ ըզնախահայրն. քո յանարատ ի կողդ ընկալեալ ըզխոցումն գեղարդեանն. եւ անապական արեամբդ քո լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց:

Գ. Զտէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Միածին Որդին ի խաչին բևեռեալ. արեամբ մաքրեցով դնի ի գերեզմանի ամենայն գործք օրհնելով բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Փառք Հօր: Լուսաւոր երանելի կանանցն. զաւետիս տուք յարութեան պատմէին առաքելոցն նմա յարեաւ Տէր. ամենայն գործք օրհնելով բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Այժմ և միշտ: Ընթացեալք ի միասին. Պետրոս եւ Յովհաննէս. տեսանէին ըզգերեզմանն յաստուածային մարմնոյն ունայն. ամենայն գործք օրհնելով բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս:

Մեծացուսցէ Դ.Զ:

Մրախանցիր անձամբն վերօրհնեալդ ի սրովբէից. ծածկելով ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր վերածնողին. անդ և ամենք ըզքեզ մեծացուցանեմք: Փառք Հօր: Հին եղեր եկեղեցոյ՝ խորան եղեր Հոգւոյն սրբոյ. ի հրեշտակաց ազատութեան պարծել քեզ ամենայնց. անդ և ամենք ըզքեզ մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Տեսանեմք ըզսաւկայն՝ աշխարհի խորհուրդ յայտնեալ. ի Հոգւոյն

որոյ՝ յղացեալ զԲանն Այ մարմնով ծնար․ ազգ և ազինք ըզքեզ մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Դ.Զ։

Եկեր ի փրկութիւն թագաւոր անմահ․ եւ ըզմահ ճաշակեցեր փրկիչ աշխարհի․ ողորմեա։ փառք Հօր։ Խաչի համբերեցեր Այ վասն մարդկան․ և զթաղումն յանձն առեր զերեքօրեայ․ ողորմեա։ Այժմ և միշտ։ Եւ ի մեռելոց յարեար իշխանութեամբ որպէս Տր․ զմեզ զմեղօք ըզմեռեալս նորոգեա և կեցո։

Տէր յերկնից Դ.Զ։

Զյարութիւն Աստուածորդւոյն․ հրեշտակապետն այսօր աւետէր կանանցն առերով․ յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն։ փառք Հօր։ Ընթացեալ կանանցըն խնդութեամբ պատմէին աշակերտացն առերով․ յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն։ Այժմ և միշտ։ Վն որոյ եւ մեք ընդ հրեշտակին գոչեսցուք զյարութիւնն Քի․ որ փրկեաց ըզմեզ ի ձեռաց մահու։

Առաւօտու Երգ Յարութեան Դ.Զ։ Գէջ․ Ասացուք։

Առաւօտու Սաղմոս ԶԴ։

43․ Ցոյց մեզ Տէր։ Փխ․ Համբարձար Տէր․ 191։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ժէ․ 20։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Իբրև հարցաւ ՚ի փարիսեցւոցն՝ թէ երբ գայցէ արքայութիւն Այ․ պատասխանի ետ նց և ասէ․ ոչ գայ արքայութիւն Այ խորանօք․ և չասիցեն, թէ ահաւասիկ աստ է՝ կամ անդ․ զի ահա արքայութիւն Այ ՚ի ներքս ՚ի ձեզ է։ Ասաց և առ աշակերտսն․ եկեսցեն աւուրք ցանկանալոյ ձեզ մի յաւուրցն

որդւոյ մարդոյ տեսանել՝ և ոչ տեսանիցէք։ Եւ եթէ ասիցեն ձեզ՝ եթէ ահաւասիկ է՝ կամ անդ մի երթայցէք զհետ։ Զի որպէս փայլակն փայլատակեալ 'ի ներքոյ երկնից՝ ընդ երկնիւք ծագիցէ նոյնպէս և որդի մարդոյ յաւուրն իւրում։ Բայց նախ պարտ է նմա բազում չարչարել՝ և խոտել յազգէս յայսմանէ։ Եւ որպէս եղև յաւուրն Նոյի, նոյնպէս եղիցի և յաւուրս որդւոյ մարդոյ։ Ուտէին ըմպէին կանայս առնէին և արանց լինէին մինչև յօրն՝ յորում եմուտ Նոյ 'ի տապանն, և եկն ջրհեղեղն՝ և կորոյս զամենեսին։ Նոյնպէս՝ և որպէս յաւուրսն Ղովտայ եղև, ուտէին ըմպէին գնէին վաճառէին տնկէին շինէին. և յորում աւուր ել Ղովտ 'ի Սոդոմայ, տեղաց հուր և ծըծումբ յերկնից՝ և կորոյս զամենեսին. ըստ նմին օրինակի եղիցի և յաւուրն՝ յորում որդի մարդոյ յայտնելոց է։ Յայնմ աւուր որ կայցէ 'ի տանիս՝ և կարասի իւր 'ի տան, մի իջցէ առնուլ զայն. և որ յանդի իցէ, նոյնպէս մի դարձցի յետս։ Յիշեցէք զկինն Ղովտայ։ Որ խնդրիցէ զանձն իւր ապրեցուցանել, կորուսցէ զնա. և որ կորուսցէ, ապրեցուսցէ զնա։ Ասեմ ձեզ. յայնմ գիշերի՝ թէ եղիցին երկու 'ի մի մահճի, մին առցի՝ և միւսն թողցի. և եթէ եղիցին երկու՝ աղալ 'ի միասին, մին առցի՝ և միւսն թողցի. և եթէ իցեն երկու յանդի, մին առցի՝ և միւսն թողցի։ Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա. յո՞ Տր։ Եւ նա ասէ ցնոսա. ուր մարմին է, անդր և արծուիք ժողովեսցին։ 37։

Քրզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Փռում ամենա·

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ճխթ։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. 193։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԺԸ. 10։

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Զգոյշ լերուք՝ մի արհամարհիցէք զմի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ. ասեմ ձեզ, զի հրեշտակք նց յերկինս հանապազ տեսանեն զերեսս Հօր իմոյ՝ որ յերկինս է։ Զի եկն որդի մարդոյ կեցուցանել զկորուսեալն։ Զինչ թուի ձեզ. եթէ լինիցի մարդոյ հարիւր ոչխար՝ և մոլորիցի մի ՚ի նոցանէ, ոչ թողուցու զիննսունն և զինն ոչխարն ՚ի լերինս, և երթայցէ խնդրիցէ զմոլորեալն։ Եւ եթէ լինիցի գտանել զնա. ամէն ասեմ ձեզ. զի ուրախ լինի ՚ի վր նր առաւել՝ քան ՚ի վր իննսունն և իննուցն, որ չիցեն մոլորեալ։ Այսպէս ոչ են կամք առաջի Հօր իմոյ որ յերկինս է՝ եթէ կորիցէ մի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ։ Եթէ մեղիցէ քեզ եղբայր քո, երթ յանդիմանեա զնա՝ յորժամ դու և նա միայն իցէք. եթէ լուիցէ քեզ, շահեցար զեղբայր քո։ Ապա թէ ոչ լուիցէ քեզ. առ ընդ քեզ մի ևս՝ կամ երկուս. զի ՚ի բերանոյ երկուց և երից վկայից հաստատեսցի ամ բան։ Իսկ եթէ նց ոչ լուիցէ, առաջի յեկեղեցւոջ. ապա թէ և եկեղեցւոյն ոչ լուիցէ, եղիցի քեզ իբրև զհեթանոսն և զմաքսաւոր։ Ամէն ասեմ ձեզ, զոր կապիցէք յերկրի՝ եղիցի կապեալ յերկինս, և զոր արձակիցէք յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս։ Դարձեալ ասեմ ձեզ եթէ երկու ՚ի ձէնջ միաբանիցեն յերկրի վս ամ իրաց, զինչ և խնդրեսցեն՝ եղիցի նոցա ՚ի Հօրէ իմմէ որ յերկինս է։ Զի ուր իցեն երկու կամ երեք ժողովեալ յանուն իմ. անդ եմ ես ՚ի մէջ նոցա։ Յայնժամ մատեաւ առ նա Պետրոս՝ և ասէ. Տէր՝ քանի՞ցս անգամ եթէ մեղիցէ ինձ եղբայր իմ, և թողից նմա. մինչև ցեօ՞թն անգամ։ Ասէ ցնա Յս. ոչ ասեմ քեզ թէ մինչև ցեօթն անգամ, այլ մինչև յեօթանասնեկին եօթն։ Վասն այսորիկ

նմանեցաւ արքայութիւն երկնից առն թագաւորի, որ կամեցաւ համար առնել 'ի մէջ ծառայից իւրոց։ Եւ իբրեւ սկսաւ առնուլ, մատուցաւ առ նա պարտապան մի բիւր քանքարոյ։ Իբրեւ ոչ ունէր հատուցանել, հրամայեաց զնա վաճառել տրն նր, եւ զկին նր՝ եւ զորդիս՝ եւ զամ որ ինչ եւ ունիցի՝ եւ հատուցանել։ Եւ անկեալ ծառայն երկիր պագանէր նմա՝ եւ ասէր. երկայնամիտ լեր առ իս՝ եւ զամենայն հատուցից քեզ։ Գթացեալ տէր ծառային այնորիկ՝ արձակեաց զնա, եւ զփոխն եթող նմա։ Եւ ելեալ ծառայն այն եգիտ զմի 'ի ծառայակցաց իւրոց, որ պարտէր նմա հարիւր դահեկան. եւ կալեալ զնա խեղդէր՝ եւ ասէր հատո ինձ զոր պարտիսդ։ Արդ՝ անկեալ ծառայակցին առ ոտս նր, աղաչէր զնա եւ ասէր. երկայնամիտ լեր առ իս՝ եւ հատուցից քեզ։ Եւ նա ոչ կամէր. այլ չոգաարկ զնա 'ի բանտ՝ մինչեւ հատուսցէ զպարտսն։ Իբրեւ տեսին ծառայակիցքն նր որ ինչ եղեն՝ տրտմեցան յոյժ, եւ եկեալ ցուցին տն իւրեանց զամ որ ինչ եղեն։ Յայնժամ կոչեաց զնա տրն իւր եւ ասէ. ծառայ չար՝ զամ զպարտսն թողի քեզ՝ վս զի աղաչեցեր զիս։ Իսկ արդ՝ ոչ էր պարտ եւ քեզ ողորմել ծառայակցին քում, ոպ եւ ես քեզ ողորմեցայ։ Եւ բարկացեալ տրն նր՝ մատնեաց զնա դահճաց. մինչեւ հատուսցէ զամ զպարտսն։ Նոյնպէս եւ Հայր իմ որ յերկինս է՝ արասցէ ձեզ, եթէ ոչ թողուցուք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում 'ի սրտից ձերոց զյանցանս նց։ 35։

ԱՒԵՆԵԳԷ ՅՈՒՆԻ Դ.Զ։ ·ՌՃԻԴ· Ստացուք։

Ի ՉՈՐԵՔՇԱԲԹՈՒՆ ԵՐԵԿՈՅԻՆ, որ վաղն համբարձման է՝

ՀԱՄԲԱՐՁԻ Դ.Զ. ձայն։

Ահագին ձայնիւլոգ քո Քն. ի վերայ խաչին դողացուցեր զարարածս ամենայն. զերկնային եւ զերկրաւոր բնութիւնս։ փառք Հօր։ Ահագին

երեւումն հրեշտակին. զարհուրեցոյց ըզկանայսն ասելով. զի խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս: Այժմ և միշտ: Եւ յայտնէ զօրութիւն Ածորդւոյն. զարհուրեցան կարապետքն դժոխոցն ասելով. համբարձէք իշխանք ըզդրունս ձեր ի վեր:

Առաքելոյն Պաւղոսի ռ՛օ: Օրհնեցէք զՏէր. 197:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Ժ. 1:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ անտի յարուցեալ գայ 'ի սահմանս Հրէաստանի յայն կոյս Յորդանանու. և երթայր դարձեալ խռնեալ ժողովուրդն առ նա, և որպէս սովոր էր՝ միւսանգամ ուսուցանէր զնս: Իսկ փարիսեցիքն մատուցեալ փորձելով հարցանէին զնա՝ և ասէին, եթէ արժա՞ն իցէ առն զկին իւր արձակել: Նա պատասխանի ետ նց և ասէ, զի՞նչ պատուիրեաց ձեզ Մովսէս: Եւ նոքա ասեն. Մովսէս հրաման ետ գիր մեկնելոյ գրել, և արձակել: Պատասխանի ետ Յս՝ և ասէ ցնս. վս խստասրտութեն ձերոյ գրեաց ձեզ զպատուիրանն զայն: Այլ 'ի սկզբանէ արարածոց, արու և էգ արար զնս Ած, և ասէ: Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր և զմայր, և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ: Եւ եղիցին երկուքն 'ի մարմին մի. և այնուհետեւ ոչ են երկու՝ այլ մարմին մի: Արդ՝ զոր Ած զուգեաց, մարդ մի մեկնեսցէ: Եւ 'ի տան դարձեալ աշակերտքն զնոյն հարցին ցնա: Եւ ասէ ցնս. եթէ այր արձակեսցէ զկին իւր՝ և արասցէ այլ, շնայ: Եւ կին եթէ ելցէ յառնէ իւրմէ՝ և եղիցի առն այլում, շնայ: 12:

Քրզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթ. Թագաւոր:

Զ. ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ
ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Կանոնագլուխ ՚ի յայտնէն Գ.Կ:

ՍԻՐԵՑԻՑ զքեզ Տէր զօրութիւն իմ . 19:

Հետեւոյ շարական Գ.Կ:

Մեծահրաշ այս խորհուրդ աւանդութեան . 445:

Օրհնութիւն Գ.Զ:

Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս . առնելով աշակերտացն . նստարուք ի քաղաքիդ Երուսաղէմի . մինչեւ զգենուցուք զզօրութիւն ի բարձանց: Միաբանեալ որ առաքեալքն միախորհ եւ միակրօնն . միաբան նստէին ի վերնատանն . եւ ակն ունէին գալըստեան որ Հոգւոյն: Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլմանն . եւ եկեալ բնակեցաւ ի վերայ առաքելոցն . մինչդեռ նստէին ի վերնատանն:

† Համբարձաւ Տէրն մեր Քրիստոս . օրհնութեամբ ընդ ամպս երկնից . եւ առաքելոցն երկրպագեալ դարձան յԵրուսաղէմ . միաբանութեամբ վերառաքէին զաղօթս: Որտեալ ի յերկինս բնակաւոր զօրք բազմութեան հրեշտակաց . որք աղօթէին եւ ասէին . օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն:

Աստուածին ձայնիւրդ քո Քրիստոս . ի վերայ խաչին դողացուցեր զարարածս ամենայն . զերկնայինս եւ զերկրաւոր բնութիւնս : Աստուածին երեւումն

հրեշտակին. զարհուրեցոյց ընկալնոյն ասելով. զի խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս: Եւ յահէ զօրութեան Աստուծոյն. զարհուրեցան կարապետք դժոխոցն ասելով. համբարձէք իշխանք ըզդրունս ձեր ի վեր:

Փառաբանակից Հօր Որդի որ վասն մեր խաչեցար. դժոխս աւերեալ յարեար յաւուր երրորդի. փառք յարութեան քո Տէր: Հրեշտակապետին իջեալն որ ըզպահապանսն երկուղին. զարհուրեցոյց առ դրանն գերեզմանին. փառք յարութեան քո Տէր: Եւ ըզքանչելիս որ կանանցն աւետարանէր ասելով. յարեաւ Քս յարուցիչն մեռելոց. փառք յարութեան քո Տէր:

Զանճառելդ քո Քս փառաւորեսցուք ըզմարդանալդ. ի գլխոց լերանց հրատարակեմք ըզքո քաջութիւնդ. քանզի հարեր ըզպատերազմ. Եկեալդ ի փրկութիւն մեզ: Զյաղթողդ քո Քս գովեմք ըզզօրութիւնդ. քանզի վանեցեր զընդդիմամարտ թշնամին. եւ դարձուցեր ըզգերութիւն. Եկեալդ ի փրկութիւն մեզ: Բըղխեսցէ երկիր զողորմութիւն եւ նորոգեսցէ զօրհնութիւն. քանզի Աստուած ծնընդեամբ ի միջոյ կուսէն ի փրկութիւն մեզ յայտնեցաւ. աւերեաց ըզդժոխս:

Անեղակից Բանիդ Հօր եւ Հոգւոյդ պատճառ. որ ծնար ի կուսէն. ըզքեզ ծանեաք Աստուած աղաչեմք ողորմեա ազգի մարդկան: Սերովբէիցն անհասոր եւ դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց. որ ի խաչին բեւեռեցար. ըզքեզ ծանեաք Աստուած

աղաչեմք ողորմեա ազգի մարդկան։ Կենդանատու աղբեր. եւ պարգեւատու առատ ողորմութեան. որ յարեար ի մեռելոց. ըզքեզ ծանեաք Աստուած աղաչեմք ողորմեա ազգի մարդկան։

Հգ. Առաքելոյ աղաւնոյ. իջանելովդ մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց. ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրաշալեաց անկիզելի զաշակերտսն. մինչ դեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն։ Անեղծական աղաւնի. անքննելի որ քննէ ըզխորս Աստուածոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր եւ ըզմիասնական զօրութիւն. զոր քարոզեցին համագոյական։ Որհնութիւն ի բարձունս. եղեն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ Հոգւոյն սրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն. եւ հրաշափառեցին զերկիրս ի յերկինս։

Հն. Բարձրեալ թագաւոր յաւիտենից. Հայր անսկիզբն. որ զմիածինն առաքեցեր ի փրկութիւն ազգի մարդկան. աղաչեմք ըզքեզ յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ի քում ըզարքայութեանդ։ Բանդ Աստուած Երեւեալ մարմնով յերկրի. քահանայապետդ ճշմարիտ. որ ի վերայ խաչին պատարագեցար բարձող մեղաց զաւան անտարբա. աղաչեմք ըզքեզ յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ի քում ըզարքայութեանդ։ Կենդանական շնորհաց բաշխող. ով Հոգիդ ճշմարիտ. որ վերստին ծնընդեամբ աւազանին կոչեցեր յորդեգրութիւն ըզտիեզերս. գթութեամբ քո նորոգեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ի քում ըզարքայութեանդ։

ՄՕ. Որ խոնարհեցար յերկնից. անմեկնելիդ ի Հօրէ Որդի Աստուածածնայ. և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն. հայցմամբ ծնողին լուսոյդ և մեզ ողորմեա: Որ մանկունս քով կեցուցեր ընդ մեզ. և յարուցեալ համբարձար առ Հայր ի յերկինս. այսօր երկնաւոր զօրք իջեն ի փոխումն մօր քո և կուսի. հայցմամբ ծնողին լուսոյդ և մեզ ողորմեա: Որ յիմանալի խորանսդ. բարձրացոյց ըզքեզ մայր Աստուածածնայ. անճառելի փառօք միածին Որդին. առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց:

ԽԶ. Ցնծայ այսօր փառօք միածնին. լեառն Թաբոր հանդերձ Հերմոնիւ. բարձրացեալ գերագոյն Սիոնի. և էջք Աստուծոյ դուռն երկնից ի նմա: Ցնծան այսօր լերինք Սիոնի. արարողին ելեալք ընդ առաջ. պարակցեն յաւիտենական լերանցն. դասք առաքելոց և մարգարէից: փառք Հօր: Ցնծայ այսօր լեառն վերին Սիոնի. հարսնարան անմահ արքային. տեսանելով զերկնաւոր փեսային. զարդարեալ լուսով հայրական փառօք:

Այժմ և միշտ: Նմանեալ ընդ աջմէ ծնողին. կատարելով ըզխոստացեալ պարգևն. մխիթարիչ որ Հօրն գայ առ ձեզ. աղերսացուցանել զմեծ զողորմութիւն:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ. և մէգ 'ի ներքոյ ոտից նորա:

Ե՛լ 'ի քրովբէս և թռեաւ, սլացաւ նա 'ի թևըս հողմոց:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Համբարձաւ Ած օրհնութբ. և Տր մեր ձայնիւ փողոյ:

Սաղմոս ասացէք Այ մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում սաղմոս ասացէք:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն ԴԿ:

Օրհնեսցի պսակ քաղցրութեն քո Տր. որ պահեցեր ըզմեզ յերկրի. այսօր համբարձար փառօք յերկինս առ Հայր հրեշտակաց դասուք. օրհնեալ Տր Ած հարցն մերոց: Զարմացան վերինքն ընդ մարդկային քո կերպ. հարցաքննէին զխոսանայն. ով է սա զինեալ յերկրէ արիւնազգեստեալ. օրհնեալ Տր Ած հարցն մերոց: Արգէին հրեշտակքն ըզգաստեան առաջն. առ բարապանըս դրանց երկնից. ասեն համբարձէք իշխանք ըզդրանըս ձեր ի վեր և մտցէ արքայ. օրհնեալ Տր Ած հարցն մերոց:

Կ. Զ՛Տր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Որ ելն ի կառս հրոյ և ընկճեաց զիշխանըն մահու. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Փառք Հօր: Որ եդ յամպս ըզգնացս իւր և վերասլացեալ առ Հայր ի յերկինս. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս:

Այժմ և միշտ ։ Որ նստիս ընդ աջմէ Հօր հաւա-սար ընդ Հոգւոյն, օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան ։

Մեծացուսցէ Դ.Կ ։

Աստուածածին մայր լուսոյ, արեգականն արդա-րութեան արեւելք, որ ի խաւար աշխարհի ծագե-ցեր ըզլոյսըն գերազանց, օրհնութիւ ըզքեզ բարե-բանեալ մեծացուցանեմք ։ Փառք Հօր ։ Ամպ թե-թեւ լուսաւոր անընդունակ խոնաւութեան, որ ըզ-ցօղըն կենաց ի ցամաքեալ բնութիւս ցօղեր, օրհնու-թիւ ըզքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք ։ Այժմ և միշտ ։ Սերովբէ հողեղէն եւ մարմնաւոր քե-րովբէ, որ զանհասն ի նոցունց յաթոռոյն քում կրեցեր, օրհնութիւ ըզքեզ բարեբանեալ մեծա-ցուցանեմք ։

Ողորմեա Դ.Կ ։

Որ ողորմութեամբ քո հիմնեցեր զաշխարհս, եւ ի-ջեալ փրկեցեր ի յանիծիցն Ադամայ, այսօր համբարձար փառօք յերկինս Տէր ողորմեա մեզ Աստուած ։ Փառք Հօր ։ Որ եղեր ի բարձրա-գոյն քահանայութեան, առնելով զհեծելութիւն փրկ-կութեան, այսօր համբարձար փառօք յերկինս Տէր ողորմեա մեզ Աստուած ։ Այժմ և ։ Որ երեքօրեայ թաղմամբ քո դատապարտեցեր ըզ-գաւածանող վիշապն, այսօր համբարձար փառօք յերկինս Տէր ողորմեա մեզ Աստուած ։

Տէր յերկնից Դ.Կ ։

Իշխանութիւնք երկնից զարհուրեցան տեսանելով զելս քո Քս, ընկեր առ ընկերն սարսեալ ասէին.

ով է՛ սա Թագաւոր փառաց։ Փառք Հօր։ Այս է մարմնացեալ Բանն Աստուած որ ի խաչին ըզմեղ ըսպան. և վերափոխեցեալ փառօք գայ յերկինս Տէր Հզօր զօրութեամբ իւրով։ Այժմ և միշտ։ Այս է՛ որ ի գերեզմանէն յարեաւ և աներևոյթ ըզդժոխս. և վերհամբարձեալ փառօք գայ առ Հայր Տէր կարող ի պատերազմի։

Առաւօտու Երգ։

Զյարութիւն ըզփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Բարող Աստացուք խամ գոնյ։

[illegible]

Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս. 414։

Ձայնէ ած Սաղմոս ԽԶ։

ԿՅ. Համբարձաւ Ած օրհնութեամբ, և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Փխ. Ծափս հարէք ամ հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Ած ի ձայն ցնծութեան։

Տէր բարձրեալ և ահաւոր, թագաւոր մեծ ի վերայ ամ երկրի։

Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ, և զհեթանոսս ի ներքոյ ոտից մերոց։

Ընտրեաց զմեզ իւր ի ժառանգութիւն, զգեղեցկութեանցն Յակոբայ զոր և սիրեաց։

Համբարձաւ Ած օրհնութեամբ, և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Սաղմոս ասացէք Այ մերում, սաղմոս ասացէք, թագաւորին մերոյ սաղմոս ասացէք։

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամ երկրի Ած է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութի :

Թագաւորեաց Ած 'ի վր հեթանոսաց, Ած նստաւ յաթոռ սրբութն իւրոյ :

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ Ածն Աբրահամու, զի Այ զօրութիք յերկրէ յոյժ համբարձան։

Ընթերցուած յԵրգոց երգոյն Սողոմոնի : Գլ. 6 :

Ո՞վ է սա որ ելեալ գայ յանապատէ՝ իբրև զսեւզն ծխոյ խնկեալ զմուռս և կնդրուկ յամ փոշւոյ իւղագործաց : Ահա գահոյք Սողոմոնի, վաթսուն սպառազէնք շուրջ զնովաւ 'ի քաջացն Իսրայէլի, ամենեքեան ունելով սուսերս, հմուտք պատերազմի, այր իւրաքանչիւր սուր յաղեր յարհաւրաց գիշերոյ : Արար իւր գահաւորակ արքայ Սողոմոն 'ի փայտից Լիբանանու, զսիւնս նր արծաթիս, զկողս նր ոսկի, և զձեղուն նր ծիրանի, զմէջ նր ականակապ, տարածեալ զսէրն 'ի դստերացն Երուսաղեմի : Ելէք հայեցարուք դստերք Սիոնի յարքայ Սողոմոն 'ի պսակն, որով պսակեաց զնա մայր իւր յաւուր փեսայութ իւրոյ, և յաւուր ուրախութ սրտի իւրոյ : Ահաւասիկ կաս գեղեցիկ մերձաւոր իմ, ահաւադիկ կաս գեղեցիկ, աչք քո աղաւնիք բաց 'ի լռութէ քումմէ : Վարսք քո իբրև զերամակս այծից որք երևեցան 'ի Գաղաադէ : Ատամունք քո իբրև զերամակս կտրելոց որք ելանեն 'ի լուալեաց, ամենեքեան երկուորիք են, և անորդի ոչ գոյ 'ի նոսա : Իբրև զթել որդան են շրթունք քո. և խօսք քո գեղեցիկք. իբրև զկեղև նռան են այտք քո՝ բաց 'ի լռութէդ քումմէ : Գլ. 3 :

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ : ԿԳ. 1 :

Իսկ այս ո՞վ է որ գիմեալ գայ յԵդովմայ, կարմրութի ձորձոց իւրոց 'ի Բոսորայ, գեղեցիկ պատմուճանաւ և բուռն զօրութի, ես խօսիմ զարդարութի և իրաւունս փրկութն : Ընդէր կարմիր

են ձորձք քո և հանդերձք քո իբրև հնձանահարի, լիոյ հնձանի կոխելոյ։ Զհնձան հարի միայն, և 'ի հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս, կոխեցի զնոսա սրտմտութբ՝ և ճմլեցի զնոսա բարկութբ և իջուցի յերկիր, և զամ հանդերձս իմ թաթաւեցի, զի հասեալ էր 'ի վր նց օր հատուցման, և ամ փրկութեան եկեալ հասեալ։ Հայեցայ և ոչ ոք էր որ օգնէր. զմտաւ ածի՝ և ոչ ոք էր որ 'ի թիկունս հասանէր. փրկեաց զնոսա բազուկ իմ. և սրտմտութիւն իմ միայն զդէմ կալաւ, կոխեցի զնոսա բարկութբ իմով, և զենի զնոսա սրտմտութբ իմով, և իջուցի զնոսա յերկիր։ 6։

Ընթերցուած 'ի գործոց առաքելոց։ Ա. 1։

Զբանն առաջին՝ զոր արարի վասն ամենայնի ո Թէոփիլէ, զոր սկսաւ Յս առնել և ուսուցանել. մինչև յօրն պատուիրելոյ առաքելոցն 'ի ձեռն Հոգւոյն սբյ, զորս ընտրեացն և վերացաւ։ Որոց յանդիման կացոյց զինքն կենդանի յետ չարչարանացն իւրոց, 'ի բազում արուեստս, յաւուրս քառասուն երևեալ նոցա՝ և ասել վասն արքայութեանն Այ։ Եւ 'ի հաղորդել ընդ նոսա հացի, պատուէր տայր նոցա յԵրուսաղեմէ մի մեկնել, այլ սպասել աւետեացն Հօր՝ զոր լուարուքն յինէն։ Զի Յովհաննէս մկրտեաց 'ի ջուր, այլ դուք մկրտիցիք 'ի Հոգին սբ, ոչ յետ բազում ինչ աւուրցս այսոցիկ։ Եւ նոքա մատուցեալ հարցանէին զնա՝ և ասէին՝ Տէր՝ եթէ 'ի ժամանակի աստ յայսմիկ հասուցանելոց իցես զարքայութիւն Այ Իսրայելի։ Ասէ ցնոսա ոչ է ձեր գիտել զժամս և զժամանակս, զոր Հայր եդ յիւրում իշխանութեան. այլ առջիք զօրութիւն 'ի հասանել Հոգւոյն սբյ 'ի վր ձեր, և եղիջիք ինձ վկայք յԵրուսաղէմ, և յամենայն Հրէաստանի՝ և 'ի Սամարիա, և մինչև 'ի ծագս երկրի։ Եւ զայս իբրև ասաց, մինչդեռ հայէին նոքա՝ վե-

լուցաւ, և ամպն կալաւ զնա յաչաց նոցա։ Եւ մինչդեռ պշուցեալ հայէին ընդ երկինս երթալոյ նորա, և ահաւասիկ արք երկու երևեցան նոցա 'ի հանդերձս սպիտակս, որք և ասացին. արք Գալիլեացիք՝ զի՞ կայք հայեցեալ ընդ երկինս։ Այս Յ̃ս՝ որ վերացաւն 'ի ձէնջ յերկինս, սոյնպէս եկեսցէ զոր օրինակ տեսէք զնա երթեալ յերկինս։ Ապա դարձան յԵրուսաղէմ յանուանեալ լեռնէն Ձիթենեաց, որ է մերձ յԵրուսաղէմ ըստ շաբաթու ճանապարհի։ Եւ իբրև մտին, ելին 'ի վերնատունն, ուր վանքն իսկ էին։ Պետրոս և Յովհաննէս և Յակովբոս և Անդրէաս, Փիլիպպոս և Թովմաս, Բարթողոմէոս և Մատթէոս, Յակովբոս Ալփեան և Շմաւոն նախանձայոյզ և Յուդա Յակովբեան։ Սոքա ամենեքեան էին հանապազորդեալ միաբան յաղօթս հանդերձ կանամբք, և Մարեմաւ մարբն Յ̃սի՝ և եղբարբք նորա։ 14։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Համբարձաւ Ա̃Ծ օրհնութ̃ և Տ̃ր մեր ձայնիւ փողոյ։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԻԴ. 41։

Տէրն մեր Յ̃Ս Ք̃Ս

Եւ մինչդեռ տակաւին չհաւատային 'ի խնդուէն, և զարմացեալ էին, ասէ ցնոսա, ունի՞ք ինչ կերակուր աստ։ Եւ նոքա ետուն նմա ձկան խորովելոյ մասն, և խորիսխ մեղու։ Եւ առ եկեր առաջի նոցա, և զմնացորդսն ետ նոցա։ Եւ ասէ ցնոսա, այս բանք են, զոր խօսեցայ ընդ ձեզ, մինչ առ ձեզն էի, թէ պարտ է լնուլ ա̃մ գրելոցն յօրէնսն Մովսէսի, և 'ի մարգարէս և 'ի սաղմոսն վասն իմ։ Յայնժամ եբաց զմիտս նոցա՝ իմանալ զգիրս։ Եւ ասէ ցնոսա, թէ այսպէս պարտ էր չարչարել Ք̃սի, և յառնել 'ի մեռելոց յաւուր երրորդի, և քարոզել յանուն նորա ապաշխարութիւն և թողութիւն մեղաց յա̃մ ազգս՝ սկսեալ յԵրուսաղեմէ. և դուք

էք վկայք այսոցիկ։ Եւ ահա ես առաքեմ զաւե-
տիս Հօր իմոյ 'ի ձեզ, և դուք նստարուք 'ի քա-
ղաքիդ Երուսաղէմ. մինչև զգենուցուք զզօրութի
'ի բարձանց։ Եհան զնս մինչև 'ի Բեթանիա, և
ամբարձեալ զձեռս իւր օրհնեաց զնս։ Եւ եղև
յօրհնելն նր զնս, մեկնեցաւ 'ի նոցանէ, և վերա-
նայր յերկինս։ Եւ նք երկրպագեալ նմա՝ դարձան
յԵրուսաղէմ ուրախութբ մեծաւ։ Եւ էին հանա-
պազ 'ի տաճարին, գովէին և օրհնէին զԱծ։ 53։

Օրհնէ՝ առաքելական տաղերգ. Մն 'ի վերուստ։ Ա-
ւետարանագրեն պատգամաւորն և պաշտօնեայն։

Մարգար. Մի խաչիս։ Աւետ. Պահպանեա։

Բայց 'ի գերեզմանն ոչ եղեւան։ Նա 'ի պատանուն մխա-
նին Շարական Գ.Զ։

Համբարձաւ Տէրն մեր Քն օրհնութբ. 414։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ ԺԶ. 9։

Տէրն մեր Յն Քն

Յարուցեալ (Յն), առաւօտուն առաջին միաշաբա-
թուն՝ երևեցաւ Մարիամու Մագդաղենացւոյ, յորմէ
հանեալ էր զեօթն դեւս։ Եւ նա երթեալ պատմեաց
այնոցիկ որ ընդ նմայն էին, մինչդեռ լային և սգա-
յին։ Նոքա իբրև լուան թէ կենդանի է՝ և երևե-
ցաւ նմա, ոչ հաւատացին։ Յետոյ՝ երևեցաւ այ-
լով կերպարանաւ՝ ոյք երթային յանդաստան։
Նոքա չոգան պատմեցին այլոց, և ոչ նց հաւա-
տացին։ Յետոյ՝ մինչդեռ բազմեալ էին մետասան-
քըն, երևեցաւ նց, և թշնամանեաց զանհաւատու-
նց, և զխստասրտութի. զի որ երևեցաւ նց յարու-
ցեալ 'ի մեռելոց, և ոչ հաւատացին։ Եւ ասէ ցնս
երթայք յաշխարհ ամ, և քարոզեցէք զաւետա-
րանն ամ արարածոց։ Որ հաւատայ և մկրտիցի
կեցցէ, և որ ոչն հաւատայ դատապարտեսցի։ Նշ-
անք այսոքիկ՝ որ հաւատանն՝ երթիցեն զհետ այ-
սոցիկ, յանուն իմ դևս հանցեն, լեզուս խօսեսցին,

'ի ձեռս իւրեանց օձս բարձցեն, և եթէ մահացու ինչ դեղ արբցեն, նց̃ ինչ ոչ վնասեսցէ, 'ի վ̃ր հիւանդաց ձեռս դիցեն և բժշկեսցին: Այլ Տէրն Տ̃ր Յ̃ս յետ խօսելոյն ընդ նս̃՝ համբարձաւ յերկինս, և նստաւ ընդ աջմէ Հօր: Այլ նոքա ելեալ քարոզէին ընդ ա̃մ երկիր Տ̃ն գործակցութ̃բ, և զբանն հաստատէին ամենայն նշանօք, որ երթային զհետ նոցա: 20:

Ի տօն Համբարձման Յիսուսի ԻԳ.

ԽԸ. Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր. ամբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց:

Փխ. Տեառն է երկիր լրիւ իւրով՝ աշխարհ և ա̃մ բնակիչք նր̃:

Նա ինքն 'ի վ̃ր ծովու հիմունս արկ նմա, և 'ի վ̃ր գետոց պատրաստեաց զնա:

Ո՞վ ելցէ 'ի լեառն Տեառն, կամ ո՞վ կացցէ 'ի տեղւոջ սրբութե̃ նր̃:

Որ սր̃ է ձեռօք և անբիծ սրտիւ, որ ոչ առ զնանրութի̃ յանձն իւր՝ և ոչ երդուաւ նենգութ̃բ ընդ ընկերի իւրում:

Սա առցէ զօրհնութի̃ 'ի Տեառնէ. ողորմութի̃ յԱ̃յ փրկչէ իւրմէ:

Այս ազգ է որ խնդրէ զՏէր, խնդրէ տեսանել զերեսս Ա̃յ Յակովբայ:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր. ամբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, Տէր հզօր զօրութ̃բ իւրով, Տէր կարող 'ի պատերազմի:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր, ամբարձին դրունք յաւիտենից. և մտցէ թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց, Տ՟ր զօրութ՟նց, նա ինքն է Թագաւոր փառաց:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԺԸ. 1:

Տէրն մեր Յ՟ս Ք՟ս

Ասաց և առակ մի ն՟ց՝ առ այն, թէ պարտ է յ՟ամ ժամ կալ ն՟ց յաղօթս և մի ձանձրանալ. ասէ. դատաւոր մի էր 'ի քաղաքի ուրեմն, յԱ՟Յ ոչ երկնչէր՝ և 'ի մարդկանէ ոչ ամաչէր: Եւ այրի մի էր 'ի նմին քաղաքի, գայր առ նա և ասէր. դատ արա ինձ յոսոխէ իմմէ: Եւ ոչ կամէր 'ի բազում ժամանակս: Յետ այնորիկ ասէ 'ի միտս իւրում, եթէ և յԱ՟Յ ոչ երկնչիմ, և 'ի մարդկանէ ոչ ամաչեմ, գոնէ վ՟ն աշխատ առնելոյ զիս այրւոյն՝ արարից նմա դատ, զի մի իսպառ եկեալ թախանձիցէ զիս: Եւ ասէ Տ՟ր. լուարուք զինչ դատաւորն անիրաւութ՟ե ասէր: Իսկ Ա՟Ծ ո՞չ առնիցէ վրէժխնդրութ՟ի ծառայից իւրոց, որ աղաղակեն առ նա 'ի տուէ և 'ի գիշերի. և երկայնամիտ միայն լինիցի առ ն՟ս: Այո ասեմ ձեզ. զի արասցէ վրէժխնդրութ՟ի ն՟ց վաղվաղակի: Իսկ որդի մարդոյ եկեալ գտանիցէ՞ արդեօք հաւատս յերկրի: Ասաց և առ ոմանս պանծացեալս յանձինս, թէ արդարք իցեն՝ և խոտիցեն զբազումս, զառակս զայս: Արք երկու ելին 'ի տաճարն կալ յաղօթս, մին փարիսեցի՝ և միւսն մաքսաւոր: փարիսեցին կայր մեկուսի, և զայս առանձինն աղօթս մատուցանէր. Ա՟Ծ իմ գոհանամ զքէն, զի ոչ եմ իբրև զայլս 'ի մարդկանէ, զյափշտակօղս և զանիրաւս և զշունս, կամ իբրև զայս մաքսաւոր՝ Այլ պահեմ երկիցս 'ի շաբաթու, և տամ տասանորդս յ՟ամ ստացուածոց իմոց: Եւ մաքսաւորն կայր մեկուսի, և ոչ կամէր և ոչ զաչսն ընդ երկինս ամբառնալ. այլ կոծէր զկուրծս իւր՝ և ասէր. Ա՟Ծ քաւեա զիս զմեղաւորս: Ասեմ ձեզ. էջ սա արդարացեալ 'ի տուն իւր քան զնա. զի ա՟մ որ բարձ-

բացուցանէ զանձն իւր, խոնարհեսցի. և որ խոնարհեցուցանէ զանձն, բարձրասցի: 14:

Յէջղ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօ. Իշխան ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Յիններորդ ժամու ժողովին ՚ի դուռն եկեղեցւոյն. և սկսանին

Սաղմոս ԽԶ:

43. Համբարձաւ: փխ. Ծափս հարկէք. 420:

Գէջս և աւետարան զատկաւորեանն կարդա:

Եւ եղանեն խաչն և աւետարանաւ և ամ գլորդաս ՚ի դուռն աւելն Շարական Գ.Ձ:

Համբարձաւ Տէրն մեր Քս օրհնութբ. 414:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Ժ.Թ. 1:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ եղեւ՝ իբրեւ կատարեաց (Յս) զբանս զայսոսիկ, փոխեցաւ ՚ի Գալիլեէ՝ և եկն ՚ի սահմանս Հրէաստանի յայն կոյս Յորդանանու: Եւ գնացին զհետ նր ժողովուրդք բազումք, և բժշկեաց զնս անդ. Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն փորձէին զնա և ասէին, եթէ արժա՞ն իցէ ումեք արձակել զկին իւր ըստ ամ վնասու: Պատասխանի ետ նց և ասէ. չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ թէ որ հաստատեացն ՚ի սկզբանէ՝ արու և էգ արար զնոսա, և ասէ: Վս այսորիկ թողցէ այր զհայր և զմայր՝ և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, և եղիցին երկոքեան ՚ի մարմին մի: Ապա ուրեմն ոչ են երկու՝ այլ մի մարմին: Արդ՝ զոր Ած զուգեաց՝ մարդ մի մեկնեսցէ: Ասեն ցնա. իսկ Մովսէս ընդէ՞ր պատուիրեաց մեզ տալ թուղթ մեկնելոյ՝ և արձակել: Ասէ ցնս. Մովսէս վս խստասրտութեն ձերոյ հրամայեաց ձեզ արձակել զկանայս ձեր. այլ ՚ի սկզբանէ ոչ եղեւ այնպէս:

Բայց ասեմ ձեզ, զի ամ որ արձակեսցէ զկին իւր՝
և ոչ վն պոռնկութե, և առնիցէ այլ՝ շնայ, և որ
զարձակեալն առնիցէ՝ շնայ: Ասեն ցնա աշակերտքն
իւր. Եթէ այդպէս ինչ վնաս իցէ ընդ այր և ընդ
կին, լաւ է չամուսնանալ: Եւ նա ասէ ցնոսա. Ոչ
ամենեքեան բաւական են այդմ բանի, այլ որոց
տուեալ է: Զի են ներքինիք՝ որ յորովայնէ մօր
իւրեանց ծնան այնպէս. և են ներքինիք՝ որ ՚ի
մարդկանէ եղեն ներքինիք. և են ներքինիք՝ որ
զանձինս իւրեանց արարին ներքինիս վն արքայու-
թեան երկնից. որ կարօղն է տանել՝ տարցի: Յայն-
ժամ մատուցան առ նա մանկտի, զի ձեռն դիցէ ՚ի
վր նց՝ և աղօթս արասցէ. և աշակերտքն նց սաս-
տէին նց: Եւ Յս, Թոյլ տուք մանկտւոյդ՝ և մի
արգելուք զդոսա գալ առ իս, զի այդպիսեացդ է
արքայութիւն երկնից: Եւ եդեալ ձեռն ՚ի վր նց՝
գնաց անտի: 15:

Եւ [illegible] և [illegible]:

Օրհնի. Բարեաւ. Մի խաչիւ: Ողջ. Պաշտպանեա:

Եւ ՚ի [illegible] [illegible] [illegible] ժամ:

Աւետարան [illegible]. Եւ ես խաղաղութե: Բա-
[illegible]. Օրհնութիւն և փառք:

Եւ [illegible] Խոնարհեցա և Աղբեցա:

Մեծացոյց Յարուցեալ ԴԿ: Բարեաւ. Աստուածք:

Հանգստեան ԴԿ:

Որբոց տընկակից եղար նըմանութե մաքրու ք
Որդի Աստուծոյ. արժանաւորեա ըզմեզ
կերպարանակից լինել քեզ փառաց թագաւոր.
քեզ Մարդ Երգեսցեն Եկեղեցիք որբոց ըզերգըն
հոգեւորս: Օհին մարդըն խաչակից քեզ արա-
րեր եւ ըղխաղթոց մեղաց ըզն ջնջեցեր. աղաչե-
ցեր ըզմեզ կենարար փայտին յորում մա-

ծառ եւ շիթք արեան քո մրրուցին ըղձոյն-ղէնս. քեզ միայն երգեսցեն եկեղեցիք սրբոց ըն-դերգս հոգեւորս: Առ որն գթութեամբդ քո աստուածային մարդեղութեամբդ հնազանդեցեր ընդ մեղս մարմնոյ քո եւ արեան. պատարագաւդ ձօր ի հօր անճառելից ընծայեցեր նոր առ ի մեզ. Եւ համբարձար յուսափայլ ամպովք. յայտնեցար իշխանութեանց եւ պետութեանց որք հիացեալ հար-ցանէին ըթէ այս ով է որ գինեալ գայ յԵդով-մայ. Եւ յեկեղեցւոյ քո ուսան ընդարձակա-ւորք զխոնարհութիւնս քո. քեզ միայն երգես-ցեն եկեղեցիք սրբոց ընդերգս հոգեւորս:

Տէր ողորմեա:

Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս. 414:

Երգեցէք Աստուծոյ. ԽԶ.:

ԽԳ. Համբարձէք իշխանք: Փիլ. Տն է. 425:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Ժ. 13:

Առ. Տէրն մեր Յս. Քս

Եւ մատուցանէին առ նա մանկտի՝ զի ձեռն դիցէ նց. իսկ աշակերտքն սաստէին այնոցիկ՝ որ մատուցանէինն: Իբրեւ ետես Յս, բարկացեալ սաստեաց նոցա եւ ասէ. Թոյլ տուք մանկտւոյդ գալ առ իս, եւ մի արգելուք զդոսա. զի այդպիսեացդ է արքայութի Այ: Ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ ընկալցի զարքայութի Այ իբրեւ զմանուկ՝ ոչ մտցէ ՚ի նա: Եւ առեալ զնոսա ՚ի գիրկս ձեռն եդ ՚ի վն՝ եւ օրհնեաց զնս: Եւ ընդ ելանելն նր անտի ՚ի ճանապարհ, ահաւասիկ ոմն մեծատուն ընթացեալ ՚ի ծունր իջանէր, հարցանէր զնա՝ եւ ասէր. վարդապետ բարի, զի՞նչ արարից՝ զի զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեցից: Եւ Յս ասէ ցնա. զի՞ ասես զիս բարի.

չի՛ք ոք բարի՝ բայց մի ԱԾ: Զպատուիրանս գիտես. մի՛ շնար, մի՛ սպանաներ, մի՛ գողանար, մի՛ սուտ վկայեր. պատուեա՛ զհայր քո և զմայր: Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնա. վարդապետ՝ զայդ ամ արարի ՚ի մանկութենէ իմմէ, արդ՝ զի՞նչ ևս պակաս իցեմ: Եւ Յս հայեցեալ ՚ի նա՝ սիրեաց զնա, և ասէ ցնա. մի ինչ պակաս է ՚ի քէն. եթէ կամիս կատարեալ լինել, երթ զոր ինչ ունիս վաճառեա՛ և տո՛ւր աղքատաց, և ունիցիս գանձս յերկինս, և առ զխաչն՝ և եկ զկնի իմ: Եւ նա խոժոռեալ ընդ բանն՝ գնաց տրտում. զի ունէր ինչս բազումս: Եւ հայեցեալ յայս կոյս յայն կոյս Յս, ասէ ցաշակերտսն. զիա՛րդ դժուարին է՝ որ զինչս ունին, մտանել յարքայութի ԱՅ: Եւ աշակերտքն զարմացեալ էին ՚ի վն բանիցն նր: Իսկ Յս դարձեալ պատասխանի ետ նց և ասէ. որդեակք՝ որչափ դժուարին է յուսացելոց յինչս՝ մտանել յարքայութի ԱՅ: Դիւրին է մալխոյ ընդ ծակ ասղան անցանել՝ քան մեծատան յարքայութիւն ԱՅ մտանել: Եւ նոքա առաւել ևս զարմանային՝ և ասէին ընդ միմեանս. իսկ ո՞ կարասցէ ապրել: Հայեցեալ ընդ նոսա Յս՝ ասէ. առ ՚ի մարդկանէ այդ անհնարին է, այլ ոչ առ ՚ի յԱՅ: 27:

Թէղ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղէն. Թագաւոր:

Զ. ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութն ԱԶ:

ԵՐԳԵՍՑՈՒՔ երգ նոր ԱՅ փրկչին մերոյ. 153:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց:

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց. Տր հզօր զօրութբ
խրով. Տր կարող ՚ի պատերազմի:
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
Փ. Կառք ԱՅ բիւրապատիկք. հազարք ուղղիչք,
և Տր ՚ի նոսա. ՚ի Սինէ սրբութէ խրմ.
Ել ՚ի բարձունս և գերեաց զգերութի. էառ ա-
ւար, բաշխեաց պարգեւս, և նա որդւոց մարդկան:
Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:
Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ ՔՍ, ալէլուիա.
մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

ձյ ԴԶ:

Յագումն միածնի Որդւոյ քո յերկնից անըս-
կիզբն անեղ. մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն տը-
նօրինաբար. օրհնեալ Տր Աստուած հարցն մե-
րոց: Որ վասն յանցանաց Ադամայ նախաստեղ-
ծին ի վերայ խաչին զինուորըն գեղարդեամբըն
բանայր ըզկողահոս աղբերն. օրհնեալ Տր Աստո-
ւած հարցն մերոց: Որ ըզմահ կոխեաց ՔՍ Աս-
տուած. եւ մեզ կեանս պարգեւեաց. հրաշա-
լի յարութբն խրով. օրհնեալ Տէր Աստուած
հարցն մերոց:

Գ.. ԱզՏէր. Ամենայն գործք Տեառն
ըզՏէր օրհնեցէք: Այսօր խոցեալն ի տի-
գէն հանեղ մարմնովն քաղցրացոյց ըզճաշա-
կացն ըզդառնութի. Ամենայն գործք
Տեառն ըզՏր օրհնեցէք: Փառք Հօր: Այ-
սօր ամպ լուսոյ սիւն գործեալ ի հրալից վիմին.

պահապանքըն պակուցեալ ի հրակերպ զմանէ լուսոյն. Ամենայն գործըք Տեառն ըզՏէր օրհնեցէք։ Այժմ և միշտ։ Այսօր հրամանաւ փայլակնացեալ լոյսն աղբերաց. ըզգաստին ի հրաշապարդ ըզ յարութիւն. Ամենայն գործըք Տեառն ըզՏէր օրհնեցէք։

Մեծացուսցէ Դ.Զ։

Զանգամն հրաշալի որ անլոյս էր ի մէնջ. և Լոյսըն հայրական անըմբռնելի. հուր փայլակնացեալ և ի մարմնի բնակեցաւ. անվրէնս պահելով զարարածս ամենայն։ փառք Հօր։ Զանգամն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ. ճառագայթելով զարարածս ամենայն. երկնիւք ցընծայինն և երկիրս ուրախանայր. և Քրիստոս Տէր ընդ մարդկան շրջեցաւ։ Այժմ և միշտ։ Առ քեզ ապաւինիմք ամենասուրբ Կոյս. գերագոյն և հրաշալի և բազխոզ բարութեանց. աղբիւր ես ծարաւեաց և հանգիստ աշխատելոց. և եղեր վերընկալ աստուածային Բանին։

Ողորմեա Դ.Զ։

Ըզքեզ աղաչեմք ողորմեա մարդասէր։ փառք Հօր։ Որ էիցս էակ փառակից ընդ Հօր և արարչակից Հոգւոյն. խոնարհեալ ի մերս վէր առեր մարմին. ըզքեզ աղաչեմք ողորմեա մարդասէր։ Այժմ և միշտ։ Որ զվայրոլեան ասուր դառնութի լուսոյն քաղցրացուցեր ըզճաշակ. գովանեալ ըզքեզ Տէր առաքելին. և մեք աղաչեմք ողորմեա մարդասէր։

Տէր յերկնից Դ.Ձ։

Փառաւորեալ անճառելի յարութիւնն Քրիստոսի։ փառք Հօր։ Որ կամաւ Հօր և Հոգւոյն ի վերայ քառաթեւին պատարագեալ գառն Այ. փառաւորեալ անճառելի յարութիւնն Քրիստոսի։ Այժմ և միշտ։ Քն՝ անմահ թագաւորն հեստագօտեալ ի դրժոխս. կապեաց զիշխանն մեղասէր. զմահու զերեալսն յԱդամայ կենագործեաց ի կեանս անմահ. փառաւորեալ անճառելի յարութիւնն Քրիստոսի։

Առաւօտու Երգ։

Զյարութիւն ընդփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Քարոզ Ասասցուք։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԸ։

43. Համբարձաւ։ փխ. Ծափս հարէք. 420։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԸ։ 15.

Առ. Տին մեր Յն Քն

Մատուցանէին առ նա և մանկտի՝ զի մերձեսցէ ի նոսա. իբրև տեսին աշակերտքն՝ սաստէին նոցա։ Իսկ Յս կոչեցեալ զնոսա առ ինքն՝ ասէ. թոյլ տուք մանկտւոյդ գալ առ իս, և մի արգելուք զդոսա. զի այդպիսեացդ է արքայութիւն Այ։ Ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ ընդունիցի զարքայութիւն Այ իբրև զմանուկ, ոչ մտցէ ի նա։ Եւ եհարց զնա ոմն իշխան և ասէ. վարդապետ բարի՝ զինչ գործեցից, զի զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեցից։ Ասէ ցնա Յս. զի՞ ասես զիս բարի. չիք ոք բարի՝ բայց մի Այ։ Զպատուիրանս գիտես. մի շնար, մի սպանաներ, մի

գողանար, մի՛ սուտ վկայեր, պատուեա՛ զհայր քո և զմայր: Եւ նա ասէ. զայդ ամ պահեցի ՚ի մանկութենէ իմմէ: Իբրև լուաւ զայն Յս՝ ասէ ցնա. մի ևս պակաս է քեզ. զամ ինչ զոր ունիս, վաճառեա և տո՛ւր աղքատաց, և ունիցիս գանձս յերկինս. և եկ զկնի իմ: Նա իբրև լուաւ զայս՝ տրտմեցաւ. քանզի էր մեծատուն յոյժ: Իբրև ետես զնա Յս տրտմեալ, ասէ. ո՜րպ դժուարաւ, որ ինչ ունիցին՝ մտանիցեն յարքայութի ԱՅ: Դիւրագոյն իցէ մալխոյ ընդ ծակ ասղան անցանել, քան մեծատան յարքայութի ԱՅ մտանել: Եւ որ լուանն ասէին. և ո՞ կարիցէ ապրել: Եւ նա ասէ. անհնարինք առ ՚ի մարդկանէ, հնարաւորք են յԱՅ: Եւ ասէ Պետրոս. ահաւասիկ մեք թողաք զամ ինչ զմեր, և եկաք զկնի քո: Եւ նա ասէ ցնս. ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ ոք է՝ որ եթող զտուն կամ զծնօղս կամ զեղբարս կամ զկին կամ զորդիս՝ վս արքայութեն ԱՅ, եթէ ոչ առնուցու բազմապատիկ ՚ի ժամանակի յայսմիկ. և յաշխարհին որ գալոց է՝ զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեսցէ: Եւ առեալ զերկոտասանսն առանձինն՝ ասէ ցնս. ահաւասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ. և կատարեսցին ամ գրեալքն մարգարէիւք վասն որդւոյ մարդոյ: Զի մատնեսցի հեթանոսաց և կատակեսցի. և հարկանիցեն և սպանանիցեն զնա, և յերիր աւուր յարիցէ: Եւ նոքա ոչ ինչ իմացան յայնցանէ, այլ էր բանն ծածկեալ ՚ի նոցանէ, և ոչ գիտէին զասացեալսն: 34:

ԲԾԴ. Խնդրեցուք: Կեցո: Ըդը. Գնամ ամենա:

ՑԵՐԵԿՈՅԻՆ.

Առաջին Սաղմոս ԽԶ:

ԿՑ. Ճամփարձաւ: Փխ. Ողորմեա հարէք. 420:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԹ. 16:

Առ Տ̃ն մեր Յ̃ս Ք̃ս

Եւ ահա մատուցեալ ոմն առ նա՝ ասէ. վարդա-
պետ բարի՝ զի՞նչ բարի գործեցից՝ զի ընդունիցիմ
զկեանս յաւիտենականս: Եւ նա ասէ ցնա. զի՞
հարցանես զիս զբարւոյ, մի է բարի. եթէ կամիս
'ի կեանսն յաւիտենականս մտանել՝ պահեա զպա-
տուիրանսն: Ասէ ցնա. զո՞րս: Ասէ ցնա Յ̃ս. զմի
սպանաներն՝ և մի շնար՝ և մի գողանար՝ և մի սուտ
վկայեր, պատուեա զհայր քո և զմայր, և սիրես-
ցես զընկեր քո իբրև զանձն քո: Ասէ ցնա պա-
տանին. զայդ ա̃մ պահեցի 'ի մանկութենէ իմմէ.
արդ՝ ի՞ւ իւիք պակաս իցեմ: Ասէ ցնա Յ̃ս. եթէ
կամիս կատարեալ լինել, երթ՝ վաճառեա զինչս
քո՝ և տուր աղքատաց, և ունիցիս գանձս յեր-
կինս. և եկ զկնի իմ: Իբրև լուաւ պատանին
զբանն, գնաց տրտմեալ, զի ունէր ստացուածս
բազումս: Ասէ Յ̃ս ցաշակերտսն. ամէն ասեմ ձեզ.
զի դժուարաւ մտցէ մեծատուն յարքայութիւն երկ-
նից: Դարձեալ ասեմ ձեզ. դիւրին է մալխոյ
մտանել ընդ ծակ ասղան, քան մեծատան յարքայ-
ութիւն Ա̃յ մտանել: Իբրև լուան աշակերտքն՝ զար-
մացան յոյժ՝ և ասեն. իսկ ո՞ կարիցէ ապրել:
Հայեցաւ 'ի ն̃ս Յ̃ս՝ և ասէ. առ 'ի մարդկանէ այդ
անկար է, այլ առ յԱ̃յ ա̃մ ինչ զօրաւոր: Յայն-
ժամ պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցնա. ահա-
ւասիկ մեք թողաք զա̃մ, և եկաք զկնի քո, արդ զի՞նչ
լինիցի մեզ: Ասէ ցն̃ս Յ̃ս. ամէն ասեմ ձեզ. զի
դուք որ եկիք զկնի իմ, 'ի միւսանգամ գալստեանն՝
յորժամ նստցի որդի մարդոյ յաթոռ փառաց իւ-
րոց, նստջիք և դուք յերկոտասան աթոռ՝ դատել
զերկոտասան ազգն Իսրայելի: Եւ ա̃մ որ որ եթող
զտուն՝ կամ զեղբարս կամ զքորս կամ զհայր կամ
զմայր՝ կամ զկին կամ զորդիս՝ կամ զագարակս վ̃ս

անուան իմոյ, հարիւրապատիկ առցէ՝ և զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեսցէ։ Բազումք եղիցին առաջինք յետինք՝ և յետինք առաջինք։ Քանզի նման է արքայութիւն երկնից առն տանուտեառն, որ ել ընդ առաւօտս 'ի վարձու ունել մշակս յայգի իւր։ Եւ արկ վարձս մշակացն աւուրն դահեկան, և առաքեաց զնս յայգի իւր։ Եւ ելեալ զերրորդ ժամու՝ ետես այլս զի կային դատարկք 'ի հրապարակս. ասէ և ցնս. երթայք և դուք յայգի իմ, և որ ինչ արժան իցէ՝ տաց ձեզ. գնացին և նոքա։ Եւ դարձեալ ելեալ զվեց ժամու և զինն ժամու արար նոյնպէս։ Եւ զմետասաներորդ ժամու ելեալ եգիտ այլս՝ զի կային դատարկ, ասէ և ցնս. ընդէ՞ր կայք աստ զօրս ցերեկ դատարկ։ Ասեն ցնա. զի ոչ ոք կալաւ զմեզ 'ի վարձու։ Ասէ ցնս. երթայք և դուք յայգին, և որ ինչ արժան է՝ առնուցուք։ Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ասէ տէր այգւոյն ցգաւառապետ իւր. կոչեա՛ զմշակսն և տո՛ւր նց վարձս՝ սկսեալ 'ի յետնոցն մինչև ցառաջինսն։ Իբրև եկին որք զմետասաներորդ ժամուն, առին մէն մի դահեկան։ Եկեալ և առաջինքն՝ համարէին թէ աւելի առնուցուն, և առին մէն մի դահեկան և նոքա։ Իբրև առին, տրտնջէին զտանուտեառնէն՝ և ասէին. թէ դոքա յետինքդ մի ժամ գործեցին, և հաւասարակորդս մեզ արարեր զդոսա, որ զծանրութիւն աւուրն բարձաք և զտօթ։ Նա պատասխանի ետ միում 'ի նոցանէ՝ և ասէ. ընկեր՝ չզրկեմ զքեզ, ո՞չ դահեկանի միոջ սակ արկեր ընդ իս։ Ա՛ռ զքոյդ՝ և երթ, եթէ կամիմ յետնոցս տալ՝ որպ և քեզ։ Եթէ չիցէ ինձ իշխանութիւն յիմս առնել զինչ և կամիմ. կամ թէ ակն քո չար է, զի ես առատ եմ։ Այսպէս եղիցին յետինք առաջինք՝ և առաջինք յետինք. զի բազումք են կոչեցեալք, և սակաւք են ընտրեալք։ Ի. 16։

[illegible] Ա.Զ։ Կիւրղ. Ասացուք։

Համբարձի ԴՁ։

Որք անկակից եղաք նմանութեան. 428։
Համբարձաւ Տէրն մեր ՔՍ օրհնութբ. 414։

Ալէլուի Սաղմոս ԻԴ։

ԿՑ. Համբարձէք։ փխ. Տէառն է երկիր. 425։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Ժ. 28։

Առ Տրն մեր ՅՍ ՔՍ

Սկսաւ ասել ցնա Պետրոս. ահաւասիկ մեք թողաք զամենայն, և եկաք զկնի քո։ Պատասխանի ետ ՅՍ և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ ոք է որ եթող զտուն կամ զեղբարս կամ զքորս՝ կամ զհայր կամ զմայր կամ զորդիս՝ կամ զագարակս՝ վն իմ կամ վն աւետարանին. եթէ ոչ առնուցու հարիւրապատիկ այժմ յայսմ ժամանակի տունս և եղբարս և քորս և մարս և որդիս՝ և ագարակս հալածանօք հանդերձ, և յաշխարհին որ գալոց է՝ զկեանսն յաւիտենականս։ Զի բազումք եղիցին առաջինք յետինք՝ և յետինք առաջինք։ Եւ էին ՚ի ճանապարհի մինչդեռ ելանէին յԵրուսաղէմ և երթայր ՅՍ առաջի քան զնս, և զարմացեալ էին որ զհետն երթային՝ և երկնչէին։ 32։

Քրզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթք. Թագաւոր։

Զ. Շ Ա Բ Ա Թ

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օրհնութեան ԱԿ։

ՕՐՀՆԵՑԷՔ Տն երգ նոր, և օրհնեցէք. 157։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Համբարձաւ ԱԾ օրհնութբ. և Տր մեր ձայնիւ փողոյ։
Սաղմոս ասացէք ԱԾ մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում, սաղմոս ասացէք։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Որ հովուեսդ Իսրայէլի, նայեաց. որ առաջնորդես ոչ խաշին Յովսեփու:

Որ նստիս ՚ի քրովբէս, յայտնեաց առաջի Եփրեմի Բենիամինի և Մանասէի:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ՅԱՐՈՒԱԾՈՅՆ

Հարց Դ.Զ:

Փառաւորեալ զանուն քո սուրբ. Ա՛ծ հա՜րցըն մերոց: Որ յանդըսկըզբնականն ի Հօրէ առաքեցար. և առեր մարմին ի սըրբոյ կուսէն. Ա՛ծ հա՜րցըն մերոց: Որ չարչարեցար մարմնով փառքն մեր. և բարձեր ըզմեղս մեր ի խաչափայտն. Ա՛ծ հա՜րցըն մերոց:

Դ. ԸզՏէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Որ ի խաչին բևեռեալ Քս՛ ըզմահ կոխեաց. և ըզնախաստեղծն ի ծառայութէ՛ մահու ազատեցոյց. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Փառք Հօր: Որ ի գերեզմանի եղաւ ոչ մարդ. և ի հրեշտակաց մըշտընջենաւորակից Հօր քարոզեցաւ. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Այժմ և միշտ: Որ սոսկալի՝ հեացմամբ ըզպահպանողն զարհուրեցոյց. և ըզտըրտմութիւն ի կանանցըն փարատեցոյց. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս:

Մեծացուսցէ Դ.Զ:

Աստուածածին գերագոյն երկնից ցուցար խորան և անապատ. քանզի ծնար ըզԲան ի Հօրէ. բնութեանց էից անսահմանելին պարագրեցաւ ի քում յարովայնի. հզօր երգով ըզքեզ ըզի շա մեծացու-

ցանեմք։ Փառք Հօր։ Դուռըն փակեալ զքեզ նշանակէր յառաջագոյն ծանօթ կոյս անարատ. ընդ որ եմուտ անճառն յէից. Բանն անմարմին որ ի Հօրէ և ել մարմնով անխափանելի ծննդով կուսութեանդ. Հոգևոր երգով զքեզ միշտ մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Վերափոխեալ զքեզ ի յերկնային խորանսն այսօր Որդին քո միածին. ուստի եւ դասք առաքելոցն. եւ իմաստունք կուսանացըն միաձայնելով գովէին զքեզ մայր ամենօրհնեալ. Հոգևոր երգով զքեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Դ.Զ։

Անժամանակդ Արդ անըսկիզբըն եւ անճառելի. անհասանս սրովբէից. որ միշտ ընդ Հօր օրհնեալ ես ի յանմարմնից. զգաստացեալ օրհնաբանիչք եղաք. Որդի Աստուծոյ ողորմեա մեզ։ Որ անսկզբնացար ի Հօրէ և մարմնացար անճառապէս. ի ծոց ի կուսէն. Հաճեցար ըզմահ խաչին ի յանձըն առնուլ. փոխանակ զաստուածապատուն ըստ խոտեղծին. Որդի Աստուծոյ ողորմեա մեզ։ Փառք Հօր։ Որ բեւեռեցար ի խաչին յաղագս մերոյ յանցանաց. փրկեցեր ըզմեզ ի բոլորից. ահաւոր գոչմամբ ձայնին զարհուրածըս դողացուցեր. եւ ըզգուսասորըն խաւարեցուցեր. Որդի Աստուծոյ ողորմեա մեզ։ Այժմ և միշտ։ Որ ընդ մեռեալըս համարելով զթաղումն ընկալար. բովանդակեալ մարմնով. յարուցեալ յերրորդ աւուր Հրեշտակաց աւետարանութեամբ. քարոզեցար յաշակերտեան կանանց. Որդի Աստուծոյ ողորմեա մեզ.

Տէր յերկնից Գ.Չ։

Զանճառելի յարութիւնըն հրաշացեալ հրեշտակըն գուշէր առ կանայսն ասելով. յարուցեալ է Տէրըն ի գերեզմանէն։ Փառք Հօր։ Որ եւ կեցցես ընդ Հօր զահաւոր յարութեամբ քո ի գերեզմանէն. սրբասանեալ կանայքըն խնդութեամբ քարոզէին։ Այժմ եւ միշտ։ Յարեան Տէրն ի մեռելոց. եւ ընդ զօրութեամբն զդժոխոց խորտակեաց. եւ զարգելեալսն ի նմա կորզեաց ըզքանչելի յարութեամբն իւրով։

Առաւօտու Երգ։

Զյարութիւն ըզփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեծ ձայնիւ փողոյ։

Քարոզ Աստուծոյ։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԷ։

48. Համբարձաւ։ Փխ. Ծափս հարէք. 420.

Ընթերցուած ըստ Ղուկասու։ ԺԲ. 35։

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ եղեւ ի մօտելն նր յԵրիքով, կոյր ոմն նստէր առ ճանապարհաւն մուրացիկ։ Իբրեւ լուաւ զանցանել ժողովրդեանն, հարցանէր՝ թէ զինչ իցէ այն։ Եւ պատմեցին նմա, թէ Յս Նազովրեցի անցանէ։ Աղաղակեաց եւ ասէ. Յս որդի Դաւթի ողորմեա ինձ։ Եւ որ առաջին երթային՝ սաստէին նմա զի լռեսցէ. եւ նա եւս առաւել աղաղակէր, որդի Դաւթի՝ ողորմեա ինձ։ Զտեղի առ Յս, եւ հրամայեաց ածել զնա առ ինքն. եւ իբրեւ մերձ եղեւ առ նա, եհարց զնա եւ ասէ. զինչ կամիս դու՝ զի արարից քեզ. եւ նա ասէ. Տէր՝ զի բացցին աչք

իմ՝ և տեսից: Եւ Յս ասէ ցնա. հայեաց, հաւատք քո կեցուցին զքեզ: Եւ առժամայն ետես, երթայր զհետ նր՝ և փառաւոր առնէր զԱծ. և ամ ժողովրդեանն տեսեալ, տայր օրհնութի Այ: Եւ մըտեալ շրջէր ընդ Երիքով: Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ Զակքէոս, և նա էր մաքսապետ, և ինքն մեծատուն. և խնդրէր տեսանել՝ եթէ ով իցէ Յս, և ոչ կարէր 'ի բազմութէն, զի կարճ էր հասակաւ: Եւ ընթացեալ յառաջս, ել 'ի ժանտաթզենին՝ զի տեսանիցէ զնա. քանզի ընդ այն իսկ անցանելոց էր: Իբրև եկն 'ի տեղին, հայեցաւ 'ի վեր Յս՝ և ասէ ցնա. Զակքէ՝ փութա էջ այտի, զի այսօր 'ի տան քում արժան է ինձ ագանել: Փութացաւ և էջ՝ և ընկալաւ զնա ուրախութբ: Իբրև տեսին ամենեքին, տրտնջէին և ասէին՝ թէ առ առն մեղաւորի եմուտ լուծանել: Եկն եկաց Զակքէոս՝ և ասէ ցՏր. Տէր՝ ահա զկէս ընչից իմոց տաց աղքատաց. և եթէ զոք զրկեցի, հատուցից չորեքկին: Եւ ասէ ցնա Յս. այսօր եղև փրկութի տանս այսմիկ. քանզի և սա որդի Աբրահամու է: Զի եկն որդի մարդոյ խնդրել և կեցուցանել զկորուսեալն: Եւ մինչդեռ նոքա զայն լսէին, յաւել առակ մի և ասէ, վասն մերձենալոյ նր յԵրուսաղէմ, և համարելոյ նց եթէ առժամայն յայտնելոց է արքայութի Այ: Ասէ. այր ոմն ազնուական գնաց յաշխարհ հեռի՝ առնուլ իւր թագաւորութի, և դառնալ: Եւ կոչեցեալ զծառայս իւր՝ ետ նց տասն մնաս, և ասէ ցնս. յարգեցէք զայդ՝ մինչև եկից: Եւ քաղաքացիքն նորա ատէին զնա, առաքեցին հրեշտակս զկնի նր և ասեն, թէ ոչ կամիմք թագաւորել դմա 'ի վր մեր: Եւ եղև դառնալ նմա առեալ զթագաւորութին, և կոչեալ զծառայսն՝ որոց տուեալ էր զարծաթն, զի գիտասցէ թէ ո զինչ շահեցաւ: Եկն առաջինն և ասէ. տէր մնասն քո՝ տասն մնաս արար: Եւ ասէ ցնա. ազնիւ ծառայ և բարի, զի 'ի փոքուդ հա-

ւատարիմ եղեր, լիջիր իշխանութիւն ունել 'ի վ̃ տասն քաղաքի։ Եկն երկրորդն եւ ասէ. մնասն քո արար հինգ մնաս։ Ասէ եւ ցնա. եւ դու լիջիր 'ի վ̃ հինգ քաղաքաց։ Եկն միւսն եւ ասէ. տէր ահա մնասն քո՝ զոր ունէի ծրարեալ 'ի վարշամակի. երկնչէի 'ի քէն, զի այր ստամբակ ես. բառնաս՝ զոր ոչ եդիր, եւ հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր։ Եւ ասէ ցնա. 'ի բերանոյ քումմէ դատեցայց զքեզ ծառայ անհաւատ. գիտէիր թէ ես այր մի ստամբակ եմ, բառնամ զոր ոչ եդի, եւ հնձեմ՝ ուր ոչ սերմանեցի։ Եւ ընդէ՞ր ոչ ետուր զարծաթն իմ 'ի սեղանաւորս, եւ եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի։ Եւ ասէ ցպաշտաւորսն. առէք 'ի դմանէ զմնասն, եւ տարայք տուք այնմ՝ որ ունիցի զտասն մնասն։ Եւ ասեն ցնա. տէր՝ ունի տասն մնաս։ Ասեմ ձեզ, եթէ ամ̃ որ ունիցի, տացի. եւ յայնմանէ որ ոչն ունիցի, եւ զոր ունիցին՝ բարձցի 'ի նմանէ։ Բայց զթշնամիսն իմ զայնոսիկ, որ ոչն կամէին զիս թագաւորել 'ի վ̃ ն̃ց, ածէք այսր եւ սպանէք առաջի իմ։ Եւ իբրեւ զայս ասաց, գնաց յառաջ՝ ելանել յԵրուսաղէմ։ Ղ.Թ.. 28։

Բճղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Զհուժ ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԽԶ։

ԿՑ. Համբարձաւ։ Փխ. Ծափս հարէք. 420։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Ի. 17։

Տէրն մեր Յս Քս

Իբրեւ ելանէր (Յս) յԵրուսաղէմ, առ զերկոտասանսն առանձինն, եւ 'ի ճանապարհին ասէ ցնոսա։ Ահաւասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ, եւ որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետից՝ եւ դպրաց. եւ դատապարտեսցեն զնա 'ի մահ. եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այպանել եւ հարկանել եւ 'ի խաչ հանել, եւ

յերկիր առուր յարիցէ։ Յայնժամ մատեաւ առ նա մայր որդւոցն Զեբեդեայ որդւովքն իւրովք հանդերձ. երկիր պագանէր՝ և խնդրէր ինչ ՚ի նմանէ։ Եւ նա ասէ ցնա. զի՞նչ կամիս։ Ասէ ցնա. ասա՛ զի նստցին սոքա երկու որդիքս իմ, մի ընդ աջմէ քումմէ՝ և մի ընդ ահեկէ յարքայութեան քում։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէ՞ք ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոց եմ, կամ զմկրտութիւն զոր ես մկրտելոց եմ՝ մկրտել. ասեն ցնա. կարող եմք։ Ասէ ցնս Յս. զբաժակն իմ ըմպիցէք, և զմկրտութիւն զոր ես մկրտիցիմ՝ մկրտիցիք, բայց նստուցանել ընդ աջմէ և ընդ ահեկէ իմմէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց տուեալ է ՚ի Հօրէ իմմէ։ Եւ լուեալ տասանցն, բարկացան ՚ի վր երկուցն եղբարց։ Յս կոչեաց զնոսա առ ինքն՝ և ասէ. գիտէք՝ զի իշխանք ազգաց տիրեն նց, և մեծամեծքն իշխեն նց։ Ոչ այնպէս իցէ և ՚ի ձերում միջի. այլ որ կամիցի ՚ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտօնեայ։ Եւ որ կամիցի ՚ի ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ծառայ։ Որպ որդի մարդոյ ոչ եկն պաշտօն առնուլ՝ այլ պաշտել. և տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց։ 28։

Կիրակամուտի Ժամու։

Բարեբանեալ որ եկիր և գալոցդ ես ՚ի յերկնէ՝ ածայլին քո փառօք, շնորհեա՛ ամենեցուն զյարութիւն կն որպէս մարդասէր։ Լոյս զուարթ։

Մեսեդի Գալստեան։

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն. օրհնեալ որ գալոց ես. Տր Ած մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ։

Համբարձէ Դ.Զ։

Թագաւոր գոլով քո յաշխարհ. 232։

Արձակման Սաղմոս Ի.Գ.։

48. Համբարձէք։ Փխ. Տն է երկիր. 425։

Աւետարան ըստ Մարկոսի. Գլ. 32.

Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ առեալ միւսանգամ զերկոտասանսն առանձին սկսաւ ասել նց զինչ անցք անցանելոց իցեն ընդ նա։ Թէ ահաւասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ. և որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետից և դպրաց. և դատեսցեն զնա 'ի մահ, և մատնեսցեն զնա հեթանոսաց. և կատակեսցեն զնովաւ, և հարկանիցեն զնա, և թքանիցեն 'ի նա, և սպանցեն. և յերիր աւուր յարիցէ։ Եւ երթային առ նովա Յակովբոս և Յովհաննէս՝ որդիքն Զեբեդեայ. և ասեն ցնա. վարդապետ՝ կամիմք զի զոր ինչ խնդրեսցուք 'ի քէն՝ արասցես մեզ։ Եւ նա ասէ ցնոսա. զի՞նչ կամիք յինէն՝ զի արարից ձեզ։ Եւ նոքա ասեն ցնա. տուր մեզ՝ զի նստցուք մի յաջմէ քումմէ և մի յահեկէ՝ 'ի փառսն քում։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնոսա. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէ՞ք ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոց եմ, կամ զմկրտութիւն՝ զոր ես մկրտելոցն եմ, մկրտել։ Եւ նոքա ասեն ցնա, կարեմք։ Եւ Յս ասէ ցնս, զբաժակն զոր ես ըմպելոց եմ՝ ըմպիցէք, և զմկրտութիւն՝ զոր ես մկրտելոց եմ՝ մկրտիցիք. այլ նստուցանել ընդ աջմէ իմմէ և ընդ ահեկէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց պատրաստեալ իցէ։ Եւ լուեալ զայն տասանցն, սկսան բարկանալ Յակովբայ և Յովհաննու։ Եւ Յս կոչեաց զնս առ ինքն, և ասէ ցնս գիտէք՝ զի որ յանուանն իշխանքն են հեթանոսաց, տիրեն նց, և մեծամեծք նց իշխեն նոցա. Ոչ նոյնպէս իցէ և 'ի ձերում միջի. այլ որ կամիցի 'ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտօնեայ. և որ կամիցի 'ի ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ամենեցուն ծառայ։ Քանզի և որդի մարդոյ ոչ եկն առնուլ պաշտօն՝ այլ պաշտել, և տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց։ 45։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Աղօթ։ Ընդ. Թագաւոր։

Է. ԿԻՒՐԱԿԷ
ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ Լ;

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Հետեւումն Ճաշուն Դ.Զ:

ՀԱՄԲԱՐՁԱՒ Տէրն մեր յերկինս. 414:

Օրհնութիւն Գ.Կ:

Մեծահրաշ այս խորհուրդ աւանդութեան առ մեզ հասեալ. զոր հոգւոց լուսաւոր ի պաշտպանէն իւրմէ լուեալ. եթէ տօն մեծ է այսօր իմոյ դասուն որ ի յերկինս: Քանզի ի յելոյն վերին երկնաւորին որ ի յերկրէ. ըստ դասուց երկնայնոցըն տօնէին ուրախութիւն. ի հրեշտակացն սկըսեալ մինչ ի յաթոռսն կատարեալ: Իսկ ի չորրորդըն դասէ պաշտպան եղեալ լուսաւորչին. ի դասուն իւր փութացեալ ուրախութիւն տօնակցութեան. զոր հարցմամբ ի նմանէ տեղեկանայր մարմնով հրեշտակն: Եւ քանզի մեծ այս խորհուրդ ի փրկութիւն բանաւորաց. հրեշտակաց եւ մարդկան առ հասարակ կատարեալ. երկոցունց սոցից ի միաբանին յարմարութեան: Եւ զի շարժեալ նախանձու երկնագոյն զուարթն. ի գիւտ մոլորեալ եւ կորուսեալ անասունն. հրամայէ Հայրըն վերին ուրախանալ ի միասին: Այսօր երկին եւ մեք հաղորդեցեալ ընդ նոսին. երգեսցուք օրհնութիւն հանապազորդ փրկողին. որ եբարձ ըզխոնարհութիւն եւ հաստատեաց զխաղաղութիւն:

† Այսօր ցնծայ եկեղեցի երկնաւորաց եւ երկ-

րայնոց. քանզի մեկնեալն ի միմեանց ըստ նախահօրըն յանցանաց. միաւորի վերըստին արարչական խոնարհութեամբն: Այսօր ղեկն համայնից նմանալեաց և բոցալեաց. որ և ըզմարդն ի պատկեր իւր ստեղծ զանկեալն ի պատրանաց. օրհնեցէք որդիք մարդկան կանգնեալք երկրորդ արարչութ՛ն: Որ զհանդերձեալըն խորհուրդ Հոգւոյն յայտնեաց տեսանողացն. եւ եկեալ կատարեաց Հօր եւ Հոգւոյ առաքմամբն. օրհնեցէք որդիք մարդկան կանգնեալք երկրորդ արարչութ՛ին: Որ ի լուսոյ բոլորի անճառելական մեծ խորհրդոյն. առեցելոյն առ ի մէնջ փառօք առ Հայր վերհամբարձաւ. օրհնեցէք որդիք մարդկան կանգնեալք երկրորդ արարչութ՛ն: Զօր տեսեալ առաքեալքն ի հիացման ըզվերինսն. բարբառեցան առ միմեանս եթէ այս ով եկեալ յերկրէ. կարմրացեալ հանդերձիւ ի տիգախոց բըղխեալ կողէն:

Իշխանութիւնք երկնից զարհուրեցան տեսանելով զելըս քո Ք՛Ն. ընկեր առ ընկեր սարսեալ ասէին. ով է սա թագաւոր փառաց: Սա է մարմնացեալ Բանն Ա՛ծ որ ի խաչին ըզմեղս բարձ. և վերացուցեալ փառօք գայ յերկինս Տ՛ր հզօր զօրութ՛ն իւրով: Սա է որ ի գերեզմանէն յարեաւ և ամենեցուն ըղձալի. և վերհամբարձեալ փառօք գայ առ Հայր Տ՛ր կարող ի պատերազմի:

Այսօր հրեշտակք ի յերկինս. ուրախանան ընդ մարդկան. որք իջեալ ի յերկնից տան աւետիս աշխարհի. ցնծացէք այսօր Ք՛Ն յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր զուարթունն ի վիմին. խընկաբե-

րից որ կանանցն. փողէր ձայնիւ ցնծութե պատ-մել աշակերտացն ասելով. ցնծացէք այսօր Քս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր վէմն հաւատոյ և Յովհաննէս սիրելոյն. ընդ հակառակս ընթացեալ ի գերեզմանն յարուցելոյն. զոր տեսեալ պատմե-ին Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր և մեք զուարճացեալք պայծառացուք տօնիւս. ընդ հաշտութեանն Այ միմեանց արկցուք գիրկս սի-րով. և միաբան գոչեսցուք Քս յարեաւ ի մե-ռելոց:

Հրեշտակացըն դասքն. յերկնից ի յերկիր վայ-րաբերեալ ի սպաս Որդւոյն Աստուծոյ: Հրեշտա-կին ձայնիւ. ցնծայր կոյսըն սուրբ և ընթա-ցեալ առ աշակերտսըն պատմէր: Կենդանին յա-րեաւ. զերկունըս մահու եղծ և կեանս պար-գեւեաց աշխարհի:

Յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն ահեղակերպ փայլմամբ. պատառեցաւ վէմն. և երկիր սասանեցաւ. ի յահեղ բարբառոյ մեծ կարա-պետին: Իջ հրեշտակն ի յերկնից ի գերեզմա-նըն Տն. հրճուեցուցանէր. բղձայն ահեղ գոչման փողոյն. ի վերայ գերեզմանին: Իսկ եկեալ սուրբ կանանցն ի խընկել զմարմինըն Տեառն. և լուեալ ի հրեշտակէն. եթէ յարեաւ ի մեռելոց. կենդանին յաւի-տենից:

Հգ.· Ի համբառնալ Որդին յերկինս և ի նըս-տել ընդ աջմէ Հօր. զուարճացեալ առաքելոցն երկրպագէին. օրհնելով ըզՀայր զառաքող Հոգ-

ւոյն։ Համահաւասարեալ գունդքդ սրբոցն ի վեր-նատանն խորհրդոյն. համբարձմամբ անչափ սպա-սէին Հոգւոյն. օրհնելով ընդ Հայր զանսկիզբն Հոգ-ւոյն։ Յանկարծահաս հնչմամբ հնչեալ կենդա-նարար աղբեր լուսոյ. անմահական կենաց լուսով զարդարեալ. որք օրհնէին ընդ Հայր զանսկիզբն Հոգւոյն։

Հն. Որ ի Հօրէ առաքեցար մարդանալ կարող փրկիչ. և ըզմեղուցեալ ըզմարդն բժշկեցեր օրհնեալ Տէր հրաշափառ. զոր հրաւիրեալ առ քեզ կոչեցեր։ Որ ի խաչին բևեռեցար մարդա-ցեալ կարող փրկիչ. և ըզցօղ անապական արեա-նըդ ցօղեցեր տիեզերաց. օրհնեալ Տէր հրաշափառ. զոր հրաւիրեալ առ քեզ կոչեցեր։ Որ ըզ-դժոխս աւերեցեր և ըզգերեալսն փրկեցեր. և զարգելեալսն վերածեր ի լոյս կենացն յաւի-տենից. օրհնեալ Տէր հրաշափառ. զոր հրաւի-րեալ առ քեզ կոչեցեր։

Ծն. Այսօր Բանն ի Հօրէ անմեկնելի և անճա-ռելի խորհրդով. ի ձեռըն կուսական որո-վայնի անօրինակաբար յերկրի երևեալ։ Մա-նուկ անժամանակ ի Հօրէ անսերմն ի կուսէ. ի գիրկըս մօր գրգուեցաւ այսօր արարիչն եր-կնի և երկրի։ Որ մաքրեացն ըզՅորդանան և լուաց ըզմեղս աշխարհի. զոր օրհնեն անդա-դար արարածք ամենայն. զէակիցըն Հօր և Հոգ-ւոյն։

Խջ. Այսօր նշան յաղթող երևեալ ի յեր-կրի. պայծառացոյց ըզտիեզերս. զէն յաղթու

Ետո՛ւր ըղխա՛ւչ քո՛ Տէր. ապրեցուցանե՛լ ըզմեզ ի պատրանաց թըշնամւո՛յն: փայտ կենաց կանգնեա՛լ ի մէջ տիեզերաց. յոյս եւ ապաւէն ազգի մարդկան. սա՛ պահեսցէ ըզմեզ յամենայն վտանգից մերոց. ապրեցուցանե՛լ ըզմեզ ի պատրանաց թըշնամւոյն: Փառք Հօր: Յաղթող զօրութիւն խաչի քո պահեա՛ ըզմեզ Ք՛ս Ա՛ծ. որ տարածեցեր ըզձեռըս քո ի խաչին. եւ լուծեր ըզկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց. ապրեցուցանե՛լ ըզմեզ ի պատրանաց թըշնամւոյն:

Այժմ եւ միշտ: Ուստի՛ լուեալ ի Նմանէ զարժանահաւատ պատասխանին. եթէ զգերեա՛լ ազգ մարդկան ի գերողէն արեամբ գնեցի. յորմէ օրհնութիւնք նըման ի փըրկելոցս արեամբ նորա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Կառք Ա՛յ բիւրապատիկք, հազարք ուղղիչք. եւ Տ՛ր ՚ի նս. ՚ի Սինէ սրբութէ՛ իւրմէ:

Ել ՚ի բարձունս եւ գերեաց զգերութիւն. էառ աւար. բաշխեաց պարգեւս. եւ ետ որդւոց մարդկան:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Ո՛ դնէ յամպս զգնացս իւր. եւ շըջի նա ՚ի վր թեւոց հողմոց:

Խոստովանութիւն եւ զմեծվայելչութիւն զգեցար. արկեր ըզլոյս ոպ զօթոց. ձգեցեր զերկինս ոպ խորան. եւ արկար ՚ի վր ջուրց զվերնայարկս իւր:

Փառք եւ. այժմ եւ. ալէլուիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.կ:

Այսօր արարիչն արարածոց· որ նորահրաշ արար-
չութեամբ զարդարեցեր զեկեղեցի· ընդ քեզ բարեբա-
նեմք Ած հարցն մերոց: Այսօր կենդանիդ յա-
ւիտենից· որ զմեզ մեռեալ բնութիւնս բարձրա-
ցուցեր փառօք յերկինս· ընդ քեզ բարեբանեմք
Ած հարցն մերոց: Այսօր որ զտարագրեալքս ըս
յանցանաց· գերագոյն քան զառաջինն ընդ քեզ
յաթոռ Հօր հանգուցեր· ընդ քեզ բարեբանեմք Ած
հարցն մերոց:

Գ.. ԶՏր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա
յաւիտեանս: փառք Հօր: Ժողովուրդք հեթա-
նոսաց որք ընդ հրեշտակս բարձրացայք· որով
զանճառ փառսն ընկալայք· օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք զնա յաւիտեանս: Այժմ եւ միշտ: Քա-
հանայք եւ պաշտօնեայք որք ընդ քրովբէսն դա-
սեցայք· ընդ նոսին համաձայնեալք որ դասեցայք
օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեանս:

Մեծացուսցէ Դ.կ:

Աստուածածին մայր լուսոյ· արեգակնն արդա-
րութեան արեւելք· որ ի խաւար աշխարհի ծագե-
ցեր զլոյսն գերազանց· օրհնութեամբ ընդ քեզ բարե-
բանեալ մեծացուսցուք: փառք Հօր: Ամպ թե-
թեւ լուսաւոր անընդունակ խոնաւութեան· որ ըզ-
ցօղն կենաց ի յամլացեալ բնութիւս ցօղեր· օրհնու-
թեամբ ընդ քեզ բարեբանեալ մեծացուսցուք: Այժմ
եւ միշտ: Սերովբէ հողեղէն եւ մարմնաւոր քե-
րովբէ· որ զանհասն ի նոցունց յորովայնի քո

կրեցեր. օրհնութի՛ւն ընդ քե՛զ բարեբանեալ մեծա-ցուցանեմք:

ԳՆԷՀԷՐԷ ՔԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՍԱՍ. Պասք լուսեղէն:

Ողորմեա Դ.Կ:

Ո՛ր բանիւ Բանիդ Հօր գոյացուցեր զիմանալիսդ. ի պաշտօն փառաց քոց եւ էակից փառակցացդ. ողորմեա մաղթանօք սոցա երկրորդ բանաւորացս: Ո՛ր անճառ պարգեւօք քեւ զանազանեալ լինէս. եւ ի ձեռըն նոցա որ ի խոնարհ քան ըզնոսա. ողորմեա մաղթանօք սոցա երկրորդ բանաւորացս: Փառք Հօր: Որով եւ մեք վերջացեալքս. յամենատուր քո շնորհէ. ճոխանամք նորօք գեր ի վերոյ քան զարժանն. ողորմեա մաղթանօք սոցա երկրորդ բանաւորացս: Այժմ և միշտ: Անո՛րով եւ մեք հանդիսացեալ ընդ նոսա. առնեմք ցընծութիւն զհամարակից փրկութիւն. վայելեալք յանմախման անծայրին քո պարգեւս:

Տէր յերկնից Դ.Կ:

Քահանայապետք առաջին. հանդիսաւ անախտ-ըրնութեան. բազմաչեայ քերովբէք եւ վեցթեւեան սերովբէք. բարեխօս լերուք առ Տէր հանդիսա-կից ձեր տօնողացս: Տէրութիւնք վերին. եւ զօ-րութիւնք հըզօրին. իշխանութիւն վեհագոյն և քա-հանայապետք երկրորդ. բարեխօս լերուք առ Տէր հանդիսակից ձեր տօնողացս: Փառք Հօր: Հրեշ-տակապետք երկնաւորք. եւ հրեշտակաց զինուո-րութիւնք. պետութիւնք բարձրացեալ ի քահանայա-պետութիւն երրորդ. բարեխօս լերուք առ Տէր հան-դիսակից ձեր տօնողացս: Այժմ և միշտ: Որք

ի սկզբան փրկութեան. ի քաջ հովուին յայտնու-
թեան. անբան հօտիցն հովուաց երգանկցելով եր-
գելին. ընդ նոսին համաձայնեալ երգեմք եւ մեք
զփառս ի բարձունս:

Առաւօտու Երգ:

Օ. Յայտնութիւն ընդփրկչին օրհնեսցուք. զփրկ-
չին մերոյ օրհնեսցուք ըզյայտնութիւն:

Զամբարձ բարձրեալ Աստուած օրհնութիւն եւ Տէր մեր
ձայնիւ փողոյ:

Բէդ. Ասացուք. Խաղ գանձ:

[illegible]

[illegible]

Թագաւոր գոլով քո յաշխարհ. մտեր ի քա-
ղաքն Երուսաղէմ. նստեալ ի վր հողեղէն
նոր յաւանակին. կոչել զհեթանոսս յեր-
կրպագութիւն: Ծերքն ոստովք ձիթենեօք. եւ
տղայքն ոստովք արմաւենեօք. եւ երամ երամ
դասուքն անդադակէին. Ովսաննա օրհնեալ ե-
կեալ ի յանուն Տն: Յընծայեաց որ Սիոն. բեր-
կրեսցան որ եկեղեցիք. եւ խնդութիւն բազմա ե-
լին ընդ առաջին. օրհնէին զգալուստ քո փրկ-
չի յաշխարհ:

Օրհնէ Սաղմոս ՂԱ:

ՂԵ. Երկինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ
եւ հասեալ է Տէր ՚ի դատել զերկիր:

ՂԷ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքան-
չելիս արար:

Փրկեաց նմա աջ իւր, եւ բազուկ սր իւր:

Ծանոյց Տէր զփրկութիւն իւր, առաջի ազգաց յայտ-
նեաց զարդարութիւն իւր:

Յիշեաց ողորմութիւն իւրով զՅակովբ, ճշմարտութիւն իւրով զտունն Իսրայէլի, և տեսին ամ ծագք երկրի զփրկութիւն Այ մերոյ:

Ուղղակեցէք առ Տր ամ երկիր, օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասացէք:

Սաղմոս ասացէք Այ մերոյ օրհնութիւն, օրհնութիւն և 'ի ձայն սաղմոսաց:

Ի ձայն օրհնութեան կառածոյ փողոյ, օրհնութիւն ցնծութիւն և 'ի ձայն եղջեր փողոյ աղաղակեցէք առաջի Թագաւորին Տեառն:

Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ամ բնակիչք նորա, և գետք ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ:

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ և հասանել է Տր 'ի դատել զերկիր:

Դատի զաշխարհս արդարութիւն, և զժողովուրդս իւր ուղղութիւն:

Ընթերցուած յԵրգոց երգոյն Սողոմոնի: Զ. 9:

Ո՞վ է սա որ երեւեալ է իբրև առաւօտ, գեղեցիկ իբրև զլուսին, ընտիր իբրև զարեգակն. իբրև ըզհիացումն կարգեալ: Անտի 'ի պարտէզ իմ քոյր իմ հարսն, կթեցի զմուռս հանդերձ խնկովք իմովք. կերայ զհաց իմ մեղու իմով. արբի զգինի իմ կաթամբ իմով: Կերայք մերձաւորք իմ և արբէք. և արբեցարուք եղբօրորդիք իմ: Ես ննջեմ և սիրտ իմ արթուն կայ: Ո՞վ է սա որ ելանէ սպիտակացեալ. յեցեալ յեղբօրորդին իւր. 'ի ներքոյ խընձորոյն զարթուցից զքեզ. անդ երկնեաց զքեզ մայր քո. անդ երկնեաց որ ծնաւն զքեզ: Եղբօրորդին իմ էջ 'ի պարտէզ իւր 'ի տաշտս խնկոց. հովուել 'ի բուրաստանս, և ժողովել շուշանս: Ես եղբօրորդւոյ իմոյ՝ և եղբօրորդին իմ ինձ, որ հովուէն 'ի մէջ շուշանաց. մինչև տիւն լուսաւորեսցէ և ստուերքն շարժեսցին: Զայն եղբօրորդւոյ

իմոյ առ դրանն։ Բա՛ց ինձ քոյր իմ, մերձաւոր իմ, աղաւնի իմ, կատարեալ իմ. զի գլուխ իմ լըցօղով. և վարսք իմ 'ի շաղից գիշերոյ։ Դիր զիս իբրև զկնիք 'ի սրտի քում. իբրև զմատանի 'ի բազկի քո. զի հզօր է իբրև զմահ սէր։ Ես պարիսպ և ստինք իմ իբրև զաշտարակ. ես էի յանի իբրև գտեալ խաղաղութիւն։ Այգի եղև Սողոմոնի 'ի Բեեղամովն. ետ զայգին իւր ցպահապանս բերցէ այր իւրաքանչիւր ընդ պտղոյ նր հազար արծաթոյ։ Այգի իմ առաջի իմ. հազարք Սողոմոնի, և երկերիւրք պահապանաց որ պահեն զըպտուղ նր։ Որ նստիդ 'ի պարտէզս, այլք անսան քեզ. զձայն քո լսելի արա ինձ։ Ը. 13։

Ընթերցուած Յեսայեայ մարգարէէ։ ԿԳ. 1։

Իսկ այս ժամ է որ դիմեալ գայ յԵդովմայ. 421։

Պօղոսի առաքելոյն յԵբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Թ. 24։

Զի ոչ եթէ 'ի ձեռագործ սրբութիւն եմուտ Քս՝ յօրինակս ճշմարտութեանն. այլ 'ի բուն իսկ յերկինս, յանդիման լինել երեսացն Այ վն մեր։ Եւ ոչ զի բազում անգամ մատուցանիցէ զանձն պատարագ որպ քահանայապետն որ մտանէր 'ի սրբութի սրբութեց ամի ամի արեամբ օտարաւ, ապա թէ ոչ՝ պարտ էր նմա բազում անգամ չարչարել 'ի սկզբանէ աշխարհի. բայց արդ ահաւասիկ միանգամ 'ի կատարած յաւիտենից՝ յանարգութի մեղաց իւրով պատարագաւն յայտնեալ է։ Եւ զոր օրինակ կայ [illegible] մարդկան միանգամ մեռանել, և յետ այնորիկ դատաստան, նոյնպէս և Քս միանգամ մատուցեալ պատարագ առ 'ի բառնալոյ զմեղս բազմաց. իսկ յերկրորդումն առանց մեղաց յայտնեսցի այնոցիկ՝ որ ակն ունիցին նմա հաւատովք 'ի փրկութի։ 28։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն. օրհնեալ որ գալոց ես

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԹ․ 29։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ եղեւ իբրեւ մերձեցաւ 'ի Բեթփագէ և 'ի Բեթանիա մօտ 'ի լեառնն՝ որ կոչի Ձիթենեաց, առաքեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց՝ և ասէ։ Երթայք դուք 'ի գեօղն՝ որ հանդէպ մեր կայ, յոր իբրեւ մտանէք՝ գտանիցէք յաւանակ կապեալ, յորում ոք 'ի մարդկանէ երբէք ոչ նստաւ. լուծէք զնա և ածէք։ Եւ եթէ ոք հարցանիցէ զձեզ՝ թէ ընդէր լուծանէք, այսպէս ասասջիք ցնա, թէ Տն իւրում պիտոյ է։ Իբրեւ չոգան որ առաքեցանն, գտին որպ ասացն ցնս, կայր յաւանակն։ Եւ մինչդեռ լուծանէին զյաւանակն, ասեն տեարքն նորա ցնս. զի՞ լուծանէք զյաւանակդ։ Եւ նոքա ասեն. Տն իւրում պիտոյ է։ Եւ ածին զնա առ ՅՍ. և արկին զնովաւ զհանդերձս, և հեծուցին զՅՍ։ Եւ մինչդեռ երթայր, զհանդերձս իւրեանց տարածանէին զճանապարհաւն։ Եւ իբրեւ այն ինչ մերձ եղեւ 'ի զառ 'ի վայր լերինն Ձիթենեաց, սկսաւ ամ բազմութիւն աշակերտացն ուրախութբ օրհնել զԱծ 'ի ձայն մեծ վս ամ եղելոց զօրութեցն՝ զոր տեսին. և ասէին. օրհնեալ որ գայ թագաւորդ յանուն Տն. խաղաղութի յերկինս, և փառք 'ի բարձունս։ Եւ ոմանք 'ի փարիսեցւոցն յամբոխէ անտի ասեն ցնա. վարդապետ՝ սաստեա աշակերտացդ քոց։ Պատասխանի ետ և ասէ. ասեմ ձեզ՝ զի եթէ դոքա լռեսցեն. քարինքդ աղաղակեսցեն։ Եւ իբրեւ մերձեցաւ, տեսեալ զքաղաքն՝ ելաց 'ի վր նր, և ասէ, Եթէ գիտէիր դու գոնէ յաւուրս յայսմիկ զխաղաղութիւն քո. բայց այժմ ծածկեցաւ յերեսաց քոց։ Զի եկեսցեն աւուրք 'ի վր քո, և պատեսցեն զքեւ թշնամիք քո պատնէշ. և պաշարեսցեն զքեզ, և նեղեսցեն զքեզ յամ կողմանց, և յատակեսցեն զքեզ, և զորդիս քո 'ի քեզ. և ոչ թո-

ղուցուն քար 'ի քարի վ՜ի յամ՜ 'ի քեզ. փոխանակ զի ոչ ծանեար զժամանակ այցելութեն քո: Եւ մը-տեալ 'ի տաճարն սկսաւ հանել զաղաւնէվաճառսն, և զգնօղս. և զսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց: Եւ ասէ ցնս. գրեալ է՝ և եղիցի տուն իմ տուն աղօթից, և դուք արարէք զդա այրս աւազակաց: Եւ ուսուցանէր զնս հանապազ 'ի տաճարին. իսկ քահանայապետքն և դպիրք՝ և գլխաւորք ժողովր-դեանն խնդրէին զնա կորուսանել, և ոչ գտանէին՝ թէ զինչ արասցեն. զի ժողովուրդն ա՜մ կախեալ կային զնմանէ 'ի լսել: 48:

Առաջնորդն ժամուն. Մ ու՜ 'ի վերուստ խաղաղութեն:

Եւ տէառնագրէն զժողովուրդն, և զերկու կողմն արձակէ:

Ընդ. Մի՛ խաչիւս: Կեցո՛: Եղջեր. Պահպանեա՛:

Ի դառնալն յեկեղեցին ասեն զ՛Նորաստեղծեալ:

Ընդ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛: Եղջ. Բ՛ռում ամենա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Լուսոյն Սաղմոս ԽԶ:

ԿՑ. Համբարձաւ: Փխ. Ծ՛ափս հարէք. 420:

Ընթերցուած ըստ Մատթէոսի: Ի. 29:

Տեառն մերոյ Յսի. Քսի.

Եւ յելանելն նց յԵրիքովէ, գնացին զհետ նր ժողովուրդք բազումք: Եւ ահա կոյրք երկու նստէին առ ճանապարհաւն. իբրև լուան թէ Յս անցանէ՝ աղաղակեցին և ասեն. ողորմեաց մեզ Յս որ-դի Դաւթի: Եւ ամբոխն սաստեաց նց՝ զի լռեսցեն. և նոքա ևս առաւել աղաղակէին և ասէին, Տէր՝ ողորմեաց մեզ որդի Դաւթի: Օանեղի առ Յս, կո-չեաց զնս և ասէ. զի՞նչ կամիք՝ զի արարից ձեզ: Ասեն ցնա. Տէր՝ զի բացցին աչք մեր: Եւ գթա-

ցեալ Յս մերձեցաւ յաչս նց, և վաղվաղակի տեսին. և գնացին զհետ նր։ Իբրև մօտ եղեն յԵրուսաղէմ, և եկին 'ի Բեթփագէ մերձ 'ի լեառն Ձիթենեաց. յայնժամ Յս առաքեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց։ Եւ ասէ ցնս. երթայք 'ի գեօղդ՝ որ առաջի ձեր է, և անդէն գտանիցէք էշ կապեալ՝ և յաւանակ ընդ նմին, լուծէք ածէք ինձ։ Եւ եթէ ոք ասիցէ ինչ ձեզ, ասասջիք, եթէ Տն իւրեանց պիտոյ են, և վաղվաղակի առաքեսցէ զնս։ Բայց այս ամենայն եղև՝ զի լցցի բան մարգարէին՝ որ ասէ։ Ասացէք դստեր Սիոնի. ահա թագաւոր քո գայ քեզ հեզ, և հեծեալ յէշ և յաւանակի իշոյ։ Գնացին աշակերտքն, և արարին որպէս հրամայեաց նոցա Յս։ Եւ ածին զէշն և զյաւանակն, և արկին զնոքօք զհանդերձս իւրեանց. և նստաւ 'ի վ նց։ Եւ բազում ժողովուրդք տարածեցին զհանդերձս իւրեանց 'ի ճանապարհին, և այլք հատանէին ոստս 'ի ծառոց՝ և տարածանէին 'ի ճանապարհին։ Եւ ժողովուրդքն՝ որ առաջին և զհետ երթային՝ աղաղակէին և ասէին. օրհնութի որդւոյ Դաւթի. օրհնեալ որ գայ յանուն Տն. օրհնութի 'ի բարձունս։ Եւ 'ի մտանելն նր յԵրուսաղէմ՝ դղրդեցաւ քաղաքն ամ, և ասէ՝ ով իցէ սա։ Եւ ժողովուրդքն ասէին. սա է մարգարէն Յս՝ որ 'ի Նազարեթէ Գալիլեացւոց։ Եւ եմուտ Յս 'ի տաճարն՝ և եհան արտաքս զամենեսին, որ վաճառէինն և գնէին 'ի տաճարի անդ. և զսեղանս հատավաճառացն կործանեաց՝ և զաթոռս աղաւնեվաճառացն։ Եւ ասէ ցնս. գրեալ է. տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի. և դուք արարէք զդա այր աւազակաց։ Եւ մատեան առ նա կոյրք և կաղք 'ի տաճարին, և բժշկեաց զնս։ Իբրև տեսին քահանայապետքն և դպիրք զսքանչելիսն զոր արար, և զմանկունսն որ աղաղակէին 'ի տաճարին և ասէին, օրհնութի որդւոյ Դաւթի, բարկացան. և ասեն ցնա. լսե՞ս զինչ ասեն դոքա։

Ասէ ցնս Յս. այո՝ չիցէ ընթերցեալ ձեր՝ եթէ ՚ի բերանոյ տղայոց և ստնդիեցաց կատարեցեր զօրհնութի։ Եւ թողեալ զնս ել արտաքոյ քաղաքին ՚ի Բեթանիա, և անդ ագաւ։ 17։

Եւ ելանեն խաչիւ և աւետարանաւ, և այլ դառ-
նան ՚ի դասն. առնել Ճաշու ժամու ԺԲ։

Ապաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւիտենից. որ ետուր մեզ պահապան յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն. աղաչեմք սուրբ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Բարձրեալ թագաւոր որ վասն մեր ելեր ի խաչ. և բարձեր սուրբ զանցանս նախաստեղծին Ադամայ. աղաչեմք սուրբ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Գեղեցիկ նշան հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեցաւ. զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի. աղաչեմք սուրբ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Դողացան թշնամին ընդ յայտնել սուրբ խաչին. և ի յահէ փառաց նորա կործանեցան յանդունդս երկրի. աղաչեմք սուրբ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Երկինք ցնծային և Երկիրս ուրախանայր. քանզի փրկիչ ցուցաւ մեր խաչն և լուսաւոր տիեզերաց. աղաչեմք սուրբ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։

Օրհնի՝ Սաղմոս Դ։

ԿՑ. Աշանեցաւ։ Փխ. Ի կարդալ իմում. 195։

Աւետարան ըստ Մարկոսէ։ ԺԵ. 20։

Կն խաչելութեան Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ ածին արտաքս զի ՚ի խաչ հանցեն զնա։ Եւ ունէին պահակ զՍիմոն Կիւրենացի որ ընդ այն ան-

ցանէր եկեալ յագարակէ, զհայրն Աղեքսանդրի և Ռուփայ, զի բարձցէ զխաչափայտն նորա: Եւ ածեն զնա ՚ի Գողգոթա տեղի մի, որ թարգմանի տեղի կառափելոյ: Եւ տային նմա գինի զմռսեալ. և նա ոչ առ. և հանեն զնա ՚ի խաչ: Եւ բաժանեցին զհանդերձս նորա, արկեալ վիճակս ՚ի վ(ե)րա՝ թէ ո՛ զինչ առնուցու: Էր ժամ երրորդ, և հանին զնա ՚ի խաչ: Եւ էր գիր վնասու նորա գրեալ, թէ թագաւոր է Հրէից: Եւ ընդ նմա հանին ՚ի խաչ երկուս աւազակս, մի ընդ աջմէ և մի ընդ ահեկէ նորա: Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, թէ ընդ անօրէնս համարեցաւ: Եւ որք անցանէինն հայհոյէին զնա՝ շարժեալ ըզգլուխս իւրեանց, և ասէին. վա՜հ, որ քակէիր զտաճարն՝ և զերիս աւուրս շինէիր. ապրեցո՛ զանձն քո՝ և էջ ՚ի խաչէդ: Նոյնպէս և քահանայապետիցն այպն արարեալ՝ ընդ միմեանս հանդերձ դպրօքըն՝ և ասէին, զայլս ապրեցոյց՝ զանձն ոչ կարասցէ ապրեցուցանել. Քս արքայդ Իսրայելի, իջցէ այժմ ՚ի խաչէ այտի, զի տեսցուք և հաւատասցուք դմա: Եւ որ ընդ նմա ՚ի խաչն ելեալ էին՝ նախատէին զնա: Եւ իբրև վեց ժամ եղև՝ խաւար կալաւ զա՛մ երկիր մինչև ցինն ժամն: Եւ յիններորդ ժամուն աղաղակեաց Յս ՚ի ձայն մեծ և ասէ. էլի՛ էլի՛, լամա սաբաքթանի, որ թարգմանի՝ Ած իմ, Ած իմ, ընդէ՞ր թողեր զիս: Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ, որք շուրջն կային զնովաւ, իբրև լուան, ասէին թէ զԵղիա կարդայ: Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից սպունգ մի քացախով և հարեալ յեղեգան՝ տայր ըմպել նմա. և ասէ. թո՛յլ տուր, տեսցուք՝ գա՞յ Եղիա իջուցանել զդա: Եւ Յս արձակեաց ձայն մեծ՝ և եհան զոգի: 37:

Ա— [illegible]:

Քղ. Մի խաչիւ: Աղօթք. Պահպանեա՛:

Ա— ՚Ի [illegible]. Եւ ես խաղաղութն: Քահանայն. Օրհնութի և փառք:

Եւ այլ Խոնարհեցա և Ապրեցա։

Մեղեդի Յարութեան ԲՁ։ Գարուն. Աստուածք։

Համբարձի ԴՁ։

Ի յարութեան յաւուր գալստեան փրկչին. տարածանէին մանկունքն ընդհանրապէս. և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տն։ Ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցանէին. Ածորդւոյն առ ճանապարհաւն. և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տն։ Ի ծերոց ընդխնեալ օրհնութի. եւ ի տղայոց փառաբանութի. և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Համբարձաւ Տէրն մեր ՅՔ յերկինս. 414։

Առաւօտեան Սաղմոս ԻԴ։

Կց. Համբարձէք։ Փխ. Տեառն է երկիր. 425։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ Ժ. 46։

Կց գալստեան Տն մերոյ ՅՍի Քսի։

Եւ գան յԵրիքով. և ընդ ելանելն նր յԵրիքովէ աշակերտօքն և բազում ժողովրդով, որդի Տիմէի Բարտիմէոս կոյր նստէր մուրացիկ յանցս ճանապարհի։ Իբրև լուաւ՝ թէ ՅՍ Նազովրեցի է, սկսաւ աղաղակել և ասել. որդի Դաւթի ՅՍ՝ ողորմեաց ինձ։ Եւ սաստէին նմա բազումք՝ զի լռեսցէ. և նա առաւել ևս աղաղակէր. որդի Դաւթի ողորմեաց ինձ։ Զօտեղի առ ՅՍ՝ և հրամայեաց կոչել զնա։ Կոչեն զկոյրն՝ և ասեն ցնա. քաջալերեաց արի՝ կոչէ զքեզ։ Եւ նր ընկեցեալ զձորձս իւր, յարեաւ եկն առ ՅՍ։ Պատասխանի ետ նմա ՅՍ և ասէ. զի՞նչ կամիս՝ թէ արարից քեզ։ Ասէ ցնա կոյրն. ռաբբունի՝ զի բացայց։ Եւ ՅՍ ասէ ցնա. երթ՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ. և վաղվաղակի բացաւ, և երթայր զհետ նր ՚ի ճանապարհին։ Եւ

յորժամ մերձ եղեն յԵրուսաղէմ 'ի Բեթփագէ և 'ի Բեթանիա մօտ 'ի լեառն Ձիթենեաց, առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի. և ասէ ցնոսա. երթայք դուք 'ի գեօղդ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ. և նոյնժամայն իբրև մտանէք 'ի նա, գտանիցէք յաւանակ մի կապեալ. յորոյ վ՟ր ոչ ոք 'ի մարդկանէ նստաւ, լուծէք զնա՝ և ածէք: Եւ եթէ ոք ասասցէ ձեզ՝ եթէ զի՞ լուծանէք զյաւանակդ, ասասջիք՝ եթէ տեառն խրում պիտոյ է. և վաղվաղակի առաքեսցէ զնա այսր: Չոգան, և գտին զյաւանակն կապեալ առ դուրս արտաքոյ 'ի փողոցի անդ, և լուծին զնա: Եւ ոմանք՝ յորոց անդն կային, ասեն ցնոսա. զի՞ գործէք, զի՞ լուծանէք զյաւանակդ: Եւ նոքա ասեն ցնոսա որպէս ասացն Յ՟ս. և թոյլ ետուն ն՟ց: Ածեն զյաւանակն առ Յ՟ս. և արկանեն 'ի վ՟ր նորա հանդերձս, և նստաւ 'ի վ՟ր ն՟ր: Եւ բազումք զհանդերձս իւրեանց տարածանէին 'ի վ՟ր ճանապարհին, և այլք ոստս 'ի ծառոց հատանէին՝ և արկանէին զճանապարհաւն: Եւ որ առաջին և զկնի երթային, աղաղակէին, և ասէին. ովսաննայ Բարձրելոյն: Օրհնեալ որ գայդ յանուն Տ՟ն. օրհնեալ թագաւորութիւն եկեալ հօր մերոյ Դաւթի. խաղաղութիւն յերկինս՝ և փառք 'ի բարձունս: Եւ եմուտ Յ՟ս յԵրուսաղէմ 'ի տաճարն. և հայեցաւ շուրջ զամենեքումբք. և զի էր երեկոյացեալ ժամն, ել 'ի Բեթանիա երկոտասանիւքն հանդերձ: Մր. 11:

Աւետ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Ալղ. Բուռն ամենա:

Է. ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհն—ըէ ԲԿ։

ԶՓԱՐԱՒՈՆ հանդերձ կառօքն ընկղմեցաւ. 164։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Որ հովուեցող Իսրայէլի, նայեաց. որ առաջնորդես ազ խաշին Յովսեփու։

Որ նստիս 'ի քրովբէս, յայտնեաց առաջի Եփրեմի Բենիամինի և Մանասէի։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Փ. Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո. և մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո։

Բարձրեալ ես դու յերկինս Ած. և յամ երկրի են փառք քո։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԴԿ։

Որ զամենազօր զօրութիւնդ քո ցուցեր ի Բաբելոնն. փրկելով զերիս մանկունսն ի հնոցին. ընդքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց։ Որ ընդբազմանըն ներողութիւնդ քո ցուցեր զօրաց երկնաւորաց. տարածելով զբազուկս քո ի խաչին. ընդքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց։ Որ ընդբազմանգութ ողորմութիւնդ քո ցուցեր առ ազգս մարդկան. թաղելով ի սիրտ երկրի. զի զմահու բարձցես զերկիւղ. ընդքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց։

Գ. ԸզՏր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Զանձն անեղական խոնարհեալ ի հողեղէն գոյացութիւս. համբերեալ չարչարանաց զմահ խաչին ի յանձն էառ. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Փառք Հօր։ Եւ իջեալ ի գերեզմանն անապական և նոր մարմնով. յարուցեալ յերրորդ աւուր լոյս ծագեաց տիեզերաց. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Ընդ հրեշտակապետն իջեալ ի գերեզմաննըն կենսատուին. աւետէր առ ո՛ր կանայսն Տր յարեաւ ի մեռելոց. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Դ.Կ.։

Ածածին մայր եւ կոյս. ծագօղ արեգականն արդարութեան. որ լուսաւորեացն ըզմեզ. հոգւոր երգով զքեզ բարեբանեմք. եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զՈրդին։ Փառք Հօր։ Լոյծ զօրէնըս բնութեան մարդկան. հրաշափառ քո ծննդովդ. եւ զէութիւն բնութեանն ամբողջ պահեալ. եւ կուսութեանդ քո ոչ խախտեցան կնիքն. հոգւոր երգով զքեզ բարեբանեմք. եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զՈրդին։ Այժմ և միշտ։ Զքեզ մորենի անկէզ, լեառըն վիմածին. դուռըն փակեալ եւ այրեր կնքեալ. նախատեսացըն գուշակեալ մայր եւ կոյս. հոգւոր երգով զքեզ բարեբանեմք. եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զՈրդին։

Ողորմեա Դ.Կ.։

Յարեար երեւեցար առաքելոցն. եւ մեզ փրկիչ ողորմեա։ Փառք Հօր։ Վ.եզ Վ.ճի՝՝ Թագաւորիդ

անմահի. Երկիր պագանեմք եւ զյարութիւնդ քո փառաւորեմք։ Այժմ եւ միշտ։ Փառք փրկե-զի՞դ եւ միածնիդ անմահի. փրկեա զժողովուր-դըս քո զոր ընտանեցեր պատուական արեամբըդ քո սրբով։

Տէր յերկնից Գ·Կ։

Յորժամ եկին ի գերեզմանն իւղաբեր կանայքն. Եւ բերին ըղխունկս ի խնկել զանմահական մար-մինն։ Փառք Հօր։ Յայնժամ հրեշտակն աւե-տարանէր յարեաւ Քրիստոս. պատմեցէք առա-կելոցն զյարութիւնն Տեառն։ Այժմ եւ միշտ։ Կա-նայս զարհուրեալք ի՛ն ահագին տեսլեամբն. պատ-մէին առաքելոցն զահագին տեսիլն։

Առաւօտու Երգ։

Զյարութիւն ըզփրկչին օրհնեսցուք. զփրկ-չին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր ձայնիւ փողոյ։

Բարձր Ասասցուք։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԶ։

ԽԳ. Համբարձաւ։ Փխ. Օրհնեալ Հարքէ. 420։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ի. 1։

Տէր մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ եղեւ ՚ի միում աւուրցն յայնցանէ, մինչդեռ ուսուցանէր զժողովուրդն ՚ի տաճարի անդ՝ եւ աւե-տարանէր, հասին ՚ի վերայ քահանայապետքն եւ դպիրքն ծերովքն հանդերձ, եւ ասեն ցնա. ասա մեզ՝ որով իշխանութեամբ գործես զսա զայդ, կամ ո՞վ է՝ որ ետ քեզ զայդ իշխանութիւն։ Պատաս-խանի ետ եւ ասէ ցնոսա. Հարցից եւ ես ցձեզ բան

մի, և ասացէք ինձ։ Մկրտութիւնն Յովհաննու յերկնի՞ց էր՝ եթէ ՚ի մարդկանէ։ Եւ նոքա խորհեցան ՚ի միտս իւրեանց և ասեն։ Եթէ ասեմք յերկնից, ասէ. իսկ ընդէ՞ր ոչ հաւատացէք նմա. և եթէ ասեմք ՚ի մարդկանէ, ամ ժողովուրդն քարկոծ առնեն զմեզ. զի հաստատեալ է ՚ի միտս զՅովհաննէ, թէ մարգարէ է։ Եւ պատասխանի ետուն չգիտել թէ ուստի իցէ։ Եւ Յս ասէ ցնս. և ոչ ես ասեմ ձեզ, որով իշխանութբ առնեմ զայս։ Ի· 8։

Կէսգ· Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ· Վ[illegible] ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԽԶ։

ԿՅ· Ճամփարձաւ։ Փխ· Նման հարէք· 420։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԱ· 18։

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ այգուցն իբրև դարձաւ անդրէն ՚ի քաղաքն քաղցեաւ։ Եւ տեսեալ թզենի մի ՚ի վե՛ր ճանապարհին՝ եկն ՚ի նա, և ոչ ինչ եգիտ ՚ի նմա՝ բայց միայն տերև. և ասէ ցնա. մի այսուհետև ՚ի քէն պտուղ եղիցի յաւիտեան. և առժամայն չորացաւ թզենին։ Իբրև տեսին աշակերտքն՝ զարմացան և ասեն, թէ զիա՞րդ վաղվաղակի ցամաքեցաւ թզենին։ Պատասխանի ետ Յս՝ և ասէ ցնս. ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւատս և ոչ երկմտիցէք՝ ոչ միայն թզենւոյդ առնիցէք, այլ թէպէտ և լերինդ ասիցէք. բարձիր և անկիր ՚ի ծով, եղիցի։ Եւ զա՛մ ինչ զոր և խնդրիցէք յաղօթս հաւատովք՝ առնուցուք։ Եւ իբրև եկն ՚ի տաճարն, մատեան առ նա՝ մինչդեռ ուսուցանէր, քահանայապետքն և ծերք ժողովրդեանն՝ և ասեն. որո՞վ իշխանութբ առնես զայդ. և ո՞վ ետ քեզ զիշխա-

նութ̃իդ զայդ։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնս. Հարցից և ես զձեզ բան մի. զոր թէ ասիցէք ինձ, և ես ձեզ ասացից՝ որով իշխանութ̃բ առնեմ զայս։ Մկրտութ̃ին Յովհաննու ուստի՞ էր՝ յերկնի՞ց, թէ 'ի մարդկանէ։ Եւ նոքա խորհէին ընդ միմս՝ և ասէին։ Եթէ ասեմք յերկնից, ասէ ցմեզ. իսկ ընդէ՞ր ոչ հաւատացէք նմա. և եթէ ասեմք 'ի մարդկանէ, երկնչիմք 'ի ժողովրդենէն. զի ամենեքին զՅովհաննէս իբրև զմարգարէ ունէին։ Պատասխանի ետուն Յսի և ասեն. ոչ գիտեմք։ Ասէ ցնս և նա. և ոչ ես ասեմ ձեզ՝ որով իշխանութ̃բ առնեմ զայս։ Բայց զիա՞րդ թուի ձեզ. առն միոջ էին երկու որդիք, և մատուցեալ առ առաջինն ասէ. որդեակ՝ երթ այսօր գործեա յայգւոջ։ Նա պատասխանի ետ և ասէ. երթամ տէր և ոչ չոգաւ։ Մատեաւ և առ միւսն, և ասէ նոյնպէս. նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ կամիմ։ Բայց յետոյ զղջացաւ՝ և չոգաւ յայգին։ Ո՞րդ՝ ո՞ յերկոցունց արար զկամս հօրն։ Ասեն՝ յետինն։ Ասէ ցնս Յս. ամէն ասեմ ձեզ, զի մաքսաւորք և պոռնիկք յառաջեսցեն քան զձեզ յարքայութ̃ի երկնից։ Զի եկն Յովհաննէս ճանապարհաւ արդարութ̃ն և ոչ հաւատացէք նմա. և մաքսաւորք և պոռնիկք հաւատացին նմա, և դուք տեսէք՝ և ոչ զղջացարուք յետոյ հաւատալ նմա։ 32։

Մեղեդի Յարութեան ԲԿ։ Կարգաւ. Ասացուք։
Համբարձի Դ.Զ։

Որք տնկակից եղաք նմանութ̃ն. 428։
Համբարձաւ Տէրն մեր Քս օրհնութ̃բ. 414։

Երջանկին Սաղմոս ԻԳ.։

ԿՑ. Համբարձէք։ Փխ. Տն է երկիր. 425։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ ԺԱ. 12.
Տէրն մեր Յս Քս

Եւ 'ի վաղիւ անդր մինչդեռ ելանէին 'ի Բեթա֊

նիա, քաղցեաւ։ Եւ ետես թզենի մի 'ի բացուստ տերևալից. և եկն՝ թէ գտանիցէ ինչ 'ի նմա. և իբրև եկն 'ի նա՝ ոչ ինչ եգիտ, բայց միայն տերև. զի ոչ խոկ էր ժամանակ թզոյ։ Պատասխանի ետ և ասէ ցնա. մի ևս ոք յաւիտեան 'ի քէն պտուղ կերիցէ. և լսէին աշակերտքն նր։ Գան յԵղէմ. և մտեալ 'ի տաճարն՝ սկսաւ հանել զվաճառականսն և զգնօղս՝ որ էին 'ի տաճարին. և զսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց, և զաթոռս աղաւնեվաճառացն կործանեաց. և ոչ թողոյր՝ եթէ ոք անօթ ինչ անցուցանիցէ ընդ տաճարն։ Եւ ուսուցանէր և ասէր ցնս. գրեալ է. տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամ հեթանոսաց, և դուք արարէք զդա այրս աւազակաց։ Լուան քահանայապետքն և դպիրք. և խնդրէին՝ թէ որպէս կորուսցեն զնա, բայց երկնչէին 'ի նմանէ. զի ամ ժողովուրդն զարմացեալ էր ընդ ուսումն նորա։ Եւ իբրև երեկոյ լինէր արտաքոյ քան զքաղաքն ելանէին։ Եւ մինչդեռ այգուցն առ նովաւ անցանէին, տեսին զթզենին ցամաքեալ յարմատոց։ Յիշեաց Պետրոս՝ և ասէ ցնա. ռաբբի՝ ահաւասիկ թզենին զոր անիծեր, ցամաքեցաւ։ Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնս. եթէ ունիցիք զհաւատսն Այ, ամէն ասեմ ձեզ. որ ոք ասիցէ լերինս այսմիկ՝ բարձիր և անկիր 'ի ծով, և ոչ երկմտիցէ 'ի սրտի իւրում, այլ հաւատայցէ՝ թէ զոր ասէն լինի, եղիցի նմա զոր ինչ և ասիցէ։ Վս այսորիկ ասեմ ձեզ. զամ ինչ վս որոյ աղօթս արարեալ խնդրիցէք, և հաւատայցէք թէ առնուցուք, եղիցի ձեզ։ Եւ յորժամ յաղօթս կայցէք՝ թողուցուք, եթէ ունիցիք ինչ զումեքէ. զի և հայրն ձեր՝ որ յերկինս է, թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր։ Զի եթէ դուք ոչ թողուցուք, և ոչ հայրն ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր։ 26։

Աւետ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթ. Թագաւոր։

Է. ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհն—ըն Գ.Զ:

ՕԳՆԱԿԱՆ ընդունելի եղև իմ Տէր. 168:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Որ դնէ յամպս զգնացս իւր. և շրջի 'ի վր թևոց հողմոց:

Խոստովանութի՛ և զմեծվայելչութի զգեցար. ար֊կար զլոյս ոպ զօթոց. ձգեցեր զերկինս ոպ խորան. և արկար 'ի վր ջուրց զվերնայարկս նորա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Տէր խոնարհեցո՛ զերկինս և էջ. մերձեա՛ց 'ի լերինս, և ծխեսցին:

Փայլեա՛ զփայլատակունս քո, և խռովեա՛ զնո֊տաքեա՛ զնետս քո. և ցրուեա՛ զնոսա:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.Կ:

Այսօր՝ ցընծա՛ն երկի՛նք և՛ ե՛րկի՛ր յարութե՝ քո Տէր. Ա՛ծ հա՛րցըն մերո՛ց: Այսօր նորոգեցան տիեզե՛րք ամենայն յարութե՛ քո Տէր. Ա՛ծ հա՛րցըն մերո՛ց Այսօր հրեշտակապե՛տն աւետարանէր զյարութի քո Տէր. Ա՛ծ հա՛րցըն մերո՛ց:

Գ. Ազգեր օրհնեցէք բարձր ամբարձէք ըզնա յաւիտեան: Փառք Հօր: Որ չարչարանօք խաչի՛ն փրկեա՛ց զտիեզերս. և հեղմամբ արեանն իւրո՛վ զթողութի՛ մեղ շնորհեա՛ց. բարձր ամբարձէք ըզնա

յաւիտեան ։ Նոյն և միշտ ։ Որ երեքօրեայ թաղմամբ զդժոխս աւերեցեր․ եւ յարութիւն իւրով զյարութի մեզ պարգեւեցեր․ բարձր արարէք զնա յաւիտեան ։

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ Դ․Կ․

Ածածին որ կոյս ամենօրհնեալ Մարիամ․ որ օրհնեալդ ես ի կանայս․ զքեզ օրհնեմք միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցանեմք ։ փառք Հօր ։ Անապական տաճար և առագաստ լուսոյ․ որ ի քեզ փեսայացեալ Բանն կենաց բնակեցաւ․ զքեզ օրհնեմք միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցանեմք․ Նոյն և միշտ ։ Հուրըն կենդանի որ ի մորենին վառեցաւ․ զոր անմըլեալ յարգանդի քում կրեցեր և ծընար Աստուած և մարդ․ զքեզ օրհնեմք միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցանեմք ։

ՈՂՈՐՄԵԱ Դ․Կ․

Որ ըզկե՛ պարանըս մահացուցանէ բընութե՛ ազգի մարդկան․ յանձն առեր Ան Բանդ Էակից Հօր․ եւ եկիր կամաւ ի խաչ ։ փառք Հօր ։ Որ ի վերայ նախաստեղծին ըզմեռանիլ յանձն առեր․ համբերելով չարչարանաց ի խաչին բարձրացար Բանդ գոյակից Հօր․ եւ իջեր ի գերեզման ։ Նոյն և միշտ ։ Եւ յերրորդ աւուր յարեար զմահու լուծեր զիշխանութի․ արձակելով զմարդկանն ի նմանէ Բանդ փառակից Հօր․ եւ նըստար ընդ աջմէ Հօր ։

ՏԷՐ ՅԵՐԿՆԻՑ Դ․Կ․

Էջ հրեշտակն յերկնից աւետաւոր երջանիկ և որ կանանցըն քարոզէր ասելով․ է ձեզ

վերընտրին լուսոյն ծագեալ ի յաշխարհ։ Փառք Հօր։ Այսօր տեսիլ ահեղակերպ հրեշտակապետին մերձեալ ի գունդ զինուորացն. այսօր սըրտաբեկեալ պաշտպանացն զարհուրեալ մնանէին. Եւ ձեզ վերընտրին լուսոյն ծագեալ ի յաշխարհ։ Այժմ և միշտ։ Այսօր ցնծայ Երուսաղէմն վերին. այսօր ցնծայ Սիոն մայր եկեղեցի. քանզի փրկիչն մեր յարեաւ և աւերեաց զդժոխս. Եւ մեզ վերընտրին լուսոյն ծագեալ ի Հօրէ։

Առաւօտու Երգ։

Զյարութիւն ըզփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Բ——— Ասասցուք։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԶ։

ԿՅ. Համբարձաւ։ Փխ. Ձայնիս հարկէք. 420.

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ի. 9։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Սկսաւ ասել առ ժողովուրդն՝ զառակս զայս. այր ոմն տնկեաց այգի, և ետ զնա մշակաց. և ինքն գնաց ճանապարհ ժամանակս բազումս։ Եւ 'ի ժամու՝ առաքեաց առ մշակսն ծառայ. զի 'ի պտղոյ այգւոյն տացեն նմա. և մշակքն գան հարին զնա, և արձակեցին ունայն։ Եւ յաւել միւս ևս ծառայ յղել, նոքա և զնա ևս գան հարին՝ անարգեցին, և առաքեցին ունայն։ Եւ յաւել զերրորդն առաքել. նոքա և զնա վիրաւորեցին, և հանին արտաքս։ Ասէ տէր այգւոյն. զինչ արարից, առաքեցից զորդի իմ սիրելի, թերևս 'ի սմանէ պատկառեսցեն։ Իբրև

տեսին զնա մշակքն, խորհեցան ընդ միմեանս և ասեն․ սա է ժառանգն․ սպանցուք զսա․ զի մեր լինիցի ժառանգութիւն։ Եւ հանին զնա արտաքս քան զայգին և սպանին․ արդ՝ զի՞նչ արասցէ ընդ նս տէր այգւոյն․ ո՞չ ապաքէն գայցէ և կորուսանիցէ զմշակսն զայնոսիկ, և տայցէ զայգին այլոց։ Իբրև լուան՝ ասեն․ քաւ՝ մի՛ լիցի։ Եւ նա հայեցեալ ընդ նս՝ ասէ․ իսկ զի՞նչ իցէ այն՝ որ գրեալն է․ թէ զվէմն՝ զոր անարգեցին շինօղքն, նա եղև գլուխ անկեան։ Ամենայն որ ընդհարցի ընդ վէմն ընդ այն՝ խորտակեսցի, և յորոյ վերայ անկցի՝ հոսեսցէ զնա։ Եւ խնդրէին դպիրքն և քահանայապետք արկանել 'ի նա ձեռս 'ի նմին ժամու, և երկեան 'ի ժողովրդենէն․ զի գիտացին՝ թէ առ նս ասաց զառակն զայն։ Եւ ապա սպասեցին, և առաքեցին դաւաճանս կեղծաւորեալս զանձինս առ արդարս ունել․ զի ըմբռնեսցեն զնա բանիւք, առ 'ի մատնել զնա պետութեն և իշխանութեն դատաւորին։ Հարցին զնա և ասեն․ վարդապետ՝ գիտեմք եթէ ուղիղ խօսիս և ուսուցանես, և ոչ առնուս ակն՝ այլ ճշմարտութբ զճանապարհն Այ ուսուցանես։ Արժա՞ն է մեզ կայսեր հարկս տալ՝ թէ ոչ։ Եւ նայեցեալ ընդ խորամանկութի նց՝ ասէ ցնս․ ցուցէք ինձ զդահեկանն․ և նոքա ցուցին․ և ասէ․ զո՞յր պատկեր և զգիր ունի․ պատասխանի ետուն և ասեն՝ զկայսեր։ Եւ նա ասէ ցնս․ արդ երթայք տուք զկայսերն կայսեր, և զԱյն Այ։ Եւ ոչ կարացին զնա ըմբռնել բանիւք առաջի ժողովրդեանն․ և զարմացեալ ընդ պատասխանին նր՝ լռեցին։ 26։

Գծղ․ Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ․ Թուամ ամենա․

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Խ․Օ․։

ԿՑ․ Համբարձաւ։ փխ․ Ողորմեա Հարէք․ 420․

Աւետարան ըստ Մատթէոսի ։ ԻԱ․ 33 ։

Տէր մեր Յս Քս ասէ.

Այլ առակ լուարո՛ւք. այր մի էր տանուտէր, որ տնկեաց այգի, և ցանգով պատեաց զնա, և փորեաց 'ի նմա հնձան, և շինեաց աշտարակ. և ետ զնա ցմշակս, և գնաց 'ի տար աշխարհ: Իբրև մերձեցաւ ժամանակ պտղոյ, առաքեաց զծառայս իւր առ մշակսն՝ առնուլ զպտուղս նր: Եւ կալեալ մշակացն զծառայս նր զոմն տանջեցին՝ զոմն քարկոծեցին: Դարձեալ առաքեաց այլ ծառայս բազումս քան զառաջինսն, և արարին նց նոյնպէս: Յետոյ առաքեաց առ նս զորդի իւր՝ և ասէ. Թերևս ամաչեսցեն յորդւոյ աստի իմմէ: Իսկ մշակքն իբրև տեսին զորդին, ասեն ընդ միմեանս. սա է ժառանգն. եկա՛յք սպանցուք զսա, և կալցուք զժառանգութի սորա: Եւ առեալ հանին զնա արտաքոյ քան զայգին՝ և սպանին: Արդ՝ յորժամ եկեսցէ տէր այգւոյն զի՞նչ արասցէ մշակացն այնոցիկ: Ասեն ցնա. զչարսն չարաչար կորուսցէ. և զայգին տացէ այլոց մշակաց, որք տայցեն նմա զպտուղս 'ի ժամու իւրեանց: Ասէ ցնս Յս. չիցէ՞ երբէք ընթերցեալ ձեր 'ի գիրս. զվէմն՝ զոր անարգեցին շինողքն, նա եղև գլուխ անկեան, 'ի Տնէ եղև այս, և է սքանչելի յաչս մեր: Վս այսորիկ ասեմ ձեզ, զի բարձցի 'ի ձէնջ արքայութի Այ, և տացի ազգի՝ որ առնիցէ զպտուղս նր: Եւ որ անկցի 'ի վն վիմիս այսորիկ՝ փշրեսցի, և յոյր վն անկցի՝ հոսեսցէ զնա: Իբրև լուան քահանայապետքն և փարիսեցիք զառակս նր, գիտացին թէ վն նց ասաց: Եւ խնդրէին զնա ունել, բայց երկեան 'ի ժողովրդոցն. քանզի իբրև զմարգարէ ունէին զնա: 46:

Աւետարան Յովհաննու Գ. 2: Քարոզ. Ասասցուք:

Համբարձի ԴՁ։

Որք ընկալկից եղաք նմանութեն. 428։

Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս. 414։

Առաջնում Աւուրն ԻԴ.։

ԿՑ. Համբարձէք։ փխ. Տն է երկիր. 425։

Առաքելական ընթ Առաքելոյն։ ԺԱ. 27։

Տերամբ մերով Յսիւ Քսիւ.

Գնան միաբանգամ յերդէմ. և մինչդեռ ՚ի ճանա-
րհ անդ գնային, գան առ նա քահանայապետքն և
դպիրք և ծերք, և ասեն ցնա. որով իշխանութբ
առնես զայդ, և ով ետ քեզ զիշխանութիւդ զայդ։
Պատասխանի ետ Յն և ասէ ցնս. Հարցից և ես
զձեզ բան մի, տուք ինձ պատասխանի. և ես ա-
սացից ձեզ՝ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս։
Մկրտութիւն Յովհաննու յերկնից էր՝ եթէ ՚ի
մարդկանէ, տուք ինձ պատասխանի։ Խորհէին
ընդ միմեանս՝ և ասէին. եթէ ասեմք եթէ յերկ-
նից, ասէ ցմեզ. իսկ ընդէ՞ր ոչ հաւատացէք նմա։
Այլ եթէ ասեմք՝ ՚ի մարդկանէ, երկնչիմք ՚ի ժո-
ղովրդեանէն. զի ամենեքին գիտէին զՅովհաննէս՝
թէ մարգարէ էր։ Պատասխանի ետուն և ասեն
ցՅս. չգիտեմք։ Եւ Յս ետ նց պատասխանի և ա-
սէ. և ոչ ես ասեմ ձեզ, որով իշխանութբ առ-
նեմ զայս։ Եւ սկսաւ խօսել ընդ նոսա առակօք՝
և ասել։ Այր մի տնկեաց այգի, և ած շուրջ զնո-
վաւ ցանգ, և գուբ հնձան փորեաց, և շինեաց աշ-
տարակ. և ետ զնա մշակս, և գնաց ՚ի տար աշ-
խարհ։ Եւ առաքեաց առ մշակսն ՚ի ժամանակի
ծառայ մի, զի ՚ի մշակաց անտի առցէ ՚ի պտղոյ
այգւոյն։ Եւ նց կալեալ՝ զնա հարին զնա, և ար-
ձակեցին ունայն։ Դարձեալ առաքեաց առ նս այլ
ծառայ, և զնա կառափնատեցին՝ և արձակեցին
անարգեալ։ Եւ դարձեալ այլ առաքեաց, և զնա
սպանին, և զբազումս այլս՝ զոմանս հարկանէին և

զոմանս սպանանէին։ Արդ որդի մի էր իւր սիրելի, զնա առաքեաց առ նոսա յետոյ, եւ ասէ. Թերեւս ամաչեսցեն յորդւոյ աստի իմմէ։ Իսկ մշակքն իբրեւ տեսին զնա զի գայր, ասեն ցմիմեանս. սա է ժառանգն, եկայք սպանցուք զսա, եւ մեր լիցի ժառանգութիւն։ Եւ կալեալ զնա սպանին, եւ հանին արտաքոյ այգւոյն։ Արդ՝ զի՞նչ արասցէ տէր այգւոյն. եկեսցէ եւ կորուսցէ զմշակսն, եւ տացէ զայգին ՚ի ձեռս այլոց։ Եւ ո՞չ զգիրն զայն իցէ ընթերցեալ ձեր, թէ զվէմ՝ զոր անարգեցին շինողքն, նա եղեւ գլուխ անկեան։ Ի Տեառնէ եղեւ այս, եւ է սքանչելի յաչս մեր։ Եւ խնդրէին զնա ունել, եւ երկեան ՚ի ժողովրդենէ անտի, զի գիտացին թէ առ նոսա ասաց զառակն. եւ թողին զնա եւ գնացին։ Եւ առաքեն առ նա զոմանս ՚ի փարիսեցւոց անտի եւ ՚ի հերովդիանոսաց, զի զնա որսասցեն բանիւ։ Եւ նոքա եկեալ հարցանէին զնա նենգութեամբ՝ եւ ասէին. վարդապետ՝ գիտեմք զի ճշմարիտ ես, եւ ոչ ինչ փոյթ է քեզ զումեքէ. զի ոչ հայիս յերեսս մարդկան, այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն Այ ուսուցանես. արդ՝ ասա մեզ, արժա՞ն է հարկս տալ կայսեր՝ թէ ոչ. տացո՞ւք՝ եթէ ոչ տացուք։ Եւ Յս գիտաց զկեղծաւորութիւն նոցա, ասէ ցնս. զի՞ փորձէք զիս կեղծաւորք. բերէք ինձ դահեկան մի՝ զի տեսից։ Եւ նոքա բերին։ Եւ ասէ ցնս. ո՞յր է պատկերս այս՝ կամ գիր։ Եւ նոքա ասեն ցնա. կայսեր։ Պատասխանի ետ Յս, եւ ասէ ցնոսա. երթայք տուք զկայսերն՝ կայսեր, եւ զԱյն՝ Այ. Եւ զարմացան ընդ նմա։ ԺԺ. 17։

·Բ՟քղ. Խնդրեսցուք։ Ասեցն։ Աղօթ. Թագաւոր։

Ե. ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԻ

ԻԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ.Կ։

Երգեցէք Տն երգ նոր ձայնիւ ցնծութեան. 171։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմութիւն քո. եւ մին-չեւ յամպս ճշմարտութիւն քո։

Բարձրեա՛լ ես դու յերկինս Ած, եւ յա՛մ երկրի են փառք քո։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Փ. Խոնարհեցո՛յց զերկինս եւ էջ, եւ մէգ 'ի ներքոյ ոտից նորա։

Ել 'ի քրովբէս եւ թռեաւ. սլացաւ նա 'ի թեւս հողմոց։

Փառք եւ. այժմ եւ. ալէլուիա։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Գ.Կ։

Փառաւորեա՛լ է անուն քո Տր. Տէր Ած հարցն մերոց։ Որ ի բարձունս բնակեալդ ես. եւ հայիս յարարածս քո քաղցրութեամբ. փառաւո-րեա՛լ է անուն քո Տր. Տէր Ած հարցն մերոց։ Որ ի յերկրի երեւեցար. եւ ընդ մարդկան շրջեցար. թագաւոր յաւիտենից. փառաւորեա՛լ է անուն քո Տր. Տէր Ած հարցն մերոց։

Գ.. Ըզ Տէր Ած արարածք օրհնեսցեն. եւ բարձր արարէք զէակեալն ի փրկութիւն մարդկան։ Որ էակիցն է հօր եւ սուրբ հոգւոյն. ի յերկրի

երևեցաւ. ամենայն արարածք օրհնեցէք. և բարձր արարէք զեկեալն ի փրկութիւն մարդկան: Որ հրեշտակաց անպարագրելին է. ի վերայ խաչին տեսաւ. ամենայն արարածք օրհնեցէք. և բարձր արարէք զեկեալն ի փրկութիւն մարդկան: Փառք Հօր: Որ սրովբէից անհասանելին է. ի գերեզմանի եդաւ. ամենայն արարածք օրհնեցէք. և բարձր արարէք զեկեալն ի փրկութիւն մարդկան: Այժմ և միշտ: Որ քրովբէից անճառելին է. ի յերրորդ աւուր յարեաւ. ամենայն արարածք օրհնեցէք. և բարձր արարէք զեկեալն ի փրկութիւն մարդկան:

Մեծացուսցէ Դ.Կ:

Ըզքեզ Ածածին. աղբեր անսպառ լուսոյն. որ լուսաւորէ զհաւատացեալս. միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք: Փառք Հօր: Դու պարծանք կուսութեան մարդկան. դու ուրախութիւն հրեշտակաց. դու բարձող անիծիցն. վն որոյ ըզքեզ Ածածին. մեծացուցանեմք: Այժմ և: Դու ճշմարիտ արեւելք արեգականն արդարութեան. յորմէ ծագեաց փրկութիւն տիեզերաց. միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Դ.Կ:

Թիւնս ի մ Ողորմեա ինձ Աստուած: Որ ի Հօրէ առաքեցար անըսկիզբն Որդի. և ի սրբոյ կուսէն ծնար. ողորմեա ինձ Աստուած: Որ ի խաչին բևեռեցար Աստուած Բանդ. և ի Հօրէ ոչ մեկնեցար. ողորմեա ինձ Աստուած: Փառք Հօր: Որ ի գերեզմանի եդար.

Թագաւոր անմահ. եւ ի յերրորդ աւուր յարեար. ողորմեա՛ ինձ Աստուած։ Այժմ և միշտ։ Որ ի յերկինս համբարձար. ամենակարող. և ընդ այժմ Հօր նստար. ողորմեա՛ ինձ Աստուած։

Տէր յերկնից Դ.Կ։

Հրեշտակացըն դասքն. յերկնից ի յերկիր փոխ-բերեալ ի սպաս Որդւոյն Աստուծոյ։ փառք Հօր։ Հրեշտակին ձայնիւ. ցնծայր կոյսըն սուրբ եւ ընթացեալ առ աշակերտսըն պատմէր։ Այժմ և։ Կենդանին յարեաւ. զերկաւորս մահու եղծ և կեանս պարգեւեաց աշխարհի։

Առաւօտու Երգ։

Զյարութիւն ընդփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Յորդոր Աստացուք։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԶ։

ԿՑ. Համբարձաւ։ Փխ. Ծափս հարէք. 420։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ի. 27։

Առ Տէրն մեր Յս Քս

Մատուցեալ ոմանք ՚ի սադուկեցւոցն, որք հակառակէին չլինել յարութեան, հարցին զնա՝ և ասեն. վարդապետ՝ Մովսէս գրեաց մեզ, եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի, որոյ իցէ կին և անորդի իցէ, զի առնուցու եղբայր նր զկինն, և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում։ Արդ՝ եօթն եղբարք էին. և առաջինըն առեալ կին՝ մեռաւ անորդի։ Առ զնա և երկրորդն, մեռաւ և նա անորդի։ Առ զնա և երրորդն.

նոյնպէս և եօթանեքին. և ոչ թողին որդիս: Յե-
տոյ և կինն: Արդ՝ 'ի յարութեան աւուր 'ի նոցանէ
լինիցի կին. զի եօթանեքին կալան զնա կին: Պա-
տասխանի ետ նց Յս և ասէ. որդիք աշխարհիս
այսորիկ կանայս առնեն՝ և արանց լինին: Իսկ որ
արժանի լինիցին այնմ աշխարհի հասանել՝ և յա-
րութեան որ 'ի մեռելոց, ոչ կանայս առնեն, և ոչ
արանց լինին: Քանզի և ոչ մեռանել ևս կարեն,
զի հաւասար հրեշտակաց են՝ և որդիք Այ. քանզի
յարութեան որդիք են: Այլ զի յառնեն մեռեալք,
և Մովսէս գուշակեաց 'ի մորենւոջն, ոպ ասէ զՏէ
Այ Աբրահամու և զԱյ Սահակայ և զԱյ Յակոբայ:
Եւ Այ չէ մեռելոց՝ այլ կենդանեաց, զի ամենեքին
նմա կենդանի են: Պատասխանի ետուն ոմանք 'ի
դպրացն և ասեն. վարդապետ՝ բարւոք ասացեր:
Եւ ոչ ևս ոք իշխէր հարցանել զնա՝ և ոչ ինչ: 40:
Քքղ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօ. Քում ամենա:

ՅԱՐԵԿՈՑԻՆ

Առաջին Աւուր Խզ.:

Կց. Համբարձաւ: փխ. Ծափս հարէք. 420:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԻԲ. 1:

Տին մեր Յս Քս

Դարձեալ պատասխանի ետ (Յս) և ասէ ցնս առա-
կօք: Նմանեցաւ արքայութիւն երկնից առն թագա-
ւորի՝ որ արար հարսանիս որդւոյ իւրում: Եւ ա-
ռաքեաց զծառայս իւր կոչել զհրաւիրեալսն 'ի հար-
սանիս, և ոչ կամէին գալ: Դարձեալ առաքեաց
այլ ծառայս՝ և ասէ. ասացէք հրաւիրելոցն. ահա-
ւասիկ զճաշ իմ պատրաստեցի. զուարակք իմ և
պարարակք զենեալ են, և ամ ինչ պատրաստ է.
եկայք 'ի հարսանիս: Եւ նոքա յուլացեալ գնա-
ցին՝ ոմն յագարակ իւր, և ոմն 'ի վաճառ իւր. և
այլք կալան զծառայս նր, թշնամանեցին, և սպա-

նին։ Իսկ թագաւորն իբրև լուաւ բարկացաւ, և առաքեաց զզօրս իւր և սատակեաց զսպանօղսն զայնոսիկ, և զքաղաքն նց այրեաց։ Յայնժամ ասէ ցծառայս իւր. հարսանիքս պատրաստ են, և հրաւիրեալքն չէին արժանի։ Արդ՝ երթայք յանցս ճանապարհաց, և զորս միանգամ գտանիցէք՝ կոչեցէք ՚ի հարսանիսս։ Եւ ելեալ ծառայքն ՚ի ճանապարհս ժողովեցին զամենեսեան զորս և գտին՝ զչարս և զբարիս. և լցան հարսանիքն բազմականօք։ Եւ մտեալ թագաւորն հայել զբազմականօքն, ետես անդ այր մի՝ որ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց։ Եւ ասէ ցնա. ընկեր՝ զիա՞րդ մտեր այսր, զի ոչ ունէիր հանդերձ հարսանեաց. և նա պապանձեցաւ։ Յայնժամ ասէ թագաւորն ցպաշտաւորսն, կապեցէք զդորա զոտս և զձեռս՝ և հանէք զդա ՚ի խաւարն արտաքին, անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։ Զի բազումք են կոչեցեալք և սակաւք են ընտրեալք։ 14։

Աւետիք Յարութեան Գ.Կ։ Վարդան. Ատացուք։

Համբարձին Դ.Չ։

Որք անկակից եղաք նմանութն. 428։

Համբարձաւ Տէրն մեր Քս օրհնութբ. 414։

Արեգական Ամսոյ ԻԳ.։

ԿՑ. Համբարձէք։ Փխ. Տն է երկիր. 425։

Առաւօտեան ընդ Ալէլուի։ ՃԺԸ. 18։

Առ. Տէրն մեր Յս Քս

Գնան առ նա սադուկեցիքն որ ասեն՝ թէ չիք յարութի. հարցանէին զնա և ասէին։ Վարդապետ՝ Մովսէս գրեաց մեզ, եթէ ուրուք եղբա՛յր մեռանիցի և թողուցու կին՝ և որդի ոչ թողուցու. զի առցէ եղբայր նր զկին նր, և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում։ Արդ՝ եղբարք եօթն էին առ մեզ. առաջինն առ կին՝ և մեռաւ, և ոչ եթող զաւակ։ Եւ երկրորդն առ զնոյն՝ և մեռաւ, և ոչ նա ե-

թող զաւակ. նոյնպէս և երրորդն առ զնոյն: Եւ եօթներեքեան իսկ. և ոչ թողին զաւակ, յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն: Արդ՝ 'ի յարութեանն յորժամ յառնիցեն, ո՞յր 'ի նոցանէ լինիցի կինն. զի եօթներեքեան կալան զնա կին: Պատասխանի ետ Յն և ասէ ցնոսա. ո՞չ վն այդորիկ իսկ մոլորեալ էք. զի ոչ գիտէք զգիրս՝ և ոչ զզօրութիւն Այ: Զի յորժամ 'ի մեռելոց յարիցեն, ոչ արք կանայս առնեն, և ոչ կանայք արանց լինին. այլ իբրև զհրեշտակս իցեն՝ որ յերկինս են: Այլ վն յարութեան մեռելոց զի յառնեն, ո՞չ իցէ ընթերցեալ ձեր 'ի գիրսն Մովսէսի 'ի մորենւոջն. որպէս ասաց ցնա Այ. ես եմ ասէ՝ Այ Աբրահամու, Այ Իսահակայ, և Այ Յակոբայ: Եւ ոչ է Այ մեռելոց՝ այլ կենդանեաց: Եւ արդ՝ դուք յոյժ մոլորեալ էք: Եւ մատուցեալ մի ոմն 'ի դպրացն՝ լսէր նոցա մինչ վիճէինն. իբրև ետես եթէ բարւոք ետ նոցա զպատասխանին, եհարց զնա և ասէ. ո՞ր պատուիրան է առաջին: Եւ Յն ասէ ցնա. առաջին քան զամ՝ լուր Իսրայէլ՝ Տր Այ մեր՝ Տէր մի է. և սիրեսցես զՏէր Այ քո յամ սրտէ քումմէ, և յամ անձնէ քումմէ, և յամ մտաց քոց, և յամ զօրութէ քումմէ. այս է առաջին պատուիրան: Եւ երկրորդն նման սմին. սիրեսցես զընկեր քո՝ իբրև զանձն քո: Մեծ քան զսոսա այլ պատուիրան ոչ գոյ: Եւ ասէ ցնա դպիրն. բարւոք է վարդապետ. ճշմարտութբ ասացեր՝ թէ մի է Այ, և ոչ գոյ այլ բաց 'ի նմանէ: Եւ սիրելն զնա յամ սրտէ և յամ զօրութէ և յամ մտաց, և սիրելն զընկերն իբրև զանձն, առաւել է քան զողջակէզս և զզոհս: Եւ տեսեալ Յնի թէ իմաստութբ ետ զպատասխանին՝ ասէ ցնա. չես հեռի յարքայութէ Այ: Եւ ոչ ևս ոք իշխէր ինչ հարցանել զնա: 34:

Քրզ. Խնդրեսցուք. Կեցո: Աղօթք. Թագաւոր:

Ե. ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ.Զ:

ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ զՏէր, և զյաղթող զօրութին. 175:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Յերեսաց նր ելցեն հարուածք. և զհետ շաւղաց նր երթիցեն մեծամեծք ի թռչնոց:

Լերինք հալեցին. և անտառք վառնեցին. ճանապարհք՝ որք 'ի սկզբանէն էին, կուրացին. և 'ի նմանէ դողացի ամենայն երկիր:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց. Տր հզօր զօրութբ իւրով. Տր կարող 'ի պատերազմի:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.Կ:

Որ յառաջ քան զարե անուն քո ի յերկրի երեւեցար. Եւ ընդ մարդկան շրջեցար. Աստուած հարցն մերոց: Կամաւորապէս անշնչացար. Եւ ի ծոց Հօր աւանդեցեր զքո որ զհոգին. Աստուած հարցն մերոց: Եւ ըղհրաշալի անուանդ քո մարգարէն վերագոչեաց. հոգի երեսաց մերոց Տր Քրիստոս. Աստուած հարցն մերոց:

Գ. Ընդ Տր Մխիթարութիւն օրհնեցէք եւ ա-

ռաւել բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Օ յարուցեալն ի մեռելոց Քս եւ զկենդանին յա-
ւիտենից. միաբանութիւն օրհնեցէք եւ ա-
ռաւել բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։
Փառք Հօր։ Որ ըզդրունըս գըժոխոց փըշրեաց եւ
զարգելեալսն ի նմա կորզեաց ի կեանս. միաբա-
նութիւն օրհնեցէք եւ առաւել բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ եւ միշտ։ Որ
վիմօքն կնքելով յարեաւ եւ դրօքըն փակելովք
եմուտ առ աշակերտսն. միաբանութիւն օրհնե-
ցէք եւ առաւել բարձր արարէք ըզնա
յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Գ.Կ։

Ածածին եւ սրբուհի. որ ըզԲանն Այծ անսերմն
յղութեամբ յարգանդի կրեցեր. անդադար
երգով մեծացուցանեմք։ Փառք Հօր։ Օ քեզ
մայր կուսութեան եւ յղութեան լուսոյ. եւ առանց
ապականութեան ըզնախկինն ի քեզ փեսայացեալ
Բանին. անդադար երգով մեծացուցանեմք։
Այժմ եւ միշտ։ Քեւ լուծան կնիք դատապար-
տութեան. եւ քեւ կանգնեցաւ մեղուցեալ մայրըն
զերեալ. վասն որոյ ըզքեզ Ածածին եւ կոյս. ան-
դադար երգով մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Գ.Կ։

Իջեր յերկնից մարմին անմեկնելի ի Հօրէ. հո-
վանացեալ ի Հոգւոյն. Բանըդ մարմնացար ի
կուսէն։ Փառք Հօր։ Եկեր ի չարչարանս չարչա-
րանացըն լուծիչ. ձեռք որ զերկինս արարին.
տարածեցեր ի խաչին։ Այժմ եւ միշտ։ Համբե-

բացե՛ր վասն մերոյ փրկութե՛ան · ընդմեռանի՛լ յանձն առե՛ր · կենդանատու մեռելոց։

Տէր յերկնից Դ. Կ։

Հրեշտակք քո Տէր · որ զյարութիւնըն քարոզեցին։ փառք Հօր։ Զպահապաններն զարհուրեցոյց · զկա-նայսըն լուսաւորեաց ամենայն։ Այժմ և միշտ։ Զի խնդրէ՞ք զկենդանին ընդ մեռեալս · չէ՛ աստ այլ յարեաւ։

Առաւօտու Ելք։

Զյարութիւն ըզփրկչին օրհնեսցուք · զփրկ-չին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Գործք Առաքելոց։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԶ։

48. Համբարձաւ։ Փխ. Զօրաւոր Հայրէք. 420։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ի. 41։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Ասէ և առ նս. զիա՞րդ ասեն զՔՍէ՝ թէ որդի է Դաւթի. և ինքն Դաւիթ ասէ 'ի գիրս սաղմոսաց, ասաց Տր ցՏր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև ե-դից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց։ Իսկ արդ՝ եթէ Դաւիթ զնա Տր կոչէ, զիա՞րդ որդի նորա իցէ։ Եւ լու 'ի լու ամն ժողովրդեանն ասէ ցաշա-կերտսն։ Զգոյշ լերուք 'ի դպրացն, որ կամին պատմուճանօք շրջել, և սիրեն ողջոյնս 'ի հրապա-րակս և զնախաթոռս 'ի ժողովուրդս և զգահերէցս յընթրիս։ Որ ուտեն զտունս այրեաց, և պատ-ճառանօք յերկարեն զաղօթս. նոքա ընկալցին ա-ւելի դատաստանս։ Եւ հայեցեալ ետես զմեծա-տունսն՝ որ արկանէին զտուրս իւրեանց 'ի գանձա-

նակն։ Տեսանէ և զկին մի այրի աղքատ, որ արկ անդր երկուս լումայս։ Եւ ասէ. արդարև ասեմ ձեզ. զի այրին այն աղքատ՝ աւելի արկ քան զա-մենեսին։ Ամենեքին նոքա 'ի մթերից իւրեանց արկին յընծայսն Այ. բայց նա 'ի կարօտութենէ իւրմէ զամ զկեանս իւր զոր ունէր՝ արկ։ ԻԱ. 4։

Գճղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Ազգ. Գթում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԽԶ։

ԿՅ. Ժամերգծ։ Փխ. Ծափս հարէք. 420։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԲ. 15։

Կն Տն մերոյ Յնի Քնի։

Յայնժամ գնացեալ փարիսեցիքն, առին խորհուրդ զնմանէ՝ թէ ո՞րպ դնիցեն նմա որոգայթ բանիւ։ Եւ առաքեն առ նա զաշակերտսն իւրեանց Հերովդիանոսօքն հանդերձ՝ և ասեն. վարդապետ՝ գիտեմք զի ճշմարիտ ես, և զճանապարհն Այ ճշմարտութեամբ ուսուցանես, և ոչ է քեզ փոյթ զումեքէ և ոչ հայիս յերեսս մարդոյ։ Արդ՝ ասա՛ մեզ զի՞նչ թուի քեզ. պա՞րտ է հարկս տալ կայսեր՝ թէ ոչ։ Գիտաց Յս զխորամանկութիւն նոցա, և ասէ. զի՞ փորձէք զիս կեղծաւորք. ցուցէք ինձ զդահեկան հարկին։ Եւ նոքա մատուցին նմա դահեկան մի։ Եւ ասէ ցնոսա. ո՞յր է պատկերս այս՝ կամ գիր։ Ասեն՝ կայսեր։ Յայնժամ ասէ ցնս. երթայք՝ տուք զկայսերն՝ կայսեր, և զԱյն՝ Այ։ Իբրև լուան՝ զարմացան. և թողին զնա և գնացին։ Յայնմ աւուր մատեան առ նա սադուկեցիքն. որ ասէին՝ թէ չիք յարութիւն. հարցին ցնա, և ասեն. վարդապետ՝ Մովսէս ասաց. եթէ ոք մեռցի անորդի՝ արասցէ զկին նորա եղբայր իւր, և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում։ Էին առ մեզ եղբարք եօթն.

առաջինն արար կին՝ և մեռաւ․ և զի ոչ ունէր զաւակ, եթող զկինն իւր եղբօր իւրում։ Նոյնպէս և երկրորդն և երրորդն, մինչև ցեօթներորդն։ Յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն։ Արդ՝ ՚ի յարութեան ո՞յր յեօթանցն եղիցի նա կին․ զի ամենեքին կալան զնա կին։ Պատասխանի ետ նց Յս և ասէ․ մոլորեալ էք՝ ոչ գիտէք զգիրս և ոչ զզօրութի Այ։ Զի ՚ի յարութեան ոչ կանայս առնեն՝ և ոչ արանց լինին, այլ են իբրև զհրեշտակս յերկինս։ Բայց վս յարութեան մեռելոց չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր զասացեալն ձեզ յԱյ։ Ես եմ Ած Աբրահամու՝ Ած Իսահակայ և Ած Յակոբայ, և չէ Ած՝ Ած մեռելոց՝ այլ կենդանեաց։ Իբրև լուան ժողովուրդքն՝ զարմանային ընդ վարդապետութի նր։ Իսկ փարիսեցիքն իբրև լուան՝ եթէ պապանձեցոյց զսադուկեցիսն, ժողովեցան ՚ի միասին․ և եհարց մի ոմն ՚ի նոցանէ զնա փորձելով, և ասէ։ Վարդապետ՝ ո՞ր պատուիրան է մեծ յօրէնս։ Եւ Յս ասէ ցնա․ սիրեսցես զՏր Ած քո յամ սրտէ քումմէ՝ և յամ անձնէ քումմէ՝ և յամ մտաց քոց։ Այս է մեծն և առաջին պատուիրան։ Եւ երկրորդն նման սմին․ սիրեսցես զընկեր քո՝ իբրև զանձն քո։ Յայս երկուս պատուիրանս ամ օրէնք և մարգարէք կախեալ կան։ Եւ ՚ի ժողովել փարիսեցւոցն՝ եհարց ցնս Յս՝ և ասէ։ Զիա՞րդ թուի ձեզ վս Քսի, ո՞յր որդի է։ Ասեն ցնա․ Դաւթի։ Ասէ ցնս Յս․ իսկ զիա՞րդ Դաւիթ Հոգւովն կոչէ զնա Տր՝ և ասէ։ Ասաց Տր ցՏր իմ․ նիստ ընդ աջմէ իմմէ՝ մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց։ Իսկ եթէ Դաւիթ զնա Տր կոչէ՝ զիա՞րդ որդի նր իցէ։ Եւ ոչ ոք կարէր տալ նմա պատասխանի բան մի, և ոչ իշխէր ոք յայնմ օրէ հարցանել զնա և ոչ ինչ։ 46։

ՍԵՆԵԿԷ ՅԱՌԱՔԵԼԷ ԳԶ։ ՔԱՐՈԶ․ Ասացուք։

Համբարձին Դ.Զ:

Որք անկակից եղաք նմանութեան. 428:

Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս. 414:

Արձակման Սաղմոս ԻԳ.

ԿՑ. Համբարձէք: փխ. Տն է երկիր. 425:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: ԺԶ. 35:

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Պատասխանի ետ (ՅՍ) և ասէ, մինչ ուսուցանէր 'ի տաճարին. զիարդ ասեն դպիրքն, եթէ ՔՍ որդի Դաւթի է: Եւ ինքն Դաւիթ Հոգւովն սրբով ասէ. ասաց Տր ցՏր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ՝ մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց: Արդ՝ եթէ ինքն իսկ Դաւիթ զնա Տր կոչէ՝ զիարդ իցէ որդի նր: Եւ բազում ժողովուրդ լսէր նմա քաղցրութբ: Եւ ասէր ուսուցանելով 'ի վարդապետութեն իւրում. զգոյշ լերուք 'ի դպրաց անտի, որ կամին 'ի հանդերձս երևելիս շրջել, զնախողջոյնս խնդրել 'ի հրապարակս, և զնախաթոռս 'ի ժողովուրդս, և զգահնագլուխս յընթրիս: Որ ուտեն զտունս այրեաց, պատճառանօք յերկարեալ զաղօթս, զի աւելի ես դատաստանս ընկալցին: Կայր ՅՍ ընդդէմ գանձանակին, տեսանէր թէ զիարդ ժողովուրդն արկանէր պղինձ 'ի գանձանակն. և բազում մեծատունք արկին բազում ինչ: Եկն այրի մի՝ և արկ երկուս լումայս, որ է նաքարակիտ մի. և կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտսն իւր, ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի այրին այն տառապեալ շատ արկ քան զամենեսեան՝ որ արկին 'ի գանձանակն: Քանզի ամենեքին յաւելորդաց իւրեանց արկին. այլ նա 'ի չքաւորութէ իւրմէ՝ զամ ինչ զոր ունէր՝ արկ զդյի չափ զկենաց իւր: 44:

Մէջ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթ. Թագաւոր:

Է. ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Դ.Կ.։

ՅԱՂԹԱԿԱՆ քեզ օրհնութիւնք Տէր. 179։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Խոնարհեցո՛յց զերկինս և էջ. և մէգ 'ի ներքոյ ոտից նորա։

Եւ 'ի քրովբէս և թռեաւ, սլացաւ նա 'ի թեւս հողմոց։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Փ. Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ. և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում սաղմոս ասացէք։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ՑԱՅԳԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ.Կ.։

Անըսկիզբըն Բանդ որ յանձնառ աթոռ նըստիս. զքեզ տեսաք ի խաչին. վասն արարածոց քոց փրկութեան. Աստուած հարցըն մերոց։ Զքեզ որ անքըննելինդ ես յէութեան ըսպասաւորին տպաւորեալ եւ զինուորըն գնդարգեամբըն խոցեալ. զանարատ ըղկողդ քո ի խաչին. Աստուած հարցըն մերոց։ Որ թագաւորդ ես անմահ. ըղմեռանիլ յանձն առեր. եւ ըղթաղումն երեքօրեայ. վասն արարածոց քոց փրկութեան. Աստուած հարցըն մերոց։

Գ.. Ըզ Տէր օրհնեցէք Աստուածն մեր բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ փառք Հօր։ Զթագաւո-

րըն Մեսիա և ըզխաչեալըն ի մէջ ի յանօրինաց. Եւ ըզլեղի դառնութեն ճաշակեալ վասըն մեր. առաւել բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Այժմ և: Անարատ գառն Այ պատարագեալ. Եւ ըզխոցուածըն գեղարդեանն առեալ ի կողն. Եւ ըզփրկական արիւնն եհեղ ի վր ամ տիեզերաց. առաւել բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Դ.Կ:

Որ զանճառելին ծընար. սուրբ Աստուածածին կոյս. օրհնեալ ես յաւիտեան: Փառք Հօր և: Որ զարարչակիցըն Հօր. զի սկըզբանէ Բանն Այ. յորովայնի քում կրեցեր. օրհնեալ ես յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Զոր Եզեկիէլ եսես. Երկնային դուռն. և հարսն անփորձ. օրհնեալ ես յաւիտեան:

Ողորմեա Դ.Կ:

Վասըն մերոյ փրկութեն խոնարհեցար ի յերկնից. և ի կուսէն մարմնացար. Աստուած Բանն ողորմեա մեզ: Փառք Հօր: Ճըշմարտապէս մարմնացար և ընդ մարդկան շըրջեցար կատարեցեր զամենայն. և օրհնեցեր յառաջին անիծիցն. Աստուած Բանն ողորմեա մեզ: Այժմ և միշտ: Բան Որդի Աստուծոյ ի մեռելոց յարուցեալ. և ի յերկինս համբարձար. Աստուած Բանն ողորմեա մեզ:

Տէր յերկնից Դ.Կ:

Փառք յարութեն քո Տէր: Խաչիլ ի յանձն առեր գթած. Եւ ըզմահ ճաշակեցեր. զամենեսեան յարուցեր զհաւատացեալսն ի քեզ. որք

աղաղակէին ասելով. փառք յարութեանդ քո Տէր: Վէմք պատառեցան ի խաչելութեանն քո Տէր. եւ գերեզմանք բացան. դժոխք զարհուրեցան. եւ մեռեալք յարուցեալ աղաղակէին ասելով. փառք յարութեանդ քո Տէր:

Յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն անճառակերպ փայլմամբ. պատառեցան վէմք. եւ երկիր սասանեցաւ. ի յահեղ բարբառոյ մեծ կարապետին: Փառք Հօր: Իջ հրեշտակն ի յերկնից ի գերեզմանին Տն. հրճուեցուցանէր. ընդ ձայն ահեղ գոչման փողոյն. ի վերայ գերեզմանին: Այժմ եւ միշտ: Իսկ եկեալ սուրբ կանանցն ի խնկել ըզմարմինն Տեառն. եւ լուեալ ի հրեշտակէն. եթէ յարեաւ ի մեռելոց. կենդանին յաւիտենից:

Առաւօտու Երգ:

Զյարութիւն ըզփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն:

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Քարոզ Ասացուք:

Առաւօտու Սաղմոս ԽԷ:

48. Համբարձաւ: փխ. Ծափս հարէք. 420:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԻԱ. 5:

Տէրն մեր Յս Քս

Եւ յասել ոմանց զտաճարէն, թէ գեղեցիկ վիմօք եւ աշտարակօք զարդարեալ է, ասէ: Զայդ ամ զոր տեսանէք, եկեսցեն աւուրք՝ յորս ոչ թողցի այդր քար ՚ի քարի վր, որ ոչ քակտեսցի: Հարցին զնա եւ ասեն. վարդապետ՝ երբ լինիցի այդ, եւ

զի՞նչ նշան իցէ՝ յորժամ այդ լինելոց իցէ։ Եւ նա ասէ. զգոյշ կացէք, մի՛ խաբիցիք. զի բազումք գայցեն յանուն իմ և ասիցեն՝ թէ ես եմ. և մեր-ձեցաւ ժամանակ, մի՛ երթայցէք զկնի նոցա։ Եւ յոր-ժամ լսիցէք պատերազմունս և խռովութիւնս՝ մի՛ զարհուրիցիք, զի պարտ է նախ այնմ լինել. այլ ոչ առժամայն կատարած։ Յայնժամ ասէ ցնոսա. յարիցէ ազգ յազգի վ՟ր, և թագաւորութիւն 'ի թա-գաւորութեան վ՟ր։ Եւ շարժմունք մեծամեծք. և 'ի տեղիս տեղիս սովք և սրածութիւնք, եղիցին արհա-ւիրք և նշանք մեծամեծք յերկնից։ Բայց յառաջ քան զայս ա՟մ, մխեսցեն զձեռս իւրեանց 'ի ձեզ՝ և հալածեսցեն. մատնեսցեն 'ի ժողովուրդս և 'ի բանտս, և տանիցին առաջի դատաւորաց և թագա-ւորաց վ՟ս անուան իմոյ. և լինիցի ձեզ այն 'ի վկայ-ութիւն։ Արդ՝ դիք 'ի սիրտս ձեր՝ մի՛ յառաջագոյն կրթել տալոյ պատասխանի։ Զի ես տաց ձեզ բե-րան և իմաստութիւն, որում ոչ կարիցեն կալ հա-կառակ՝ կամ տալ պատասխանի ա՟մ հակառա-կորդքն ձեր։ Մատնեսջիք և 'ի ծնողաց և յեղբարց և յազգականաց և 'ի բարեկամաց, և սպանանիցեն 'ի ձէնջ. և եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վասն անուան իմոյ. և մազ մի 'ի գլխոյ ձերմէ ոչ կորի-ցէ. և համբերութ՟բ ձերով ստասջիք զոգիս ձեր։ Այլ յորժամ տեսանիցէք շուրջ պատեալ զօրօք զԵ՟ղէմ, յայնժամ գիտասջիք թէ մերձ է աւերն նր՟։ Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն 'ի լերինս, և որ 'ի միջի նր՟ իցեն՝ խուսեսցեն, և որ 'ի գաւառս իցեն՝ մի՛ մտցեն 'ի նա. զի աւուրք վրէժ-խնդրութեան են այնոքիկ՝ առ 'ի կատարելոյ ա՟մ գրելոց։ Բայց վայ իցէ յղեաց և ստնտուաց յաւուրսն յայ-նոսիկ. զի եղիցի տագնապ մեծ 'ի վ՟ր երկրի, և բարկութիւն ժողովրդեանն այնմիկ։ Եւ անկցին 'ի սուր սուսերի, և գերեսցին յա՟մ հեթանոս. և Ե՟ղէմ եղիցի կոխան յազգաց՝ մինչև կատարեսցին

ժամանակք հեթանոսաց։ Եւ եղիցին նշանք յարեգական և ի լուսին և յաստեղս. և յերկրի տագնապ հեթանոսաց՝ յահեղ բարբառոյ իբրև ծովու և խռովութե̃ն, յելանելոյ ոգւոց մարդկան յերկիւղէ և ի կարծեաց եկելոց ի վ̃ տիեզերաց. զի զօրութիւնք երկնից շարժեսցին։ Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ՝ ամպովք զօրութ̃բ և փառօք բազմօք։ Եւ յորժամ սկսանիցի այս լինել, ամբարձջիք և բարձրացուսջիք զգլուխս ձեր. զի մերձ է փրկութի̃ ձեր։ Եւ ասաց առակ մի նոցա. տեսէք զթզենին և զա̃մ ծառ. յորժամ ցուցանիցեն զպտուղ իւրեանց, տեսանէք՝ և ի նոցանէ ճանաչէք եթէ մերձ է ամառն։ Այնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ա̃մ եղեալ՝ գիտասջիք թէ մերձ է արքայութիւնն Այ։ Ամէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչև այս ա̃մ լինիցի։ Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ ոչ անցանիցեն. Զգոյշ լերուք անձանց, գուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ և արբեցութեամբ՝ և հոգովք աշխարհականօք, և յանկարծակի հասանիցէ ի վ̃ ձեր օրն այն. զի իբրև զորոգայթ հասանիցէ ի վ̃ ամենեցուն, որ բնակեալ են ընդ ա̃մ երեսս երկրի. Արթուն կացէք այսուհետև, յա̃մ ժամ աղօթս արարէք. զի արժանի լինիջիք զերծանել յայնմ յա̃մէ որ լինելոց է, և կալ առաջի որդւոյ մարդոյ։ Եւ ի տուէ ի տաճարին ուսուցանէր, և զգիշերս ելեալ ագանէր ի լերինն՝ որ կոչէր Ձիթենեաց։ Եւ ա̃մ ժողովուրդն կանխէր ընդ առաւօտս առ նա ի տաճարն լսել ի նմանէ։ 38։

Քշղ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Առ. Փառս ամենա։

ՑԵՐԵԿՈՑԻՆ

Առաջին Աւագին ԽԶ։

ԿՑ. Ջամբարձա։ փխ. Ողորմեա հայրէք. 420.

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. ԻԳ. 1:

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Յայնժամ խօսեցաւ (ՅՍ) ընդ ժողովուրդսն՝ և ընդ աշակերտսն իւր, և ասէ: Յաթոռն Մովսիսի նստան դպիրքն և փարիսեցիք: Զամ ինչ՝ զոր ասիցեն ձեզ՝ արարէք և պահեցէք. բայց ըստ գործոցն նց մի առնէք, զի ասեն և ոչ առնեն: Կապեն բեռինս ծանունս և դժուարակիրս, և դնեն 'ի վր ուսոց մարդկան. և մատամբ իւրեանց ոչ կամին շարժել զնս: Եւ զամ զգործս իւրեանց առնեն 'ի ցոյց մարդկան. լայնեն զգրապանակս իւրեանց, և երկայնեն զքղանցս հանդերձից իւրեանց: Սիրեն զյառաջագահս յընթրիս, և զնախաթոռս 'ի ժողովուրդս՝ և զողջոյնս 'ի հրապարակս: Եւ կոչել 'ի մարդկանէ՝ ռաբբի ռաբբի: Բայց դուք մի զոք կոչէք վարդապետ, զի մի է ձեր ուսուցիչ. և ամենեքին դուք եղբարք էք: Եւ հայր մի կոչէք ձեզ յերկրի, զի ձեր մի է հայր՝ որ յերկինսն է: Եւ մի կոչիցիք ուսուցիչք, զի ուսուցիչ ձեր ՔՍ է: Եւ մեծն 'ի ձէնջ եղիցի ձեր սպասաւոր: Որ բարձրացուցանէ զանձն՝ խոնարհեսցի, և որ խոնարհեցուցանէ զանձն՝ բարձրասցի: Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի փակէք զարքայութի երկնից առաջի մարդկան. դուք ոչ մտանէք, և որոց մտանելոցն՝ չտայք թոյլ մտանել: Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի ուտէք զտունս այրեաց. պատճառանօք երկարէք զաղօթս, վն զի աւելի դատաստան ընդունիցիք: Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի յածիք ընդ ծով և ընդ ցամաք առնել եկամուտ մի. և յորժամ լինիցի, առնէք զնա որդի գեհենի կրկին ևս քան զձեզ: Վա՜յ ձեզ առաջնորդք կոյրք, զի ասէք՝ որ երդնու 'ի տաճարն՝ չէ ինչ, բայց որ երդնու յոսկին որ 'ի տաճարին է՝ արժան է: Մորոսք և կոյրք՝ զի՞նչ մեծ է, ոսկի՞ն եթէ տաճարն

որ սրբէ զոսկին։ Եւ որ երդնու 'ի սեղանն՝ չէ ինչ, բայց որ երդնու 'ի պատարագն որ 'ի վե՛ր նորա է՝ արժան է։ Յիմարք և կոյրք՝ զի՞նչ մեծ է, պատարագն, եթէ սեղանն՝ որ սրբէ զպատարագն։ Իսկ արդ՝ որ երդուեաւ 'ի սեղանն, երդուեաւ 'ի նա՝ և յամ որ 'ի վե՛ր նորա է· և որ երդուեաւ 'ի տաճարն, երդնու 'ի նա՝ և 'ի բնակիչն նորա· և որ երդուեաւ յերկինս, երդնու յաթոռն Այ՝ և յայն որ նստին 'ի վե՛ր նորա։ Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց· զի տասանորդէք զանանուխ և զսամիթ և զչաման, և թողէք զծանր ծանր օրինացն՝ զդատաստան և զողորմութի և զհաւատս· զայս արժան էր առնել՝ և զայն չթողուլ։ Առաջնորդք կոյրք, որ զմժղուկս քամէք՝ և զուղտս կլանէք։ Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց· զի՛ սրբէք զարտաքին զբաժակին և զսկաւառակի, և 'ի ներքոյ լի են յափշտակութ և անխառնութ։ Փարիսեցի կոյր՝ սրբեա՛ նախ զներքին բաժակին և զսկաւառակին, զի լինիցի և արտաքինն նց սր։ Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց· զի՛ նմա՛ն էք գերեզմանաց բռելոց, որ արտաքոյ երևին գեղեցիկք՝ և 'ի ներքոյ լի են ոսկերօք մեռելոց և ամ պղծութ։ Այնպէս և դուք արտաքոյ երևիք մարդկան արդարք, և 'ի ներքոյ լի էք կեղծաւորութեամբ և անօրէնութեամբ։ Վա՜յ ձեզ դըպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց· զի շինէք ըզշիրիմս մարգարէից՝ և զարդարէք զգերեզմանս արդարոց։ Եւ ասէք· եթէ էաք յաւուրս հարցն մերոց, ոչ հաղորդէաք արեան մարգարէիցն։ Ապա ուրեմն վկայէք զանձանց՝ եթէ որդիք էք այնոցիկ՝ որ կոտորէին զմարգարէսն։ Եւ դուք լցէք զչափ հարցն ձերոց։ Օձք՝ ծնունդք իժից, զիա՞րդ փախնուցուք 'ի դատաստանէ գեհենին։ Վն այդորիկ ահաւասիկ ես առաքեմ առ ձեզ մարգարէս և իմաստունս և դպիրս, և 'ի նոցանէ սպանանիցէք և

'ի խաչ հանիցէք, և 'ի նոցանէ տանջիցէք 'ի ժողովուրդս ձեր, և հալածիցէք 'ի քաղաքէ 'ի քաղաք։ Որպէս զի եկեսցէ 'ի վ՟ր ձեր ա՟մ արիւն արդար հեղեալ յերկրի. յարենէն Աբելի արդարոյ մինչև ցարիւնն Զաքարիայ որդւոյ Բարաքեայ՝ զոր սպանէք ընդ մէջ տաճարին և սեղանոյ։ Ամէն ասեմ ձեզ. եկեսցէ այն ա՟մ 'ի վ՟ր ազգիս այսորիկ։ Եղ՟էմ, Եղ՟էմ. որ կոտորէիր զմարգարէս՝ և քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ. քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զմանկունս քո՝ զոր օրինակ ժողովէ հաւ զձագս իւր ընդ թևովք, և ոչ կամեցարուք։ Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր աւերակ։ Բայց ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ ևս տեսանիցէք զիս յայսմ հետէ, մինչև ասիցէք, օրհնեալ եկեալ յանուն Տ՟ն։ 39։

[illegible] Յարութեան Դ.Կ։ Քարոզ. Ասասցուք։

Համբարձէ Դ.Զ։

Որք անկանիլ եղաք նմանութեն. 428։

Համբարձաւ Տէրն մեր Ք՟ս օրհնութեք. 414։

Արձակման Սաղմոս ԻԳ.։

43. Համբարձէք։ Փխ. Տ՟ն է երկիր. 425։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ ԺԳ. 1։

Տ՟ն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի

Եւ յելանելն ն՟ր 'ի տաճարէ անտի, ասէ ցնա մի յաշակերտացն ն՟ր. վարդապետ, տե՛ս որպիսի են քարինքս, և որպիսի շինուածք։ Պատասխանի ետ նմա Յ՟ս և ասէ. տեսանե՞ս զայդ ա՟մ շինուածս, ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի այդր քար 'ի քարի վ՟ր՝ որ ոչ քակտեսցի։ Եւ մինչ նստէր նա 'ի լերինն ձիթենեաց յանդիման տաճարին, հարցանէին ցնա առանձինն՝ Պետրոս և Յակովբոս և Յովհաննէս և Անդրէաս։ Ասա՛ մեզ՝ երբ լինիցի այդ. և զի՞նչ նշան է՝ յորժամ կատարելոց իցէ այդ ա՟մ։ Պատասխանի ետ Յ՟ս, և ասէ ցնոսա. զգո՛յշ կացէք, մի՛ ոք զձեզ խաբեսցէ։ Զի բազումք եկես-

ցեն յանուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես եմ Քրիստոսն. և զբազումս մոլորեցուսցեն: Այլ յորժամ լսիցէք պատերազմունս և համբաւս պատերազմաց՝ մի խռովիցիք, զի պարտ է լինել. բայց չև է կատարած: Զի յարիցէ ազգ յազգի վերայ, և թագաւորութիւն 'ի թագաւորութեան վերայ. և եղիցին շարժմունք 'ի տեղիս տեղիս, սովք և սրածութիւնք և խռովութիւնք. այլ այն ամենայն սկիզբն է երկանց: Եւ զձեզ իսկ մատնեսցեն յատեանս, և 'ի ժողովուրդս տանջիցիք, և առաջի դատաւորաց և թագաւորաց կայցէք վասն իմ 'ի վկայութիւն նոցա, և ամենայն հեթանոսաց. բայց նախ պարտ է աւետարանին քարոզել: Այլ յորժամ տանիցին զձեզ մատնել, մի յառաջագոյն հոգայցէք, և մի զմտաւ ածիցէք՝ թէ զինչ խօսիցիք. այլ որ ինչ տացի ձեզ 'ի ժամուն յայնմիկ՝ զայն խօսիցիք. զի ոչ դուք էք որ խօսիցիքն՝ այլ Հոգին սուրբ: Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր 'ի մահ՝ և հայր զորդի. և յարիցեն որդիք 'ի վերայ հարց, և սպանանիցեն զնոսա: Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վասն անուան իմոյ. այլ որ համբերեսցէ 'ի սպառ՝ նա կեցցէ: Եւ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն աւերածին, զի կայցէ 'ի տեղւոջ ուր չիցէ արժան. որ ընթեռնուն 'ի միտ առցէ: Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն 'ի լերինս. և որ 'ի վերայ տանեացն իցէ՝ մի իջցէ 'ի տուն, և մի մտցէ բառնալ ինչ 'ի տանէ իւրմէ. և որ յագարակին իցէ՝ մի դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր: Բայց վայ իցէ յղեաց և ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ: Յաղօթս կացէք՝ զի մի ձմերայնի լինիցի այն: Եղիցին աւուրքն այնոքիկ նեղութեանց՝ որպիսի ոչ եղեն երբէք այնպիսիք 'ի սկզբանէ արարածոց մինչև ցայժմ, և մի այլ լիցի: Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Տէր զաւուրսն զայնոսիկ վասն ընտրելոց իւրոց, ոչ ապրէր ամենայն մարմին. այլ վասն ընտրելոցն զորս ընտրեաց՝ կարճեաց զաւուրսն զայնոսիկ: Յայնժամ

եթէ ոք ասիցէ ձեզ, եթէ ահաւասիկ է Քն՝ կամ աւանիկ, մի հաւատայցէք: Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք և սուտ մարգարէք. և տացեն նշանս և արուեստս՝ առ 'ի մոլորեցուցանելոյ եթէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալսն: Բայց դուք զգո՛յշ լերուք՝ ահաւասիկ յառաջագոյն ասացի ձեզ զամենայն: Այլ յաւուրսն յայնոսիկ յետ նեղութեանն այնորիկ արեգակն խաւարեսցի, և լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր: Եւ աստեղք յերկնից թօթափեսցին, և զօրութիւնք յերկնիս շարժեսցին: Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ամպովք՝ զօրութ և փառօք բազմօք: Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցէ զընտրեալս իւր 'ի չորից հողմոց՝ 'ի ծագաց երկրի մինչև 'ի ծագս երկնից: Բայց դուք 'ի թզենւոյ անտի ուսջիք զառակն. յորժամ տակաւ ոստքն նորա կակղանայցեն և տերև արձակիցի 'ի նմա, գիտէք թէ մերձ է ամառն. Նոյնպէս և դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ամ՟ եղեալ, գիտասջիք թէ մերձ է առ դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչև այս ամ՟ եղիցի: Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ ոչ անցանիցեն: Այլ վս աւուրն այնորիկ և ժամու՝ ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք յերկինս՝ և ոչ Որդի, բայց միայն Հայր: Զգո՛յշ եղերուք. սկեցէք և կացէք յաղօթս. զի ոչ գիտէք երբ ժամանակն իցէ: Որպէս այր մի գնացեալ 'ի տար աշխարհ՝ թողուցու զտուն իւր. և տայցէ ծառայից իւրոց իշխանութի, և իւրաքանչիւր զգործս իւր. և դռնապանին պատուէր տայցէ, զի արթուն լինիցի: Արդ՝ արթուն կացէք, զի ոչ գիտէք երբ տր տանն գայցէ՝ յերեկորեայ՝ եթէ 'ի մէջ գիշերի՝ եթէ 'ի հաւախօսի՝ եթէ ընդ առաւօտս: Գուցէ եկեալ յանկարծակի՝ գտանիցէ զձեզ 'ի քուն: Բայց զոր ձեզդ ասեմ, ամենեցուն ասեմ՝ արթուն կացէք: 37:

Քհն. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթ. Թագաւոր:

Է. ՇԱԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԱՁ:

ՅՈՐԴՈՐԵՑՈՒՔ երգ նոր ԱՅ փրկչին մերոյ. 153:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր. համ-բարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւո՛ր փառաց:

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութե՛ն իւրով. Տէր կարող 'ի պատերազմի:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Կա՛ռք ԱՅ բիւրապատիկք. հազարք ուղղիչք, և Տէր 'ի նոսա. 'ի Սինէ սրբութե՛ան իւրմէ.

Ե՛լ 'ի բարձունս և գերեաց զգերութի. էառ ա-ւար, բաշխեաց պարգևս, և ետ որդւո՛ց մարդկան:

Փա՛ռք և. Այժմ և. ալէլուիա:

Դա՛սք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ ՔՍ, ալէլուիա. մարդկա՛ն ազգ սաղմոսեն քեզ. ալէլո՛ւիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարցն Դ.Կ:

Ո՛ր յաղթողակե՛րպ աթոռ նստու՛ և ընդ Հօր ե՛ս յէութե՛ն. խոնարհեցա՛ր յերկնի՛ց վասն մերո՛յ փրկութե՛ն. ընդ քե՛զ բարեբանեմք Ա՛ծ հա՛րցն մերո՛ց: Որում սերովբէքն ի խոնարհ ածելով ընդդէմ յարփիանհրան փառա՛ց քո՛ց ՔՍ. իսկ Յօւդայի՛ երրութե՛ք մերձեա՛լ ի հնոցի՛ն նշա-նակ և աւիթ մանկութե՛ն. ընդ քե՛զ բարեբանեմք

Տէր Աստուած հարցն մերոց։ Որ ի բարձրութիւնս երկնից էիր իսկակից Հօր եւ սրբոյ Հոգւոյն. եւ ի դասուց Եբրայեցւոց դպրաց եւ փառաւորեցոց բարձեալ ի խաչ վասն մեր. ընդ քեզ բարեբանեմք Տէր Աստուած հարցն մերոց։

Գ.. Ըղջի օրհնեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ փառք Հօր։ Համբարձեալ Տէր օրհնութիւն եւ գովք երկնից երգէին. ով է սա թագաւոր փառաց. բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Այժմ եւ միշտ։ Սա է Տէրն. որ ի հովանաւոր ելու ի լուսեղէն ամպոյն. ձայն եղեւ դա է Որդի իմ սիրելի. բարձր արարէք զնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Գ.Կ։

Ի քեզ եմք ապաւինեալ. Քեզ մայր Աստուծոյ մերոյ։ փառք Հօր։ Որ քան զերկինս բարձրագոյն Մարիամ. պարծանք եկեղեցւոյ. Քեզ մայր Աստուծոյ մերոյ։ Այժմ եւ։ Որ քան զարեգակըն պայծառագոյն Մարիամ. մի՛ դադարեր բարեխօսել վասն մեր. Քեզ մայր Աստուծոյ մերոյ։

Ողորմեա Գ.Կ։

Որ վասն մեր յերկնից խոնարհեցար. նորոգել զպատկեր զմեր. ծնեալ եւ ի Կուսէ փրկիչ. ողորմութեամբ քո եւ կեցո։ փառք Հօր։ Որ ըս հողեղէն բնութեան մարդկան զգեցար մարմին. զվիրաւորեալս մեզ. զանձն իմ մխիթարեա. ողորմութեամբ քո եւ կեցո։ Այժմ եւ միշտ։ Որ ընդդատակնիք մահուն լուծեր զնախաստեղծին. զդատապարտեալս մեզ. զհոգիս իմ նորոգեա. ողորմութեամբ քո եւ կեցո։

ՏԷՐ ՅԵՐԿՆԻՑ Դ·Կ։

Փառք Քեզ ամենազօր յարութեան։ Քեզ ամենազօր յարութեան երկրպագեն քերովբէքն. և վեցթեւեան սերովբէքըն հոգեւորական հընչմամբ երգեն ասելով. փառք Քեզ ամենազօր յարութեան։ Այսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանային ծ՛ք կանայքն. տեսանելով ըզհրեշտակն արեգակնակերպ փայլմամբ ի վր վիմն գոչէր ասելով. փառք Քեզ ամենազօր յարութեան։ Այսօր արժանացաք ի կատարումն նախահօրն. և վերըստին նորոգմամբ յանխտենականն կենացն եղաք ժառանգորդք. փառք Քեզ ամենազօր յարութեան։

Իւղաբերից կանանցն եկեալ. ի սուրբ գերեզմանն. Եւ զահաւոր ըզհրեշտակապետին ըզձայնն լուեալ. ովկանայք զխաչելեալն խնդրէք յար՛մնաւ Քրիստոս անմահ թագաւորն։ Փառք Հօր։ Երփնահրաշ լոյս մեծ ծագեալ. ի սուրբ գերեզմանն. Եւ զահաւոր պահապանացն երկիւղալից ըմբռնեալ. Այլ քարոզ հրեշտակապետին որ գոչէր առ կանայսն. ովկանայք զխաչելեալն խնդրէք յար՛մնաւ Քրիստոս անմահ թագաւորն։ Այժմ և միշտ։ Ընթացեալ Պետրոս և Յովհաննէս. ի սուրբ գերեզմանն. Եւ հանդիպեալ վարշամակին և ն՛ր կտաւոցն. Այլ քարոզ հրեշտակապետին որ գոչէր առ նոսա. ովկանայք զխաչելեալն խնդրէք յար՛մնաւ Քրիստոս անմահ թագաւորն։

Առաւօտու Երգ ։

Զյարութիւն ընդփրկչին օրհնեսցուք․ զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ընդյարութիւն ։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեր ի ձայնիւ փողոյ ։

Կարգ Ասացուք ։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԶ ։

ԿՅ․ Համբարձման ։ Փխ․ Ողմիս Հարկք․ 420

Աւետարան ըստ Ղուկասու ։ ԻԲ․ 1 ։

ԶՏէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Մերձեցաւ տօն բաղարջակերացն՝ որ կոչէր պասեքա․ եւ խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ թէ զիարդ սպանանիցեն զնա, բայց երկնչէին ՚ի ժողովրդենէ անտի ։ Եմուտ սատանայ ՚ի Յուդա՝ կոչեցեալն Իսկարիովտացի, որ էր ՚ի թուոյ երկոտասանիցն ։ Չոգաւ եդ բանս ընդ քահանայապետսն եւ ընդ դպիրս եւ ընդ իշխանս ժողովրդեանն, զի մատնեսցէ զնա նց ։ Եւ խնդացին, խոստացան տալ նմա արծաթ ։ Եւ յանձն առ, խնդրէր պարապ մատնել զնա նց՝ մեկուսի յամբոխէն ։ Եկն օր բաղարջակերացն, յորում օրէն էր զենուլ զպասեքն ։ Եւ առաքեաց զՊետրոս, եւ զՅովհաննէս՝ եւ ասէ․ երթայք պատրաստեցէք մեզ զպասեքն՝ զի կերիցուք ։ Եւ նոքա ասեն․ ուր կամիս զի պատրաստեսցուք ։ Եւ ասէ ցնս․ ահա իբրեւ մտանիցէք ՚ի քաղաքն, պատահեսցէ ձեզ այր մի բարձեալ սափոր ջրոյ․ երթիջիք զհետ նր ՚ի տունն, յոր մտանիցէ․ եւ ասասջիք տանուտեր տանն․ վարդապետ ասէ քեզ․ ուր են վանքն իմ, յորում զպասեքն ուտիցեմ աշակերտօքս հանդերձ ։ Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ, եւ անդ պատրաստեսջիք ։ Եւ գնացեալ գտին որպ եւ ասացն նոցա, եւ պատրաստեցին զպասեքն ։ Եւ

իբրեւ ժամ եղեւ՝ բազմեցաւ, եւ երկոտասան առաքեալքն ընդ նմա։ Եւ ասէ ցնս. ցանկանալով ցանկացայ զայս պասեքս ուտել ընդ ձեզ՝ մինչ չեւ չարչարեալ իցեմ։ Բայց ասեմ ձեզ, թէ ոչ եւս կերայց 'ի սմանէ՝ մինչեւ լցցի յարքայութեան Այ։ Եւ ընկալեալ բաժակ՝ գոհացաւ եւ ասէ. առէք զայդ՝ եւ բաժանեցէք 'ի ձեզ։ Ասեմ ձեզ՝ թէ յայսմ հետէ ոչ արբից 'ի բերոյ որթոյ՝ մինչեւ եկեսցէ արքայութիւն Այ։ Եւ առեալ հաց գոհացաւ՝ եբեկ եւ ետ նց՝ եւ ասէ. այս է մարմին իմ, որ վն բազմաց տուեալ. զայս արասջիք առ իմոյ յիշատակի։ Նոյնպէս եւ զբաժակն յետ ընթրեացն առ՝ եւ ասէ, այս բաժակ է նոր ուխտ իմով արեամբ վն ձեր հեղլոյ։ Բայց ահաւասիկ ձեռն մատնչի իմոյ ընդ իս 'ի սեղանս։ Եւ որդի մարդոյ ըստ սահմանելոյն երթայ, բայց վայ մարդոյն այնմիկ՝ յորմէ ձեռն մատնիցի։ Եւ նոքա սկսան խնդրել ընդ միմեանս, թէ ով է 'ի նոցանէ՝ որ զայն գործելոց իցէ։ Եւ եղեւ հակառակութիւն 'ի մէջ նց, թէ ո՛ 'ի նոցանէ համարեսցի մեծ։ Եւ նա ասէ ցնս. թագաւորք ազգաց տիրեն նց, եւ որ իշխենն նց՝ բարերարք կոչին. այլ դուք ոչ այնպէս. այլ որ մեծն է 'ի ձեզ՝ եղիցի իբրեւ զկրտսերն, եւ առաջնորդն իբրեւ զսպասաւորն։ Ո՞վ է մեծ, բազմականն՝ եթէ սպասաւորն. ո՛չ ապաքէն բազմականն. բայց ես եմ 'ի միջի ձերում իբրեւ սպասաւոր։ Եւ դուք էք՝ որ ցանգ կայիք ընդ իս 'ի փորձութիւնս իմ. եւ ես ուխտեմ ձեզ՝ որպէս եւ Հայր իմ ուխտեաց ինձ զարքայութիւն. զի ուտիցէք եւ ըմպիցէք 'ի սեղանն իմ յարքայութեանն իմում, եւ նստիցիք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զերկոտասան ազգ Իսրայէլի։ 30։

·ԲՃՂ· Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աջբ· ·Բուն ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Աւուր ԽԶ.։

ԿՅ. Ժամերգութ.։ Փխ. Ողորմիս Հայրէք. 420

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԴ. 1։

Տին մեր Յն Քն

Եւ ելեալ արտաքս (Յն) ՚ի տաճարէն գնայր. մատեան աշակերտքն ցուցանել նմա զշինուածս տաճարին։ Եւ նա պատասխանի ետ եւ ասէ ցնս. տեսանէ՞ք զայդ ամ, ամէն ասեմ ձեզ. ոչ մնասցէ այդր քար ՚ի քարի վր՝ որ ոչ քակեսցի։ Եւ մինչդեռ նստէր ՚ի լերինն Ձիթենեաց, մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն եւ ասեն. ասա մեզ Երբ լինիցի այդ, եւ կամ զի՞նչ նշան իցէ քոյ գալստեանն, եւ վախճանի աշխարհիս։ Պատասխանի ետ Յն՝ եւ ասէ ցնս. զգո՛յշ լերուք՝ գուցէ ոք զձեզ խաբիցէ։ Զի բազումք գայցեն յանուն իմ, եւ ասիցեն՝ թէ ես եմ Քսն. եւ զբազումս մոլորեցուցանիցեն։ Լսելոց էք պատերազմունս՝ եւ համբաւս պատերազմաց. զգո՛յշ լերուք՝ մի խռովեսջիք, զի պարտ է լինել այդմ ամի, այլ չեւ է կատարած։ Յարիցէ ազգ յազգի վր, եւ թագաւորութի ՚ի թագաւորութն, եւ եղիցին սովք եւ սրածութիք եւ սասանութիք ՚ի տեղիս տեղիս։ Այլ այն ամենայն սկիզբն է երկանց։ Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ ՚ի նեղութի, եւ սպանանիցեն զձեզ. եւ եղիջիք ատեցեալք յամ ազգաց վն անուան իմոյ։ Եւ յայնժամ գայթակղեսցին բազումք, եւ զմիմեանս մատնեսցեն՝ եւ ատեսցեն զմիմեանս։ Եւ բազում սուտ մարգարէք յարիցեն, եւ զբազումս մոլորեցուսցեն։ Եւ վն բազմանալոյ անօրէնութեն, ցամաքեսցի սէր բազմաց։ Բայց որ համբերեսցէ իսպառ, նա կեցցէ։ Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութե ընդ ամ տիեզերս՝ ՚ի վկայութի ամ հեթանոսաց, եւ ապա եկեսցէ կատարած։ Արդ՝

յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն աւերածոյն, որ ասացեալն է ՚ի ձեռն Դանիէլի մարգարէի. զի կայցէ ՚ի տեղւոջն սրբութեան. որ ընթեռնուն՝ ՚ի միտ առցէ: Յայնժամ որ ՚ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ՚ի լերինս. և որ ՚ի տանիս կայցէ, մի իջցէ առնուլ ինչ ՚ի տանէ իւրմէ. և որ յանդի իցէ, մի դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր: Վայ իցէ յղեաց և ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ: Յաղօթս կացէք՝ զի մի լինիցի փախուստն ձեր ձմերայնի, և մի ՚ի շաբաթու: Զի եղիցի յայնժամ նեղութիւն մեծ, որպիսի ոչ եղև ՚ի սկզբանէ աշխարհի մինչև ցայժմ, և ոչ այլ լիցի: Եւ թէ ոչ կարճէին աւուրքն այնոքիկ, ոչ ապրէր ամ մարմին. բայց վն ընտրելոցն կարճեսցին աւուրքն այնոքիկ: Յայնժամ թէ ոք ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է ·Քն կամ անդ. մի հաւատայցէք: Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք և սուտ մարգարէք. և տացեն նշանս մեծամեծս և արուեստս, մինչև մոլորեցուցանել՝ թէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալսն: Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ: Արդ եթէ ասիցեն ձեզ. ահաւանիկ յանապատի է, մի ելանիցէք. և թէ ահա յշտեմարանս է, մի հաւատայցէք: Զի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարևելից՝ և երևի մինչև յարևմուտս, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Զի ուր դէշն իցէ, անդր ժողովեսցին արծուիք: Վաղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, և լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, և աստեղք անկցին յերկնից, և զօրութիւնք երկնից շարժեսցին: Եւ ապա երևեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս, և յայնժամ կոծեսցին ամենայն ազգք. և տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ՚ի վերայ ամպոց երկնից զօրութեամբ և փառօք բազմօք: Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, և ժողովեսցեն զընտրեալս նր ՚ի չորից հողմոց՝ ՚ի ծագաց երկնից մինչև ՚ի ծագս նց: Ի թզե-

Նոյ անտի ուսարուք զառակն. զի յորժամ նորա ոստքն կակղասցին և տերեւն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ամառն: Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամ՟, գիտասջիք թէ մերձ է 'ի դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչև այս ամ՟ եղիցի: Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ մի՛ անցցեն: Բայց վ՟ն աւուրն այնորիկ և ժամու ոչ ոք գիտէ, ոչ հրեշտակք երկնից և ոչ Որդի՝ բայց միայն Հայր: Այլ ոպ՟ աւուրքն Նոյի, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Զի ոպ՟ էին յաւուրսն որ յառաջ քան զջրհեղեղն, ուտէին և ըմպէին, կանայս առնէին և արանց լինէին, մինչև յօրն՝ յորում եմուտ Նոյ 'ի տապանն. և ոչ գիտացին՝ մինչև եկն ջրհեղեղն և եբարձ զամենեսին. այնպէս եղիցի և գալուստն որդւոյ մարդոյ: Յայնժամ թէ իցեն երկու յագարակի, մին առցի՝ և միւսն թողցի: Եւ եթէ երկու աղասցեն 'ի մի երկանս, մին առցի և միւսն թողցի: Արթուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք յորում ժամու Տ՟ն ձեր գայ: Զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու գող գայ, սկէր՝ և ոչ տայր ական հատանել զտան իւրոյ: Վասն այսորիկ և դուք եղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ոչ ակն ունիցիք՝ գայ որդի մարդոյ: Իսկ ո՞վ իցէ հաւատարիմ ծառայ և իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր 'ի վ՟ր ծառայից իւրոց՝ տալ նց՟ կերակուր 'ի ժամու: Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէրն գտանիցէ արարեալ այնպէս: Ամէն ասեմ ձեզ, զի 'ի վ՟ր ամ՟ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա: Ապա թէ ասիցէ ծառայն չար 'ի սրտի իւրում, տ՟ր իմ յամէ գալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայակիցս իւր, ուտիցէ և ըմպիցէ ընդ արբեցողս: Գայցէ տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ոչ ակն ունիցի, և 'ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ. և կտրեսցէ զնա ընդ մէջ, և զբաժին նր՟ ընդ կեղծաւորս դիցէ. անդ եղիցի լաւ

և կրճել ատամանց ։ Յայնժամ նմանեսցի արքայութիւն երկնից տասն կուսանաց, որոց առեալ զլապտերս իւրեանց ելին ընդ առաջ փեսայի և հարսին ։ Հինգն 'ի նոցանէ յիմարք էին՝ և հինգն իմաստունք ։ Յիմարքն առին զլապտերսն, և ձէթ ընդ իւրեանս ոչ բարձին ։ Իսկ իմաստունքն առին ձէթ ամանովք ընդ լապտերս իւրեանց ։ Եւ 'ի յամել փեսային, նիրհեցին ամենեքեան և 'ի քուն մտին ։ Եւ 'ի մէջ գիշերի եղև բարբառ . ահա փեսայ գայ, ելէք ընդ առաջ նր ։ Յայնժամ յարեան ամ կուսանքն՝ և կազմեցին զլապտերս իւրեանց ։ Ասեն յիմարքն ցիմաստունսն, տուք մեզ 'ի ձիթոյ ձերմէ, զի ահա շիջանին լապտերքս մեր ։ Պատասխանի ետուն իմաստունքն՝ և ասեն . գուցէ ոչ իցէ մեզ և ձեզ բաւական, այլ երթայք 'ի վաճառականս՝ և գնեսջիք ձեզ ։ Իբրև նոքա գնացին գնել՝ եկն փեսայն, և պատրաստքն մտին ընդ նմա 'ի հարսանիսն՝ և փակեցաւ դուռնն ։ Յետոյ գան և այլ կուսանքն՝ և ասեն . տէր տէր՝ բաց մեզ ։ Նա պատասխանի ետ և ասէ . ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ գիտեմ զձեզ ։ Արթուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք զօրն և ոչ զժամն ։ Որպէս այր մի գնացեալ 'ի տար աշխարհ, կոչեաց զծառայս իւր՝ և ետ նց զինչս իւր ։ Ումեմն ետ հինգ քանքար՝ և ումեմն երկուս՝ և ումեմն մի, իւրաքանչիւր ըստ իւրում կարի, և գնաց ։ Չոգաւ վաղվաղակի՝ որ առ զհինգն՝ գործեաց նոքօք, և շահեցաւ այլ ևս հինգ ։ Նոյնպէս և որ զերկուսն, շահեցաւ այլ ևս երկուս ։ Եւ որ զմին առ, գնաց փորեաց զերկիր, և թաքոյց զարծաթ տն իւրոյ ։ Յետ բազում ժամանակի գայ տր ծառայիցն այնոցիկ՝ և առնէ համարս 'ի մէջ նց ։ Եւ մատուցեալ՝ որ զհինգ քանքարն առ, մատոյց այլ ևս հինգ քանքար՝ և ասէ . տէր՝ հինգ քանքար ետուր ցիս, արդ՝ ահաւասիկ հինգ այլ ևս քանքար 'ի վր շահեցայ ։ Ասէ ցնա տրն իւր . ազնիւ ծառայ բա-

րի և հաւատարիմ, որովհետև 'ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, 'ի վ՟ե բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ յուրախութի՟ն տ՟ն քո: Մատուցեալ և որոյ զերկուս քանքարսն առեալ էր՝ և ասէ. տէր՝ երկուս քանքարս ետուր ցիս, ահաւասիկ երկուս ևս այլ քանքարս՝ զոր 'ի վ՟ե շահեցայ: Ասէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ ծառայ բարի և հաւատարիմ, որովհետև 'ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, 'ի վ՟ե բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ յուրախութի՟ն տ՟ն քո: Մատուցեալ և որոյ զմի քանքարն առեալ էր, և ասէ. տէր՝ գիտէի, զի այր մի խիստ ես, հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր, և ժողովես՝ ուստի ոչ սփռեցեր. երկեայ՝ գնացի և թաքուցի զքանքարն քո յերկրի. արդ՝ ահաւասիկ քոյդ ցքեզ: Պատասխանի ետ տ՟րն՝ և ասէ ցնա. ծառայ չար և վատ՝ գիտէիր թէ հնձեմ՝ ուստի ոչ սերմանեցի, և ժողովեմ՝ ուստի ոչ սփռեցի. պարտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ 'ի սեղանաւորս, և եկեալ ես տոկոսւօք պահանջէի զի՟մ: Արդ՝ առէք 'ի դմանէ զքանքարդ՝ և տուք այնմ որ ունիցի զտասն քանքարն: Զի ա՟մի որ ունիցի և յաւելցի, և որ ոչն ունիցի՝ և զոր ունիցին, բարձցի 'ի նմանէ: Եւ զծառայդ անպիտան հանէք 'ի խաւարն արտաքին. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց: Եւ յորժամ եկեսցէ որդի մարդոյ փառօք իւրովք՝ և ամենայն հրեշտակք ընդ նմա, յայնժամ նստցի յաթոռ փառաց իւրոց: Եւ ժողովեսցին առաջի նորա ա՟մ ազգք, և մեկնեսցէ զն՟ս 'ի միմեանց, ո՟պ հովիւ զի մեկնէ զոչխ՟ս յայծեաց: Եւ կացուսցէ զոչխ՟սն ընդ աջմէ իւրմէ՝ և զայծիսն 'ի ձախմէ: Յայնժամ ասասցէ թագաւորն ցայնոսիկ որ ընդ աջմէն իցեն. եկայք օրհնեալք հօր իմոյ ժառանգեցէք զպատրաստեալ ձեզ զարքայութի՟ն 'ի սկզբանէ աշխարհի: Զի քաղցեայ՝ և ետուք ինձ ուտել. ծարաւեցի՝ և արբուցէք ինձ. օտար էի՝ և ժողովեցէք զիս, մերկ՝ և

զգեցուցէք զիս. հիւանդ էի՝ և տեսէք զիս. 'ի բանտի էի՝ և եկիք առ իս: Յայնժամ պատասխանի տացեն նմա արդարքն և ասասցեն. Տէ՛ր, ե՞րբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝ և կերակրեցաք, կամ ծարաւի՝ և արբուցաք: Ե՞րբ տեսաք զքեզ օտար՝ և ժողովեցաք, կամ մերկ՝ և զգեցուցաք: Ե՞րբ տեսաք զքեզ հիւանդ՝ կամ 'ի բանտի, և եկաք առ քեզ: Պատասխանի տացէ թագաւորն՝ և ասասցէ ցնո. ամէն ասեմ ձեզ, որովհետև արարէք միում յեղբարցս այսոցիկ փոքրկանց՝ ինձ արարէք: Յայնժամ ասասցէ և ցայնոսիկ՝ որ ընդ ահեկէն իցեն. երթայք յինէն անիծեալք 'ի հուրն յաւիտենական, որ պատրաստեալ է սատանայի և հրեշտակաց նո: Զի քաղցեայ՝ և ոչ ետուք ինձ ուտել. ծարաւեցի՝ և ոչ արբուցէք զիս. օտար էի՝ և ոչ ժողովեցէք զիս, մերկ էի՝ և ոչ զգեցուցէք զիս. հիւանդ՝ և 'ի բանտի՝ և ոչ տեսէք զիս: Յայնժամ պատասխանի տացեն և նոքա՝ և ասասցեն. Տէ՛ր, ե՞րբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝ կամ ծարաւի կամ օտար կամ մերկ կամ հիւանդ կամ 'ի բանտի, և ոչ պաշտեցաք զքեզ: Յայնժամ պատասխանի տացէ նոցա՝ և ասասցէ. ամէն ասեմ ձեզ, որովհետև ոչ արարէք միում 'ի փոքրկանցս յայսցանէ՝ և ոչ ինձ արարէք: Եւ երթիցեն նոքա 'ի տանջանսն յաւիտենականս, և արդարքն 'ի կեանսն յաւիտենականս: Եւ եղև իբրև կատարեաց Յս զամ զբանս զայսոսիկ, ասէ ցաշակերտսն իւր: Գիտէ՞ք, զի յետ երկուց աւուրց զատիկ լինի. և որդի մարդոյ մատնի 'ի խաչ ելանել: Իզ. 2:

փ—:

Երկրպագելով և մեք ճշմարիտ Որդւոյն, գոչեսցուք, Աստուած փառք քեզ: Այս զուարթ:

Ամենեպէ գովաբանեա:

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն, օրհնեալ որ գալոց ես:

Տր Այ մեր երևեցաւ մեզ, արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Դարձեալ Ասասցուք կամ Գտանի:

Օրհնէ Սբ Աստէն պտտեն զմ քահանայքն շրջան, և յառաջեան Եղանելն խաչն և աւետարանաւ և խնկօք և մոմեղէնօք և ամենայն պարգօք:

Համբարձի Դ.Զ. յառաջեանն ասէ:

Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով. 511:

Կենդանարար Այ մարդասէր Հոգի. 512:

Աջակողմն Սաղմոս ՃԽԲ:

Կց. Հոգի քո Սբ և բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Փխ. Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Լուր ինձ արդարութեամբ քով. և մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս 'ի խաւարի որպ մեռեալ յաւիտենից:

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպ երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ Տր. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանեցիմ այնոցիկ՝ ոյք իջանեն 'ի գուբ:

Լսելի արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւս քո. զի ես 'ի քեզ Տր յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից. զի առ քեզ Տր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Ած իմ։ Հոգի քո որ և բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ։

Վն անուան քո Տր կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ. և կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։ ԺԴ. 1։

Կ. Տն մերոյ Յնի Քնի։

Եւ էր զատիկն և բաղարջակերք յետ երկուց աւուրց. խնդրէին քահանայապետքն և դպիրք՝ եթէ զիա՞րդ զնա նենգաւ կալեալ սպանանիցեն։ Բայց ասէին՝ թէ մի 'ի տօնի աստ, զի մի խռովութիւն լինիցի 'ի ժողովրդեանն։ Եւ մինչ էր 'ի Բեթանիա՝ 'ի տան Սիմովնի բորոտի բազմեալ, եկն կին մի որ ունէր շիշ իւղոյ նարդեան ազնուի մեծագնոյ, և բեկեալ զշիշն՝ եհեղ 'ի վե՛ր գլխոյ նորա։ Եւ աշակերտքն զչարէին և ասէին. ընդէ՞ր եղև կորուստ իւղոյդ այդորիկ։ Մարթ էր զայդ իւղ վաճառել աւելի քան երեք հարիւր դահեկանի, և տալ աղքատաց. և զայրանային նմա յոյժ։ Եւ Յս ասէ ցնս. թո՛յլ տուք դմա՝ զի՞ աշխատ առնէք, զի գործ մի բարի գործեաց դա յիս։ Զամ ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք, և յորժամ կամիք՝ կարող էք առնել նց բարիս. այլ զիս ոչ յա՛մ ժամ ընդ ձեզ ունիք։ Դա զոր ունէրդ՝ արար. յառաջագոյն խնկեաց զմարմին իմ 'ի նշան պատանաց։ Ամէն ասեմ ձեզ. ուր և քարոզեսցի աւետարանս այս ընդ ամ աշխարհ, և զոր արար դա՝ խօսեսցի վասն յիշատակի դորին։ Եւ Յուդա Սկարիովտացի մի յերկոտասանիցանտի, գնաց առ քահանայապետսն՝ զի մատնեսցէ զնա նց։ Նոքա իբրև լուան՝ խնդացին, և խոստացան տալ նմա արծաթ։ Եւ խնդրէր՝ թէ զիա՞րդ պարապով մատնեսցէ զնա։ Եւ յա-

ռաջնում աւուր բաղարջակերացն՝ յորժամ զզատիկն զենուին, ասեն ցնա աշակերտքն. ո՞ւր կամիս՝ երթիցուք պատրաստեսցուք՝ զի կերիցես զզատիկն: Եւ առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի՝ և ասէ ցնս. երթայք 'ի քաղաք. և իբրև մտանիցէք 'ի քաղաքն՝ պատահեսցէ ձեզ այր մի որ սափոր ջրոյ յուս ունիցի, երթայք զհետ նորա: Եւ յոր տուն մտանիցէ, ասասջիք տանուտէրն. վարդապետ ասէ՝ ո՞ւր են իջավանքն, ուր աշակերտօքս ուտիցեմ զզատիկն: Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ՝ անդ պատրաստեսջիք մեզ: Եւ գնացին պատրաստել աշակերտքն նր. եկին 'ի քաղաքն՝ և գտին որպէս ասացն նց. և պատրաստեցին զզատիկն: Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ գայ երկոտասանիւքն հանդերձ: Եւ իբրև բազմեցան և դեռ ուտէին, ասէ Յս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի մի ոմն 'ի ձէնջ մատնելոց է զիս, որ ուտէ իսկ ընդ իս: Եւ նոքա սկսան տրտմել՝ և ասել մի ըստ միոջէ մի՞ թէ ես իցեմ, և միւսն՝ մի՞ թէ ես իցեմ: Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնս. մի յերկոտասանից այտի, որ մխեաց ընդ իս 'ի սկաւառակդ: Այլ որդի մարդոյ երթայ՝ որպէս և գրեալ է վն նր. բայց վա՜յ իցէ մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձեռս որդի մարդոյ մատնեսցի. լաւ էր նմա՝ թէ չէր իսկ ծնեալ մարդն այն: Եւ մինչդեռ ուտէին, առեալ Յսի հաց՝ օրհնեաց և եբեկ՝ ետ նց, և ասէ. առէք՝ այդ է մարմին իմ: Եւ առեալ բաժակ՝ գոհացաւ ետ նց, և արբին 'ի նմանէ ամենեքեան: Եւ ասէ ցնս. այս է արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ փոխանակ բազմաց հեղանի: Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ ևս յաւելից ըմպել 'ի բերոյ որթոյ մինչև ցօրն ցայն՝ յորժամ արբից զնա նոր յարքայութեան Այ: Եւ գոհացեալ՝ ելին 'ի լեառն ձիթենեաց: 26:

ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

[illegible] :

[illegible] Շարական Դ.Ձ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ. Տէրն մեր յերկինս. 414 :

Կամ Բ.Կ :

Աստուածութիւնն անբաժանելի եւ զօրութիւն երկնային. լոյս ծագեալ յաշխարհ. Նմա [illegible] հանգուք զօրհնութիւնս երգով : Որ էջին յերկնից. այսօր եւ հանգեաւ յառաքեալսն ճշմարիտ սուրբ Հոգին. Նմա [illegible] հանգուք զօրհնութիւն երգով : Որ ի խորհուրդըս փրկականս. այսօր ընդ իջանել յառաքեալսն ծանուցաւ մարգարէին. Նմա [illegible] հանգուք զօրհնութիւն երգով :

Օրհնութիւն Դ.Ձ :

Նուիրելոյ աղաւնոյ. իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց. ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրաշեղինաց անկիզելի զաշակերտսն. մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն : Նմանութեամբ աղաւնի. անքննելի որ քննէ ըզխորս Աստուծոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր և ըզմիւսանգամ գալուստն. զոր քարոզեցին համագոյական : Օրհնութիւն ի բարձունս. երգին ի

Հօրէ և յՈրդւոյ Հոգւոյն սրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն. եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս:

† Կենդանարար Աստուած մարդասէր Հոգի. ըզժողովեալսն միաբանական սիրով լուսաւորեցեր հրեղինօք լեզուօք. վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո սուրբ: Զուարճացան քո գալստեամբն սուրբ առաքեալքն. կոչելով ի միասին ըզցրուեալսն ի միմեանց բազմաձայն լեզուօք. վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո սուրբ:

Անմահական բաժակ հեղեալ յերկնից սուրբ Հոգի. զոր արբին ի վերնատանն դասք սուրբ առաքելոցն. օրհնեալ ես սուրբ Հոգիդ ճշմարիտ: Աստուածպէս ծագեալ ի մեզ հուրն կենդանի. քանզի արբեալ առաքելոցն եւ արբուցին ազգերաց. օրհնեալ ես սուրբ Հոգիդ ճշմարիտ: Այսօր մեծապէս ցնծան եկեղեցիք հեթանոսաց. ընդունեալք ուրախութիւն ի քէն կենդանարար բաժակ. օրհնեալ ես սուրբ Հոգիդ ճշմարիտ:

Հոգին որ էր միշտ և է եւ եղիցի. ոչ սկսեալ և ոչ դադարեսցէ. այլ միշտ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ կարգեալ և թուեալ. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան: Որ միշտ ընդունող սրբոց. և լուսացուցիչ աստուածացուցիչ. եւ միշտ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ կարգեալ և թուեալ. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան: Աստուածաշարժ ինքնաշարժ. ինքնիշխան ինքնազօր ամենազօր. վասն զի շնչէ ուր

կամի յորքան մխորժէ յորժամ և յորքան. և մի՛շտ օրհնեալ է ի յաւիտեան։

ՃԱ. Համբարձաւ Տէրն մեր Քրիստոս. օրհնութ՛բ ընդ ամպս երկնից. և առաքելոցն երկրպագեալ դարձան յԵրուսաղէմ. միաբանութ՛բ վերատաքէին զաղօթս։ Մնալ ի յերկինըս բիւրաւոր զօրօք բազմութ՛բ հրեշտակաց. որք աղաղակէին և ասէին. օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն։ Նստեալ ընդ աջմէ ծընողին. կատարելով ըզխոստացեալ պարգևս. մխիթարիչ որ Հոգին գայ առ ձեզ. աղերսացուցանել զմեծ զօրութիւն։

ՃՆ. Ժամանակ դարձի խնդոյ եհաս ի յերկիր. արդ Տէր ընկալ ըզծառայս քո. և Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։ Խոստովանող հոգիս. որ ելից զունայնութիւն ընթացս աշխարհի. արդ Տէր ընկալ ըզծառայս քո. և Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։ Ի վերջնումս աւուր մեծի. յորժամ անձնս այցելութի քոյոց սիրողաց. յայնժամ խնայեա ի ծառայս քո. և Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։

ՄԾ.. Նոր Սիոնի ծընեալ մանկունք սուրբ աւազանին. շնորհազարդեալք Հոգւովն Աստուծոյ. օրհնեցէք զՀայրն երկնաւոր յաւուր ծննդեան սրբուհւոյ կուսին. յոր օրհնեցայք յանձինց նախնոյն։ Արեամբ զաւակին անարատի փրկեալ ժողովուրդք. յաւուր ծննդեան մօր անտանելւոյն. գովեցէք ըզմիածինն որ հաճեցաւ

առնուլ մարմին անսերմն ի նմանէ. յոր օրհնեցաք յանիծից նախնոյն: Յառաջաբերողն շնորհաց Հոգւոյն լուսաւորեալ ազգք հեթանոսաց. յաւուր ծննդեան մօր բանին ծնողին. ըմբռնակից Որդւոյ զՀոգին բարեբանեցէք հոգևոր երգով. որ մաքրագործեաց զմարմնարան Որդւոյն:

ՅՈՎ. Աղբեր որ հոգւով և հրով մաքրեցեր ըզմարդկան աղտեղութիւն. որպէս զՔս և ըմբռնակից ամենեքեան օրհնեսցուք: Փրկիչն երևեցաւ և զաշխարհս ապրեցոյց ի պատրանաց թշնամւոյն. որդեգրութիւն շնորհելով ի ձեռն մկրտութեանն: Զ բով կեղով ըղմեզս մեր այսօր. երգեսցուք ապրեցուցիչն. և զովացուցանէ զաշխարհս ծայրին ջրով:

Սօ. Թագաւոր փառաց Քս Հոգին կենդանարար. ի շնորհաբաշխ աւուր մեծի ծննդեան Մարիամու. զզգեստ Դաւթի թագաւորին. նորոգեաց զկենդանութիւն մերոյ թագաւորին. զի օրհնեսցուք ըզքեզ Տէր այժմ և յաւիտեան: Աղբեր կենաց և փրկութիւն մերոյ Հոգի Հօր և Որդւոյ. ի յորմանոյն Յեսսեայ բղխման գաւազանի հասեալ ժամանակ. շնորհաբաշխ պայծառացո զգաւազան իշխանութիւն մերոյ հայրապետին. զի օրհնեսցուք ըզքեզ Տէր այժմ և յաւիտեան: Սուրբ աշխարհի և ճառագայթ իմանալի Հոգի որ Քս. ի ցնծութիւն աւուր լերման ուրախութիւն Յովակիմայ և Աննայի. աղօթիւք սոցա լցո ըղպետութիւն կարեաց հայաստանեայց եկեղեցւոյ. զի օրհնեսցուք ըզքեզ Տէր այժմ և յաւիտեան:

ԽՉ. Որ հաստատեցեր բանիւ. զեկեղեցի քո Քրիս-տոս. ի վերայ առաքելական վիմի. երգել ի սմին զերգս հոգեւորս: Կանգնեալ ի սմա սեղան սըր-բութեան. բաշխէ զմարմին քո եւ զարիւն. եւ տայ ի սմանէ մեզ նորոգումն. ի թողութիւն մեղաց մե-րոց: Փառք Հօր: Իջեալ Հոգւոյն սրբոյ. աղաւ-նակերպ երեւմամբ. ի վերայ մարմնոյ եւ արեա-նըն Տն. ի բժշկութիւն հոգւոց մերոց:

Այժմ եւ միշտ:

Հոգեւորականին սուրբ մկրտութեամբ. զարդարե-ցեր նորոգ ընդունողս. ի զգեստու լուսափայլս եւ նորափետուրս. վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո սուրբ:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Սիրտ սր հաստատեա յիս Ած. եւ զհոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում:

Մի՛ ընկեներ զիս Տր յերեսաց քոց. եւ զհոգի քո սր մի՛ հաներ յինէն:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Գտի զԴաւիթ ծառայ իմ. եւ իւղով սրբով իմով օծի զդա:

Զի ձեռն իմ ընկալցի զնա. եւ բազուկ իմ զօրա-ցուցէ զդա:

Փառք եւ. այժմ եւ. ալէլուիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԱՉ:

Զհոգւոյն զգալուստն տօնեմք. որ մխիթա-րեաց զառաքեալսն հանգչելով ի նս՝ հրեղէն լե-

զուարթք. օրհնեալ յաւիտեան: Զերեւումն Հօ-
գւոյն տօնեմք. վերաբերեալ Ած խոստովանիմքն-
բաժնող եւ կենդանարար. օրհնեալ յաւիտեան:
Այսօր ուրախացեալք Հոգւովն. խոստովանիմք Ած
զՀոգին որ բղխումն եւ լցուցիչ է զամ. օրհնեալ
յաւիտեան:

Գ. Ազգէր օրհնեցէք եւ բարեբանեցէք
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: փառք Հօր:
Զերրորդն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ զէակից նոցունց. որ
զՀոգին օրհնեցէք եւ բարեբանեցէք բարձր ա-
րարէք ըզնա յաւիտեան: Այժմ եւ միշտ: Զե-
կեալն այսօր Ած հրեղինօք լեզուօք. առ բանն
ընտրութեան օրհնեցէք եւ բարեբանեցէք բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ ԱՁ:

Այսօր ընտիր ժողովուրդք. ցընծացէք ընդ
գալըստեան Հոգւոյն սրբոյ. մեծացուցանելով զեր-
րորդն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ: փառք Հօր: Այսօր
ցընծան առաքեալքն. զարդարեալք ի շնոր-
հաց Հոգւոյն սրբոյ. մեծացուցանելով զերրորդն
ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ: Այժմ եւ միշտ: Այսօր ը-
ղուարճացան արարածք. ճըշմարիտ գալըս-
տեամբ Հոգւոյն սրբոյ. մեծացուցանելով զեր-
րորդն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ:

Գ. ԷՋԷՐԷ:

Իջեալ Հոգին յառաքեալսն, եւ հրեղինեաց
զընտրեալսն. անկէզ ի որ վերնատունն: Եւ հան-
գեաւ նոքօք յազգս մարդկան զանազան լեզուաց
բաժանմամբ:

Ողորմեա Ա.Զ:

Որ յամենայնի ես անծանօթի՛. եւ ի ձայն հընչման իջեր յերկնից ո՛ր Հոգի. ողորմեա մեզ: Փառք Հօր: Որ զամենայն լնուս զօրութ՛ի քո. եւ ի դաս առաքելոցն իջեր բընակել ո՛ր Հոգի. ողորմեա մեզ: Այժմ եւ միշտ: Որ անբաժանելի ես յանծանօթն. եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն սուրբ Հոգի՛. ողորմեա մեզ:

Տէր յերկնից Ա.Զ:

Որ ի քրովբէական կառսըդ հանգչիս. այսօր իջեր յերկնից ի դաս առաքելոցըն ո՛ր Հոգի. օրհնեալ ես թագաւոր անման: Որ գընաս ի վերայ թեւոց հողմոց. այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսըն ո՛ր Հոգի. օրհնեալ ես թագաւոր անման: Որ խնամես տեսչութ՛ի զքո զարարածս. այսօր եկեր ի հաստատել զեկեղեցի քո ո՛ր Հոգի. օրհնեալ ես թագաւոր անման:

Ժողովեալ ընտրելոց մատաանեցն. սպասեալ մընային աւետեացըն Հօր հաստատիլ ի վերնատանն: Փառք Հօր: Ս՛ի Հոգին երեւեալ սըրբոցըն. լցոյց խընդութ՛ ո՛ր զառաքեալսըն հաստատիլ ի վերնատանն: Այժմ եւ միշտ: Որք արբին ըզջուրըն կենդանի՛. եւ ընթացեալ արբուցին տիեզերաց. որք արբին ըզնա կենդանանային:

Առաւօտու Եւք:

Զգալուստ Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզգալուստ:

Եկեղեցիս բարեբանեցէք զԱստուած, եւ ըզՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

ՄԵՂ. Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ Գանձ լուսոյ. կամ Առաջուք։

Օրհնէ [illegible], և [illegible] և [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

Շարական Դ.Զ։

Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով. 511։

Առ Սաղմոս ՃԽԲ։

ԿԳ. Հոգի քո սուրբ և բարի առաջնորդեսցէ զիս 'ի յերկիր ուղիղ։

Փխ. Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր. 508։

Ընթերցուած 'ի Գործոց առաքելոց։ Բ. 1։

Եւ 'ի կատարել աւուրցն պենտեկոստէից, էին ամենեքեան միաբան 'ի միասին։ Եւ եղեւ յանկարծակի հնչիւն յերկնից՝ եկեալ իբրեւ սաստիկ հողմոյ. և ելից զամենայն տունն յորում նստէին։ Եւ երեւեցան նոցա բաժանեալ լեզուք իբրեւ 'ի հրոյ, և նստաւ իւրաքանչիւր 'ի վերայ նոցա։ Եւ լցան ամենեքեան Հոգւով սրբով, և սկսան խօսել յայլ լեզուս՝ որպէս և Հոգին տայր բարբառել նոցա։ Եւ էին յԵրուսաղէմ բնակեալ հրեայք արք երկիւղածք, յամենայն ազգաց որ 'ի ներքոյ երկնից։ Եւ իբրեւ եղեւ բարբառս այս, եկն միաբան բազմութիւնն և խռնեցաւ, զի լսէին յիւրաքանչիւր լեզու խօսել նոցա։ Սքանչանային ամենեքեան, և զարմանային և ասէին ընդ միմեանս, ո՞չ ահաւասիկ ամենեքեան սոքա որ խօսին Գալիլեացիք են. և զիարդ լսեմք մեք յիւրաքանչիւր բարբառս մեր՝ յորում ծնեալ եմք։ Պարթեւք և Մարք, և Ելամացիք և որ բնակեալ են 'ի Միջագետս, 'ի Հրէաստան և 'ի Գամիրս, 'ի Պոնտոս, և յԱսիա, 'ի Փռիւգիա և 'ի Պամփիւլիա, յԵգիպտոս, և 'ի կողմանս Լիբէացւոց, որ ընդ Կիւրենացիս, և որ եկք Հռոմայե-

…ք, Հրեայք, և եկք նորուն, Կրետացիք, և Արաբացիք, լսեմք խօսից նոցա 'ի մեր լեզուս զմեծամեծս Աստուծոյ: Սքանչանային ամենեքեան տարակուսեալք՝ ասէին ցմիմեանս, զի՞նչ կամիցի այս լինել: Եւ կիսոցն ընդ խաղ արկեալ ասէին, եթէ քաղցուալից իցեն: Յարուցեալ Պետրոս հանդերձ մետասանիւքն, ամբարձ զձայն իւր՝ և խօսեցաւ ընդ նոսա: Արք Հրէաստանեայք և որ բնակեալ էք յԵրուսաղէմ ամենեքեան, այս ձեզ յայտնի լիցի՝ և ունկն դիք բանից իմոց, ոչ որպէս դուք կարծէք՝ թէ սոքա արբեալ իցեն, զի դեռ երեք ժամք են աւուրս: Այլ այս է որ ասացաւ 'ի ձեռն մարգարէին Յովելայ: Եւ եղիցի յետ այսորիկ յաւուրս յետինս՝ ասէ Աստուած, հեղից յոգւոյ իմմէ 'ի վերայ ամենայն մարմնոյ, և մարգարէասցին ուստերք ձեր և դստերք ձեր, և երիտասարդք ձեր տեսիլս տեսցեն, և ծերք ձեր երազովք երազեսցին, և 'ի վերայ ծառայից իմոց և 'ի վերայ աղախնանց իմոց յաւուրսն յայնոսիկ հեղից յոգւոյ իմմէ և մարգարէասցին: Եւ տաց նշանս յերկինս 'ի վեր, և նշանս յերկիր 'ի խոնարհ, արիւն և հուր և մրրիկ ծխոյ, արեգակն դարձցի 'ի խաւար՝ և լուսին յարիւն, մինչ չև եկեալ իցէ օր Տեառն մեծ և երևելի: Եւ եղիցի ամենայն որ կարդասցէ զանուն Տեառն՝ կեցցէ: 21:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Հոգի քո սուրբ և բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: ԺԴ.. 15:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պահեսջիք, և ես աղաչեցից զՀայր, և այլ մխիթարիչ տացէ ձեզ. զի ընդ ձեզ բնակեսցէ 'ի յաւիտեան, զՀոգին ճշմարտութեան, զոր աշխարհս ոչ կարէ ընդու-

նել, զի ոչ տեսանէ զնա՝ և ոչ ճանաչէ զնա. բայց դուք ճանաչէք զնա, զի առ ձեզ բնակեսցէ, և ընդ ձեզ եղիցի։ Ոչ թողից զձեզ որբս. գամ առ ձեզ. փոքր մի ևս և աշխարհս ոչ տեսանէ զիս, բայց դուք տեսանիցէք զիս, զի ես կենդանի եմ, և դուք կենդանի լինելոց էք։ Յայնմ աւուր գիտասջիք դուք, զի ես 'ի Հօր իմում, և դուք յիս, և ես 'ի ձեզ. որ ունի զպատուիրանս իմ՝ և պահէ զնոսա, նա է որ սիրէ զիս, և որ սիրէն զիս՝ սիրեսցի 'ի Հօրէ իմմէ, և ես սիրեցից զնա, և երևեցուցից նմա զիս։ Ասէ ցնա Յուդա ոչ Իսկարիովտացին, Տէր զի՞ եղև, զի մեզ յայտնելոց ես զքեզ՝ և ոչ աշխարհի։ Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա, եթէ որ սիրէ զիս՝ զբանն իմ պահեսցէ, և Հայր իմ սիրեսցէ զնա, և առ նա եկեսցուք, և օթևանս առ նմա արասցուք։ Իսկ որ ոչն սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ և բանն իմ զոր լսէք՝ ոչ է իմ, այլ Հօրն՝ որ առաքեացն զիս։ 24։

[illegible] Մատն 'ի վերուստ խաղաղութեան։

[illegible]

[illegible] Մի խաչիւս։ Ողջոյն. Պահպանեա։

[illegible] 'ի [illegible]։ [illegible]
[illegible] 'ի [illegible] Ա.Կ։

Ձեռըք քո արարին և ստեղծին զիս ի հողո՛յ. ի յօրհնել ընդ քեզ Ա.ծ յաւիտեան։ Իսկ պատրանօք բանսարկուին խափանեցայ յանճառ լուսոյն. և դարձայ անդրէն ի հող յորմէ առեղծայ։ Մխիթարիչ սուրբ Հոգի՝ լուսաւորեա զմեր ննջեցեալսն. Եւ հանգո՛ զհոգիս նց՝ ընդ սուրբս քո։

Ժամամուտ։

Զղազարու զննջումն որդ կանխագէտ յառաջ ասէիր. զի և 'ի Բեթանիա յառաջէիր՝ զի յարուցես

զխնկելին քո. և զքեզ գոչելով ասեմք. օրհնեալ որ գաս 'ի չարչարանս կամաւ Տէր՝ 'ի փրկութիւն անձանց մերոց:

Կամ

Յորժամ եկեալ կենարարն 'ի գերեզմանն Ղազարու՝ յորժամ եկեալ կենարարն 'ի գերեզմանն Ղազարու՝ աւետաւոր ձայնիւն աղաղակէր ասելով. Ղազարէ, արի եկ արտաքս: Իսկ մեռեալն 'ի գերեզմանէն յարեաւ. և նոյն ինքն զանմահութեան պարգեւն ետ սիրելւոյն, և ահաւոր ձայնիւն 'ի գերեզմանէն կոչեաց. վ̃ն որոյ և մանկունք եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւն քո. ովսաննա օրհնեալ է գալուստ քո՝ օրհնութիւն 'ի բարձունս. օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տ̃ն:

Սաղմոս ՃԻԹ.:

ԿԳ. Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն՝ աղօթից իմոց:

Փխ. Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր, Տէր լո̃ւր ձայնի իմում:

Եղիցի ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից իմոց. Եթէ զանօրէնութիւնս քննես Տէր, Տէր, ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի 'ի քէն է քաւութիւն: Վ̃ն անուան քո համբերի Տէր. համբերէր անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ 'ի Տէր: Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ 'ի Տէր: Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, և 'ի նմանէ է փրկութիւն. և նա փրկեաց զԻսրայէլ յա̃մ նեղու-

Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԺԲ. 49:

Տէրն մեր Յ̃ս Ք̃ս ասէ.

Ժամ եկի արկանել յերկիր, և զի՞նչ. կամիմ թէ արդէն իսկ բորբոքէր, և մկրտութիւն մի ունիմ մկրտել. և զիա̃րդ փութամ մինչև կատարես-

ցի։ Համարիք եթէ խաղաղութի՞ւն եկի տալ յերկիր, ոչ. ասեմ ձեզ, այլ բաժինս։ Զի եղիցին յայսմ հետէ հինգ ՚ի տան միում բաժանեալք երեքն յերկուց, և երկուքն յերից։ Բաժանեսցի հայր՝ յորդւոյ. և որդի՝ ՚ի հօրէ. մայր՝ ՚ի դստերէ, և դուստր՝ ՚ի մօրէ. սկեսուր՝ ՚ի հարսնէ, և հարսն՝ ՚ի սկեսրէ իւրմէ։ Ասաց և ժողովրդեանն, յորժամ տեսանիցէք ամպ ծագեալ յարեւմտից, իսկոյն ասէք՝ թէ անձրև գայ, և լինի այնպէս, և յորժամ հարաւ շնչեալ, ասէք թէ խորշակ լինի, և լինի այնպէս։ Կեղծաւորք զերեսս երկնի և երկրի գիտէք փորձել, իսկ զժամանակս զայս զիա՞րդ ոչ փորձէք։ Ընդէ՞ր և յանձանց իսկ ոչ ընտրէք զարժանն։ Յորժամ երթայցես ընդ ոսոխի քում առ իշխան, ՚ի ճանապարհի տուր զհաշիւն զերծանել ՚ի նմանէ, զի գուցէ քարշիցէ զքեզ առ դատաւորն, և դատաւորն մատնիցէ դահճի, և դահիճն արկանիցէ ՚ի բանտ։ Ասեմ քեզ ոչ ելանիցես անտի՝ մինչև հատուցանիցես զյետին բնիոնն։ 59։

Զկնի Աւետարանին՝ Ակ. Ճանապարհ մոլորի. 62։

Մաղթանս. Հոգւոցն հանգուցելոց. Քարոզ. Ս. հոգւոցն հանգուցելոց. Աղօ. Քն որդի։ Հայր մեր։

(Մինչ այսպէս յամէն կիրակէ ՚ի Զատկէն մինչև ՚ի Վե խաչի հանգստեան շարական ասեն ՚ի յայնէն, զի յի-շատակ ննջեցելոցն. Երեք շարական. Ա. Հանգստեան. Բ. Ամենակալ. Գ. Խաչի. Փառք Հօր. Ի ձայն ՈՂԹ. ԿՑ. Ննջեցին ականջք։ Փխ. Ի խորոց կարդացի։)

Եւ ՚ի դառնալն յեկեղեցին. Պատմին Շարական ԲԿ։ Յերրորդութիւնն անբաժանելի. 511։

Աղա Նորաստեղծեալ։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Քնում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի տաճարն ժողովին ՝ի Վերնատունն եկեղեցւոյն. Նախ ՝ի Երէ Սաղմոս ՃԻԲ:

Կց. Զհոգի քո: Փխ. Տր լուր աղօթից. 508:

Ընթերցուած ՝ի Գործոց առաքելոց: Բ. 1:

Եւ ՝ի կատարել աւուրցն պենտակոստէից: 518:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Հոգի քո սուրբ և բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՝ի յերկիր ուղիղ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: ԺԵ. 26:

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ ասէ.

Բայց յորժամ եկեսցէ մխիթարիչն, զոր ես առաքեցից ձեզ ՝ի Հօրէ, զՀոգին ճշմարտութեան՝ որ ՝ի Հօրէ ելանէ, նա վկայեսցէ վասն իմ, և դուք վկայէք, զի ՝ի սկզբանէ ընդ իս էք: Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի՛ գայթագղեսջիք. ՝ի ժողովրդոց իւրեանց հանցեն զձեզ: Այլ եկեսցէ ժամանակ՝ զի ամենայն որ սպանանիցէ զձեզ, համարիցի պաշտօն մատուցանել Աստուծոյ: Եւ զայն արասցեն ընդ ձեզ, քանզի ոչ ծանեան զՀայր՝ և ոչ զիս: Այլ և զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի յորժամ եկեսցէ ժամանակ յիշիցէք՝ թէ ես ասացի ձեզ: Զայս ՝ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ. քանզի ընդ ձեզ էի: Բայց արդ երթամ ես առ առաքիչն իմ, և ոչ ոք ՝ի ձէնջ հարցանէ ցիս, թէ յո՞ երթաս: Այլ զի զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, տրտմութի ելից զսիրտս ձեր: Այլ ես զճշմարիտն ասեմ ձեզ, լաւ է ձեզ եթէ ես երթամ, զի եթէ ես ոչ երթայց՝ մխիթարիչն ոչ եկեսցէ առ ձեզ. ապա եթէ երթամ, առաքեցից զնա առ ձեզ: Եւ նա եկեալ յանդիմանեսցէ զաշխարհ, վասն մեղաց, և վասն արդարութեան, և վասն դատաստանի: Վասն մեղաց՝ զի ոչ հաւատան յիս. վասն արդարութեան՝ զի առ

Հայր իմ երթամ. և ոչ ևս տեսանէք զիս. վասն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհիս այսորիկ դատապարտեալ է։ Եւս բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ, այլ ոչ կարէք հանդարտել այժմիկ։ Յորժամ եկեսցէ նա Հոգին ճշմարտութեան, առաջնորդեսցէ ձեզ ամենայն ճշմարտութեամբ, զի ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիցի. այլ զոր լուիցէ խօսեսցի և զգալոցն պատմեսցէ ձեզ։ Նա զիս փառաւորեսցէ, զի յիմմէ անտի առնուցու՝ և պատմեսցէ ձեզ։ Զամենայն ինչ զոր ունի Հայր՝ իմ է. վասն այնորիկ ասացի ձեզ, թէ յիմմէ անտի առնուցու և պատմեսցէ ձեզ։ ժԶ. 15։

Ի Երեկոյին ժամուն ի առաւօտեանն ի Միջօրէին և
ամ զարթուցեալ ի քնոյ, առաւօտ Շարական ԴԶ։

Առաքելոյ ազգանոյ իջանելով. 511։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ ժԶ. 16։

Տէրն մեր Յն Քն ասէ.

Փոքր մի, և ոչ ևս տեսանէք զիս, և ապա սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս. և ես երթամ առ Հայր։ Ասէին ոմանք յաշակերտաց անտի ցմիմեանս. զի՞նչ է այս՝ զոր ասէ ցմեզ, թէ փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս, և դարձեալ սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս. և թէ ես առ Հայր երթամ։ Եւ ասէին. զի՞նչ իցէ այն փոքր միւս ասէն, չգիտեմք զինչ խօսի։ Գիտաց Յն եթէ կամէին զնա հարցանել, և ասէ ցնս. վն այդորիկ խնդրէք ընդ միմեանս՝ զի ասացի թէ փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս և դարձեալ սակաւիկ միւս ես՝ և տեսանիցէք զիս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի լայցէք՝ և ողբասջիք դուք, և աշխարհ խնդասցէ. դուք տրտմեսջիք. այլ տրտմութիւնն ձեր յուրախութիւն եղիցի։ Կին յորժամ ծնանիցի՝ տրտմութիւն է նմա, զի հասեալ է ժամ նր. այլ յորժամ ծնցի զմանուկն, ոչ ևս յիշէ զնեղութիւնն վն խնդութեանն. զի ծնաւ մարդ յաշ-

խարհ։ Եւ դուք այժմ տրտմութիւն ունիք․ այլ դարձեալ տեսից զձեզ, եւ ուրախ լիցին սիրտք ձեր․ եւ զուրախութիւն ձեր ոչ ոք հանիցէ 'ի ձէնջ։ Եւ յայնմ աւուր զիս ինչ ոչ հարցանիցէք։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ զի զոր ինչ խնդրիցէք 'ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ։ Մինչեւ ցայժմ ոչ ինչ խնդրեցէք յանուն իմ․ խնդրեցէք, եւ առնուցուք․ զի ուրախութիւն ձեր լցեալ իցէ։ Զայս առակօք խօսեցայ ընդ ձեզ․ եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ եւս առակօք խօսեցայց ընդ ձեզ․ այլ յայտնապէս զՀօրէ պատմեցից ձեզ։ Յայնմ աւուր խնդրեսջիք յանուն իմ․ եւ ոչ ասեմ ձեզ՝ եթէ ես աղաչեցից զՀայր վ̄ ձեր․ զի ինքն իսկ Հայր սիրէ զձեզ՝ զի դուք զիս սիրեցէք, եւ հաւատացէք՝ եթէ ես յԱ̄Յ ելի։ Ելի 'ի Հօրէ՝ եւ եկի յաշխարհ․ դարձեալ թողում զաշխարհ, եւ երթամ առ Հայր։ Ասեն ցնա աշակերտքն․ ահա արդ յայտնութե̄ խօսիս․ եւ առակ եւ ոչ մի ինչ ասես։ Այժմիկ գիտեմք՝ եթէ գիտես զա̄մ․ եւ ոչ ինչ պիտոյ է՝ եթէ ոք հարցանիցէ զքեզ․ յայսմիկ հաւատամք՝ եթէ յԱ̄Յ ելեր։ Պատասխանի ետ նց̄ Յս̄, եւ ասէ․ այժմ հաւատայք։ Ահա եկեսցէ ժամ, եւ եկեալ իսկ է, զի ցրուեսջիք յիւրաքանչիւր տեղիս, եւ զիս միայն թողուցուք․ եւ չեմ միայն, զի Հայր ընդ իս է։ 32։

Սրբասաց Շարական։

Կենդանարար Ա̄Ծ մարդասէր Հոգի․ 512։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ ԺԶ․ 33։

Տէրն մեր Յս̄ Քս̄ ասէ․

Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ․ զի ընդ իս խաղաղութիւն ունիցիք․ յաշխարհի աստ նեղութիւն ունիցիք, այլ քաջալերեցարուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի։ Զայս իբրեւ խօսեցաւ Յս̄, ամբարձ զաչս իւր յեր-կինս եւ ասէ․ Հայր՝ հասեալ է ժամ, փառա-

ւորեա զՈրդի քո, զի և Որդի քո փառաւորեսցէ զքեզ: Ոպ ետուր նմա իշխանութիւն ամ մարմնոյ. զի ամի՝ զոր ետուր նմա, տացէ զկեանսն յաւիտենականս: Այս են յաւիտենական կեանք, զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ Ած՝ և զոր առաքեցեր զՅս Քս: Ես զքեզ փառաւորեցի յերկրի. զգործն կատարեցի, զոր ետուր ցիս՝ զի արարից. և այժմ փառաւորեա զիս Հայր՝ առ 'ի քէն փառօքն՝ զոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշխարհի առ 'ի քէն: Յայտնեցի զանուն քո մարդկան՝ զորս ետուր ինձ յաշխարհէ. քո էին, և ինձ ետուր զնս. և զբանն քո պահեցին: Արդ գիտացին՝ եթէ զամ ինչ զոր ետուր ինձ, առ 'ի քէն են, զի զբանն՝ զոր ետուր ինձ, ետու նց. և նոքա ընկալան, և ծանեան ճշմարտութեամբ՝ թէ առ 'ի քէն ելի. և հաւատացին՝ եթէ դու առաքեցեր զիս: Արդ՝ ես վն նց աղաչեմ, և ոչ վն աշխարհի աղաչեմ. այլ վն նց՝ զորս ետուրն ինձ, զի քո են: Եւ որ ինչ իմ է, ամ քո է. և որ ինչ քո է, այն իմ է. և փառաւորեալ եմ 'ի նս: Եւ ես ոչ ևս եմ յաշխարհի, և նոքա յաշխարհի են, և ես առ քեզ գամ. Հայր սբ՝ պահեա զնս յանուն քո, որով ետուրն ինձ. զի եղիցին մի, որպ և մեք մի եմք: Մինչ էի յաշխարհի ընդ նս, ես պահէի զնս յանուն քո՝ որով ետուրն ինձ, և պահեցի. և ոչ ոք 'ի նոցանէ կորեաւ, բայց որդին կորստեան, զի գիրն լցցի: Ժմ. 12:

Ներբողեան Շարական ԻԶ:

Սոյն և նման Հօր և Որդւոյ. 553:

Աւետարան ըստ Յովհաննու : Ժմ. 13:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Բայց արդ առ քեզ գամ և զայս խօսիմ յաշխարհի, զի ունիցին զուրախութիւն իմ լիով յանձինս իրեանց: Ես ետու նց զբանն քո. և աշխարհս ատեաց զնս. զի չեն յաշխարհէ, որպ և ես չեմ յաշխարհէ:

Ոչ զայս աղաչեմ, զի բարձցես զնոսա յաշխարհէ. այլ զի պահեսցես զնոսա 'ի չարէ: Յաշխարհէ աստի չեն, որպ՟ և ես չեմ յաշխարհէ: Սուրբ արա զնոսա ճշմարտութ՟բ քով. զի քո բանդ ճշմարտութիւն է: Որպ՟ զիս առաքեցեր յաշխարհ. և ես առաքեցի զնոսա յաշխարհ: Եւ 'ի վ՟ր նց՟ ես ս՟ր առնեմ զանձն իմ, զի եղիցին և նոքա սրբեալք ճշմարտութ՟բ: Այլ ոչ վ՟ն նց՟ միայն աղաչեմ, այլ և վ՟ն ա՟մ հաւատացելոց բանիւն նոցա յիս. զի ամենեքին մի իցեն, որպ՟ դու Հայր յիս՝ և ես 'ի քեզ, զի և նոքա 'ի մեզ իցեն. զի և աշխարհ հաւատասցէ՝ եթէ դու առաքեցեր զիս: Եւ ես՝ զփառսն զոր ետուր ինձ՝ ետու նոցա, զի իցեն մի՝ որպ՟ և մեք մի եմք: Ես 'ի նս՟՝ և դու յիս, զի եղիցին կատարեալք 'ի մի. և գիտասցէ աշխարհ՝ եթէ դու առաքեցեր զիս. և սիրեցի զնս՟ որպ՟ դու զիս սիրեցեր: Հայր՝ զորս ետուրն ինձ, կամիմ՝ զի ուր եսն եմ, և նոքա իցեն ընդ իս. զի տեսանիցեն զփառսն իմ, զոր ետուրն ցիս. զի սիրեցեր զիս յառաջ քան զլինելն աշխարհի: Հայր արդար, և աշխարհ զքեզ ոչ ծանեաւ. այլ ես զքեզ ծանեայ, և նոքա ծանեան՝ եթէ դու առաքեցեր զիս: Եւ ծանուցի նոցա զանուն քո, և ծանուցից. զի սէրն՝ զոր սիրեցեր զիս՝ 'ի նս՟ իցէ, և ես 'ի նս՟: Զայս իբրև ասաց Յս՟՝ ել աշակերտօքն հանդերձ յայն կոյս ձորոյն Կեդրոնի, ուր էր պարտէզ. յոր եմուտ ինքն և աշակերտքն իւր:
ԺԸ. 1:

Զկնի՝ Աւետ. Սան 'ի վերուստ խաղաղութեան:
Եւ [illegible], և [illegible]:

Աւետ. Ամ խաչիս: Աղօթ. Պահպանեա:

Եւ 'ի [illegible]. Եւ ես խաղաղութեն: Քառասնայն. Օրհնութիւն և փառք:

Եւ սկսանին Խոնարհեցո և Աղբեցո:

[illegible] Յարութեան ԸԿ: Աւետ. Ասացուք [illegible]:

Համբարձի ԻԿ։

Երրորդութիւնն անբաժանելի. 511։

Արքայական Սաղմոս ՃԺԶ։ Օրհնեցէք զԱ՜Ծ. 197։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ ԺԴ. 15։

Տէրն մեր Յ՜ս Ք՜ս ասէ.

Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ. 519։

Զկնի աւետարանին կարդան զաղօթս Յովհաննու Ոսկեբերանին, երեք գոյն է. այլն գունէ շարական ձա-ա՜. և հետ այլն շարականին աղօթս ի կարգս։

Առաջին Շարական ԻՋ։

Սարսափելի հողմոյ նման, ահեղագոչ. 553։

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏ՜ր աղաչեսցուք։ Տ՜ր ողորմեա։ Երեք անգամ կրկնեա։

Եւ ես խաղաղութ՜ն։ Օրհնութ՜ի և փառք։

Աղօթս սրբոյն Յովհաննու Ոսկեբերանին՝ ասացեալ ՚ի ՃԲ Ներբողականէն, զոր արարեալ է ՚ի Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ։

Ամենակալ անարատ Ա՜Ծ. անսկիզբն Հայր. անտեսանելի, անքննելի, անպատմելի, անպարագրելի, անփոփոխելի, անիմանալի, անհասանելի, որ միայն ունիս զանմահութ՜ի, բնակեալդ ՚ի լոյս անմատոյց, որ արարեր զերկինս և զերկիր, զծով և զա՜մ որ ՚ի ն՜ս։ Եւ վ՜ս անչափ սիրոյ քո որ առ ազգս մարդկան, առաքեցեր զմիածին Որդիդ քո. փրկել յանիծից Ադամայ, որ իջեալ յերկնից մարմնացաւ Հոգւով սրբով, և զա՜մ կիրս մարդկան կրեալ, ազատեաց զմեզ ՚ի կրից մեղաց։ Եւ խաչի և մահու համբերեալ յաղագս մեր, փրկեաց զմեզ ՚ի ծառայութ՜է սատանայի, և յերկրպագութ՜է կռոց. և ուսոյց միայնոյ ս՜մ Երրորդութ՜եդ զգլուխ և զծունր խոնարհեցուցանել, և խնդրել զթողութ՜ի մեղաց։ Եւ յետ յարութ՜ն երևեցաւ աշակերտացն զանազան

նշանօք յաւուրս քառասունս հաղորդել ընդ նոսա հացիւ 'ի հաստատութիւն կենսաբեր տնօրէնութեանն: Եւ 'ի վերանալ յերկինս 'ի քառասներորդ աւուր յարութեան իւրոյ, եդ ձեռն 'ի վն՟ և օրհնեաց զաշակերտսն տալով նց՟ զկատարեալ շնորհս առաքելութն՟. և եբաց զմիտս նց՟, իմանալ զգիրս. և պատուիրեաց նց՟ մնալ յԵրուսաղէմ, և սպասել ածային խոստմանն աւետեացն Հօր երկնաւորի և մարդասիրի: Դու Տէր պարգևեցեր ազգի մարդկան զանբաւ ողորմութենդ շնորհս. առաքեցեր զէակից քո զՀոգիդ սբ՟ 'ի մեծի միաշաբաթիս, 'ի կատարման յիսներորդ աւուր յարութեան փրկչիդ: Յերրորդ ժամու գոյացաւ նախահայրն 'ի Հոգւոյն սրբոյ յոգի կենդանի ածային փչմամբ, զոր անդրէն կորուսաք ճաշակմամբ պտղոյն և մահացեալ, վերստին դարձեալ 'ի սոյն ժամու կենդանատուեղծի Հոգւովդ սրբով, իջմամբ 'ի դասս առաքելոցն. որ 'ի հրեղէն լեզուս երևեալ, նստաւ 'ի վն՟ նց՟ և լցոյց զամենեսին Հոգւով սրբով: Որ և առաջին ծնունդ ծնեալ զերեք հազարսն, յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, առաջին երկրպագեցին սմա Երրորդութեանդ: Եւ մեք զծունկս և զպարանոցս խոնարհեցուցանեմք, և քո առաքելովքն աղաչեմք: Ընկալ զմեր երկրպագութիւն ընդ նոսին, և որք նովին արժանաւորութե՟ խորհրդաբար երկրպագեալ քեզ մինչև ցայժմ: Եւ նուր մեզ յաւուրս յայսմիկ մեծի պենտակոստէիս յետ ամբառնալոյ Որդւոյ քո Յսի Քսի յերկինս, որով հաստատեալ կարդամք առ քեզ: Հայեաց 'ի բարձանց 'ի սրբութէ քումմէ 'ի ժողովուրդս քո որ առաջի կան, և ակն ունին մեծի ողորմութեան քո: Առաքեա զբարերար զՀոգիդ սբ՟ այսօր 'ի տաճարս քո, և 'ի ժողովեալսս 'ի սմա. այլ և յայնժամ 'ի վերնատանն և յառաքեալսն, զի և 'ի սմա հանապազ միածինդ քո պատարագի, այլ 'ի վերնատանն, ուր զխորհուրդն սբ՟ աւանդեալ բաշխեաց

առաքելոցն 'ի խորհրդական ընթրիսն, և զնոցին լուաց զոտս, և դրօքն փակելովք երևեցաւ յառաջին միաշաբաթին յարութեն երեկոյին, և դարձեալ յութերորդ աւուրն 'ի վերնատունն: Նա՛ 'ի կատարման պենտակոստէին աւուրցն, իջեալ Հոգիդ սբ հնչմամբ հողմոյ, և ելից զնա հրով հանդերձ 'ի նմա միաբանելովքն սրբովք. վն որոյ փառաւորեմք զքեզ Տէր բարերար Հայր Տն մերոյ Յսի Քսի. և աղաչեմք բոլորով սրտիւ. հայեա՛ 'ի մեզ քաղցրութբ. և յիշեա՛ գթութբ քո զստառապեալքս և ըզդատապարտեալքս, և դարձո՛ զգերութի հոգւոց մերոց ըմբռնելոց 'ի սատանայէ. և կանգնեա՛ զանկեալքս և զկործանեալքս աղաչեմք: Զի թէպէտ և մեղաք, սակայն 'ի քեզ անկաք յարգանդէ և յորովայնէ. և դու ես Ած մեր, մի՛ թողուր զմեզ. զի պակասեցան յունայնութե աւուրք մեր, և եղաք նախատինք թշնամեաց, և ծաղր և այպն ամենեաց: Այլ յուսալով յողորմութի քո՝ որ յաւուրս յայսմիկ եղև, հայցեմք 'ի քէն բա՛ց մեզ զդուռն ողորմութե քո, և սրբեա՛ զմեզ 'ի գաղտնեաց մերոց. Տէ՛ր զխոնարհութի ծառայից քոց, և թո՛ղ մեզ զա̃մ յանցանս մեր զգիտութե, և զանգիտութե: Շնորհեա՛ զքաւութի ժողովրդեան քո, և մաքրեա՛ զամենեսեան զօրութբ Հոգւոյդ սբյ: Փրկեա՛ զմեզ 'ի բռնութէ թշնամւոյն, և ամրացո՛ զկեանս մեր յա̃մ չարահնար խաբէութեց բանսարկուին: Հրեշտակի խաղաղութե յանձն արա զմեզ, որ յառաջ քան զհայցելն մեր զպէտս մեր պատրաստես. արժանացո՛ զմեզ նախ քան զվախճանն մեր դառնալ առ քեզ խոստովանութբ և ապաշխարութբ: Տաճարացո՛ զամենեսեան յընդունելութի Հոգւոյդ սբյ ընդ սբց առաքելոցն, և ընդ նոսին գրեա՛ զանուանս մեր 'ի դպրութի կենաց: Զամենեսեան զմեզ ժողովեա՛ յարքայութիդ քո 'ի վերինդ Եղէմ, յերկնային բարձրագոյն վերնատունդ, զի քո ողոր-

ռւթի. և քեզ փառս վերառաքեսցուք, և միածնի քո Որդւոյ և ամենասուրբ Հոգւոյն այժմ և միշտ:

Սկիզբն Շարականի ԻԿ:

Այսօր երկնայինքն ուրախացան. 565:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք:

Տր ողորմեա: Սրբոց հրեշտա:

Եւ ես խաղաղութեան: Օրհնութիւն և փառք:

Եւ ասա խորհրդեան սկզբնաւորութեան աղօթիցն առ Որդւոյն Հոգւոյն:

Տր մեր Յն Քն, որ զքո խաղաղութիւն շնորհեցեր սրբոց առաքելոցն փչմամբ 'ի նս, և զՀոգին յայտնապէս այսօր պարգևեցեր նց, որ զօրութիւն նց մխիթարեաց, և հրեղէն լեզուօք 'ի լեզուս նց հանգուցեալ. երաց զբերանս նց, խօսել յամ լեզուս: Եւ զամ մարդիկ՝ որ յաշտարակէն բաժանեալ էին, 'ի բազմաստուած մոլորութէ միաւորեաց 'ի մի ածգիտութի ճշմարիտ երեքանձնական զօրութեանդ, յամ լեզուս զմի Աստծ փառաւորել ուսոյց. աւետարանին քարոզութեամբն ընդ տիեզերս, և նմին միայնոյ ծունր խոնարհեցուցանել, ուր երեք հազարքն նորածնեալք յայսմ աւուր մկրտութեամբ: Ընդ որս և մեք նովին Հոգւով լուսաւորեալք, հաւատով զծունր խոնարհեցուցանեմք սրբոյ Երրորդութեանդ, և աղաչեմք միաբան ժողովեալքս: Նայեա յիս յանարժանս, որ զաղօթս ժողովրդեան քում քեզ մատուցանեմ առաջի սրբոյ սեղանոյ քո: Բաց Տր զիմ մեղաւորիս շրթունս, որպէս զերանելի առաքելոցն, և լցո Հոգւովդ, հաղորդել ամ շնորհաց 'ի քէն տուելոց ընդրելոց քոց: Եւ մի վն բազում մեղաց իմոց արգելցես զողորմութի քո յինէն, որ յուսալով կամ առաջի քո, և հայցեմ յանբաւ գթութեէդ, արժանի առնել զծառայս քո աստուածային պարգևացդ, իմաստութեան և խորհրդոյ, հեզութեան և զօրութեան, գիտութեան և հանճարոյ և ածպաշտութեան և հոգ-

ւով երկիւղի քո լցո՛ զիմ միտս, և սիրտ սր, և միտս մաքուրս, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛։ Որ նաւելոց նաւահանգիստ ես, ուղղեա՛ զգնացս իմ 'ի ճանապարհս ամբիծս։ Խորհել միշտ յօրէնս քո, պահել զպատուիրանս քո, քարոզել զբանս քո, երկրպագել հօր հոգւով և ճշմարտութբ, և յաղօթել հոգւով և մտօք յանուն քո, ըստ անսուտ բանին զոր ասացեր, եթէ զոր ինչ խնդրիցէք 'ի հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացի ձեզ։ Զոր խոստումն և ես մեղաւորս յուսալով, աղաչեմ զառատ բարեաց և ողորմութեանցդ, որ շնորհես առաւել քան զոր ինչ խնդրեմք և իմանամք, կատարել 'ի բարի զաղօթս մեր։ Որ զախտացեալ բնութիւս մեր յանախտ ածութեանդ քո միացուցեր և նովիմբ կարեաց մերոց կցորդեցար, և զախտս մեր բժշկեցեր։ Տէր մեզ ԱԾ փրկիչ մեր։ Խոնարհեցո՛ զունկն քո յերկրպագութիւն ժողովելոցս 'ի սբ եկեղեցի քո, ըստ նմանութեան քոյոց ընդրելոց 'ի վերնատանն։ Արքեա՛ զառս յամ պղծութէ մեղաց, և առաքեա՛ զհոգիդ սբ 'ի միաբան հաւատացեալքս, զի բնակեսցէ 'ի մեզ, և լուսաւորեսցէ լուսով ածութեանդ, և առաջնորդեսցէ մեզ ամ ճշմարտութիւ, 'ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց, ամենագէտ արարչէ ածային պատուիրանացդ, զոր խօսեցան մարգարէքըն և վարդապետք 'ի ձեռն հոգւոյն սբյ, որ ուսուցանէ և զօրացուցանէ առնել զամ։ Աղաչեմ զքեզ Տր, մի՛ վս բազում մեղաց իմոց արգելցես զհայցուածս նց, զի քո են փրկեալք և առ քեզ զձեռս համբառնան խնդրել զհաշտութի։ Այլ ընկալ զծնրադրութի մաղթանաց սոցա, ո՛վ զնոր լուսաւորելոցն, և զհամբարձումն ձեռաց սոցա ո՛վ պատարագ երեկոյին, և զաղօթս սոցա ո՛վ խունկ անուշ առաջի բարերար Թագաւորիդ, և հովանեաւ թևոց քոց ծածկեա՛ զնոսա, պահելով յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն, ո՛վ զի անարատ քրիս-

անէութեն կացցուք յաշխարհիս, և արժանի լի-ցուք երկնային կենացդ ընդ ամ սրբս, և գոհանա-լով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և սբ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս ։

[illegible] Դ.Զ ։

Որ 'ի վի բղխեալ գաւազանէն. 570 ։

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք ։ Տր ողորմեա ։ [illegible] ։

Եւ ևս խաղաղութե ։ Օրհնութի և փառք ։

[illegible] ։

Որ եսդ Տր զօրութեց, Ա՜ծ ճշմարիտ, աղբեր լու-սոյ և կենաց, բղխեալ անքննաբար 'ի Հօրէ և Որ-դւոյ հրաշագործ սբ Հոգիդ ։ Զոր խոստացաւ սբց առաքելոցն .Քն Ա՜ծ մեր, որ մահուամբ զկապանս մա-հու [illegible]ոյծ, և ակիզբն մեղաց փակեաց 'ի հուրն անշէջ, [illegible] խաւարն արտաքին, անլոյծ կապանօք անդ [illegible] փակեալ զպիղծ վիշապն իւրով ապստամբ զօրութեն, և զարգելեալ հոգիսն. որ յԱդամայ, վերածեաց իւրով յարութեն. և վերացաւ առ Հայր մերով բնութեամբ հանդերձ ։ Եւ 'ի լրումն ամ խորհրդոց, զքեզ նորոգօղ և կենդանարար սբ Հո-գիդ առաքեաց մխիթարիչ որբամեցելոցս ։ Որ խո-նարհեցար Ա՜ծ յԱՅ Հօրէ, և եկիր 'ի վերնատունն անտանելիդ երկնաւորաց, լցուցեր անճառելի խո-նարհութե և շնորհօք քո զընդրեալսն զոր առա-քեցեր քարոզ ընդ ամ տիեզերս Բանին կենաց, որք լցին զտիեզերս ամ գիտութե քո Տր, և ծա-նուցին զտիեզերս ամ զմի ածութի քո աշխարհի, բառնալով զկռոց զանոտի պաշտօնն ։ Զնոյն սբ աւազանաւն զհեթանոս յորդեգրութի Հօրն եր-կնաւորի, և արարին զամենեսեան երկրպագուս սբ Երրորդութեանդ ։ Զամ տեղիս եղին զհիմունս սբ ե-կեղեցւոյ, և հաստատեցին սեղան փառաց քոց.

յորմէ կերակրեցին անմահական խորհրդովն զնամ
հաւատացելալս ։ Զերկիրս երկին արարեալ, եր-
կնայնոցն զմարդիկ դասակից ։ Նա արդ Տր Ած մեր,
ողորմած և մարդասէր՝ ընկալ զպաղատանս մեր զոր
հայցեմք 'ի քէն, հանգո՛ զհոգիս ծառայից քոց,
ննջեցելոց մերոց, որք քև լուսաւորեալք հոգևոր
ծննդեամբն քրիստոնեայ անուամբ արժանաւորե-
ցան հաղորդութեն ածային մարմնոյ և արեան, հա-
ւատով և ուղիղ դաւանութբ փոխեցան յաշխար-
հէ, զորս և զյիշատակն կատարեցաք այսօր յու-
սով փրկական պատարագաւն յաւուր երևման քո
Տր ։ Տր ամենակալ, Ած մահկանացուաց, և ան-
մահից, արարիչ ամի, և 'ի հանդերձելումն յայս
ամ ծագաց երկրի, որ 'ի վերջին աւուրս տօնի մեծի
պենդակոստէիս զուարճացուցեր զալստեամբ քո 'ի
վերնատունն զժողովեալսն յանուն քո . լուր և
այժմ ձայնի աղաչանաց մերոց, և յիշեա զյառա-
ջագոյն ննջեցեալսն, և հանգո 'ի խորանս սրբոց
քոց 'ի տեղւոջ լուսոյ ։ Յիշեա զաղօթս և զպա-
ղատանս մր և զխոստովանութի որ 'ի կեանս և 'ի վաղ-
ճանի, և թողութի շնորհեա յանցանաց մր, և ար-
ժանացո սպասել հատուցման հանդերձեալ փա-
ռացն զոր պատրաստեցեր սիրելեաց քոց, և ընդ
նոսին օրհնել զամենասուրբ Երրորդութիւն ։ Նա մեզ
ժողովելոցս 'ի տաճար քո, երկրպագուաց քոց և
տօնօղաց զօր ամենակեցոյց գալստեան քո, շնորհեա
զերկնային զխաղաղութիւն, և զնորոգումն հոգւոյ
և մարմնոյ, 'ի հնութէ մեղաց ծնանել զմեզ վե-
րստին ապաշխարութբ և արտասուօք, և զօրա-
ցո զգաստութբ և արդարութբ՝ ընդ միջ տաճարե-
լոցն 'ի բնակութի քեզ, զի մի լիցի 'ի մեզ տեղի
և մուտ չարին, որպէս զշրթունս ծառայից քոց, և
զլեզուս լեզուօքն հրեղինօք . ընդ հոգևորսն հո-
գևոր օրհնութբ օրհնել, և սաղմոս ասել յամ
ժամ սրտիւ, և խոնարհ հոգւով զբանաւոր

պաշտօնս քեզ մատուցանել, և 'ի խորոց սրտէ արտասուալից պաղատանօք խնդրել զքաւութիւն: Եւ զամ զկեանս մեր պարապեալ երկիւղիւ քո, 'ի չարին խորհրդոց, 'ի բանից և 'ի գործոց, և արժանի արա 'ի հաճոյս քո կեալ, և ըստ կամաց քոց կատարել զկեանս մեր ճշմարիտ խոստովանութեամբ և ջերմեռանդն զղջմամբ, փրկական խորհրդոյն հաղորդութեամբ, քահանայական յղարկմամբ, նուիրօք և պատարագօք առաջի սեղանոյ քո յիշատակել: Հանապազ առաջի անկեալ աղաչեմք զքեզ մարդասէր Տէր սուրբ Հոգի, զի և զհոգւոց մերոց զելնացս 'ի մարմնական կենացս պահեսցես աներկիւղ անցանել և փրկել յօդային պիղծ այսոցն, առաջնորդելով յերկիր ուղիղ, և 'ի կեանսն արդարոց, ուր հոգիք սրբոց ուրախութեամբ օրհնեն զքեզ: Եւ 'ի միւսանգամ նորոգմանն 'ի գալստեան փրկչին զարթուցանել զամենեսեան 'ի ձայն փողոյն յորժամ տանես յարութեամբ զամ մարդիկ: Ի սպառնալեաց գեհենին և անշիջելի տանջանացն զերծուցես ըզմեզ, և խառնեսցես 'ի բանակս արդարոց քոց ընդ սիրելիս անուան քո, լինել ժառանգակից արքայութեան: Եւ մեք բանաւոր հօտքս և հաւատացեալքս 'ի քեզ օրհնեսցուք և փառաւորեսցուք զամենասուրբ Երրորդութիւն այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ 'ի վճարել աղօթիցս ասեն Շարականն Գ.Զ:

Որ համագոյդ ես Հօր և Որդւոյ. 576:

Եւ զկնի Շարականին կարդան զբանս Ներբողականն սրբոյ Ներսէսի Լամբրոնացւոյն, զոր ասացեալ է 'ի տօնի ամենասուրբ Հոգւոյն:

Ստիպիմ 'ի սիրոյ սրտիս բաղձանաց՝ նուիրել զբանս աղքատ մտաց իմոց՝ աւուրս մեծի: Հանգանակեցէք տկարութեան իմոյ զպարգևս աղօթից՝ հանդիսացեալ ժողովուրդք: Տուք ինձ զտուեալն այս-

որ շնորհս աշխարհի • որպէս զի անմեհեր որկից զանձն իմ 'ի խորս իմաստից գիտութեն Այ, և սեղանաւորեցից զանապական կերակուր՝ հոգւոց պարարիչ : Զիր տատ հեղեալ այսօր 'ի յերկիր. մաղթեսցուք նշուլից նի ճառագայթել 'ի հայեցուածս մտաց մերոց , և առաջնորդել ընդ շաւիղս ծայնոցն հեաեւել բանից : Մի՛ սքանչելեացս , զոր ցանկային ընդ աղօտ ակնարկութի նկատել հրեշտակք , այսօր շնորհօք իջեալ՝ 'ի սորին դուստ սփռեցաւ : Եւ ո՞վ որ ոչ յուսասցի՝ հաստատել 'ի պարգեւս նի վայելել : Հոգին սի՝ որում բերանաբաց կալով 'ի փափագման դասք սերովբէից և քերովբէից՝ զորքանութի նի ոչ կարացին նկատել , յայսմ աւուր խոկապէս իջեալ յագեցոյց զմարդիկ 'ի գիտութի անճառ խորհրդոց իւրոց : Ընդ որս և ես սպասեմ յատատութէ նի կաթիլս իմաստից ընդունել : Արդարև ձգեաց 'ի փայտն կենաց մարդն զձեռն իւր , որ յառաջն 'ի բաց առաքեցաւ 'ի նմանէ . առ եկեր , և զյաւիտենականն անձին սեպհականեաց զկենդանութի : Եւ ո՞ այսր շնորհի միջնորդ և մատակարար , ո՞վ այլ , բայց եթէ Տէր մեր Յս Քս . կեանքն , լոյսն , ճանապարհն , դուռն , հովիւն, քահանայապետն , յոյսն , միջնորդն , բարեխօսն , կարապետն : Որ առանց ընդ երկինս երկնից ինքնիշխան զօրութ , և նմուտ հրաշափառապէս 'ի ներքին կողմն վարագուրին անճառելի հրացմամբ . և եդ յանդիման Այ Հօր զառհաւատչեայն 'ի մարդկանէ բարեխօս վն մեր . ուստի առեալ փոխարէն զձիր տատ՝ տարածեաց յերկիր : Յորմէ զմայլեալ արբեցաք , և զերկունս տրամութն նախամօրն յաւէտ մոռացաք :

Այսօր խաւարու պատրանաց աշխարհի ընկլուզեալքս՝ ընկալաք զլոյսն իմանալի պայծառացուցիչ հոգւոց՝ և առաջնորդ յերկիրն կենդանեաց : Այսօր զգեստ թաղծութն՝ զոր ընկալաք 'ի հօրէն մերմէ

Ադամայ՝ մերկացաք. քանզի նորին Ադամ զարդարեաց զմեզ յոչէութենէ պատկերաւ և պաճուճեալ: Այսօր հուր զքանչելի՝ երկնաւոր բոցաճաճանչ նշուլիք արտափայլեալ 'ի յերկիր՝ արծարծեալ կիզեալ 'ի մարդկանէ զխուշն, և զատտրիկ պատրիժս մեղացն անիծից: Այսօր լեզուաց հրեղինաց վիճակի գտեալ արժանի ազգ, որ հաւատար էր անանոց անմոից, դարձեալ ստացաւ վերստին ըղձորշն բանի, պատկերակից գտեալ արարչին իւրոյ: Այսօր հնչիւն սաստիկ և քաղցր ցօղ Հոգւոյն ոռոգաց յերկիր, և զբարբառ անիծիցն՝ որ շարժեցաւ՝ դարձեալ փոխարկեաց յօրհնութի: Այսօր հոտ բուրման անուշահոտ կնդրկի անապականութե ծաւալեալ՝ զծուխ մահու մառախլապատ թանձրութեն յեղաշրջեալ յանմահութի հաստատեաց: Այսօր զգալի պատարագի՝ զոր առաքեաց աշխարհս զգալի 'ի գաւառն իմանալի, որ նորոգեաց զտարր սորին զգալի 'ի ձև պատկերի անհիւթ քաղաքի:

Մեծ մեծի տուրևառութե շահի երկնայնոցն և երկրայնոցս: Զի սոքա եառուն մարմին, և 'ի նոցանէ առին զհոգին: Տուեալ Աստուծոյ ընծայեաց զՔն, և առեալ Այ հատոյց սմա փոխարէն զմխիթարիչ սբ Հոգին: Մարդիկ եառուն զմարդն՝ Այ, և Ած եառ զԱծ՝ մարդկութեամբ: Այս է տուրևառութի Այ արդարութեն քարոզ: Նախ 'ի մէնջ 'ի ծառայիցս պատարագ հնազանդութե. և ապա 'ի Տեէն պարգևք խաղաղութե: Նախ 'ի մէնջ խաղաղութին Քն, որ քակեաց զմիջնորմն ցանկոյն՝ արար զերկոսեանն մի. և ապա յԱյ առեալ հնչումն, որ աւետարանեաց խաղաղութի հեռաւորաց և մերձաւորաց: Յառաջագոյն յՈրդւոյ նուաճեալ բնութիւ՝ զկամս Հօրն 'ի քաղցրութի դրդեաց. և ապա եկեալ Հոգին՝ զերկրաւորքս 'ի հանդէս երկնայնոցն խառնեաց: Նախ Քն մահու խաչի հնազանդեալ՝ զթշնամութի յանձն իւր նուաճեաց. և ապա Հոգին

տկարութեան մերոյ հասանել 'ի թիկունս՝ առ Հայ[ր] բարեխօսեաց: Խորհուրդ լոյս և ընդարձակ, առաւելութի գիտութեան Այ, եղբարք, տեսանի. զի լերինք են արդարութի Նր, և իրաւունքն խոր[ք] բազումք. որպէս և վկայեաց մարգարէն: Պաղ-մաղթէ զայս իմաստից Հոգի՝ աշակերտացն ընդունել, որ հիացուցանէ զքննողս, և յաճախէ զեղ-փափագանաց՝ որ առ Ած: Ո՜վ ի՜նչ մարդանալ Որդւոյ. և վն էր ընդ մարդանալն ոչ եղև փրկութիւն աշխարհի: Ո՞չ ազգաւ անպարտականն խաչն նախատանաց, և ընդէր ոչ յետ այնորի[կ] մարդիկ կատարեալք: Ս՜ն էր ընդ Որդւոյ շրջեալ է բնակեալ աշակերտացն՝ և անիմաստ մնացեալ. է վն ո՞յր պատճառի միայն ընդ իջանել Հոգւոյն այնքան շնորհիւ զարդարեալ պանկեցան: Ո՜վ ի՜[նչ] Վ՜նի այնքան մեծամեծ նշանօքն ոչ զոք հաւանցուցեալ. և Պետրոսի յայսմ աւուր միով բարբառով զեթե երից հազարացն աշակերտեալ: Զ[այս] քննել արժան է, և զգանձս իմաստութեանն Ա[յ] յըշտեմարանս սրտից ամփոփել, առ 'ի կարող լինել նախ սրտիւ հաւատալ յարդարութի, և ապա բերանով խոստովանել զփրկութի: Վասնզի փըրկագործութենս յեղանակ ոչ է զօրութի, այլ խոնարհք և արդարութի: Այս զի ընդ ամենակարող զօրութին Այ՝ և ամենարաւական ողորմութին յերկինս և յերկրի հաստատեսցի:

Վասնզի այն որ արար զմարդն 'ի պատկեր իւրոյ բարերարութեան բարի՝ և եսես զնա 'ի նախանձուէ բանսարկուին զաւածանեալ և մեռեալ, բստ արդար իրաւանցն ոչ կամեցաւ զպատրանօք ըմբռնեալն թողուլ 'ի ձեռս որսողին: Ասայց առ Բանն համագոյական. էջ, հաղորդեաց ընդ բնութեան՝ զոր ստեղծաք 'ի բարի. մի արդեօք բնաւորապէս բղխէ զծուխ չարութեան՝ որ առաջի իմ բարդի: Զանիր, զի թէ բստ բնական կրիցն տկարանայ առ օրէնս իմ.

անմեղադրելի է 'ի պատուհասէն՝ զոր նա սահմանօքն ածէ 'ի վ̃ր նորին։ Իսկ եթէ օտար 'ի բնութէ, և եկամուտ ունի զայն արկածք, զպատրողն յանդիմանեալ դատապարտեա, և զնա ողորմութբ և գթութբ նորոգեա։ Զայս պատուէր առեալ 'ի Հօրէ Բանն՝ հաղորդեցաւ ընդ մարմինս. և մարմինս հաղորդեցաւ ընդ ԲՆ, խառնումն անճառ. և յատկութի էութեց անշփոթ։ Ոչ զի զսպառընթաց մարմնոյն՝ անձամբ անձին փորձեալ ծանիցէ։ Եկաց նովաւ զամս երեսուն. և ոչ խորհեցաւ օտար 'ի բնութէն 'ի ներգործութի։ Եկն 'ի Յորդանան՝ նուիրել զամենակատար մկրտութին Հօր, և զատանեցաւ 'ի նմանէ հաւաստապատի Որդի սիրելի և փառակից Հօր և Հոգւոյն ճշմարտի։ Վարեցաւ 'ի Հոգւոյն առ բանսարկու թշնամւոյն 'ի մարտն հանդիսի. և ծանեաւ զմերենոյս նետից օձին թունաւորի, որ պատրէր զսոսա ըստ բնութեն օրինի 'ի խոտորումն մեղացն վնհի։ Պահեաց 'ի կերակրոցն հաւասար դասուց արդարոցն գնդի. և թոյլ ետ մարմնոյն շարժիլ ըստ հարկաւորն իւր ըղձի։ Իսկ թշնամին ատընթեր կացեալ սպասէր. և որչափ նա անձնիշխան կամօք 'ի փափագ կերակրոցն ոչ ձգտէր, և ոչ զմերենոյսն ձգել 'ի նպատակն պատկառէր։ Եւ յորժամ շարժեցաւ, զնետս սրեալս 'ի պատկանդարանէն՝ ձգել 'ի Տէրն յուսացաւ։ Հայց, ասէ, արա գբարբինդ զօրութբ քո, որ զայդչափ ժուժկալութի պահօց առկացեր. և լեր արարիչ հակառակ ԲՆ։ Եւ լուեալ, եթէ բանի ԲՆ կեայ մարդ առաւել քան հացիւ՝ է գրեալ, գրովք զնա հնարէր գողանալ։

Յայնժամ ծանեաւ զհաղբան, խայտառակեաց ըզմերենոյսն, պատառեաց զպարուրեալ թակարդն՝ որով որսայր զմարդիկ։ Անկնեաց առաջի Հօր իւրոյ և հրեշտակաց. և ինքնիշխանութբ 'ի բաց վարեաց զպատրողն՝ պատրած բնութենս օրինօք։ Ա-

Նոյն Դանիէլ արդար դատեցաւ դատաստան. յա-մօթ արար զծերսն չար՝ պատրիչ մարդկութեան, որք զմեղս իւրեանց ամս համբաւէին : Ո՛վ հնացեալ, ասէ, աւուրբք չարութեան, այժմ եկին հասին մեղք քո՝ զոր գործէիր յառաջագոյն. զի դատէիր դա-տաստան անիրաւութեան, և զանմեղ բնութի մարդ-կան՝ քեզ կցորդս դատապարտէիր : Նախանձ քո չար պատրեաց զքեզ. և ախտ մարդատեցութեան շրջեաց զմիտս քո : Այսպէս խաբէիք զորդիս մարդ-կան. և նոքա առ երկիւղի հաւասարէին կամաց ձերոց. բայց ոչ և Աղջի երկնաւոր Հօրն կալա-յանձին զանօրէնութիւն ձեր : Զայս ասելով, և առ ոտն կոխելով զօձն ծերացեալ՝ յայտ արար զառաջին յաղթութիւն, և զանմեղութի բնութեան առաջի Հօր իւրոյ և հրեշտակաց : Յայնժամ մա-նեան հրեշտակքն, և պաշտէին զնա հարկաւորքն, յորժամ յաղթեաց չարին բնաւորականօքն. և արդարացեալ բնութիւն՝ ոխերաց 'ի վե՛ր զիւացն հա-կառակորդաց՝ զօրաւորին բաղկօք :

Արդ՝ քանզի նա միայն գտաւ անփորձ 'ի չարէն՝ և հաճոյ Այ. վն այսորիկ սկսաւ կոչել զմարդիկ յապաշխարութի կենաց՝ արքայութեան յուսով : Իսկ նոքա խաւարեալք 'ի պատրանացն՝ դժուարէին հեռանալ կոչողէն. և ծանրանայր սահեցելոցն յեր-կիր՝ նայել ընդ երկինս : Եւ պատրեալքն 'ի ցան-կութի աշխարհիս՝ ոչ ախորժէին զփառս վերին. և բնութի ձգել անմարթ էր՝ անձնիշխան զնոսա առեղծողին. և նշանօքն և վարդապետութիւն սա-կաւք եկին 'ի հաւանութի : Ապա զի՞նչ առնէր. ով ըմբռնելեացս. քանզի պատուոց պարտական էին մարդիկ, և պարտ էր զպատիժն հատուցանել, և ապա յարդարութեան Այ ողորմութի արժանի գը-տանել, սա՝ որ անպարտականն գտաւ առաջի Հօր իւրոյ, 'ի գործ արկեալ զբազմապատիկ իմաստու-թիւն՝ մեռաւ պարտականացս ամենեցուն փոխանակ.

և ջնջեալ պատառեաց զձեռագիր մեղաց յանցանացն Էջ 'ի դժոխս՝ որում ոչ էր հնար ըմբռնիլ 'ի մահուանէ. և արձակեաց զմեռեալսն: Ելին առ կենդանիս նոյն ինքն՝ և հաստատեաց զնոսա: Եւ զորս յանցանօքն Ադամայ 'ի ներքոյ էին դատապարտութեան մահու, շնորհօք անմեղութեան իւրոյ վերածեաց յարդարութիւն կենաց, և յերկիրն կենդանեաց: Քանզի այսպէս խմանամք 'ի Պօղոսէ յայտնեալ զմեծ խորհուրդն ածպաշտութեան որ երևեցաւ մարմնով. արդարացաւ հոգւով, յայտնեցաւ հրեշտակաց, քարոզեցաւ 'ի հեթանոսս, հաւատարիմ եղև յաշխարհի, և համբարձաւ փառօք: Եւ մտեալ 'ի ներքին կողմն վարագուրին՝ ընծայեաց պատարագ որ՝ քահանայն մեծ զպատուականն իւր արիւնն: Ջանայց և զաւաճանողին պատրանս, և բարեխօսէր առնել զխաղաղութիւն ընդ մարդկան: Իսկ Հայրն բարի հաճեալ ընդ սքանչելի գործս Որդւոյն սիրելոյ, և լուծեալ զկնիք դատապարտութեան Ադամայ հօրն նախնոյ, ետ 'ի նա զՀոգին, սփռել 'ի վր արեամբ գնեալ իւր հօտին, և լուսաւորել զմիտս ամենեցուն 'ի յայն վերին:

Յայնժամ առեալ Միածինն զմխիթարիչն՝ ցօղել 'ի Սաղէմ, և ձիւնացոյց 'ի նա զգումարեալ թագաւորսն՝ ըստ նախագուշակ երգողին: Որ եկն և բնակեցաւ 'ի սիրտս նց. և լուսաւոր արար զլայնութի և զերկայնութի առաւելութե սիրոյն Քնի: Եւ զի շնորհ էր ձրի փոխանակ մահուն Քնի, յաղագս այնորիկ հաւասարապէս յարժանաւորս և յանարժանս տարածանի: Ուստի և 'ի միոյ բարբառոյն Պետրոսի անձինք երից հազարաց այսօր աշակերտին: Այս յիրաւի վկայեաց Բանն՝ սքանչելի զօլ զշնորհ աւուրս մեծի: Ով ոչ քան զսերմանելն՝ ժողովելն է ախորժելի, նոյնպէս և ամ սերմանց խորհրդոյն Քնի պտուղն 'ի յայսմ աւուր կթի: Այս է Հոգին սբ, որում վկայեաց՝ ինքն

ուսուցանել մեզ, և յիշեցուցանել զնմ առ 'ի յինքենէ զասացեալսն: Այս ցօղ քաղցրութեան զուարթացոյց զոգիս բանիցն Պտրի. և օրհնեալ պսակեաց զամս անօրինական իւր գործոց: Ս̃ այնորիկ աղաղակէ եկեղեցի. ձմեռն էանց. այգիք մեր ծաղկեցին, և ետուն զհոտ: Յայսմ առաւօտու հայեցաւ Հայրն երկնաւոր 'ի յերկիր. առոյց զա յորդառատ գետովն մի Հոգւոյն. և փթթեալ ծաղկեցոյց զզանազան բոյս առաքինութեն 'ի բազմապատիկ անկոց արմատոց. որպէս աստ մարգարէն: Ահա ձիր՝ որ ոչ չափի. և պարգև՝ որոյ ոչ կշիռ գործոյ զուգակշի: Ահա տուր՝ որոյ խոկութի բնութեն ոչ պարփակի. և շնորհ՝ որոյ ոչ զեղումն գերագանց մնաց սահմանի: Ահա ողորմութի առատ որ ամ թագաւորութիւն աշխարհիս հաւասարեալ՝ փոքր գտանի. և մխիթարութի՝ որոյ ոչ ուրախութի մարմնաւոր սրտագմանց լծորդի: Քանզի ո՞ք կարաց ընդ տիրելն աշխարհի՝ և զանապականութիւն ստանալ. կամ որո՞մ թագաւորի եղև ձեռնարկել զմահ 'ի կեանս փոխել. կամ ո՞ր երանութի մարմնաւոր՝ կարաց զկեանս յաւիտենականս ընդգրկել: Իսկ նա յիջանելն այսօր 'ի վ̃ր դասուց առաքելոցն՝ զօրացոյց զբազուկս նց, զայսոսիկ հանուրց տիեզերաց բաշխել: Քանզի սովաւ նց աւլցեալ՝ առաւերաւ զհիւանդս բժշկեցին, թաշկինակաւ զցաւս փարատեցին, ձեռօք զմեռեալս յարուցին, զկաղս գնացուցին, զկոյրս լուսաւորեցին, առաւել զհոգւոց աչս՝ քան թէ զմարմնոց յերկինս հրաւիրեցին. անվախճան փառացն ժառանգաւոր զմարդիկ արարին: Ահա ապա յայտ եղև, եթէ ոչ ինչ յերկրաւորացս երկնայնոց տրիցն գտաւ զուգահաւասար: Որ ոչ միայն 'ի բանականացն եղև սմա ազդներընդունակ. այլ և անշունչ տարերք գեր 'ի վերոյ մարդկան գտան սովաւ զօրացեալք: Որ և նոյն ինքն յիջանելն՝ նախ զտունն ելից սքանչելապէս, և

ապա հանգեաւ յոր՝ նստէինն ախորժապէս։ Եւ քան-
զի ասէ։

Եւ ՚ի կատարել աւուրցն պենտակոստէից՝ էին միաբան ամենեքին ՚ի միասին։ Եւ եղև յանկարծակի հնչիւն յերկնից եկեալ իբրև սաստիկ հողմոյ. և ելից զամ տունն՝ յորում նստէին։ Եւ երևեցան նց բաժանեալ լեզուք իբրև ՚ի հրոյ, և նստաւ իւրաքանչիւր ՚ի վր նց։ Եւ լցան ամենեքեան Հոգւով սրբով. և սկսան խօսել այլ և այլ լեզուս, որպ և Հոգին տայր նց բարբառել։ Միաբան էին ամենեքեան ՚ի միասին՝ ասէ, որպ զի ցուցցէ՝ եթէ ոչ երկոտասանքն միայն, այլ և Ածածին կային ընդ նս, հանդերձ կանամբքն՝ որք պաշտէին զնս ՚ի գալիլեայ՝ և տեսողք էին յարութեն։ Ընդ որս և եօթանասնիցն գունդք հանդերձ ամ ծանօթիւք։ Երդ եկն ՚ի վր նց Հոգին սբ՝ ըստ նախ խոստմանն Քի, որ ասաց։ Ահա ես առաքեմ զաւետիս Հօր իմոյ ՚ի ձեզ. և դուք նստարուք ՚ի քաղաքիդ Երուսաղէմ, մինչև զգենուցուք զօրութիւն ՚ի բարձանց։ Եւ հնչիւն որոտման եհար, որով ցուցանէր զառաւելութի հեղմանն։ Դարձեալ զի և նոյն Հոգի էր, որ ՚ի սկզբան շրջէր ՚ի վր ջուրցն. ելից զտունն ընդ իմանալի զօրութեն և զգալի տեսակ հրոյն ՚ի սքանչացումն առաքելոցն։ Եւ ապա բաժանեցաւ ՚ի հրոյն յայնմանէ լեզուք. և հանգեաւ ՚ի վր իւրաքանչիւր ումեք ՚ի նոցանէ. որով նշանակէր զպարգևս շնորհի այլատարազ լեզուախօսութեն. Աստի և ընդ հանգչելն ՚ի վր նց՝ զգալի մարմնոյն զգայարանաց տեսանելի լեզուքն հրեղէնք, միտք նց իմանալի զօրութբ իմաստնացեալք՝ սկսան յայլատարազ խօսս զեղուն շարժել։ Ըստ որում ասէ. խօսէին այլ և այլ լեզուս, որպ և Հոգին տայր նց բարբառել։ Ոչ եթէ վն զի լեզուացն շնորհ նախամեծար էր, այլ քանզի առընթեր ոչ գոյր այլ նշանակ, զշնորհն՝ որով զօրացանն, հրատարակել՝

Իսկ յայլատարազս խօսելով՝ զռամկական ամբոխ քաղաքին առ 'ի մի՛ ևս հիացեալ․ ըստ որում և ասէ, եկն միաբան ամ բազմութիւն, և խռնեցաւ․ և զքանչանայն ամենեքեան զարմացեալք․ և այլք վն զքանչելի այլափոխմանն ընդ խաղ արկեալ ասէին, թէ արբեալք իցեն։ Արդ՝ վասն ամենեցուն այսպէս լինելոյ շնորհին, ոչ ներգործելոց 'ի նմ Հոգին ընդ իջանելն՝ զխոստումն Քի, այլ զլեզուսն։ Զի նա ոչ ասաց՝ եթէ 'ի լեզուս խօսիք Հոգւոյն․ այլ՝ եթէ ուսուսցէ ձեզ, և յիշեցուսցէ ձեզ զամ, զոր ինչ ասացի ձեզ։ Իսկ թէ զայս առեալ էին 'ի սկզբանն, ոչ այնպէս ամբոխեալ էին և զբազմութիւն 'ի նշանակ տեսութեանն իւրեանց այլատարազ խօսիցն ձգել։ Վասն որոյ ամենիմաստն նախ որպէս զմանկունս 'ի խնջոյս խաղուց՝ զարմանալի փոփոխմամբ շփոթեաց զնոսա։ Զի որք երէկ և այսօր արք Գալիլեացիք գոհէիք և չինականք՝ ահա աստն՝ իբրև զիմաստուն հելլենացիս ճարտարաբանեն․ և այլք 'ի պարթևական տարաշխարհիկ բարբառս նոցա պատասխանեն, Պետրոս՝ որ 'ի Կափառնաում մնեալ, լսեմք՝ զի ընդ Հռովմայեցւոց լեզուն խրոխտալով արշաւէ։ Եւ Փիլիպպոս՝ որ 'ի Բեթսայիդա Գալիլեացւոց՝ Արաբացւոց բարբառովն զխօսս իւր յօդէ։ Յովհաննէս որ 'ի Նազարէթ մնեալ՝ զխորդ Կիլիկեցւոց ձայնիւն զմեզ հարցանէ։ Եւ Թովմաս սոքա լսեն, որ յԵթովպացւոց լեզուն զբանս մարգարէից յիշեցուցանէ։ Թադէոսն այն տխմար՝ տեսէք, որքան վայելուչ մեծաց Հայոց բանիւքն զբանս իւր յօդէ։ Եւ Բարդողոմէոս մանուկ՝ իբր թէ 'ի Մարս ծնեալ՝ զնոցին խօսն հնչեցուցանէ։ Ո՜վ զքանչելեացս․ 'ի զանազան գաւառս ծնեալ, և աշխատութեամբ զբարբառս նոցին վարժեցաք։ Եւ ահա սոքին՝ որք ոչ տեսին զայն քաղաքս՝ անաշխատ զնոցին ձայնս հնչեն։ Մեծ են աստն՝ արուեստք

սքանչելեաց. և թէ առ ի՞նչ ունի ասարտել՝ ոչ կարեմք նկատել:

Յայնժամ յարուցեալ Պետրոս հանդերձ մետասանիւքն համբարձ զձայն իւր. և սկսաւ տարակուսանացն լուծումն շնորհել: Արք հրէաստանեայք, և ամենեքին որ բնակեալ էք յԵ՟ղէմ. այս ձեզ յայտնի լիցի, և ունկն դիք բանից իմոց: Ոչ է արբեցութիւն այս գինւոյ յերիք ժամու աւուրս. այլ բաժակ է բերկրութեն, և առհաւատչեայ անապականութեն, մարգարէիւք նախագուշակեալ, և յայսմ աւուր խորհուրդն 'ի լրումն աւարտեալ: Ո՜վ օրէնսուսոյք, և մարգարէից աշակերտք. այս այն է 'ի Յովելեայ ասացեալն. զոր միշտ ընթեռնուք՝ կատարեցաւ: Քանզի ահա յաւուրս յետինս եհեղ Ա՟ծ յՈգւոյ իւրմէ 'ի վ՟ր զանազան հասակաց մարմնաւորաց, և մարգարէանամք: Այս Յ՟ս նազովրեցի՝ որ երևեցաւ առ ձեզ նշանօք և արուեստիւք, և տարապարտ խաչեցաւ, ել յերկինս՝ և նստաւ ընդ աջմէ Հ՟Ր. և զայս պարգևս ընկալեալ Հոգւոյն Ս՟Բ 'ի Հօրէ, սփռեաց 'ի վ՟ր մեր: Ա՛ռ յորժամ համբառնայր յերկինս փառօք՝ մեզ ուխտեաց. և մնեալ յերկինս՝ Հօր և Հոգւոյն հաւասար նստեալ՝ զայս ասաց: Ես զգործն՝ զոր ինձ հաւատացիք՝ կատարեցի յերկրի. զանուն Հօր իմոյ փառաւորեցի առ մարդիկ. զեղծեալն 'ի մախանաց չարին զպատկերակից մեր՝ ընդ բնութի ածութեն մեր խառնեալ՝ սրբեցի սքանչելապէս: Զմահ իմ փոխանակ ողորմելի և տառապեալ ազգի մարդկան տուեալ՝ զերծուցի զնոսա յանիծիցն. և այժմ նովին մարմնով եկեալ՝ առնում զերկրպագութի յերկնաւորացս: Այսուհետև քեզ եհաս ժամանակ գործոյ, ո՜վ փառակից իմ Հոգի. պարտիս զքոյդ մարգարէութիւնդ ցուցանել 'ի յերկրի: Այսուհետև քեզ ապաստան առնեմ զանուն ածութեն մեր յորդել առ մարդիկ: Հայր իմ ներեաց և եթող զպարտսն՝ որով գա-

խափանեցար 'ի հեղլոյ առ ն̃ն, մարմնոյ իմ պատարագուն. սա առ զիս առհաւատչեայ 'ի նոցանէ, և տայ նոցա զքեզ խաղաղութի: Ո՜չ այժմիկ սիրոյ աղբիւր՝ սիրով առ ն̃ն. և մխիթարեա զորս 'ի պանդխտութե վայրն՝ նժդեհ և անցաւոր կենօք տառապին: Դարձո զն̃ն 'ի նանրութենցն. զոր 'ի ղուր խռովեցուցանէ թշնամին, նայել յայս բազմապատիկ օթեվանս՝ զոր պատրաստեցաք նջ: Նաշխեա նջ իմաստութի առատ, զի մի եղեռնագործն մոլորեցուսցէ զն̃ն: Զաղորդեցայ կարեաց նջ, և ծանեայ փորձիւ, զի տկար և դիւրաբեկործան բնութե են վիճակեալ. վն այնորիկ աղաչեմ, անմեկնելի լեր 'ի նոցանէ. և զօրացո զն̃ն ընդդէմ ամ փորձանաց: Ահանջեա զկամս մարմնոյն, և զօրացո զկամս մտացն: Բեղ տամ զն̃ն. քեզ յանձն առնեմ զն̃ն. զքեզ խոստացայ նջ, և այժմ 'ի քեզ ամփափակեմ զամենեսեան. որպէս զի մի լիցի 'ի նանիր հեղումն արեան իմոյ, որ վն նջ: Առատացո 'ի ն̃ն, ով համագոյակից իմ Հոգի՝ ըղձնորհս բժշկութե, զմարգարէութի, զշնորհեն ըղվերինն, զառեղն զնեղքինն: Ես թէպէտ և բազում անգամ խօսէի զծառս արքայութենն երկնից, ոչ մատուցանէին զունկն սիրով՝ առ 'ի լսել: Այլ յորժամ բժշկութիս կատարէի, մեռեալս յարուցանէի, կաղս գնացուցանէի, կոյրս լուսաւորէի, ամենեցուն սէրն առ իս աճեալ առատանայր: Ահաց հոգւոց զբանս իմաստութե տայի, և ոչ ոք զգաստանայր: Իսկ յորժամ զհաց մարմնոցն առատապէս եառ 'ի յագումն նջ, այնչափ յորդորեցան 'ի սէր իմ, մինչ զի կամէին զիս յափշտակել, և թագաւոր զիս կացուցանել: Այս է ճանապարհ մտաց ազգի մարդկան, զոր փորձեցի. անկարացեալ են՝ զայս նջ խոստացեալ վերին բարեաց խորհել: Ահա են ծանօթ երկնաւոր փառաւորութենս. այլ միշտ ընդ երկիր յածին. և կարծեօք

ունին զայս ճշմարտութի. և այն է համարեալ առ նս կեանք վայելուչ: Ա՛ծ որոյ դու զողորմութի նց նախ նշանօք և սքանչելեօք զարմանցոց, և զկարծիս նց ՚ի հաւատս հաւանութե՝ բժշկութե շնորհին ուղղեա: Մ՛ի արգելցես զառատութե քո շնորհս, ՚ի փառս և ՚ի գովեստ անձութենս մեր բաշխել: Մ՛եծ է, զի ոչ երկինս՝ նոյնպէս և երկիր լցցի փառօք անձանս մեր. և ոչ զհրեշտակս՝ սոյնպէս զմարդիկ ստասցուք անուանս մեր օրհնաբանիչս: Աչ է զարմանք, եթէ զմեր արարածն մոլորեալ՝ մերով բազմապատիկ զօրութեամբս առ մեզ նուաճեսցուք: Երդ՝ էջ աղաչեմ էջ, զի պաշարեալ է տարակոյսն զնս: փոքր ինչ ՚ի անօրէնութե մահուն մեկնեցայ. և երկուանք ոչ ծննդականի պաշարեաց զիմ աշակերտս, մինչ երագեալ զյարութին՝ մխիթարեցի զնս: Մ՛ինն ՚ի մետասանիցն ոչ էր անդ. և տասանցն վկայելոյ ոչ հաւատայր վն յարութենն, մինչև դարձեալ յայտնեցայ նց. և զխոցուած կողիցս՝ հաւատ նմին մատոյց եւոս շօշափել: Ոչ այժմ իմ ճանապարհ արարեալ ընդ երկինս, մի կարծմունի նց գայթակղեսցի ՚ի մխիթարութե քո յուսոյդ: Ա՛ծ որոյ երագեա ՚ի մխիթարել զորդեակսն իմ և զաշակերտսն: Պ՛նա հանգիր ՚ի նս, ոչ խոստացայ նց. և վարդապետեալ յիշեցս նց զիմ առ յինէն ասացեալսն:

Յայնժամ սլացեալ ամենակարն զօրութի, փրկականն առատութի, հեզութե աղբեւրն, մարդասէր շնորհն, հեզումն առատութեն Ս՜Հ, կենդանարար բղխումն քարոզեալ ՚ի մարգարէից՝ անցանէր ահեղ որոտմամբ ընդ դասակարգութիս անմարմնականացն պարուց. և սքանչացեալ պակեան հրացմամբ նահապետութիք երկնաւոր զօրացն: Ա՛ծ զի զօր ցանկային ընդ աղօտ տեսանել, նոյնցան իսկ կական էութին դիմեալ ՚ի վերայ ազգի մարդկան սփռեալ: Թ՛անզի էջ բոլորովին անձնաւորութի

Հոգւոյն սրբոյ այսօր 'ի դասս առաքելոցն գնդի, ուր միաբանն 'ի յարգանդ կուսին: Եւ որ եկն, այլ ոչ մեկնեցաւ. այլ մնաց յեկեղեցի Քսի. ըստ անսուտ խոստմանն իւրն փեսայի, որ ասաց. ընդ ձեզ բնակեսցէ, և ընդ ձեզ եղիցի յաւիտեան: Որ և զօրացոյց այսօր զառաքեալսն, և նոյն մատակարարութեան զընդհանուր տիեզերս: Զի և սմա առաւել քաղցրացաւ ճաշակ մարդկան փրկութեն, ընդ որս եկաց և բնակեցաւ 'ի նս: Աստի և Պետրոս կրելով յինքեան զՀոգին, զառելն Անանիայի՝ ոչ մարդկան սայր, այլ ԱՅ: Ընդէր ասէ՝ եդիք 'ի մտի փորձել զՀոգին ԱՅ՝ զիս կամելով պատրել. ոչ մարդկան ստեցիք, այլ ԱՅ: Սորա շնորհն՝ 'ի դնելն զձեռս առաքելոցն՝ հանգեաւ 'ի վր Ստեփանոսի. որ և անդէն զօրացաւ առնել նշանս և արուեստս մեծամեծս: Սա արդարև ոչ թագաւոր եկեղեցւոյ՝ որոշէր զՊօղոս և զԲառնաբաս 'ի գործ բանին իւրոյ առաքելութեան: Սա զոմանս ընտրեաց յառաքելութի, զոմանս 'ի մարգարէութի, զայլս 'ի հովուութի և 'ի վարդապետութի: Սա Մատաթեայ զառաքելութին վիճակեաց, և Ագաբեայ և Տիմոթեայ՝ զմարգարէութին, և երիցանցն Եփեսոսի եկեղեցւոյն՝ զհովուութի և զվարդապետութի: Զգոյշ լերուք ասէ՝ հօտիդ յորում եդ զձեզ Հոգին սբ տեսուչս և վարդապետս: Սա արձակեաց համարձակեցոյց զլեզուս նիւթեղէնս՝ կոչել հայր զԱծ. որ նստի 'ի կառս հրեղէնս անմարմին բանականացն: Զի առաք զՀոգին որդէգրութեն, որով աղաղակեմք, աբբայ, հայր: Նոյն ինքն Հոգին վկայէ հոգւոյս մերոյ՝ եթէ եմք որդիք ԱՅ: Սա տայ ումեմն բան իմաստութեն, այլում բան գիտութեն. միւսումն հաւատք զերկինս փոփոխելոյ. այլում զօրութի՝ սքանչելի գործս կատարելոյ: Սա օծանէ զմիտս մեր՝ ըստ Յովհաննու. և առնէ քրիստոնեայս, և քնընկալս. և յայսմ օծութե զօրանամք

լինել զնմ : Այս լուսաւոր առնէ զաչս սրտից մե-
րոց՝ գիտել զյոյս կոչման մերոյ, և զմեծութիւն
փառաց ժառանգութեն, և զլայնութի և զերկայնութի
սիրոյն Քի: Այն որով արհամարհեցաք զերկրաւորս.
և փափաքեմք յաններևոյթսն : Նա Հոգւովն՝ Քի 'ի
մեզ բնակեալ մեռոյց զզգայարանս մարմնոյ՝ հեշ-
տութեն մեղաց. և կենդանացոյց զբանական հոգիս՝
արդարութեն խորհրդոցն յուսով: Սորով զօրացեալ
կոխեցին մարդիկ զնեղութի. զհալածանս, զսով,
զսուր, զոր կանս և զհանդերձեալսն. պայծառա-
ցեալ Հոգւովն 'ի գիտութի սիրոյն Քի: Այս՝ որ քննէ
զխորս Այ՝ քննէ և զսիրտս մարդկան. և տեսեալ
զտկարութի բնութենս՝ 'ի թիկունս հասանէ տկա-
րութեն մերում. և բարեխօս լինի 'ի հեծութիւս
անմռունչս վն եկեղեցւոյ առ Այ: Նա ինքն սիրո-
ղացն զԱծ յամ գործս բարիս գործակից լինի հա-
նապազ: Ամենեցուն կամի զփրկութի, ամենեցուն
սպասէ հաւատոց. ում զի 'ի նուիրելն՝ զհաւատոյ
սերմանեացէ 'ի նմ զշնորհս և զզօրութիւս հոգևորս:
Կամիս գիտել զչափ սիրոյ զորս առ մարդիկ. յա-
րեաց 'ի կառս ներքինոյն, ում երբեմն փիլիպպոս.
Տես թէ ում միով հաւատով հարցմանն՝ տուաւ
Հոգին փոխանակ: Տէր, ասէ, աղաչեմ զքեզ, վն
Իւր ասէ մարգարէն զայս, թէ վն այլոյ ուրուք:
Կուռն եղև ուղիղ հարցումն մինչ Հոգւոյն յանձն
ներքինոյն, և պատրաստեաց տեղի բանիցն փիլիպ-
պոսի, մինչ երթայր ջրոյն առ ընթեր. և իջեալ
Հոգին ուսուցիչ ներքինոյն, աւետարան համարեցաւ
այլ աշխատ առնել զփիլիպպոս: Այս է Հոգւոյն
սէր պաշտպանելն աշխարհի. այսքան է նր մխի-
թարելն զմարդիկ: Ոչ զեթովպացին խորշէ. ոչ
զհեթանոսս անարգէ. ոչ զհրեայս յարգէ. ամե-
նեցուն հաւասար զձիրն ընձեռէ: Այնոյն զհաւա-
տըս յօժարութեն սրտի՝ նիւթ շնորհին իւրոյ 'ի մէնջ
առնուլ փափաքէ: Նա 'ի նոյն փայլատակեալ ջահս

զանազան շնորհի՝ զեկեղեցւոյ մանկունս ճառագայթէ։ Նա գրգեալ զնա շնորհօք՝ առ սէր Հօր ձգէ 'ի հեշտուէ զբաղմանց աշխարհի։ Զի տղայոց խաղալիկ՝ նշանքն և լեզուախօսութիւնն 'ի Հոգւոյն տուեալ. և կաթն մանկանց՝ շնորհք բժշկութեան, և առողջութիւք զօրութեանց. իսկ կատարելոցն մատակարարէ հաստատուն կերակուր, որ է սէրն ԱՅ։ Որպէս աղաղակէ՝ որ ճաշակեացն. եթէ ունիցիմ մարգարէութիւն, և գիտիցեմ զա՛մ գիտուի, և հաւատս՝ զլերինս փոփոխելոյ, և սէր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ օգտիմ։ Զայն և առաքելոցն ըղձանայ յասելն. աղօթս առնեմ և ծունր դնեմ, առնուլ ձեզ՝ ոչ Հոգւոյ նշանագործութեան այլ զՀոգւոյն իմաստութեան. որ լուսաւորէ զաչս սրտից 'ի գիտութիւն լայնութեան և երկայնութեան, բարձրութեան և խորութեան սիրոյն Քի։ Սա այսորիկ և նշանաց և լեզուաց ազդումն 'ի Հոգւոյն՝ իբրև զանօգուտ պակասեաց 'ի միջոյ։ Իսկ Հոգւոյն իմաստութեան և հանճարոյ՝ միշտ ներգործէ 'ի մէջ եկեղեցւոյ. և զսէրն Քի պայծառացուցանէ յորդւոց սորա հոգիս։ Մի որ կարծեսցէ Տր անուանել զքն, եթէ ոչ 'ի նմանէ նախ զազդումն ընկալցի։ Նա թէ որ մատչի յառաջ առանց կոչման սորին հրամանի, իբրև զկախարդն Սիմոն փորձող սի Հոգւոյն՝ 'ի գաւթայ տաճարին հերքեսցի։ Սնիք է ամուր 'ի վե իւրաքանչիւր անդամոց եկեղեցւոյ սէր Քի, որ պարապեալ պաշին սովա յիւրաքանչիւր պատիւ շնորհի։ Բանզի որ հաստատեաց զմեզ ձեօք հանդերձ 'ի Քն, ԱԾ է. որ եւ զառհաւատչեայ Հոգւոյն 'ի սիրտս մեր, և կնքեաց զմեզ։ Արդարեւ է, ուսուցանել և յիշեցուցանել զառ 'ի Քէ ասացեալսն. ոչ խոստացաւ, թէ յորժամ եկեսցէ նա Հոգին ճշմարտութեան, առաջնորդեսցէ ձեզ ամ ճշմարտութիւ։ Ճարտարապետն իմաստուն, որ շինէ զօտարս և զպանդուխտս 'ի վե հիման առա-

քելոց և մարգարէից, առ 'ի լնուլ զչափ հասակի կատարմանն Քսի: Գետ յորդառատ՝ առոգանող նոց մարդկան, որ արբուցանէ զակոսս իմաստից մերոց, և զուարթացուցանէ ցօղովն իւրով զզանազան բոյս առաքինութեան ծաղկանց: Սոյն ասաց Քս, գետք յորովայնէ հաւատացելոց իւրոց բղխել 'ի Հոգւոյն, ըստ որում նախաձայնեաց մարգարէն: Վերակացու է արթուն հրահանգիչ կարգաց եկեղեցւոյ. և որոշող իւրաքանչիւր աստիճանաց և պատուոյ: Որ ետ նախ զառաքեալս, երկրորդ ըզմարգարէս, երրորդ զվարդապետս, ընդ որս և ըզզօրութիւս, և զշնորհս բժշկութեան, ազգս լեզուաց, և թարգմանութիւս լեզուաց:

Հոգիս ներգործութեան յօրինէ զդասակարգութի աստիճանաց տաճարին, 'ի համանմանութի երկնաւորացն պարուց, հոգևոր երգով միշտ ԱՅ խօսակցելով: Հոգիս այս ծնանի զմանկունս եկեղեցւոյն Քսի յորդէգրութի Հօրն երկնաւորի՝ յարգանդէ սրբարար աւազանին: Հոգիս այս սմ զօրացուցանէ զձեռս քահանայապետից 'ի շնորհաբաշխութի, քահանայից 'ի նուիրագործութի. սարկաւագաց 'ի սպասաւորութի եկեղեցւոյ սբյ: Սա յարուցանէ ժառանգս աթոռոյ եկեղեցականս պատուոյ: Զոմանս կարգէ 'ի պաշտօն բանի, զայլս 'ի հնչումն ձայնից, զկէսս յընթերցումն գրոց: Ի սմանէ վեկայքն զօրացան, նահատակքն զինեցան, կանայք արիացան, արքն քաջացան: Սորա զօրութին բղխէ 'ի խաչանիշ փայտից սքանչելեօք, 'ի կառուցեալ յարկաց՝ նշանօք, յոսկերաց սբց՝ բժշկութի ախտից և ցաւոց շնորհօք: Լի է ամ երկիր ողորմութ սորա, և օդս մաքրեցաւ յիջանել սորա: Ընդ մեզ է հանապազ, և ամ ինչ մեր՝ սորա է շնորհածիր պարգև: Որոյ առաջի անկեալ 'ի վր երեսաց մերոց մաղթեսցուք:

Ով ԱԾ յԱՅ և Նորոգող ամի սբ Հոգի. 'ի քո

խնամս պաշտպանութեան Հոգւոյն քոյ զՀօտս իւր արար առաքեալն. և սփռեաց զճառագայթ քո յեկեղեցի իւր մինչև ցյաւիտեան: Ի քէն շարժին լեզուք մեր 'ի պատարագս օրհնութեան, և անձինք մեր կարգեցան 'ի սպաս զանազան շնորհաց քոց պաշտամանս: Ջքեզ աղաչեմք ամենեքին միաբան, և խօսիմք ընդ քեզ համարձակ՝ որդիք երկանց արգանդի քո ծնընդեան: Մի՛ դարձցիր 'ի հօտէ քումմէ վն հոտոյ մեղաց զազրութեան. և մի՛ տրտմիր վն անպարկեշտ բանի բարբառմանս: Այլ մնա՛ ընդ մեզ հաշտութեամբ մինչև 'ի կէտն աւարտման. և լեր ուղեկից յերկնային քո խորանսդ: Այլ Տէր, և զաքսորեալքս 'ի վայրս նժդեհութեան, պարապեա՛ 'ի թշնամեաց նենգից խոցոտման: Զունիմք զօրութիւն հանդիստեալ 'ի մարտ ճգնութեան. խնդրեմք հաստատեալ՝ մի՛ տար զմեզ 'ի փորձանս դարանակալին չարութեան: Տուր ծարաւեացս զգինի սիրոյ քո արբեցութեան, զմատուցակեալն այսօր 'ի սի վերնատանն: Ջի մխիթարեսցուք 'ի խշտիս մերոյ տրտմութեան, և 'ի հանդերձեալ կենացն յոյս կացցուք առաքելոյն: Այլ բարերար սր Հոգի, և լոյս նուէրս՝ որ 'ի քոյոցս քեզ բուրումն օրհնութեան, հոտոտեա՛ քաղցրութեամբ, Ած իմ, Հոգի հեզութեան: Եւ քեզ օրհնութիւն 'ի մէնջ մի բերան, ընդ Հօր և Որդւոյ 'ի մշտնջենաւոր կեանսդ, և անվախճան. ամէն:

Փոխ. Գոհաբանեսցուք: Կեցո՛յ յայտնի: Աղօ. Խաղաղութիւն: Հայր մեր:

Նոյն ժամու [illegible] Սուրբ Երրորդութեան յաւուր
[illegible] գոհաբանեսցուք [illegible] 'ի [illegible], և [illegible] խո-
նարհեսցուք [illegible]:

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԻԶ ։

ՈՅՆ եւ նըման Հօր եւ Որդւոյ Հոգիդ անեղ և համագոյ · բղխումն Հօր անքննաբար առօղ յՈրդւոյ անճառաբար · Ի վերնատունն առաքելոց իջեր զՀոգիդ շնորհաց քոց առաքեցեր · առ որս և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան ։ Ելից ստեղծօղ արարածոց որ շրջէիր ի վը ջրոց · նոյն և ի ջուրսն աւազանին ի շնորհել մեզ քում եկեղեցւոյ · գրգուես սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս ածակերպ · առ որս և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան ։ Նախում վերնոցն իմաստնացեալ և ըստորին այսօր սգալեաց · որ մարգարէս տաս ի հովուաց և առաքեալս ի ձըկնորսաց · աւետաւոր ըզմաքսաւորս քարոզ բանի քում զհալածօղս · առ որս և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան ։

† Արաափելի հողմդ նըման ահեղագոչ սաստիկ հընչմամբ · երեւեցար ի վերնատանն Հոգիդ դասուն երկոտասանն · որք առ ի քէն մկրտեցան որպէս զոսկի հրով մաքրեցան · մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց ։ Եկիր յերկիր աստուածաբար գալով զաշխարհս իշխանաւոր · ընդ արդարութեան և ընդ մեղաց և ընդ չարին դատաստանաց · բացեր ըզգանձ անհի-

†

թական. պարգեւ եւտուր որդւոց մարդկան. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց։

Հայր անըսկիզբն. որ վերօրհնեալդ ես ի դասուց քերովբէից. ընդ քեզ աղաչեմք ողորմեա քոյոց հաւատացելոց։ Որդի ի Հօրէ որ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի. փառակից Հօր. ողորմեա քոյոց հաւատացելոց։ Որ նըստիս ի քերովբէս. եւ տեսչութիւն խընամես զարարածըս քո. Ճըշմարիտ ես Հոգի. ողորմեա քոյոց հաւատացելոց։

Անեղն ի Հօրէ ծընեալ Որդի յանէից գոյացուց զեղեալքս. զերկնային եւ զերկրաւորս էութիւ. արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից։ Պատկեր աներեւոյթ փառացն Հօր ի պատկեր բարերարութե իւրոյ. արար ըզմարդկային բընութիւս. արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից։ Նոյն ի Հօրէ լուսոյ ծագեալ լուսափայլ զարդարեաց զԱդամ. ի դրախտին եդեալ անմահ տընկոցն երկրագործ. արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից։

Ըստ անճառեաց մարդասիրէին որ առ փրկեալքս արեամբ Գառինդ. ցընծամք եւ մեք ծառք անտառի ընդ գալուստ Տեառնըդ կըրկնակի. շնորհեա մեզ Տէր ընդ արդարոցն ընդ առ ի քէն տընկեալ ծառոցն. աճել յաւէտ ըղաւարճանալ եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցընծալ։ Ամին նըմանն տայ աւետիս Զաքարիաս նոր Սիոնի. եթէ ուրախ լեր անձամբ գայ առ քեզ խոնարհ եւ հեզ արքայ. նըստեալ ի յէշ եւ յաւանակ կըր-

կին անձանց գոլ օրինակ. Նորոգեալք յանթառամ քե-րովբէից նիստ գթութեամբ ի մեր հոգիս։ Օրհ-նեալ փառաց քոց Երեւումն որ լինելոց է յերկրոր-դումն. եւ ես Դաւիթ յառաջագոյն ծանոյց կան-խաւ ազդմամբ Հոգւոյն. թէ յայտնապէս Աս-տուած գայցէ հուր առաջի իւր բորբոքէ. յայն-ժամ Յիսուս ի մէջ խնդալեաւ. գըթած Քրիստոս եւ ողորմած։ Աստուածածին ամենօրհնեալ յերկրէ երկնից հարսն ընծայեալ. յորժամ բազմիս լուսոյ նման քո միածնիդ յաջակողմեան. յայնժամ մաղթեա ընդ մեր լինել փրկել ըզմեզ յահեղ բոցոյն. համբառնալ ընդ արդարոցն երգել ըզփառս ընդ երկնայնոցն։

Օհ. Բանն առաքեալ ի Հօրէ, որ վասն մեր մարմնացար. եւ ցընծուն աշխարհի յայտնեցար. ըզքեզ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս։ Օ՛ր յորում ազգըն հանգուրժէին. բոցանըշոյլ սերովբէքն. նա բնակեցաւ ի քում յորովայնի. ըզքեզ բա-րեբանեմք Աստուածածին կոյս։ Յորմէ սարսեալ դե-ղերն. փայլակնացայտ ի լուսոյն. ի գիրկս քո ըզնա ընկալար. ըզքեզ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս։

Ա.Գ. Օրհնեմք ըզքեզ անճառելի զօրըն Հայր. յամե-նայն ժամ օրհնեալ ի բարձունս։ Գովեմք ըզքեզ միածին Որդի. յամենայն ժամ գոհացեալ ի բար-ձունս։ Բարեբանեմք ըզքեզ Տէր Հոգի. յամենայն ժամ փառըք քեզ Աստուած։

Հրընչմամբ փողոյ. սաղմոսարանաւ եւ քնարիւ օրհնեցէք ըզՏէր ի յերկինս։ Որդիք Սիովնի.

ցընծութեամբ և ուրախութեամբ․ գովեցէք զՏէրն միածին։ Նա զոր զՀօրն ա՛մ շնորհք բարեբանեցէք․ երգով եւ ձայնիւ ցնծութեան։

Հն․ Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք զամենասուրբ զԵրրորդութիւնն․ փառաւորելով ընդ Հայր․ որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։ Երգեցէք Տն երգ նոր եկեղեցիք սըրբեցելոց․ Քրիստոսի երկրպագելով․ որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։ Սերովբէից ձայնիւն օրհնեսցուք․ Հոգեւորականն Հընչմամբ գովեսցուք․ սուրբ զՀոգին փառաւորելով․ որ վերահանգոյց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։

Աօ․ Սրբանացեր սրբուհի Գաբրիէլի աւետեօքն․ որ քարոզեացն ըղձալին Աստուծոյ արքային Տն ի յերկնից։ Ողջոյն ընդ քեզ Մարիամ ի քեզ Տր Հոգին եկեսցէ․ եւ զօրութիւն Բարձրելոյն ի վր քո հովանասցի։ Փառք Քեզ։ Որ ծնանելոցն է ի քէն Սրբոյն է առաջնորդ․ եւ ընդ հանուր քարոզել Ա՛ծ Որդի Հօր անմահ Բանն։

Յաժմ և միշտ։

Սէրն ի սիրոյ զաւէրդ սուրբեաց յինքըն զանգամն իւր քեւ յօդեաց․ զեկեղեցի իւր զոր շինեաց եօթըն սեամբ քո հաստատեաց․ որ նաեւ ի նմա եդ զսուրբեալն եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց․ մաքրեաւ ի մէնջ ըղձեց մեղաց եւ ըղձեցո ըղձեալս փառաց։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Թեւք աղաւնոյ արծաթապատ. և թիկնամէջ նորա 'ի գոյն ոսկւոյ:

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս 'ի վերայ նորա, ձիւնասցին 'ի Սաղմոն:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Առաքես զհոգի քո և ստանաս զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի:

Եղիցի փառք Տեառն յաւիտեան, և Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

ՑԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա.Կ:

Որ անհասանելիդ ես յէութեան եւ անպատում Հօրից ծնընդեամբ. անըսկըզբնաբար բըղխումն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ. և համագոյակից նոցունց. օրհնեմք զքեզ Աստուած հարցըն մերոց:

Որ կատարեալ անձնաւորութիւն յերից կատարելոց մի և նոյն բնութիւն. որով ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ միշտ երկրպագիս յարարածոց Հոգի Աստուծոյ. օրհնեմք զքեզ Ած հարցըն մերոց:

Որ համապատիւ Հօր եւ Որդւոյ քարոզեցին ըզքեզ առաքեալքն եկեղեցւոյ. յոր մըկրտելովք եւ դաւանելովք համագոյ Երրորդութիւն անբաժանելի. օրհնեմք զքեզ Ած հարցըն մերոց:

Գ.. Այսօր օրհնեցէք բա[illegible]րձր արարէք զձայ-խօղըն շնորհաց: Փառք Հօր: Եկայք նոր արարածք ի Քն նորածնեալք աւազանաւն ի Հոգւոյն

սըրբոյ․ բարձր աղաչէք զբաշխօղըն շնորհաց։ Այժմ և միշտ։ Նոր քահանայութի վերապատուեալ ի Քսէ օծմամբ սր Հոգւոյն․ բարձր աղաչէք զբաշխօղըն շնորհաց։

Մեծացուսցէ Ա․Կ։

Զանճառելի լոյս աստուածութեանն․ անօրինակաբար կրեցեր ի քում յորովայնի Մարիամ մայր եւ կոյս․ օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։ փառք Հօր։ Իմանաւոր լուսոյն զարհուրեցան դասք առաքելոցն․ այլ ի քեզ բովանդակ կրեցեր ըզհուր ածութեանն Մարիամ մայր եւ կոյս․ օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Առաքելոցն հովանացեալ ամեն լուսեղէն․ զներգործոյն քեզ Հոգւոյն սրբոյ․ եւ զօրութի Բարձրելոյն հովանաւորեալ սուրբ Աստուածածին․ օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Ա․Կ։

Որ առաքեցար ի Հօրէ Հոգիդ անեղ եւ համագոյ․ աղաչանօք անօրինակաբար քում էակցին․ լինել մխիթարիչ սուրբ առաքելոցն․ աղաչեմք ըզքեզ ողորմեա։ փառք Հօր։ Որ իջեր աներաբար յերկնից սաստիկ հողմոյ նմանն Ա․Ծ յայտնապէս․ եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար ի դասս առաքելոցն․ աղաչեմք ըզքեզ ողորմեա։ Այժմ և միշտ։ Որ արբուցեր երկնաւոր գինեաւն իմաստութեան զհոգիս սրբոց քոց առաքելոցն․ որք արբուցին զտոտամեցելոց որդւոց Ադամայ․ ըզքեզ-

ժամն ուրախարար յայգուցն Եդեմայ. աղաչեմք զքեզ ողորմեա։

Տէր յերկնից ԱԿ։

Որ յերկնային զօրս անմարմնոցըն նախ հեղեր առատապէս Հոգիդ ճշմարիտ. զնմանին և զգերագոյն քո իմաստութիւ. լինել փառաւորանի Հ սուրբ Երրորդութեանդ. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ։ Փառք Հօր։ Որ զկերպարանն ածային ստեղծեալ Երրորդութեանդ խորհրդակցութիւ. զմարդարեցեր փրկչամբ շնորհաց քոց կենդանարար. և ընդ ծնեալսն առ ի նմանէ խօսեցար օրինօք և մարգարէիւք. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ։ Այժմ և միշտ։ Որ յերկրորդի լինելութեանս յետ յարութեան քում Էակցին. մտեալ ի վերնատունն դրօքըն փակելովք. շնորհելով ըստ առաջին փրկչմանն ըզքեզ ձեռնասանիցն. առաքելոցն ասաց առէք Հոգի սուրբ. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ։

Ա——օր—— Երգ։

Օրհնեալ Հոգւոյն օրհնեսցուք. զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզգալուստ։

Յեկեղեցիս բարբառեցէք զԱստուած. և ըզՏէր յաղբերացն Իսրայելի։

ԲՃՂ. Աստուցուք. Հաւ գոհ։

Օրհնէ ԱՄ ԱՃԷ Սաղմոս ՃԳ։

ԿՑ. Առաքես զոգի քո և ստանաս զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի։

փխ. Օրհնեա անձն իմ զՏէր, Տէր Ա̃Ծ իմ մե̃ծ եղեր յոյժ։

Խոստովանութիւն և զմեծվայելչութիւն զգեցար, արկար զլոյս որպ զօթոց, ձգեցեր զերկինս որպ խորան. և արկար 'ի վե̃ ջուրց զվերնայարկս նր։

Որ դնէ յամպս զգնացս իւր, և շրջի նա 'ի վերայ թևոց հողմոց։

Որ արար զհրեշտակս իւր յոգիս. և զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ։

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաստատութեան իւրոյ, զի մի սասանեսցի յաւիտեան։

Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա. 'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք։

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայնէ որոտալոյ քումմէ սարսեսցեն։

Ելանեն լեռնանան, և իջանեն դաշտանան, 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա։

Սահման եդեր և ոչ անցանեն, և ոչ ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր։

Առաքեցեր զաղբերս ընդ ծործորս. 'ի մէջ լերանց գնասցեն ջուրք։

Արբուցանել զա̃մ գազանս վայրի, յագեսցին ցիռք 'ի ծարաւու իւրեանց։

Ընդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն, և 'ի մէջս վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց։

Արբուցանել զլերինս 'ի շտեմարանաց իւրոց, 'ի պտղոյ գործոց լցցի երկիր։

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս, զդալար 'ի ծառայութիւն մարդկան։

Հաներ զհաց յերկրէ, գինի ուրախ առնէ, իւղ զուարթ, և հաց հաստատէ զսիրտ մարդոյ։

Յագեսցին ծառք անտառի. և մայրքն Լիբանանու՝ զորս դու տնկեցեր։

Ընդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն. և բոյն արագլի ապաւէն է նոցա։

Լերինք բարձունք են եղջերուաց, և վէմք ապաւէն նապաստակաց։

Արարեր զլուսին վասն ժամանակի, արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ։

Արարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր. 'ի նմա գնան ամենայն գազանք անտառի։

Կորիւնք առիւծուց մռնչեն և յափշտակեն, և խնդրեն յԱ՟Յ զկերակուր իւրեանց։

Ի ծագել արեւու ժողովլին. և 'ի մորիս իւրեանց դադարեն։

Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր, և 'ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ։

Որպէս զի մեծ են գործք քո Տէր. և զամենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր, և լցաւ երկիր ըստեղծուածովք քովք։

Այս ծով մեծ և անդորր, 'ի սմա են սողունք որոց ոչ գոյ թիւ, գազանք մեծամեծք և մանունք. 'ի սմա և նաւք գնան, վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նմա։

Ամենքեան քեզ սպասեն, և դու տաս նոցա կերակուր 'ի ժամու։

Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս զձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեամբ կամօք քո։

Դարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցանէ, և խռովին, հանես զոգի քո 'ի նոցանէ. պակասին և 'ի հող դառնան։

Առաքես զոգի քո և ստանան զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի։

Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան, Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

Ո հայի յերկիր և տայ դողալ սմա, մերձի 'ի լերինս և ծխեսցին։

Օրհնեսցից զՏէր 'ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից Ա՟Յ իմոյ մինչև եմ ես։

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ, և ես ուրախ եղէց 'ի Տէր:

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, ամբարիշտ մի ևս գտցի 'ի նմա, օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր:

Ընթերցուած 'ի Ծննդոց: Ա․ 1:

Ի սկզբանէ արար Աստուած զերկին և զերկիր: Եւ երկիր էր աներևոյթ և անպատրաստ. և խաւար 'ի վերայ անդնդոց. և Հոգի Աստուծոյ շրջէր 'ի վերայ ջուրց: Եւ ասաց Աստուած, եղիցի լոյս, և եղև լոյս: Եւ ետես Աստուած զլոյսն զի բարի է. և մեկնեաց Աստուած 'ի մէջ լուսոյն և 'ի մէջ խաւարին: Եւ կոչեաց Ած զլոյսն տիւ, և զխաւարն կոչեաց գիշեր: Եւ եղև երեկոյ՝ և եղև վաղորդայն՝ օր մի: 5:

Ընթերցուած յԱռակաց: Թ․ 1:

Իմաստութի շինեաց իւր տուն, և կանգնեաց սիւնս եօթն: Զե՛նն զզենլիս իւր, և խառնեաց 'ի խառնելիս զգինի իւր, և պատրաստեաց զսեղան իւր: Եւ առաքեաց զծառայս իւր, կոչել բարձր քարոզութեամբ 'ի խառնելիս իւր: Եւ ասէ որ ոք իցէ անզգամ, եկեսցէ առ իս, և ցպակասամիտս ասէ, եկա՛յք կերա՛յք 'ի հացէ իմմէ, և արբէ՛ք զգինի իմ զոր խառնեցի ձեզ: Թողէք զանզգամութիւն և կեցջիք, խնդրեցէք զիմաստութիւն՝ զի ապրեսջիք, և ուղղեցէք գիտութեամբ զհանճար, և ուղիղ ճանապարհաւ իմացարո՛ւք զխրատ: 6:

Ընթերցուած 'ի Գործոց առաքելոց: Ժ․ 44:

Եւ մինչդեռ խօսէր Պետրոս զբանս զայս, հանգեաւ Հոգին Սբ 'ի վերայ ամենեցուն՝ որ լսէին զբանն: Զարմացան որք 'ի թլփատութենէ անտի հաւատացեալքն եկեալ էին ընդ Պետրոսի. զի և 'ի հեթանոսս պարգևք Հոգւոյն սրբոյ զեղուին. քանզի լսէին 'ի նոցանէ խօսել 'ի լեզուս, և մեծացուցանել

զԱստուած ։ Յայնժամ պատասխանի ետ Պետրոս՝ և ասէ . մի թէ զջուրն ոք արգելուլ կարէ առ 'ի չմկրտելոյ զսոսա , որք և զՀոգին սուրբ ընկալան որպէս և մեք ։ Եւ հրամայեաց նոցա մկրտել յանուն Յիսուսի Քրիստոսի . յայնժամ աղաչեցին զնա լինել անդ աւուրս ինչ ։ 48 ։

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա ։

ԿՑ . Ձայն Տն 'ի վր ջուրց՝ և ԱԾ փառաց որոտաց . և Տր ինքն 'ի վր ջուրց բազմաց ։

Փխ . Մատուցէք Տն՝ որդիք ԱՅ . մատուցէք Տն զորդիս խոյոց ։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի ։ Գ . 16 ։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ իբրև մկրտեցաւ (ՅՍ), ել վաղվաղակի 'ի ջրոյ անտի . և ահա բացան նմա երկինք . և ետես զՀոգին Աստուծոյ՝ զի իջանէր իբրև զաղաւնի և գայր 'ի վերայ նորա ։ Եւ ահա ձայն յերկնից՝ որ ասէր . դա է Որդի իմ սիրելի, ընդ որ հաճեցայ ։ Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս յանապատ 'ի Հոգւոյն՝ փորձել 'ի սատանայէ ։ Եւ պահեալ զքառասուն տիւ և զքառասուն գիշեր՝ ապա քաղցեաւ ։ Դ . 2 ։

Սէզ Արարչական ։

Քծղ . Խնդրեսցուք ։ Կեցո ։ Աղ . Քում ամենա ։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԳ ։

ԿՑ . Առաքեա ։ Փխ . Օրհնեա անձն իմ . 559 ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու ։ ԺԴ . 15 ։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ ասէ .

Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ . 519 ։

Սեղանի Յարութեան ։ Քծղ . Աղաչեսցուք Հաւատով ։

Համբարձէ ԲԿ:

Ա. յսօր երկնայինքն ուրախացան. 565:
Որ զմիաբանեալսն յաշտարակին. 565:

Աղաչման Սաղմոս ԻԸ:

Կց. Ձայն Տն ՚ի վն ջուրց՝ և Ած փառաց որոտա[ց]
և Տր ինքն ՚ի վն ջուրց բազմաց:

Փխ. Մատուցէք Տեառն որդիք Այ, մատուցէ[ք]
Տեառն զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տն զփառս և զպատիւ. մատուցէք Տն զփառս անուան նր, և երկիր պագէք Տն ՚ի սրահ սրբուե նր:

Ձայն Տն ՚ի վն ջուրց՝ և Ած փառաց որոտաց. և Տր ինքն ՚ի վն ջուրց բազմաց:

Ձայն Տն զօրութեց, և ձայն Տն մեծվայելչութեց:

Ձայն Տն փշրէ զմայրս, և մանրեսցէ Տր զմայրսն Լիբանանու:

Մանրեսցէ զնս ոպ զմատաղատուանկսն Լիբանանու, որ սիրելին է ոպ զորդիս միեղջերուի:

Ձայն Տն հատանէ զբոց ՚ի հրոյ, ձայն Տն շարժէ զանապատն, և խռովեցուցանէ Տէր զանապատն Կադէս:

Ձայն Տն հաստատէ զեղջերուս, և յայտնի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի նր ամենեքեան ասասցեն զփառս նմա:

Տր զջրհեղեղս զնստուցանէ և ցածուցանէ, թագաւորեսցէ Տր յաւիտեան:

Տր զօրութի ժողովրդեան իւրում տացէ. և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի խաղաղութի:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Գ. 16:

Տէրն մեր Յն Քն

Նո իբրև մկրտեցաւ (Յն), եւ վաղվաղակի. 563

Քրզ. Գոհաբանելով: Կեցո: Աղօ. Խաղաղութ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԵՐՐՈՐԴ ՕՐ ՊԱՆՏԵԿՈՍՏԻ

Ի ԴԻՇԵՐԻՆ

Օրհն—Էջ Իկ։

ԱՅՍՕՐ Երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգման. քանզի Նորոգօղն էից Հոգին էջ ի նոր վերնատունն. որով նորոգեցան դասք առաքելոցն։ Այսօր հողանիւթեայ բնութիւն ցնծայ ընդ Հօր հաշտութեան. քանզի որ երբեմն զՀոգին ի մարդկանէ զմարմին եղելոց. դարձեալ վերստին զնոյն պարգևէ։ Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ տօնեն ցնծութեամբ զգալուստ Սրբոյ Հոգւոյն. որով զարդարեցան ի զգեստս լուսափայլս եւ գերապայծառս. երգեն ընդ սրովբէիցն զերեքսրբեանն։

† Որ զմիաբանեալսն յաշտարակին բաժանմամբ լեզուացն քակեաց. այսօր բաժանեալ լեզուս ազգաց միաբանեաց դարձեալ ի նոր վերնատունն. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՀոգին Աստուծոյ։ Որ էջ Հոգին Տեառն եւ առաջնորդեաց երկոտասան ցեղիցն Իսրայէլի ի յանապատին. այսօր երկոտասան առաքելոցն առաջնորդէ ի յաւետարանն. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՀոգին Աստուծոյ։

Այսօր ամպեր գթութեան. բղխեալ ի նոր վերնատունն. յորմէ լցան տիեզերք գնացիւք գետոցն. Հօր առաքմամբ։ Այսօր իջեալ ի յերկիր. տալ աւետիս Ադամայ գանանտիքն ի բարձանց.

յԵդեմ վերբերածին : Այսօր խնդայ նոր Սիօն. որդւովք իւրովք զոր ծնաւ. օծմամբ Հոգւոյն նորոգեալ յորդիս լուսոյ եւ տուընջեան : Այսօր ի ձայն գոչումն. զՀոգին ընդ Հօր եւ Որդւոյ. Հոգիք ամենայն օրհնեցէք զնորին քաղցրութիւնն երգելով : Այսօր ցնծամք երկրաւորքս. ընդ զուարթնոցն երկնայնոյն. եւ պարելով ընդ հրեշտակս երգեմք ըզփառս ի բարձունս :

ՎԱՐ. Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն ըզՀոգին երկնաւոր. որ մարմնացեալ Բանին. վերացեալ յերկնից այսօր ի Թաբօր լերին : Գովեցէք ընդ սերովբէսն զՈրդին միածին. որ փայլեաց մարմնով զլոյս աստուածութեան այսօր ի Թաբօր լերին : Բարեբանեցէք ընդ քերովբէսն զՀոգին ճշմարիտ. որ լուսափայլ ամպով. եկեցին հովանացեալ այսօր ի Թաբօր լերին :

Իջեր Տէր ողորմութեամբ քո յաշխարհ. եւ ըզմեռեալ բնութիւնս ի կենդանս վերափոխեցեր : Ելեր Տէր առ Հայր փառօք ի յերկինս. եւ մխիթարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ զՀոգիդ : Բացեր Տէր այսօր ըզգանձդ երկնային. եւ բաշխեցեր առատապէս պարգեւս աղքատ բնութեանս :

Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդադար. Հայր երկնաւոր ընկալ զպաղատանս մեր : Առաջի քո անկանիմք փրկիչ. խնդրեմք զթողութիւն բազում յանցանաց մերոց : Որ գիտակ ես գաղտնեաց մարդկան Հոգիդ դու. Տէր եւ կենդանարար ընկալ զպաղատանս մեր :

ԱՂ. Օրհնեցէք զՏէր ընդ երկնայինսն նմանեալ

գատուց. Նոր ժողովուրդք ասելով. քեզ Հօր տո-ւողին մեզ ըղկեանին փառք: Նորոգեցէք Տն երգ նոր եկեղեցիք ընտրելոց երգեք Սիոնի ասելով. քեզ Որդւոյ շնորհողին մեզ ըղկեանին փառք: Խորհրդանեցէք զԱծ ի պանծալիս սրբութն նորա ձայնիւ ցնծութեան ասելով. քեզ Հոգւոյդ պարգեւողին մեզ ըղկեանին փառք:

ՀԲԸ. Որ յանէից ստեղծեր ըղպաշտօնեայս քո ի հուր կերպելոյ. հուրդ անեղական. ընդ նոսին օրհնեմք ըղքեզ եւ մեք հողեղէնքս: Որ բանիւ գոյացուցեր զիննեակ դասս հրեղինաց. բանդ ի սկզբանէ. ընդ նոսին գովեմք ըղքեզ եւ մեք հողեղէնքս: Որ արարեր յոգիս իմանալի ըղհրեշտակս քո. Հոգի Սբ. ընդ նոսին բարեբանեմք ըղքեզ եւ մեք հողեղէնքս:

ՀՆ. Թագաւոր խաղաղութեան որ քաղցրութբ խնամես զքո զարարածս. յիշեա Տր զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սուրբս քո. եւ դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան: Որ կոչեցեր ի դրոց մաքուր ըղսիրելին քո զԱդամ. և ծանուցեր զանձութիւնդ ընդհանուր տիեզերաց. լուսաւորեա Տր զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սուրբս քո. եւ դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան: Ի տաճարի քում սըրբում մատուցանեմք քեզ պաշտամունս արտասուալից. պայծառացո Տր զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սբս քո. եւ դասաւորեա ի յաւուրն այցելութն:

ՍՕ. Որ ողորմեցար ի մեղս ծնեալ մարդկան Հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին. եւ ետուր բնութեանս այսօր պարգեւ ըղկեալն սուրբ ըղծնօղ Որդւոյդ

միածնի. մաղթանօք սորա՝ Տէր մեզ ողորմեա։ Որ ցօ-ղեցեր ի մեզ յամպոյ օրհնաց Որդիդ այսօր զկոյ-սըն Մարիամ. յորմէ ծընեալ մարմնով և բարձեր նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին Ադամայ. մաղթանօք սորա՝ Տէր մեզ ողորմեա։ Փառք Հօր։ Որ մաքրե-ցեր Հոգիդ ս՛ր ըզսիրտ և զարգանդ մօր քո փառա-կցին. այսօր առաւ ծնողաց նորին նուէր ըզմայր Բանին զօրհնիչ Եսայի. մաղթանօք սորա՝ Տէր մեզ ողորմեա։

Այժմ և միշտ։

Որ ելից Հոգին Տն ըզԲեսելիէլ ճարտարապետ խօրանին. այսօր շինէ զմարդիկ խորան ի Նորոր-գութն. ա՛մ հոգիք օրհնեցէք զՀոգին Աստուծոյ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Գտի ըզԴաւիթ ծառայ իմ, և իւղով սրբով ի-մով օծի ըզնա։

Ձեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ զօրա-ցուսցէ ըզնա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Փ. Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւորէ, և ի-մաստուն առնէ ըզտղայս։

Զբերան իմ բացի, և առի զՀոգի, 'ի պատուի-րանս քո փափաքեցի անձն իմ։

Փառք և. Այժմ և. Ալէլուիա։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԴՁ։

Որ բոլորեցեր պատճառ արարածոց. Հօր ան-ծին և անըսկզբեղըն. Որդւոյ ըսկզբըն անժամա-

նակ ծնընդեամբ եւ ընդ Որդւոյ Հոգւոյ բըղխման անքըննաբար. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցըն մերոց: Որ կամաւ Հօր եւ սր Հոգւոյն անեղակից Բանդ Աստուած. ի Հայրական ծոցոյ իջեր աւետեօք Գաբրիէլի որ ըզՀոգին բերկրեալ կուսին. յորմէ ծընար մարմնով անճառաբար ի Հոգւոյն սըրբոյ. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցըն մերոց: Որ մարգարէիւքըն գուշակեցեր Հոգիդ յառաջագոյն զգալուստ քո ամենեցին. Եւ ի Յորդանան վըկայեցեր աղաւնակերպ իջմամբ ի վերայ մարմնացեալ Բանին. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցըն մերոց:

Գ.. ԸզՏէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: փառք Հօր: Այսօր համագոյակիցն Հօր եւ Որդւոյ Հոգին. Հրափայլ ծագմամբ իջեալ ի վերնատունըն մըկըրտեաց ըզդաս առաքելոցն ի Հուրն անկիզելի. ըզՏէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Այժմ եւ միշտ: Այսօր արարչակիցըն Հօր եւ Որդւոյ Հոգին. բըղխեալ անհիւթական ջուր կենդանի յԵրուսաղէմ. իմաստութե եւ մաքրութե մեղաց. ըզՏէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Դ.Զ:

Ուրախացիր Աստուածածին վերօրհնեալդ ի սրովբէից. ծագելով ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր վերածնողին. ազգ եւ ազինք ըզքեզ մեծացուցանեմք: փառք Հօր: Հիմն եղեր եկեղեցւոյ՝ խորան եղեր Հոգւոյն սըրբոյ. ի Հրեշտակաց սպասաւորեալ Գաբրիէլ քեզ աւետեաց. ազգ եւ ազինք ըզքեզ մեծացուցանեմք: Այժմ եւ միշտ: Տեսանեմք ըզսու-

կայլն զհրաշալին խորհուրդ յայտնեալ. ի Հօգւոյ սրբոյն յղացեալ զԲանն Ա.Ծ. մարմնով ծննդ-ամզգ և անլիկք ըղքեզ մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Դ.Զ:

Որ ի վերայ բազմեալ զաւազանին Յեսսեայ հանգեար եօթնարփեան շնորհօք. Հոգի Աստուծոյ եւ խորհրդոյ. հոգի հեզութեան և զօրութեան. հոգի իմաստութեան և գիտութեան. հոգի երկիւղին ածպաշտութեան. աղաչեմք զքեզ շնորհեա և մեզ ողորմութեան մի ի քոց պարգեւացդ: Փառք Հօր և: Որ զգուշակեալն քո Եսայեաւ ընդ օծեալն ի քեզ մարմնով. ասէ Հոգի Տն ի վերայ իմ. զոր ի անօրէնութեանցն խոնարհութեամբ ընթերցեալ ի վայն իւր զբան մարգարէին. աղաչեմք զքեզ շնորհեա և մեզ ողորմութեան մի ի քոց պարգեւացդ: Այժմ և միշտ: Որ զառաքեալսն առ ի Հօրէ եւ ի Հոգւոյդ Բանին յաշխարհ. մարգարէիւքն ծանուցեր. զոր ի դիմաց մարդացելոյն բարբառէր առ մարդկութիւն. Տր Տն առաքեաց զիս եւ Հոգի նորա. աղաչեմք զքեզ շնորհեա և մեզ ողորմութեան մի ի քոց պարգեւացդ:

Տէր յերկնից Դ.Զ:

Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դասուցն. հոգւոց սուրբ ծոցին երգեմք. փառաւորեալ է գալուստ Հոգւոյն սրբոյ: Ընդ առաքելոց խմբիցն այսօր զուարճացեալ վերադարձեմք հոգւով. փառաւորեալ է գալուստ Հոգւոյն սրբոյ: Փառք Հօր: Աստուածոր վերնատանն Սիոնի որդիք նորոյ. երգեցէք ձայնիւ վերնոցն. փառաւորեալ

է գալստեան Հոգւոյն սրբոյ։ Այժմ և միշտ։ Ի նոյն ցընծութիւն ամենայն հոգիք տացուք. զմեղ նորոգողին ըղձիւ. փառաւորեալ է գալստեան Հոգւոյն սրբոյ։

Առաւօտու Երգ։

Զգալստեան Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզգալստեան։

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱստուած, և ըղձէր յաղբերացն Իսրայելի։

Կարգաւ Ասասցուք. Խաղ Գանձ։

Առաւօտու Սաղմոս ԼԲ։

ԿՑ. Ողորմութեն Տն լի եղև երկիր. և բանիւ Տն երկինք հաստատեցան. և հոգւով բերանոյ նր՝ ամ զօրութիք նց։

Փխ. Ցնծացէք արդարք ՚ի Տէր. ուղղոց վայելէ օրհնութի. խոստովան եղերուք Տն օրհնութի, տասնաղեան սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացէք նմա։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութի նոր՝ զի բարի է. սաղմոս ասացէք նմա օրհնութի։

Ուղիղ են պատգամք Տն՝ և ամ գործք նր հաւատովք են. և սիրէ զողորմութի և զիրաւունս Տէր։

Ողորմութի Տն լի եղև երկիր. և բանիւ Տն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նր՝ ամ զօրութիք նց։

Ժողովեաց որպ ՚ի տիկս զջուրս ծովու. և դնէ ՚ի խորս զգանձս իւր։

Երկիցէ ՚ի Տեառնէ ամ երկիր, և ՚ի նմանէ դողասցին ամ բնակիչք աշխարհի։

Զի նա ասաց՝ և եղեն. ինքն հրամայեաց՝ և հաստատեցան։

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց, անարգէ

Տէր զխորհուրդս ժողովրդոց, և արհամարհէ Տէր զխորհուրդս իշխանաց:

Խորհուրդ Տեառն յաւիտեան մնայ, խորհուրդ սրտի նորա յազգէ մինչև յազգ:

Երանելի ազգի որոյ Տ՟ր Ա՟ծ օգնական է նմա. ժողովուրդ՝ զոր ընտրեաց ՚ի ժառանգութիւն իւր:

Յերկնից նայեցաւ նա յամենայն որդիս մարդկան, ՚ի պատրաստ բնակութենէ իւրմէ հայեցաւ յամենայն բնակիչս աշխարհի:

Որ ստեղծ առանձինն զսիրտս նոցա, ՚ի միտ առնու զամենայն գործս նոցա:

Ոչ թէ ՚ի բազում զօրս իւր ապրեսցի թագաւոր. և ոչ հսկայ ՚ի բազում զօրութեան իւրում:

Սուտ է ձի ՚ի փրկութեան իւրում. և ՚ի բազում զօրութեան իւրում ոչ ապրեցուցանէ զհեծեալն:

Աչք Տեառն ՚ի վ՟ր երկիւղածաց իւրոց, և որք յուսան յողորմութիւն նորա:

Փրկել ՚ի մահուանէ զանձինս նոցա. կերակրել զնոսա ՚ի սովու:

Անձինք մեր համբերեսցեն Տեառն, զի օգնական և պաշտպան մեր է:

Ի նմա ուրախ եղիցին սիրտք մեր՝ և յանուն սուրբ նորա յուսասցուք:

Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր ՚ի վերայ մեր որպէս յուսացաք ՚ի քեզ:

Ընթերցուած ՚ի Ծննդոց: Ը. 6:

Եւ եղև յետ քառասուն աւուր եբաց Նոյ զպատուհան տապանին զոր արար, և արձակեաց զագռաւն, և ել. և անդրէն ոչ դարձաւ մինչև ցամաքել ջրոյն յերկրէ: Եւ արձակեաց զաղաւնին զհետ ն՟ր տեսանել թէ ցածուցեալ իցէ ջուրն յերեսաց երկրի. և չգտեալ աղաւնոյն հանգիստ ոտից իւրոց՝ դարձաւ անդրէն առ նա ՚ի տապան անդր, զի ջուր գեռ ունէր զամէն երեսս երկրի. և ձգեաց զձեռն և

ընկալաւ զնա, և առ զնա անդրէն առ իւր 'ի տապան անդր: Եւ դադարեաց ևս աւուրս եօթն, և դարձեալ արձակեաց զաղաւնին 'ի տապանէ անտի. և դարձաւ առ նա աղաւնին ընդ երեկս, և ունէր տերև ձիթենւոյ շիղ 'ի բերանի իւրում. և գիտաց Նոյ. թէ ցածուցեալ են ջուրքն յերկրէ: Եւ դադարեաց աւուրս եօթն ևս. և դարձեալ արձակեաց զաղաւնին, և ոչ ևս յաւելաւ դառնալ առ նա: 12:

Ընթերցուած յԱռակաց: Իմաստ. Ա. 5:

Զի սուրբ Հոգին իմաստութեան փախիցէ 'ի նենգութենէ, և մերժեսցի 'ի խորհրդոց անմտաց, և յանդիմանեսցէ 'ի հասանել 'ի վերայ անիրաւութեանց: Զի մարդասէր Հոգին իմաստութեան, ոչ արդարացուցանէ զհայհոյիչն 'ի շրթանց իւրոց, զի երիկամանց նորա վկայ է Աստուած. և սրտի նր տեսիկան ճշմարիտ, և լեզուի նորա ունկնդիր: 6:

Ընթերցուած 'ի Գործոց առաքելոց: ԺԳ. 1:

Եւ էին ոմանք յԱնտիոք ըստ եկեղեցւոյն, մարգարէք և վարդապետք, Բառնաբաս և Շմաւոն կոչեցեալն Նիգեր, և Ղուկիոս Կիւրենացի, և Մանայէն դայեկորդի Հերովդի չորրորդապետի, և Սօղոս: Մինչդեռ 'ի պաշտաման Տեառն կային՝ և պահէին, ասէ Հոգին սուրբ, որոշեցէք ինձ զԲառնաբաս և զՍօղոս 'ի գործ՝ յոր կոչեցեալ է իմ զդոսա: Յայնժամ պահեալ և աղօթս արարեալ, եդին ձեռն 'ի վերայ նոցա և արձակեցին: Եւ նոքա առաքեալք 'ի Հոգւոյն սրբոյ իջին 'ի Սելևկեայ, և անտի նաւեցին 'ի Կիպրոս՝ և հասեալ 'ի Սաղամինայ՝ պատմէին զբանն Աստուծոյ 'ի ժողովուրդս հրէիցն, ունէին և զՅովհաննէս պաշտօնեայ: 6:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փխ. Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա, շնչեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք:

ԿՑ․ Գովեա Երուսաղէմ զՏր․ և օրհնեա զԱս-տուած քո Սիոն։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ա․ 29։

Զ Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Ի վաղիւ անդր տեսանէ (զՅս) զի գայր առ նա, և ասէ. Ահաւասիկ գառն Այ՝ որ բառնայ զմեղս աշխարհի։ Սա է վն որոյ ես ասէի, զկնի իմ գայ այր՝ որ առաջի իմ եղև, զի յառաջ իսկ էր քան զիս։ Եւ ես ոչ գիտէի զնա, այլ զի յայտնի լինիցի Իսրայելի վն այնորիկ եկի ես ջրով մկրտել։ Եւ վկայեաց Յովհաննէս և ասէ՝ տեսանէի զՀոգին՝ զի իջանէր իբրև զաղաւնի յերկնից և հանգչէր ՚ի վր նր։ Եւ ես ոչ գիտէի զնա. այլ որ առաքեացն զիս մկրտել ջրով՝ նա ասաց ցիս. յոր վերայ տեսանիցես զՀոգին, զի իջանիցէ և հանգչիցի ՚ի վերայ նորա, նա է՝ որ մկրտէ Հոգւովն սրբով։ Եւ ես տեսի և վկայեցի՝ եթէ սա է Որդին Աստուծոյ։ 34։

Երգ Միածին Բանն։

Քրզ․ Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ․ Փառք ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոսն ԼԲ։

ԿՑ․ Ողորմութիւն։ Փխ․ Ցնծացէք արդարք․ 571։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Գ․ 16։

Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Եւ իբրև մկրտեցաւ (Յիսուս)․ 563։

Մնացեալն Յարութեան ԲԿ։ Քրզ․ Ասասցուք․ Կամ Փառք։

Հանգստեան Գ․Զ։

Արեգակն արդարութեան Քրիստոս․ 576։

Որ համագոյ ես Հօր և Որդւոյ․ 576։

Աղջամղջին Սաղմոս ՃԽԷ։

ԿՏ. Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա, շնչեսցեն հողմք և գնասցեն ջուրք։

Փխ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր։

Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիոն։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ։

Որ եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն, պարարութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Որ առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն ոփ զասր. և զմէգ ոփ փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ։

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա, շնչեսցեն հողմք և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ. զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայելի։

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր. և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ա. 29։

ԶՏ̃ն մեր Յ̃Ս Ք̃Ս

Ի վաղիւ անդր տեսանէ. 574։

ՔԷՂ. Գոհաբանելով։ Կեցո։ Ար. Խաղաղութ։

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՕՐ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ. Զ։

ԱՐԵԳԱԿՆ, արդարութեան Քս ծագեալ յաշխարհս հաւատացելոց ընդհանուրն անեղ իմաստն. եւ յետ մահու եւ յարութեան համբարձաւ առ Հայր յաթոռ ծագեալ. որ երկրպագի յերկնաւորաց և յերկրաւորաց ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն. վասն որոյ և մեք Երկիր պագանեմք Հօր Հոգւով եւ ճշմարտութեամբ։ Որ փոխանակ ծագածին լուսին որ եղ յերկինս. առաքեցաւ աւետիքն Հօր ի բարձանց Հոգին ճշմարտութեան. մխիթարել զորս յԱստուածոյ տրտմեցելոց եւ հրաժեշտ զգետեալ զամս առաքելոցն. վս որոյ և մեք Երկիր պագանեմք Հօր Հոգւով եւ ճշմարտութեամբ։ Այսօր տրտմական և գիշերային լուծան երկունք ծննդեան նախամօրն. քանզի զծնեալքն մարմնով ի մահ եւ յապականութիւն. վերստին ծնանի Հոգին յորդիս լուսոյ Հօրն երկնաւորի. վս որոյ և մեք Երկիր պագանեմք Հօր Հոգւով եւ ճշմարտութեամբ։

Որ համագոյդ ես Հօր և Որդւոյ. անճառապէս բղխումն ի միշտ Էէն. այսօր. բղխեցեր ջուր կենդանի յԵրուսաղէմ. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա։ Որ աթոռակից ես Հօր և Որդւոյ. որով կենդանանամք ի ջուրս աւազանիդ. այսօր.

որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի ջուրց. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա։

Հոգիդ ճշմարիտ. որ զանձայրին ընդհրամանաւն քո զառանցն գաւթեան լցեր. որբացանելով աշակերտացն զպարգեւութիւն քո ի ներ վերնատանն. ողորմեա։ Որ առաքեցար ի Հօրէ եւ Միածնէ. կենդանարար վտակ եւ լոյս ճշմարիտ. որբացանելով նորոք որդւոց Սիոնի զուղխս փափկութեան. ողորմեա։ Որ կամարեցեր ընդ փափագ ցանկութեան սրտից նոցա. որք ըսպասեալ մնային մեծի գալստեանն քո ի սուրբ վերնատանն. ողորմեա։

Որ ի թեւս թեւթեւս աննիւթ սաւառնեալ եւ հրացայտ յոլորդ սերովբէից. վերանորոգեալ տեսչութիւն խնամես զարարածս. Հոգիդ Տէր օրհնեալ ես յարարածոց քոց։ Որ սքանչելապայծառ հրաշալի ձայնիւ ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյ միշտ փառաւորանիս. եւ քաղցրութեամբ հայիս յարարածս. Հոգիդ Տէր օրհնեալ ես յարարածոց քոց։ Յայսօր անձայրին տեսչութիւն ի վերնատանն հրեղէն հողմաձայն հրաշափառ. եւ զառաքեալսն որբացեալ բաշխեցեր յարարածս. Հոգիդ Տէր օրհնեալ ես յարարածոց քոց։

ԵՊ. Որ զօրհնաբանս ես ի քէն կարգեալ տըն- տես ընութեան մերոյ. իմաստութիւն ընդպարտս ե- թող եւ ըղթեր ըղ- թող քոյոց պարտապանաց. թող եւ ըղթեր ըղ- յանցանս ողորմութիւն քո .ՃԾ։ Որ զպատմա- յանցանս ողորմութիւն քո։ Համն առաջին զոր զգեցուցեր օծմամբ Հոգւոյն. զգե- րկացուցեր մեզ ըստ նախահօրն պատուանաց. զգե-

†

ցս ըղձիւն վերբառին ողորմութիւնդ քո Տէր : Յաս-
տուածային կայծականն ի սրտիւքէջն անհրաւ-
էին . անմարմնապէս մերձեցաք գոլ պարտապան
քում խորհրդոյն . շնորհեա ըղձիւն մաքրութիւն ի
թողութիւն մեղաց մերոց : Որ վանեցար ի յարտ-
ւոյն եւ ոչ կիցար ըստ մարմնոյն . այլ եւսուր զհա-
ցին կենաց կերակուր բանաւորաց . բարեխօսեա-
ան Տէր ջնջել զպարտիս մեղաց մերոց :

Զհայրն երկնաւոր օրհնեցէք ընդ հրեշտակս . որ միայն է թագաւոր փառաց : Զ Սուրբն միա-
ծին գոհութեամբ բարեբանեցէք . որ եկն եւ փրկ-
եաց զմեզ : Զ մխիթարիչ սուրբ Հոգին . ա-
մենայն շունչք բարեբանեցէք . որ լուսաւորեաց
զմեզ :

Ձ.Ն. Հոգի իմ յամենայն ժամ զքեզ փառաւորէ
Տէր . վասն զի լոյս են հրամանքք քո ի վերայ
երկրի : Հոգի քո որ եւ բարի . զէն ինձ Քրիս-
տոս եղիցի յամենայն ժամ . ընդդէմ թշնամւոյն
հակառակողին : Հոգւոյն սրբոյ հովանացեալ
զքեզ Ածածին . մարմնացեալ Հօր հանութիւ
զՍուրբն միածին մեզ ի փրկութիւն :

Այսօր զուարթեալ ցնծութեամբ երգեաց սրբոյ
կուսին անեղծ բերկրեաց ասելով . որ ծնան
ընդ փրկիչ անձանց մերոց : Անբաւելին երկինք
եւ երկրի ի կուսական արգանդէ մեզ կենաց
յայտնեցաւ . Աստուած այցելու մարդկան :
Յանագոյնթաց փայլմամբն լուսանալով սահեղն :
մարդկան հեծեալով նշանի ի ծննդեան
Աստուածածնոյն :

Մօ. Աներկրպագականն բանին Հօր ընդ նմա կա-
րան. տաճար եւ առագաստ. անեղ անստանելի
լուսոյն. զքեզ ընծայացուցանեմք արժանապէս
երգով Աստուածամայր եւ կոյս: Յորում կենդա-
նատուեղծեալք յանեղէն հաստեցան ամենայն ե-
ղականքս. անսերմնապէս տրիզայացաւ յորովայ-
նի քում. եւ ծնաւ առ ի քէն մարմնացեալ
Աստուածն բոլորից. զքեզ ընծայացուցանեմք
արժանապէս երգով Աստուածամայր եւ կոյս:
Յորում զարհուրեալ դողային զօրք վերին զը-
ւարթնոցն. տրիզայյապէս առընկալեալ բարձեր ի
գիրկս. եւ արբուցեր որպէս մայր ստացողին ըն-
քեղ ընկերական քո սուրբ ընկալին. զքեզ ըն-
ծայացուցանեմք արժանապէս երգով Աստուա-
ծամայր եւ կոյս:

Խշ. Ի խաչանիշ փայտէն զընդերքեցան դըժոխք.
զօրութիւն որ Հոգւոյն նորոգեցաւ երկիր. որ է
սա որ խափանեաց ըզմահ: Հրեշտակն աւետէր
կուսին Մարիամու. սա է ի սկզբանէ Բանն որ
յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին. սա է Թագա-
ւորն որ խափանեաց ըզմահ: փառք Հօր: Յա-
րեաւ յաւուր երրորդի. վերինք պատուեցան
Երկիր շարժեցաւ սասանեցան դըժոխք. սա է
կենդանին յաւիտենից Քրիստոս:

Այժմ և միշտ:

Որ փառակից ես Հօր և Որդւոյ. եւ քննես ըզ-
խորս Աստուծոյ. այսօր. խորհրդէս իմաստից
զյիմարս աշխարհի արարեր. Հոգի Աստուծոյ
ողորմեա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Առաքեա զՀոգի քո, և ստանաս զնոսա. և նորոգես զերեսս երկրի։

Եղիցի՛ն փառք Տեառն յաւիտեան. և Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Փ. Հոգի՛ քո մի և բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուա՛ն քո Տէր կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ. Կ։

Որ անըսկըզբնակիցդ ես յէութեան համագոյ Եր-րորդութեամբ. երեքանձնեան միաւորութեամբ միով բնութեամբ աստուածութեամբ. օրհնեալ բարեբանեալ ես Աստուած հարցըն մերոց։ Որ ես ըսկիզըն Որդւոյն ծնընդեամբ Հայր յառաջ քան զյաւիտեանս. յորմէ Հոգիդ ճառագայթեալ անորոշ բաժանմամբ. օրհնեալ բարեբանեալ ես Աստուած հարցըն մերոց։ Որ էակիցդ ես Հօր Որդի ըստ ի ըսկզբան ծագմամբ անճառ. անե-զակից սուրբ Հոգիդ Հօր եւ Որդւոյ համասար. օրհնեալ բարեբանեալ ես Աստուած հարցըն մերոց։

Գ. . Զքեզ Տէր օրհնեցէք բարձր արարէք զերգեցեալն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ։ Փառք Հօր։ Այսօր ամ Հոգիք բանաւորաց. որ զՀոգին ճշմարտութեան. որ բոցա-տիպ լեզուօք ահեղագոչ սաստիկ Հողմոյ Հնչմամբ իջեալ ի յերկնից. օրհնեցէք ի ձայն գոհու-

թն բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Այսօր քահանայք եկեղեցւոյ. որ զՀոգին կենդանարար որ բաշխէ առատապէս զբազմապատիկ պարգեւս յեկեղեցիս արդարոց. գովեցէք հզօր երգով բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Դ.Կ։

Զքեզ Աստածին. ամբիծ անարատ լուսոյն. որ լուսաւորէ զհամատիեզերս. միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք։ փառք հօր։ Դու պարծանք կուսական մարդկան. դու ուրախութի հրեշտակաց. դու բարձօղ անիծիցն. վն որոյ ըզքեզ Աստածին. մեծացուցանեմք։ Այժմ և։ Դու ճշմարիտ արեւելք արեգականն արդարութեն. յորմէ ծագեաց փրկութի տիեզերաց. միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Դ.Կ։

Այլեր կենաց բաշխօղ շնորհաց Հոգիդ իջեալ ի բարձանց. զանազանական պարգեւըս քո բաժանեցեր յառաքելսն։ փառք հօր։ Որ ի վե ջուրցըն գոլով սաւառնեիր զարարածս. իջեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս որդիս Աստուծոյ։ Այժմ և միշտ։ Որ զօրգարեալ նորոգես միշտ ըզնոր քո զեկեղեցի. պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլեն մանկունք սորա։

Տէր յերկնից Դ.Կ։

Հոգիք հրեղինաց. այսօր տօնեն ընդ մեզ ըզգալուստ Հոգւոյն Աստուծոյ։ Տեսանողն յառաջ. նըշանակէր զառատաբուղխ վտակ իմաստից ի մեզ հեղեալ ի Հոգւոյն։ Մեծն հաւատոյ. զմիլեալ

անմահական բաժակաւն այսօր բաշխէր ծարա-ւեաց ։ փառք Հօր ։ Պ․Եռոցս այս գնացին․ ցըն-ծայ քաղաքն Ա․Յ՝ Սիոնի մայր եկեղեցի ։ Այժմ և միշտ ։ Վ անն որոյ և մեք․ Երրեակ և մի ա՜ծու-թեանն երգեմք ընփառս ի բարձունս ։

Առաւօտու Երգ ։

Օգնական Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ընդգանուստ ։

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱստուած, և ընդՏէր յաղբերացն Իսրայելի ։

Յետոյ Ասասցուք․ Խաղ Գոչ ։

Առաւօտու Սաղմոս ԽԳ ։

ԿՑ. *Վ՜ս այսօրիկ օծ զքեզ Ա՜ծ, Ա՜ծ քո իւղով ուրախութեան առաւել քան զընկերս քո ։*

Փխ. *Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի, և ասեմ զգործս իմ թագաւորի ։*

Լեզու իմ որպէս գրիչ երագագրի դպրի, գեղեցիկ տեսլեամբ քան զամ որդիս մարդկան ։

Սփռեցան շնորհք ՚ի շրթանց քոց, վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ Ա՜ծ յաւիտեան ։

Ա՜ծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր, վայելչութեամբ և գեղով քով ։

Լարեա ուղղեա և թագաւորեա վ՜ն ճշմարտութե, հեզութե և արդարութե և առաջնորդեսցէ քեզ սքան-չելապէս աջ քո ։

Նետք քո սրեալ են հզօր, և ժողովուրդք ՚ի ներքոյ անկցին ՚ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի ։

Աթոռ քո Ա՜ծ յաւիտեանս յաւիտենից, գաւա-զան ուղղութե գաւազան արքայութե քո ։

Սիրեցեր զարդարութի, և ատեցեր զանիրաւութի ։

Վ՜ս այսորիկ օծ զքեզ Ա՜ծ, Ա՜ծ քո իւղով ուրա-խութե առաւել քան զընկերս քո ։

Օծմամբ եւ ստաշխ եւ կասիա 'ի զգեստուց քումմէ 'ի տաճարաց փղոսկրեաց, ուստի ուրախ արարին զքեզ դստերք թագաւորաց 'ի պատիւ :

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ 'ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ եւ պաճուճեալ :

Լուր դուստր եւ տես՝ խոնարհեցո զունկն քո մոռա ժողովուրդ քո, եւ զտուն հօր քոյ, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ :

Զի նա է Տէր քո՝ երկիր պագցես նմա, եւ դուստր Տուրայ երկիր պագցէ նմա, եւ պատարագօք զերեսս նր պաշտեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դստեր թագաւորի 'ի ներքոյ, 'ի վերջաւորս ոսկեհուռս զարդարեալ եւ պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նր, եւ զըն-կերս նր տարցին նմա :

Ածցեն ցնծութբ եւ ուրախութբ . եւ տարցին 'ի տաճար թագաւորի, եւ փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո :

Կացուցես զնոսա իշխանս ընդ ամ երկիր . յի-շեսցի անուն քո ընդ ամ ազգս ազգաց :

Վն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան եղիցին առ քեզ յաւիտեան, եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Ընթերցուած յառաջին Թագաւորուեց : ԺԶ . 12 :

Եւ ասէ Տէր ցՍամուէլ . արդ օծ զԴաւիթ, զի դա է բարի, եւ առ Սամուէլ զեղջիւրն իւղոյ, եւ օծ զնա 'ի մէջ եղբարց իւրոց : Եւ խաղաց Հոգի Տն 'ի վե-րայ Դաւթի յօրէ յայնմանէ եւ առ յապա, եւ յա-րեաւ Սամուէլ եւ գնաց յԱրիմաթեմ . եւ Հոգի Տն վերացաւ 'ի Սաւուղայ : Եւ խեղդէր զնա այս չար 'ի Տեառնէ : 14 :

Ընթերցուած 'ի Զաքարիայ մարգարէէ : ԺԲ . 8 :

Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ պաշտպանեսցէ Տէր ամ բնակչաց Երուսաղեմի, եւ եղիցի որ տկարն իցէ յաւուր յայնմիկ իբրեւ զԴաւիթ, եւ տունն Դաւ-

թի իբրև զտունն Ա՟Յ իբրև զհրեշտակ Տ՟Ն առաջի ն՟ց։ Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ խնդրեցից բառնալ զա՟մ ազգս եկեալս ՚ի վ՟ր Երուսաղեմի, և հեղից ՚ի վ՟ր տանն Դաւթի և ՚ի վ՟ր ա՟մ բնակչաց Երուսաղեմի հոգի շնորհաց և գթութե՟ն։ Եւ հայեսցին առ իս փոխանակ կաքաւելոյն, և կոծեսցին ՚ի վ՟ր ն՟ր կոծ իբրև ՚ի վ՟ր սիրելւոյ, և աշխարեսցին աշխար իբրև ՚ի վ՟ր անդրանկան։ 10։

Ընթերցուած Եսայեայ մարգարէէ։ ԺԱ․ 1։

Եւ բղխեսցէ գաւազան յարմատոյն Յեսսեայ, և ելցէ ծաղիկ յարմատոյ անտի։ Եւ հանգիցէ ՚ի վ՟ր ն՟ր հոգի Ա՟Յ, հոգի իմաստութե՟ն և հանճարոյ, հոգի խորհրդոյ և զօրութե՟ն. հոգի գիտութե՟ն և ա՟ծպաշտութե՟ն, և լցցէ զնա հոգի երկիւղի Ա՟Յ։ Ոչ ՚ի կարծ դատեսցի, և ոչ ըստ խօսից յանդիմանեսցէ։ Այլ արասցէ իրաւունս տնանկին և յանդիմանեսցէ զխոնարհս երկրի, և հարցէ զերկիր բանիւ բերանոյ իւրոյ. և հոգւով շրթանց իւրոց սատակեսցէ զամպարիշտս։ Եւ եղիցի արդարութի ածեալ ընդ մէջ իւր. և ճշմարտութի պատեալ զկողս իւր։ 5։

Յովհաննու առաքելոյն ՚ի կաթուղիկեայց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս։ Դ․ 1։

Սիրելիք՝ մի ա՟մ հոգւոյ հաւատայք, այլ ընտրեցէք զհոգիսն եթէ յԱ՟Յ իցեն. զի բազում սուտ մարգարէք ելեալ են յաշխարհ, և մեք այսուքիւք ճանաչեմք զհոգին Ա՟Յ։ Ամենայն հոգի որ խոստովանի զՅ՟Ս Ք՟Ս մարմնով եկեալ, յԱ՟Յ է նա. և ա՟մ հոգի որ ոչ խոստովանի զՅ՟Ս մարմնով եկեալ, չէ նա յԱ՟Յ. և այս նեռինն է, զորմէ լուարուքն եթէ գալոց է, և արդէն իսկ յաշխարհի է։ Դուք յԱ՟Յ էք որդեակք, և յաղթեցէք ն՟ց, զի մեծ է որ ՚ի ձեզ է, քան զայն որ յաշխարհին է։ Նոքա յաշխարհէ են, վ՟ն այսորիկ յաշխարհէ խօսին, և

աշխարհ լսէ նցա։ Մեք յԱՅ եմք, որ զԱծ ճանաչէ լսէ մեզ, և որ չէ յԱՅ՝ ոչ լսէ մեզ, այսուհետև ճանաչեմք զհոգին ճշմարտութեն, և զհոգին մոլորութեն։ 6։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Կց. Որպ իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ և 'ի մօրուսն Ահարոնի, և 'ի մօրուացն իջանէ 'ի գրապանս զգեստու նորա։

Փխ. Զի՞ բարի կամ զինչ վայելուչ, զի բնակին եղբարք 'ի միասին։

Ընթերցուած ըստ Մատթէոսի։ Ա. 18։

Տեառն մերոյ

Յսի Քսի ծնունդն էր այսպէս։ Խօսեցեալ զմայր նր Մարիամ Յովսեփու. մինչ չև եկեալ առ միմեանս՝ գտաւ յղացեալ 'ի Հոգւոյն սրբոյ։ Եւ Յովսէփ այր նր, քանզի արդար էր, և ոչ կամէր առակել զնա, խորհեցաւ լռելեայն արձակել զնա։ Եւ մինչդեռ նա զայս ածէր զմտաւ, ահա հրեշտակ Տն 'ի տեսլեան երևեցաւ նմա՝ և ասէ, Յովսէփ որդի Դաւթի, մի՛ երկնչիր առնուլ առ քեզ զՄարիամ կին քո. քանզի որ 'ի նմայն ծնեալ է՝ 'ի Հոգւոյն սրբոյ է. ծնցի որդի, և կոչեսցես զանուն նր Յս, զի նա փրկեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի մեղաց իւրեանց։ 21։

Երգ Խաւարն անգոյ։

Կցրդ. Խնդրեսցուք։ Կեցօ։ Ալց. Փառս ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԽԴ.

Կց. [illegible] այսօրիկ։ Փխ. Բղխեաց սիրտ իմ. 582։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ա. 29։

Զտէրն մեր Յս Քս

Ի վաղիւ անդր տեսանէ. 575։

Մեղեդի Յարութեան Գ.Զ։ Քճղ. Աստուծոյ. Խմբայ։

Համբարձի Գ.Կ։

Զանսկզբնաբար բղխումն. 587։

Այսօր ցնծան դասք առաքելոցն. 587։

Առաջակայն Սաղմոս ՃԼԲ։

ԿՑ. Որպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ՝ և 'ի մօրուսն Ահարոնի, և 'ի մօրուացն իջանէ 'ի գրապանս զգեստունի։

Փխ. Զի՛ բարի կամ զի՛նչ վայելուչ, զի բնակին եղբարք 'ի միասին։

Որպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ՝ և 'ի մօրուսն Ահարոնի, և 'ի մօրուացն իջանէ 'ի գրապանս զգեստունորա։

Որպէս ցօղ զի ցօղէ յԱհերմոնէ 'ի վն լերինն Սիոնի։
Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութի իւր և զկեանս յաւիտենից։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Ա. 18։

Տեառն մերոյ

Յսի Քսի ծնունդն էր այսպէս։ Խօսեալ. 585։

Քճղ. Գոհաբանելով։ Կեցո։ Աղօ. Խաղաղութ։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՕՐ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ.Կ.։

ԶԱՆՃԱՌԱՍԱՑՆԱԲԱՐ բղխումն ի Հօրէ և յՈրդւոյ զՀոգին ճշմարիտ. որ հնչմամբ ձայնի եկ ի վերնատունն այսօր նշանաւ սաստիկ հողմոյ. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով։ Զհամագոյակիցն Հօր և Որդւոյ զբաշխօղն շնորհաց. որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ առաքելոցն. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով։ Զաղբերն իմաստութեան բղխատրեալն անձնաւորութեամբ. որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով։

† Այսօր ցնծան զուարթք առաքելոցն գալստեամբ Հոգւոյն Սրբոյ. զոր մխիթարեաց փոխանակ Բանին մարմնացելոյ եղեւ ընդ նոսա. փառս տացուք նմա սրբասաց ձայնիւ։ Այսօր բղխեաց ջուր կենդանի յԵրուսաղէմ յորմէ լցան գետք աստուածայինք. և ընթացեալ արբուցին տիեզերաց զբազմավտակ աղբերն Եդեմայ. փառս տացուք նմա սրբասաց ձայնիւ։

Ա.Գ. Օրհնեմք զքեզ անսկիզբն Հայր Որդւոյդ միածնի. զոր առաքեցեր ի դարձումն մոլորելոյ աշխարհիս. դարձո՛ և զմեզ ի մեղաց Որդւոյ քո չարչարանօք։ Գովեմք զքեզ Բան

Եւ լոյս որ զաւիրականն քո պատկեր. լուսով ճրագի քո գիտութեան վերականգնեցեր. կանգնեա զանկեալքս մեզ քոյին սուրբ չարչարանօքդ: Բարեբանեմք զփառակիցդ Հօր զՀոգիդ ճշմարիտ. որ նորոգեցեր ընդ հնացեալքս մեզ հրեղէն Լեզուամբ. նորոգեա և զմեզ ի մեղաց նորոգումն քո շնորհաց: Սրբախնամեցիր Խորհրդեալցն հովանացեալ զօրութեամբ. Եւ ընկալար սուրբ Հոգւոյն որով ծնար զԲանն Աստուած. բարեխօսեա վասն մեր Աստուածածին Մարիամ:

Զամենակիզն Աստուած զՀայրն անմեկնակալ. բարեբանեսցէք ընդ զուարթունս երկնից: Զանն ի Հօրէ ծնեալ զՈրդին միածին բարեբանեսցէք հրեշտակային ձայնիւ: Եւ զնորածօղ որ զՀոգին ձայնիւ ցնծութեամբ. բարեբանեսցէք անլռելի ձայնիւ:

Անբաւակիզն Աստուած և Թագաւոր երկնաւոր. բարեբանեալ ի զօրաց անմարմնից երկնաւորաց. ընդ նոսին օրհնեմք զՀայր անսկիզբն: Խոնարհեցար ի բարձանց վասն մերոյ փրկութեան. արձակիչ կապելոց և բժիշկ հոգւոց մերոց. ընդ նոսին դաւանեմք Որդիդ միածին: Որ էակից ես ընդ Հօր և փառակից միածնի. բաշխող պարգևաց և տուող ողորմութեան. ընդ նոսին բարեբանեմք սուրբ Հոգիդ ճշմարիտ:

Ծն. Որ ընդհանուր ածութեան քո Տր. բորբոքեցեր ընդ տիեզերս ամենայն. բոցակիզեալ բղբղընութի թրջնամէջն: Ի յայգւոյն անմահութեան Եդեմայ. ճաշակեցին զպտուղ տնոքերին. զըմաժանկ կե-

նայ քոյ Տէր եւ մեզ որբոցս ։ Զօրաձար անա-պական Բանին Հօր․ բարեբանեն դասք հոգեղէ-նացն․ գովեմք եւ մեք ձայնակցելով երկնայնոցն ։ Աստուածատունկ խնկաբեր ծառ յանուշահոտ բուրաստանէն․ որ ի գնացս Հոգւոյն վերակաց տնկեցար․ եւ զանմահութեան պտուղն ի ժա-մու եւտուր մեզ․ վասն որոյ ամենեքեան ընդ քեզ միշտ մեծացուցանեմք ։ Զանապական բողբոջն․ յածայրին դրախտէն յորովայն քո տնկեալ․ բղխ-եցեր յարմատոյն Յեսսեայ ծաղիկ վայելուչ կենսական ծննդեամբ․ վասն որոյ ամենեքեան ընդ-քեզ միշտ մեծացուցանեմք ։ Յարփւոյն լուսոյ ծա-գումն․ ի քեզ վառեալ ընդհրագ մարմնոյն լոյս աշ-խարհի․ որով գտեալ զպատկերն իւրական․ զոր վերստին նորոգեաց յառաջին կերպարանն․ վասն որոյ բարեխօսեա նորոգել ընդ մեզ ի հնութէ մեղաց ։

Ծ․ Ն․ Ոստ կենաց տնկեալ յԵդէն սբ կոյս․ որ ընդհարածինըն բղխեցեր զծաղիկ․ եւ ետուր ի ժամու զԱդամին պտուղ մարդկան զոր զմեր-մինըն ճաշակեալ անմահացեալ յաւուր․ վն որոյ օրհնաբանեմք ընդ քեզ յաւուր քո ծննդեան ։ Բանաւոր երկիր տիրուհի․ եւ անապատ մաքուր ի փշոց մեղաց․ որ ընդունայն երկնային առանց սերման ծնար․ որով զկենացն ետուր ընդհանուր սո-վեալ բնութեանս․ վն որոյ օրհնաբանեմք ընդ քեզ յաւուր քո ծննդեան ։ Ամպ թեթեւ յերկրային ցանկութեանց սբ կոյս․ եւ վառարան ածային բո-ցոյն․ որ ընդգծողն հայրաբուղխ անձրեւեցեր ի բա-

նման երկնի՛ր. որով բնութե՛ս բուսան արդարութեն որ բոյսք. վա որոյ օրհնաբանեմք ըզքեզ յաւուր քո ծննդեան.

Հն. Լեառըն վիմածին աղբեր յորդառատ. բարունակ ծաղկեալ այգի վայելուչ. սրովբէ հողեղէն. բարունոյ Լանին տուն անօրէնութե՛ տաճար Հոգւոյն. առ ծննեալն ի քէն մշտ բարեխօսեա՛ անդադար հայցմամբ. շնորհել զթողութի՛ մեր ննջեցելոցն ։ փափկութեն դրախտի՛ն բացօղ բանալի. Դ՛ռն բարձող նըմանօղ երկնից. սափոր ոսկեղէ՛ն լի մանանայի՛ւ. գաւազան ծաղկեալ յարմատոյն Յեսսեայ. տաճար լուսոյ մայր. առ ծննեալն ի քէն մշտ բարեխօսեա՛ անդադար հայցմամբ. շնորհել զթողութի՛ մեր ննջեցելոցն ։ Հօղ քաղցրածաւալ ցանկալի զուարթնոցն. Նուլթեղէն սրովբէ գեղ մարգարտափայլ հի՛մն եկեղեցւոյ. մաքուր աղաւնի անմպ հովանաւոր ո՛չ կոյս Մարիամ. առ ծննեալն ի քէն մշտ բարեխօսեա՛ անդադար հայցմամբ. շնորհել զթողութի՛ մեր ննջեցելոցն.

Ա՞օ. Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփւոյն կենաց. որ եղե՛ր արեւելք արեգական արդարութեն. եւ նըստելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ մշտ մեծացուցանեմք ։ Անապական տաճար եւ մարմնի անկիզելի. որ զանձե՛ջ հուր աստուածութե՛ն ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութե՛ս կիզեալ շիջան կրից բոց. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ մշտ մեծացուցանեմք ։ փառք Հօր ։ Կենդանի տապանակ կտակարանաց Նորոյ ուխտիս. որով ե՛լք

յերկիր աւետեաց հորդեալ. հոգւով ի քեզ տրպաւորեալ Բանին. վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք ։

Այժմ և միշտ ։

Այսօր ցօղեալ ի մանանայեան յամպոց Հոգւոյն զուարթացան բոլոր եկեղեցիք. պայծառացան դաշտք արդարութեան և գեղեցկացան անապատք մաքուր կուսութեան. փառս տացուք նորա սրբասաց ձայնիւ ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւորէ, և իմաստուն առնէ զտղայս ։

Զբերան իմ բացի, և առի զհոգի, 'ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։

Փ. Ի սաստէ քումմէ Տէր և ի շնչել հոգւոյ բարկութեան քո ։

Առաքեաց 'ի բարձանց, և ընկալաւ զիս 'ի ջրոց բազմաց ։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա ։

ՑԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Բկ ։

Աննեղանելիդ Ած Եւ Եղելոցս էակ. որ առաքեցեր յաշխարհ զանեղակից քո զՀոգիդ. ի փառս միածնի Որդւոյ քո. օրհնեալ ես Տր Ած հարցըն մերոց ։ Զամզաւէ ի Հօրէ անճառ ծըննդեանն. որ նոյն մխիթարիչ առաքելոց քոց սրբոց.

զՀոգիդ քո տիրականից գոլով · օրհնեալ ես Տր Ած հարցըն մերոց: Հոգիդ Ած անեղ էութիւն · կատարեալ անձնաւորութի և կատարող բոլորից · ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ միաւորեալ բնութի · օրհնեալ ես Տէր Ած հարցըն մերոց:

Գ. · Ընդ Տէր Ամենայն հոգիք զՀոգին որ գովեսցէք · զէակիցըն Հօր և Որդւոյ երկրպագելեան ձայնիւ : փառք Հօր : Ընդհանուրն երկնային զօրկեալ հանին յերկիր բանաւոր · որ մկրտելոց այսօր զառաքեալսն ի սուրբ վերնատունն · ամենայն հոգիք զՀոգին որ գովեսցէք · զէակիցըն Հօր և Որդւոյ երկրպագելեան ձայնիւ : Այժմ և միշտ : Օելօղն ի Հօրէ և յՈրդւոյ զառատաբուղն աղբերն ի մասանց · որ խօսեցաւն ընդ հին և նոր օրէնս Ած ամենայն հոգիք զՀոգին որ գովեսցէք · զէակիցըն Հօր և Որդւոյ երկրպագելեան ձայնիւ:

Մեծացուսցէ Բ.Կ:

Սրահ լեր մայր լուսոյ Մարիամ · երկիր բանաւոր արեգականն օթարան · լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց : փառք Հօր : Խորհրդատաճար Բանին Աստուծոյ · բարձող տրտմութեան նախամօրն Եւայի · լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց: Այժմ և միշտ: Ցընծա իմանալի արեւելք · քանզի քեւ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց Քրիստոս · լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց:

Ողորմեա Բ.Կ:

Իջեր Տէր ողորմութի քո յաշխարհս · եւ զմեռեալ բնութիս ի կեանս վերափոխեցեր : փառք Հօր : Ելեր Տէր առ Հայր փառօք ի յերկինս · և մեխ-

թարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ Հոգիդ։ Այժմ և միշտ։ Անձրևեցեր Տէր այսօր ըղձանձդ երկնային. և բաշխեցեր առատապէս պարգևս աղքատ բնութեանս։

Տէր յերկնից Դկ։

Այսօր աղբեր գիտութեան. բղխեալ ի մի վերնատանն. յորժամ լեզուան տեսլեամբ գնացին գետոցն սաստկամբ։ Այսօր իջեալ ի յերկնից. Հոգին անճառ ի բարձանց. տալ աւետիս Ադամայ դառնալ յԵդեմ վերստին։ Այսօր խնդայ Նոր Սիոն. որդւովք խորովք զոր ծնաւ. ծածկեալ Հոգւոյն նորոգեալ յորդին լուսոյ և տուչնչեան։ Փառք Հօր։ Այսօր ի ձայն գոչումն. զՀոգին ընդ Հօր և Որդւոյ. Հոգիք ամենայն օրհնեցէք զԵրրորդութիւնն երգելով։ Այժմ և միշտ։ Այսօր ցնծամք երկրաւորքս. ընդ զուարթնոցն երկնայնոյն. և պարելով ընդ հրեշտակս երգեմք ըղփառս ի բարձունս։

Առաւօտու Երգ։

Զգալուստ Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզգալուստ։

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱստուած, և զՏէր յաղբերաց Իսրայէլի։

Փառք Աստուծոյ. Կանոն։

Առաւօտու Սաղմոս ԺԸ։

ԺԱ. Ցանկալի է նա քան զոսկի, և քան զականս պատուականս բազումս, քաղցր է նա քան զմեղր խորիսխ։

Փխ. Երկինք պատմեն զփառս Այ, և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն։

Որ աւուր բղխէ զբան. և գիշեր գիշերի ցուցանէ զգիտութիւն։

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա։

Ընդ ամ երկիր ել բարբառ նոցա, մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա։

Յարեւ եհար զխորան իւր, և ինքն որպէս փեսայ զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ, և ցնծայ նա որպէս սկայ յընթանալ զճանապարհս իւր։

Ի ծագաց երկնից են ելք ն՟ր, հանգիստ ն՟ր մինչև ՚ի ծագս նորուն. և ոչ ոք իցէ, որ թաքիցէ ՚ի տապոյ ն՟ր։

Օրէնք Տ՟ն անբիծ են և դարձուցանեն զհոգիս. վկայութիւն Տ՟ն հաւատարիմ, և իմաստուն առնէ զտղայս։

Արդարութիւնք Տ՟ն ուղիղ են, և ուրախ առնեն զսիրտս. պատուիրանք Տ՟ն լոյս են, և լոյս տան աչաց. երկիւղ Տ՟ն ս՟ր, և մնայ յաւիտեան։

Դատաստանք Տ՟ն ճշմարիտ են, և արդար է նոյն։

Ցանկալի է նա քան զոսկի, և քան զականս պատուականս բազումս. քաղցր է նա քան զմեղր խորիսխ։

Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս. ՚ի պահել նմա հատուցումն բազում։

Զյանցուածս իւր ո՞ կարէ առնուլ ՚ի միտ. ՚ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա զիս, և յօտարէն պահեա զծառայս քո։

Ապա ոչ տիրեսցեն ինձ, յայնժամ անբիծ եղէց և ս՟ր եղէց ՚ի մեղաց մեծաց։

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ, և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո են յամ ժամ, Տ՟ր օգնական, իմ և փրկիչ իմ։

Ընթերցուած յՈւղից։ Լ. 22։

Խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսէսի, և ասէ. և դու առ քեզ խունկս անուշունս. ծաղիկ ընտիր զմռնենեաց

հինգ հարիւր սիկղ, և կինամոմոն զանոյշ, զկէս այնորիկ երկերիւր և յիսուն, և զխունկեղէգն զանոյշ երկերիւր և յիսուն, և հիրիկ հինգ հարիւր սիկղ ըստ սրբութեան, և իւղ ձիթենեաց հինենեա-միով : Եւ արասցես զայն իւղ յօծման սրբութեան, իւղ եփեալ ըստ արուեստի իւղագործաց, իւղ յօծման սրբութեան լինիցի : Եւ օծցես ՚ի նմանէ զխորանն վկայութեան, և զտապանակ վկայութեանն, և զսեղանն և զամ զկահ նր, և զաշտանակ և զամ զկահ նր, և զսեղանն խնկոց, և զսեղանն ողջակիզաց, և զամ զկահ նր, և զաւազանն, և զխարիսխ նր : Եւ սրբեսցես զնս, և եղիցի սրբութի սրբութեց, ամ որ մերձենայցէ ՚ի նս սրբեսցի : 29 :

Ընթերցուած յԻմաստակաց : Իմաստ. Թ.. 13 :

Զի ո՞վ է մարդ որ գիտիցէ զխորհուրդս Այ, կամ ո՞վ ածիցէ զմտաւ թէ զինչ կամիցի Տէր : Զի խորհուրդք մահկանացուաց զանգիտողք են, և զաղփաղփունք հնարագիտութիւնք մեր : Զի մարմին եղծանելի ծանրացուցանէ զհոգի, և հակէ հողեղէն յարկ զմիտս բազմահոգս : Եւ հազիւ նկատեմք զերկրաւորս, և որ ինչ առ ոտս կայցէ՝ աշխատութեամբ գտանեմք : Իսկ որ ինչ յերկինս է՝ ո՞վ քննեսցէ, և զխորհուրդս քո ո՞վ գիտաց՝ եթէ ոչ դու տուր իմաստութիւն, և առաքեցեր զքո Հոգիդ քո ՚ի բարձանց : Եւ ապա ուղղեցան շաւիղք երկրաւորացս, և զհաճոյս քո ուսան մարդիկ, և իմաստութբ քո փրկեցան : Նա զնախաստեղծն զհայրն աշխարհի զմիայն՝ հաստատեալ պահեաց. և փրկեաց զնա ՚ի յանցանաց իւրոց. և ետ նմա զօրութիւն ունելոյ զամ : Ժ.. 2 :

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ : Ծթ.. 20 :

Եկեսցէ ՚ի Սիոնէ փրկիչ, և դարձուսցէ զամպարշտութիւնս Յակովբայ, ասէ Տէր, և այս ինձ որ յինէն ուխտ, ասէ Տէր, Հոգին իմ որ է ՚ի քեզ, և

բանք զոր եդու 'ի բերան քո, մի պակասեսցեն 'ի բերանոյ քումմէ, և 'ի բերանոյ զաւակի քոյ, և 'ի բերանոյ զաւակէ զաւակի քոյ՝ ասէ Տէր, յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան: 21:

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Կորնթացւոց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս: ԺԲ․ 4:

Թէպէտ և բաժինք շնորհաց են՝ այլ Հոգի նոյն է, եթէ բաժինք պաշտամանց են, այլ Տէր նոյն է, եթէ բաժինք յաջողութեանց են, այլ Ած նոյն է՝ որ յաջողէ զամ յամի: Բայց իւրաքանչիւր ումեք տուեալ է յայտնութիւն Հոգւոյն՝ առ իւրաքանչիւր օգուտ: Ումեմն 'ի Հոգւոյն տուեալ է բան իմաստութեան, այլում բան գիտութեան ըստ նմին Հոգւոյ, միւսումն հաւատք՝ նովին Հոգւով. այլում շնորհս բժշկութեանց նովին Հոգւով, այլում աջողութիւնս զօրութեանց, այլում մարգարէութիւն, այլում ընտրութիւն հոգւոց, այլում ազգք լեզուաց, այլում թարգմանութիւն լեզուաց, այլ զայս ամ աջողէ մի և նոյն Հոգի, և բաժանէ իւրաքանչիւր որպէս և կամի: 11:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ԿՅ․ *Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Այ և սր արար զյարկս իւր Բարձրեալն:*

ՓԽ․ *Ած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական 'ի մջ նեղութեանց որ գտին զմեզ յոյժ:*

Աւետարան ըստ Յովհաննու: Ի․ 19:

Յետ յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ էր երեկոյ 'ի միաշաբաթւոջ աւուրն, և դրրն փակեալք՝ ուր էին աշակերտքն ժողովեալ վն ահին հրէից, եկն Յս և եկաց 'ի մէջ նց, և ասէ ցնս. ողջոյն ընդ ձեզ: Իբրև զայս ասաց. եցոյց նց զձեռսն և զկողն իւր, և խնդացին աշակերտքն իբրև տեսին զՏէր: Ասէ ցնս դարձեալ. ողջոյն

ընդ ձեզ. որպէս առաքեաց զիս Հայր իմ, և ես առա-քեմ զձեզ: Եւ զայս եբրև ասաց, փչեաց 'ի նս և ասէ, առէք Հոգի սբ. եթէ ումեք թողուցուք զմեղս՝ թողեալ լիցի նց, եթէ զուրուք ունիցիք՝ կալեալ լիցի: 23:

Յետ Հաղորդութեան:

Քրզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Ըղ. Բնում ամենա:

ՑԵՐԵԿՈՑԻՆ

Առաջին Աւուր Ժ.Ր.:

ԿՑ. Յանկարծ էնա: Փխ. Երկինք պատմեն. 593:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Ա. 18:

Տեառն մերոյ

Յսի Քսի ծնունդն էր այսպէս: Խօսեալ. 585:

Մեծացուսցէ Յարութեան Գ.Կ: Քրզ. Ասասցուք. Խաղ խոյ:

Համբարձի Գ.Զ:

Անմահարար բաժակ հեղեալ. 598:

Անկիզելն Աճ սուրբ Հոգի. 599:

Երկրորդ Աւուր Խ.Ե.:

ԿՑ. Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Այ, և որ արար զյարկս իւր Բարձրեալն:

Փխ. Աճ մեր ապաւէն և զօրութիւն, օգնական 'ի վշ նեղութեանց որ գտին զմեզ յոյժ:

Վս այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խռովել երկրի, 'ի փոփոխել լերանց 'ի սիրտս ծովու:

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նց. խռովեցան լե-րինք 'ի զօրութենէ նր:

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Այ, և որ արար զյարկս իւր Բարձրեալն:

Աճ 'ի մէջ նց, և նորա մի սասանեսցին, օգնես-ցէ նց Աճ 'ի վաղորդենէ մինչև 'ի վաղորդայն:

Խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհեցան թագաւորութիւնք, ետ զձայն իւր Բարձրեալն՝ և խռովեցաւ երկիր։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր Աստուած Յակոբայ։

Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ, որ արար զնշանս և զարուեստս ՚ի վերայ երկրի։

Եհար զպատերազմ ՚ի ծագաց մինչև ՚ի ծագս երկրի՝ զաղեղունս փշրեաց զզէնս խորտակեաց և զվահանս այրեաց հրով։

Կանխեցէք և ծանիջիք զի ես եմ Աստուած բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս, և բարձրացայց ՚ի վերայ երկրի։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր Աստուած Յակոբայ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ի. 19։

Յետ յարութեանն Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ էր երեկոյ ՚ի միաշաբաթւոջ. 596։

Քրզ. Խոնարհեալ։ Կեցո։ Առ. Խաղաղութի։

ՈՒՐԲԱԹ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՕՐ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻՆ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ.Ձ։

ՍՆՈՒՆԴ ԱՆՄԱՀԱՐԱՐ բաժանեալ հեղեալ յերկնից ՚ի Սուրբ Հոգի. զոր առաքեցեր ի վերնատունն զամէնայն առաքելոցն. օրհնեալ ես անեղ Հոգիդ ճշմարիտ։ Առատանայես ծառայեալ ի մեզ հորդել կենդանի. քանզի առաքեալ առաքելոցն և առաքեցին անձանց. օրհնեալ ես անեղ Հոգիդ ճշմարիտ։ Այսօր մեծանայես ցնծան եկեղեցիք

հեթանոսաց. ընդունելովք ուղղափառութիւն ի քէն կենդանարար բաժանիլ. օրհնեալ ես սուրբ Հոգիդ ճշմարիտ:

† Նորոգիչդ Աստուածային Հոգի. զմարդասիրութեանց նախագուշակութիւն. արտափայլեալ լուսաւորեցեր. անսպառապէս հեղեալ յառաքեալսն: Անժամանակ Որդի միածին. ընդունակցեալ պարգևս անճառելիս. ի վերնատանն առաքելոց լցեր. անսպառապէս հեղեալ յառաքեալսն:

Առաքելոց աղաւնոյ. իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց. ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրացեղինաց անկիզելի զաշակերտսն. մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն: Աննիւթական աղաւնի. անքննելի որ քննէ ըզխորս Աստուծոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զանհասն և ըզմիասնութեան զաստուածն. զոր քարոզեցին համագոյականն: Օրհնութիւն ի բարձունս. երրորդ ի Հօրէ և յՈրդւոյ Հոգւոյն սրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն. և հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս:

Ինքն յինքեան. նոյն միշտ ընդ որս գոլացան աներևոյթ անժամանակ. անպարագրելի անփոփոխելի. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեանս: Անանց որդեգրութեան. անանց որպիսութեան. անանց տեսութեան անշօշափելի. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեանս: Տէր մաքրիչ որոշիչ. տանէր առնէ ինքն յինքեան. նախախնամէ զօրացուցանէ որպէս և կամի բաժանէ ըզշնորհս. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեանս:

Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս. ասելով աշակերտացն. նստարուք ի քաղաքիդ Երուսաղէմ. մինչև զգենուցուք զզօրութի ի բարձանց: Աւետարանեալ որ առաքելովքն միախորհ և միակրօնն. միաբան նստէին ի որ վերնատանն. և ակն ունէին գալստեան որ Հոգւոյն: Յանկարծակի եհաս. ի նմանութի լուսոյ փայլմամբն. և եկեալ բնակեցաւ ի որ առաքելոյն. մինչդեռ նստէին ի որ վերնատանն:

Ընդ երկնային հոգեղինաց դասուցն. հոգւոց տնօրինօղին երգեմք. փառաւորեալ է գալուստ Հոգւոյն սրբոյ: Ընդ առաքելոց խմբիցն այսօր զուարճացեալ վերադոչեմք հոգւով. փառաւորեալ է գալուստ Հոգւոյն սրբոյ: Նստանօր վերնատունս Սիովնի որդիք նորոյ. երգեցէք ձայնիւ վերնոցն. փառաւորեալ է գալուստ Հոգւոյն սրբոյ: Ի ձայն ցնծութեան ամենայն հոգիք տացուք. զմեզ նորոգողին բղխման. փառաւորեալ է գալուստ Հոգւոյն սրբոյ:

Օ. Ն. Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար և մարմնացար ի սուրբ կուսէն. զի վերըստին նորոգեսցես զանապականութիւն Ադամայ: Դու Որդի ի յերկրէ երևեցար և ընդ մարդկան շրջեցար. և փրկեցեր ըզտիեզերըս յանիծիցն Ադամայ: Դ.եղ ի յերկնից վըկայեալ Հօր քո ձայն. ասէ դու ես իմ Որդի. և որ Հոգին ըզքեզ յայտնեաց աղաւնակերպ երևմամբ:

Հ. Ն. Հայր անսկիզբն արարիչ յաւիտենից. առ քեզ կարդամք և պաղատիմք. հանգոյ զնընջեցեալ-

ղըն մեր ի՛ սուրբ անուանըդ քո՛։ Ո՛րդի՛դ միածի՛ն. էակի՛ց Հօր և Հո՛գւոյ. ի միւսանգամ քո գալըստեանն. հա՛նգո՛ զննջեցեա՛լսըն մեր ի՛ նոր անուանըդ քո՛։ Հո՛գի՛դ ճշմարի՛տ. փառակի՛ց Հօր և Ո՛րդւոյ. աղաչանօք Ա՛ծածնի՛ն. հա՛նգո՛ զննջեցեա՛լսըն մեր ի՛ նոր անուանըդ քո՛։

ՄԹ. Ա՛նըսկի՛զբն Ա՛ծ անհասանելի՛ բնութի՛ և հանգուցեա՛լ ի հրեղէն կառս. վա՛սն որո՛յ գովելո՛վ ասեմք. օրհնեա՛լ ես Հայր անըսկի՛զբն Ա՛ստուա՛ծ։ Անրգարատասեսի՛լ և ծիրանազգեաց հրաշափառագո՛յն կե՜ր. զոր առեա՛լ Որդւոյ վերափոխեա՛լ գնաց յանպատում ի կեա՛նս. վա՛ն որո՛յ գովելո՛վ ասեմք. օրհնեա՛լ ես Որդի՛դ միածի՛ն Ա՛ստուա՛ծ։ Անհասանելի՛ Հոգւո՛յն զօրու՛թի՛ն որով փա՛րեա՛լ համանատարած լո՛յսն բղխումական անձանըն. վերափո՛խելո՛վ յանպատմելի՛ և յանհասանելի՛ և յանանց լո՛յսն. վա՛ն որո՛յ բարեբանելո՛վ ասեմք. օրհնեա՛լ ես Հոգի՛դ ճշմարի՛տ Ա՛ստուա՛ծ։

ԽԶ. Լուսաւո՛րեա՛ Տէ՛ր զարդարեա՛ զամուրըս քո՛. քանզի մերձեցա՛ւ առ քեզ փեսայն երկնաւո՛ր. փրկութի՛ քեզ չնո՛րհելո՛վ պսակեա՛ց զքանչելի փառօքն խորո՛վք։ Այսօր ծագեա՛ց քեզ դըշխո՛յ գաւառի՛ Սիովնի. արդարու՛թե՛ն արեգակն Քն. և սփռեցան ընդ քեզ շնորհքն որ Հոգւո՛յն մեծապէս պարգևօք։ Փառք Հօր։ Այսօր ցընծա՛ նոր Սիովն մայր եկեղեցի՝. փայլեցո՛ զմանկունս քո՛ որպէս զարեգակըն. զի անճա՛ռ խընդութի՛ լցո՛ց ընդ քեզ Քրիստոս թագաւորն։

Այժմ և միշտ։

Ամենակալդ Հայր երկնաւոր․ զանհրաժանելի լուսոյդ ընծագումն հոգեղէնացս շնորհեսցես․ առաւօտապէս հեղեալ յառաքեալսն:

Ալէլուիա․ ալէլուիա․ ալէլուիա:

Հոգի քո սբ և բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Վն անուան քո Տր կեցուսցես զիս, արդարութբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ալէլուիա․ ալէլուիա․ ալէլուիա:

Փ․ Ի վայրի գալարուոջ անդ բնակեցոյց զիս․ և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս․ և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեն վն անուան իւրոյ:

Փառք և․ այժմ և ալէլուիա:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հոյց ԱԿ:

Անճառելի բղխումն ի Հօրէ և յՈրդւոյ Հոգիդ ճշմարիտ․ այսօր ի վերնատունն խորհրդոյն խոնարհեալ հանգեար յառաքեալսն․ Աստուած հարցըն մերոց: Անքննելի խորհուրդ Այ քննող ընդ Հօր միաւոր․ այսօր ի հրեղէն թևոցն խոնարհեալ հանգեար յառաքեալսն․ Աստուած հարցըն մերոց: Անսպառ աղբեր լուսոյ սուրբ Հոգի․ այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն․ Աստուած հարցըն մերոց:

Գ․ Ընդ Տր օրհնեցէք բարձր արարիչ զՀոգին ճշմարիտ: Փառք Հօր: Որ անճառ խոնարհութեամբ հանգեաւ յառաքեալսն․ պայծառ ար-

փայփայլ պղպաջ եղեալ ի նմա . բարձր արա-
րէք զՀոգին ճշմարիտ : Այժմ և միշտ : Որ
զանճառելի խորհուրդ Երրորդութեանն յայտ-
նեաց նոցա . իմաստութեան աղբեր կենդանի բըղ-
խեալ ի նմա . բարձր արարէք զՀոգին ճըշ-
մարիտ :

Մեծացուսցէ Ա.Կ:

Նո՛ր խորանիդ արեգական արդարութե՛ նոր օր-
հնութի՛ս տացուք . և անդադար բարեբանեսցուք :
Փառք Հօր : Նո՛ր տաճարիդ անճառ լուսոյն որ
ի Հօրէ նոր երգս երգեսցուք . և անդադար բարե-
բանեսցուք : Այժմ և միշտ : Զնո՛ր միարանիդ
հրաշալի նոր միաւորման բանին եւ մարմնոյ . հո-
գևոր երգով բարեբանեսցուք :

Ողորմեա Ա.Կ:

Որ ի հայրական խնութէն յառաջ բղխեալ աղ-
բեր լուսոյ . և ճառագայթարձակ լուսովն զուար-
ճացուցեալ լեզուօք զառաքեալսն . աղաչանօք սոցա
ողորմեա : Որ զէութիւն քո հրեղինացն հիացմամբ
ցուցեր . նոյն ի նոսին իմանալի անձային լուսովն
զուարճացուցեալ լեզուօք զառաքեալսն . աղաչանօք
սոցա ողորմեա : Փառք Հօր : Որ զաշխարհամած
խաւարն ի սկզբանն ի լոյս փոխեցեր . այսօր
հրաշալի անձային լուսովդ զուարճացուցեալ լե-
զուօք զառաքեալսն . աղաչանօք սոցա ողորմեա :
Այժմ և միշտ : Որ հրաբորբոք ծաւալմամբ յա-
ռաջ խաղացեալ Հոգիդ ճշմարիտ . և հրածորան
անձային լուսովդ զուարճացուցեալ լեզուօք զառա-
քեալսն . աղաչանօք սոցա ողորմեա :

Տէր յերկնից ԱԿ ։

Որ ի հրանցայտ սաւառնաթեւիցըդ վերանըստիս․ այսօր ի դասըս հողեղինաց անպատմելի սիրով հեղեալ ի յերկնից․ օրհնեալ ես դու Հոգի ԱԾ ։ փառք Հօր ։ Որ ի հրեղէն լեզուացն նոահիւսակ սրբրարբանիս ․ այսօր ի շըրթունըս հողեղինացըն հրաձորան հեղեալ ի յերկնից․ օրհնեալ ես դու Հոգի Աստուած ։ Այժմ և միշտ ։ Որ հրակերպիցն արփիափայլ բոցով միշտ երեւիս․ այսօր հողեղինացըն հրաճաշակ բաժանկ հեղեալ ի յերկնից․ օրհնեալ ես դու Հոգի Աստուած ։

Ա———օ——— Էրգ ։

Զգաստութեամբ Հոգւոյն օրհնեսցուք․ զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզգաստութեամբ ։

Յեկեղեցիս բարբառեցէք զԱստուած․ և ըզՏէր յաղբերացն Իսրայէլի ։

Պօղոս Աստացուք․ Խաղ ձայն ։

Ա———օ——— Սաղմոս Ծ ։

ԿՅ․ Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս ԱԾ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փորի իմում ։

Փխ․ Ողորմեա ինձ ԱԾ ըստ․ 92 ։

Ընթերցուած ՚ի Թուոց ։ ԺԱ․ 24 ։

Եւ ել Մովսէս և խօսեցաւ ընդ ժողովրդեանն զպատգամս Տն, և ժողովեաց եօթանասուն այր ՚ի ծերոց ժողովրդեանն, և կացոյց զնս շուրջ զխորանաւն ։ Եւ էջ Տր ամպով, և խօսեցաւ Տր ընդ Մովսեսի, և առ ՚ի Հոգւոյն որ ՚ի նմանէ, և արկ զեօթանասուն արամբքն ծերովք ։ Եւ իբրև հանգեաւ Հոգին ՚ի վն նց, և մարգարէացան ՚ի բանակին, և այլ ոչ ևս յաւելին, և մնացին երկու

այք 'ի բանակին, անուն միումն Ելդադ, և անուն երկրորդին Մովդադ, և հանգեաւ 'ի վր նց Հոգին, և նոքա էին 'ի գրելոց անտի, և ոչ եկին 'ի խորանն, և մարգարէացան 'ի բանակին: Եւ ընթացեալ պատանի մի՝ պատմեաց Մովսիսի՝ և ասէ ցնա, Ելդադն և Մովդադն մարգարէացան 'ի բանակին: 27:

Ընթերցուած յԱռակաց: Իմաստ. Զ. 11:

Զի որք պահեցին սրբութեամբ զսրբութիւն՝ սրբեսցին, և որք ուսան զնս գտցեն պատասխանատրութիւն: Արդ ցանկացարուք բանից իմոց. փափաքեցարուք՝ և խրատեսջիք: Լուսաւոր և անթառամ է իմաստութի և դիւրաւ երևի սիրողաց իւրոց. և գտանի խնդրողաց իւրոց: Կանխէ առ ցանկացօղս իւր. առ յառաջագոյն ծանուցանել: Որ կանխեսցէ առ նա՝ ոչ վաստակեսցի. զի գտցէ զնա առ դրունս իւր: Քանզի և զմտաւ ածել զնմանէ՝ կատարեալ իմաստութիւն է. և որ արթնի վն նր՝ վաղվաղակի անհոգ լիցի: Զի ինքնին շրջի խնդրել զարժանաւորս իւր. և 'ի շաւիղս երևի նց քաղցրութեամբ. և յամ հնարագիտութիւնս պատահէ նց: 17:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ: ԿԱ. 1:

Հոգի Տն 'ի վր իմ, վն որոյ և օծ իսկ զիս, աւետարանել աղքատաց առաքեաց զիս, բժշկել զբեկեալս սրտիւք, քարոզել գերեաց զթողութիւն, և կուրաց տեսանել, կոչել ամ Տն ընդունելի և օր հատուցման ԱՅ մերոյ: Մխիթարել զամ սգաւորս, տալ սգաւորաց Սիոնի փառս, փոխանակ մոխրոյ օծումն ուրախութեան, և սգաւորացն հանդերձ փառաց՝ փոխանակ ոգւոյն վհատութեան: 3:

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Հռովմայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս: Ը. 2:

Զի օրէնք հոգւոյն կենաց 'ի Քս Յս ազատեցին զիս յօրինաց մեղացն և մահու: Զի որ անհնա-

րինն էր օրինացն՝ որով տկարանայրն մարմնով, ԱԾ զՈրդին իւր առաքեաց ՚ի նմանութիւն մարմնոյ մեղաց, և վն մեղաց, և դատապարտեաց զմեղս ՚ի մարմնի անդ. զի արդարութիւն օրինացն կատարեսցի ՚ի մեզ, որք ոչ ըստ մարմնոյ գնայցեմք, այլ ըստ հոգւոյն։ Զի որք ըստ մարմնոյն են, զմարմնոյն խորհին, և որք ըստ հոգւոյն՝ զհոգւոյն։ Զի խորհուրդ մարմնոյ մահ է, և խորհուրդ հոգւոյն կեանք և խաղաղութիւն։ 6։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԿԳ. Հոգի քո սուրբ և բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։

Փխ. Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Գ․ 1։

Առ Տէրն մեր ՅՍ ՔՍ

Այլ էր այր մի ՚ի փարիսեցւոց անուն Նիկոդեմոս անուն նր, իշխան Հրէից, սա եկն առ Նա գիշերի՝ և ասէ ցՆա. ռաբբի՝ գիտեմք թէ յԱՅ եկեալ ես վարդապետ, զի ոչ ոք կարէ զայդ նշանս առնել, զոր դուդ առնես, եթէ ոչ ԱԾ իցէ ընդ նմա։ Պատասխանի ետ ՅՍ և ասէ ցՆա. ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի վերստին, ոչ կարէ տեսանել զարքայութիւն ԱՅ։ Ասէ ցՆա Նիկոդեմոս. զիա՞րդ կարէ մարդ ծնանել որ ծերն իցէ. մի թէ մարթ ի՞նչ իցէ անդրէն յորովայն մօր իւրոյ կրկին մտանել և ծնանել։ Պատասխանի ետ ՅՍ և ասէ. ամէն ամէն ասեմ քեզ. եթէ ոչ ոք ծնցի ՚ի ջրոյ և ՚ի հոգւոյ, ոչ կարէ մտանել յարքայութիւն ԱՅ։ Զի ծնեալն ՚ի մարմնոյ՝ մարմին է, և ծնեալն ՚ի հոգւոյ՝ հոգի է։ Դու՝ մի զարմանար թէ ասացի քեզ՝ պարտ է ձեզ ծնանել վերստին. զի հողմ ուր կամի շնչէ. և զձայն նր լսես. այլ

ոչ գիտես ուստի գայ՝ կամ յո՛ երթայ, սոյնպէս է ամ ծնեալն 'ի Հոգւոյն ։ 8 ։

Երգ Զհանգուրժեալ ։

Քրզ. Խնդրեսցուք ։ Կեցո՛ ։ Ողջ. Փառք ամենա ։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ծ. ։

Կց. Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս Ած, և զՀոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում ։

Փխ. Ողորմեա ինձ Ած ըստ մեծի. 92 ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու ։ Ի. 19 ։

Յետ յարութեն Տն մերոյ Յսի Քսի ։

Եւ էր երեկոյ 'ի միաշաբաթուջն. 596 ։

Մեղեդի Յարութեան Գ.Չ ։ Քրզ. Ասասցուք. Նոյն Քահնյ.

Համբարձի Գ.Կ ։

Ի հայրաշարժ աղբերէն. 608 ։

Ի համբառնալ Բանին յերկինս. 608 ։

Երկրորդ Սաղմոս ՃԽԲ ։

Կց. Հոգի քո բարի ։ Փխ. Տէր լուր աղօթից. 508 ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու ։ Գ. 1 ։

Առ Տէր մեր Յս Քս

Եւ էր այր մի 'ի փարիսեցւոց. 606 ։

Քրզ. Գոհաբա ։ Կեցո՛ ։ Ողջոյն. Խաղաղութ ։

Շ Ա Բ Ա Թ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՕՐ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻ

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օրհնութիւն Դկ։

Ո՛ հայրաշարժ աղբերէն անհատահոսող վը- տակ. կենդանարար ես Հոգի. օրհնեալ ես լոյս ճշմարիտ։ Որ յաւէտ ի մեր վերնատանն եկեալ Որ ճշմարիտ. հրաշագործելով զառաքեալսն. ի լոյս փառաց քոց Հոգի։ Հրձեւալեզուական խնդութ՝ աշակերտացըն լուցեալ. փառաւորելով նորգեկին. օրհնեալ ես լոյս գերագոյն։

† Ո՛ համբառնալ բանին յերկինս եւ ի նստել ընդ աջմէ Հօր. զուարճացեալ առաքելոցն եր- կրպագելին. օրհնելով ըզՀայր զառաքող Հոգ- ւոյն։ Համահաւասարեալ գունդքն սրբոցն ի վեր- նատունն խորհրդով. համբարձմամբ աչաց սպա- սէին Հոգւոյն. օրհնելով ըզՀայր զառաքող Հոգ- ւոյն։

Հոգիք հրեղինացն. այսօր տօնեն ընդ մեզ ըզգա- լիսա Հոգւոյն Աստուծոյ։ Տեառնական յառաջ. նը- շանակէր զառատաբուղխ վտակ խմանելոց ի մեզ հեղեալ ի Հոգւոյն։ Այժմ հաստատ. զմնայեալ անմահական բաժակաւն այսօր բաշխէր ծարա- ւելոց։ Պետրոս այս գնացէք. ցընծայ քաղաքն Սիոն մայր եկեղեցի։ Ընդ որոյ եւ մեք. եր- բեմն եւ մի ածութեն երգեմք ըզփառս ի բարձունս։

Աղբեր կենաց բաշխող շնորհաց Հոգիդ իջեալ ի բարձանց. զաննապականն պարգեւս քո բաժանեցեր յառաքեալսն: Որ ի վերն ջուրցըն գոլով տեղծանելիր զարարածս. իջեալ ի ջուրս աւազանի՛ն ծնանիս որդիս Աստուծոյ: Որ զարդարեալ նորոգես միշտ ըզնոր քո զեկեղեցի. պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլեն մանկունք սորա:

ՅԲ. Իջեր յերկնից միածին անմեկնելի ի Հօրէ. հովանացեալ նա Հոգւոյն. բանդ մարմնացար ի կուսէն: Եկեր ի չարչարանս չարչարանացըն լուծիչ. ձեռք որ զերկինս արարին. տարածեցեր ի խաչին: Համբերեցեր վասըն մերոյ փրկութեան. ըզմեռանել յանձն առեր. կենդանատու մեռելոց:

ԱԳ. Օրհնեմք ըզքեզ անեղ անըսկիզբըն Հայր. անհասանելի եւ փառաւորեալ յանմարմնոց զինուորութենէ: Գովեմք ըզքեզ Որդի Հօր արարչակից. բանդ նորոգող եւ կեանք ազգի մարդկան. թագաւոր յաւիտենից: Զքեզ բարեբանեն ամենայն ազինք. մշտընջենաւորդ անըսպառ աղբեր որ Հոգիդ ճշմարտութեան:

Աստուածութիւն Երրորդութիւն անբաժանելի. որ ի հրեշտակաց անդադար օրհնաբանիս: Անմարմնոց զինուորութիւնք փառաբանեն ըզքեզ իշխան Հայր Ած: Զօրեքկերպեան կենդանիքըն վայելուչ աղաղակեն. առ քեզ իշխանակից Որդի եւ Բանդ Ած: Իշխանութիւնք աթոռոց գովեն ըզքեզ. ամենասուրբ Հոգի եւ բոլորից Աստուած:

ՀՆ. Հայր անըսկիզբըն բարեխնամ մարդասէր. որ

սատեղծիչդ ես հոգւոց և մարմնոց. յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո։ Որդի՛դ միածի՛ն. որ գթածդ ես առ ամենեսեան. եւ խաչիւ և արեամբ գնեցեր ըզքո ժողովուրդս. յիշեա՛ զհոգիս արեան քո Տէր. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո։ Հոգի՛դ ճշմարիտ. որ աղբիւրդ ես անըսպառելի. եւ լցուցիչ ամենայն բարութեանց. յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր. եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո։

ՄԾ. Որ անհաս և անքննելին քառակերպեցեր վեհագոյն. ի փրկել զմեզ եկեալ անմահէս թագաւորին օրհնութի՛ առաքելովն։ Արապէ հրեշտակագլխան առ սերովբէն հողեղէն. առ Տէրն և արարողն առաքեալն ի Հօրէ մարմնանալ ի քեն փրկողն։ Ընկալեալ ի Յորդանան վկայեալ Հօր և Հոգւոյն. մխանեալ ի բարձունս երգեսն մանկունքն օրհնութի՛ Որդւոյ Դաւթի։

ԾԶ. Նա՛ միածին ի Հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմին. ձայնիւ հրեշտակեցին անդադար բամբ անդրնդոց։ Տեսեալ ընդ այս մեծ հայրապետին Գրիգորի. պատմէ ըզ ցընծութեամբ հաւատացելոց ազգին։ Փառք Հօր։ Եկայք շինեսցուք զիր ըզխորանըն լուսոյ. քանզի ի սմա ծագեաց մեզ լոյս ի հոյսանաց աշխարհէ։

Այժմ և միշտ.

Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբեր լուսոյ. անմահական կենաց լուսով զարդարեալ. որք օրհնէին ըզՀայր զառաքեալ Հոգւոյն։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ի սաստէ քումմէ Տէր, և ՚ի շնչել հոգւոյ բարկութեան քո։

Առաքեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս ՚ի ջրոց բազմաց։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Փ. Սիրտ սբ հաստատեա յիս Ած, և զհոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փորի իմում։

Մի ընկենուր զիս Տր յերեսաց քոց, և զհոգի քո սբ մի հաներ յինէն։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն Գ.Զ։

Անեղանելի հոգիդ սուրբ որ ես ընդ Հօր փառակից. եւ էակից գոլով ծոցածին Բանին. անհասանելիդ Աստուած հարցին մերոց։ Որ ի քառակերպեան աթոռդ բազմեալ հանգչիս. եւ սրբարանեալ օրհնիս ի հրեղէն լեզուացն. անհասանելիդ Աստուած հարցին մերոց։ Այսօր մարգարէական նշանաւ իջեալ ի վերնատունն. և ըզհողեղէն լեզուս բաժանեալ հանգչելով ի նոսա. անհասանելիդ Աստուած հարցին մերոց։

Գ.. ԱզՏէր օրհնեցէք բարձր արարէք զհոգին ճշմարիտ Ած։ Փառք Հօր։ Զմխիթարիչ սբ հոգին որ փոխան միածնին իջեալ ի Հօրէ և յՈրդւոյ. որ հրաշազարդեաց ըզսուրբ զառաքեալսն. բարձր արարէք զհոգին ճշմարիտ Ած։ Այժմ և միշտ։ Զերկնային ծորանսն հեղեալ ի սուրբ

վերնատունն. որ ա՛ծազարդ հրաշինեա՛ց ընդ՛ր զա-ռաքեալսն. բարձր արարէ՛ք զԱ՛ծածին ծնողն ար՛ն. ծ։

Մեծացուսցէ Գ.Զ։

Ա՛ծածին երկնայի՛ն զօրուն ա՛ծայի՛ն ձայնի՛ւն ա-ւետարանէր հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։ փառք Հօր։ Ի քերովբէս բազ-մեալ ընդ Հօր անմարմնաւորաց բնակիլ հաճե-ցաւ ի քում յորովայնի. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։ Այժմ և միշտ։ Որ բոցեղէն սրով-բէի՛ւք շրջանափակեալ պահի՛ւր. այսօր ի մէջ մարդկան ի՛ գի՛րկս հողեղինի՛ յայտնեալ. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։

Ողորմեա Գ.Զ։

Քո՛գի՛գ ծնողութ. որ զա՛ծայի՛ն ընդհանրականն քո զաւակն զաւթեան լո՛յսը. որոնցանելո՛վ աշակերտացն զպայծառութե՛ի քո՛ ի սո՛ր վերնա-տունն. ողո՛րմեա։ փառք Հօր։ Որ առաքե-ցեր ի՛ Հօրէ և յՈրդւոյ. կենդանարար վառեալ և լոյս ծնողութ. որոնցանելով նոքօք որդւոց Սիոնի զռեցերս փայլկեն. ողո՛րմեա։ Այժմ և միշտ։ Որ կատարեցեր ըղձանալոյ ցանկան սըր-տից նոցա. որք բազմալ մինայրն մեծի գալըս-տեան քո ի սուրբ վերնատունն. ողո՛րմեա։

Տէր յերկնից Գ.Զ։

Որ ՚ի թևս թևթևս անխռվ սատանեալ. 577։

Առաւօտու Երգ։

Օգնական Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ընդգանուրս։

Յեկեղեցի՛ս բարեբանեցէք զԱստուած, և ըզՏէր յաղբերացն Իսրայելի։

Յաղթող Աստացուք. Խաղ գանձ:

Սաղմոս Դաւթի ԻԲ.

ԿՑ. Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Փխ. Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վն անուան իւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ. զի դու Տէր ընդ իս ես:

Ցուպ քո և գաւազան. նոքա մխիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ընդդէմ նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս ա- նապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո Տր զհետ իմ եկեսցէ զամ աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ 'ի տան Տեառն ընդ եր- կայն աւուրս:

Ընթերցուած յԱռակաց. Իմաստ: Ի. 21:

Ո՛վ ի ամենեցունց ճարտարապետն ուսոյց ինձ ի- մաստութիւն: Ո՛վ ի դոյ 'ի նմա հոգի մտաւոր, սր, միածին, բազմապատիկ, նուրբ, դիւրաշարժ, պայծառ, անարատ, յայտնի, անվնաս, բարեսէր, երագ, ան- արգել, բարերար, մարդասէր, հաստատուն, զգու- շաւոր, անհոգ, ամենազօր, ամենահայեաց, և ամ ելից բանական, մտաւորաց, սրբոց, նրբից: 23:

Ընթերցուած յԵզեկիայ մարգարէէ: Ա. 14:

Եւ զարթոյց Տէր զոգի Զօրաբաբելի որդւոյ Սա- ղաթիելի յազգէ Յուդայ, և զոգի Յեսուայ Յովսե- դեկեայ քահանայի մեծի, և զոգի ամ մնացոր- դաց ժողովրդեանն. և մտանէին և գործէին զգործ 'ի տան Տն ամենակալի ԱՅ իւրեանց: Ի քսան և 'ի

չորս ամսոյն վեցերորդի: Յամին երկրորդի Դարեհի արքայի, յամսեանն եօթներորդի, որ օր քսան և մի էր ամսոյն: Խօսեցաւ Տէր ՚ի ձեռն Անգէի մարգարէի՝ և ասէ. ասա ցԶօրաբաբէլ որդի Սաղաթիելի յազգէ Յուդայ, և ցՅեսու Յովսեդեկեայ քահանայ մեծ, և ցամ մնացորդս ժողովրդեանն: Ո՞վ ՚ի ձէնջ տեսեալ իցէ զտունս զայս ՚ի փառաւորութեն իւրում զառաջինն. և ո՞վ արդ տեսանէք զդա ո՞չ զոչինչ առաջի ձեր: Եւ արդ զօրասցիր դու Զօրաբաբէլ՝ ասէ Տէր. և զօրասցիր Յեսու Յովսեդեկեայ քահանայ մեծ. և զօրասցի ամ ժողովուրդ երկրիդ՝ ասէ Տէր. և գործեցէք, զի ես ընդ ձեզ եմ. ասէ Տէր ամենակալ: Եւ բանն զոր ուխտեցի ընդ ձեզ՝ յելանելն յերկրէն Եգիպտացւոց, և Հոգին իմ որ կայ ՚ի միջի ձերում. քաջալերեցարուք, զի այսպէս ասէ Տէր ամենակալ: Ա. 7:

Ընթերցուած ՚ի Գործոց առաքելոց: ԺԹ. 1:

Եւ եղեւ մինչդեռ Ապողոսն ՚ի Կորնթոսն էր, Պօղոսի շրջեալ զվերին կողմամբքն և իջանել յԵփեսոս, և գտանել զոմանս զաշակերտս, ասէ ցնս, եթէ Հոգի սր ընկալարուք ՚ի հաւատալն, նոքա ասեն ցնա, այլ և ոչ թէ Հոգի սր գուցէ լուեալ է մեր: Եւ ասէ. յի՞նչ մկրտեցարուք, նոքա ասեն ՚ի Յովհաննու մկրտութիւնն: Եւ ասէ Պօղոս, Յովհաննէս մկրտեաց մկրտութեամբ ապաշխարութեն ամ ժողովրդեանն, և ասէր, զի որ գալոցն է յետ նր՝ ՚ի նա հաւատասցեն, այս ինքն է ՚ի Քս Յս, և իբրև լուան, մկրտեցան յանուն Տն Յսի: Եւ ՚ի դնել ՚ի վն նց Պօղոսի զձեռն, եկն Հոգի սր ՚ի վն նց, խօսէին լեզուս և մարգարէանային. և էին ամենեքեան արք իբրև երկոտասան: 7:

Պօղոսի առաքելոյն ՚ի Գաղատացւոց թղթոյն է ընթերցուածս: Դ. 1:

Զայս ասեմ ցորքան ժամանակս ժառանգն տղայ

է, չէ ինչ առաւել քան զծառայն. թէպէտ և տէր իցէ ամենեցուն : Այլ ընդ հազարապետօք է՝ և ընդ գաւառապետօք՝ մինչև 'ի ժամանակակէտ հօրն : Նոյնպէս և մեք մինչ տղայքն էաք, ընդ տարերբք աշխարհիս 'ի ծառայութի կայաք : Այլ իբրև եկն լրումն ժամանակին. առաքեաց Այ զՈրդին իւր՝ որ եղև 'ի կնոջէ, և եմուտ ընդ օրինօք : Զի զնս որ ընդ օրինօքն իցեն, գնեսցէ զի մեք զորդեգրութի ընկալցուք : Իսկ զի էք դուք որդիք, առաքեաց Այ զհոգի Որդւոյն իւրոյ 'ի սիրտս մեր, որ աղաղակէ աբբա, հայր : Այսուհետև չես ծառայ, այլ որդի. եթէ որդի, և ժառանգ Այ : 7 :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

43 . Ամբարձան գետք Տէր, ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց, յարիցեն գետք 'ի գնացս իւրեանց :
Փխ . Տէր թագաւորեաց վայելչութի զգեցաւ . զգեցաւ Տէր զօրութի ընդ մէջ իւր ածաւ :

Աւետարան ըստ Ղուկասու : Դ . 14 :

Տէր մեր Յս Քս

Եւ դարձաւ (Յս) զօրութի Հոգւոյն ի Գալիլեա. և ել համբաւ զնմանէ ընդ ամ կողմանս գաւառին, և նա ուսուցանէր 'ի ժողովուրդս նց փառաւորեալ յամենեցունց : Եւ եկն 'ի Նազարեթ ուր սնեալն էր, և եմուտ ըստ սովորութեն իւրում յաւուր շաբաթու 'ի ժողովուրդն : Եւ ետուն նմա գիրս Եսայեայ մարգարէի . և յարեաւ ընթեռնուլ, և իբրև եբաց զգիրսն եգիտ զայն տեղի յորում գրեալն էր : Հոգի Տն 'ի վր իմ, վն որոյ և օծ ինձ զիս, աւետարանել աղքատաց առաքեաց զիս, բժշկել զբեկեալս սրտիւ, քարոզել գերեաց զթողութի և կուրաց տեսանել, արձակել զվիրաւորս 'ի թողութիւն, քարոզել զտարեկան Տեառն ընդունելի : Եւ խփեալ զգիրսն՝ ետ ցպաշ-

տօնեայն՝ և նստաւ, և ամենեցուն որ 'ի ժողովըրդեան էին աչք 'ի նա հայէին : Եւ սկսաւ ասել ցնա, այսօր լցան գիրքս այս յականջս ձեր : Եւ ամենեքին վկայէին նմա, և զարմանային ընդ բանս շնորհացն, որ ելանէին 'ի բերանոյ նորա և ասէին, ո՞չ սա է որդին Յովսեփայ : 22 :

ԵՒՍ Տէրն յետ ստեղծման :

ՔՐԶՆ. Խնդրեսցուք : Կեցո : ԱՂՕ. Բուռն ամենա :

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

ՇԱԲԱԹՈՒ ԱՒՈՒՐ ԻԸ :

ԿՑ. Ի վայրի դալարւոջ : Փխ. Տէր հովուեսցէ 613 :

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՀԱՆՆՈՒ : Գ. 1 :

Ըստ Տէրն մեր Յս Քս

Եւ էր այր մի 'ի փարիսեցւոց. 606.

ՄԵԾԵՏԷ ՅԱՐԱՆԵՐԿ : ՔՐԶՆ. Ասասցուք. Համբակ :

ՀԱՄԲԱՌԱՅԷ Դ.Զ :

Հոգին ո՛ր էր միշտ և է եւ եղիցի. ո՛չ սկսեալ և ո՛չ դադարեալ. այլ միշտ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ կարգեալ և թուեալ ...ն. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան : Որ միշտ ընդմնոյ սրբոց. և լուցուցիչ անծագուցիդ. Եւ միշտ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ կարգեալ և թուեալ ...ն. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան : Ամենաշնորհ ինքնաշնորհ. ինքնիշխան ինքնազօր ամենազօրդ. վասն զի շնչէ ուր կամի յորքան ախորժէ յորժամ և յորքա...ն. և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան : Ինքըն յինքեան. նոյն միշտ ընդ որոց գանեցաւ անեղական անժամանակ. անպարագրելի անփոփոխելի... Եւ միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան : Առանց որքանութեն.

մտանց որպիսութեամբ․ մտանց տեսութեան անշօշա-փելի. Եւ միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան։ Տէր առաքիչ որոշիչ․ անձամբ առնէ ինքըն ինքեամբ․ առաջնորդէ զօրանցուցանէ որպէս և կամի բաժանէ ըղձնորդս․ և միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան։ փառք Հօր։ Կեանք եւ կենդանարար․ լոյս եւ գոյացուցիչ լուսոյ․ ինքըն բարի աղբեր բարութեան Հոգի ուղիղ առաջնորդական. Եւ միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Հոգի զօրութեան եւ երկիւղի․ որով Հայր ճանաչի եւ Որդի փառաւորի․ որոց մի կարգ մի պատիւ մի երկրպագութիւն կատարելութիւն սրբութեան. Եւ միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան։

Արձակման Սաղմոս ԴԺ։

43․ Ամբարձան գետք Տէր, ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց, յարիցեն գետք ՚ի գնացս իւրեանց։

Փխ․ Տէր թագաւորեաց վայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ։

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի, պատրաստ է աթոռ քո, ՚ի սկզբանէ յաւիտենից դու ես։

Ամբարձան գետք Տէր, ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց, յարիցեն գետք ՚ի գնացս իւրեանց։

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։

Սքանչելի ես դու Տէր ՚ի բարձունս, վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք։

Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր ընդ երկայն աւուրս։

Ընթերցուած ըստ Յովհաննու։ Գ․ 22։

Տէրն մեր ՅՍ ․ՔՍ

Յետ այսորիկ եկն (ՅՍ) և աշակերտքն նր յերկիրն

Հրէաստանի և անդ շրջէր նոքօք հանդերձ և մկրտէր։ Մկրտէր և Յովհաննէս ՚ի Յայենովն, մերձ առ Սաղիմ, զի ջուրք բազումք էին անդ, և գային և մկրտէին։ Զի չև ևս էր արկեալ զՅովհաննէս ՚ի բանտ։ Եւ եղև խնդիր յաշակերտացն Յովհաննու ընդ Հրէից վն սրբութն․ եկին առ Յովհաննէս և ասեն ցնա․ ռաբբի որ էրն ընդ քեզ յայն կոյս Յորդանանու, որում դուն վկայեցեր, ահաւասիկ նա մկրտէ՝ և ամենեքին գան առ նա։ Պատասխանի ետ Յովհաննէս և ասէ, ոչ կարէ մարդ առնել յանձնէ և ոչ ինչ, եթէ ոչ իցէ տուեալ նմա յերկնից ՚ի վերուստ։ Դուք ձեզէն վկայէք ինձ․ զի ասացի ձեզ՝ թէ չեմ ես Քն, այլ թէ առաքեալ եմ առաջի նր։ Որ ունի հարսն, նա է փեսայ, իսկ բարեկամ փեսային՝ որ կայ և լսէ նմա, ուրախութբ ուրախ լինի վն ձայնի փեսային, արդ՝ այս ուրախութի որ իմն է՝ լցեալ է։ Նմա պարտ է աճել և ինձ մեղմանալ։ Որ ՚ի վերուստն գայ, ՚ի վերոյ է քան զամ․ որ յերկրէ աստի է, յերկրէ է և յերկրէ խօսի։ Որ յերկնից գայ, զոր ինչ ետես և զոր լուաւ, վկայէ, և զվկայութի նր ոչ ոք ընդունի։ Որ ընդունի զվկայութի նր՝ կնքեաց, թէ Այ ճշմարիտ է, զի զոր Այն առաքեաց՝ զբանս Այ խօսի, զի ոչ եթէ չափով տայ Այ զհոգին։ 34։

·ԲԷՂ․ Պռոհարաննելով։ Կեցս։ Աղ․ Խաղաղութ։

ՏՕՆ
ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ
ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆ
Ա. ԿԻՐԱԿԻ;
ԶԿՆԻ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհն—ըէ ՁԿ.

ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ անբաժանելի եւ զօրութիւն երկնային. լոյս ծագեալ յաշխարհս. նմին հանցուք զօրհնութիւն երգով։ Որ էջըն յերկնից. այսօր եւ հանգեաւ յառաքեալսն ճշմարիտ որ Հոգին. նմին հանցուք զօրհնութիւն երգով։ Որ ի խորհուրդ գլուս փրկական. այսօր ընդ իջանել յառաքեալսն ծանուցաւ մարգարէին. նմին հանցուք զօրհնութիւն երգով։

† Որ զմիաբանեալսն յաշտարակին բաժանմամբ լեզուացն քակեաց. այսօր բաժանեալ լեզուօք ազգաց միաբանեաց դարձեալ ի նոյն վերնատունն. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զհոգին Աստուծոյ։ Որ էջ հոգին Տն եւ առաջնորդեաց երկնաւոր ցեղից Մովսէսի ի յանապատին. այսօր երկնաւոր առաքելոցն առաջնորդէ ի յաւետարանն. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զհոգին Աստուծոյ։

Այսօր աղբեր գիտութեան· բղխեալ ի նոր վերնատանն· յորմէ լցեալ առաքելք գնացին գետոցն ոռոգմամբ։ Այսօր իջեալ ի յերկնից· Հօր անմատոյց ի բարձանց· տալ աւետիս Աստուածոյ դառնալ յերգեմ վերբերմանն։ Այսօր խոնարհեալ Նոր Սիոնի· որդւովք խորովք զոր ծնաւ· ծծմամբ Հոգւոյն նորոգեալ յորդիս լուսոյ եւ տունջեան։ Այսօր ի ձայն գոհութեան· զՀոգին ընդ Հօր եւ Որդւոյ· հոգիք ամ օրհնեցէք զերեքսրբեանն երգելով։ Այսօր ցնծամք երկրաւորքս· ընդ գալստեան երկնայնոյն· եւ պարելով ընդ հրեշտակս երգեմք ըզփառս ի բարձունս։

ԿԱՐ· Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն ըզՀոգին երկնաւոր. որ մարմնացեալ Բանին. վկայեաց յերկնից այսօր ի Թաբօր լերինն։ Գովեցէք ընդ սերովբէին զՈրդին մարմնին. որ փայլեաց մարմնով զլոյս աստուածութեան այսօր ի Թաբօր լերինն։ Բարեբանեցէք ընդ քերովբէին զՀոգին ճշմարիտ. որ լուսափայլ ամպով· եկեալն հովանացեալ այսօր ի Թաբօր լերինն։

Իջեր Տէր ողորմութեամբ քո յաշխարհս· եւ ըզմեռեալ բնութիւնս ի կեանս վերափոխեցեր։ Ելեր Տէր առ Հայր փառօք ի յերկինս. եւ մխիթարիչ առաքելոցն առաքեցեր ըզՀոգիդ։ Նստեր Տէր այսօր ըզգահ երկնային. եւ բաշխեցեր առատապէս պարգեւս աղքատ բնութեանս։

Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդադար· Հայր երկնաւոր ընկալ զաղաչանս մեր։ Առաջի քո անկանիմք փրկիչ· խնդրեմք զթողութիւն բազում յանցանաց մերոց։ Որ գիտակ ես գաղտնեաց

մարդկան Հոգիդ որ. Տէր եւ կենդանարար ընկալ զաղաչանս մեր:

ՐԳ. Օրհնեցէք զՏր ընդ երկնայինսն նմանեալ դասուց. նոր ժողովուրդք ամենայն. քեզ Հօր տու-ողին մեզ զկեանս փառք: Երգեցէք Տն երգ նոր եկեղեցիք ընտրելոց որդիք Սիոնի ամենայն. քեզ Որդւոյ շնորհողին մեզ զկեանս փառք: Բարեբանեցէք զԱծ ի պաշտելիս սրբութեան նորա ձայնիւ ցնծութեան ամենայն. քեզ Հոգւոյդ պար-գեւողին մեզ զկեանս փառք:

ՀՐԸ. Որ յանէից ստեղծեր զպաշտօնեայս քո ի հուր կիզելոյ. հուրդ անեղական. ընդ նոսին օրհնեմք զքեզ եւ մեք հողեղէնքս: Որ բանիւ գոյացու-ցեր զիննեակ դասս հրեղինաց. Բանդ ի սկզբա-նէ. ընդ նոսին գովեմք զքեզ եւ մեք հողեղէնքս: Որ արարեր յոգիս իմանալիս զհրեշտակս քո. Հոգի Ած. ընդ նոսին բարեբանեմք զքեզ եւ մեք հողեղէնքս:

Հն. Որ հայրդ ես բարերխնամ. գթա ի մեր ննջե-ցեալսն. եւ պարգեւեա մեզ. փառս տալ ա-նուանդ քում սրբոյ: Որ հրաւիրօղդ ես կոչեցե-լոց. ընդ աջմէ դասելոցն կարգեա եւ զմեր ննջե-ցեալսն. եւ պարգեւեա մեզ. փառս տալ ա-նուանդ քում որդւոյ: Որ նորոգօղդ ես ազգի մարդ-կան. արա արժանի եւ զմեր զննջեցեալսն ընդ բազմելոցն Աբրահամու. փառս տալ անուանդ քում սրբոյ:

ՄԾ. Որ ողորմեցար ի մեղս ծնելոյ մարդկան Հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին. եւ նոր բնութեանս

այսօր պարգեւ ընկալաւն սուրբ ընծայող Սրբոյդ միածնի՝. մաղթանօք սորա՛՛ Տէր մեզ ողորմեա՛։ Որ ցօղեցեր ի մեզ յամպոյ օրհնաց Աղբեդ այսօր զկոյսըն Մարիամ. յորմէ ծընեալ մարմնով և բարձեր նովաւ ըզմեղս նախամարդին Ադամայ. մաղթանօք սորա՛՛ Տէր մեզ ողորմեա՛։ փառք Հօր։ Որ մաքրեցեր Հոգիդ ս՛ր ըզսիրտ և զարգանդ մօր քո փառակցին. այսօր առեալ ծնողաց նորին եսուր ըզմայր Բանին զօրհնիչ Եւայի՝. մաղթանօք սորա՛՛ Տէր մեզ ողորմեա՛։

Այժմ և միշտ։

Որ ելից Հոգին Տն ըզԲեսելիէլ ճարտարապետ խորանին. այսօր շինէ զմարդիկ խորան ն՛ր Երրորդութեն. ա՛մ հօգիք օրհնեցէ՛ք զՀոգին Աստուծոյ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ողորմութի՛ւ Տն լի եղև երկիր. և բանիւ Տն երկինք հաստատեցան։

Եւ Հոգւո՛վ բերանոյ նր ա՛մ զօրութի՛ւք նց։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Փ. Կենդանի՛ է Տէր, և օրհնեալ է Այ. և բարձր եղիցի Այ փրկութե՛ն իմոյ։

Աստուա՛ծ է, որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։

Փա՛ռք և. այժմ և. ալէլուիա։

Դա՛սք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քս. ալէլուիա. մարդկա՛ն ազգ սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա՛։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Դ. Կ.։

Որ անքննելիդ ես յէութեանն հաստատուն Երրորդութիւն. երեքանձնեան միաւորութիւն միով բնութեամբ աստուածութիւն. ընդ երգել բարեբանեմք զԱստուած հարցն մերոց։ Որ ես ըսկիզբն Որդւոյն ծնընդեան մի Հայր յառաջ քան զյաւիտեանս. յորմէ Հոգիդ ճառագայթեալ անորոշ բաժանմամբ. ընդ երգել բարեբանեմք զԱստուած հարցն մերոց։ Որ էակիցդ ես Հօր Որդի լոյս ի լուսոյ ծագումն անճառ. անեղակից սուրբ Հոգւոյդ Հօր եւ Որդւոյ հաւասար. ընդ երգել բարեբանեմք զԱստուած հարցն մերոց։

Գ. Ընդ Տէր օրհնեցէք բարձր արարէք զընդհանուրն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ։ Փառք Հօր։ Այսօր ամ հոգիք բանաւորաց. որ զՀոգին ճշմարտութեան. որ բոցաձեւ լեզուօք ահեղագոչ սաստիկ հողմոյ հրեղինանմբ իջեալ ի յերկնից. օրհնեցէք ի ձայն գոհութեան բարձր արարէք ընդ նմա յաւիտեանս։ Այժմ եւ միշտ։ Այսօր քահանայք եկեղեցւոյ. որ զՀոգին կենդանարար որ բաշխէ առատապէս զբազմապատիկ պարգեւս յեկեղեցիս սրբոց. գովեցէք հոգեւոր երգով բարձր արարէք ընդ նմա յաւիտեանս։

Մեծացուսցէ Դ. Կ.։

Ընդ երգել Աստուածածին. աղբեր անսպառ լուսոյն. որ լուսաւորեր զհաւատացեալս. միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք։ Փառք Հօր։ Դու պարծանք կուսանաց մարդկան. դու ուրախութիւն հրեշտակաց. դու բարձող անիծիցն. վասն որոյ

ընդ քեզ Ածածին. մեծացուցանեմք։ Այժմ և։ Դու ճշմարիտ արեւելք արեգական արդարութեան. յորմէ ծագեաց փրկութիւն տիեզերաց. միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք։

Ողորմեա Ա.Կ։

Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ հեղեր առատապէս Հոգւոյդ ճշմարտի. զածային և զգերազանցն քո իմաստութիւն. լինել փառաբանիչ սուրբ Երրորդութեանդ. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ։ Փառք Հօր։ Որ զկերպարանն ածային ստեղծեալ Երրորդութեանդ խորհրդակցութի. զարդարեցեր փչմամբ շնորհաց քոց կենդանանարար. և ընդ ծնեալսն առ ի նմանէ խօսեցար օրէնօք և մարգարէիւք. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ։ Այժմ և միշտ։ Որ յերկրորդի լինելութեանս յետ յարութեան քում էակցին. մտեալ ի վերնատանն դրօքն փակելովք. շնորհելով ըստ առաջին փչմանն ընդ քեզ մետասանիցն. առաքելոցն ասաց առէք Հոգի սուրբ. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ։

Տէր յերկնից Բ.Կ։

Օրհնութիւն ի բարձունս. անօրինեցելոյն ի կուսէն Թագաւորին մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա։ Փառք Հօր։ Օրհնութիւն ի բարձունս. անսասանելի և հաստատողին յուսոյն մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա։ Այժմ և միշտ։ Օրհնութիւն ի բարձունս. անբաժանելի և միաւորականն որ Երրորդութեան. ալէլուիա ալէլուիա։

Առաւօտու Եղջ :

Օգնակա՛ն Հոգւո՛յն օրհնե՛սցուք, զՀոգւոյն սրբո՛յ օրհնեսցո՛ւք ընդգնակա՛ն:

Յեկեղեցի՛ս բարեբանեցէք զԱստուած, և ըզՏէր յաղբե՛րացն Իսրայելի:

Կարգաւ Առաւացուք · Իմ գլոյ :

Առաւօտու Սաղմոս ԼԲ·:

ԿԳ· Ողորմութի: փխ· Յընծայեցէք · 571 :

Ընթերցուած յԱռակաց. Խրատ: Լ· 25 :

Վասնզի ճաճանչ է Այ զօրութեն, և ծագումն ճշմարիտ փառաց ամենակալին. վն այնորիկ և ոչ մի ինչ պղծեալ խառնի 'ի նա: Վասնզի նշոյլ է մշտնջենաւոր լուսոյն, և հայելի անարատ Այ ազդեցութեն, և պատկեր առատութե նր: Մի է և ամե կարող, կայ յինքեան և զամ նորոգէ. և ըստ ազգաց յոգիս նրս փոփոխի. բարեկամս Այ և մարգարէս յարդարէ: 27 :

Ընթերցուած 'ի Յովելայ մարգարէէ: Բ· 28 :

Եւ եղիցի յետ այսորիկ հեղից յՀոգւոյ իմմէ 'ի վր ամ մարմնոյ, և մարգարէասցին ուստերք ձեր, և դստերք ձեր, և ծերք ձեր երազովք երազեսցին, և երիտասարդք ձեր տեսիլս տեսցեն: Եւ 'ի վր ծառայից իմոց, և 'ի վր աղախնաց իմոց յաւուրսն յայնոսիկ հեղից յՀոգւոյ իմմէ, և մարգարէասցին: Եւ տաց նշանս յերկինս 'ի վեր, և նշանս յերկիր 'ի խոնարհ, արիւն և հուր և մրրիկ ծխոյ: Արեգակն դարձցի 'ի խաւար և լուսին յարիւն, մինչ չև եկեալ իցէ օր Տն մեծն և երևելին. և եղիցի ամ որ կարդասցէ զանուն Տն կեցցէ: Զի 'ի լեառն Սիոն, և յԵրուսաղէմ եղիցի ապրեալ՝ որպ և ասաց Տէր. և աւետաբանեալ զորս Տր կոչեսցէ առ ինքն: 32 :

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Կորնթացւոց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս ։ Բ. 6 ։

Զիմաստութիւն խօսիմք ընդ կատարեալս, զիմաստութիւն ոչ զաշխարհիս այսորիկ, և ոչ զիշխանաց աշխարհիս այսորիկ զխափանելեացս, այլ խօսիմք զԱյ իմաստութիւնն ծածուկ խորհրդով, զոր յառաջ քան զյաւիտեանս սահմանեաց Այ 'ի փառս մեր, զոր ոչ ոք յիշխանաց աշխարհիս այսորիկ ծանեաւ, զի եթէ էր ծանուցեալ, ոչ արդեօք զՏէրն փառաց 'ի խաչ հանէին։ Այլ որպէս և գրեալ է. զոր ակն ոչ ետես, և ունկն ոչ լուաւ, և 'ի սիրտ մարդոյ ոչ անկաւ, պատրաստեաց Այ սիրելեաց իւրոց։ Այլ մեզ յայտնեաց Այ Հոգւովն իւրով, զի Հոգին զամ քննէ՝ և զխորս Այ. զի ո՞ ոք 'ի մարդկանէ գիտէ ինչ զմարդոյն, եթէ ոչ հոգի մարդոյն որ 'ի նմա. նոյնպէս և ոչ զԱյն ոք գիտէ, եթէ ոչ Հոգին Այ։ Այլ մեք ոչ եթէ զհոգի աշխարհիս այսորիկ առաք, այլ զՀոգին որ յԱյ, զի ծանիցուք զայն որ յԱյն շնորհեցաւ մեզ։ Զոր և խօսիմքս՝ ոչ եթէ մարդկեղէն ուսմամբ ճարտարութեան բանից, այլ վարդապետութեամբ Հոգւոյն, ընդ հոգևորս զհոգևորսն համեմատեմք. քանզի շնչաւոր մարդ՝ ոչ ընդունի զՀոգւոյն Այ, զի յիմարութիւն է նմա, և ոչ կարէ գիտել՝ եթէ հոգևպէս քննիցի, իսկ հոգևորն քննէ զամ, և ինքն յումեքէ ոչ քննի։ 15։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԿՑ. Ողորմութի Տն լի եղև երկիր և բանիւ Տն երկինք հաստատեցան, և Հոգւով բերանոյ նր ամ զօրութիւնք նց։

Փխ. Ցնծացէք արդարք 'ի Տէր ուղղոց վայելէ օրհնութի. խոստովան եղերուք Տն օրհնութ, տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացէք նմա։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԸ. 16։

Ձայն յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի։

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ՚ի Գալիլեա ՚ի լեառն, ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս, իբրեւ տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա, եւ ոմանք յերկուացան։ Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նս՝ եւ ասէ. տուաւ ինձ ամ իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի, որպէս առաքեաց զիս Հայր, եւ ես առաքեմ զձեզ։ Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակերտեցէք զամ հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։ Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեզ։ Եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամ աւուրս՝ մինչեւ ՚ի կատարած աշխարհի։ 20։

Երգ Նորաստեղծեալ։

Քրզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. Քաւ ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԼԲ։

43. Ողորմութի Տն։ փխ. Ցնծացէք. 571։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ ԺԴ. 15։

Տն մր Յն Քն ասէ.

Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ. 519։

Մեղեդի Յարութեան ԱՁ. Քարոզ Ասասցուք։

Համբարձի ԲԿ։

Երրորդութիւնն անբաժանելի եւ զօրութիւն երկնային. լոյս ծագեալ յաշխարհ. նման 122 յու հանգոյք զօրհնութիւն երգով։ փառք Հօր։ Որ էջքն յերկնից. այսօր եւ հանգեաւ յառաքեալսն ճրագարանս Հոգին. նման 122 յու հանգոյք զօրհնութիւն երգով։ Այժմ եւ

միշտ։ Որ ի խորհրդոյս փրկականս. այսօր ընդ իջանել յառաքեալսն ծանուցաւ մարգարէին. Նմա [illegible] հանգոյք զօրհնութիւն երգով։

Ալէլուիա Սաղմոս ԼԸ։

Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ. 593։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԸ. 16։

Յետ յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի։

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին. 627։

Քհնչ. Կոհսարա։ Կեցո։ Աղօթ. Խաղաղութի։

10.
54.